

ΙΩΣΗΦ ΛΑΖΑΡΟΥ
ΤΜΗΜΑΤΑΡΧΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΝ

ΤΟΥ ΔΗΜΟΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ

Το παρόν βιβλίον συνετάχθη ἐπι
τῆ βάσει τῶν κειμένων διατάξεων
τῆς Δημοτικῆς Ἐκπαίδευσεως.

ΤΥΠΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΤΙΑΠΕΡΕΣΙΔΟΥ

ΜΑΤΙΑΔΟΥ 7 ἈΘΗΝΑΙ

1950

134
25

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Γεν. αριθ. 1287
Κατηγορία ΚΤ
Ειδ. αριθ. 134

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Γεν. αριθ. 17
Κατηγορία 17
Ειδ. αριθ. 176

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΠΑΙΔΑΓ. ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
*Αριθ 17,27

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
Π.Ε.Κ. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Αριθμ. 12/2384

ΙΩΣΗΦ ΛΑΖΑΡΟΥ
ΤΜΗΜΑΤΑΡΧΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΝ

ΤΟΥ ΔΗΜΟΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ

296

ΕΚ ΤΩΝ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΩΝ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΤΙΛΠΕΡΟΓΛΟΥ

(ΠΡΩΗΝ ΜΙΧ. ΜΑΝΤΖΕΒΕΛΑΚΗ - ΟΔΟΣ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥ 7)

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ 1929

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ
Αριθ. _____
Εσπ. _____

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ — ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ

1. Ὑπέστη ἤδη εὐδοκίμως τὰς ἐπὶ ἀπολύσει ἐξετάσεις ἐν τῷ διδασκαλείῳ καὶ ἔλαβε τὸ οἰκεῖον πτυχίον. Τώρα θὰ φροντίσῃ νὰ διορισθῇ. Γνωρίζει ὅτι κατὰ τὸ Ν. Δ. τῆς 21 Μαρτίου 1929 κυρωθὲν διὰ τοῦ νόμου 4153, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ διορισθῇ κατὰ πρῶτον εἰς σχολεῖον τῶν πόλεων Θεσσαλονίκης, Πειραιῶς καὶ Ἀθηνῶν καὶ τῶν προαστείων αὐτῶν. Ἐπίσης γνωρίζει ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται νὰ διορισθῇ κατὰ πρῶτον εἰς σχολεῖα πόλεων, αἵτινες ἔχουν πληθυσμὸν ἄνω τῶν 5000 κατοίκων ἢ εἶναι ἔδρα ἐπιθεωρητοῦ δημοτικῶν σχολείων. (1) Θὰ ζητήσῃ λοιπὸν νὰ διορισθῇ κατὰ πρῶτον εἰς τι τῶν λοιπῶν σχολείων τοῦ Κράτους. Πρὸς τοῦτο θὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὸν ἐπιθεωρητὴν, εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου ὑπάγεται τὸ σχολεῖον, ἐν ᾧ θέλει νὰ διορισθῇ, αἴτησιν, ἐν τῇ ὁποίᾳ θὰ ἐπισυνάψῃ:

α) Τὸ πτυχίον τοῦ διδασκαλείου, β) πιστοποιητικὸν τοῦ δημάρχου ἢ τοῦ προέδρου τῆς κοινότητος, βεβαιούντος ὅτι εἶναι ἐγγεγραμμένος ἐν τῷ μητρώῳ τῶν ἀρρένων καὶ γ) πιστοποιητικὸν τοῦ στρατολογικοῦ γραφείου, ἐμφαίνον ὅτι ἐξεπλήρωσε τὰς στρατιωτικὰς του ὑποχρεώσεις ἢ ὅτι ἀπηλλάγη νομίμως τούτων καὶ ἐκδεδουμένον ἐπὶ τούτῳ διὰ τὸν διορισμὸν εἰς δημοσίαν θέσιν, καὶ δ) ἂν πρόκειται περὶ ἀναδιορισμοῦ καὶ τὸ τελευταῖον ἔγγραφον τῆς ἀπολύσεώς του ἢ παρατήσεώς του. Ἡ αἴτησις,

1) Μόνον, ἂν δὲν ὑπάρχουν οἱ ζητούντες μετάθεσιν εἰς τὰ σχολεῖα τῶν πόλεων τούτων, ἐπιτρέπεται νὰ διορισθῶν ἐν αὐτοῖς κατὰ πρῶτον δημοδιδάσκαλοι.

γεγραμμένη ἐν ἡμικλάσῳ ἐπὶ χαρτοσήμου δραχ. 2.50, θὰ ἔχη τὸν ἐξῆς περίπου τύπον :

*Πρὸς
Τὸν Ἀξιότιμον Κύριον Ἐπιθεωρητὴν τῶν δημοτικῶν σχολείων*

Εἰς

Αἰτήσεις

A. B.

πτυχιούχου διδασκαλείου

περὶ διορισμοῦ του ὡς
δημοδιδασκάλου

Ἐν τῇ

Υποβάλλων συνημμένως α) τὸ πτυχίον μου, β) πιστοποιητικὸν τοῦ προέδρου τῆς κοινότητος (ἢ τοῦ δημάρχου), ἐμφαίνον ὅτι εἶμαι ἐγγεγραμμένος ἐν τῷ μητρώῳ τῶν ἀρρένων τῆς κοινότητος (ἢ τοῦ δήμου) καὶ γ) πιστοποιητικὸν τοῦ στρατολογικοῦ γραφείου, ἐξ οὗ προκύπτει ὅτι ἐξεπλήρωσα τὰς στρατιωτικὰς μου ὑποχρεώσεις (ἢ ὅτι ἀπηλλάγην νομίμως τούτων), λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσω Ὑμᾶς, ὅπως εὐαρεστούμενοι μὲ διορίσητε εἰς τὴν κενὴν θέσιν τοῦ δημοτικοῦ σχολείου (ἢ εἰς μίαν τῶν κενῶν θέσεων τῆς περιφερείας σας).

Ἀντίκλητόν μου διὰ τὴν κοινοποίησιν τοῦ ἐγγράφου τοῦ διορισμοῦ ὀρίζω τὸν κ.

(¹), κατοίκου

δηλῶ δὲ ὅτι δὲν ἔχω διορισθῆ εἰς ἄλλην περιφέρειαν, οὔτε εἰς ἄλλην δημοσίαν ὑπηρεσίαν.

Εὐπειθέστατος
A. B.

1) Πρέπει ἀπαραιτήτως νὰ εἶναι πρόσωπον κατοικοῦν ἐν τῇ πόλει, ἐν ἣ ἀδρεύει ὁ ἐπιθεωρητής.

2. Ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήψεως τῆς αἰτήσεως, ἂν εἶνε κενὴ ἡ θέσις ἢ ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀφ' ἧς ἠθέλε κενωθῆ αὕτη, ὁ ἐπιθεωρητής, ἐπὶ ποινῇ προστίμου 1000—2000 δρ., ὀφείλει νὰ προκαλέσῃ πρότασιν τοῦ ἐποπτικοῦ συμβουλίου περὶ τοῦ διορισμοῦ τοῦ αἰτούντος καὶ νὰ ὑποβάλλῃ αὐτὴν εἰς τὸν ἐφορμόδιον νομάρχην, ὑποχρεούμενον ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν νὰ προβῆ εἰς τὸν διορισμὸν αὐτοῦ. Ὁ διορισμὸς γίνεται διὰ πράξεως τοῦ νομάρχου, δημοσιευομένης ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως καὶ κοινοποιουμένης εἰς τὸν διοριζόμενον, καὶ πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς σχετικῆς πράξεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως. Ὁ διοριζόμενος ὀφείλει ἐντὸς 20 ἡμερῶν τὸ βραδύτερον ἀπὸ τῆς εἰς αὐτὸν κοινοποιήσεως τοῦ ἐγγράφου τοῦ διορισμοῦ του νὰ μεταβῆ εἰς τὴν θέσιν διορίσθη καὶ ἀναλάβῃ καθήκοντα, ἄλλως ἀπολύεται τῆς ὑπηρεσίας.

3. Ἄμα ὡς λάβῃ τὸ ἔγγραφο τοῦ διορισμοῦ του ὀφείλει νὰ παρουσιάσῃ ἐνώπιον τοῦ ἀρμοδίου ἐπιθεωρητοῦ ἢ τοῦ εἰρηνοδίκου συμφώνως πρὸς τὰ ἐν τῷ ἐγγράφῳ τοῦ διορισμοῦ ὀριζόμενα καὶ δώσῃ τὸν νενομισμένον ὄρκον τῆς ὑπηρεσίας. Ἐπὶ τῇ ὀρκωμοσίᾳ συντάσσεται πρακτικὸν «πρωτόκολλον ὀρκωμοσίας» ὀνομαζόμενον καὶ ὑπογραφόμενον ὑπὸ τοῦ ὀρκίσαντος καὶ τοῦ ὀρκισθέντος. Τὸ πρωτόκολλον ὀρκωμοσίας παραλαμβάνει μεθ' ἑαυτοῦ ὁ ὀρκισθεὶς καὶ παραδίδει εἰς τὸν διευθυντὴν τοῦ σχολείου, εἰς τὸ ὁποῖον διορίσθη, διὰ νὰ ἐπισυναφθῆ εἰς τὰς μισθοδοτικὰς καταστάσεις. Ἄν ἐντὸς 8 ἡμερῶν, ἀφ' ἧς κοινοποιήθῃ αὐτῷ τὸ ἔγγραφο τοῦ διορισμοῦ, δὲν προσέλθῃ πρὸς ὀρκωμοσίαν ὁ διορισθεὶς, ἀνακαλεῖται τὸ ἔγγραφο τοῦ διορισμοῦ καὶ ὁ διορισθεὶς θεωρεῖται ἀπολελυμένος, ἄνευ διατυπώσεώς τινος καὶ ἰδίᾳ ἄνευ προσκλήσεως εἰς ἀπολογία.

Ἡ προθεσμία τῶν 8 ἡμερῶν δύναται ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ ἐνδιαφερομένου νὰ παραταθῆ ἐπὶ ἄλλας 8 ἡμέρας, ὑπὸ τῆς ἐκδόσεως τὸν διορισμὸν ἀοχῆς.

Ὁ διορισθεὶς, ἐφωδιασμένος μὲ τὸ ἔγγραφο τοῦ διορισμοῦ του καὶ τὸ πρωτόκολλον τῆς ὀρκωμοσίας, ἐμφανίζεται εἰς τὸν διευθυντὴν τοῦ σχολείου ἐν ᾧ διορίσθη καὶ ζητεῖ ν' ἀναλάβῃ

ὑπηρεσίαν. Ὁ διευθυντὴς ἀναθέτει αὐτῷ ὑπηρεσίαν, ἀναφέρει δὲ εἰς τὸν ἐπιθεωρητὴν τοῦτο.

Μετὰ τὴν ὀρκωμοσίαν καὶ ἅμα τῇ ἐγκαταστάσει ὁ διορισθεὶς περιβάλλεται τὴν ιδιότητα τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου, κυριωτέρα συνέπεια τῆς ὁποίας εἶναι ὅτι ὑπάγεται εἰς τὴν ὑπαλληλικὴν ἱεραρχίαν, ὑπόκειται ὑπὸ τὴν πειθαρχικὴν ἐξουσίαν τῶν προϊσταμένων του ἀρχῶν, καθ' ἃ οἱ κείμενοι νόμοι ὀρίζουν καὶ μισθοδοτεῖται ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου. Ἄν ὁ διορισμὸς ἐκoinοποιήθη κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν θερινῶν διακοπῶν, ὀφείλει ὁ διορισθεὶς ἅμα τῇ ἐνάρξει τοῦ σχολικοῦ ἔτους, ἤτοι τὴν 15 Σεπτεμβρίου νὰ παρευρίσκηται εἰς τὴν θέσιν του καὶ ἀναλάβῃ ὑπηρεσίαν. Ἄν δὲ ὁ διορισμὸς ἐκoinοποιήθη κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ σχολικοῦ ἔτους, ὀφείλει νὰ πράξῃ τοῦτο ἅμα τῇ κοινοποιήσει τοῦ διορισμοῦ καὶ εὐθὺς μετὰ τὴν ὀρκωμοσίαν του. Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν δὲν ἀναλάβῃ ὑπηρεσίαν ἐντὸς 20 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τοῦ διορισμοῦ, ἀπολύεται, συμφώνως πρὸς τὰ ἐν τῷ οἰκείῳ κεφαλαίῳ ἐκτιθέμενα.

4. Ὁ μισθὸς τοῦ διορισθέντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἐγκατεστάθη ἐν τῇ θέσει, ἐφ' ὅσον ἐννοεῖται προηγήθη ἡ ὀρκωμοσία. Ἡ ἀνάληψις ὑπηρεσίας, χωρὶς νὰ γίνῃ προηγουμένως ὀρκωμοσία, οὐ μόνον καθιστᾷ ἄκυρον τὴν ἐγκατάστασιν, ἀλλὰ καὶ γεννᾷ εὐθύνας κατὰ τοῦ ἐγκατασταθέντος, τιμωρουμένου κατὰ τὸν ποινικὸν νόμον. Συνήθως ἐπὶ τῇ ἐγκαταστάσει συντάσσεται ἴδιον πρωτόκολλον «ἐγκαταστάσεως», ὑπογραφόμενον ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ σχολείου τοῦ ἐγκαθισταμένου, ὅπερ φυλάσσεται ἐν τῷ ἀρχείῳ τοῦ σχολείου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β.

Κ Α Θ Η Κ Ο Ν Τ Α

1. Ὁ ἀκριβὴς καθορισμὸς τῶν καθηκόντων τοῦ δημοδιδασκάλου ἐν τῇ ὑπηρεσιακῇ αὐτοῦ ζωῇ δὲν εἶναι δυνατός. Θὰ προσπαθῆσωμεν ἐνταῦθα ἐν γενικαῖς γραμμαῖς μόνον νὰ καθορίσωμεν ταῦτα.

α) Ὁ δημοδιδάσκαλος ὀφείλει νὰ παρευρίσκηται εἰς τὸ σχολεῖον 10' τοῦλάχιστον τῆς ὥρας πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν μαθημάτων, διὰ νὰ παρακολουθῇ καὶ κατευθύνῃ τὴν εἴσοδον τῶν μαθητῶν εἰς τὴν οἰκίαν αἴθουσαν. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ὀφείλει κατὰ τὴν ὀρισμένην πρὸς ἔναρξιν τῶν μαθημάτων ὥραν νὰ παρευρίσκηται εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν παραδόσεων. Ἡ βραδεῖα προσέλευσις εἰς τὸ σχολεῖον συνιστᾷ τὸ πειθαρχικὸν παράπτωμα τῆς ἀμελείας περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων, τιμωρούμενον δι' ἐπιπλήξεως ἢ προστίμου ἴσου πρὸς τὸν μηνιαῖον μισθὸν ἢ μεταθέσεως ἐκτὸς τῆς περιφερείας ἢ προσωρινῆς ἀπολύσεως μέχρι τριῶν μηνῶν, ἀναλόγως τῆς ἐπιδειχθείσης ἀμελείας. Ἡ ἐπίμονος ἀμελεία, δηλ. ἡ συνεχὴς καὶ ἀδικαιολόγητος ἀδιαφορία περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων του συνεπάγεται τὴν ὀριστικὴν ἀπόλυσιν. Τὸ πειθαρχικὸν τοῦτο παράπτωμα, διαπραττόμενον ὑπὸ τῶν διευθυντῶν τῶν σχολείων καθίσταται ἔτι βαρύτερον, διότι ἐξ αἰτίας των χαλαρώνεται ἡ λειτουργία τῶν γραφείων καὶ παρέχεται κακὸν παράδειγμα εἰς τὸ λοιπὸν προσωπικόν. Οἱ διευθυνταὶ τῶν σχολείων ὀφείλουν νὰ δίδουν μεγάλην σημασίαν εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο καὶ πρὸς τοῦτο δέον γ' ἀεῖοῦν, ὅπως οἱ ὑφιστάμενοί των εἶναι τακτικοὶ εἰς τὰς ὥρας. Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν δὲν συμμορφοῦνται πρὸς τὰς ἰδικὰς των συστάσεις, ὀφείλουν νὰ καταγγέλουν εἰς τὸν ἀρμόδιον ἐπιθεωρητὴν τοὺς μὴ συμμορφουμένους καὶ μὴ ἀποκρύπτουν αὐτοὺς ἐκ κα-

κῶς ἐγνοουμένης συναδελφικῆς ἀλληλεγγύης. Ἐπίσης ὀφείλουν οἱ δημοδιδάσκαλοι νὰ μὴ διακόπτουν τὴν παράδοσιν πρὸ τῆς κεκανονισμένης ὥρας. Τὰ ἀνώτερα λεχθέντα περὶ βραδείας προσελεύσεως ἐφαρμόζονται καὶ διὰ τὴν πρόωρον διακοπὴν τοῦ μαθήματος. Ὁ λόγος, διὰ τὸν ὅποιον ἀποδίδεται τόση σοβαρότης εἰς τὴν τακτικὴν προσέλευσιν τῶν διδασκάλων, δὲν εἶναι τόσοσιν ὅτι στεροῦνται οἱ μαθηταὶ τῆς διδασκαλίας, ὅσον ὅτι παρέχεται εἰς αὐτοὺς τὸ κακὸν παράδειγμα τῆς ἀταξίας καὶ τῆς χαλαρώσεως τοῦ συνασθημάτων τοῦ καθηκόντος.

β') Ὄφειλουν κατὰ τὰς ἐργασίμους ἡμέρας καὶ ὥρας νὰ εἶναι εἰς τὸ σχολεῖον, κατὰ δὲ τὰς ἐργασίμους ἡμέρας, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν ἔχουν μάθημα ἢ ὄχι, νὰ παρευρίσκονται εἰς τὴν ἔδραν τοῦ σχολείου. Κατὰ τὰς μὴ ἐργασίμους ἡμέρας ἔχομεν τὴν γνώμην ὅτι ἔχουν δικαίωμα ν' ἀπομακρύνονται τῆς ἔδρας τοῦ σχολείου ἄνευ εἰδικῆς ἀδείας. Ὁ ἀπουσιάζων κατὰ τινος ἐργασίμου ὥραν ἢ ἡμέραν στερεῖται τοῦ ἀντοιστοίχου μισθοῦ καὶ ὑπέχει πειθαρχικὰς εὐθύνας, ὧν αἱ ποιναὶ εἶναι αἱ αὐταὶ μετὰ εἰς τὴν ἀμέσως προηγουμένην περίπτωσιν κατανομαζομένας.

γ') Κατὰ τὴν διδασκαλίαν ὀφείλουν τηροῦντες τοὺς κανόνας τῆς παιδαγωγικῆς νὰ φροντίζουν ὥστε αὐτὴ ν' ἀποδίδῃ ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερους καρποὺς παρὰ τοῖς μαθηταῖς. Εἰς κάθε στιγμήν ἐπαγαλαμβάνεται καὶ εἰς κάθε στιγμήν εἶναι ἀληθές, ὅτι σκοπὸς τῆς διδασκαλίας δὲν εἶναι ἡ μετάδοσις γνώσεων μόνον. Κύριος σκοπὸς συνεπῶς τῆς διδασκαλίας εἶναι ἡ διάπλασις τῆς ψυχῆς τῶν μαθητῶν εἰς τρόπον ὥστε ν' ἀποβοῦν χρηστοὶ πολῖται. Ὁ σκοπὸς οὗτος τῆς διδασκαλίας καθιστᾷ βαρὺ καὶ δυσχερὲς τὸ ἔργον τῶν διδασκάλων καὶ ἀπαιτεῖ πρὸς αὐτῶν ἐξαιρετικὴν δύναμιν πνεύματος καὶ θελήσεως. Ἄλλ' ὁ σκοπὸς οὗτος καὶ ἐξαγιάζει τὸ ἔργον τοῦ διδασκάλου, ἐξυψῶν αὐτὸ ὑπεράνω τοῦ κοινοῦ ἐπαγγελματικοῦ ἐπιπέδου.

Τὴν ἀπόδοσιν τῆς διδασκαλίας ἐκάστου διδασκάλου παρακολουθεῖ ὁ ἐπιθεωρητής, ὅστις συγχρόνως ἐξετάζων τὰς μεθόδους τῆς διδασκαλίας καὶ ὑποδεικνύει τὸ τρωτὸν αὐτῆς. Μεθ'

ἐκάστην ἐπιθεώρησιν συντάσσει ἐκθεσιν περὶ τῆς ἱκανότητος ἐκάστου διδασκάλου, περιλήψιν τῆς ὁποίας καταγράφει ἐν τῷ ὑπ' αὐτοῦ τηρουμένῳ βιβλίῳ ποιότητος τῶν λειτουργῶν τῆς περιφερείας του. Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ἐκ τῆς ἐπιθεωρήσεως ἤθελε προκύψει, ὅτι λειτουργὸς τις δεικνύει ἀνεπάρκειαν περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων του, καλεῖται οὗτος εἰς ἀπολογία καὶ κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ ἐλοπτικῆς συμβουλίου, περὶ οὗ κατωτέρω, τιμωρεῖται ἀναλόγως τῆς διατυπωθείσης ἀνεπαρκείας διὰ ποινῆς, ἥτις δύναται νὰ φθάσῃ καὶ μέχρις ὀριστικῆς ἀπολύσεως.

δ') Μετὰ τὸ πέρας, τῆς διδασκαλίας ἐκάστου μαθήματος ὀφείλουν νὰ καταγράφουν ἐν τῷ οἰκείῳ βιβλίῳ ὑλικῶν τὴν διδαχθεῖσαν ὕλην.

στ') Ὄφειλουν νὰ ὑπακούουν εἰς τὰς διαταγὰς τῶν προϊσταμένων των ἀρχῶν. Ἐνταῦθα γεννᾶται τὸ ζήτημα ἂν ὀφείλουν οἱ ὑφισταμένοι νὰ ὑπακούουν εἰς τὰς παρανόμους διαταγὰς τῶν προϊσταμένων των ἀρχῶν, ἐννοεῖται, τὰς ἐγγράφους διδομένας. Ἡ γνώμη μας εἶναι, ὅτι εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν ὑφιστάμενος ἤθελε λάβῃ διαταγὴν, ἥτις κατὰ τὴν γνώμην του εἶναι παράνομος, ὀφείλει νὰ μὴ ἐκτελέσῃ αὐτήν, ἀλλὰ νὰ ὑποδείξῃ δι' ἀναφορὰς εἰς τὴν ἐκδοῦσαν τούτην ἀρχὴν τὰ σημεῖα, καθ' ἃ εἶναι παράνομος καὶ τοὺς λόγους, δι' οὓς κρίνει αὐτὴν παράνομον. Ἄν δὲ καὶ μετὰ τοῦτο ἡ προϊσταμένη ἀρχὴ ἐπιμένει εἰς τὰς ἀντιλήψεις της, νὰ ἐκτελέσῃ αὐτήν, διότι ἄλλως θὰ ἐφερόμεθα εἰς ἀναρχίαν. Ἐκάστη ὑφισταμένη ἀρχὴ θὰ εἶχεν ἰδίαν ἀντιλήψεις ἐφ' ἐκάστου ζητήματος καὶ θὰ κατεστρέφετο ἡ ἐνότης τῆς διοικήσεως. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν εὐθύνην, βεβαίως δὲν δύναται νὰ καταλογισθῇ τοιαύτη κατὰ τοῦ ὑπαλλήλου, ὅστις κατόπιν ἐγγράφου διαταγῆς τῆς προϊσταμένης του ἀρχῆς ἐξετέλεσε παράνομον πρᾶξιν, ἀφοῦ προηγουμένως ὑπέδειξε τὸ παράνομον αὐτῆς.

Ἡ ἀπειθεία ὡς καὶ ἡ ὀλιγοψυχία πρὸς τὰς διαταγὰς καὶ ὀδηγίας τῶν προϊσταμένων ἀρχῶν συνιστᾷ πειθαρχικὸν πνρόπτωμα.

ε') Εἰς τὸν ὑπηρεσιακὸν καὶ ἰδιωτικὸν τῶν βίον ὀφείλουν νὰ μὴ παρεκκλίνουν ἀπὸ τοῦ πρέποντος. Ὄφειλουν τοῦτέστι νὰ

συνεργάζονται ἐν ὁμοιοῖα καὶ ἀγάπῃ μετὰ τῶν συναδέλφων τῶν, νὰ συμπεριφέρωνται πρὸς τοὺς μαθητὰς καὶ τοὺς γονεῖς αὐτῶν μετὰ τῆς δεούσης εὐπρεπείας κλπ. Ὅσον ἀφορᾷ τὸν ἰδιωτικὸν τῶν βίον ὀφείλουν νὰ μὴ συχνάζουν εἰς τὰ καφενεῖα, νὰ μὴ χαρτοπαιζοῦν, νὰ μὴ πίνουν, νὰ ζοῦν ἐν ὁμοιοῖα μετὰ τῶν κατοίκων καὶ ἐν γένει οὐ μόνον νὰ μὴ γίνωνται παραίτιοι κοινωνικῶν ἀνωμαλιῶν, ἀλλὰ τοῦναντίον νὰ παρέχουν ἑαυτοὺς ὑπόδειγμα καλῆς καὶ ἀξιοπρεποῦς συμπεριφορᾶς.

στ') Ὀφείλουν νὰ μὴ ἀναμιγνύωνται εἰς τὰς πολιτικὰς καὶ κοινοτικὰς διαμάχας. Δεδομένης τῆς σημασίας, τὴν ὁποίαν ἔχει ὁ διδάσκαλος μετὰ τῆς κοινωνίας ἐν' ἣ ὄρᾳ, ἡ ἀνάμιξις αὐτοῦ ὑπὲρ τῆς μιᾶς ἢ τῆς ἄλλης μερίδος ἀσκεῖ μεγάλην ἐπιρροήν καὶ δὲν ἀφίνει τοὺς κατοίκους νὰ ἐκδηλώσουν ἀνεπηρέαστον τὸ πολιτικὸν αὐτῶν φρόνημα. Ἀνεξαρτήτως ὅμως τοῦ γενικοῦ αὐτοῦ κοινοῦ, ἡ ἀνάμιξις τοῦ διδασκάλου ὑπὲρ μερίδος τινὸς συνεπάγεται τὴν κατ' αὐτοῦ ἐξέγερσιν τῆς ἀντιθέτου μερίδος. Ἐκ τούτου γεννῶνται προστριβαὶ καὶ ἀντεγκλήσεις, συνεπεία τῶν ὁποίων εἶναι ἡ κατάπτωσις τοῦ γοήτρου τοῦ διδασκάλου καὶ ἐν ἀνάγκῃ τῆς ἐκ τοῦ μέρους τούτου μεταθέσεώς του.

ζ') Ὀφείλουν νὰ ἐπιδεικνύουν εὐλαβῆ συμπεριφορὰν πρὸς τὰς προϊσταμένας ἀρχάς. Κύριον γνώρισμα τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου εἶναι ἡ πειθαρχία. Ἀναγκαῖον ἐπακολούθημα τῆς πειθαρχίας εἶναι καὶ ἡ εὐβλαβὴ συμπεριφορὰ πρὸς τὰς προϊσταμένας ἀρχάς. Ὑπάρχουν περιπτώσεις, καθ' ἃς οἱ προϊσταμένοι ἔχουν ἄδικον. Ὑπάρχουν ἀκόμη περιπτώσεις, καθ' ἃς οἱ προϊσταμένοι μᾶς κάμνουν παρατηρήσεις καὶ μᾶς ἐπιπλήττουν, ἐνῶ δὲν εὐρίσκονται ἐν δικαίῳ. Καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις αὐτὰς ἔχομεν ἀπέναντι αὐτῶν εὐλαβῆ συμπεριφορὰν. Ὀφείλομεν ὅμως νὰ διακρίνωμεν τὴν εὐλαβῆ ἀπὸ τὴν δουλικὴν συμπεριφορὰν. Ἐν ἔχωμεν ὑποχρέωσιν νὰ σεβώμεθα τοὺς προϊσταμένους μας, ἔχομεν συγχρόνως ὑποχρέωσιν, ἀπορρέουσαν ἀπὸ αὐτὰ τὰ στοιχεῖα τῆς ἀνθρωπίνης μας ὑποστάσεως, χωρὶς νὰπομακρυνώμεθα τῶν κανόνων τῆς εὐλαβοῦς συμπεριφορᾶς, νὰ τηρῶμεν ἀπέναντι αὐτῶν ἀξιοπρεπῆ στάσιν.

η) Ἀναλαμβάνοντες ἰδιωτικὴν διδασκαλίαν ὀφείλουν νὰνακοινωνῶνουν τοῦτο εἰς τὸν ἀρμοδίον ἐπιθεωρητὴν δι' ἀναφορᾶς, τοιαύτης περιόπου «Πρὸς τὸν κ. Ἐπιθεωρητὴν τῶν δημοτικῶν σχολείων . . . . . Λαμβάνω τὴν τιμὴν ν' ἀναφέρω Ὑμῖν, ὅτι ἀπὸ τῆς . . . . . τοῦ μηνὸς . . . . . τρέχοντος ἔτους ἀνέλαβον νὰ διδάσκω ἰδιωτικῶς εἰς τὸν μαθητὴν . . . . . (ὄνοματεπώνυμον καὶ ὄνομα πατρὸς) τοῦ μαθήματος τῆς . . . . . τάξεως τοῦ δημοτικοῦ σχολείου». Οἱ δημοδιδάσκαλοι δικαιούνται νὰ διδάσκουν ἰδιωτικῶς ἐπὶ 12 ὥρας καθ' ἑβδομάδα μαθητὰς, μὴ φοιτῶντας εἰς τὸ σχολεῖον, εἰς τὸ ὅποιον διδάσκουν. Ἡ ἀνάληψις διδασκαλίας πλέον τῶν 12 ὥρῶν καθ' ἑβδομάδα ὡς καὶ ἡ ἀπόκρυψις ἀναληφθείσης ἰδιωτικῆς διδασκαλίας ἀποτελοῦν πειθαρχικὸν παράπτωμα.

θ) Δὲν ἔχουν δικαίωμα νὰ ἐπιδίδωνται εἰς κερδοσκοπικὸν ἔργον. Δὲν ἔχουν δικαίωμα ἐπὶ παραδείγματι νὰ μετέρχονται ἐμπόριον διδακτικῶν βιβλίων ἢ νὰ διατηροῦν ἐμπορικὸν κατάστημα ἢ νὰ ἐμπορεύωνται ἄλλα εἶδη. Δὲν ἀπαγορεύεται ὅμως εἰς αὐτοὺς, ἐφ' ὅσον ἔχουν κτήματα ἢ ζῶα, νὰ πωλοῦν τὰ προϊόντα των. Τὸ τοιοῦτο δὲν ἀποτελεῖ κερδοσκοπικὴν ἐπιχείρησιν, ἀλλ' ἐκμετάλλευσιν τῆς ἰδίας περιουσίας, τὴν ὁποίαν οἰοσδήποτε ὄχι μόνον δικαίωμα ἀλλὰ καὶ ὑποχρέωσιν ἔχει νὰ ἐκμεταλλεύηται.

ι) Ὀφείλουν νὰ μὴ ἀρνῶνται τὴν ἐκτέλεσιν ἀνατιθεμένης αὐτοῖς ὑπὸ τῶν προϊσταμένων τῶν ἀρχῶν ὑπηρεσίας. Ἐννοεῖται ὅτι ἡ ἀνατιθεμένη ὑπηρεσία πρέπει ν' ἀνάγῃται εἰς τὸν κύκλον τῆς ἀρμοδιότητος τοῦ διδασκάλου. Π. χ. ὁ ἐπιθεωρητὴς, μὴ ὑπάρχοντος διευθυντοῦ τοῦ σχολείου, ἀναθέτει εἰς τινα δημοδιδάσκαλον τὴν διεύθυνσιν τοῦ σχολείου. Ὀφείλει οὗτος ν' ἀναλάβῃ τὴν διεύθυνσιν τοῦ σχολείου, ἄλλως εἶναι τιμωρητέος ἐπὶ ἀρνήσει ὑπηρεσίας. Ἡ, ἐλλείποντος διδασκάλου τινὸς, ἀναθέτει εἰς τινα ὁ διευθυντὴς τοῦ σχολείου τὴν διδασκαλίαν καὶ ἄλλων μαθημάτων μέχρι συμπληρώσεως τῶν ὑποχρεωτικῶν ὥρῶν τῆς καθ' ἑβδομάδα διδασκαλίας. Ὀφείλει οὗτος ν' ἀναλάβῃ καὶ τὴν πρόσθετον ταύτην διδασκαλίαν. Ἐν ὅμως ἀνατεθῇ αὐτῷ διδα-

σκαλία πέραν τῶν ὑποχρεωτικῶν ὥρων, δὲν ὑποχρεοῦται ν' ἀναλάβῃ αὐτήν, ἀρνούμενος δὲ δὲν δύναται νὰ τιμωρηθῇ ἐπὶ ἀρνήσει ὑπηρεσίας. Ἐπίσης, ὑπάρχοντος διευθυντοῦ, δὲν ὑποχρεοῦται, καίπερ διατασσόμενος, ν' ἀναλάβῃ τὴν διευθύνσιν τοῦ σχολείου. Ὡσαύτως δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἀρνήσις ὑπηρεσίας ἢ μὴ ἐκτέλεσις διαταγῆς, ἀφορώσης τὴν ἐκτέλεσιν ἐργασίας, ἐξερχομένης τοῦ κύκλου τῆς ἀρμοδιότητος τῆς θέσεως τοῦ δημοδιδασκάλου. Δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ π. χ. ἀρνήσις ὑπηρεσίας ἢ μὴ ἐκτέλεσις γραφικῆς ὑπηρεσίας εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ ἐπιθεωρητοῦ ἢ ἢ ἀνάληψις καθηκόντων γραμματέως τῆς κοινότητος κλπ., ἐφ' ὅσον διὰ νόμου δὲν ἐπιβάλλεται αὐτῷ τοιαύτη ὑποχρέωσις.

ια) Ὁφείλουν νὰ φροντίζον ὥστε αἱ δηλώσεις των περὶ τῆς ὑπηρεσιακῆς αὐτῶν καταστάσεως, αἱ ζητούμεναι παρὰ τῶν διαφόρων προρίσταμένων ἀρχῶν ἢ αἱ ὑποβαλλόμεναι πρὸς τὰς ἀρχὰς ταύτας νὰ εἶναι ἀληθεῖς καὶ νὰ μὴ περιέχον ψευδῆ στοιχεῖα. Π. χ. ἂν ὑποβάλουν αἴτησιν πρὸς μετάθεσιν, πρέπει οἱ ἐν αὐτῇ ἀναγραφόμενοι λόγοι οἱ συνηγοροῦντες ὑπὲρ τῆς μεταθέσεως νὰ εἶναι ἀληθεῖς. Π. χ. ἂν γράφῃ τις εἰς τὴν αἴτησιν του, ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ μετατεθῇ ἔκ τινος μέρους, διότι τὸ κλίμα αὐτοῦ ἐπέδρασε κακῶς ἐπὶ τῆς υγιεινῆς καταστάσεως τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας του, πρέπει ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος νὰ εἶναι ἀληθής, διότι ἄλλως τιμωρεῖται ἐπὶ ψευδεῖ δηλώσει. Ἐπίσης τιμωρεῖται ἐπὶ ψευδεῖ δηλώσει ἂν π. χ. ἐν τῇ αἴτησει του περὶ μεταθέσεως δηλώσῃ ὅτι ζητεῖ τὴν μετάθεσιν του εἰς τὴν πρωτεύουσαν ἢ ἄλλο κέντρον πρὸς ἐξακολούθησιν τῶν σπουδῶν τῶν τέκνων του, ἂν δὲν ἔχῃ τέκνα ἢ ἂν τὰ τέκνα του δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ παρακολουθήσουν μαθήματα ἀνωτέρων ἐκπαιδευτηρίων.

ιβ) Ὁφείλουν νὰ διδάσκουν ἐπὶ 29-32 ὥρας καθ' ἑβδομάδα, συμφώνως πρὸς τὸ ἐπίσημον πρόγραμμα, τοῦ Κράτους, τὴν ἐν τῷ προγράμματι τούτῳ καθοριζομένην ὕλην.

ιγ) Ὁφείλουν νὰ μὴ ἐπιδεικνύουν διαγωγὴν ἀσυμβίβαστον πρὸς τὸ ἔργον τοῦ διδασκάλου. Δεδομένου ὅτι ὁ διδάσκαλος πρέπει νὰ εἶναι ὑπόδειγμα ἀρετῆς, τιμότητος, ἀξιοπρεπείας, πᾶσα

παρεκτροπὴ αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἐπιπέδου εἰς τὸ ὁποῖον τὸ Κράτος καὶ ἡ κοινωνία ἔχουν στήσῃ αὐτόν, εἶναι τιμωρητέα. Ὁ διδάσκαλος περισσότερον παντὸς ἄλλου ὀφείλει νὰ περιορίσῃ τὰς ἀνθρωπίνους ἀδυναμίας. Εἶναι βεβαίως ἄνθρωπος καὶ ἔχει αἰσθηματικὰς, φυσικὰς καὶ ἄλλας ἀνάγκας. Εἶναι ὁμως καὶ κάτι περισσότερον ἀπὸ ἄνθρωπος, εἶναι διδάσκαλος καὶ ἔχῃ ὑποχρῶσιν χάριν ἑαυτοῦ καὶ τῆς κοινωνίας ἐν τῇ ὁποίᾳ ζῆ, τὰς ἀνάγκας του ταύτας νὰ περιορίσῃ ὅσον δύναται ἂν μὴ νὰ καταπνίγῃ. Πρέπει νὰποφεύγῃ τὸ σκάνδαλον, Δὲν δύναται τις ἐπὶ παραδείγματι τὸν διδάσκαλον, εὐρισκόμενον εἰς οἰκονομικὴν στένοχωρίαν, νὰ ἐμποδίσῃ ἀπὸ τοῦ νὰ δανεισθῇ πρὸς ἐξοικονόμησιν ἀνυπερβλήτων ἀναγκῶν τῆς οἰκογενείας του. Πρέπει ὁμως νὰ φροντίσῃ ὥστε νὰ ἐξοφλήσῃ τὸ δάνειον ἅμα τῇ λήξει τῆς προθεσμίας του καὶ νὰ μὴ εἶναι δύστροπος ὀφειλέτης.

ιδ) Οἱ δημοδιδάσκαλοι, οἱ ὑπηρετοῦντες εἰς πολυτάξια δημοτικά σχολεῖα, ὑποχρεοῦνται νὰ συντρέχον τοὺς διευθυντὰς τῶν σχολείων εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ νόμου περὶ ὑποχρεωτικῆς φοιτήσεως.

2) Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω οἱ διευθύνται τῶν δημοτικῶν σχολείων ὡς καὶ οἱ ἀναπληρωταὶ αὐτῶν καὶ οἱ ὁποσδήποτε διευθύνοντες σχολεῖα ἔχουν προσέτι τὰ ἐξῆς καθήκοντα:

α) Παρευρίσκονται εἰς τὸ σχολεῖον καθ' ὅλας τὰς ἐργασίμους ὥρας τῆς ἡμέρας, εἴτε ἔχουν εἴτε μὴ μάθημα, διὰ νὰ ἐποπτεύουν ἐπὶ τῆς τακτικῆς πρόσελεύσεως τῶν διδασκάλων καὶ μαθητῶν καὶ ἐν γένει ἐπὶ τῆς κανονικῆς λειτουργίας τῶν σχολείων.

β) Φροντίζον διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων περὶ ὑποχρεωτικῆς φοιτήσεως. Πρὸς τοῦτο ὁ διευθυντὴς τοῦ σχολείου πρέπει εὐθὺς μετὰ τὴν λήξιν ἐκάστου σχολικοῦ ἔτους νὰ ζητῇ ἐγγράφως παρὰ τοῦ προέδρου τῆς κοινότητος ἢ τοῦ δημάρχου τῆς πόλεως, ἐν ᾗ λειτουργεῖ, πίνακα κατ' ἐνορίας τῶν παιδῶν ἀμφοτέρων τῶν φύλων τῶν συμπληρούντων τὸ ἕκτον ἔτος τῆς ἡλικίας των μέχρι τέλος τοῦ Δεκεμβρίου, τοῦ περιλαμβανομένου εἰς τὸ ἀμέσως προσεχὲς σχολικὸν ἔτος. Ἡ σχετικὴ ἀναφορὰ

δὲ ἔχη τὸν ἐξῆς περίπου τύπον· «Πρὸς τὸν κ. Δήμαρχον
 (ἢ πρόεδρον τῆς κοινότητος). Πρὸς ἐφαρμο-
 γὴν τῶν διατάξεων τοῦ νόμου περὶ ὑποχρεωτικῆς φοιτήσεως ἔχο-
 μεν τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσωμεν ὑμᾶς, ὅπως τὸ βραδύτερον
 μέχρι τῆς 1ης προσεχοῦς Σεπτεμβρίου ἀποστείλεται ἡμῖν ἐπὶ ἀ-
 ποδείξει πίνακα ἀναγράφοντα ὀνομαστικῶς κατ' ἐνορίας τοὺς παῖ-
 δας ἀμφοτέρων τῶν φύλων τοῦ ὑμετέρου δήμου (ἢ κοινότητος
 τοὺς συμπληροῦντας τὸ ἕκτον ἔτος τῆς ἡλικίας των μέχρι τέλους
 τοῦ ἐλευσομένου Δεκεμβρίου, Ἐν ἢ περιπτώσει δὲν ἀποσταλῆ
 ἡμῖν ὁ ἀνωτέρω πίναξ ἐκτὸς τῆς ἀνω προθεσμίας θὰ εὐρεθῶμεν
 εἰς τὴν ἀνάγκην νὰναφέρωμεν τοῦτο εἰς τὸν κ. νομάρχην συ-
 μφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου. Μετὰ τιμῆς. ΑΒ». Ἄν
 μέχρι τῆς 1ης 7βρίου ὁ δήμαρχος ἢ ὁ πρόεδρος τῆς κοινότητος
 δὲν ἀποστείλῃ τὸν πίνακα εἰς τὸν διευθυντὴν τοῦ σχολείου ὑ-
 ποχρεοῦται αὕτη νὰναφέρῃ τοῦτο εἰς τὸν οἰκτεῖον Νομάρχην διὰ
 τὰς ἐξῆς ἀναφορᾶς. «Πρὸς τὸν κ. Νομάρχην
 Καίτοι διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. τῆς
 ἐγγράφου μου ἐξήγησα παρὰ τοῦ κ. Δημάρχου ἢ Προέδρου τῆς
 κοινότητος νὰ μὴ ἀποστείλῃ συμφώνως πρὸς
 τὸν νόμον περὶ ὑποχρεωτικῆς φοιτήσεως πίνακα τῶν παιδῶν ἀ-
 μφοτέρων τῶν φύλων, οἵτινες συμπληροῦν μέχρι τέλους τοῦ
 προσεχοῦς Δεκεμβρίου τὸ ἕκτον ἔτος τῆς ἡλικίας των, οὗτος δὲν
 ἀπέστειλε εἰσέτι αὐτόν, ἂν καὶ ἔληξεν ἡ προθεσμία Ἐπειδὴ ἐ-
 πικεῖται ἡ ἔναρξις τοῦ σχολικοῦ ἔτους, λαμβάνομεν τὴν τιμὴν
 νὰ παρακαλέσωμεν ὑμᾶς, ὅπως εὐαρεστούμενοι διατάξῃτε τὰ
 δέοντα πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου. Ἐδιδειχέσθαι. Α. Β.» Ἄμα
 τῇ ἐνάρξει τοῦ σχολικοῦ ἔτους ὁ διευθυντὴς τοῦ σχολείου ὑπο-
 χρεοῦται νὰ συντάξῃ τὴν κάτωθι δήλωσιν. τὴν ὁποῖαν ὑπευθύ-
 νως ὑποχρεοῦται νὰ τοιχοκολήσῃ εἰς τὴν θύραν τοῦ σχολείου
 καὶ τὸ κεντρικώτερον μέρος τῆς πόλεως ἢ τοῦ χωρίου. «Δήλω-
 σις. Τὸ δημοτικὸν σχολεῖον. Δηλοῖ ὅτι αἱ ἐγ-
 γραφαὶ ἐν αὐτῷ κατὰ τὸ τρέχον ἔτος θέλουν ἀρχίσῃ τὴν 15ην
 Σεπτεμβρίου καὶ θέλουν τελειώσῃ τὴν 30ὴν ἰδίου μηνός.
 Πάντες οἱ ἐν τῷ ἀνωτέρω πίνακι ἀναγραφόμενοι μαθηταὶ καὶ

μαθητρίαι ὀφείλουν κατὰ τὸν νόμον ἐντὸς τῆς ἀνωτέρας προ-
 θεσμίας νὰ προσέλθουν εἰς τὸ σχολεῖον καὶ ἐγγραφοῦν. Οἱ γο-
 νεῖς καὶ κηδεμόνες τῶν μὴ ἐγγραφομένων μαθητῶν ὑπόκεινται
 εἰς πρόστιμον 50—500 δραχ. καὶ ἐν ὑποτροπῇ εἰς πρόστιμον
 1000 δραχμ. Πίναξ τῶν ὑποχρέων πρὸς ἐγγραφήν (ἀκολουθεῖ ὁ
 πίναξ ὡς συνετάχθη ὑπὸ τοῦ δημάρχου ἢ τοῦ προέδρου τῆς κοι-
 νότητος). Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἐγγραφῶν ὁ διευθυντὴς καὶ
 τὸ λοιπὸν προσωπικὸν ὀφείλει νὰ παρευρίσκωνται εἰς τὸ scho-
 λεῖον καὶ νὰ ἐγγράφουν πάντα προσερχόμενον μαθητὴν. Ἡ
 ἐγγραφή γίνεται ἐν τῷ μαθητολογίῳ, συμπληρουμένων τῶν
 οἰκτεῖων στηλῶν αὐτοῦ, ἐπὶ τῇ προσαγωγῇ ὑπὸ τοῦ ἄρρενος μα-
 θητοῦ πιστοποιητικοῦ τοῦ δημάρχου ἢ τοῦ προέδρου τῆς κοινό-
 τητος, ἐφ' ἀπλοῦ χάριτος γεγραμμένου καὶ ἐμφαίνοντος ὅτι οὗ-
 τος εἶναι ἐγγεγραμμένος εἰς τὸ μητρώον τῶν ἀρρένων.

Τὴν ἐπομένην τῆς λήξεως τῆς προθεσμίας τῶν ἐγγραφῶν ὁ
 διευθυντὴς ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀποσταλέντος αὐτῷ ὑπὸ τοῦ προέ-
 δρου τῆς κοινότητος πίνακος ἐξακριβώνει τίνες ἐκ τῶν ὑποχρέων
 πρὸς ἐγγραφήν παιδῶν δὲν προσῆλθον νὰ ἐγγραφοῦν. Εἰς τοὺς
 γονεῖς ἢ κηδεμόνας τούτων ἀποστέλλει ἐπὶ ἀποδείξει τὸ ἐξῆς ἐγ-
 γραφον: «Πρὸς τὸν κ. κάτοικον
 γονέα (ἢ κηδεμόνα) τοῦ μαθητοῦ

Τὸ ὑπ' ἐμὲ δημοτικὸν σχολεῖον διὰ δηλώσεώς του τοιχοκολ-
 ληθείσης εἰς τὴν θύραν αὐτοῦ καὶ τὸ κεντρικώτερον μέρος τῆς
 πόλεως (ἢ τοῦ χωρίου) κατέστησεν εἰς ὑμᾶς γνωστόν, ὅτι ὁ παρ'
 ὑμῶν κηδεμονουόμενος μαθητὴς ..... ἔχει ἐκ
 τοῦ νόμου ὑποχρέωσιν νὰ ἐγγραφῇ κατὰ τὸ τρέχον σχολικὸν
 ἔτος εἰς τὸ δημοτικὸν σχολεῖον. Καίτοι ὅμως ἔληξεν ἡδη ἡ προ-
 θεσμία, δὲν προσῆλθε πρὸς ἐγγραφήν. Ἐχων ὑπ' ὄψει μου τὰς
 σχετικὰς διατάξεις τοῦ νόμου δηλῶ ὑμῖν, ὅτι ἔχετε δεκαπενθήμερον
 εἰσέτι προθεσμίαν ἀπὸ τῆς λήξεως τῶν ἐγγραφῶν, ἥτοι
 ἔχετε προθεσμίαν μέχρι τῆς 15 Ὀκτωβρίου, ἵνα ἐγγράψῃτε αὐ-
 τόν. Ἄν καὶ ἡ προθεσμία αὕτη παρέλθῃ ἄπρακτος, θὰ ἀναγκα-
 σθῶ συμμορφούμενος πρὸς τὸν νόμον νὰ καταγγείλω ὑμᾶς ἄρ-

μοδίως, ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει θέλετε τιμωρηθῆ με πρόστιμον 50—500 δραχ. καὶ ἐν ὑποτροπῇ 1000. Μετὰ τιμῆς Α. Β.»

Ἐκείνους ἐκ τῶν γονέων ἢ κηδεμόνων ὅσοι καὶ μετὰ τὴν εἰς αὐτοὺς κοινοποιήσιν τοῦ ἀνωτέρω ἐγγράφου δὲν ἤθελον προσέλθῃ εἰς τὸ σχολεῖον πρὸς ἐγγραφήν τῶν ὑπ' αὐτῶν κηδεμονευομένων μαθητῶν, ἀναφέρει ὁ διευθυντῆς τοῦ σχολείου εἰς τὸν οἰκείον ἐπιθεωρητὴν διὰ τοῦ ἐξῆς ἐγγράφου: «Πρὸς τὸν κ. Ἐπιθεωρητὴν τῶν δημοτικῶν σχολείων . . . . . Λαμβάνω τὴν τιμὴν ν' ἀναφέρω ὑμῖν, ὅτι ἐκ τῶν κατὰ τὸ τρέχον ἔτος ὑποχρέων πρὸς ἐγγραφήν εἰς τὸ ὑπ' ἐμὲ σχολεῖον δὲν ἐνεγράφησαν οἱ ἐξῆς . . . . . (ὀνόματα μὴ ἐγγραφέντων). Εἰς τοὺς γονεῖς καὶ κηδεμόνας τούτων ἐκοινοποίησα τὴν κατὰ νόμον πρόσκλησιν πρὸς ἐγγραφήν τῶν ὑπ' αὐτῶν κηδεμονευομένων μαθητῶν κατὰ τὴν ποσότητα τῆς προθεσμίας τῶν ἐγγραφῶν. Καὶ παρὰ ταύτην ὅμως δὲν προσῆλθον πρὸς ἐγγραφήν. Δι' ὃ ἀναφέρων ὑμῖν τοῦτο λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσω Ὑμᾶς, ὅπως λάβητε τὰ προσήκοντα μέτρα. Εὐπειθεστάτος Α, Β.»

Ὅμοίαν ἀναφορὰν δύναται νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὸν ἐπιθεωρητὴν καὶ ἡ ἀστυνομικὴ ἀρχὴ τοῦ τόπου, ἐν ᾧ λειτουργεῖ τὸ σχολεῖον, ἂν ὁ διευθυντῆς τοῦ σχολείου πρὸς ἀποφυγὴν προστριβῶν πρὸς τοὺς κατοίκους δὲν εὐρίσκει σκόπιμον νὰ ὑποβάλῃ αὐτὸς τοιαύτην. Ἡ ἀστυνομικὴ ἀρχὴ ὑποχρεοῦται νὰ ὀδηγῇ εἰς τὸ σχολεῖον τοὺς τυχόν κατὰ τὰς ὥρας τῆς διδασκαλίας περιφερομένους παῖδας. Ὁ ἐπιθεωρητῆς ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀναφορᾶς τοῦ διευθυντοῦ ἢ τῆς ἀστυνομικῆς ἀρχῆς ἐπιβάλλει εἰς τοὺς ἀπειθήσαντας γονεῖς ἢ κηδεμόνας μαθητῶν πρόστιμον 50—500 δραχ. καὶ ἐν ὑποτροπῇ 1000 δραχ. Ἐντὸς 10 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς εἰς αὐτοὺς κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως περὶ τιμωρίας οἱ τιμωρηθέντες δικαιοῦνται νὰ ὑποβάλουν εἰς τὸ οἰκείον ἐποπτικὸν συμβούλιον ἔνστασιν κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ ἐπιθεωρητοῦ. Τὸ δὲ ἐποπτικὸν συμβούλιον ἐντὸς 20 ἡμερῶν ἀποφαίνεται, δυνάμενον νὰ ἐπικυρώσῃ ἢ ἀκυρώσῃ τὴν ἀπόφασιν τοῦ ἐπιθεωρητοῦ ἢ νὰ τροποποιήσῃ αὐτὴν ἐπὶ τὸ ἐπιεικέστερον. Τὴν περὶ τιμωρίας ἀπόφασιν τοῦ ὁ ἐπιθεωρητῆς, ὅταν καταστῇ ὀριστικὴ, ὅταν δηλ.

παρέλθουν αἱ 10 ἡμέραι ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς χωρὶς νὰ ὑποβληθῇ κατ' αὐτῆς ἔνστασις, ὡς καὶ τὴν ἀπόφασιν τοῦ ἐποπτικοῦ συμβουλίου, ἀνακοινῶ εἰς τὸν οἰκείον ταμίαν, ὅστις εἰσπράττει τὰ ἐπιβληθέντα πρόστιμα κατὰ τὰς διατάξεις περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων καὶ ἀποδίδει αὐτὰ εἰς τὰ σχολικὰ ταμεία τῶν σχολείων, εἰς ἃ ἀνήκουν οἱ μαθηταὶ τῶν τιμωρηθέντων γονέων.

Λεδομένου, ὅτι οἱ μαθηταὶ ὀφείλουσι νὰ φοιτοῦν ἀνελλιπῶς εἰς τὸ σχολεῖον, ὁ διευθυντῆς, ἂν τις ἐξ αὐτῶν ἀπουσιάσῃ, ὑποχρεοῦται νὰ εἰδοποιήσῃ περὶ τούτου διὰ σημειώματός του τὸν γονέα ἢ κηδεμόνα αὐτοῦ, ὅστις δύναται νὰ δικαιολογήσῃ ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν πάντοτε τοῦ διευθυντοῦ μέχρι πέντε τὸ πολὺ ἡμερησίως ἀπουσίας μηνιαίως. Περισσότεραι ἀπουσίαι μόνον δι' ἀσθένειαν δύναται νὰ δικαιολογηθοῦν.

Τοὺς μαθητάς, οἵτινες κατὰ τὰς ἐργασίμους ὥρας τοῦ σχολείου περιφέρονται ἐκτὸς αὐτοῦ, ὀφείλει ἡ ἀστυνομία αὐτεπαγγέλτως νὰ συλλαμβάνῃ καὶ ὀδηγῇ εἰς τὸ σχολεῖον. Ἐπειδὴ ὅμως εἴτε ἐξ ἀγνοίας τοῦ νόμου, εἴτε ἐξ ἀμελείας, ἢ Ἄστυνομία δὲν πρᾶττει τοῦτο, δὲν θὰ ἦτο ἄσκοπον ὁ διευθυντῆς τοῦ σχολείου νὰ ὑπενθυμίσῃ ἐκάστοτε εἰς αὐτὴν τὴν ὑποχρέωσιν τῆς ταύτης, ἀνακοινῶν καὶ τὰ ὀνόματα τῶν μαθητῶν, οἵτινες συχνάκις ἀπουσιάζουν ἀδικαιολογητῶς. Τὰ τοιαῦτα ἐγγραφα θὰ ἔχουν τὸν ἐξῆς περίπου τύπον: «Πρὸς τὴν Ἀστυνομικὴν διεύθυνσιν . . . . . Ἐκ τῶν εἰς τὸ ὑπ' ἐμὲ σχολεῖον φοιτῶντων μαθητῶν οἱ κάτωθι ἀναγραφόμενοι δὲν φοιτοῦν εἰς αὐτό, ἀπουσιάζοντες ἀδικαιολογητῶς. Δι' ὃ ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσωμεν Ὑμᾶς, ὅπως πρὸς ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ νόμου περὶ ὑποχρεωτικῆς φοιτήσεως διατάξῃτε τὰ ὄργανά σας ὅπως, εὑρουν τοὺτους περιφερομένους εἰς τὰς ὁδοὺς κατὰ τὰς ἐργασίμους ὥρας τοῦ σχολείου, συλλάβωσιν αὐτοὺς καὶ τοὺς ὀδηγήσωσι βίᾳ εἰς τὸ σχολεῖον. Τοὺς γονεῖς καὶ κηδεμόνας τῶν τοιούτων μαθητῶν δέον κατὰ νόμον νὰ καταγγείλητε εἰς τὸν κ. Ἐπιθεωρητὴν τῶν δημοτικῶν σχολείων . . . . . Μετὰ τιμῆς Α. Β.» (θὰ γραφοῦν ὀνόματα τῶν ἀπουσιαζόντων).

Εἰς τὸ τέλος ἐκάστου μηνὸς ὁ διευθυντὴς τοῦ σχολείου ὀφείλει νὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὸν ἀρμόδιον ἐπιθεωρητὴν ἀναφορὰν σχετικὴν μὲ τὰς ἐνεργείας του πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου περὶ ὑποχρεωτικῆς φοιτήσεως τῶν μαθητῶν. Κατωτέρω παρέχομεν τὸν τύπον τοιαύτης ἀναφορᾶς : «Πρὸς τὸν κ. Ἐπιθεωρητὴν τῶν δημοτικῶν σχολείων . . . . . Λαμβάνω τὴν τιμὴν ν' ἀναφέρω Ὑμῖν, ὅτι ἐκ τῶν εἰς τὸ ὑπ' ἐμὲ σχολεῖον ἐγγραφέντων μαθητῶν ἀπουσίασαν κατὰ τὸν λήξαντα μῆνα οἱ ἑξῆς : 1) οἱ α, β, γ, ἐπὶ . . . . . ἡμέρας λόγῳ ἀσθενείας, πιστοποιηθείσης ὑφ' ἡμῶν τῶν ἰδίων (ἢ διὰ πιστοποιητικοῦ ἰατροῦ), οἱ δ, ε, ζ, ἐπὶ . . . . . ἡμέρας ἀδικαιολογήτως. Περὶ τῆς ἀπουσίας αὐτῶν εἰδοποίησα ἐγκαίρως τοὺς γονεῖς (ἢ κηδεμόνας των), οἵτινες μοι ἐδήλωσαν, ὅτι ἡ ἀπουσία των ὀφείλεται εἰς σοβαρὸν οἰκογενειακὸν λόγον. Ἐπίσης ἀπουσίασαν οἱ η, θ, κ, συνεχῶς σχεδόν. Τοῦτους διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. . . . . τῆς . . . . . ἐγγράφου μου κατήγγεila εἰς τὴν ἐνταῦθα Ἀστυνομικὴν Ἀρχήν, ἵνα συλλάβῃ αὐτοὺς καὶ τοὺς ὀδηγήσῃ εἰς τὸ σχολεῖον, ἂν τοὺς εὔρη περιφερομένους κατὰ τὰς ἐργασίμους ὥρας τοῦ σχολείου. Εὐπειθέστατος, Α.Β». Οἱ διευθυνταὶ τῶν σχολείων ὀφείλουσι νὰ τηροῦν αὐστηρῶς τὰς διὰ τοῦ νόμου περὶ ὑποχρεωτικῆς φοιτήσεως ἐπιβαλλομένας αὐτοῖς ὑποχρεώσεις, ἄλλως ὑπόκεινται εἰς πειθαρχικὴν ποινὴν.

Ἐν τελείᾳ δεόν νὰ σημειωθῆ, ὅτι τῆς ὑποχρεωτικῆς φοιτήσεως ἀπαλλάσσονται οἱ μισθῆται α) ὅσοι διδάσκονται κατ' ἴδιον τὰ μαθήματα τῶν δημοτικῶν σχολείων, β) ὅσοι νοσοῦν ἀπὸ νόσημα μεταδοτικόν, γ) οἱ πνευματικῶς ἀνώμαλοι καὶ δ) ὅσοι ἔχουν συμπληρωμένον τὸ 14ον ἔτος τῆς ἡλικίας των. Οἱ ὑπαγόμενοι εἰς τινὰ τῶν ἀνωτέρω κατηγοριῶν ὑποχρεοῦνται νὰ ὑποβάλλουν εἰς τὸν διευθυντὴν τοῦ σχολείου τ' ἀποδεικτικὰ τῆς ἀπαλλαγῆς των ἐγγράφα. Ὁ διευθυντὴς τοῦ σχολείου τὰ ἐγγράφα ταῦτα ὑποβάλλει εἰς τὸν ἀρμόδιον ἐπιθεωρητὴν διὰ τῆς ἀναφορᾶς του, ἐν ἧ ἀναφέρει τοὺς μὴ ἐγγραφέντας μαθητὰς καὶ ἐν τῇ ὁποίᾳ δεόν νὰ ποιῆται ἰδιαιτέραν μνεῖαν περὶ τῶν ἀπαλλασσομένων τῆς ὑποχρεωτικῆς φοιτήσεως μαθητῶν, ἐκφραζῶν συγχρόνως καὶ τὴν ἰδικὴν του γνώμην ἐπὶ τῆς περιπτώσεως ἐκάστου.

γ) Ἐχόντες τὴν ἄμεσον ἐπίβλεψιν καὶ διοίκησιν τοῦ σχολείου ἐκπροσωποῦν αὐτὸ καθ' ὅλας του τὰς σχέσεις.

δ) Φροντίζουσι ἵνα τηρῆται ἐν καλῇ καταστάσει καὶ εἰς τὴν πρέπουσαν καθαριότητα τὸ διδακτήριον καὶ πάντα τὰ ἐξαρτήματα αὐτοῦ.

ε) Φροντίζουσι, ἵνα τὰ σχολικὰ ἔπιπλα καὶ σκευή, τὰ διδακτικὰ ὄργανα καὶ αἱ διδακτικαὶ συλλογαὶ καταγράφονται ἐπιμελῶς ἐν τῷ βιβλίῳ ὕλικου τοῦ σχολείου καὶ τηρῶνται ἐν καλῇ καταστάσει.

στ) Ἀναφέρουσι ἐγκαίρως εἰς τὸν οἰκείον ἐπιθεωρητὴν καὶ δι' αὐτοῦ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον περὶ τῆς καταστάσεως καὶ τῆς ἀνάγκης τῆς ἐπισκευῆς τῶν διδακτηρίων καὶ περὶ τῆς καταστάσεως καὶ τῆς ἀνάγκης ἐπισκευῆς καὶ προμηθείας σχολικῶν ἐπιπλων, σκευῶν καὶ ὀργάνων, προκαλοῦσι δὲ τὴν σχετικὴν τῶν ἀρμοδίων ἀρχῶν ἐνέργειαν.

ζ) Φροντίζουσι ὅπως αἱ βιβλιοθήκαι τοῦ σχολείου, τόσον ἡ τῶν διδασκόντων ὅσον καὶ ἡ μαθητικὴ, τηρῶνται ἐν καλῇ καταστάσει καὶ λειτουργοῦν κατὰ τὸν εἰδικὸν περὶ αὐτῶν κανονισμόν, τὰ δὲ βιβλία αὐτῶν καταγράφονται ἐπιμελῶς ἐν τῷ βιβλίῳ βιβλιοθηκῶν τοῦ σχολείου.

η) Τηροῦν ἐν τάξει καὶ ἀκριβεῖα τὰ ὑπηρεσιακὰ βιβλία τοῦ σχολείου, ἧτοι πλὴν τοῦ βιβλίου ὕλικου καὶ τοῦ βιβλίου βιβλιοθηκῶν, τὸ μαθητολόγιον, τὸν γενικὸν καὶ εἰδικὸν ἔλεγχον, τὸ βιβλίον πιστοποιητικῶν σπουδῆς, τὸ βιβλίον τῆς διδασκομένης ὕλης, τὸ βιβλίον τῶν πρακτικῶν, τὸ βιβλίον τῶν παιδαγωγικῶν συνεδριῶν εἴτε τῶν διδασκόντων μόνον εἴτε καὶ μετὰ τῶν ἐπιθεωρητῶν, τὸ τῶν εισερχομένων καὶ ἐξερχομένων ἐγγράφων, τὸ βιβλίον τῆς παρουσίας τῶν διδασκόντων καὶ τὸ τῶν ποινῶν τῶν μαθητῶν.

θ) Ταξινομοῦσι καὶ φυλάττουσι ἐν ἰδίῳ φακέλλοις τὰ κείμενα τῶν ἐκπαιδευτικῶν διατάξεων τοῦ Κράτους, τὰ εισερχόμενα ἐγγράφα τῶν προϊσταμένων καὶ λοιπῶν ἀρχῶν, τὰ ἀντίγραφα τῶν ἐξερχομένων ἐγγράφων, τὰ τεκμήρια τῆς ἐγγραφῆς τῶν ἐκ τοῦ αὐτοῦ σχολείου ὡς καὶ τῶν ἐξ ἄλλων σχολείων προερχομέ-

νων μαθητῶν καὶ ἐπὶ ἐν τοῦλάχιστον σχολικὸν ἔτος τὰ τοῦ προηγουμένου ἔτους γραπτὰ δοκίμια αὐτῶν, τὰ ἔχοντα ἐξεταστικὸν χαρακτῆρα.

ι) Ἀνακοινώνουν εἰς τὸ προσωπικὸν τοῦ ὑπ' αὐτοὺς σχολείου τὰς ἐκάστοτε νέας ἐκπαιδευτικὰς διατάξεις καὶ τὰς σχετικὰς ἀποφάσεις καὶ διαταγὰς τῶν προϊσταμένων ἀρχῶν.

ια) Κοινοποιοῦν κατ' ἰδίαν εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους τὰ εἰς αὐτοὺς ἀναφερόμενα ἔγγραφα.

ιβ) Ἐξελέγχουν ἂν τὸ διδακτικὸν προσωπικὸν τηρεῖ τὰς περὶ ἰδιωτικῆς διδασκαλίας διατάξεις, κατανέμουν εἰς τοῦτο τὰς τάξεις ἀναλόγως πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ σχολείου, καθορίζουν ἐν οἷς μαθήμασι κατὰ τὸ πρόγραμμα παρίσταται ἀνάγκη ἐκλογῆς, διατάξεως καὶ λεπτομερεστεροῦ καθορισμοῦ τῆς διδασκτέας ὕλης ἐν συνεννοήσει μετὰ τῶν διδασκόντων τὴν ἐκάστοτε διδαχθεσομένην ὕλην καὶ καταρτίζουν τὸ ὥρολόγιον πρόγραμμα τῶν καθ' ἡμέραν διδασκομένων μαθημάτων κατὰ τὰς ἀπαιτήσεις τῆς διδακτικῆς καὶ ὑγιεινῆς, φροντίζοντες ὥστε νὰ μὴ καταπονῶνται οἱ μαθηταί.

ιγ) Παραμένοντες καθ' ὅλας τὰς ἐργασίμους ὥρας ἐν τῷ σχολεῖῳ ἀναγράφουν μετ' ἀκριβείας ἐν τῷ βιβλίῳ παρουσίας τῶν διδασκόντων τὰς ἡμέρας, τὰς ὥρας καὶ τὰ μαθήματα, καθ' ἃ οὗτοι ἀπουσίασαν, τὰς ἐπιβραδύνσεις τῆς ἐνάρξεως καὶ τὰς πρὸ τῆς ἐν τῷ ὥρολόγιῳ καθωρισμένης ὥρας λήξεως τῶν μαθημάτων αὐτῶν, ἀναθέτουν, ἐφ' ὅσον εἶναι δυνατόν, τὸ μάθημα ἀσθενούντος εἰς ἕτερον τῶν διδασκόντων ἢ ἀπασχολοῦν ὀψωδῆποτε τὴν τάξιν αὐτοῦ, ἐξελέγχουν ἂν οἱ διδάσκοντες τηροῦν ἐν τάξει τοὺς ἡμερησίους καταλόγους, ἂν ἐφαρμόζουν τὸ ἀναλυτικὸν πρόγραμμα, ἂν φροντίζουν περὶ τῆς ἀστηγῆς τηρήσεως τοῦ νόμου περὶ διδακτικῶν βιβλίων καὶ περὶ τῆς καλῆς συντηρήσεως τῶν βιβλίων καὶ τετραδίων τῶν μαθητῶν, ἂν ἐξελέγχουν ἐπιμελῶς τὰς ἐγγράφους ἐργασίας αὐτῶν, ἂν καταγράφουν ἐπιμελῶς τὴν διδαχθεῖσαν ὕλην, ἂν φροντίζουν περὶ τῆς ὑγείας τῶν μαθητῶν.

ιδ) Ἐπισκέπτονται τὰς διαφόρους τάξεις κατὰ τὰς ὥρας δι-

διδασκαλίας καὶ ὑποδεικνύουν εἰς τοὺς διδάσκοντας κατ' ἰδίαν τὰς ἐπισημονικὰς, παιδαγωγικὰς καὶ μεθοδικὰς ἑλλείψεις αὐτῶν, συνιστῶντες εἰς τούτους τὰ πρὸς ἄρσιν αὐτῶν μέσα.

ιε) Συγκαλοῦντες τὸν σύλλογον τῶν διδασκάλων εἰς συνεδρία τακτικῶς μὲν ἅπαξ τοῦ μηνός, ἐκτάκτως δέ, ὡσάκις παρίσταται ἀνάγκη, ἐν ὧρα μὴ τεταγμένη πρὸς διδασκαλίαν, συσκέπτονται μετ' αὐτῶν περὶ παντὸς ζητήματος ἀφορῶνος εἰς τὴν πρόοδον καὶ διεξαγωγὴν τῶν μαθητῶν, εἰς τὴν διδασκαλίαν καὶ ἀγωγὴν, καθόλου δέ εἰς τὴν πρόοδον τοῦ σχολείου καὶ καταγράφουν τὰ πορίσματα τῶν συσκέψεων ἐν τῷ σχολεῖῳ τῶν πρακτικῶν ἢ ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν παιδαγωγικῶν συνεδριῶν τῶν διδασκόντων.

ιστ) Διεξάγουν τὴν ἀλληλογραφίαν τοῦ σχολείου πρὸς τὰς διαφόρους ἀρχάς, ἔχοντες ἰδίαν σφραγίδα.

ιζ) Ἀναφέρουν ἐγκαίρως πᾶσαν διὰ νόσον ἢ ἄλλην αἰτίαν ἀπουσίαν, καὶ εἰς πᾶσαν παράλειψιν ἢ ἀμέλειαν τῶν διδασκόντων εἰς τοὺς οἰκειοὺς ἐπιθεωρητὰς, προκαλοῦντες τὴν σχετικὴν αὐτῶν ἐνέργειαν,

ιη) Ἀναφέρουν ἐγκαίρως διὰ τῶν οἰκειῶν ἐπιθεωρητῶν εἰς τὸν σχολικὸν ἱατρὸν τὰ μὴ καλῶς ἔχοντα ἀπὸ ὑγιεινῆς ἀπόψεως, πληροφοροῦντες αὐτὸν ἀμέσως περὶ πάσης περιπτώσεως νόσου ἐμφανισθείσης ἐπὶ μαθητοῦ, φροντίζοντες περὶ τῆς ταχείας ἐκτελέσεως τῶν ὀδηγιῶν καὶ ὑποδείξεων αὐτοῦ καὶ μεριμνῶσι καθόλου περὶ τῆς κατὰ τὰς ἀπαιτήσεις τῆς ὑγιεινῆς συντηρήσεως τοῦ διδακτηρίου καὶ περὶ τῆς συντηρήσεως καὶ βελτιώσεως τῆς ὑγείας τῶν μαθητῶν.

ιθ) Ὑποβάλλουν εἰς τὸν οἰκεῖον ἐπιθεωρητὴν τὰς μισθοδοτικὰς καταστάσεις τοῦ διδακτικοῦ καὶ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ, ἐν αἷς σημειώνουν ὑπ' ἀτομικὴν τῶν εὐθύνην τὰς ἔνεκα ἀδικαιολογήτους ἀπουσίας ἢ λόγῳ προστίμου ἢ ἄλλης αἰτίας ἐπιβαλλομένης κρατήσεως.

κ) Ἐφαρμόζοντες τὰς κειμένας διατάξεις ἐνεργοῦν τὰς ἐγγραφὰς τῶν μαθητῶν, μεριμνοῦν περὶ τῆς τακτικῆς φοιτήσεως, προόδου καὶ τῆς ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ σχολείου διαγωγῆς αὐτῶν,

ρυθμίζουν τὰ κατὰ τὰς διαφόρους ἐξετάσεις τῶν μαθητῶν, τὰ κατὰ τὰς σχολικὰς ἑορτάς, τὰ κατὰ τοὺς σχολικοὺς περιπάτους καὶ ἐκδρομὰς.

κα) Ἐκδίδουν ἀμελλητὶ τὸ νόμιμα πιστοποιητικὰ τῆς σπουδῆς τῶν μαθητῶν, ἔτι δὲ ἐφ' ἀπλοῦ χάριτος τὰ πιστοποιητικὰ τοῦ δαμαλισμοῦ καὶ ἀναδαμαλισμοῦ αὐτῶν.

κβ) Δικαιοῦνται νὰ ὑποβάλλουν εἰς τοὺς παρεκτρεπομένους ἐκ τῶν μαθητῶν τὰς ἀκολούθους ποινὰς α) ἐπίπληξιν κατ' ἰδίαν, ἐνώπιον τῆς τάξεως καὶ ἐνώπιον τοῦ συλλόγου τῶν διδασκόντων, β) κράτησιν ἐν τῷ σχολείῳ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τινος τῶν διδασκόντων, ὀριζομένου ὑπ' αὐτῶν, ἐπὶ μίαν μὴ ἐργάσιμον καὶ μεταμεσημβρινὴν ὥραν ἡμερησίως καὶ ἐπὶ μίαν μέγχι τριῶν κατὰ συνέχειαν ἡμερῶν, γ) προσωρινὴν ἀποβολὴν μιᾶς μέγχι τριῶν ἡμερῶν ἐκ τοῦ σχολείου, ἐπιβαλλομένην δις τό πολὺ καθ' ὄλον τὸ σχολικὸν ἔτος.

κγ) Ἀνακοινοῦν ἐγγράφως καὶ προφορικῶς εἰς τοὺς γονεῖς ἢ κηδεμόνας τῶν μαθητῶν τὰς εἰς ταύτας ἐπιβαλλομένας ἐκάστοτε ποινὰς εἰς τὴν ἀτακτον αὐτῶν φοίτησιν εἰς τὸ σχολεῖον, κατὰ τρίμηνον δὲ εἰς τὰς ἐν τοῖς μαθήμασιν ἐλλείψεις αὐτῶν διαφωτίζουν δ' αὐτοὺς περὶ διαφορῶν οὐσιωδῶν ζητημάτων τῆς ἀγωγῆς καὶ διδασκαλίας καὶ ὑπεκκαίουν τὸ πρὸς τὸ σχολεῖον ἐνδιαφέρον αὐτῶν.

κδ) Καταρτίζουν σχολικὸν μουσεῖον ἐν ἧ φυλάσσονται ἐξερχοντα μαθητικὰ ἔργα ὡς συνθέσεις ἰδεῶν, ἔργα καλλιγραφίας καὶ ἰχνογραφίας, γεωγραφικοὶ χάρται, συλλογαὶ φυσιογνωστικαὶ γεωμετρικὰ σώματα, συλλογαὶ ἀπλῶν ὀργάνων τῆς φυσικῆς, ἔργα χειροτεχνίας κλπ.

κε) Μετέχουν κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις τῆς πρὸς μισθωσιν διδασκῶν ἐπιτροπῆς, ἐξελέγχουν τὴν ἀκριβῆ ἐκπλήρωσιν τῶν ὄρων τῆς μισθώσεως καὶ θεωροῦν τὰς καταστάσεις πληρωμῆς τῶν ἐνοικίων αὐτῶν.

κστ) Προτείνουν τὸν διορισμὸν καὶ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ τοῦ ὑπ' αὐτοὺς σχολείου κατὰ τοὺς κειμένους νόμους.

κζ) Ὑποβάλλουν ἅμα τῇ λήξει τῶν ἐτησίων ἐργασιῶν τοῦ σχολείου εἰς τὸν οἰκεῖον ἐπιθεωρητὴν σύντομον ἐκθεσιν περὶ κατὰ τὸ ἔτος πεπραγμένων καὶ περὶ τῆς ἐπιμελείας, τῆς ἱκανότητος καὶ τῆς καθόλου ἐν τῷ σχολείῳ καὶ τῇ κοινωνίᾳ συμπεριφορᾶς τοῦ προσωπικοῦ τοῦ σχολείου.

κη) Ἀπαλασσομένοι ὁπωσδήποτε τῆς θέσεώς των παραδίδουν διὰ πρακτικοῦ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ βιβλίου ὕλικου καὶ τοῦ βιβλίου βιβλιοθηκῶν τὸ ὕλικόν τοῦ σχολείου, τὰ ὑπηρεσιακὰ βιβλία καὶ ἔγγραφα καὶ τὰς βιβλιοθήκας αὐτοῦ εἰς τὸν διάδοχόν των, ἢ, ἂν τοῦτο δὲν εἶναι δυνατόν, εἰς τὸν νόμιμον ἀναπληρωτὴν των. Ἄν δὲ δὲν ὑπάρχη ἀναπληρωτῆς εἰς τὸν πρόεδρον τῆς σχολικῆς ἐπιτροπῆς, ἢ, ἐν ἐλλείψει καὶ τοιούτου εἰς τὸν πρόεδρον τῆς κοινότητος.

κθ) Ἐκτελοῦν χρεὴ γοαμματέως τῶν σχολικῶν ἐπιτροπῶν, Κυρίως οἱ διευθύνται τῶν σχολείων εἶναι ἡ ψυχὴ τῶν σχολικῶν ἐπιτροπῶν καὶ ἡ εὐδοκίμησις ἢ ἡ ἀποτυχία τούτων εἰς αὐτοὺς ὀφείλεται.

λ) Ἄμα τῇ λήξει τοῦ σχολικοῦ ἔτους συγκαλοῦν τὸν σύλλογον τῶν διδασκόντων καὶ ἀπὸ κοινοῦ μετ' αὐτοῦ καταρτίζουν τὸν πίνακα τῶν διδακτικῶν βιβλίων, τὰ ὁποῖα θὰ εἰσαχθοῦν εἰς τὸ σχολεῖον κατὰ τὸ ἐπόμενον σχολικὸν ἔτος. Ἐπὶ τούτῳ συντάσσεται πρακτικόν, ὑπογραφόμενον παρὰ πάντων καὶ ὑποβαλλόμενον ἀμέσως εἰς τὸν ἀρμόδιον ἐπιθεωρητὴν. Ἐπιτρέπεται ἡ εἰσαγωγή μόνον τῶν ὑπὸ τοῦ Κράτους ἐγκεκριμένων διδακτικῶν βιβλίων. Ἡ εἰσαγωγή μὴ ἐγκεκριμένων τοιούτων ἢ βιβλίων, ὧν ἔληξεν ἡ ἐγκρισὶς καὶ τὰ ὁποῖα δὲν ἔχουν τὴν νόμιμον ἄδειαν κυκλοφορίας, συνεπάγεται τὴν πειθαρχικὴν τιμωρίαν τοῦ εἰσαγαγόντος διδασκάλου. Ἐκαστον διδακτικὸν βιβλίον ἐν τῷ ἔξωφύλλῳ ὀφείλει νὰ ἔχη ἀναγεγραμμένην τὴν διαταγὴν, δυνάμει τῆς ὁποίας ἐνεκρίθη, καὶ εἰς τὴν διαταγὴν, διὰ τῆς ὁποίας ἐχορηγήθη ἡ ἄδεια κυκλοφορίας. Ἐπίσης δέον νὰ ἔχη ἀναγεγραμμένην τὴν τιμὴν τοῦ βιβλίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ.

ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΑΙ ΠΟΙΝΑΙ

1. Ἡ ἐκ μέρους τῶν λειτουργῶν τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως παράβασις τινος ἐκ τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ κεφαλαίῳ ἀναγραφομένων καθηκόντων αὐτῶν συνεπάγεται τὴν πειθαρχικὴν των τιμωρίαν.

2. Εἰδικῶς οἱ λειτουργοὶ τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως ὑποκινεῖται εἰς τὰς ἐξῆς πειθαρχικὰς ποινάς· α) εἰς ἐπιπλήξιν, β) εἰς πρόστιμον ἴσον πρὸς τὸν μισθὸν ἑνὸς μηνός, γ) εἰς μετάθεσιν ἐκτὸς τῆς περιφερείας, ἐν ἣ ὑπηρετοῦν, εἰς ἀπόλυσιν προσωρινὴν μέχρι τριῶν μηνῶν, καὶ ε) εἰς ὀριστικὴν ἀπόλυσιν.

Αἱ ἀνωτέρω πειθαρχικαὶ ποιναὶ ἐπιβάλλονται α) αἱ μὲν τῆς ἐπιπλήξεως, πρόστιμου ἴσου πρὸς τὸν μισθὸν ἑνὸς μηνός, μετάθεσεως ἐκτὸς τῆς περιφερείας καὶ προσωρινῆς ἀπολύσεως μέχρι τριῶν μηνῶν εἰς τὰς ἀκολούθους περιπτώσεις.

α) Ἄν ἀπουσιάσῃ ἀδικαιολογητῶς ἢ ἂν ἐπιδείξῃ παράλειψιν ἢ ἀμέλειαν περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων του.

2) Ἄν παραβῇ τὰς κειμένας διατάξεις ἢ ἐπιδείξῃ ὀλιγωρίαν ἢ ἀπειθειαν πρὸς τὰς ὁδηγίας τῶν προϊσταμένων του,

β) Ἄν παρακωλύῃ ἀπὸ τοῦ πρέποντος ἐν τῷ ὑπηρεσιακῷ ἢ τῷ ἰδιωτικῷ του βίῳ ὡς καὶ ἂν ἀναμιχθῇ εἰς τὰς πολιτικὰς ἢ κοινοτηκὰς διαμάχας.

4) Ἄν ἐπιδεικνύῃ ἀνευλαβῆ συμπεριφορὰν πρὸς τὰς προϊσταμένας ἀρχάς, καὶ

5) Ἄν ἐπιδίδεται εἰς ἔργα κερδοσκοπικὰ ἀσυμβίβαστα πρὸς τὸ ἐπάγγελμα τοῦ διδασκάλου ἢ ἂν ἀποκρύψῃ ἰδιωτικὴν διδασκαλίαν.

Ἡ δὲ ποινὴ τῆς ὀριστικῆς ἀπολύσεως ἐπιβάλλεται εἰς τὰς ἐξῆς περιπτώσεις.

1) Ἄν ἐγκαταλίπῃ τὴν θέσιν του. Ὡς ἐγκατάλειψις θέσε-

ως θεωρεῖται α) ἢ ἄνευ ἀδείας ἀπουσία ἀπὸ τῆς θέσεως πλέον τῶν 10 ἡμερῶν, β) ἢ μὴ ἀνάληψις τῶν καθηκόντων ἐντὸς 20 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τοῦ διορισμοῦ ἢ τῆς μεταθέσεως ἢ τῆς ἀποσπάσεως.

2) Ἄν ἀρνηθῇ τὴν ἐκτέλεσιν ὑπηρεσίας.

3) Ἄν ἐπιδεικνύῃ ἐπίμονον ἀμέλειαν ἢ ἀνεπάργειαν περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων του.

4) Ἄν ὑπέβαλε ψευδῆ δήλωσιν ἐν τῇ πρὸς διορισμὸν αἰτήσει του, ἢ, ἂν ὑποβάλλῃ ψευδῆ δήλωσιν ἐν τῇ πρὸς μετάθεσιν αἰτήσει του.

6) Ἄν παραπεμφθῇ δι' ὀριστικοῦ βουλευμάτος εἰς τὸ Κακουργοδικεῖον ὡς καὶ ἂν καταδικασθῇ ἐπὶ πλημμελήματι κατὰ τὰ ἄρθρα 22 καὶ 24 τοῦ Ποινικοῦ νόμου, ἤτοι ἐπὶ κλοπῇ, ὑπεξαίρεσει, ἀπάτῃ, παραποιήσει, ψευδεὶ κῆρυγματι, συκοφαντίᾳ καὶ προσβολῇ τῶν δημοσίων ἡθῶν.

Ὅσοι ἀπολυθοῦν διὰ τινος ἐκ τῶν ἀνωτέρω περιπτώσεων α, β, γ, δ καὶ ε ἔχουν δικαίωμα ν' ἀναδιορισθοῦν μόνον ἀφοῦ παρέλθῃ ἐν ὀλόκληρον πολιτικὸν ἔτος ἀπὸ τῆς εἰς αὐτοὺς κοινοποιήσεως τοῦ ἐγγράφου τῆς ἀπολύσεώς των.

Ὅσοι ἀπολυθοῦν διὰ τὴν περίπτωσιν στ', ἤτοι δι' ἀσυμβίβαστον διαγωγὴν ἔχουν δικαίωμα ν' ἀναδιορισθοῦν μόνον ἀφοῦ παρέλθουν δύο ὀλόκληρα πολιτικὰ ἔτη τοῦλάχιστον ἀπὸ τῆς ἀπολύσεώς των.

Ὅσοι ἀπολυθοῦν διὰ τὴν περίπτωσιν ζ', ἤτοι διότι κατεδικάσθησαν δι' ἐγκληματικὴν ποινὴν ἢ ἐπὶ πλημμελήματι κατὰ τὰ ἄρθρα 22 καὶ 24 τοῦ Ποιν. Νόμου οὐδέποτε ἀναδιορίζονται. Ὅσοι ὅμως ἀπολυθοῦν διότι παρεπέμφθησαν εἰς τὸ Κακουργοδικεῖον δι' ὀριστικοῦ βουλευμάτος, ἀθωωθοῦν δὲ κατόπιν ὡς μὴ ἐκτελέσαντες τὸ ἀδίκημα, δύνανται ν' ἀναδιορισθοῦν ἀμέσως κατ' ἀπόφασιν τοῦ ἐποπτικοῦ συμβουλίου.

Ὅσοι παραιτηθῶν ἀυτοβούλως τῆς ὑπηρεσίας, δικαιοῦνται ν' ἀναδιορισθοῦν μόνον ἀφοῦ παρέλθουν ἕξ μῆνες ἀπὸ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἐκοινοποιήθη εἰς αὐτοὺς τὸ ἐγγράφον τῆς παραίτησεώς των.

3. Ουδενία πειθαρχική ποινή δύναται νὰ ἐπιβληθῆ, ἂν δὲν κληθῆ προηγουμένως ὁ τιμωρούμενος εἰς ἀπολογία κατὰ τὰ κατωτέρω ἐκτιθέμενα.

4) Πᾶσαι αἱ πειθαρχικαὶ ποιναὶ ἐπιβάλλονται μετ' ἀπόφασιν τῶν οἰκείων ἐποπτικῶν συμβουλίων.

Ἐξαιρετικῶς ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιβάλλουν πειθαρχικὰς ποινὰς μετ' ἀπολογία πάντοτε τοῦ κατηγορουμένου, ἐκτὸς τῶν ἐποπτικῶν συμβουλίων, καὶ

α) ὁ Ὑπουργὸς τὰς ποινὰς τῆς ἐπιπλήξεως καὶ τοῦ προστίμου μέχρι τοῦ μηνιαίου μισθοῦ, καὶ

β) ὁ οἰκείος ἐπιθεωρητὴς τὰς ποινὰς τῆς ἐπιπλήξεως καὶ τοῦ προστίμου μέχρι 300 δραχ.

Ἐννοεῖται ὅτι ἡ περὶ τιμωρίας ἀπόφασις τοῦ ὑπουργοῦ ἢ τοῦ ἐπιθεωρητοῦ δὲν ἐμποδίζει τὸ ἀρμόδιον ἐποπτικὸν συμβούλιον νὰ ἐπιληφθῆ καὶ αὐτὸ τῆς ἰδίας ὑποθέσεως καὶ λάβῃ οἰανδήποτε κρίνη ἀπόφασιν. Ἐπίσης ἡ περὶ τιμωρίας ἀπόφασις τοῦ ἐπιθεωρητοῦ δὲν ἐμποδίζει τὸν Ὑπουργὸν ἢ τὸ ἐποπτικὸν συμβούλιον νὰυξήσουν τὴν ἐπιβληθεῖσαν ποινήν.

5) Αἱ πειθαρχικαὶ ποιναὶ ἐπιβάλλονται κατὰ τὴν ἐξῆς διαδικασίαν. Ἄν λειτουργὸς τις τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως ὑποπέσῃ εἰς πειθαρχικὸν παράπτωμα, ὁ ὑπουργὸς ἢ ὁ ἐπιθεωρητὴς ἀπ' εὐθείας ἢ μετ' ἀπόφασιν τοῦ οἰκείου ἐποπτικοῦ συμβουλίου κοινοποιεῖ εἰς αὐτὸν ἔγγραφον, δι' οὗ καλεῖ αὐτὸν ὅπως ἐντὸς προθεσμίας, ἐν τῷ ἔγγραφῳ ὀριζομένης, συνήθως 3—5 ἡμερῶν ἀπολογηθῆ διὰ τὸ παράπτωμα, τὸ ὁποῖον περιγράφεται λεπτομερῶς ἐν τῷ ἔγγραφῳ. Ὁ κατηγορούμενος ἅμα τῇ λήψει τοῦ ἔγγραφου αὐτοῦ συντάσσει τὴν ἀπολογία του ὑπὸ τύπον ἀναφορᾶς ὡς ἐξῆς περίπου ἐφ' ἀπλοῦ χάριτος.

«Πρὸς τὸ Σὸν Ὑπουργεῖόν (ἢ ἐποπτικὸν συμβούλιον ἢ ἐπιθεωρητήν).

Ἀπολογοῦμενος συμφώνως τῇ ὑπ' ἀριθ', ... ὑμετέρῃ διαταγῇ λαμβάνω τὴν τιμὴν νάναφέρω ὑμῖν τὰ ἐξῆς σχετικῶς μετὴν ἀποδιδομένην μου κατηγορίαν, ὅτι (περιγράφεται τὸ παράπτωμα, καθ' ἃ ἐν τῷ ἔγγραφῳ ἐκτίθεται).

(Ἐνταῦθα ἐκτίθεται μετ' εὐλαβῆ τρόπον οἱ λόγοι καὶ τὰ ἐπιχειρήματα, τὰ ὁποῖα κρίνη ὁ ἀπολογοῦμενος ἰκανὰ νάποσεισουν τὴν κατηγορίαν). Εὐπειθέστατος. Α.Β.»

Τὴν ἀπολογία αὐτὴν ὑποβάλλει ἐντὸς τῆς ταχθείσης προθεσμίας ἐπὶ ἀποδείξει εἰς τὴν ἀρχήν, ἣτις ἐκάλεσεν αὐτὸν εἰς ἀπολογία. Ἄν τὸ ἔγγραφον τῆς προσκλήσεως εἰς ἀπολογία ὀρίξῃ, ὅτι οὕτη δέον νὰ ὑποβληθῆ διὰ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ σχολείου ἢ διὰ τοῦ ἐπιθεωρητοῦ, ὑποβάλλεται κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον.

Ἡ προϊσταμένη ἀρχή, κρίνουσα τὴν ἀπολογία καὶ ἔχουσα ὑπ' ὄψει καὶ τὰ εἰς χεῖράς της εἰδικοκείμενα στοιχεῖα τῆς κατηγορίας (καταγγελίαν, καταθέσεις μαρτύρων, πόρισμα ἀνακρίσεων ἐπιθεωρητοῦ κλπ.), εἴτε εὐρίσκει αὐτὴν ἀρκετήν, ὁπότε δι' ἔγγραφου της ἀπαλλάσσει τῆς κατηγορίας τὸν κατηγορούμενον, εἴτε εὐρίσκει αὐτὴν ἀνεπαρκῆ, ὁπότε ἐπιβάλλει εἰς αὐτὸν μίαν ἐκ τῶν ἀνωτέρω πειθαρχικῶν ποινῶν. Ἡ ἀπόφασις της κοινοποιεῖται εἰς τὸν κατηγορούμενον, ὅστις, ἂν εἶναι καταδικαστική, ὀφείλει νὰ ἐκτελέσῃ τὴν δι' αὐτῆς ἐπιβληθεῖσαν ποινήν. Ἄν εἶναι ἐπιπληξὶς ἢ ποινή, θὰ καταβάλλῃ ὁ τιμωρηθεὶς μόνον τὰ τέλη τῆς σημάτων, ἀνερχόμενα εἰς δραχ. 65 καὶ κρατούμενα ὑπὸ τοῦ οἰκείου ταμίου. Ἄν εἶναι πρόστιμον θὰ καταβάλλῃ τοῦτο διὰ τῶν μισθοδοτικῶν καταστάσεων τοῦ ἀμέσως προσεχοῦς μηνός, μαζὶ δὲ μετ' αὐτὸ θὰ καταβάλλῃ καὶ τὰ τέλη τῆς σημάτων. Τὸ πρόστιμον ἀναγράφεται ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ σχολείου εἰς τὰς καταστάσεις καὶ κρατεῖται ὑπὸ τοῦ ταμίου ὑπὲρ τοῦ μετοχικοῦ ταμίου τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων. Ἄν ἡ ποινή εἶναι ἀπόλυσις προσωρινή, ὁ τιμωρηθεὶς ὀφείλει ἅμα ὡς κοινοποιηθῆ αὐτῷ τὸ ἔγγραφον τῆς τιμωρίας, ἐκτὸς ἂν ὀρίζηται ὀρητῶς ἐν τῷ ἔγγραφῳ ἢ ἡμέρα τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐκτίσεως τῆς ποινῆς, νάρχησι ἐκτίων τὴν ποινήν, ἥτοι νὰ παύσῃ ἐργαζόμενος. Καθ' ὃν χρόνον διατελεῖ τις ἐν προσωρινῇ ἀπολύσει μέχρι τριῶν μηνῶν δὲν παύει νὰ εἶναι δημόσιος ὑπάλληλος. Συνέπειαν τούτου εἶναι, ὅτι ὁ χρόνος οὗτος συνυπολογίζεται διὰ τε τὴν προσαύξησιν τοῦ μισθοῦ εἰς τὴν σύνταξιν. Ὁ διευθυντὴς τοῦ σχολείου ὑποχρεοῦται νὰ συμπεριλαμβάνῃ εἰς τὰς μισθοδοτικάς

καταστάσεις εἰς τὸν τιμωρηθέντα δι' ὅσον χρόνον διατελεῖ ἐν προσωρινῇ ἀπολύσει, νάναγράφῃ δὲ ἐν τῇ οἰκείᾳ στήλῃ κράτησιν τοῦ ἀντιστοίχου μισθοῦ ὑπὲρ τοῦ Μετοχικοῦ ταμείου πολιτ. ὑπαλλήλων. Καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ὁ τιμωρηθεὶς ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ τὰ τέλη σημάτων.

6. Ἔχει ὅμως τὸ δικαίωμα ὁ τιμωρηθεὶς ὑπὸ τοῦ ἐποπτικοῦ συμβουλίου διὰ προσωρινῆς ἀπολύσεως, ὡς καὶ ὁ τιμωρηθεὶς δι' ὀριστικῆς ἀπολύσεως, νὰ μὴ ἐκτίσῃ τὴν ὑποβληθεῖσαν αὐτῷ ποινὴν, ἀλλὰ νὰ κάμῃ χρῆσιν τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου παρεχομένου αὐτῷ δικαιώματος τῆς ἐνστάσεως ἐνώπιον τοῦ ἐκπ. συμβουλίου κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης. Πρὸς τοῦτο ἀκολουθεῖται ἡ ἐξῆς διαδικασία. Ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς περὶ τιμωρίας ἀποφάσεως τοῦ ἐποπτικοῦ συμβουλίου ὁ ἐπιθεωρητὴς ὑποχρεοῦται νὰ κοινοποιήσῃ εἰς τὸν ἐνδιαφερόμενον ἀπόσπασμα πλήρες αὐτῆς. Ἡ κοινοποίησις γίνεται ἐπὶ ἀποδείξει πάντοτε δι' ἐγγράφου ἀποστελλομένου πρὸς αὐτὸν ἢ διὰ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ σχολείου, ἂν ὁ καθ' οὗ ἢ ἀπόφασίς διδάσκαλος ὑπηρετῇ εἰς πολυτάξιον σχολεῖον, ἢ διὰ τῆς ἀστυνομικῆς ἀρχῆς τοῦ τόπου ἢ διὰ τοῦ προέδρου τῆς κοινότητος, ἂν οὗτος ὑπηρετῇ εἰς μονοτάξιον σχολεῖον. Ἄν δι' οἰονδήποτε νόμιμον λόγον (ἀδεια, διακοπὰ κλπ.) ὁ τιμωρούμενος ἀπουσιάζῃ τῆς ἔδρας του, τὸ ἐγγράφον τῆς ἀνακοινώσεως ἀποτέλλεται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον τῆς προσωρινῆς αὐτῶν διαμογῆς. Ἄν ὁ τιμωρούμενος ἀρνηθῇ νὰ παραλάβῃ τὸ ἐγγράφον τῆς ἀνακοινώσεως τοῦ ἐπιθεωρητοῦ ἢ ἂν ἀπουσιάζῃ ἀδικαιολογητῶς ἐκ τῆς ἔδρας του κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀποστολῆς τοῦ ἐγγράφου, ἢ, ἂν ἀπουσιάζῃ δεδικαιολογημένως μὲν, χωρὶς ὅμως νὰ ἔχῃ γνωρίσῃ, ὡς εἶχεν ὑποχρέωσιν, εἰς τὸν ἐπιθεωρητὴν τὸν τόπον τῆς προσωρινῆς διαμονῆς του, χάνει τὸ δικαίωμα τῆς ἐνστάσεως, χωρὶς νὰ γεννᾶται ὑπὲρ αὐτοῦ δικαίωμα τι.

Ὁ τιμωρούμενος ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς παραλαβῆς τῆς ἀνακοινώσεως τοῦ ἐπιθεωρητοῦ ὀφείλει δι' ἀναφορᾶς του νὰ γνωρίσῃ εἰς αὐτὸν τὴν ἡμέραν τῆς λήψεως τοῦ ἐγγράφου καὶ νάναφέρῃ, ἂν πρόκειται νὰ ἐνασκήσῃ ἢ μὴ τὸ δικαίωμα τῆς ἐν-

στάσεως. Ἐν τῇ πρώτῃ περιπτώσει ὀφείλει ν' ἀναφέρῃ συγχρόνως ἂν θὰ παραστῇ αὐτοπροσώπως ἐνώπιον τοῦ ἐκπ. συμβουλίου πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἐνστάσεώς του ἢ διὰ πληρεξουσίου δικηγόρου, οὔτινος ὀφείλει ν' ἀναγράψῃ τὸ ὄνομα καὶ τὴν διεύθυνσιν Ἡ τοιαύτη ἀναφορὰ θὰ ἔχῃ ὡς ἐξῆς: «Πρὸς τὸν κ. Ἐπιθεωρητὴν τῶν δημοτικῶν σχολείων . . . . . Λαμβάνω τὴν τιμὴν ν' ἀναφέρω Ὑμῖν, ὅτι τὴν . . . . . τοῦ μηνὸς . . . . . ἔλαβον τὸ ὑπ' ἀριθ. . . . . ὑμέτερον ἐγγράφον, δι' οὗ μοι ἐκοινοποιήθη ἡ ὑπ' ἀριθ. . . . . ἀπόφασίς τοῦ Σοῦ ἐποπτικοῦ συμβουλίου περὶ πειθαρχικῆς μου τιμωρίας . . . . . καὶ νάναφέρω ὅτι θέλω κάμῃ χρῆσιν τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου παρεχομένου μοι δικαιώματος τῆς ἐνστάσεως κατὰ τῆς ἐν λόγῳ ἀποφάσεως ἐνώπιον τοῦ Σοῦ ἐκπ. συμβουλίου. Τὴν ἐνστασίμ μου θέλω υποστηρίξῃ αὐτοπροσώπως (ἢ θέλει υποστηρίξῃ ὁ δικηγόρος . . . . . διαμένων ἐν Ἀθήναις ἐπὶ τῆς ὁδοῦ . . . . . ἀριθ. . . . . ὃν διορίζω πρὸς τοῦτο πληρεξούσιον. Εὐπειθέστατος. Α. Β.». Ἡ ἄνω ἀναφορὰ θὰ ὑποβληθῇ, ὡς ἐλέχθη, εἰς τὸν οἰκεῖον ἐπιθεωρητὴν ἐπὶ ἀποδείξει διὰ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ σχολείου ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν, ἀφ' ἧς ὁ τιμωρούμενος παρέλαβε τὸ ἐγγράφον τῆς ἀνακοινώσεως τῆς τιμωρίας. Μαζὶ μὲ τὴν ἀναφορὰν ἢ τὸ βραδύτερον ἐντὸς πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήψεως τοῦ ἐγγράφου τῆς ἀνακοινώσεως τοῦ ἐπιθεωρητοῦ ὑποβάλλεται εἰς τοῦτον καὶ ἡ ἐνστασίς τοῦ τιμωρηθέντος, ἔχουσα οὕτω: «Ἐνστασίς τοῦ . . . . . κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. . . . . ἀποφάσεως τοῦ ἐποπτικοῦ συμβουλίου . . . . .

Ἐνώπιον τοῦ Σοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου

Ἐνιστάμενος κατὰ τῆς ἄνω ἀποφάσεως τοῦ ἐποπτικοῦ συμβουλίου . . . . . δι' οὗς λόγους θέλω ἐκθέσῃ ἐμφανιζόμενος ἐνώπιον Ὑμῶν (ἢ δι' οὗς λόγους θέλει ἐκθέσῃ ὁ πληρεξούσιός μου δικηγόρος . . . . . κατοικῶν ἐν Ἀθήναις ἐπὶ τῆς ὁδοῦ . . . . . ἀριθ. . . . .) λαμβανῶ τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσω τὸ Σὸν Ἐκπ. Συμβούλιον, ὅπως εὐαρεστούμενον ἀκυρώσῃ αὐτήν. Εὐπειθέστατος. Α. Β.» Ἐντὸς τῆς αὐτῆς προθεσμίας τῶν πέντε ἡμερῶν δικαιούται ὁ τιμωρηθεὶς νὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὸ ἐκπ.

συμβούλιον καὶ ὑπομνήματα, διὰ τῶν ὁποίων νὰ ἀναρῆ τοὺς λόγους τοῦ ἐποπτικοῦ συμβουλίου, ἐφ' ὧν ἐστήριξε τοῦτο τὴν τιμωρίαν του.

Ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς παραλαβῆς τοῦ ἐγγράφου τῆς ἀνακοινώσεως τοῦ ἐπιθεωρητοῦ δικαιούται ὁ τιμωρηθεὶς νὰ προσέλθῃ εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε διὰ τοῦ πληρεξουσίου του, ἀναλόγως πρὸς τὴν γενομένην δήλωσιν, εἰς τὸ ἐκπ. συμβούλιον πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἐνοστάσεώς του. Ἐν περιπτώσει αὐτοπροσώπου ἐμφανίσεως, ὁ ἐνιστάμενος δικαιούται ν' ἀπομακρυνθῆ τῆς θέσεώς του, χωρὶς νὰ ζητήσῃ προηγουμένως ἄδειαν παρὰ τοῦ οἰκείου ἐπιθεωρητοῦ. Ὑποχρεοῦται ὅμως ἅμα τῇ εἰς τὸ ἐκπ. συμβούλιον ἐμφανίσει του νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ διευθυντοῦ τῶν γραφείων αὐτοῦ βεβαίωσιν περὶ τῆς ἡμέρας τῆς προσελεύσεώς του καὶ περὶ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἀπελογήθη ἐνώπιον τοῦ ἐκπ. συμβουλίου. Τὴν βεβαίωσιν αὐτὴν ἅμα τῇ εἰς τὴν θέσιν του ἐπανόδῳ ὀφείλει νὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὸν ἀρμόδιον ἐπιθεωρητὴν μετὰ σχετικῆς ἀναφορᾶς, δι' ἧς νὰ ζητῆ ἀνάλογον ἄδειαν. Ὅταν ἀναγγεῖλῃ τὴν ἔλευσίν του εἰς τὸ ἐκπ. συμβούλιον, ὁ πρόεδρος τοῦ τμήματος τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως ὀρίζει τὴν ἡμέραν καὶ ὥραν, καθ' ἣν ὀφείλει οὗτος ἐμφανιζόμενος νὰ ὑποστηρίξῃ ἐνώπιον τοῦ οἰκείου τμήματος τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου, ἐν ἀπαρτίᾳ εὐρισκομένου, τὴν ἔνστασίν του. Μετὰ τὴν τοιαύτην ὑποστήριξιν ἐπινέρεται εἰς τὴν θέσιν του. Τὸ ἐκπ. συμβούλιον, ἔχον ὑπ' ὄψει του τὰ σχετικὰ στοιχεῖα καὶ τὴν προφορικὴν ἔνστασιν τοῦ τιμωρηθέντος ἀποφασίζει ἐπὶ τῆς ἀποφάσεως τοῦ ἐποπτικοῦ συμβουλίου καὶ εἴτε ἐπικυροῖ, εἴτε ἀκυροῖ, εἴτε τροποποιεῖ αὐτὴν ἐπὶ τὸ ἐπιεικέστερον. Ἡ ἀπόφασις τοῦ ἐκπ. συμβουλίου κοινοποιεῖται εἰς τὸν ἐνδιαφερόμενον διὰ τοῦ ἐπιθεωρητοῦ, εἶναι δ' αὕτη ἐκτελεστή.

7. Ἄν τὸ ἐκπ. συμβούλιον ἐπικυρώσῃ τὴν ἀπόφασιν τοῦ ἐποπτικοῦ συμβουλίου, ἂν μὲν πρόκειται περὶ προσωρινῶς ἀπολύσεως, εἶναι αὕτη ὀριστικὴ, ἀνέκλητος καὶ ἐκτελεστή, ἂν ὅμως πρόκειται περὶ ὀριστικῆς ἀπολύσεως, εἶναι μὲν αὕτη ἐκτελεστή καὶ ὑποχρεοῦται ὁ τιμωρηθεὶς νὰρχίσῃ ἀμέσως ἐκτίων

τὴν ποινὴν, δικαιούται ὅμως οὗτος νὰ προσφύγῃ εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας καὶ νὰ ζητήσῃ τὴν ἀκύρωσιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἐκπ. Συμβουλίου.

Ἡ προσφυγὴ ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας δέον νὰ ὑποβληθῆ εἰς αὐτὸ ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος, συντάσσεται δ' αὕτη ὑπὸ δικηγόρου συνήθως, διότι δέον νὰ περιέχῃ ὀρισμένους δικονομικοὺς τύπους. Τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας διὰ τοῦ προέδρου αὐτοῦ κοινοποιεῖ διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος εἰς τὸν προσφεύγοντα κλήσιν δέκα πέντε τοῦλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς ὀρισθείσης ὡς δικάσιμον. Ὁ καλούμενος δικαιούται νὰ παραστῆ εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε διὰ πληρεξουσίου δικηγόρου πρὸς ὑποστήριξιν τῆς προσφυγῆς του. Κατὰ τὴν ὀρισθεῖσαν δικάσιμον τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ἐκδικάζει τὴν ὑπόθεσιν κατὰ τε νόμον καὶ τὴν οὐσίαν, δυνάμενον καὶ νέας ἀποδείξεις νὰ διατάξῃ. Μεθ' ὃ ἐκδίδεται ἡ ἀπόφασις. Ἄν ἡ ἀπόφασις εἶναι καταδικαστικὴ διὰ τὸν προσφεύγοντα, ὑπηρεοῦται οὗτος εἰς τὴν καταβολὴν τῶν ἐξόδων καὶ τελῶν τῆς δίκης. Ἄν εἶναι ὑπὲρ τοῦ ὑπαλλήλου καὶ ἀκυρωθῆ ἡ ἀπόφασις τοῦ Ἐκπ. Συμβουλίου ἢ τροποποιηθῆ, ὁ προσφυγὼν θὰ συμμορφωθῆ πρὸς τὴν ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, κοινοποιουμένην αὐτῷ.

8. Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω οἱ λειτουργοὶ τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ εἰς τὰς ἐξῆς πειθορχικὰς ποινάς.

α) Διὰ παράβασιν τῶν διατάξεων τοῦ νόμου περὶ διδακτικῶν βιβλίων, ἦτοι, ἂν εἰσαγάγουν εἰς τὸ σχολεῖόν των διδακτικὰ βιβλία μὴ ἐγκεκριμένα ἢ μὴ ἔχοντα ἄδειαν κυκλοφορίας ἢ μὴ ἀναγράφοντα ἐν τῷ ἐξωφύλλῳ τὴν τιμὴν τῆς λιανικῆς των πωλήσεως. Ἐπὶ τῇ παραβάσει ταύτῃ τιμωροῦνται.

β) Διὰ παράβασιν τῶν διατάξεων τοῦ νόμου περὶ ὑποχρεωτικῆς φοιτήσεως, καθ' ἃ ἀνωτέρω ἐξετέθη, ἐφ' ὅσον ἤθελον εἶναι διευθυνταὶ ἢ ὀπωσδήποτε διευθύνοντες δημοτικὰ σχολεῖα. Ἐπὶ τῇ παραβάσει ταύτῃ τιμωροῦνται διὰ προσσίμου οὐχὶ ἀνωτέρου τοῦ ἡμίσεως τοῦ μηνιαίου μισθοῦ, ἐν ὑποτροπῇ δὲ δι' ὁ-

λοκλήρου τοῦ μισθοῦ καὶ ἐν ἐπαναλήψει διὰ προσωρινῆς ἀπολύσεως μέχρι τριῶν μηνῶν ἢ καὶ ὀριστικῆς ἀπολύσεως. Δὲν γνωρίζομεν διατι ὁ νόμος διακρίνει τὴν ὑποτροπὴν ἀπὸ τὴν ἐπανάληψιν. Ἴσως διὰ τῆς ὑποτροπῆς ἐννοεῖ τὴν καὶ εἰς δευτέραν διάπραξιν τοῦ παραπτώματος, διὰ δὲ τῆς ἐπαναλήψεως τὴν κατ' ἐπανάληψιν διάπραξιν αὐτοῦ.

Καὶ αἱ ἀνωτέρω ποιναὶ ἀναβάλλονται καθ' ὃν τρόπον καὶ ὑφ' αἷς διατυπώσεις καὶ αἱ λοιπαὶ πειθαρχικαὶ ποιναί, ὡς ἐξετέθη ἐν τῷ παρόντι κεφαλαίῳ.

9. Ὁ ἀπολυθεὶς ἢ παραιτηθεὶς μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ χρόνου, καθ' ὃν κατὰ τ' ἀνωτέρω δικαιούται ἀναδιορισμοῦ, ἂν θέλει ν' ἀναδιορισθῇ, ὑποβάλλει εἰς τὸν ἑριόδιον ἐπιθεωρητὴν αἴτησιν, ἐν ἧ' ἐπισυνάπτει ἀντίγραφον τοῦ ἐγγράφου τῆς ἀπολύσεως ἢ τῆς ἀποδοχῆς τῆς παραιτήσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Οἱ λειτουργοὶ τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως ἔχουν τὰ κάτωθι δικαιώματα, ἀπορρέοντα ἐκ τῆς ιδιότητος αὐτῶν ὡς δημοδιδασκάλων.

Α'. Μισθοῦ

1. Εἰς ἀντάλλαγμα τῆς προσφερομένης ὑπ' αὐτῶν ὑπηρεσίας οἱ λειτουργοὶ τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως λαμβάνουν παρὰ τοῦ δημοσίου κατὰ μῆνα μισθόν.

Ὁ μισθὸς τῶν διαφόρων κατηγοριῶν τῶν δημοδιδασκάλων

1) Α'.	Κατηγορ. μεταλ. δρ.	100X15	=	χάρτινοι δραχ.	1500
2) Β'.	»	»	»	»	» 1800
3) Γ'.	»	»	»	»	» 2100
4) Δ'.	»	»	»	»	» 2660
5) Ε'.	»	»	»	»	» 3120
6) Στ'.	»	»	»	»	» 3640

Ὁ ἀνωτέρω μισθός, βασικὸς ἢ ὀργανικὸς ὀνομαζόμενος, αὐξάνεται λόγῳ πολυετοῦς ὑπηρεσίας κατὰ τὰ κατωτέρω ὀριζόμενα.

Ὁ μισθὸς οὗτος ὑπόκειται εἰς τὰς ἐξῆς τακτικὰς κρατήσεις.

- 1) 7 ο) πρὸς βελτίωσιν τῶν συντάξεων
- 2) 2 ο) ὑπὲρ τοῦ Μετοχικοῦ ταμείου τῶν Πολ. ὑπαλλήλων
- 3) 0,042 διὰ φόρον καθαρᾶς προσόδου.

Ἐπίσης ὑπόκειται εἰς κρατήσιν ὑπὲρ τοῦ ταμείου Προνοίας, ὀρισθεῖσαν ὡς ἐξῆς.

Διὰ τοὺς τῆς Στ' κατηγορίας δρ.	84
» » » Ε'.	» 72
» » » Δ'.	» 57
» » » Γ'.	» 42
» » » Β'.	» 36
» » » Α'.	» 27

Ὁ φόρος καθαρᾶς προσόδου ἐξευρίσκεται ὡς ἐξῆς: ἐκ τοῦ συνόλου τῶν ἀποδοχῶν ἀφαιροῦνται α) ἡ κράτησις λόγῳ συντάξεως, ἢ κράτησις ὑπὲρ τοῦ Μ.Τ.Π.Υ., γ) ἡ κράτησις ὑπὲρ τοῦ ταμείου Προνοίας, δ) δρ. 1500 ὡς ἐλάχιστον ὅρον συντηρήσεως. Τοῦ ὑπολοίπου λαμβάνονται τὰ 42 χιλιοστά, τὸ οὕτω δ' ἐξευρισκόμενον ποσὸν ἀποτελεῖ τὸν φόρον καθαρᾶς προσόδου.

Ὁ μισθὸς τῶν νεοδιοριζομένων, ὡς καὶ ἀλλαγῶν ἐλέχθη, ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἐγκαταστάσεώς των, ἐφ' ὅσον, ἐννοεῖται, προηγήθη αὐτῆς ἡ ὀρκωμοσία.

Οἱ μισθοὶ καταβάλλονται τὴν 1ην ἐκάστου μηνός. Μέχρι τῆς 15ης τοῦ προηγουμένου μηνός ὁ διευθυντὴς τοῦ σχολείου ὀφείλει νὰ συντάξῃ τὰς καταστάσεις καὶ ὑποβάλλῃ εἰς τὸν ἑριόδιον ἐπιθεωρητὴν πρὸς θεώρησιν. Εἰς τὰς μισθοδοτικὰς κατα-

στάσεις περιλαμβάνονται πάντως οἱ μέχρι τῆς 15ης τοποθετηθέντες εἰς τὸ σχολεῖον εἴτε διὰ διορισμοῦ, εἴτε διὰ μεταθέσεως, εἴτε δι' ἀποσπάσεως. Οἱ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ μηνὸς τοποθετούμενοι εἰς τὸ σχολεῖον ὀφείλουν νὰ προσαγάγουν βεβαίωσιν τοῦ διευθυντοῦ τοῦ σχολείου, εἰς ὃ ὑπηρετοῦν πρότερον, ἐμφαίνουσαν τὴν ἡμέραν, μέχρι τῆς ὁποίας ἐμισθοδοτήθησαν ἐκ τῆς παλαιᾶς τῶν θέσεως. Ἐάν τις λειτουργὸς ἀπουσίασεν ἀδικαιολογήτως, ἢτοι ἄνευ ἀδείας, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ μηνός, ὁ διευθυντὴς τοῦ σχολείου ὀφείλει νὰ σημειώσῃ εἰς τὰς μισθοδοτικὰς καταστάσεις κράτησιν τοῦ ἀντιστοίχου μισθοῦ. Ἐπίσης ὀφείλει νὰ σημειώσῃ ὁ διευθυντὴς τὸ ἐπιβληθὲν τυχόν εἰς τινὰ πειθαρχικῆς ποινῆς πρόστιμον. Ἐάν τις ἐτιμωρήθῃ διὰ πειθαρχικῆς ποινῆς προσωρινῆς ἀπολύσεως, ὁ διευθυντὴς τοῦ σχολείου ὀφείλει νὰ συμπεριλάβῃ καὶ τοῦτον εἰς τὰς μισθοδοτικὰς καταστάσεις καὶ δι' ὃν χρόνον διετέλει ἐν προσωρινῇ ἀπολύσει, ὀφείλει ὅμως συγχρόνως νὰ σημειώσῃ ἐν τῇ οἰκείᾳ στήλῃ τῶν καταστάσεων ὡς κράτησιν τὸ ἀντίστοιχον ποσὸν ὑπὲρ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων.

Ὁ διατελὼν ἐν προφυλακίσει, ἂν μὲν κατεδικάσθῃ κατόπιν δι' ὃ ἀδίκημα ἔχει προφυλακισθῆ, δὲν δικαιούται μισθοῦ κατὰ τὸ διάστημα τῆς προφυλακίσεώς του, ἂν ὅμως ἠθωώθῃ, δικαιούται νὰ μισθοδοτηθῇ κατὰ τὸν χρόνον, καθ' ὃν ἦτο προφυλακισμένος.

Ὁ μισθὸς παύει ἀπὸ τῆς ἐπομένης τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἐκοινοποιήθῃ εἰς τὸν λειτουργὸν τὸ ἔγγραφον τῆς ἀπολύσεως ἢ τῆς ἀποδοχῆς τῆς παραιτήσεως ἢ ἀπὸ τῆς ἐπομένης τῆς ἡμέρας τοῦ θανάτου αὐτοῦ. Ἐάν εἰς τινὰ π. χ. ἐκοινοποιήθῃ τὸ ἔγγραφον τῆς ἀπολύσεως κλπ. τὴν 17 τοῦ μηνός, θὰ μισθοδοτηθῇ οὗτος καὶ τὴν 17, ἀπὸ δὲ τῆς 18ης θὰ παύσῃ μισθοδοτούμενος.

Οἱ διοριζόμενοι εἰς μὴ κενὴν θέσιν, διότι καὶ τοῦτο πολλάκις συμβαίνει, δικαιούνται μισθοῦ.

Β'. Ἐπιδόματος.

1. Οἱ λειτουργοὶ τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως, οἱ ὑπηρετοῦντες εἰς παραμεθόριους πόλεις, δικαιούνται ἐπιδόματος 10 ο]ο ἐπὶ τοῦ βασικοῦ αὐτῶν μισθοῦ, ἄνευ τοῦτέστι προσαυξήσεων.

Ὡς παραμεθόριοι πόλεις καὶ χωρία τῆς Δυτικῆς Θράκης, Μακεδονίας καὶ Ἠπείρου, ὁρίσθησαν αἱ κείμεναι ἐντὸς τῆς κατωτέρω καθοριζομένης γραμμῆς διαχωρίσεως τῆς παραμεθορίου ζώνης. Ἡ γραμμὴ αὕτη ἔχει ὡς ἑξῆς: Λιμὴν Γουμενίτισης, Φιλιάτες, Καλπάκι, Τσεπέλοβον, Σαμαρίνη (συμπεριλαμβανομένη), Καστορία (μὴ συμπεριλαμβανομένη), Φλώρινα (συμπεριλαμβανομένη), Ἐδεσσα (μὴ συμπεριλαμβανομένη), Κιλκίς (συμπεριλαμβανόμενον), Σέρραι, Δράμα, Ξάνθη, Κομοτινὴ (πᾶσαι μὴ συμπεριλαμβανόμεναι), Σιτζαλίκ (συμπεριλαμβανόμενον), Ζαχβαλῆ (συμπεριλαμβανόμενον) καὶ ἅπανα ἡ οὐδετέρα ζώνη.

Ἐάν τις ὑπηρετῇ εἰς παραμεθόριον πόλιν, ἀποσπασθῇ δὲ εἰς ἄλλην πόλιν, μὴ παραμεθόριον ἢ κληθῇ πρὸς μετεκπαίδευσιν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον ἢ τύχῃ ἐκπαιδευτικῆς ἀδείας δι' εὐρύτερας σπουδὰς, δὲν δικαιούται τοῦ παραμεθορίου ἐπιδόματος.

Τὸ παραμεθόριον ἐπίδομα ἀναγράφεται εἰς τὰς αὐτὰς μὲ τὸν μισθὸν καταστάσεις, παρακολουθεῖ δὲ αὐτόν. Τοῦτέστι δικαιούται τις νὰ λάβῃ τὸ παραμεθόριον ἐπίδομα, ἐφ' ὅσον δικαιούται νὰ λάβῃ καὶ μισθόν.

Γ'. Προσαυξήσεως μισθοῦ.

1. Λόγῳ πολυετοῦς ὑπηρεσίας ὁ μισθὸς τῶν δημοδιδασκάλων αὐξάνεται :

α) μετὰ τὴν συμπλήρωσιν δεκαετοῦς ἐμμίσθου πολιτικῆς ὑπηρεσίας κατὰ 5 ο]ο ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ.

β) μετὰ τὴν συμπλήρωσιν δεκαπενταετοῦς τοιαύτης ὑπηρεσίας κατὰ ἕτερον 5 ο]ο, ἢτοι ἐν ὅλῳ κατὰ 10 ο]ο.

γ) μετὰ τὴν συμπλήρωσιν εἰκοσαετοῦς ὑπηρεσίας κατὰ ἄλλα 5 ο)ο, ἤτοι ἐν ὄλφ κατὰ 15 ο)ο καὶ

δ) μετὰ τὴν συμπλήρωσιν εἰκοσαετοῦς ὑπηρεσίας κατὰ ἄλλα 10 ο)ο, ἤτοι ἐν ὄλφ κατὰ 25 ο)ο.

Κατ' ἀκολουθίαν ὁ μισθὸς τῶν δημοδιδασκάλων ἀνέρχεται τῆς
 α'. κατ. μετὰ 10 ἔτη εἰς δρ. 1575, μετὰ 15 ἔτη εἰς δρ. 1650, μετὰ 20 ἔτη εἰς δρ. 1725, μετὰ 25 ἔτη εἰς δρ. 1875. β'. κατηγ. μετὰ 10 ἔτη εἰς δρ. 1890, μετὰ 15 ἔτη εἰς δρ. 1980, μετὰ 20 ἔτη εἰς δρ. 2070 μετὰ 25 ἔτη εἰς δρ. 2250, γ'. κατηγ. μετὰ 10 ἔτη εἰς δρ. 2205, μετὰ 15 ἔτη εἰς δρ. 2310, μετὰ 20 ἔτη δρ. 2415, μετὰ 25 ἔτη εἰς δρ. 2625, δ'. κατηγ. μετὰ 10 ἔτη εἰς δρ. 2793, μετὰ 15 ἔτη εἰς δρ. 2926, μετὰ 20 ἔτη εἰς δρ. 3059, μετὰ 25 ἔτη εἰς δρ. 3325, ε'. κατηγ. μετὰ 10 ἔτη εἰς δρ. 3276, μετὰ 15 ἔτη εἰς δρ. 3432, μετὰ 20 ἔτη εἰς δρ. 3588, μετὰ 25 ἔτη εἰς δρ. 3900, στ'. κατηγ. μετὰ 10 ἔτη εἰς δρ. 3882. μετὰ 15 ἔτη εἰς δρ. 4004, μετὰ 20 ἔτη εἰς δρ. 4186, μετὰ 25 ἔτη εἰς δρ. 4550.

2. Ὡς δημοσία ἔμμισθος πολιτικὴ ὑπηρεσία θεωρεῖται

α) ἡ ὑπηρεσία, ἡ παρασχεθεῖσα κατόπιν διορισμοῦ ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους ἐν Δημοσίᾳ θέσει. εἴτε ὡς τακτικοῦ, εἴτε ὡς προσωρινοῦ ὑπαλλήλου, ἐφ' ὅσον ὁ διορισθεὶς ἔμμισθοδοτεῖτο παρὰ τοῦ δημοσίου Ταμείου

β) ἡ ὑπηρεσία ἐν σχολείοις Ἑλληνικῶν κοινοτήτων τῶν νέων χωρῶν, ἐφ' ὅσον αὕτη ἀνεγνωρίσθη συντάξιμος διὰ πράξεως τοῦ ὑπουργείου.

γ) ἡ ὑπηρεσία ἐν ἀνεγνωρισμένοις σχολείοις τοῦ ἐσωτερικοῦ ἢ τοῦ ἐξωτερικοῦ

δ) ἡ ὑπηρεσία μονίμου ἀξιωματικοῦ ἢ ὑπαξιωματικοῦ ἐν τῷ στρατῷ.

ε) ἡ ὑπηρεσία μονίμου ὀπλίτου ἢ ὑπαξιωματικοῦ ἢ ἀξιωματικῶν ἐν τῇ χωροφυλακῇ ἢ τῇ ἀστυνομίᾳ πόλεων.

3. Ὁ δικαιούμενος εἰς προσαύξησιν μισθοῦ λόγῳ συμπληρώσεως 10ετοῦς, 15ετοῦς κλπ. ὑπηρεσίας ὑποβάλλει ἅμα τῇ συμπληρώσει ταύτης εἰς τὸν ἀρμόδιον ἐπιθεωρητὴν σχετικὴν αἴτησιν, ἐν ἣ ἐπισυνάπτει ἀντίγραφα εἰς ἄπλοῦν πάντων τῶν κοινοποιηθέντων αὐτῷ μέχρι τῆς συμπληρώσεως τῆς 10ετίας κλπ. ἐγγράφων. Ἦτοι ἀντίγραφον τοῦ ἐγγράφου τοῦ διορισμοῦ του,

τῶν μεταθέσεων, ἀπολύσεων καὶ ἀναδιορισμῶν προαγωγῆς, ὑποβιβασμοῦ. Ἄν ἔχη καὶ ὑπηρεσίαν, ἀναγνωρισθεῖσαν συντάξιμον, πρέπει νὰ ὑποβάλῃ καὶ ἀντίγραφον τῆς Ὑπουργικῆς πράξεως, δι' ἧς ἀνεγνωρίσθη αὕτη συντάξιμος. Ἄν πρόκειται περὶ συμπληρώσεως δευτέρας ἢ τρίτης ἢ τετάρτης προσαυξήσεως, 15, 20 ἢ 25ετοῦς ὑπηρεσίας ἀρκεῖ νὰ ὑποβληθῇ ἀντίγραφον τοῦ ἐγγράφου, δι' οὗ προσηυξήθη ὁ μισθὸς τελευταίως καὶ ἀντίγραφα τῶν μετὰ τοῦτο ἐγγράφων μεταθέσεων, προαγωγῶν, ἀπολύσεων, ἀναδιορισμοῦ κλπ.

Ἡ προσαύξις τοῦ μισθοῦ κατὰ τὸ ἀνώτερον μνημονευθὲν ποσοστὸν γίνεται ἐπὶ τοῦ μισθοῦ, ὅστις ἀναλογεῖ εἰς τὸν βαθμὸν, τὸν ὁποῖον φέρει τις κατὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς 10ετίας κλπ., ἀνεξαρτήτως τοῦ χρόνου τὸν ὁποῖον ἔχει ἐν τῷ τελευταίῳ βαθμῷ.

Ἡ αἴτησις καλὸν εἶναι ὅπως συνοδεύηται καὶ ὑπὸ πίνακος, ἐν τῷ ὁποίῳ ν' ἀναγράφηται ἀναλυτικῶς ἡ παρέχουσα δικαίωμα εἰς προσαύξησιν μισθοῦ ὑπηρεσία. Ὁ πίναξ οὗτος θὰ ἔχει ὡς ἑξῆς:

Πίναξ τῆς δημοσίας ἔμμισθου πολιτικῆς ὑπηρεσίας τοῦ .....

Ἀριθμ. ἐγγρ.	Εἶδος πράξεως	Διὰ ρε ξ ε ι α		Χρόνος ὑπηρεσίας			σχολείων	Παρατηρήσεις
		ἀπὸ	ἕως	*Ετη	μῆν.	ἡμέρ.		
...	διορισμὸς	5-8-1900						
	μετάθεσις		30-9-1905	5	1	25		

Ἡ αἴτησις θὰ ἔχει τὸν ἀκόλουθον τύπον: «Πρὸς τὸν κ. Ἐπιθεωρητὴν τῶν δημοτικῶν σχολείων .....

Ὑποβάλλων συνημμένως ἀντίγραφα τῶν ἐγγράφων μετὰ τοῦ σχετικοῦ πίνακος, ἐξ ὧν προκύπτει, ὅτι συνεπλήρωσα 10ετῆ (15ετῆ κλπ.) δημοσίαν ἔμμισθον πολιτικὴν ὑπηρεσίαν τὴν ..... (ἡμέρα συμπληρώσεως) λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσω ὑμᾶς, ὅπως εὐαρεστούμενοι προβῆτε εἰς τὴν ἐκδοσιν τῆς σχετικῆς πράξεως διὰ τὴν προσαύξησιν τοῦ μισθοῦ

μου ἀπὸ τῆς ἄνω ἡμέρας κατὰ 5 % (ἢ 10 % κλπ.). Εὐπειθέ-
στατος. Α. Β.

Ὁ ἐπιθεωρητὴς ἐλέγχων τὰ ὑποβληθέντα αὐτῷ δικαιολογη-
τικά ἐκδίδει τὴν πράξιν τῆς προσαυξήσεως τοῦ μισθοῦ, τὴν ὁποί-
αν κοινοποιεῖ εἰς τὸν ἐνδιαφερόμενον. Ἡ προσαύξησης ἄρχεται
ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς συμπληρώσεως τῆς 10ετίας κλπ. Ἄν ἀπὸ
τῆς συμπληρώσεως τοῦ χρόνου, καθ' ὃν δικαιούται τις εἰς προσ-
αύξησην, μέχρι τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἐκοινοποιήθη αὐτῷ τὸ ἔγ-
γραφο τοῦ ἐπιθεωρητοῦ, μεσολαβεῖ χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ
ἐμισθοδοτήθη οὗτος μὲ μὴ ἠῤῥημένον τὸν μισθόν, θὰ συντάξῃ
διὰ τὸν χρόνον τοῦτον συμπληρωματικὰς καταστάσεις καὶ θὰ
ὑποβάλλῃ εἰς τὸ ταμεῖον πρὸς πληρωμὴν τῆς προσαυξήσεως.

Δ'. Ἐξόδα νοσηλείας.

1. Ὅπως καὶ οἱ λοιποὶ δημόσιοι ὑπάλληλοι, οἱ λειτουργοὶ
τῆς δημοτικῆς ἐκπαίδευσεως, ἐν περιπτώσει σοβαρᾶς κατὰ τὴν
κρίσιν τοῦ Ὑπουργοῦ ἀσθενείας των δικαιούνται ἐξόδων νοση-
λείας ὑπὸ τοὺς ἀκόλουθους περιορισμοὺς:

α) ἂν ἔχουν συμπληρωμένην κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀσθε-
νείας τὸν πενταετῆ δημοσίαν ὑπηρεσίαν.

β) κατὰ τὸ αὐτὸ δωδεκάμηνον τὰ ἐξόδα νοσηλείας, τὰ κατα-
βαλλόμενα ὑπὸ τοῦ δημοσίου, δὲν δύναται νὰ ὑπερβοῦν τὰς
ἀποδοχὰς ἐνὸς μηνὸς τοῦ ἀσθενοῦντος ὑπαλλήλου.

γ) ἡ ἀσθένεια τοῦ ὑπαλλήλου νὰ εἶναι βαρεῖα, νὰ μὴ ὀφεί-
ληται δὲ εἰς ἰδίαν αὐτοῦ ὑπαιτιότητα (νὰ μὴ πάσχη δηλ. ἐξ ἀφρο-
δισίων νοσημάτων κλπ.).

2. Ἀσθενῶν ὁ δημόσιος ὑπάλληλος δύναται νὰ νοσηλευθῇ
εἴτε ἐν κλινικῇ, εἴτε κατ' οἶκον.

3. Πρὸς ἀπόληψιν τῶν ἐξόδων νοσηλείας ἐν τῇ α' περιπτώ-
σει θὰ ἀκολουθήσῃ τὴν ἐξῆς ὁδόν: ἅμα τῇ ἀσθενείᾳ του ὁ ὑπ-
άλληλος θὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον αἴτησιν, ἐν ἣ θὰ ἐπι-
συνάψῃ: α) πιστοποιήσῃν τοῦ θεράποντος ἰατροῦ, βεβαιοῦντος
ὅτι παρίσταται ἀνάγκη εἰσαγωγῆς τοῦ ἀσθενοῦντος εἰς κλινικὴν

πρὸς νοσηλείαν, β) ὁμοίαν πιστοποιήσῃν ἰατροῦ ἐκ τῶν ἀνηκόν-
των εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Ὑπουργεῖου τοῦ Ὑπουργείου Ὑγιει-
νῆς, Προνοίας καὶ Ἀντιλήψεως. Ἐν τῇ αἴτησει θὰ ἀναφέρῃ
τὴν ἀσθένειαν, ἐξ ἧς πάσχει, τὴν κλινικὴν, εἰς ἣν θέλει νὰ εἰσα-
χθῇ, τὴν θέσιν, εἰς ἣν δικαιούται νὰ εἰσαχθῇ (μέχρι γραμμα-
τέως α' τάξεως συμπεριλαμβανομένου δικαιούται νὰ εἰσαχθῇ εἰς
τὴν δευτέραν θέσιν, ἀπὸ τμηματάρχου β' τάξεως δὲ καὶ ἄνω εἰς
τὴν α' θέσιν) καὶ τὴν κατὰ προσέγγισιν διάρκειαν τῆς ἐν τῇ
κλινικῇ παραμονῆς του.

Κλινικαί, εἰς τὰς ὁποίας δύναται νὰ εἰσαχθοῦν οἱ ὑπάλλη-
λοι εἶναι αἱ ἐξῆς:

α) ἅπαντα τὰ δημόσια νοσοκομεῖα, φθισιατρεῖα, ψυχιατρεῖα
καὶ εἰδικαί ἐν γένει κλινικαί τοῦ δημοσίου.

β) τὰ δημοτικὰ καὶ κοινοτικὰ νοσοκομεῖα.

γ) ἐκ τῶν λοιπῶν ὁ Εὐαγγελισμὸς, τὸ σανατόριον Πάρνηθος
Γ. Φούγι, τὸ Αἰγινήτειον νοσοκομεῖον, τὸ ὀφθαλμιατρεῖον τοῦ
Πανεπιστημίου, ἡ Πολυκλινικὴ Ἀθηνῶν, τὸ Ἀρεταεῖον νοσο-
κομεῖον καὶ τὸ Δρομοκαίτειον νοσοκομεῖον.

Ἐκ τῶν ἀνατέρω κλινικῶν ἐν μὲν ταῖς δημοσίαις ἡ νοση-
λεία γίνεται δωρεάν, ἐν δὲ ταῖς λοιπαῖς ἐπὶ τῇ καταβολῇ ὑπὸ
μὲν τοῦ δημοσίου τῶν 3/4 τῶν ἐξόδων, ὑπὸ δὲ τοῦ ἀσθενοῦν-
τος τοῦ ὑπολοίπου 1/4 αὐτῶν. Ἐννοεῖται, ὅτι τὰ καταβλητέα
ὑπὸ τοῦ δημοσίου 3/4 τῶν νοσηλείων ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δύ-
ναι νὰ ὑπερβοῦν τὰς ἀποδοχὰς ἐνὸς μηνὸς τοῦ ὑπαλλήλου.
Ἡ ἐν οἰαδήποτε κλινικῇ νοσηλείᾳ ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δύ-
ναι νὰ διαρκέσῃ πλέον τῶν δύο μηνῶν.

Ἡ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον αἴτησις τοῦ ἀσθενοῦντος λειτουρ-
γοῦ τῆς δημοτ. ἐκπαίδευσεως θὰ ἔχη τὸν ἀκόλουθον τύπον: «Πρὸς
τὸ Σὸν Ὑπουργεῖον Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων. Προσβληθεὶς
ὑπὸ τῆς ἀσθενείας . . . . καὶ παρισταμένης ἀνάγκης ἀμέσου εἰσα-
γωγῆς μου εἰς κλινικὴν πρὸς νοσηλείαν, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν συ-
νημμένων βεβαιώσεων 1) τοῦ θεράποντος ἰατροῦ κ. . . . . καὶ
2) τοῦ ἰατροῦ τοῦ Ὑπουργείου Ὑγιεινῆς, Προνοίας καὶ Ἀντιλή-
ψεως κ. . . . . λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσω Ὑμᾶς, ὅπως

εὐαρεστούμενοι ἐγκρίνητε τὴν ἐν τῇ . . . . . θέσει τῆς κλινικῆς . . . . . (μία ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀναγραφεισῶν) εἰσαγωγὴν μου πρὸς νοσηλείαν ἐπὶ χρονικὸν διάστημα . . . . . ἡμερῶν. Εὐπειθέστατος. Α. Β.».

Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς αἰτήσεως ταύτης καὶ τῶν βεβαιώσεων τῶν ἰατρῶν ἐκδίδεται ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῆς Παιδείας ἡ ἐγκριτικὴ διαταγή, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἀναφέρεται ἡ κλινικὴ, εἰς τὴν ὁποίαν δέον νὰ εἰσαχθῇ ὁ ἀσθενής, ἡ θέσις καὶ ἡ χρονικὴ διάρκεια τῆς νοσηλείας. Τὸ ὀρθὸν εἶναι ὁ ὑπάλληλος νὰ εἰσέρχεται εἰς τὴν κλινικὴν μετὰ τὴν εἰς αὐτὸν κοινοποίησιν τῆς ἐγκριτικῆς διαταγῆς. Συνήθως ὅμως εἰσέρχεται ἅμα τῇ ὑποβολῇ τῆς αἰτήσεως καὶ ἐκ τῶν ὑστέρων κοινοποιεῖται ἡ ἐγκριτικὴ διαταγή.

Μετὰ τὴν ἔξοδον ἐκ τῆς κλινικῆς, αὕτη ὑποβάλλει εἰς τὸ Ὑπουργεῖον καταστάσεις πρὸς πληρωμὴν τῶν 3)4 τῶν ἐξόδων νοσηλείας, τοῦ ὑπολοίπου 1)4 βαρύνοντος τὸν ὑπάλληλον.

4. Ἄν ὁ δημοδιδάσκαλος νοσηλεύεται κατ' οἶκον διὰ νὰ λάβῃ τὰ ἔξοδα νοσηλείας, δέον νὰ ἐνεργήσῃ ὡς ἑξῆς:

Μετὰ τὴν λῆξιν τῆς θεραπείας ὁ θεράπων ἰατρὸς δέον νὰ συντάξῃ ἐνώπιον Εἰρηνοδικείου ἔνορκον βεβαίωσιν, ἐν τῇ ὁποίᾳ νὰ ἐκθέτῃ λεπτομερῶς τὴν ἀσθένειαν καὶ νὰ βεβαιῶσιν τὴν σοβαρότητα καὶ τὴν διάρκειαν αὐτῆς, μὴ συμπεριλαμβανομένης τῆς ἀναρρώσεως, τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐπισκέψεων καὶ τὴν εἰσπραχθεῖσαν παρ' αὐτοῦ ἀμοιβήν. Αἱ ἐπισκέψεις δὲν δύνανται νὰ εἶναι πλείονες τῆς μιᾶς καθ' ἡμέραν. Ταῦτα διὰ τὸν ἰατρὸν. Διὰ τὰ φάρμακα πρέπει νὰ ληφθῇ πιστοποιήσις τοῦ οἰκείου φαρμακοποιοῦ περὶ τῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀσθενείας τοῦ ὑπαλλήλου ἀγορασθέντων φαρμάκων ἢ ἄλλων σχετικῶν πρὸς τὴν νοσηλείαν εἰδῶν καὶ τοῦ καταβληθέντος ἀντιτίμου δι' ἕκαστον τούτων καὶ ἐν συνόλῳ. Δικαιολογοῦνται τὰ φάρμακα μόνον τὰ διὰ τὴν ἀσθένειαν δαπανηθέντα, οὐχὶ δὲ καὶ διὰ τὴν ἀνάρωσιν. Ἡ πιστοποίησις οὕτη τοῦ φαρμακοποιοῦ δέον νὰ θεωρηθῇ ὑπὸ τοῦ θεράποντος ἰατροῦ, βεβαιούντος ὑπευθύνως ὅτι τὰ φάρμακα καὶ εἶδη, περὶ ὧν αὕτη, ἐχρησιμοποίηθησαν διὰ τὴν ἀσθένειαν τοῦ ὑπαλλήλου.

Τὴν ἔνορκον βεβαίωσιν τοῦ ἰατροῦ μαζὶ μετὰ τὴν πιστοποίησιν τοῦ φαρμακοποιοῦ ὑποβάλλει ὁ ὑπάλληλος δι' ἀναφορᾶς τοῦ ἀπ' εὐθείας εἰς τὸ Ὑπουργεῖον καὶ ζητεῖ τὴν ἔκδοσιν ἐπ' ὀνόματι τοῦ τοῦ σχετικοῦ ἐντάλματος. Ἡ ἀναφορὰ θὰ ἔχῃ οὕτω: «Πρὸς τὸ Σὸν Ὑπουργεῖον Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων. Ὑποβάλλων συνημμένως τὰ κατὰ νόμον δικαιολογητικά, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσω Ὑμᾶς, ὅπως εὐαρεστούμενοι διατάξῃτε τὴν ἔκδοσιν τοῦ ἐντάλματος πρὸς πληρωμὴν τῶν ἐξόδων νοσηλείας μου. Εὐπειθέστατος. Α. Β.». Μετὰ τῆς ἀναφορᾶς θὰ ὑποβληθοῦν βεβαίως καὶ αἱ σχετικαὶ καταστάσεις:

Ὄνομα καὶ ἐπώνυμον δικαιούχου	Αἰτία πληρωμῆς	ποσόν	Ἐν ὄλῳ	Παρατηρήσεις
A. B.	Διὰ 10 ἐπισκέψεις τοῦ ἰατροῦ πρὸς δρ. 50 (140, 75 κλπ.).	500		Ἐπισυνάπτονται αἱ νόμιμα πιστοποιήσεις.
.....	Διὰ χρησιμοποιηθέντα φάρμακα.	400		
			900	

Ε. Ἐξόδων κηδείας.

1. Αἱ οἰκογένειαι τῶν ἀποθνησκόντων λειτουργῶν τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως δικαιοῦνται εἰς ἀπόληψιν τῶν ἐξόδων, τὰ ὁποῖα ἐδαπανήθησαν διὰ τὴν κηδείαν αὐτοῦ. Τὰ ἔξοδα ταῦτα δὲν δύνανται νὰ ὑπερβῶσι τὰς δρ. 1500 διὰ τοὺς ἔχοντας βαθμὸν μέχρι ἀκολούθου συμπεριλαμβανομένου (γραφέων α' καὶ β' καὶ ἀκολούθων), τὰς δρ. 2500 διὰ τοὺς ἔχοντας βαθμὸν μέχρι εἰσηγητοῦ συμπεριλαμβανομένου (γ. Γραμματέων α' ἢ β' καὶ εἰσηγητῶν).

Τὰ ἐντάλματα πρὸς πληρωμὴν τῶν ἐξόδων κηδείας ἐκδίδονται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ὑγιεινῆς, Προνοίας καὶ Ἀντιλήψεως ὀνόματι τῶν καταλόγων ταυτα. Διὰ νὰ ἐκδοθοῦν δὲ τὰ ἐντάλματα πρέπει νὰ ὑποβληθοῦν ὑπὸ τοῦ δικαιούχου εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας, παρ' οὗ διαβιβάζονται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ὑγιεινῆς, σχετικαὶ καταστάσεις ἐν αἷς ἐπισυνάπτεται ὡς

δικαιολογητικὸν καὶ ὁ λογαριασμὸς τοῦ ἐργολάβου κηδεῶν, ἐν τῷ ὁποίῳ δέον ν' ἀναγράφηται λεπτομερῶς ἕκαστον εἶδος δαπάνης τῆς κηδείας καὶ τὸ σύνολον τοῦ καταβληθέντος ποσοῦ.

Κατάστασις

*Όνομα καὶ ἐπώνυμον καιούχου	Αἰτία πληρωμῆς	Ποσόν	Παρατηρήσεις
A. B.	Δι' ἔξοδα κηδείας τοῦ ἀποβιώσαντος δημοδιδασκάλου		ἐπισυνάπτεται λ)σμὸς τοῦ ἐργολάβου

Ἐναφορὰ

Πρὸς τὸ Σὸν Ἐπιθεωρητικὸν Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω συνημένως καταστάσεις πρὸς πληρωμὴν τῶν παρ' ἐμοῦ καταβληθέντων ἐξόδων κηδείας τοῦ ἀποβιώσαντος δημοδιδασκάλου του..... καὶ θὰ παρακαλέσω ὑμᾶς, ὅπως εὐαρεστούμενοι διατάξητε τὴν ἔκδοσιν τοῦ σχετικοῦ ἐντάλματος ἐπὶ τοῦ ταμείου.....

Εὖλ εἰθέστατος

A. B.

ΣΤ'. Ὀδοίπορικῶν ἐξόδων

1. Οἱ λειτουργοὶ τῆς δημοτικῆς ἐκπαίδευσως, οἱ μετατιθέμενοι ἢ ἀποσπώμενοι ἀπὸ μιᾶς πόλεως εἰς ἄλλην, πλὴν τῶν μετατιθεμένων τῇ αἰτήσει των ἢ πρὸς τιμωριαν των δικαιούνται νὰ λαμβάνουν τὰ Ὀδοίπορικὰ ἔξοδα, τὰ ὁποῖα ἐδαπάνησαν διὰ τὴν τοιαύτην μετάβασίν των.

Ὡς Ὀδοίπορικὰ ἔξοδα λογίζονται καὶ τὰ ἔξοδα τῆς συσκευασίας τῶν ἐπίπλων τοῦ μετατιθεμένου.

Διὰ πᾶν ἔξοδον, ἐφ' ὅσον τοῦτο ὑπερβαίνει τὰς 20 δρ. χρειάζεται ἡ προσαγωγή ἀποδείξεως διὰ τὴν δικαιολόγησιν αὐτοῦ. Ἐξαιρετικῶς χρειάζεται ἀπόδειξις διὰ τοὺς ναύλους, ἔστω καὶ ἂν τὸ δι' αὐτοὺς πληρωθὲν ποσὸν εἶναι κατώτερον τῶν 20 δραχ. Ἐφ' ἑκάστης ἀποδείξεως δέον νὰ ἐπιτίθεται κοινὸν χαρτόσημον

ἀνάλογον πρὸς τὸ ποσόν, τὸ ὁποῖον αὐτὴ ἀντιπροσωπεύει.

2. Διὰ νὰ λάβῃ τὰ Ὀδοίπορικὰ του ἔξοδα ὁ μετατιθεὶς δέον νὰ ὑποβάλλῃ διὰ τοῦ οικείου ἐπιθεωρητοῦ εἰς τὸ Ἐπιθεωρητικὸν αἰτήτησιν, εἰς τὴν ὁποίαν νὰ ἐπισυνάψῃ 1) καταστάσεις, 2) ἀντίγραφον τοῦ ἐγγράφου τῆς μεταθέσεως ἢ ἀποσπάσεως, 3) κατὰ τὰ ἀνωτέρω ληφθεῖσας ἀποδείξεις ἐν πρωτοτύπῳ, δεόντως χαρτοσημασμένας, 4) ὑπεύθυνον δήλωσιν περὶ τῶν μελῶν τῆς οικογενείας, ἐν οἷς περιλαμβάνεται καὶ ἡ ὑπὲρ τῆς.

Κατάστασις

πληρωμῆς Ὀδοίπορικῶν ἐξόδων εἰς τὸν δημοδιδάσκαλον ..... μετατεθέντα δυνάμει τῆς ..... διαταγῆς τοῦ ..... ἐκ τοῦ δημοτ. σχολείου ..... εἰς τὸ δημοτ. σχολεῖον .....

*Όνομα καὶ ἐπώνυμον καιούχου	Αἰτία πληρωμῆς	Μερικὰ ποσά	Συνολικὰ ποσά	Παρατηρήσεις
A. B.	Διὰ συσκευασίαν ἐπίπλων	70	388	Συνάπτ. ἀπόδ.
	Διὰ μεταφορὰν ἐπίπλων ἀπὸ οἰκίας εἰς σταθμὸν	18		—
	Διὰ πέντε εισιτήρια	275		Συνάπτ. ἀπόδ.
	Διὰ μεταφορὰν ἐπίπλων ἀπὸ σταθμοῦ εἰς οἰκίαν	25		>
Ἐν ..... τῇ				>
	Ὁ Δικαιούχος A. B.			

Ἐναφορὰ. «Πρὸς τὸ Σὸν Ἐπιθεωρητικὸν Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων. (Διὰ τοῦ κ. Ἐπιθεωρητοῦ τῶν δημοτικῶν σχολείων... » Ὑποβάλλει συνημένως τὰ δικαιολογητικὰ τῶν Ὀδοίπορικῶν ἐξόδων διὰ τὴν μετάθεσίν μου ἀπὸ τοῦ Δημοτ. σχολείου..... εἰς τὸ δημοτ. σχολεῖον..... λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσω ὑμᾶς ὅπως εὐαρεστούμενοι διατάξητε τὴν ἔκδοσιν τοῦ σχετικοῦ ἐντάλματος ἐπὶ τοῦ ταμείου. Ὑπεύθυνος δήλωσις. Δηλῶ ὑπευθύνως ὅτι ἡ οικογένειά μου ἀ-

ποτελείται ἐκ των ἐξῆς μελῶν 1) ἐμοῦ, 2) τῆς συζύγου μου, 3) ἐνός τέκνου, 4) τῆς πενθερᾶς μου καὶ 5) τῆς ὑπηρετρίας.

Ὁ πατήρ, ἡ μήτηρ, ὁ πενθερὸς καὶ ἡ πενθερά, ἐφ' ὅσον συντηροῦνται ὑπὸ τοῦ ὑπαλλήλου, θεωροῦνται μέλη τῆς οἰκογενείας.

Ζ. Κανονικῶν καὶ ἀναρρωτικῶν ἀδειῶν.

1. Κανονικαὶ ἀδειαι λέγονται αἱ χορηγούμεναι κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἐργασίμου χρόνου πρὸς τακτοποιήσιν ἀτομικῶν ὑποθέσεων τοῦ ὑπαλλήλου.

Οἱ λειτουργοὶ τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως δικαιοῦνται νὰ λαμβάνουν καθ' ἕκαστον σχολικὸν ἔτος 15 ἡμερῶν ἐν ὄλῳ κανονικὴν ἀπουσίας ἀδειαν. ἐξ ὧν αἱ μὲν 15 πρῶται χορηγοῦνται ὑπὸ τοῦ οἰκείου ἐπιθεωρητοῦ, αἱ δὲ ὑπόλοιποι 15 μετ' ἀπόφασιν τοῦ ἐποπτικοῦ συμβουλίου, ὑπὸ τοὺς ἀπολούθους περιορισμούς.

1) Ἀπαγορεύεται ἡ χορήγησις κανονικῆς ἀδείας α) ἐπὶ ἕνα μῆνα ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ σχολικοῦ ἔτους, ἤτοι ἀπὸ 15 7βρίου μέχρι 15 8βρίου.

β) ἐπὶ 10 ἡμέρας πρὸ καὶ μετὰ τὰς διακοπὰς τῶν χορηγομένων, ἤτοι ἀπὸ 14—24 Δεβρίου καὶ ἀπὸ 9—19 Ἰανουαρίου.

γ) ἐπὶ 10 ἡμέρας πρὸ καὶ μετὰ τὰς διακοπὰς τῶν ἑορτῶν τοῦ Πάσχα

δ) ἐπὶ ἕνα μῆνα πρὸ τῆς λήξεως τοῦ σχολικοῦ ἔτους, ἤτοι ἀπὸ 15 Ἰουνίου μέχρι 15 Ἰουλίου

2) Ἡ διὰ τὴν χορήγησιν τῆς ἀδείας αἴτησις πρέπει νὰ εἶναι ἐπαρκῶς ἠπιολογημένη.

Εἰς τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀπαγορεύεται ἡ χορήγησις κανονικῆς ἀδείας, ἐπιτρέπεται ἐν ἐξαιρετικῇ ἀνάγκῃ εἰς τὸν ἐπιθεωρητὴν νὰ χορηγήῃ μέχρις 7 ἡμερῶν τοιαύτην ἀδειαν.

Ὅταν θέλῃ τις νὰ λάβῃ κανονικὴν ἀδειαν, ὀφείλει νὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὸν ἐπιθεωρητὴν αἴτησιν, ἐν ἣ νὰ ἐκθέτῃ τοὺς λόγους, οἵτινες τὸν ἀναγκάζουν νὰ ζητήσῃ τὴν ἀδειαν καὶ νὰ ὀρίζει τὸν ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν αὐτῆς. Ἡ αἴτησις θὰ ἔχῃ ὡς ἐξῆς. «Πρὸς τὸν

κ. Ἐπιθεωρητὴν τῶν Δημοτ. σχολείων . . . . . Ἐπειδὴ ἡ μήτηρ μου εἶναι ἀσθενής, παρίσταται δ' ἀνάγκη ὡς προκύπτει ἐκ τῆς συνημμένης βεβαιώσεως τοῦ ἱατροῦ, νὰ μεταφέρω αὐτὴν πρὸς νοσηλείαν εἰς Ἀθήνας, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσω ὑμᾶς, ὅπως εὐαρεστούμενοι μοὶ χορηγήσητε 15 ἡμερῶν κανονικὴν ἀδειαν. Εὐπειθέστατος. Α. Β.» Ἀναλόγως τῆς παρουσιάζομένης ἐκάστοτε ἀνάγκης, θὰ συντάσσεται ἡ αἴτησις ὑπὸ τὸν ἀνωτέρω τύπον, θὰ ὑποβάλλεται δὲ εἰς τὸν ἐπιθεωρητὴν διὰ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ σχολείου. Ἄν τις ἔχῃ ἀνάγκην ἀδείας μεγαλύτερας τῶν 15 ἡμερῶν, θὰ ὑποβάλλῃ τὴν αἴτησιν εἰς τὸ ἐποπτικὸν συμβούλιον διὰ τοῦ ἐπιθεωρητοῦ. Ἄν τις ἔλαβε 15 ἡμερῶν ἀδειαν, ἔχει δὲ ἀνάγκην νὰ λάβῃ καὶ παρῶτασιν αὐτῆς ἢ ἂν, ἀφοῦ ἔλαβε τὴν 15ήμερον ἀδειαν, μετὰ τινα χρόνον ἔχῃ ἀνάγκην νὰ λάβῃ καὶ ἄλλην ἀδειαν, τὴν αἴτησιν θὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὸ ἐποπτικὸν συμβούλιον διὰ τοῦ ἐπιθεωρητοῦ.

Πάντοτε ὅμως πρέπει νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν του ὅτι πρὶν κοινοποιηθῆ εἰς αὐτὸν τὸ ἐγγραφοῦν τῆς χορηγήσεως τῆς ἀδείας δὲν δύναται νὰ κάμῃ χρῆσιν αὐτῆς καὶ ὅτι μετὰ τὴν κοινοποίησιν τῆς ἐγγράφου τῆς ἀδείας ὀφείλει νὰ κάμῃ χρῆσιν αὐτῆς ἐντὸς 10 ἡμερῶν, ἄλλως αὕτη ἀκυροῦται.

2. Ἀναρρωτικαὶ ἀδειαι λέγονται αἱ χορηγούμεναι εἰς περιπτώσιν ἀσθενείας τοῦ ὑπαλλήλου διὰ τὴν θεραπείαν καὶ τὴν ἀνάρρωσιν αὐτοῦ.

Οἱ λειτουργοὶ τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως δικαιοῦνται νὰ λάβουν ἀναρρωτικὴν ἀδειαν ὑπὸ τὰς ἐξῆς διατυπώσεις.

Ἄμα ἀσθενήσῃ τις ὀφείλει νὰ καλέσῃ τὸν ὑγειονομικὸν ἐπιθεωρητὴν ἢ τὸν σχολικὸν ἱατρὸν τῆς περιφερείας, ἵνα ἐπισκεφθῇ αὐτὸν καὶ γνωμοδοτήσῃ περὶ τῆς χορηγητέας ἀδείας. Ἄν δὲν ὑπάρχῃ ὑγειονομικὸς ἐπιθεωρητὴς ἢ σχολικὸς ἱατρός, δέον νὰ γνωμοδοτήσουν διὰ τὴν ἀδειαν δύο ἱατροὶ ὑπὸ τοῦ ἐπιθεωρητοῦ ὀριζόμενοι δι' ἐνόρκου καταθέσεως ἐνώπιον τοῦ ἐιρηνοδικοῦ. Πρὸς τοῦ δέον νὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὸν ἐπιθεωρητὴν τὴν ἐξῆς ἀναφορὰν. «Ἀσθενήσας λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσω ὑμᾶς, ὅπως εὐαρεστούμενοι ὀρήσητε δύο ἐκ τῶν ἐνταῦ-

θα ἰατρῶν ἵνα γνωμοδοτήσουν περὶ τῆς χορηγητέας μοι αναρωτικῆς ἀδείας. Ἐνταῦθα ἀσκοῦν τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἰατροῦ οἱ ἐξῆς 1). . . . . 2) . . . . . κλπ. Εὐπειθέστατος Α.Β. Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς αἰτήσεως τούτης ὁ ἐπιθεωρητὴς ὁρίζει δύο ἰατροὺς, οἵτινες δι' ἐνόρκου καταθέσεως ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδικείου γνωμοδοτοῦν περὶ τῆς ἀδείας, ἥτις δέον νὰ χορηγηθῇ αὐτῷ.

Τὴν γνωμοδότησιν τοῦ ὑγειονομικοῦ ἐπιθεωρητοῦ ἢ τοῦ σχολικοῦ ἰατροῦ ἢ τῶν ἰατρῶν θὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὸν ἐπιθεωρητὴν διὰ τῆς ἐξῆς ἀναφορᾶς: «Ὑποβάλλων συνημμένως γνωμοδότησιν τοῦ . . . . . γνωμοδοτοῦντος περὶ χορηγήσεως . . . . . αναρωτικῆς ἀδείας, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσω Ὑμᾶς, ὅπως εὐαρεστούμενοι μοὶ χορηγήσητε ταύτην, καθόσον ἀσθενήσας δὲν δύναμαι νὰ ἐκτελέσω ὑπηρεσίαν. Εὐπειθέστατος, Α.Β.» Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς αἰτήσεως καὶ τῶν γνωμοδοτήσεων, ὁ ἐπιθεωρητὴς χορηγεῖ τὴν ἀδειαν μέχρι μὲν ἐνὸς μηνὸς ἀπ' εὐθείας ὁ ἴδιος, πέραν δὲ τούτου μετ' ἀπόφασιν τοῦ ἐποπτικοῦ συμβουλίου.

Ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ σχολικοῦ ἔτους δύναται νὰ χορηγηθοῦν εἰς τοὺς λειτουργοὺς τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως μέχρις ἑξ μηνῶν μετὰ πλήρων ἀποδοχῶν. Ἐντὸς τοῦ τελευταίου μηνὸς τῆς χορηγηθείσης ἑξαμήνου ἀδείας τὸ ἐποπτικὸν συμβούλιον συνέρχεται εἰς συνεδρίαν, εἰς ἣν παρίσταται μετὰ δικαιώματος ψήφου καὶ ὁ ὑγειονομικὸς ἐπιθεωρητὴς τῆς περιφερείας ἢ ὁ σχολικὸς ἰατρός ἢ καὶ ἄλλος κρατικὸς ἰατρός ἢ ἐν ἐλλείψει τοιούτου καὶ ἰδιώτης ἰατρός, ὀριζόμενος ὑπὸ τοῦ ἐπιθεωρητοῦ καὶ ἀποφαίνεται εἴτε περὶ τῆς ἀνάγκης περαιτέρω νοσηλείας τοῦ πάσχοντος, ὅτε δύναται νὰ χορηγηθῇ αὐτῷ παράτασις τῆς ἀδείας μέχρις ἑξ ἀκόμη μηνῶν, εἴτε περὶ τῆς πλήρους ἀνικανότητος αὐτοῦ πρὸς περαιτέρω ἐκτέλεισιν τῶν ὑπηρεσιακῶν του καθηκόντων, ὅτε ἀπολύεται δι' ἀνικανότητα λόγῳ νόσου. Ἐὰν τὸ συμβούλιον ἀποφανθῇ περὶ παρατάσεως τῆς ἀδείας, χορηγεῖται αὕτη ὑπὸ τοῦ ἐπιθεωρητοῦ ἄνευ μὲν ἀποδοχῶν ἂν χορηγητῆται διὰ τὴν αὐτὴν νόσον, δι' ἣν καὶ οἱ προηγούμενοι ἀδειαί, μετ' ἀποδοχῶν δὲ τοὺς

τρεῖς μῆνας καὶ ἄνευ ἀποδοχῶν τοὺς ὑπολοίπους τρεῖς, ἂν ἡ ἀδεια χορηγεῖται δι' ἄλλην νόσον καὶ ἂν συγχρόνως ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς προηγουμένης μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς νέας δὲν μεσολαβῇ μικρὸν χρονικὸν διάστημα.

Τὸ αὐτὸ ὡς ἀνωτέρω συμβούλιον συνέρχεται ὑποχρεωτικῶς κατὰ τὸν τελευταῖον τῆς ἀδείας μῆνα καὶ ἀποφαίνεται περὶ ἀπολύσεως τοῦ λαβόντος αναρωτικὴν ἀδειαν ἐνὸς ἔτους, ἂν οὗτος ἤθελε κριθῆ ἀνίκανος νὰ ἐπαναλάβῃ τὰ καθήκοντά του.

Ἐννοεῖται ὅτι ἡ ἀνωτέρω ἀναπτυχθεῖσα διαδικασία δὲν ἀποκλείει τὴν ἀπόλυσιν τοῦ λειτουργοῦ τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως κατὰ τὰς γενικὰς διατάξεις περὶ ἀναρρωτικῶν ἀδειῶν. Δύναται δηλ. ὁ ὑπάλληλος καὶ πρὸ τῆς ἑξαντήσεως τῆς ἑξαμήνου ἀδείας νὰ ζητήσῃ τὴν ἀπόλυσίν του διὰ λόγους ὑγείας, ὅποτε θὰ γνωμοδοτήσῃ περὶ τούτου ἡ μόνιμος ὑγειονομικὴ ἐπιτροπὴ, ἀποτελουμένη ἐκ τοῦ ἐν τῷ Ὑπουργεῖῳ τῆς Παιδείας προϊσταμένου τῆς σχολικῆς ὑγιεινῆς καὶ δύο ὑγειονομικῶν ἐπιθεωρητῶν. Ἐπίσης δύναται ἀυτεπαγγέλτως τὸ Ὑπουργεῖον νὰ ζητήσῃ τὴν ἀπόλυσιν λειτουργοῦ διὰ λόγους ὑγείας. Καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ δέον νὰ γνωμοδοτήσῃ περὶ τῆς ἀπολύσεως ἡ μόνιμος ὑγειονομικὴ ἐπιτροπὴ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας.

Διὰ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ὁ ἀπολυθείς διὰ λόγους ὑγείας ὀφείλει νὰ γνωμοδοτήσῃ περὶ τούτου τὸ συμβούλιον ἢ ἡ ἐπιτροπὴ, ἥτις ἐγνωμοδότησε διὰ τὴν ἀπαλλαγὴν του. Πρὸς τοῦτο δέον νὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τὴν ἐξῆς αἴτησιν. «Ὑπηρετῶν ὡς δημοδιδάσκαλος εἰς τὸ . . . . . ἀπελύθην τῆς ὑπηρεσίας διὰ λόγους ὑγείας. Ἦδη ἀποκατασταθεῖσης τῆς ὑγείας μου λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσω Ὑμᾶς, ὅπως εὐαρεστούμενοι μὲ ἐπαναφέρητε εἰς τὴν δημοσίαν ὑπηρεσίαν, διορίζοντές με εἰς τὴν κοινὴν θέσιν τοῦ . . . . . δημοτικοῦ σχολείου. Εὐπειθέστατος Α.Β.» Τὸ Ὑπουργεῖον θὰ παραπέμψῃ τὴν αἴτησιν εἰς τὸ οἰκτεῖον συμβούλιον ἢ ἐπιτροπὴν, ἐνώπιον τῆς ὁποίας ὀφείλει νὰ ἐμφανισθῇ ὁ αἰτῶν πρὸς ἐξέτασιν. Ἐὰν ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτήσῃ καταφατικῶς, δύναται οὗτος νὰ αναδιορισθῇ κατὰ τὰς ἐν τῷ οἰκτεῖῳ μέρει ἐκτεθείσης διατυπώσεως.

Η'. Ἐκπαιδευτικῶν ἀδειῶν.

1. Ἐκπαιδευτικαὶ ἀδειαι χορηγοῦνται εἰς τοὺς λειτουργοὺς τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως α) πρὸς μετεκπαιδευσιν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ, β) πρὸς μετεκπαιδευσιν ἐν γεωργικαῖς φροντιστηρίοις καὶ γ) πρὸς εἰδυτέρας σπουδὰς ἐν Ἑυρώπῃ ἢ Ἀμερικῇ.

Ἀδειάς πρὸς μετεκπαιδευσιν δικαιοῦνται νὰ λαμβάνουν ἕκατὸν κατ' ἀνωτάτον ὄρον ἐτησίως ἐκ τῶν πτυχιούχων διδασκαλείου, τῶν συγκεντρῶντων τὰ κάτωθι προσόντα.

1) τριετὴ τοῦλάχιστον εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν, 2) σωματικὴν ὑγείαν, 3) ἡλικίαν οὐχὶ ἀνωτέραν τῶν 30 ἐτῶν.

Ἐκ τῶν λαμβανόντων τοιαύτας ἀδειάς μόνον τὸ 1)3 τὸ πολὺ δύνανται νὰ εἶναι δημοδιδασκάλισσαι.

Διὰ τὴν χορήγησιν ἐκπαιδευτικῶν ἀδειῶν πρὸς μετεκπαιδευσιν ἐν τῷ πανεπιστημίῳ ἀκολουθεῖται ἡ ἑξῆς διαδικασία: μέχρι τέλους Δεβρίου ἐκάστου ἔτους τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων προκηρύσσει διαγωνισμὸν διὰ πράξεώς του, δημοσιευομένης ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως, ἐν τῇ ὁποίᾳ ὁρίζεται συγγρόνως ὁ ἀριθμὸς τῶν θέσεων, δι' ἃς θὰ ἐνεργηθῇ οὗτος καὶ ἡ ἡμέρα τῆς ἐνεργείας αὐτοῦ.

Οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ μετάσχουν αὐτοῦ ὀφείλουν νὰ ὑποβάλουν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον μέχρι τέλους Φεβρουαρίου αἰτήσιν, ἐν τῇ ὁποίᾳ νὰ ἐπισυνάπτουν 1) ἐπίσημον ἀντίγραφον τοῦ πτυχίου των, κεκυρωμένου ὑπὸ τοῦ ὁμοδίου ἐπιθεωρητοῦ τῶν δημοτικῶν σχολείων, 2) οἱ μὲν δημοδιδασκαλοὶ πιστοποιητικὸν τῆς οἰκειᾶς δημοτικῆς ἢ κοινοτικῆς ἀρχῆς, ἐμφαίνον ὅτι εἶναι ἐγγεγραμμένοι ἐν τῷ μητρώῳ τῶν ἀρρένων, ὑπὸ τινα αἵξοντα ἀριθμὸν καὶ ποῖον ἔτος γεννήσεως καὶ πιστοποιητικὸν τῆς ἀρμοδίας στρατιωτικῆς ἀρχῆς ὅτι ἐξεπλήρωσε τὴν στρατιωτικὴν του ὑπηρεσίαν, αἱ δὲ δημοδιδασκάλισσαι πιστοποιητικὸν τῆς ἀρμοδίας δημοτικῆς ἢ κοινοτικῆς ἀρχῆς ἐμφαίνον τὸ ἔτος τῆς γεννήσεως, 3) πιστοποιητικὸν τοῦ οἰκείου ἢ τῶν οἰκείων ἐπιθεωρητῶν τῶν δημοτικῶν σχολείων, ἐμφαίνον ὅτι ἔχουν πραγματικὴν ἐν δημοσίῳ δημοτικῷ σχολείῳ τριετὴ τοῦλάχιστον εὐδόκιμον ὑπηρε-

σίαν καὶ 4) πιστοποιητικὸν ὑγειονομικοῦ ἐπιθεωρητοῦ τῶν σχολείων ἢ τῆς ὑγειονομικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου, ἐμφαίνον ὅτι ἔχουν σωματικὴν ὑγείαν.

Διὰ νὰ λάβῃ τις τὸ ὑπ' ἀριθ. 3 πιστοποιητικὸν ἀπευθύνει εἰς τὸν οἰκεῖον ἐπιθεωρητὴν ἢ εἰς τοὺς ἐπιθεωρητάς, ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τῶν ὁποίων ὑπηρετήσε κατά τὴν τελευταίαν τριετίαν τὴν ἑξῆς ἀναφορὰν: «Πρὸς τὸν κ. Ἐπιθεωρητὴν τῶν δημοτικῶν σχολείων . . . . . Προκειμένου νὰ μετάσχω τοῦ διαγωνισμοῦ πρὸς μετεκπαιδευσιν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσω Ὑμᾶς, ὅπως εὐαρεστούμενοι μοὶ χορηγήσητε πιστοποιητικὸν, ἐμφαίνον, ὅτι ἔχω πραγματικὴν ἐν δημοσίῳ δημοτικῷ σχολείῳ ὑπερτριετὴ εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν. Εὐπειθέστατος, Α. Β.».

Ἡ τριετὴς ὑπηρεσία δέον νὰ εἶναι συμπληρωμένη τοῦλάχιστον μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως, ἥτις δέον νὰ ἔχη ὡς ἑξῆς: «Πρὸς τὸ Σὸν Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων. Ὑποβάλλων τὰ συνημμένα πιστοποιητικά, ἔξ ὧν προκύπτει, ὅτι ἔχω τὰ νόμιμα προσόντα, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσω Ὑμᾶς, ὅπως εὐαρεστούμενοι μοὶ ἐπιτρέψητε νὰ μετάσχω τοῦ προκηρυχθέντος διαγωνισμοῦ διὰ τὴν χορήγησιν ἐκπαιδευτικῆς ἀδειᾶς πρὸς παρακολούθησιν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ διετοῦς κύκλου παιδαγωγικῶν σπουδῶν. Εὐπειθέστατος, Α. Β.».

Τὸ Ὑπουργεῖον μετὰ τὸν ἔλεγχον τῶν αἰτήσεων καλεῖ ὀνομαστικῶς τοὺς ἐκ τῶν αἰτουμένων ἔχοντας τὰ ἀνωτέρω προσόντα 15 τοῦλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ διαγωνισμοῦ ὅπως μετάσχουν αὐτοῦ.

Ὁ διαγωνισμὸς διενεργεῖται ἐντὸς τῆς προσεχοῦς Διακαινησίμου ἑβδομάδος ἐνώπιον τριμελοῦς ἐπιτροπείας ἀποτελουμένης ἐκ τοῦ διευθυντοῦ τῶν σπουδῶν τῶν μετεκπαιδευομένων ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ δημοδιδασκάλων ἢ τούτου κωλυομένου τοῦ προέδρου τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου, ὡς προέδρου, καὶ δύο μελῶν τοῦ τμήματος τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου ὑπὸ τοῦ τμήματος τούτου ὀριζομένων καὶ διοριζομένων δι' Ὑπουργικῆς πράξεως πέντε τοῦλάχιστον ἡμέρας

πρὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐνάρξεως τοῦ διαγωνισμοῦ. Ὁ διαγωνισμὸς γίνεται μόνον γραπτῶς καὶ συνίσταται 1) εἰς ἕκθεσιν ἰδεῶν ἢ μετὰ φρασιν τεμαχίου ἀρχαίου πεζοῦ Ἑλληνος συγγραφέως εἰς τὴν γαλανοῦ Ἑλληνικὴν, 2) εἰς τὴν διαπραγματέυσιν θέματος ἐκ τῆς παιδαγωγικῆς ψυχολογίας καὶ ἐτέρου θέματος ἐκ τῆς γενικῆς ἢ ἐιδικῆς διδακτικῆς, καὶ 3) εἰς τὴν ἀνάπτυξιν θέματος φυσικομαθηματικοῦ μαθήματος λαμβανομένου ἐκ τῆς εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα διδασκομένης ὕλης. Πάντα τὰ θέματα ταῦτα ὁρίζονται ἀπὸ ἐπιτροπῆς ἐκ τριῶν τοιούτων ἐκλεγομένων ὑπὸ τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς ὀλίγον πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ διαγωνισμοῦ ἐν ἐκάστῳ μαθηματι. Παρέχεται δὲ εἰς τοὺς διαγωνιζομένους διάφορα προθεσμία πρὸς διαπραγματέυσιν ἐκάστου τῶν θεμάτων. Τὰ μέλη τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς, συνερχόμενα εἰς συνεδρίον ἐντὸς 5 ἡμερῶν ἀπὸ τοῦ πέρατος τοῦ διαγωνισμοῦ καὶ λαμβάνοντα ἐκ τῶν ὄσων τὴν ἐπιτυχίαν ἐκάστου τῶν διαγωνισθέντων, ἀποφαινόμενα κατὰ πλειονοψηφίαν τίνας τούτων πρέπει νὰ τίχουν τῆς αἰτουμένης ἀδείας. Ἡ ἀπόφασις τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς ἀνακοινοῦται ὑπ' αὐτοῦ εἰς τοὺς ἐπιτυχόντας, οἵτινες καλοῦνται νὰ λάβουν τὰς ἀδείας τὸν μέχρι τέλους τοῦ προσεχοῦς Ἰουλίου. Αἱ μετ' ἀποδοχῶν ἀδείαι λογίζονται ἀρχόμεναι ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ ἀμείσως μετὰ τὴν χορήγησιν αὐτῶν μηνὸς Σεπτεμβρίου. Οἱ ἔνεκα οἰουδὴποτε λόγου ἀδυνατοῦντες νὰ κάμουν χρῆσιν τῆς χορηγηθείσης αὐτοῖς ἀδείας ὀφείλουν ν' ἀναφέρουν τοῦτο εἰς τὸ Ὑπουργεῖον μέχρι 20 Αὐγούστου διὰ τῆς αὐτῆς ἀναφορᾶς: «Πρὸς τὸ Σὸν Ὑπουργεῖον Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων. Ἐπειδὴ σοβαροὶ λόγοι (καλὸν εἶναι ν' ἀναφέρονται οὗτοι) ἀπαιτοῦν τὴν ἐνταῦθα παραμονήν μου, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσω Ὑμᾶς, ὅπως εὐαρεστούμενοι μοὶ ἐπιτρέψητε νὰ μὴ κάμω χρῆσιν τῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. . . . Ὑμετέρας διαταγῆς χορηγηθείσης μοι διετοῦς ἐκπαιδευτικῆς ἀδείας πρὸς παρακολούθησιν παιδαγωγικῶν μαθημάτων ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ. Εὐπειθέστατος, Α. Β.

Οἱ μηνιαῖοι μισθοὶ τῶν τυχόντων τῆς αὐτῆς ἀδείας καταβάλλονται εἰς αὐτοὺς διὰ καταστάσεων, ὑποβαλλομένων εἰς τὸν διευθυντοῦ τῶν σπουδῶν εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις Β' ταμεῖον πληρωμῶν.

2. Ἄνευ ἀποδοχῶν διετοῦς ἐκπαιδευτικῆς ἀδείας πρὸς παρακολούθησιν παιδαγωγικῶν μαθημάτων ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ χορηγοῦνται κατ' ἔτος ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς προτάσει τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου εἰς 30 κατ' ἀπότατον ἄλλων τυχόντων διδασκάλειον λειτουργοῦς τῆς δημοτικῆς ἐκπαίδευσως, ἀποτιμωμένων τῶν ἐχόντων τὸν ἀνώτερον βαθμολογικόν βαθμολογικόν μεταξὺ δὲ ἰσοβάθμων τῶν ἐχόντων μικροτέρον. Ἡ ἀπόφασις μεταξὺ τῶν ἐχόντων τὴν αὐτὴν ἡλικίαν τῶν ἐχόντων ἀφαιρέσεται ἐπίσεισως.

Οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ τίχουν ἐκπαιδευτικὴν ἀδειαν ἄνευ ἀποδοχῶν, ὀφείλουν νὰ ὑποβάλουν μέχρι 15 Ἰουλίου ἐκάστου ἔτους τὴν ἐξῆς αἴτησιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον: «Ἐπιθυμῶν νὰ παρακολουθῆσω τὸν κατὰ τὸν νόμον 1857 κύκλον παιδαγωγικῶν μαθημάτων ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσω Ὑμᾶς, ὅπως εὐαρεστούμενοι μοὶ χορηγήσῃτε πρὸς τοῦτο διετὴ ἐκπαιδευτικὴν ἀδειαν ἄνευ ἀποδοχῶν. Εὐπειθέστατος, Α. Β.

Μετὰ τῆς αἰτήσεως δέον νὰ ὑποβληθῶν καὶ πιστοποιητικὸν ἀναγραφῶν τοῦ πτυχίου τῶν καὶ προσέτι πιστοποιητικὸν ἀρμοδιότητος ἀρμοδιότητος τῆς οἰκείας δημοτικῆς ἢ κοινωβιολογικῆς ἀγωγῆς, ἐμφαίνον ὅτι εἶναι ἐγγεγραμμένοι ἐν τῷ μητρώῳ τῶν ἀρρένων, εἰς τὴν αὐξοῦσα ἀριθμὸν καὶ ποῖον ἐξέταστικῆς καὶ πιστοποιητικὸν τῆς ἀρμοδιότητος στρατιωτικῆς ἀγωγῆς, ἢ ἐπιπέλωσαν τὴν στρατιωτικὴν τῶν ὑποχρέωσιν, αἱ δὲ ἀναγράφονται πιστοποιητικὸν τῆς ἀρμοδιότητος δημοτικῆς ἢ κοινωβιολογικῆς ἀγωγῆς, ἐμφαίνον τὸ ἔτος τῆς γεννήσεώς των. Αἱ αἰτήσεις αὐτῶν πιστοποιητικῶν παραπέμπονται ἅμα τῇ ὑποβολῇ αὐτῶν εἰς τὸ οἰκείον τμήμα τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου, τὸ ὁποῖον ἀποφαινεται ἐπ' αὐτῶν διὰ πράξεώς του, ὑποβαλλομένης εἰς τὸ Ὑπουργεῖον μέχρι τέλους Μαΐου. Τὸ δὲ Ὑπουργεῖον, ἀνὰ ἐπιθυμίαν τῶν τοιαύτων προτάσεων τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου, χορηγεῖ συμφώνως πρὸς ταύτας τὰς αἰτουμένας ἀδείας, τὰς ὅσας κατανοοῦσιν μέχρι τέλους Ἰουλίου. Αἱ ἄνευ ἀποδοχῶν λογίζονται ἀρχόμεναι ὡς καὶ αἱ μετ' ἀποδοχῶν ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ ἀμείσως μετὰ τὴν χορήγησιν αὐτῶν μηνὸς Σεπτεμβρίου. Αἱ ἐνεκα οἰουδὴποτε λόγου ἀδυνατοῦντες νὰ κάμουν χρῆσιν τῆς χορηγηθείσης αὐτοῖς ἀδείας, ὀ-

φείλουν νὰ ἀναφέρουν τοῦτο εἰς τὸ Ὑπουργεῖον μέχρι τῆς 20 Αὐγούστου.

3. Οἱ ἐν ἐκπαιδευτικῇ ἀδείᾳ εἴτε μετὰ εἴτε ἄνευ ἀποδοχῶν διατελοῦντες ὑποχρεοῦνται νὰ ὑποβάλλουν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον κατὰ τὸ τέλος ἐκάστου Πανεπιστημιακοῦ ἔτους διὰ τοῦ διευθύνοντος τὸν κύκλον τῶν πανεπιστημιακῶν αὐτῶν σπουδῶν ἐπισημοὺς ἀποδείξεις τῶν μαθημάτων, τὰ ὅποια διήκουσαν καὶ ἐπισημῶς κεκρωμένα πιστοποιητικὰ τῶν οἰκείων καθηγητῶν περὶ συμμετοχῆς αὐτῶν εἰς τὰ σχετικὰ φροντιστήρια καὶ ἐργαστήρια καὶ εἰς τὰς σχετικὰς ἀσκήσεις. Ὁ δὲ διευθυντὴς τῶν σπουδῶν μετὰ τῶν ἀποδείξεων καὶ πιστοποιητικῶν τούτων ὑποβάλλει εἰς τὸ Ὑπουργεῖον καὶ ἔκθεσιν περὶ τῆς ἐν γένει διαγωγῆς τῶν ἐπ' ἐκπαιδευτικῇ ἀδείᾳ σπουδαζόντων.

Οἱ μὴ ὑποβάλλοντες τὰς ἀνωτέρω ἀποδείξεις καὶ πιστοποιητικὰ, ὡς καὶ οἱ κατὰ τὴν ἔκθεσιν τοῦ διευθυντοῦ ἐκτρεπόμενο τοῦ σκοποῦ τῆς ἀποστολῆς των ἢ ἀνάρμοστον πρὸς τὸ ἀξίωμα των διαγωγὴν ἐπιδειξάμενοι καὶ οἱ διακόπτοντες τὴν ἀδειαν αὐτῶν διὰ λόγον, μὴ κρινόμενον ὑπὸ τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου ὡς ἀποκρῶντα, ἀπολύονται τῆς ὑπηρεσίας κατ' ἀπόφασιν αὐτοῦ, μετ' ἔγγραφον ἐντὸς τακτῆς προθεσμίας ἀπολογίαν. Ἡ ἀπόλυσις λογίζεται, ἀφ' ἧς ἡμέρας οἱ ἀπολυόμενοι ἔλαβον τὴν ἀδειαν, οἱ δ' ἐξ αὐτῶν διατελέσαντες ἐν ἐκπαιδευτικῇ ἀδείᾳ μετ' ἀποδοχῶν ὑποχρεοῦνται νὰ ἐπιστρέψουν εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον τὰ εἰς μισθοὺς διὰ τὰς σπουδὰς αὐτῶν καταβληθέντα ποσὰ εἰσπραττόμενα παρ' αὐτῶν καθ' ὃν τρόπον καὶ τὰ λοιπὰ δημόσια ἔσοδα. Οἱ οὕτω ἀπολυόμενοι μόνον μετὰ πάροδον τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεως τῆς ἀπολύσεώς των δύνανται ν' ἀναδιορισθοῦν.

4. Ἡ μετεκπαίδεσις τῶν πτυχιούχων δημοδιδασκάλων ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ περιλαμβάνει τὰ ἑξῆς μαθήματα: 1) σωματολογία τοῦ παιδίου, 2) ψυχολογίαν τοῦ παιδίου, 3) γενικὴν παιδαγωγικὴν, 4) γενικὴν διδακτικὴν, 5) διδακτικὴν τοῦ δημοτικοῦ σχολείου, 6) διδακτικὰς ἀσκήσεις, 7) σχολικὴν ὑγιεινὴν, 8) στοιχεῖα φυσικῆς πειραματικῆς, 9) στοιχεῖα χημείας, 10) ζωολογίαν,

11) φυτολογίαν, 12) στοιχεῖα γεωλογίας καὶ ὀρυκτολογίας, 13) νεοελληνικὴν λογοτεχνίαν, 14) ἱστορίαν τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης καὶ 15) χειροτεχνίαν καὶ ἰχνογραφίαν.

Ἡ διδασκαλία τῶν ἀνω μαθημάτων διεξάγεται ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ καὶ ἀναλόγως τῆς διδασκαλίας καὶ ἐν ἄλλοις ἀνωτέροις ἰδρύμασι ἢ τῷ διδασκαλεῖῳ τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως εἰς ὥρας ἰδιαιτέρας καὶ οὐχὶ ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τῶν ἄλλων φοιτητῶν ἢ τῶν μετεκπαιδευομένων εἰς τὰ ἰδρύματα ταῦτα. Διδασκαλία ἀπὸ κοινοῦ μετ' ἄλλων δύναται νὰ ἐπιτραπῇ μόνον ἐξαιρετικῶς μετὰ ἠπολογημένην πρότασιν τοῦ διευθύνοντος τὰ μαθήματα καὶ ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργοῦ. Ἡ διεύθυνσις τῶν μαθημάτων ἀνατίθεται διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ εἰς τὸν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ καθηγητὴν τῆς Παιδαγωγικῆς, ὅστις παρακολουθεῖ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν σχετικῶν διατάξεων, ὑποδεικνύει τὰ δέοντα πρὸς πληρεστέραν ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ καὶ ἀσκεῖ πειθαρχικὴν ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν σπουδαζόντων, δυνάμενος νὰ ἐπιβάλλῃ εἰς αὐτοὺς τὴν ποινὴν τῆς ἐπιπλήξεως καὶ τοῦ προστίμου μέχρι δραχ. 100.

Ἡ δοκιμασία τῶν παρακολουθησάντων τὰ ἀνωτέρω μαθήματα δημοδιδασκάλων γίνεται μετὰ τὸ πέρας τῆς διετούς φοιτήσεώς των κατὰ τὸ πρῶτον δεκαπενθήμερον τοῦ Ἰουνίου, διεξάγεται δὲ ἐνώπιον τριμελοῦς ἐπιτροπείας ἀποτελουμένης ἐκ τοῦ διευθύνοντος τὰ μαθήματα, τοῦ προέδρου τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου καὶ ἐνὸς συμβούλου, ὀριζομένου ὑπὸ τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου. Τῆς ἐπιτροπείας προεδρεύει ὁ πρόεδρος τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου. Ἐκαστος ὑποψήφιος ἐξετάζεται εἰς ἑπτὰ ἐκ τῶν διδασκάντων μαθημάτων, ἧτοι ὑποχρεωτικῶς μὲν 1) εἰς τὴν ψυχολογίαν τοῦ παιδός, 2) τὴν γενικὴν παιδαγωγικὴν, 3) τὴν εἰδικὴν διδακτικὴν, 4) τὴν ἐρημνεῖαν ἀρχαίων Ἑλλήνων συγγραφέων, κατ' ἰδίαν δὲ εἰς τρία ἐκ τῶν λοιπῶν μαθημάτων. Ἡ δοκιμασία εἶναι γραπτὴ εἰσπάντα τὰ ἐξεταζόμενα μαθήματα. Δύνανται νὰ ἀπαλλαγῶσι τῆς τοιαύτης ἐξετάσεως ἐν ἐνὶ τῶν ὑποχρεωτικῶν μαθημάτων ὀριζομένῳ ὑπ' αὐτῶν οἱ κατὰ τὸν χρόνον τῶν διετῶν σπουδῶν ἐκπονήσαντες διατριβὴν παιδαγωγικὴν ἢ ἐργασίαν πειραματικὴν ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ Πειραματικῆς Παιδα-

γωγικῆς ἂν αὕτη ἤθελε τύχη τῆς ἐγκρίσεως τοῦ διευθυντοῦ. Τὰ γραπτὰ τῶν ὑποχρεωτικῶν μαθημάτων βαθμολογούνται ὑπὸ τοῦ διδάξαντος τὸ μάθημα καὶ ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπείας, τοῦ μέσου ὅρου τῶν βαθμῶν τούτων θεωρουμένου ὡς βαθμοῦ ἐκάστου μαθήματος, τὰ δὲ τῶν προαιρετικῶν μαθημάτων ὑπὸ μόνου τοῦ διδάξαντος τὸ μάθημα καθηγητοῦ. Οἱ κατὰ τὴν δοκιμασίαν διδόμενοι βαθμοὶ εἶναι ἀριστα (4), λιαν καλῶς (3), καλῶς (2), μετριῶς (1), κακῶς (0). Ὁ βαθμὸς ἐκάστου μαθήματος ἀναγράφεται ὑπὸ τὰ γραπτὰ δοκίμια τῶν ἐξεταζομένων καὶ μονογραφεῖται ὑπὸ τοῦ βαθμολογοῦντος καταχωρίζεται δὲ εἰς τὸ εἰδικὸν βιβλίον τῆς βαθμολογίας τῶν δοκιμαζομένων, τὸ ὅποσον τηρεῖται ὑπὸ τοῦ προέδρου τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου καὶ παραμένει, ὡς καὶ τὰ γραπτὰ δοκίμια, εἰς τὰ ἀρχεῖα αὐτοῦ. Ἐκαστος τῶν ἐξεταστῶν λαμβάνει ὡς ἐξέταση, ὑπὸ τοῦ ἐξεταζομένου καταβαλλόμενα τὰ διὰ τὰς ἐπιπτυχίω ἐξετάσεις τῶν φοιτητῶν τῆς φιλοσοφικῆς σχολῆς καθορισμένα. Ἐπιτυχόντες εἰς τὰς ἐξετάσεις θεωροῦνται οἱ λαμβάνοντες βαθμὸν «καλῶς» εἰς πάντα τὰ μαθήματα. Οἱ λαβόντες βαθμὸν κακῶς ἢ μετριῶς εἰς ἓν ἢ πλείονα μαθήματα, ὑποχρεοῦνται νὰ ἐπανεξετασθῶν εἰς ταῦτα κατὰ τὸ πρῶτον δεκαπενθήμερον τοῦ Ὀκτωβρίου τοῦ ἐπομένου ἔτους, λαμβάνοντες 15 ἡμέρας ἀδειαν. Οἱ μὴ προσερχόμενοι εἰς ἐπανεξέτασιν λογίζονται ὡς ἀποτυχόντες. Οἱ κατὰ τὴν ἐπανεξέτασιν λαβόντες βαθμὸν κακῶς ἢ μετριῶς εἰς πλείονα τῶν δύο μαθημάτων ἢ μὴ τυχόντες γενικοῦ βαθμοῦ πλήρους «καλῶς» ἀπορριπτοῦνται καὶ θεωροῦνται ἀπολελυμένοι τῆς ὑπηρεσίας, ὃ δὲ χρόνος τῶν σπουδῶν των οὔτε διὰ τὴν προαγωγήν οὔτε διὰ τὴν σύνταξιν ὑπολογίζεται. Οἱ τοιοῦτοι δύνανται ν' ἀναδιορισθῶν μόνον μετὰ πάροδον τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως των. Ὡς ἡμέρα ἀπολύσεως λογίζεται ἡ τῆς ἐκδόσεως τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν ἐξετάσεων. Τὴν ἐπιπτυχίω ἐξέτασιν ὑφίσταται κατὰ τὸ τελευταῖον δεκαήμερον τοῦ πρώτου μηνὸς τοῦ ἐπομένου σχολικοῦ ἔτους καὶ ὁ μὴ δυνηθεὶς εἴτε δι' ἀσθένειαν, δι' ἐγκύρου πιστοποιητικοῦ βεβαιουμένην, εἴτε δι' ἄλλον σοβαρὸν λόγον ὑπὸ τοῦ συλλόγου τῶν διδασκόντων ἐκτιμώμενον νὰ ὑποστῇ

τὴν ἐπιπτυχίω ἐξέτασιν. Εἰς ἕκαστον τῶν ἐπιτυχόντων παρέχεται πτυχίον ἐκδιδόμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ πίνακος τῶν ἀποτελεσμάτων ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς. Τὸ πτυχίον φέρει τὸν τίτλον «πτυχίον μετεκπαιδύσεως δημοδιδασκάλων ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ», ἀναγράφονται δὲ ἐν αὐτῷ οἱ μερικοὶ βαθμοὶ τῶν διαφόρων μαθημάτων, ὡς καὶ ὁ γενικὸς βαθμὸς.

Οἱ μετεκπαιδευθέντες ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ ὑποχρεοῦνται νὰ ὑπηρετήσουν ἐπὶ μιαν πενταετίαν εἰς δημοτικὰ σχολεῖα ἢ εἰς θέσεις ἐπιθεωρητῶν δημοτικῶν σχολείων ἂν ἤθελον διορισθῆν τοιοῦτοι. Διὰ τοὺς μὴ συμμορφουμένους πρὸς τὴν διάταξιν ταύτην ὁ χρόνος τῆς ἐκπαιδευτικῆς ἀδείας δὲν λογίζεται ὡς χρόνος ὑπηρεσίας, οἱ δὲ λαβόντες μετ' ἀποδοχῶν ἐκπαιδευτικὴν ἀδειαν ὑποχρεοῦνται νὰ ἐπιστρέψουν εἰς τὸ δημόσιον τοὺς μισθοὺς, οἳ ἔλαβον κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῆς, ἐφαρμοζομένων διὰ τὴν εἰσπραξίν αὐτῶν τῶν διατάξεων τοῦ νόμου περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων.

Ἡ διατεία τῶν σπουδῶν δὲν συνυπολογίζεται ὡς χρόνος ὑπηρεσίας ἐν δημοτικῷ σχολεῖῳ μόνον ὡς πρὸς τὴν ἀπαιτουμένην πρὸς ἀπόκτησιν προσόντων διὰ τὴν θέσιν ἐπιθεωρητοῦ τῶν δημοτικῶν σχολείων τοιαύτην ὑπηρεσίαν.

Οἱ λαβόντες πτυχίον μετεκπαιδύσεως ἀποκτῶσι τὰ ἐξῆς προσόντα:

1) νὰ διορισθῶν ἐπιθεωρηταὶ τῶν δημοτικῶν σχολείων, ἂν ἔχουν καὶ εὐδόκιμον δημοσίαν ὑπηρεσίαν ἐν δημοτικῷ σχολεῖῳ τοῦλάχιστον ἐξαετῆ.

5. Χάριν τῆς συμπληρωτικῆς μορφώσεως τῶν λειτουργῶν τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδύσεως δύναται ὁ Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων νὰ χορηγῇ εἰς τοὺς λειτουργοὺς τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδύσεως κατ' ἔτος ἐκπαιδευτικὴν ἀδειαν μετὰ πλήρων ἀποδοχῶν μέχρι τριῶν μηνῶν πρὸς παρακολούθησιν εἰδικῆς σειρᾶς μαθημάτων, πρακτικῶν ἀσκήσεων καὶ διαλέξεων.

Διὰ τὴν χορήγησιν τοιούτων ἀδειῶν ἀκολουθεῖται ἡ ἐξῆς διαδικασία: Ὁ Ὑπουργὸς ὀρίζει κατ' ἔτος τὰ μέρη εἰς ἃ θὰ γί-

νονν τοιαῦται σειραὶ μαθημάτων καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν δημοδιδασκάλων, οἵτινες θὰ παρακολουθήσουν αὐτά. Τὰ ἐποπτικά συμβούλια, συνερχόμενα κατόπιν τούτου, ὁρίζουν τοὺς δημοδιδασκάλους. οἵτινες κρίνονται κατάλληλοι πρὸς παρακολούθησιν τῶν εἰδικῶν αὐτῶν συνεδρίων, ὑποβάλλουν δὲ τοὺς σχετικοὺς πίνακας πρὸς ἔγκρισιν εἰς τὸ ἐκπαιδ. συμβούλιον. Τὸ Ὑπουργεῖον ἐπὶ τῇ βάσει τῆς προτάσεως τοῦ ἐκπ. συμβουλίου καλεῖ τοὺς χορηγοῦν αὐτοῖς τρίμηνον ἐκπαιδευτικὴν ἄδειαν. Οἱ καλούμενοι ὀφείλουν νὰ παρευρίσκωνται κατὰ τὴν ὁρισθεῖσαν ἡμέραν εἰς τὸν τόπον τῶν συνεδρίων, δικαιοῦνται δὲ νὰ λαμβάνουν τὰ ὁδοιπορικὰ ἔξοδα μεταβάσεως καὶ ἐπιστροφῆς καὶ ἡμερησίαν ἀποζημίωσιν ἴσην πρὸς τὸ 1)2 τοῦ μισθοῦ των. Τὰ μαθήματα ἐν τῇ σειρᾷ ταύτῃ τῶν μαθημάτων διδάσκουν καὶ διευθύνουν τὰς ἀσκήσεις ἐκπαιδευτικοὶ σύμβουλοι ἢ ἄλλοι εἰδικοί καθηγηταὶ καὶ διδάσκαλοι ἢ καὶ λόγιοι, ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου διοριζόμενοι, προτάσει τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου.

Μέχρι τοῦδε δὲν ἔχουν ὁρισθῆ μαθήματα τοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρου τύπου, οὔτε ὑπάρχει ἐλπίς νὰ ὁρισθῶν εἰς τὸ μέλλον, διότι ἐν τῷ προϋπολογισμῷ δὲν ἀναγράφεται σχετικὴ πίστωση.

6. Πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς γεωργικῆς μορφώσεως δημοδιδασκάλων, ἐν ὑπηρεσίᾳ διατελούντων τὸ Ὑπουργεῖον τῆς γεωργίας δύναται νὰ συνιστᾷ ἀνά ἕνα γεωργικὸν φροντιστήριον εἰς τὴν ἐν Ἀθήναις γεωπονικὴν σχολὴν ἢ εἰς ἄλλην ὁμοτίμον σχολὴν ἢ εἰς τὰς γεωργικὰς σχολὰς ὡς καὶ εἰς τοὺς μὴ εἰδικοὺς γεωργικοὺς σταθμούς. Αἱ διὰ τὴν φοίτησιν εἰς τὰ γεωργικὰ φροντιστήρια ἐκπαιδευτικαὶ ἄδειαι χορηγοῦνται κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον. Μέχρι τέλους Μαΐου ἐκάστου ἔτους τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας ὁρίζει τὸν ἀριθμὸν τῶν μελλόντων νὰ φοιτήσουν εἰς ἕκαστον γεωργικὸν φροντιστήριον καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐγγράφου τούτου τὸ ἐκπαιδευτικὸν συμβούλιον ὁρίζει τὸν ἀριθμὸν δημοδιδασκάλων ἐξ ἐκάστης ἐκπαιδευτικῆς περιφερείας. Τὸν ἀριθμὸν τοῦτον τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας ἀνακοινεῖ εἰς τοὺς οἰκείους ἐπιθεωρητὰς οἵτινες σιγκαλοῦν κατὰ τὰς θεωρῶς διακοπὰς τὰ ἐποπτικά συμβούλια καὶ ἐκλέγουν τοὺς μέλλοντας

νὰ φοιτήσουν, οἵτινες δὲν πρέπει νὰ ἔχουν ἡλικίαν ἀνωτέραν τῶν 40 ἐτῶν. Κατὰ τὴν ἐκλογὴν προτιμῶνται οἱ καταλληλοτέροι καὶ ὑπηρετοῦντες εἰς σχολεῖα ἀγροτικῶν κοινοτήτων ἢ δήμων ἐχόντων κατὰ πλειοψηφίαν ἀγροτικὸν πληθυσμὸν καὶ μετὰ τούτων οἱ ὑπηρετοῦντες εἰς πολυτάξια σχολεῖα καὶ εἰς εὐπορωτέρους δήμους ἢ κοινότητας, αἱ ὁποῖα ζητοῦν τὴν ἴδρυσιν γεωργικοῦ σχολείου. Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν προτάσεων τῶν ἐποπτικῶν συμβουλίων τὸ Ὑπουργεῖον χορηγεῖ εἰς τοὺς ὑποδεικνυμένους ἔτησίαν ἐκπαιδευτικὴν ἄδειαν μετὰ πλήρων ἀποδοχῶν. Εἰς τὰ γεωργικὰ φροντιστήρια δύναται νὰ κληθῶν πρὸς φοίτησιν καὶ δημοδιδασκάλισσα.

Οἱ εὐδοκίμως ἀποφοιτῶντες ἐκ τῶν γεωργικῶν φροντιστηρίων δημοδιδάσκαλοι διδάσκουν εἰς τὰ Κυριακὰ λεγόμενα γεωργικὰ σχολεῖα, λαμβάνοντες ὡς ἐπιμίσηθιον τὸ 1)4 τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν των, καταβαλλόμενον ὑπὸ τῆς οἰκίας κοινότητος ἢ τον δήμου.

Ἡ διδασκαλία εἰς τὰ Κυριακὰ σχολεῖα γίνεται κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ λοιπὰς μὴ ἐργασίμους ἡμέρας ἐπὶ ὥρας οὐχὶ ὀλιγοτέρας τῶν 4 καθ' ἡμέραν. Δύναται ὅμως προτάσει τοῦ οἰκείου δημοδιδασκάλου καὶ ἔγκρισει τοῦ ἐποπτικοῦ συμβουλίου νὰ καθορισθῇ καὶ ἄλλη ἡμέρα διδασκαλίας ἐντὸς τῆς ἐβδομάδος, κατὰ προτίμησιν δὲ ἡμέρα ἀγορᾶς εἰς τὸ σχολεῖον. Ἡ διάρκεια τῆς φοιτήσεως ὁρίζεται δι' Ὑπουργικῆς ἀποφάσεως οὐχὶ κατώτερα τῶν δύο καὶ οὐχὶ ἀνωτέρα τῶν τεσσάρων ἑξαμήνων.

Εἰς τὰ σχολεῖα ταῦτα ὑποχρεωτικῶς φοιτοῦν οἱ ἀπόφοιτοι δημοτικοῦ σχολείου, ἐκτὸς ἂν συνεχίζον τὰς περαιτέρω σπουδὰς των εἰς σχολεῖα μέσης ἐκπαιδεύσεως ἢ εἰς κατώτερα γεωργικὰ σχολεῖα ἢ ἀφοσιοῦνται εἰς ἐπαγγέλματα ἄσχετα μὲ τὴν γεωργίαν ἢ ἔχουν ὑπερβῆ τὸ 14ον ἔτος τῆς ἡλικίας των.

Διὰ τὴν πρόσκλησιν εἰς τὰ γεωργικὰ φροντιστήρια δὲν εἶναι ἀπαραίτητον νὰ ὑποβληθῇ αἴτησις. Ἐν τούτοις δὲν θὰ ἦτο ἄσκοπον νὰ ὑπεβάλλετο ὑπὸ τοῦ ἐπιδιώκοντος τοιαύτην φοίτησιν εἰς τὸν ἀρμόδιον ἐπιθεωρητὴν μέχρι 15 Ἰουνίου ἐκάστου ἔτους σχετικὴ αἴτησις.

7. Αί δι' εἰρητέρας ἐν Εὐρώπῃ ἢ Ἀμερικῇ σπουδᾶς ἐκπαιδευτικαὶ ἄδειαι τῶν δημοδιδασκάλων εἶναι α) μετὰ πλήρων ἀποδοχῶν καὶ β) ἄνευ ἀποδοχῶν.

Ἐκπαιδευτικαὶ μετὰ πλήρων ἀποδοχῶν ἄδειαι πρὸς εἰρητέρας ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ ἢ τοῖς ἐν Ἀθήναις ἐκπαιδευτικοῖς καθηδύμασι παιδαγωγικάς, ἐπιστημονικάς, ἢ τεχνικάς σπουδᾶς δύνανται νὰ χορηγοῦνται κατ' ἔτος εἰς 30 λειτουργοὺς τῆς δημοτικῆς ἐκπαίδευσως, οἵτινες πρέπει μὲν νὰ ἔχουν τριετὴ τοῦλάχιστον εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν, σωματικὴν ὑγίαν καὶ ἡλικίαν οὐχὶ ἀνωτέρα τῶν 30 ἐτῶν, νὰ ἐπιτύχουν δὲ ἐν διαγωνισμῷ, ὅστις διενεργεῖται ὡς ἔπεται.

Τὸ ἐκπαιδευτικὸν συμβούλιον ἐν γενικῇ συνεδρίᾳ διὰ προέξωσ αὐτοῦ, ὑποβαλλομένης εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου. καθορίζει ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν τῆς ἐκπαίδευσως τὸ εἶδος τῶν σπουδῶν, δι' ἧς πρέπει νὰ χορηγηθῶν ἐκπαιδευτικαὶ ἄδειαι μετ' ἀποδοχῶν, τὸν ἀριθμὸν τούτων δι' ἕκαστον εἶδος σπουδῶν καὶ τοὺς τόπους εἰς τοὺς ὁποίους πρέπει νὰποσταλοῦν ἐκεῖνοι, οἵτινες θὰ τύχουν τοιούτων ἀδειῶν. Τὸ Ὑπουργεῖον, ἂν ἐγκρίνη τὴν προᾶξιν τοῦ συμβουλίου, προκηρύσσει συμφώνως πρὸς ταύτην διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως διαγωνισμὸν μέχρι τέλους Νοεμβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους.

Ὁ διαγωνισμὸς οὗτος διενεργεῖται ἐντὸς τῆς προσεχοῦς Δι-ακαινησίμου ἑβδομάδος ἐνώπιον τριμελῶν ἐπιτροπῶν δι' ἕκαστον εἶδος σπουδῶν, ἀποτελουμένων ἐκ μελῶν τοῦ οἰκείου τμήματος τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου, ἐκλεγομένων ὑπ' αὐτοῦ. Δύνανται δὲ τῇ προτάσει τοῦ αὐτοῦ τμήματος τοῦ αὐτοῦ ἐκπαιδ. συμβουλίου νὰ μετέχουν τῶν ἐπιτροπῶν τούτων μετὰ συμβουλευτικῆς ψήφου καὶ ἀνὰ εἰς ὡς οἱ δύο καθηγηταὶ ἢ διδάσκαλοι εἰδικοί εἰς τὰς σπουδᾶς, δι' ἧς ἐνεργεῖται ὁ διαγωνισμὸς, ἔτι δὲ ἀνὰ εἰς Ἑλλην ἢ ἀλλοδαπὸς γνώστης τῆς γλώσσης τῆς ξένης χώρας, εἰς ἣν θὰ σταλοῦν οἱ ἐπιτυχάνοντες ἐκ τῶν διαγωνιζομένων. Οὗτοι διορίζονται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τρεῖς τοῦλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ διαγωνισμοῦ.

Οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ μετέσχουν τοῦ προκηρυχθέντος διαγω-

νισμοῦ ὑφείλουν νὰ ὑποβάλουν μέχρι τέλους Ἰανουαρίου εἰς τὸ Ὑπουργεῖον αἴτησιν, ἐν ἣ θὰ ἀναφέρουν τὸ εἶδος τῶν σπουδῶν, δι' ἧς θέλουν νὰ διαγωνισθῶν καὶ τὴν ξένην γλῶσσαν, ἧς τυγχάνουν γνῶσται, ἐφ' ὅσον πρόκειται νὰ σπουδάσουν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, νὰ συνυποβάλουν δὲ μετὰ τῆς αἰτήσεώς των καὶ α) πιστοποιητικὸν τῆς οἰκείας δημοτικῆς ἢ κοινοτικῆς ἀρχῆς, ἐμφαῖνον ἂν εἶναι ἐγγεγραμμένοι ἐν τῷ μητρώῳ τῶν ἀρρένων, ὑπὸ ποῖον αὔξοντα ἀριθμὸν καὶ ποῖον ἔτος γεννήσεως, β) πιστοποιητικὸν τοῦ οἰκείου ἢ τῶν οἰκείων ἐπιθεωρητῶν τῶν δημοτικῶν σχολείων, ἐμφαῖνον ὅτι ἔχουν τριετὴ τοῦλάχιστον εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν, καὶ γ) πιστοποιητικὸν ὑγειονομικοῦ ἐπιθεωρητοῦ τῶν σχολείων ἢ σχολικοῦ ἱατροῦ ἢ τῆς ὑγειονομικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου, ἐμφαῖνον ὅτι ἔχουν σωματικὴν ὑγίαν. Ὁ τύπος τῆς αἰτήσεως θὰ εἶναι ὁ ἑξῆς: «Πρὸς τὸ Σὸν Ὑπουργεῖον Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων. Ἐπιθυμῶν νὰ τύχω διετοῦς ἐκπαιδευτικῆς ἀδείας μετὰ πλήρων ἀποδοχῶν, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσω Ὑμᾶς, ὅπως εὐαρεστούμενοι μοὶ ἐπιτρέψητε νὰ μετέσχω τοῦ προκηρυχθέντος σχετικοῦ διαγωνισμοῦ καὶ ν' ἀναφέρω ὅτι ἐπιθυμῶ νὰ σπουδάσω ἐν Ἑσπερίᾳ τὰ παιδαγωγικά (ἢ ἐπιστημονικά ἢ τεχνικά), πρὸς δὲ ὅτι γνωρίζω τὴν γαλλικὴν (ἢ γερμανικὴν, ἀγγλικὴν κλπ.) γλῶσσαν. Συνημμένως ὑποβάλλω τὰ πιστοποιητικά, ἐξ ὧν ἀποδεικνύεται ὅτι κέκτημαι τὰ νόμιμα προσόντα. Εὐπειθέστατος Α. Β.

Αἱ αἰτήσεις αὗται μετὰ τῶν συνυποβληθέντων πιστοποιητικῶν παραπέμπονται ἅμα τῇ ὑποβολῇ των πρὸς ἔλεγχον εἰς τὸ οἰκεῖον τμήμα τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου, τὸ ὁποῖον ἀποφασίζει ἐντὸς 10 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήψεως τίνες τῶν αἰτουμένων πρέπει νὰ κληθῶν, ὅπως μετέσχουν τοῦ διαγωνισμοῦ, τὸ δὲ Ὑπουργεῖον καλεῖ τούτους ὀνομαστικῶς 15 τοῦλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς τῆς ἐνάρξεως τοῦ διαγωνισμοῦ.

Ὁ διαγωνισμὸς συνίσταται α) εἰς τὴν σύνταξιν μικρᾶς πραγματείας ἐπὶ θέματος σχετικοῦ πρὸς τὸ εἶδος τῶν σπουδῶν, εἰς ἧς προτίθεται νὰ ἐπιδοθῇ ὁ ὑπόψήφιος, β) εἰς πραγματικὴν ἢ τεχνικὴν ἐξέτασιν, ἐφ' ὅσον προτίθεται νὰ ἐπιδοθῇ εἰς πρακτικὰς ἢ

τεχνικὰς σπουδὰς, γ) εἰς γραπτὴν καὶ προφορικὴν δοκιμασίαν ἐπὶ τῆς γλώσσης τῆς χώρας, εἰς ἣν θὰ ἀποσταλῆ οὗτος, ἐφ' ᾧ πρόκειται νὰ σπουδάσῃ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ.

Τὰ θέματα τῆς πραγματείας ὀρίζονται διὰ κληρώσεως εἰς πέντε τοιούτων δι' ἕκαστον εἶδος σπουδῶν, καταρτιζομένων ὑφ' ἑκάστης ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς ὀλίγου πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ διαγωνισμοῦ. Εἰς τοὺς διαγωνιζομένους παρέχεται τετράωρος προθεσμίαν πρὸς σύνταξιν ταύτης. Τὰ καθέκαστα τῆς πρακτικῆς ἢ τεχνικῆς ἐξετάσεως καὶ τῆς ἐν τῇ ξένη γλώσσῃ δοκιμασίας κανονίζονται ὑπὸ τὰς οἰκείας ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς.

Τὰ μέλη τῶν ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν συνερχόμενα εἰς συνεδρίαν ἐντὸς πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τοῦ πέρατος τοῦ διαγωνισμοῦ καὶ ἔχοντα ὑπ' ὄψει τὴν ἐπιτυχίαν ἑκάστου τῶν διαγωνισθέντων, ἀποφαίνεται κατὰ πλειοψηφίαν τίνας τούτων πρέπει νὰ τύχῃσι τῆς αἰτουμένης ἀδείας. Αἱ ἀποφάσεις τῶν ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν, ὑποβάλλομεναι εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, ἀνακοινοῦται ὑπ' αὐτῶν εἰς τοὺς ἐπιτυχόντας, οἵτινες καλοῦνται νὰ λάβουν τὰς ἀδείας τῶν μέχρι τὰς 15 τοῦ προσεχοῦς Αὐγούστου, μεθ' ἣν ὀφείλουν νὰ ἀπέλθουν εἰς τὰς δι' ἕκαστον τούτων ὀρισθείσας διὰ τὰς σπουδὰς τῶν χώρας. Αἱ μετ' ἀποδοχῶν ἀδειαι λογίζονται ἀρχόμεναι ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ ἀμέσως μετὰ τὴν χορήγησιν αὐτῶν μηνὸς Σεπτεμβρίου. Οἱ ἕνεκα οἰουδήποτε λόγου ἀδυνατοῦντες νὰ κάμουν χρῆσιν τῆς χορηγηθείσης αὐτοῖς ἀδείας ὀφείλουν ν' ἀναφέρουν τοῦτο εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ὡς ἑξῆς: «Πρὸς τὸ Σὸν Ὑπουργεῖον Παιδείας καὶ Θεασκευμάτων. Ἐπειδὴ σοβαροὶ λόγοι (ἐκτίθενται οἱ λόγοι) μὲ ἐμποδίζουν νὰ κάμω χρῆσιν τῆς χορηγηθείσης μοι ἐκπαιδευτικῆς ἀδείας δι' εὐρυτέρας ἐν Εὐρώπῃ σπουδὰς, λαμβάνω-τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσω Ὑμᾶς, ὅπως εὐαρεστούμενοι ἀνακαλέσητε αὐτὴν (ἢ ἀναστείλητε τὴν χρῆσιν αὐτῆς διὰ τὸ ἐπόμενον σχολικὸν ἔτος). Εὐπειθέστατος, Α. Β.». Εἰς τοὺς λαμβάνοντας ἐκπαιδευτικὰς ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν δι' Ἐσπερίαν χορηγῶνται τὰ ὀδοιπορικὰ ἔξοδα μεταβάσεως καὶ ἐπιστροφῆς μέχρις 800 δρα. ὧν τὸ ἥμισυ καταβάλλεται πρὸ τῆς

ἐξ Ἑλλάδος ἀναχωρήσεως, τὸ δ' ἕτερον ἡμῖς δύο μῆνας πρὸ τῆς λήξεως τῆς ἀδείας.

Αἱ μετ' ἀποδοχῶν ἀδειαι εἶναι διετεῖς. Προτάσει τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου δύναται ὁ Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας νὰ παρατείνῃ ταύτας ἐπὶ ἐν εἰσέτι ἔτος εἰς 15 τὸ πολὺ ἐκ τῶν κατ' ἔτος λαμβανόντων τοιαύτην ἀδειαν.

Οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ λάβουν παράτασιν τῆς χορηγηθείσης αὐτοῖς ἀδείας ὑποβάλλουν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἐξ μῆνας πρὸ τῆς λήξεως ταύτης αἴτησιν, ἐν ἣ ἐκθέτουν τοὺς λόγους, δι' οὓς αἰτοῦνται τὴν παράτασιν. Αἱ αἰτήσεις αὗται παραπέμπονται εἰς τὸ οἰκεῖον τμήμα τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου, τὸ ὁποῖον ἀποφαίνεται περὶ τῆς παροχῆς ἢ μὴ τῆς αἰτουμένης παρατάσεως.

Οἱ ἐν τοιαύτῃ ἀδείᾳ διατελοῦντες ὑποχρεοῦνται νὰ ὑποβάλλουν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον κατὰ τὸ τέλος ἑκάστου ἑξαμήνου διὰ τῶν ἐν τῷ τόπῳ τῶν σπουδῶν τῶν Ἑλληνικῶν προξενικῶν ἀρχῶν ἢ, προκειμένου περὶ τῆς ἡμεδαπῆς, διὰ τῶν διευθυντῶν τῶν οἰκείων ἐκπαιδευτικῶν καθιδρυμάτων ἐπισήμους ἀποδείξεις τῶν μαθημάτων, τὰ ὁποῖα διήκουσαν καὶ ἐπισήμως κεκρωμένα πιστοποιητικὰ τῶν οἰκείων καθηγητῶν περὶ συμμετοχῆς αὐτῶν εἰς τὰ σχετικὰ φροντιστήρια καὶ ἐργαστήρια καὶ εἰς τὰς σχετικὰς ἀσκήσεις. Αἱ προξενικαὶ ἀρχαὶ καὶ οἱ διευθυνταὶ τῶν ἐκπαιδευτικῶν καθιδρυμάτων μετὰ τῶν ἀποδείξεων καὶ τῶν πιστοποιητικῶν τούτων ὑποβάλλουν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον καὶ ἐκθεσιν περὶ τῆς ἐν γένει διαγωγῆς τῶν ἐν τῷ τόπῳ τῶν σπουδαζόντων ἐπ' ἐκπαιδευτικῇ ἀδείᾳ.

Οἱ μὴ ὑποβάλλοντες τακτικῶς τὰς ἀνωτέρω ἀποδείξεις καὶ πιστοποιητικὰ ὡς καὶ οἱ ἐκτρεπόμενοι τοῦ σκοποῦ τῆς ἀποστολῆς τῶν ἢ ἀνάμοστον πρὸς τὸ ἀξίωμά των διαγωγῆν ἐπιδειξάμενοι καὶ οἱ διακόπτοντες τὴν ἀδειαν αὐτῶν διὰ λόγον, μὴ κρινόμενον ὑπὸ τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου ὡς ἀποχρῶντα, ἀπολύονται τῆς ὑπηρεσίας κατ' ἀπόφασιν αὐτοῦ μετ' ἔγγραφον ἐντὸς τακτῆς προθεσμίας ἀπολογίαν. Ἡ ἀπόλυσις λογίζεται ἀφ' ἧς ἡμέρας οἱ ἀπολυόμενοι ἔλαβον τὴν ἀδειαν, ὑποχρεοῦνται δὲ καὶ νὰ ἐπιστρέψουν εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον τὰ εἰς ὀδοιπορικὰ καὶ

μισθούς διὰ τὰς σπουδὰς αὐτῶν καταβληθέντα ποσά, εἰσπραττόμενα κατὰ τὰς διατάξεις περὶ δημοσίων ἐσόδων.

3. Ἐκπαιδευτικαὶ ἄδειαι ἄνευ ἀποδοχῶν δύνανται νὰ χορηγῶνται κατ' ἔτος ὑπὸ τοῦ Ἑπουργείου τῆ προτάσει τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου εἰς 30 κατ' ἀνώτατον ὄρον λειτουργοῦς τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως, προτιμωμένων τῶν ἐχόντων ἀνώτερον βαθμὸν πτυχίου ἢ ἀπολυτηρίου, μεταξὺ δὲ ἰσοβάθμων τῶν ἐχόντων μικροτέραν ἡλικίαν καὶ μεταξὺ τῶν ἐχόντων τὴν αὐτὴν ἡλικίαν, τῶν ἐχόντων προτεραιότητα αἰτήσεως.

Καὶ αἱ ἄνευ ἀποδοχῶν ἐκπαιδευτικαὶ ἄδειαι εἶναι διετεῖς. Προτάσει τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου δύνανται ὁ Ἑπουργὸς τῆς Παιδείας εἰς 15 τὸ πολὺ κατ' ἔτος ἐκ τῶν ἐν τοιαύτῃ ἁδείᾳ διατελούντων νὰ παρατείνει ταύτας ἐπὶ ἓν εἰσέτι ἔτος.

Ὅπως τύχη τις ἐκπαιδευτικῆς ἁδείας ἄνευ ἀποδοχῶν ὀφείλει νὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὸ Ἑπουργεῖον αἴτησιν μέχρι τέλους Ἀπριλίου, ἀναφέρων τὸν τόπον ἢ τοὺς τόπους καὶ τὰ εἶδη τῶν σπουδῶν, εἰς ἃς προτίθεται νὰ ἐπιδοθῆ. Μετὰ τῆς αἰτήσεώς του δέον νὰ συνυποβάλλῃ καὶ πιστοποιητικὸν τῆς οἰκείας δημοτικῆς ἢ κοινοτικῆς ἀρχῆς, ἐμφαῖνον ἂν εἶναι ἐγγεγραμμένος ἐν τῷ μητρώῳ τῶν ἀρρένων, ὑπὸ τίνα αὔξοντα ἀριθμὸν καὶ ποῖον ἔτος γεννήσεως. Αἱ αἰτήσεις αὗται μετὰ τῶν συνυποβαλλομένων πιστοποιητικῶν διαβιβάζονται ἅμα τῇ ὑποβολῇ των εἰς τὸ οἰκεῖον τμήμα τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου, τὸ ὁποῖον ἀποφαίνεται ἐπ' αὐτῶν διὰ πράξεώς του ὑποβαλλομένης εἰς τὸ Ἑπουργεῖον μέχρι τέλους Μαΐου. Τὸ Ἑπουργεῖον, ἂν ἐγκρίνῃ τὰς προτάσεις τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου, χορηγεῖ συμφώνως πρὸς ταύτας τὰς αἰτουμένας ἁδείας, τὰς ὁποίας κοινοποιεῖ μέχρι τέλους Ἰουλίου. Αἱ ἄνευ ἀποδοχῶν ἁδειαι λογίζονται ἀρχόμεναι ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ ἀμέσως μετὰ τὴν χορήγησιν αὐτῶν μηνὸς Σεπτεμβρίου. Οἱ ἔνεκα οἰουδήποτε λόγου ἀδυνατοῦντες νὰ κάμουν χρῆσιν τῆς χορηγηθείσης αὐτοῖς ἁδείας ὀφείλου νὰ ἀναφέρουν τοῦτο εἰς τὸ Ἑπουργεῖον μέχρι τέλους Αὐγούστου.

Αἱ ἀνωτέρω ἐν παραγ. 8 ὑποχρεώσεις τῶν ἐν ἁδείᾳ μετὰ πλήρων ἀποδοχῶν διατελούντων ὑφίστανται καὶ διὰ τῆς ἄνευ

ἀποδοχῶν λαμβάνοντες ἐκπαιδευτικὴν ἁδειαν, καθ' ὧν ἐπέρχονται αἱ αὐταὶ συνέπειαι.

Θ'. Ἡθικῆς ἀμοιβῆς. (Γέρας χιλιόδραχμον).

1. Γέρας λέγεται ὁ ἔπαινος καὶ ἡ τιμητικὴ διάκρισις, ὅστις ἀπονέμεται εἰς τοὺς δημοδιδασκάλους τοὺς διακρινομένους διὰ τὴν ἐπιμέλειαν καὶ τῶν ζῆλόν των ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν καθηκόντων των, διὰ τὴν διδακτικὴν καὶ παιδαγωγικὴν ἱκανότητα, διὰ τὴν φροντίδα των πρὸς βελτίωσιν ἑαυτῶν διὰ τῆς μελέτης παιδαγωγικῶν καὶ ἄλλων συγγραμμάτων, διὰ τὴν φροντίδα των πρὸς ἀνέγερσιν, συντήρησιν καὶ διακόσμησιν τῶν διδακτηρίων των, πρὸς ὀργάνωσιν σχολικοῦ κήπου ἢ ἀγροκηπίου ἢ ἐπιτελέσιν ἄλλων κοινοφελῶν ἔργων.

2. Τὸ γέρας ἀπονέμεται ὡς ἑξῆς: ὁ ἑρμόδιος ἐπιθεωρητῆς ἐλέγχων τὴν δρᾶσιν τῶν ἐν τῷ περιφερεῖᾳ του λειτουργῶν τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως προτείνει πρὸς ἔπαινον δύο τὸ πολὺ κατ' ἔτος λειτουργοῦς εἰς τὸ ἐποπτικὸν συμβούλιον, ὅπερ, ἂν ἐγκρίνῃ τὴν πρότασιν τοῦ ἐπιθεωρητοῦ, προβαίνει εἰς τὸν καταρτισμὸν ἰδίας πράξεως ἐντὸς τοῦ Ἰουνίου ἐκάστου ἔτους, τὴν ὅποιαν ὑποβάλλει εἰς τὸ ἐκπαιδευτικὸν συμβούλιον τὸ βραδύτερον μέχρι τῆς 15 Ἰουλίου. Τὸ ἐκπαιδευτικὸν συμβούλιον ὀφείλει μέχρι τῆς 15 Αὐγούστου νὰ ὑποβάλλῃ τὰς σχετικὰς ἀποφάσεις του εἰς τὸ Ἑπουργεῖον, ὅπερ ὑποχρεοῦται νὰ ἐκτελέσῃ αὐτὰς μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου διὰ πράξεώς του, δημοσιευομένης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ὁ ἔπαινος καὶ τὸ γέρας δύνανται ν' ἀπονεμηθοῦν εἰς τὸν αὐτὸν διδάσκαλον τρεῖς τὸ πολὺ φορές.

Ἐπιθεωρητῆς ἀμελήσας νὰ εἰσηγηθῆ σχετικὴν πρότασιν, θετικὴν ἢ ἀρνητικὴν, εἰς τὸ ἐποπτικὸν συμβούλιον τιμωρεῖται δι' ἀποφάσεως τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου μετ' ἔγγραφον ἀπολογίαν διὰ προστίμου μέχρι ποσοῦ ἴσου πρὸς τὰς μηνιαίας ἀποδοχὰς του.

3. Ὁ λαμβάνων τὸ γέρας ἀποκτᾷ τὰ ἑξῆς πλεονεκτήματα: α) λαμβάνει ὡς ἀμοιβὴν χιλίας δραχμᾶς, καταβαλλομένης αὐτῷ

δι' ἐντάλματος τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ἐπὶ τῇ βάσει καταστάσεων ὑποβαλλομένων αὐτῶ ὑπὸ τοῦ δικαιούχου· β) συντομεύεται κατὰ ἓν ἔτος ὁ χρόνος τῆς κατὰ βαθμὸν προαγωγῆς του δι' ἕκαστον γέρας. Ἐὰν τοῦτέστι ἐπαινεθῇ δὶς, θὰ συντομευθῇ ὁ χρόνος κατὰ δύο ἔτη καὶ ἂν τρεῖς κατὰ τρία ἔτη.

Γ. Προαγωγῆς

Οἱ δημοδιδάσκαλοι ἀμφοτέρων τῶν φύλων κατατάσσονται εἰς ἕξ κατηγορίας. Οἱ τῆς πρώτης κατηγορίας ἔχουν βαθμὸν γραφῆς β'. τάξεως, οἱ τῆς β' γραφῆς γ' τάξεως, οἱ τῆς γ' ἀκολούθου, οἱ τῆς δ' γραμματέως β' τάξεως, οἱ τῆς ε' γραμματέως α' τάξεως καὶ οἱ τῆς στ' εἰσηγητοῦ.

Οἱ τὸ πρῶτον διοριζόμενοι, ἐφ' ὅσον εἶναι πτυχιούχοι μονοταξίου ἢ πολυταξίου διδασκαλείου ἢ ἱερατικῆς σχολῆς ἰσοδυνάμου πρὸς τὴν Ῥιζάριον κατατάσσονται εἰς τὴν γ' κατηγορίαν.

2. Οὗτοι μετὰ τὴν συμπλήρωσιν πενταετοῦς εὐδοκίμου ὑπηρεσίας ἐν τῇ γ' κατηγορίᾳ προάγονται εἰς τὴν δ' κατηγορίαν. Οἱ τῆς δ' κατηγορίας προάγονται εἰς τὴν ε' κατηγορίαν μετὰ δωδεκαετῆ εὐδόκιμον συνολικὴν ὑπηρεσίαν. Αἱ προαγωγαὶ μέχρι καὶ τῆς ε' κατηγορίας γίνονται καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ἀπαιτουμένου χρόνου, ἐκτὸς ἂν κηρυχθῇ τις στάσιμος κατὰ τὰ κατώτερω ἐκτιθέμενα.

Ἡ προαγωγή γίνεται ὡς ἑξῆς: Ὀλίγον πρὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ ἀπαιτουμένου πρὸς προαγωγὴν χρόνου ὁ ἐνδιαφερόμενος ὑποβάλλει εἰς τὸν ἀρμόδιον ἐπιθεωρητὴν αἴτησιν, ἔχουσαν οὕτω: «Συμπληρῶν τὴν . . . . . (χρονολογία συμπληρώσεως) τὸν ἀπαιτούμενον πρὸς προαγωγὴν εἰς τὴν . . . . . κατηγορίαν χρόνον ὑπηρεσίας, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσω Ὑμᾶς, ὅπως εὐαλεστούμενοι μὲ προαγάγητε συμφώνως τῷ νόμῳ εἰς τὴν . . . . . κατηγορίαν. Εὐπειθέστατος, Α. Β.». Εἰς τὴν αἴτησιν θὰ ἐπισυνάψῃ α) ἀντίγραφα τοῦ ἐγγράφου τοῦ διορισμοῦ του ὃ τῆς προαγωγῆς εἰς τὸν βαθμὸν, ὃν νῦν ἔχει, καὶ β) ἀντίγραφα τῶν κοινοποιηθέντων αὐτῶ μεταγενεστέρως ἐγγράφων μεταθέσεως. Ὁ ἐπιθεωρητὴς ὑποχρεοῦται δι' εἰδικῆς ἐκθέσεως

νὰ προτείνῃ εἰς τὸ ἐποπτικὸν συμβούλιον ἢ τὴν προαγωγὴν τοῦ αἰτούντος ἢ τὴν κήρυξιν αὐτοῦ ὡς στασίμου. Ἐὰν τὸ ἐποπτικὸν συμβούλιον κηρύξῃ τινὰ στάσιμον, οὗτος δὲν δύναται νὰ προαχθῇ καθ' ὃ χρονικὸν διάστημα διαρκεῖ ἡ στασιμότης του, ἥτις ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸ ἓν ἔτος. Ὁ χρόνος τῆς στασιμότητος δὲν ὑπολογίζεται εἰς τὸν ἀπαιτούμενον διὰ τὴν προαγωγὴν εἰς ἀνώτερον βαθμὸν χρόνον. Ἐὰν τὸ ἐποπτικὸν συμβούλιον κρίνῃ τὸν αἰτούντα προακτέον, προβαίνει εἰς τὴν σύνταξιν τῶν οἰκείων πρακτικῶν, τὸ ὁποῖον ὑποβάλλεται εἰς τὸν ἀρμόδιον νομάρχην, παρ' οὗ ἐκτελεῖται ἡ προαγωγή διὰ πράξεως, δημοσιευομένης εἰς τὴν «Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως». Ὁ νομάρχης ἔχει δικαίωμα νὰ κοινοποιήσῃ τὴν προαγωγὴν εἰς τὸν ἐνδιαφερόμενον καὶ πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς πράξεώς του.

Ἐὰν οἱ ἐπιθεωρηταὶ ἀμελήσουν ἢ παραλείπουν νὰ ἐνεργήσουν τὰς ἀπαιτουμένας διὰ τὴν προαγωγὴν τῶν δημοδιδασκάλων διατυπώσεις, τιμωροῦνται δι' ἀποφάσεως τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου μὲ προσωρινὴν ἀπόλυσιν μέχρι 6 μηνῶν.

3. Εἰς τὴν στ' κατηγορίαν προάγονται δημοδιδάσκαλοι τῆς ε' κατηγορίας διὰ Πρῶεδρικοῦ Διατάγματος κατόπιν εἰδικῆς ἐκθέσεως καὶ προτάσεως τοῦ ἐπιθεωρητοῦ καὶ μετὰ πρότασιν τοῦ ἐποπτικοῦ συμβουλίου, ἂν ἔχουν τὰ ἑξῆς προσόντα, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν τοποθετοῦνται εἰς θέσεις διευθυντῶν ἢ μὴ,

α') πτυχίον μετεκπαιδεύσεως ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ καὶ δεκαπενταετῆ εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν, ἢ

β') ἂν διετέλεσαν μόνιμοι ἐπιθεωρηταὶ τῶν δημοτικῶν σχολείων, μονιμοποιηθέντες κατὰ τοὺς νόμους 402 καὶ 2176. ἢ

γ') ἂν ἔχουν ὑπερικοσαετῆ εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν πρωτοβαθμίου δημοδιδασκάλου καὶ τοῦλάχιστον ἑνὸς ἔτους προσωρινοῦ ἐπιθεωρητοῦ, ἢ

ε') ἂν ἔχουν πτυχίον διευθυντοῦ συμφώνως πρὸς τὸν νόμον, Γ' ἢ Η' ἢ ἂν ἐξωμοιώθησαν πρὸς τούτους κατὰ τοὺς νόμους 402 καὶ 1067, ἢ

στ') ἂν ἔχουν διετῆ ὑπηρεσίαν ἐν τῇ ε' κατηγορίᾳ καὶ εἴκοσιν ἑνὸς ἔτους συνολικὴν εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν, ἢ

ζ') ἂν ὑπηρετοῦν εἰς τὰ πρότυπα τῶν Διδασκαλείων τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ ἔχουν τὰ ἀνωτέρω προσόντα. Διὰ τούτους καθήκοντα ἐπιθεωρητοῦ ἀσκεῖ ὁ διευθυντῆς τοῦ διδασκαλείου.

Αἱ θέσεις τῶν δημοδιδασκάλων τῆς στ' κατηγορίας ὁρίζονται ἐν ὄλῳ χίλια διακόσαι. Ἐξ αὐτῶν 300 ἐπληρώθησαν κατὰ τὸ ἀπὸ 1 Ἀπριλίου 1928 μέχρι 31 Μαρτίου 1929 χρονικὸν διάστημα, 300 θὰ πληρωθοῦν κατὰ τὸ ἀπὸ 1 Ἀπριλίου 1929 μέχρι 31 Μαρτίου 1930 ἕτεροι 300 κατὰ τὸ 1 Ἀπριλίου 1930 μέχρι τῆς 31 Μαρτίου 1931 καὶ αἱ ὑπόλοιποι 300 κατὰ τὸ ἀπὸ 1 Ἀπριλίου 1931 μέχρι 31 Μαρτίου 1932 χρονικὸν διάστημα.

Ἡ προαγωγή εἰς τὴν στ' κατηγορίαν γίνεται ὡς ἐξῆς· οἱ κατὰ τ' ἀνωτέρω ἔχοντες τὰ προσόντα νὰ προαχθοῦν εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην ὑποβάλλουν εἰς τὸν ἐπιθεωρητὴν μέχρι τέλους Νοεμβρίου αἴτησιν, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐπισυνάπτουν ἀντίγραφα τῶν ἐγγράφων, ἐξ ὧν ἀποδεικνύονται τὰ προσόντα των. Κατὰ τὸν μῆνα Δεκέμβριον ἕκαστον ἐποπτικὸν συμβούλιον συνέρχεται καὶ καταρτίζει δύο πίνακας προακτέων, ἓνα κατ' ἐκλογὴν (Α) καὶ ἓνα κατ' ἀρχαιότητα (Β), εἰς τοὺς ὁποίους περιλαμβάνονται πάντες οἱ ἔχοντες τὰ προσόντα νὰ προαχθοῦν εἰς τὴν στ' κατηγορίαν δημοδιδάσκαλοι τῆς περιφερείας των. Οἱ κατ' ἐκλογὴν πίνακες (Α) συντάσσονται ὡς ἀκολούθως· πρῶτοι ἀναγράφονται οἱ μετεκπαιδευθέντες κατὰ σειρὰν ἀρχαιότητος ἔστω καὶ ἂν εἴνε νεώτεροι τῶν λοιπῶν μὴ μετεκπαιδευθέντων καὶ κατ' ἐκλογὴν προτεινομένων καὶ ἔπειτα πάντες οἱ λοιποὶ κατὰ σειρὰν ἐπίσης ἀρχαιότητος. Εἰς δὲ τοὺς κατ' ἀρχαιότητα πίνακας Β ἀναγράφονται πάντες κατὰ τὴν σειρὰν τῆς ἀρχαιότητός των, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν εἴνε μετεκπαιδευθέντες ἢ μὴ, μὲ τὴν διαφορὰν, ὅτι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν μετεκπαιδευθέντων προστίθενται ἐξ ἀκόμῃ ἔτη. Ἡ ἀρχαιότης κανονίζεται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὑπηρεσίας, ἣν ἔχει ἕκαστος τὴν 31 Δεκεμβρίου τοῦ ἔτους, καθ' ὃ συντάσσονται οἱ πίνακες. Εἰς τοὺς πίνακας παραπλεύρως τοῦ ὀνόματος ἕκαστου προακτέου ἀναγράφεται καὶ ὁ χρόνος τῆς ὑπηρεσίας αὐτοῦ. Οἱ κατ' ἐκλογὴν πρὸς προα-

γωγὴν προτεινόμενοι ἐν τῷ πίνακι Α' δὲν δύνανται νὰ ὑπερβοῦν τὸν ἓνα εἰς τὰ ἐποπτικά συμβούλια, εἰς τὴν περιφέρειαν τῶν ὁποίων ὑπηρετοῦν ὀλιγώτεροι τῶν 100 δημοδιδάσκαλοι, τοὺς δύο εἰς τὰ ἐποπτικά συμβούλια, εἰς τὴν περιφέρειαν τῶν ὁποίων ὑπηρετοῦν ἄνω τῶν 100 καὶ κάτω τῶν 200 δημοδιδάσκαλοι καὶ τοὺς τρεῖς, εἰς τὰ ἐποπτικά συμβούλια, εἰς τὰ ὁποῖα ὑπηρετοῦν πλέον τῶν 200.

Οἱ πίνακες συντάσσονται ἀνά διετίαν τῇ 1 Δεκεμβρίου καὶ ὑποβάλλονται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἐντὸς τοῦ Ἰανουαρίου. Ἄμα τῇ ὑποβολῇ των τὸ Ὑπουργεῖον καταρτίζει διὰ πράξεώς του τριμελῆ ἐπιτροπὴν, ἀποτελουμένην ἀπὸ ἐκπαιδευτικῶν συμβούλων, ὑποδεικνυομένων ὑπὸ τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου, ἡτις, συνερχομένη ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ ἀρχαιότερου ἐκπαιδευτικοῦ συμβούλου καταρτίζει τοὺς γενικοὺς πίνακας τῶν προακτέων, ἓνα κατ' ἐκλογὴν (Α) καὶ ἓνα κατ' ἀρχαιότητα (Β). Τοὺς πίνακας τούτους ὑποβάλλει ἢ ἐπιτροπῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἐντὸς τοῦ ἐπομένου μηνὸς Φεβρουαρίου, τὸ ὁποῖον κυροῖ αὐτοὺς ἐντὸς τοῦ Μαρτίου. Εἰς τοὺς γενικοὺς πίνακας ἀναγράφονται εἰς μὲν τὸν πίνακα (Α) πάντες οἱ ὑπὸ τῶν ἐποπτικῶν συμβουλίων πρὸς προαγωγὴν προτεινόμενοι, προηγουμένων τῶν μετεκπαιδευθέντων κατὰ σειρὰν ἀρχαιότητος. Εἰς δὲ τὸν πίνακα (Β) ἀναγράφονται πάντες οἱ ὑπὸ τῶν ἐποπτικῶν συμβουλίων πρὸς προαγωγὴν κατ' ἀρχαιότητα προτεινόμενοι, ἐπίσης κατὰ τὴν σειρὰν τῆς ἰδίας αὐτῶν ἀρχαιότητος.

Οἱ γενικοὶ πίνακες ἰσχύουν ἐπὶ διετίαν, ἄρχεται δ' ἡ ἰσχὺς των ἀπὸ 1 Ἀπριλίου καὶ λήγει τὴν 31 Μαρτίου. Ὅσακις ὑπάρχουν κεναὶ θέσεις πρὸς πλήρωσιν, λαμβάνονται ἕκαστοτε ἡμίσεις ἐκ τοῦ πίνακος Α καὶ ἡμίσεις ἐκ τοῦ πίνακος Β. Μόνον μετὰ τὴν ἐξάντλησιν τοῦ ἑνὸς πίνακος ἐπιτρέπεται νὰ λαμβάνονται πάντες οἱ κατὰ τὸ διάστημα τῆς διετίας προακτέοι ἐκ τῶν ἐν τῷ ἑναπομεινάντι πίνακι περιλαμβανομένων. Ἡ τήρησις τῆς σειρᾶς τοῦ πίνακος εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸν Ὑπουργόν, μὴ δυνάμενον νὰ ὑπερψηδύσῃ ὄνομά τι.

Κατὰ τὴν διετίαν 1929—1931 ὁ κατ' ἐκλογὴν πίναξ θὰ συν-

τάσσηται κατ' ἔτος καί θά ἰσχύη ἐπὶ ἕν ἔτος, ἀπὸ δὲ τοῦ 1931 καὶ ἐφεξῆς θά συντάσσηται ἀνά διετίαν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα.

3. Τὰ ἀνωτέρω ἰσχύουν ἐπὶ τῶν κατὰ πρῶτον διοριζομένων. Ἐφαρμόζονται ὁμως ὁμοιομόρφως καὶ ἐπὶ τῶν νῦν (18 Ἰουνίου 1926) ἐν ὑπηρεσίᾳ διατελούντων, ἐφ' ὧν ὡς καὶ τῶν ἀναδιοριζομένων μετὰ τὴν εἰρημένην χρονολογίαν ἰσχύουν εἰδικῶς καὶ τὰ ἐξῆς :

Ἐξ αὐτῶν εἰς τὴν α' κατηγορίαν κατατάσσονται ὅσοι εἶναι ἀνεγνωρισμένοι δυνάμει τοῦ νόμου 2858, ὡς δημοδιδάσκαλοι γ' τάξεως (τέως ὑποδιδάσκαλοι) ἔχουν δ' ὡς προσόντα ἀπολυτήριον ἑλληνικοῦ σχολείου ἢ ἐνδεικτικὸν α' ἢ β' τάξεως ἑλλην. σχολείου ἢ ἀντιστοίχου τάξεως ἄλλου σχολείου καὶ ὑπηρεσίαν μέχρι δέκα ἐτῶν. Οὗτοι μετὰ μὲν τὴν συμπλήρωσιν δεκαετοῦς εὐδοκίμου ὑπηρεσίας προάγονται μετ' ἀπόφασιν τοῦ οἰκείου ἐποπτικοῦ συμβουλίου διὰ πράξεως τοῦ νομάρχου, ἐκτελουμένης καὶ πρὸ τῆς δημοσιεύσεώς του ἐν τῇ «Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως», εἰς τὴν β' κατηγορίαν, μετὰ δὲ τὴν συμπλήρωσιν εἰκοσαετοῦς εὐδοκίμου ὑπηρεσίας προάγονται καθ' ὅμοιον τρόπον εἰς τὴν γ' κατηγορίαν.

Ἐπίσης εἰς τὴν α' κατηγορίαν κατατάσσονται οἱ Ἰσραηλιταὶ διδάσκαλοι οἱ ὑπηρετοῦντες εἰς τὰ δυνάμει τοῦ νόμου ΑΗΓ λειτουργοῦντα Ἰσραηλιτικὰ σχολεῖα.

4. Εἰς τὴν β' κατηγορίαν κατατάσσονται ὅσοι ἀνεγνωρίσθησαν δυνάμει τοῦ νόμου 2858 ὡς δημοδιδάσκαλοι γ' τάξεως, (τέως ὑποδιδάσκαλοι) ἔχουν δ' ὡς προσόντα πτυχίον ὑποδιδασκαλείου ἢ τοῦ ἱεροδιδασκαλείου Βελᾶς ἢ ἐνδεικτικὸν τάξεώς τινος τετρατάξιου γυμνασίου ἢ ἀντιστοίχου τάξεως ἐτέρου σχολείου.

Ἐκ τούτων ὅσοι μὲν ἔχουν πτυχίον ὑποδιδασκαλείου ἢ ἐνδεικτικὸν α' ἢ β' ἢ γ' τάξεως τετρατάξιου γυμνασίου ἢ ἀντιστοίχου τάξεως ἄλλων σχολείων προάγονται κατ' ἀπόφασιν τοῦ οἰκείου ἐποπτικοῦ συμβουλίου διὰ πράξεως τοῦ νομάρχου, ἐκτελουμένης καὶ πρὸ τῆς δημοσιεύσεώς της ἐν τῇ «Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως» μετὰ μὲν τὴν συμπλήρωσιν εἰκοσαετοῦς εὐδοκίμου

ὑπηρεσίας εἰς τὴν γ' κατηγορίαν, μετὰ δὲ τὴν συμπλήρωσιν εἰκοσαεταετοῦς τοιαύτης εἰς τὴν δ' κατηγορίαν.

Ὅσοι δὲ ἔχουν πενταετῆ εὐδοκίμον ὑπηρεσίαν καὶ ἡλικίαν κάτω τῶν 45 ἐτῶν δύναται ἐντὸς τῶν σχολικῶν ἐτῶν 1929—1930, 1931—1932 καὶ 1932—1930 νὰ ζητήσουν, ὅπως λάβουν ἑτησίαν ἄδειαν μετ' ἀποδοχῶν, ὅπως μετεκπαιδευθῶν εἰς μονοτάξιον διδασκαλεῖον καὶ λάβουν πτυχίον δημοδιδασκάλου. Οὗτοι πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ σχολικοῦ ἔτους ὀφείλουν νὰ ὑποβάλουν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὴν ἐξῆς αἴτησιν, συνοδευομένην μὲ ἀντίγραφα τῶν ἐγγράφων, ἐξ ὧν ἀποδεικνύονται τὰ προσόντα καὶ τὰ ἔτη τῆς ὑπηρεσίας των καὶ μὲ πιστοποιητικὰ τοῦ δημάρχου ἢ προέδρου τῆς κοινότητος περὶ τῆς ἡλικίας των. «Πρὸς τὸ Σὸν Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας. Κεκτημένος ἐνδεικτικὸν τῆς α' τάξεως τετρατάξιου γυμνασίου (ἢ β' τάξεως κλπ.) καὶ ἔχων πενταετῆ ὑπηρεσίαν δημοδιδασκάλων, μὴ ὑπερβάς δὲ τὸ 45ον ἔτος τῆς ἡλικίας μου, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν συνημμένων ἐγγράφων, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσω ὑμᾶς, ὅπως εὐαρεστούμενοι μὴ χορηγήσητε ἑτησίαν μετ' ἀποδοχῶν ἄδειαν ὅπως μετεκπαιδευθῶ ἐν τινι μονοτάξιῳ διδασκαλείῳ. Εὐπειθέστατος Α. Β.» Τοιαύτη ἄδεια χορηγεῖται εἰς τοὺς ἐπιτυγχανόντας κατὰ τὴν εἰσατήριον δοκιμασίαν. Καταργηθέντων ἤδη τῶν μονοτάξιων διδασκαλείων, ἢ μετεκπαίδευσιν τῶν ἄνω δημοδισκάλων θά γίνηται εἰς μονοτάξιον τμήμα πολυτάξιου τινὸς διδασκαλείου, ἰδρυνόμενον διὰ πράξεως τοῦ ὑπουργοῦ, ἐφ' ὅσον ἤθελον παρουσιασθῆ πέντε τοῦλάχιστον ζητοῦντες μετεκπαίδευσιν. Οἱ λαμβάνοντες πτυχίον μετεκπαιδύσεως προάγονται ἐφεξῆς ὡς καὶ οἱ λοιποὶ πτυχιούχοι δημοδιδάσκαλοι.

5. Εἰς τὴν γ' κατηγορίαν κατατάσσονται οἱ δημοδιδάσκαλοι οἱ ἀνήκοντες εἰς τὴν α' ἢ β' τάξιν, (δηλ. πάντες οἱ ἔχοντες πτυχίον διδασκαλείου ἢ οἱ ἀναγνωρισθέντες δημοδιδάσκαλοι τῶν Νέων Χωρῶν διὰ τῶν νόμων 402 καὶ 1067 ὡς καὶ 3179 καὶ ἔχοντες ὡς προσὸν 1) ἀπολυτήριον γυμνασίου ἀνεγνωρισμένου (εἰς τὸ Ἐθνικὸν Πανεπιστήμιον εὐρίσκονται οἱ πίνακες τῶν μαθητῶν τῶν ἀπολυθέντων ἐκ τῶν ἀνεγνωρισμένων

γυμνασίων, ἀπολυτήριον τῶν παρθεναγωγείων Θεσσαλονίκης, Μοναστηρίου, Σερρών, Ἀδριανουπόλεως, Ἰωακειμίου Κωνσταντινουπόλεως καὶ Ἀρχιγενείων Ἐπιβατῶν, καὶ β) ἀπολυτήριον Διδασκαλείων Κεσαροτίου, Σερρών, Θεσσαλονίκης.) ἐφ' ὅσον ἔχουν ὑπηρεσίαν μέχρι πέντε ἐτῶν. Οὗτοι μετὰ τὴν συμπλήρωσιν πενταετοῦς εὐδοκίμου ὑπηρεσίας δύνανται μετὰ πρότασιν τοῦ οἰκείου ἐπιθεωρητοῦ καὶ ἀπόφασιν τοῦ ἐποπτικοῦ συμβουλίου νὰ προαχθῶν διὰ πράξεως τοῦ νομάρχου, ἐκτελουμένης καὶ πρὸ τῆς δημοσιεύσεώς της ἐν τῇ «Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως», εἰς τὴν δ' κατηγορίαν.

6. Εἰς τὴν δ' κατηγορίαν κατατάσσονται οἱ λαμβάνοντες κατὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ Ν. Διατάγματος τῆς 21 Ἀπριλίου 1926 ἢ τοῦ 18 Ἀπριλίου 1926, 180 μεταλλικὰς δραχμὰς, (οὗτοι εἶνε ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι εἶχον δεκαπενταετὴ ὑπηρεσίαν μέχρι Σεπτεμβρίου 1924 πτυχίον πρωτοβαθμίου διδασκάλου) καὶ β) δημοδιδάσκαλοι μετεκπαιδευθέντες ἢ μετεκπαιδευόμενοι ἐπὶ διετίαν εἰς τὸ πανεπιστήμιον καὶ εὐδοκίμως ὑποστάντες τὴν σχετικὴν δοκιμασίαν ἐφ' ὅσον ἔχουν πενταετὴ ἐν ὄλῳ εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν.

7. Εἰς τὴν ε' κατηγορίαν προάγονται μετ' ἀπόφασιν τοῦ οἰκείου ἐποπτικοῦ συμβουλίου, στηριζομένην εἰς εἰδικὴν ἔκθεσιν τοῦ ἐπιθεωρητοῦ διὰ πράξεως τοῦ νομάρχου, ἐκτελουμένης καὶ πρὸ τῆς δημοσιεύσεώς της εἰς τὴν «Ἐφημερίδα τῆς κυβερνήσεως.»

α) δημοδιδάσκαλοι δυνάμει τῶν προσόντων τῶν δικαιούμενοι νὰ καταταχθῶν ἢ προαχθῶν εἰς τὴν δ' κατηγορίαν, ἐφ' ὅσον ἔχουν ὡς προσὸν πτυχίον πρωτοβαθμίου δημοδιδασκάλου ἢ προήχθησαν εἰς πρωτοβαθμίους δημοδιδασκάλους δυνάμει τοῦ νόμου 2641 ἢ ἔχουν πτυχίον τετραταξίου διδασκαλείου, μετὰ τὴν συμπλήρωσιν δεκαετοῦς εὐδοκίμου ὑπηρεσίας.

β) δημοδιδάσκαλοι ἔχοντες ὡς προσὸν πτυχίον δευτεροβαθμίου δημοδιδασκάλου καὶ δεκαπενταετὴ εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν.

γ) Δημοδιδάσκαλοι ἀνήκοντες κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2858 εἰς τὴν α' καὶ β' τάξιν (ἐνταῦθα νοοῦνται μόνον οἱ ἔχοντες πτυχίον Διδασκαλείου) καὶ ἐξεληθόντες τῶν τριταξίων ἢ μονο-

ταξίων διδασκαλείων ἀπὸ τοῦ 1914 συμπεριλαμβανομένου καὶ ἐντεῦθεν ἀνευ διακρίσεως βαθμοῦ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν δωδεκαετοῦς ἐν συνόλῳ εὐδοκίμου ὑπηρεσίας.

δ) Δημοδιδάσκαλοι, καταταχθέντες ἢ προαχθέντες εἰς τὴν δ' κατηγορίαν καὶ ἔχοντες ὡς προσὸν πτυχίον τριτοβαθμίου δημοδιδασκάλου ἢ ἀπολυτήριον γυμνασίου ἢ ἱερατικῆς σχολῆς ἢ ἀπόφοιτοι αὐτοτελῶν διδασκαλείων τῶν νέων χωρῶν, μετὰ τὴν συμπλήρωσιν εἰκοσαετοῦς ἐν συνόλῳ εὐδοκίμου ἐκπαιδευτικῆς ὑπηρεσίας.

ε) Δημοδιδάσκαλοι, ἔχοντες ἀπολυτήριον διδασκαλείων Μοναστηρίου ἢ Θεσσαλονίκης ἢ ἀναγνωρισθέντες δι' ἐξετάσεων ὡς ὀριστικοὶ διδάσκαλοι Κρήτης, ὡς καὶ αἱ ἔχουσαι ἀπολυτήριον Παρθεναγωγείων Μοναστηρίου Σερρών, Θεσσαλονίκης καὶ Ἀδριανουπόλεως, μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τριετοῦς ὑπηρεσίας ἐν τῇ δ' κατηγορίᾳ. Οὗτοι δὲν δικαιοῦνται περαιτέρω προαγωγῆς.

στ) Δημοδιδάσκαλοι μετεκπαιδευθέντες ἢ μετεκπαιδευόμενοι ἐπὶ διετίαν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον καὶ εὐδοκίμως ὑποστάντες τὴν σχετικὴν δοκιμασίαν μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἑνναετοῦς ἐν ὄλῳ εὐδοκίμου διδασκαλικῆς ὑπηρεσίας.

8. Εἰς τὴν στ' κατηγορίαν προάγονται οἱ ἐν παραγρ. τοῦ 3 ἐδ. τοῦ παρόντος κεφαλαίου μνημονευόμενοι δημοδιδασκάλου, τηρουμένων τῶν ἐν τῇ αὐτῇ παραγρ. ἀναφερομένων διατυπώσεων.

9. Διὰ τὴν κατὰ τὰν ἄνω τέρω κατάταξιν ἢ προαγωγὴν ὑπολογίζεται καὶ ἡ ὑπηρεσία ὡς προσωρινῶν.

α) Τῶν πτυχιούχων δημοδιδασκάλων, τῶν κεκτημένων ἀπολυτήριον γυμνασίου ἢ ἐνδεικτικῶν γ' τάξεως τετραταξίου γυμνασίου ἢ ἀντιστοίχου τάξεως ἄλλου γυμνασίου.

β) Τῶν ἀποφοίτων τῶν Ἀρχιγενείων ἐκπαιδευτηρίων τοῦ ἔτους 1921. Αὗται, ἐφ' ὅσον ὑπηρετοῦν ἐπὶ διετίαν καὶ πλέον ὡς προσωριναὶ διδασκάλισσαι ἀφομοιοῦνται πρὸς τοὺς ἀποφοίτους τῶν αὐτῶν ἐκπαιδευτηρίων ἐν ὑπηρεσίᾳ κατὰ τὸ ἔτος 1924 εὐρεθείσας καὶ διὰ τοῦ νόμου 3179 ὡς μονίμους ἀναγνω-

ρισθείσας, κατατάσσονται δὲ εἰς τὴν γ' κατηγορίαν καὶ προάγονται ὡς καὶ αἱ λοιπαί.

γ) Τῶν διδασκάλων τῶν ὑπηρετησάντων εἰς ἔθνικὰ οἰκοτροφεία τοῦ ὑπουργείου Προνοίας, ἐφ' ὅσον ἢ ἐν αὐταῖς ὑπηρεσία των ἦτο διδασκαλική.

10. Οἱ ἐν τῇ περιφερείᾳ Παραμυθίας διωρισμένοι καὶ ἀνεγνωρισμένοι ἀλλὰ μὴ διαβαθμισθέντες δημοδιδάσκαλοι, θεωρούμενοι ὡς καλῶς μονιμοποιηθέντες, κατατάσσονται καὶ προάγονται ἀναλόγως πρὸς τὰ προσόντα των κατὰ τ' ἀνωτέρω ἐκτεθέντα. Ἐπίσης ἀναλόγως πρὸς τὰ προσόντα των κατατάσσονται καὶ προάγονται οἱ πρόσφυγες δημοδιδάσκαλοι. Ἐξ αὐτῶν οἱ μὲν μὴ ἔχοντες προϋπηρεσίαν ἐν τοῖς σχολείοις τοῦ κράτους ἢ τῆς ἀλλοδαπῆς θεωροῦνται ὡς πρωτοδιοριζόμενοι, οἱ δ' ἔχοντες τοιαύτην ὑπηρεσίαν ὡς ἀναδιοριζόμενοι.

11. Αἱ ἐν ὑπηρεσίᾳ νηπιαγωγοὶ κατατάσσονται ἢ προάγονται ὡς ἑξῆς :

α) Εἰς τὴν β' κατηγορίαν, 1) αἱ ἔχουσαι πτυχίον τῶν πρὸ τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1921—1922 διδασκαλείων νηπιαγωγῶν, ὡς καὶ τῶν μετὰ τὸ ἔτος τοῦτο, καὶ ὑπηρεσίαν μέχρι πέντε ἐτῶν, καὶ 2) αἱ μὴ πτυχιούχοι νηπιαγωγοὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν δεκαετοῦς ὑπηρεσίας.

β) Εἰς τὴν γ' κατηγορίαν 1) αἱ ἔχουσαι πτυχίον τῶν πρὸ τοῦ ἔτους 1921—1922 διδασκαλείων νηπιαγωγῶν μετὰ τὴν συμπλήρωσιν πενταετοῦς εὐδοκίμου ὑπηρεσίας, καὶ β) αἱ ἔχουσαι πτυχίον τῶν μετὰ τὸ ἔτος τοῦτο διδασκαλείων μετὰ τὴν συμπλήρωσιν εἰκοσαετοῦς εὐδοκίμου ὑπηρεσίας.

δ) Εἰς τὴν α' κατηγορίαν αἱ μὴ πτυχιούχοι νηπιαγωγοὶ, αἱ ἔχουσαι μέχρι 10 ἐτῶν ὑπηρεσίαν.

Διὰ τὴν κατάταξιν καὶ προαγωγὴν τῶν νηπιαγωγῶν τηρεῖται ἡ διαδικασία ἢ ἀνωτέρω ἀναπτυχθεῖσα διὰ τὴν προαγωγὴν καὶ κατάταξιν τῶν ἀντιστοίχων κατηγοριῶν τῶν δημοδιδασκάλων.

12. Ἐφ' ὅσον δημοδιδάσκαλός τις ἐσχημάτισε τὴν γνώμην ὅτι ἢ παρὰ τοῦ ἐπιθεωρητοῦ γενομένη κατάταξις αὐτοῦ δὲν

εἶνε σύμφωνος πρὸς τὸν νόμον, δύνανται δι' αἰτήσεώς του, ὑποβαλλομένης εἰς τὸ ἐκπαιδευτικὸν συμβούλιον ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς σχετικῆς πράξεως τοῦ ἐπιθεωρητοῦ, νὰ ζητήσῃ τὴν ἀναθεώρησιν αὐτῆς. Ἡ αἴτησις θὰ συνοδεύηται ὑπὸ ἀντιγράφων τῶν ἐγγράφων, ἐφ' ὧν στηρίζει τὸ δικαίωμά του, θὰ ἔχη δὲ ὡς ἑξῆς: «Πρὸς τὸ Σεβαστὸν Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον. Ὁ κ. ἐπιθεωρητὴς τῶν δημοτικῶν σχολείων..... διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ... πράξεώς του, δημοσιευθείσης ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ... τῆς... φύλλῳ τῆς «Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως» μὲ κατάταξιν εἰς τὴν... κατηγορίαν. Ἐπειδὴ ὁμοῦ ἐγὼ κέκτημαι τὰ ἑξῆς προσόντα..., αἵνα κατὰ τὸν νόμον μοι παρέχουν τὸ δικαίωμα, ὅπως καταταγῶ εἰς τὴν... κατηγορίαν, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσω ὑμᾶς, ὅπως εὐαρεστούμενοι ἀναθεωρήσῃτε τὴν μνημονευθεῖσαν πρᾶξιν αὐτοῦ καὶ μὲ κατάταξιν εἰς τὴν προσήκουσαν κατηγορίαν. Εὐπειθέστατος Α. Β.» Τὸ ἐκπαιδευτικὸν συμβούλιον ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς λήψεως τῆς αἰτήσεως ἀποφαίνεται τελεσιδίκως ἐπ' αὐτῆς. Εἰς περίπτωση, καθ' ἣν ἀναθεωρήσῃ τὴν πρᾶξιν τοῦ ἐπιθεωρητοῦ, ἢ νέα κατάταξις, ἢ ὑπ' αὐτοῦ γενομένη, θεωρεῖται ἰσχύουσα ἀπὸ τῆς πρώτης κατάταξεως, ἐκτὸς ἂν ἢ ὑπὸ τοῦ ἐπιθεωρητοῦ ἐσφαλμένη κατάταξις ὀφείλεται εἰς τὴν μὴ ὑποβολὴν ἐκ μέρους τοῦ δημοδιδασκάλου τῶν ἀπαυτομένων στοιχείων, ὅποτε ἢ νέα κατάταξις ἰσχύει ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς σχετικῆς ἀποφάσεώς τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου.

Οἱ δημοδιδάσκαλοι, ὡς καὶ ἀνωτέρω ἐλέχθη, ὀφείλουν νὰ ὑποβάλλουν εἰς τὸν ἐπιθεωρητὴν ἐγκαίρως τὰ δικαιολογητικὰ τῆς κατάταξεώς των ἐγγράφα. Ἐν περιπτώσει ἀμελείας των ἢ ἑλλειποῦς ὑποβολῆς δικαιολογητικῶν, κατατάσσονται ὑπὸ τοῦ ἐπιθεωρητοῦ κατ' οἰκείαν κρίσιν. Ἐκ παραλλήλου οἱ ἐπιθεωρηταὶ ὑποχρεοῦνται νὰ ὑποβάλλουν ἐγκαίρως τὰς ἐκθέσεις καὶ προτάσεις των τοὺς σχετικοὺς πρὸς τὴν κατάταξιν καὶ προαγωγὴν τῶν δημοδιδασκάλων τῆς περιφερείας των καὶ ἐν γένει νὰ διεξάγουν ταχέως τὴν σχετικὴν ἐργασίαν, ἄλλως τιμω-

ροῦνται δι' ἀποφάσεως τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου μετ' προσωρινὴν ἀπόλυσιν μέχρις ἑξ μηνῶν.

ΙΑ'. Συντάξις

1. Ὁ δημοδιδάσκαλος, ὁ λαμβάνων κατὰ μῆνα μισθὸν ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου ἢ ἄλλων εἰδικῶν πόρων, μετὰ τὴν ἀπομάκρυνσίν του ἐκ τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας, δικαιούται εἰς ἀπόληψιν συντάξεως, ἔφ' ὅσον συντρέχουν οἱ κατωτέρω ἀναγραφόμενοι ὅροι.

Σύνταξις λέγεται τὸ ποσόν, τὸ ὁποῖον τὸ κράτος χορηγεῖ ἰσοβίως εἰς τὸν δημόσιον ὑπάλληλον εἰς ἀντάλλαγμα τῶν ὑπηρεσιῶν αὐτοῦ.

Δικαίωμα εἰς σύνταξιν ἔχει ὁ ὑπάλληλος εἰς τὰς ἑξῆς περιπτώσεις.

1) Ἐὰν ἔχη τριάκοντα πέντε ἐτῶν συντάξιμον ὑπηρεσίαν.

2) Ἐὰν ἔχη εἴκοσι ἐτῶν συντάξιμον ὑπηρεσίαν καὶ ἡλικίαν ἑξήκοντα ἐτῶν.

Εἰς ἀμφοτέρας τὰς ἀνωτέρω περιπτώσεις δικαιούται νὰ παραιτηθῇ τῆς ὑπηρεσίας καὶ νὰ τύχῃ συντάξεως.

3) Ἐὰν ἔχη εἴκοσιν ἐτῶν συντάξιμον ὑπηρεσίαν καὶ ἀπολυθῇ τῆς ὑπηρεσίας δι' οἰονδήποτε ἄλλον λόγον, πλὴν τοῦ τῆς ἐγκαταλείψεως τῆς θέσεως, ὅποτε δὲν δικαιούται συντάξεως.

4) Ἐὰν ἀπολυθῇ λόγῳ καταργήσεως θέσεως καὶ ἔχη δεκαετῆ τοῦλάχιστον συντάξιμον ὑπηρεσίαν.

5) Ἐὰν ὑποβιβασθῇ καὶ δὲν ὀφείλεται ὁ ὑποβιβασμὸς του εἰς πειθαρχικὸν παράπτωμα, ἔχη δὲ καὶ δεκαετῆ τοῦλάχιστον συντάξιμον ὑπηρεσίαν.

6) Ἐὰν καταστῇ σωματικῶς ἢ διανοητικῶς ἀνίκανος πρὸς ὑπηρεσίαν οὐχὶ προδήλως ἐξ αἰτίας τῆς ὑπηρεσίας καὶ ἔχη δεκαετῆ τοῦλάχιστον συντάξιμον ὑπηρεσίαν.

7) Ἐὰν ἐκ τραύματος ἢ νοσήματος καταστῇ σωματικῶς ἢ διανοητικῶς ἀνίκανος προδήλως ἐξ αἰτίας τῆς ὑπηρεσίας αὐτοῦ.

2. Συντάξιμος ὑπηρεσία, τοῦτέστιν ὑπηρεσία παρέχουσα

δικαίωμα εἰς σύνταξιν καὶ συνυπολογιζομένη εἰς τὰ κατὰ τ' ἀνωτέρω ἀπαιτούμενα ἔτη ὑπηρεσίας θεωρεῖται :

1) Ἡ παρεχομένη ἐνδημοσία ὑπηρεσία ὑπὸ τακτικοῦ δημοσίου πολιτικοῦ ὑπαλλήλου.

2) Ἡ ὑπηρεσία ἐν σχολείοις ἑλληνικῶν κοινοτήτων τῆς ἀλλοδαπῆς, ἢ ἀναγνωρισθεῖσα συντάξιμος δι' ἀποφάσεως τοῦ ὑπουργοῦ.

3) Ἡ ὑπηρεσία τῶν Ἑλλήνων ὑψηλῶν δημοδιδασκάλων τῶν ἀνηκόντων εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν ἀναγνωρισμένων ὡς ἰσοτίμων πρὸς τὰ δημόσια διδασκαλείων (Φιλεκπ. ἐταιρείας τοῦ δήμου Πειραιῶς.)

5) Ἡ ὑπηρεσία τῶν Ἑλλήνων τὸ γένος δημοδιδασκάλων τῶν ὑπηρετούντων εἰς σχολεῖα Ἑλληνικῶν κοινοτήτων τῆς ἀλλοδαπῆς.

5) Ἡ ὑπηρεσία ὡς ὑποδιδασκάλων, ἢ ἀναγνωρισθεῖσα ὡς συντάξιμος δι' ὑπουργικῆς ἀποφάσεως.

6) Ἡ ὑπηρεσία ὡς προσωρινῶν δημοδιδασκάλων.

7) Ἡ στρατιωτικὴ ὑπηρεσία, ἔστω καὶ ἂν αὕτη παρεσχέθῃ πρὸ τοῦ διορισμοῦ τινος ὡς ὑπαλλήλου, τῆς ἐμπολέμου τοιαύτης λογιζομένης εἰς διπλοῦν.

Ἡ ὑπηρεσία διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς συντάξεως λογίζεται ἀρχομένην ἀπὸ τῆς χρονολογίας, τὴν ὁποίαν φέρει τὸ ἔγγραφο τοῦ διορισμοῦ ἢ ἀναδιορισμοῦ καὶ λήγουσα τὴν χρονολογίαν, ἣν φέρει τὸ ἔγγραφο τῆς ἀποδοχῆς τῆς παρατήσεως ἢ τῆς ἀπολύσεως.

Εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν ὑποβάλλῃ τις παραίτησιν, δι' οἰονδήποτε δὲ λόγον δὲν γίνῃ αὕτη δεκτὴ, λογίζεται ὡς αὐτοδικαίως γενομένη δεκτὴ τὴν ἐξηκοστὴν ἡμέραν, ἀφ' ἧς ὑποβληθεῖσα ἐπρωτοκολλήθη εἰς τὸ ὑπουργεῖον. Ἄν δὲν δύναται δι' ἐγγράφων νὰ ἀποδειχθῇ ἡ ὑπηρεσία, ἀποδεικνύεται διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως κατὰ τὴν ἐπ' ἀναφορᾷ διαδικασίαν.

Ὁ χρόνος τῶν κανονικῶν, ἀναρρωτικῶν καὶ ἐκπαιδευτικῶν ἀδειῶν ὡς καὶ ὁ χρόνος τῆς διαθεσιμότητος, ἀργίας ἢ προσωρινῆς ἀπολύσεως, ὑπολογίζεται ἢ συντάξιμος.

"Αν κατά την συγκεφαλαίωσιν τοῦ συντάξιμου χρόνου προκύπτει διάστημα μικρότερον τῶν 12 μηνῶν, λογίζεται πλήρες ἔτος, ἂν εἶνε τοῦλάχιστον ἴσον πρὸς ἕξ μῆνας.

Ἡ σύνταξις κανονίζεται ἐπὶ τῆ βάσει τοῦ μισθοῦ, τοῦ ἀντιστοιχοῦντος εἰς τὸν βαθμὸν, ὃν εἶχεν ὁ ὑπάλληλος κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος τῆς ὑπηρεσίας του. Ἄς υποθέσωμεν ὅτι ἀπελύθη τις τὴν 27 Ἰουλίου 1929 μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ εἰσηγητοῦ, κατόπιν 25ετοῦς ὑπηρεσίας καὶ ὅτι εἰς τὸν βαθμὸν τοῦτον ποοίχθη ἐκ τοῦ βαθμοῦ τοῦ γραμματέως α' τάξεως τὴν 18 Δεκεμβρίου 1928. Διὰ νὰ εὐρωμεν τὸν συντάξιμον μισθὸν του, θὰ υπολογίσωμεν ὡς ἑξῆς: ἀπὸ 28 Ἰουλίου 1925 μέχρι 17 Δεκεμβρίου 1928, ἦτοι ἐπὶ 4 μῆνας καὶ 19 ἡμέρας εἶχε συντάξιμον μισθὸν δρ. 900 κατὰ μῆνα, ἦτοι ἐν ὄλφ διὰ τοὺς 4 μῆνας καὶ 19 ἡμέρας εἶχε συντάξιμον μισθὸν δρ. 4170.

Ἀπὸ δὲ 18 Δεκεμβρίου 1928 μέχρι 27 Ἰουλίου 1929 ἔχει ἐπὶ ἑπτὰ μῆνας καὶ 11 ἡμέρας εἶχε συντάξιμον μισθὸν δρ. 1012,50 κατὰ μῆνα, ἦτοι ἐν ὄλφ δρ. 7458,75 θὰ προσθέσωμεν τὰ δύο ποσά, ἦτοι τὰς δρ. 4170 καὶ 7458,75 τὸ δὲ ἄθροισμα αὐτῶν ἐκ δρ. 11628,75 θὰ διαιρέσωμεν διὰ 12. Τὸ πηλίκιον τῆς διαιρέσεως ἐκ δρ. 969,06 θὰ παριστᾷ τὸν συντάξιμον μισθὸν αὐτῶν.

3. Ἡ σύνταξις συνίσταται, πλὴν τῆς περιπτώσεως τῆς ἀνικανότητος ἐκ τραύματος ἢ νοσήματος ἕξ αἰτίας τῆς ὑπηρεσίας, περὶ ἧς κατωτέρω, εἰς τόσα πεντηκοστὰ τοῦ μισθοῦ ὅσα εἶνε τὰ ἔτη τῆς ὑπηρεσίας, προσαυξανόμενα κατὰ ἓν μὲν πεντηκοστὸν δι' ἕκαστον ἔτος ὑπηρεσίας ἀπὸ τοῦ 26ου μέχρι τοῦ 30ου, κατὰ δύο δὲ πεντηκοστὰ ἀπὸ τοῦ 31ου μέχρι τοῦ 35, χωρὶς ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει νὰ δύναται νὰ ὑπερβῆ τὸν συντάξιμόν μισθόν. Π. χ. Ἄν ἔχη τις 26 ἔτων ὑπηρεσίας, θὰ λάβῃ τὰ $\frac{27}{50}$, ἂν 27 τὰ $\frac{28}{50}$, ἂν 28 τὰ $\frac{31}{50}$, ἂν 29 τὰ $\frac{33}{50}$, ἂν 30 τὰ $\frac{35}{50}$, ἂν 31 τὰ $\frac{38}{50}$, ἂν 32 τὰ $\frac{41}{50}$, ἂν 33 τὰ $\frac{44}{50}$, ἂν 34 τὰ $\frac{47}{50}$, καὶ ἂν 35 τοῦ $\frac{50}{50}$, ἦτοι ὀλόκληρον τὸν συντάξιμον μισθόν.

3. Διὰ νὰ τύχη τις συντάξεως λόγφ σωματικῆς ἢ διανοητικῆς ἀνικανότητος, οὐχὶ ἕξ αἰτίας τῆς ὑπηρεσίας, πρέπει ν' ἀ-

πολυθῆ τῆς ὑπηρεσίας, εἴτε τῆ αἰτήσει του, εἴτε αὐτεπαγγέλτως. Προκειμένου περὶ τῆς κατ' αἴτησιν ἀπολύσεως, ὁ ἐνδιαφερόμενος υποβάλλει εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας τὴν ἑξῆς αἴτησιν: Προσβληθεὶς ἐκ τῆς ... νόσου καὶ καταστάς συνεπεία ταύτης σημαντικῶς ἀνίκανος περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων μου, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσω ὑμᾶς, ὅπως εὐαρεστούμενοι προκαλέσητε γνωμοδότησιν τῆς οἰκείας ὑγειονομικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Ὑπουργείου περὶ ἀπολύσεώς μου ἐκ τῆς ὑπηρεσίας. Εὐπειθέστατος. Α. Β.» Ἡ αἴτησις παραπέμπεται ἐκ τοῦ ὑπουργείου εἰς τὴν ὑγειονομικὴν ἐπιτροπὴν, ἣτις ἀποτελουμένη ἐκ τοῦ παρὰ τῷ ὑπουργεῖφ διευθυντοῦ τῆς σχολικῆς ὑγιεινῆς, τοῦ ὑγειονομικοῦ ἐπιθεωρητοῦ τῆς Α' περιφερείας καὶ τοῦ ὑγειονομικοῦ ἐπιθεωρητοῦ τῶν σχολείων Πειραιῶς, ἀποφαίνεται μετ' ἐξέτασιν τοῦ αἰτούντος περὶ τῆς σωματικῆς αὐτοῦ ἀνικανότητος. Ἡ ἀτομικὴ ἐξέτασις τοῦ αἰτούντος δύναται νὰ κριθῆ οὐχὶ ἀπαραίτητος ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς, εἰς περιπτώσιν, καθ' ἣν εἰς τὴν αἴτησιν ἐπισυνάπτεται πιστοποιητικὸν σχολικοῦ ἱατροῦ ἢ ἑνορκος βεβαίωσις δύο ἱατρῶν. Ἐννοεῖται ὅτι οὐδένα συμφέρει ν' ἀπολυθῆ τῆς ὑπηρεσίας τῆ αἰτήσει του. Συμφέρον εἶνε ν' ἀπολυθῆ, ἀφοῦ προηγουμένως λάβῃ τὰς ἀναρρωτικὰς ἀδείας, τὰς ὁποίας ἐκ τοῦ νόμου δικαιούται. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην τηροῦνται αἱ διατυπώσεις, αἱ ἐκτεθεῖσαι εἰς τὸ Δ' κεφάλαιον στιχ. Ζ' περὶ ἀναρρωτικῶν ἀδειῶν.

"Αν τις εἶνε σωματικῶς ἢ διανοητικῶς ἀνίκανος, δὲν θέλει δὲ ὁ ἴδιος δι' οἰονδήποτε λόγον ν' ἀπομακρυνθῆ τῆς ὑπηρεσίας, δύναται τὸ ὑπουργεῖον νὰ παραπέμψῃ αὐτὸν αὐτεπαγγέλτως εἰς τὴν ὑγειονομικὴν ἐπιτροπὴν πρὸς ἀπόλυσιν.

Ὁ ἀπολυθεὶς κατὰ τ' ἀνωτέρω διὰ σωματικὴν ἢ διανοητικὴν ἀνικανότητα, ἐφ' ὅσον ἔχει δεκαετῆ τοῦλάχιστον συντάξιμον ὑπηρεσίαν, δικαιούται νὰ λάβῃ ὡς σύνταξιν τόσα πεντηκοστὰ τοῦ συντάξιμου μισθοῦ του ὅσα εἶνε τὰ ἔτη τῆς ὑπηρεσίας του, ἐν οὐδεμιᾷ ὅμως περιπτώσει ἢ ἀπονεμητέα αὐτῷ σύνταξις δύναται νὰ εἶνε μικρότερα τοῦ $\frac{1}{3}$ τοῦ συντάξιμου μισθοῦ του, τοῦτο δὲ τὸ $\frac{1}{3}$ τοῦ μισθοῦ ἐν οὐδε-

μᾶλλον περιπτώσει δύναται νὰ εἶνε ὀλιγώτερον τῶν 100 δρ.

Ἄν τις δὲν ἔχει δεκαετῆ ὑπηρεσίαν, δικαιούται νὰ λάβῃ ἐφ' ἅπαξ χρηματικὸν βοήθημα ἴσον πρὸς τὰς ἐπὶ τρίμηνον τελευταίας ἀποδοχὰς του καὶ ἀνεξάρτητον ἀπὸ τὰς συνεπεία τῆς ἀπολύσεως παρεχομένης τριμήνου ἀποδοχὰς.

4. Ὁ ἀπολυθεὶς κατὰ τ' ἀνωτέρω διὰ σωματικὴν ἢ διανοητικὴν ἀνικανότητα, ἂν αὕτη ὀφείλεται εἰς τραῦμα ἢ νόσημα προδήλως ἐξ αἰτίας τῆς ὑπηρεσίας αὐτοῦ, δικαιούται μεγαλύτερας συντάξεως ὡς ἐξῆς:

Ἐὰν πάθῃ ἀπώλειαν τῆς ὁράσεως ἀμφοτέρων τῶν ὀφθαλμῶν ἢ ἀκρωτηριασμὸν ἢ παντελῆ ἀχρησίαν δύο ἀκρων μελῶν καὶ ἔαν ἢ ἐξ ἄλλου παθήματος ἐπελθοῦσα ἀνικανότης ἀποκλείῃ παντελῆ καὶ διαρκῶς τὴν ἀσκήσιν οἰουδήποτε βιοποριστικοῦ ἐπαγγέλματος, δικαιούται εἰς σύνταξιν ἴσην πρὸς τὸν μηνιαῖον αὐτοῦ συντάξιμον μισθόν.

Ἐὰν πάθῃ τὴν ἀπώλειαν τῆς ὁράσεως ἑνὸς ὀφθαλμοῦ ἢ ἀκρωτηριασμὸν εἴτε παντελῆ ἀχρησίαν ἑνὸς ἀκρου μέλους ἢ ἄλλο πάθημα, ἐφ' ὅσον ἐκ τούτων προέρχεται ἀνικανότης ἀποκλείουσα παντελῶς καὶ διαρκῶς τὴν ἐξακολουθήσιν τῆς ὑπηρεσίας αὐτοῦ, δικαιούται εἰς σύνταξιν ἴσην πρὸς τὰ δύο τρίτα τοῦ συνταξίμου μισθοῦ του, ἔαν τὰ ἔτη τῆς ὑπηρεσίας του δὲν παρέχουν αὐτῷ δικαίωμα μείζονος συντάξεως.

Ἄν τ' ἀνωτέρω παθήματα προέλθουν ἐκ βαρέως πταίσματος τοῦ ὑπαλλήλου, δὲν ἀποκτᾷ οὗτος δικαίωμα συντάξεως.

Διὰ ν' ἀποδειχθῇ, ὅτι κατέστη τις σωματικῶς ἢ διανοητικῶς ἀνίκανος προδήλως ἐξ αἰτίας τῆς ὑπηρεσίας, πρέπει νὰ ἐνεργηθοῦν αἱ ἐξῆς διατυπώσεις.

Ὁ παθὼν ὑποβάλλει εἰς τὸν πρόεδρον τοῦ πλησιέστερου πρὸς τὴν ἔδραν του Πρωτοδικείου τὴν ἐξῆς αἴτησιν: «Πρὸς τὸν κ. πρόεδρον τῶν ἐν . . . . Πρωτοδικῶν. Καταστάς συνεπεία τῆς . . . ἀσθενείας, προελθούσης προδήλως ἐξ αἰτίας τῆς ὑπηρεσίας μου, σωματικῶς (ἢ διανοητικῶς ἀνίκανος) περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων μου, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσω ὑμᾶς, ὅπως εὐαρεστούμενοι διορίσητε τὴν κατὰ νόμον

ὑγειονομικὴν ἐπιτροπὴν, ὅπως ἀποφανθῇ περὶ τῆς σωματικῆς ἢ διανοητικῆς μου ἱκανότητος. Εὐπειθέστατος Α. Β.» Ἡ αἴτησις ἐν περιπτώσει ἀμέσου θανάτου τοῦ παθόντος, ὑποβάλλεται ὑπὸ παντὸς δικαιωμένου εἰς σύνταξιν. Ἄμα τῇ λήψει τῆς αἰτήσεως ὁ πρόεδρος τῶν Πρωτοδικῶν ἐν συνεννοήσει μετὰ τοῦ οἰκείου φρουράρχου συγκροτεῖ τὴν ὑγειονομικὴν ἐπιτροπὴν ἀποτελουμένην ἐκ τριῶν στρατιωτικῶν ἰατρῶν, ἐν ἐλλείψει δὲ τοιούτων ἐκ τριῶν ἐπιστημόνων ἰατρῶν. Ἡ ἐπιτροπὴ μετὰ προηγουμένην ἐξέτασιν τοῦ παθόντος ἀποφαίνεται περὶ τοῦ εἶδους καὶ τῶν συνεπειῶν τοῦ παθήματος, τῆς σχέσεως αὐτοῦ πρὸς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ παθόντος καὶ τοῦ βαθμοῦ τῆς ἀνικανότητος. Ἐὰν εἶνε ἀδύνατος, ἢ ἐξέτασις τοῦ παθόντος, λόγῳ τοῦ κατ' ἀμεσον τρόπον ἐπελθόντος θανάτου αὐτοῦ, ἢ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν τὸ σύνολον τῶν περιστάσεων.

Συγχρόνως μὲ τὸν καταρισμὸν τῆς ὑγειονομικῆς ἐπιτροπῆς ὁ πρόεδρος τῶν Πρωτοδικῶν διατάσσει τὸν πλησιέστερον πρὸς τὴν ἔδραν τοῦ παθόντος εἰρηνοδίκην ὅπως ἐνεργήσῃ ἐπαρκεῖς πρὸς μόρφωσιν δικαστικῆς πεποιθήσεως ἐνόρκους ἀνακρίσεις πρὸς ἐξακρίβωσιν τῶν περιστάσεων τοῦ παθήματος καὶ τὰς σχέσεις αὐτοῦ πρὸς τὴν ὑπηρεσίαν. Τὸ πόρισμα τῶν ἀνακρίσεων τούτων ὑποβάλλεται δι' ἐκθέσεως. Κατόπιν ἢ ἐκθέσεις τῆς ἐπιτροπῆς τῶν ἰατρῶν καὶ ὁ φάκελος τῶν ἀνακρίσεων μετὰ τῆς ἐκθέσεως τοῦ Εἰρηνοδικείου ἀποστέλλονται διὰ τοῦ προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν εἰς τὴν πλησιέστεραν στρατιωτικὴν ἐπιτροπὴν τῶν ἀπαλλαγῶν ἢ ὅποια μετ' ἐξέτασιν τοῦ παθόντος, ἐφ' ὅσον αὕτη κρινομένη ἀναγκαία εἶνε δυνατὴ, ἀποφαίνεται ὀριστικῶς περὶ τοῦ εἶδους καὶ τῶν συνεπειῶν τοῦ παθήματος, τὰς σχέσεις αὐτοῦ πρὸς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ παθόντος καὶ τὸν βαθμὸν τῆς ἀνικανότητος. Τὸ ἀδύνατον τῆς ἐνώπιον τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης προσελεύσεως τοῦ παθόντος πιστοποιεῖ, ἂν μὲν πρόκειται περὶ λόγων ὑγείας, ἢ ἀρχικῶς ἐξετάσασα τριμελὴς ἱστορικὴ ἐπιτροπὴ, ἂν δὲ περὶ ἄλλης φύσεως αἰτίων ἢ ἐνεργήσασα τὰς ἀνακρίσεις ἀρχή. Ἡ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς τῶν ἀπαλλαγῶν μεθ' ὀλοκλήρου τοῦ σχετικοῦ

φακέλλου ἀποστέλλεται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας, παρ' οὗ διαβιβάζεται εἰς τὸ ἐλεγκτικὸν συνέδριον. Αἱ γνωμοδοτήσεις τῶν ἱατρῶν καὶ αἱ ἀνακρίσεις δέον νὰ συντελοῦνται ἐντὸς ἑξ μηνῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως. Ἡ δαπάνη πρὸς ἐνέργειαν τῆς ἱατρικῆς ἐξετάσεως καὶ τῶν ἀνακρίσεων εἶνε εἰς βῆρος τοῦ δημοσίου, δύναται ὅμως κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου νὰ καταλογισθῇ εἰς βῆρος τοῦ αἰτουῦντος διὰ τῆς ἐπὶ τῆς αἰτήσεως πράξεώς του, ἂν ἡ αἴτησις αὕτη κριθῇ ἀπορριπτέα ὡς ἀβάσιμος.

5. Τὸ δικαίωμα τῆς συντάξεως ἀρχίζει ἀπὸ τῆς ἐπομένης τῆς ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἀπομακρύνσεως τοῦ ὑπαλλήλου ἢ ἀπὸ τῆς ἐπομένης τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ἐκτὸς ἂν ἔτυχε τριμῆνων ἀποδοχῶν κατὰ τὰ κατωτέρω ἐκτιθέμενα, ὁπότε ἡ σύνταξις ἄρχεται ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ τριμήνου.

Εἰς τὸν δι' οἷονδήποτε λόγον ἀπομακρυνόμενον ἐκ τῆς ὑπηρεσίας παρέχονται ἐπὶ τριμῆνον πᾶσαι αἱ ἀποδοχαὶ αὐτοῦ, τὰς ὁποίας ἐλάμβανεν ἢ ἐδικαιοῦτο νὰ λαμβάνῃ κατὰ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τῆς ἀπομακρύνσεώς του ἐκ τῆς ὑπηρεσίας. Τῶν τριμῆνων ἀποδοχῶν δὲν δικαιοῦται 1) οἱ ἀπολύμενοι ἔνεκα πειθαρχικοῦ παραπτώματος ἢ ὑπηρεσιακῆς ἀνεπαρκειᾶς, καὶ 2) οἱ παραιτούμενοι χωρὶς νὰ ἔχουν συμπληρωμένην 35ετῆ συντάξιμον ὑπηρεσίαν ἢ 20ετῆ τοῦλάχιστον ὑπηρεσίαν καὶ 60 ἐτῶν ἡλικίαν.

Ὁ δικαιούμενος νὰ λάβῃ ἀποδοχὰς τριμήνου ὑποβάλλει εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἀπ' εὐθείας εἰς τὸ τέλος ἐκάστου δεδουλευμένου μηνὸς ἀπ' ἧς ἔπαυσε μισθοδοτούμενος σχετικὰς καταστάσεις δι' αἰτήσεως, εἰς ἣν ἐπισυνάπτει 1) ἀντίγραφον τοῦ ἐγγράφου τῆς ἀπολύσεως ἢ τῆς ἀποδοχῆς τῆς παραιτήσεως, 2) βεβαίωσιν τοῦ διευθυντοῦ τοῦ σχολείου περὶ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἐκοινοποιήθη εἰς αὐτὸν ταῦτα καὶ 3) βεβαίωσιν τοῦ οἰκείου ταμείου περὶ τῆς ἡμέρας, μέχρι τῆς ὁποίας ἐμισθοδοτήθη ἐκ τῆς θέσεώς του. Αἱ καταστάσεις ὑποβάλλονται εἰς διπλοῦν, εἶνε δ' ἀκριβῶς ὅμοιαι πρὸς τὰς μισθοδοτικὰς καταστάσεις τοῦ τελευταίου μηνὸς τῆς ὑπηρεσίας τοῦ δικαιούχου. Ἡ αἴτησις ἔχει ὡς

ἑξῆς: «Πρὸς τὸ Σεβαστὸν ὑπουργεῖον Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων. Ἀπολυθεὶς (ἢ παραιτηθεὶς) τῆς ὑπηρεσίας λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω συνημμένας καταστάσεις περὶ πληρωμῆς τοῦ (α' ἢ β' ἢ γ') μηνὸς τῶν τριμῆνων ἀποδοχῶν μετὰ τῶν ἀπαιτουμένων δικαιολογητικῶν καὶ νὰ παρακαλέσω ὑμᾶς, ὅπως εὐαρεστούμενοι διατάξητε τὴν ἐκδοσιν τοῦ σχετικοῦ ἐντάλματος ἐπὶ τοῦ ταμείου . . . Εὐπειθέστατος Α. Β.» Προκειμένου περὶ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ β' ἢ γ' μηνὸς, δὲν ἀπαιτεῖται ἡ ὑποβολὴ τῶν ἀνωτέρω βεβαιώσεων καὶ ἀντιγράφων ἀλλὰ μόνον αἰτήσεως.

Ἄν ὁ ὑπάλληλος ἀποθάνῃ ἐν ὑπηρεσίᾳ διατελῶν δικαιούται νὰ λάβῃ τὰς ἀποδοχὰς τοῦ ταμείου ἢ χήρα αὐτοῦ ἢ τὰ τέκνα του, ἐφ' ὅσον εἶνε κατὰ τὸν χρόνον τοῦ θανάτου τὰ μὲν ἄρρενα ἀνήλικα καὶ ἄγαμα, ἢ ἐνήλικα καὶ ἄγαμα, ἀλλ' ἀνίκανα πρὸς ἀσκήσιν οἰουδήποτε βιοποριστικοῦ ἐπαγγέλματος τὰ δὲ θήλεα ἄγαμα.

Ἄν ὁ ὑπάλληλος ἔχη καὶ χήραν σύζυγον καὶ τέκνα ἀνήλικα κλπ. μὴ συζῶντα δὲ μετὰ τῆς χήρας, τὰς ἀποδοχὰς τοῦ τριμήνου δικαιοῦται νὰ λάβῃ ἢ χήρα.

Ἄν ὁ ἀποθανὼν εἶνε συνταξιούχος, καταβάλλεται ἐπὶ τρεῖς μῆνας εἰς τὴν χήραν ἢ τὰ πληροῦντα τοὺς ἀνωτέρω ὄρους τέκνα αὐτοῦ ὀλόκληρος ἢ σύνταξις τοῦ θανόντος.

Ἄν ὁ ἀποθανὼν εἶνε συνταξιούχος, ἀπέθανε δὲ πρὸ τῆς ἐξαντλήσεως τῶν τριμῆνων ἀποδοχῶν, ἦτοι ἀπέθανε π. χ. ἀφοῦ ἔλαβε μόνον τὸν α' μῆνα αὐτῶν, ἢ χήρα δὲν δικαιοῦται νὰ λάβῃ τὸ ὑπόλοιπον τῶν τριμῆνων ἀποδοχῶν, ἀλλὰ μόνον ὀλόκληρον τὴν σύνταξιν τοῦ θανόντος ἐπὶ τρεῖς μῆνας.

6. Δικαίωμα εἰς σύνταξιν ἔχουν ἐπίσης α) ἢ χήρα τοῦ θανόντος ἢ συνταξιούχου ὑπαλλήλου, ὁ ὁποῖος κατὰ τ' ἀνωτέρω δικαιοῦται εἰς σύνταξιν, β) τὰ νόμιμα ἢ τὰ νομιμοποιητὰ τέκνα αὐτοῦ ἢ τὰ νόθα τέκνα μητρὸς ὑπαλλήλου ἢ συνταξιούχου, δικαιουμένης εἰς σύνταξιν λόγῳ ἰδίας ὑπηρεσίας, ἂν τὰ μὲν ἄρρενα εἶνε ἀνήλικα καὶ ἄγαμα, τὰ δὲ θήλεα ἄγαμα, καὶ γ) θανόντος τοῦ ὑπαλλήλου ἢ συνταξιούχου ἐν ἀγαμίᾳ ἢ ἐν χηρείᾳ

άνευ τέκνων 1) ὁ κατὰ τὸν χρόνον τοῦ θανάτου αὐτοῦ ἔχων συμπληρωμένον τὸ ἕξτος τῆς ἡλικίας αὐτοῦ πατῆρ, 2) ἢ κατὰ τὸν χρόνον τοῦ θανάτου αὐτοῦ χήρα μήτηρ καὶ ἢ ἐντὸς διατίας ἀπ' αὐτοῦ χηρεύουσα μήτηρ ἢ ἐπὶ νόθου τέκνου ἢ φυσικῆ αὐτοῦ μήτηρ καὶ 3) αἱ κατὰ τὸν χρόνον τοῦ θανάτου ἐκ τοῦ ὀρφανοῦ πατρὸς ἢ ἐντὸς διατίας ἀπ' αὐτοῦ στερηθεῖσαι τοῦ πατρὸς τῶν ἀγαμοὶ ἀδελφαὶ αὐτοῦ.

Τὰ ἀνωτέρω πρόσωπα ἔχουν τὸ αὐτὸ δικαίωμα καὶ ἂν ὁ ὑπάλληλος ἀποθάνῃ διατελὼν ἐν ὑπηρεσίᾳ ἔχῃ δὲ κατὰ τὸν χρόνον τοῦ θανάτου του δέκα ἔτων ὑπηρεσίαν. Ἐν ὁ ὑπάλληλος δὲν ἔχῃ δεκαετῆ ὑπηρεσίαν, τὰ πρόσωπα ταῦτα δικαιούνται εἰς ἑφ' ἀπαξ χρηματικὸν βοήθημα ἴσον πρὸς τὰς ἐπὶ τριμήνον τελευταίας ἀποδοχὰς του καὶ ἀνεξάρτητον τῶν λόγῳ τοῦ θανάτου τοῦ ὑπαλλήλου χορηγουμένων κατὰ τ' ἀνωτέρω τριμήνων ἀποδοχῶν.

Ἡ χήρα τοῦ ὑπαλλήλου ἔχει δικαίωμα εἰς σύνταξιν, ἐὰν ἀπὸ τοῦ γάμου συμπληρωθῇ ἐνὸς ἔτους συντάξιμος ὑπηρεσία τοῦ συζύγου της. Ὁ περιορισμὸς τῆς συμπληρώσεως τοῦ ἐνὸς ἔτους τῆς συνταξίμου ὑπηρεσίας δὲν ἰσχύει καὶ ἢ χήρα δικαιούται εἰς σύνταξιν καὶ ἂν ἀκόμη δὲν συνεπληρωθῇ ἔτος α) ἐὰν ὁ ὑπάλληλος ἀπολυθῇ μετὰ εἴκοσιν ἔτων συντάξιμον ὑπηρεσίαν, β) ἐὰν ἀπολυθῇ λόγῳ καταργήσεως θέσεως, γ) ἐὰν καταστῇ σωματικῶς ἢ διανοητικῶς ἀνίκανος καὶ ἀπολυθῇ ἔνεκα τούτου τῆς ὑπηρεσίας, δ) ἐὰν ἀπολυθῇ τῆς ὑπηρεσίας καὶ καταστῇ ἐκ τραύματος ἢ νοσήματος, προελθόντος προδήλως ἐξ αἰτίας τῆς ὑπηρεσίας, σημαντικῶς ἢ διανοητικῶς ἀνίκανος. Εἰς τὰς δύο τελευταίας περιπτώσεις δέον ὁ γάμος νὰ ἐτελέσθῃ πρὸ τοῦ τραύματος ἢ τῆς ἀναμφισβητήτου ἐκδηλώσεως τῆς νόσου. ε) ἐὰν ἐκ τοῦ γάμου ἐγεννήθῃ τέκνον.

Ἡ διεξυγμένη ἢ κατ' αἴτησιν τοῦ συζύγου ἀπὸ κοίτης καὶ τραπέζης κηρωρισμένη δὲν ἔχει δικαίωμα εἰς σύνταξιν.

Ἡ μετὰ συνταξιούχου συζευχθεῖσα ἔχει δικαίωμα εἰς σύνταξιν μόνον ἂν ὁ σύζυγός της ἐπανέλθῃ εἰς δημοσίαν τακτικὴν καὶ ἔμμισθον ὑπηρεσίαν, διατελοῦντα δ' ἐν αὐτῇ ὑπὲρ

τὴν διατίαν, ἐκτὸς ἂν οὗτος καταστῇ σωματικῶς ἢ διανοητικῶς ἀνίκανος πρὸς τὸ ὑπηρετεῖν, ὅτε δὲν ἀπαιτεῖται ἢ παρελεύσεις διατίας.

7. Ἡ σύνταξις τῆς χήρας συνίσταται εἰς τὰ $\frac{2}{10}$ τῆς ἀπονεμηθείσης εἰς τὸν σύζυγον συντάξεως ἢ τῆς συντάξεως, τὴν ὁποίαν ἐδικαιούτο οὗτος νὰ λάβῃ.

Ἐν ἢ χήρα ἔχει καὶ τέκνα τὰ ἀπονεμηθέντα αὐτῇ $\frac{2}{10}$ ἐπὶ τῆς συντάξεως τοῦ συζύγου της αὔξανονται κατὰ $\frac{2}{10}$ διὰ τὸ πρῶτον τέκνον καὶ κατὰ $\frac{1}{10}$ δι' ἕκαστον τῶν λοιπῶν μέχρι συμπληρώσεως ὁλοκλήρου τῆς συντάξεως τοῦ συζύγου. Ἦτοι ἂν ἢ χήρα ἔχει ἓν τέκνον, θὰ λάβῃ τὸ $\frac{2}{10}$ τῆς συντάξεως τῆς συζύγου της, ἂν δύο τὰ $\frac{2}{10}$, ἂν τρία τὰ $\frac{2}{10}$ καὶ ἂν τέσσαρα τὰ $\frac{10}{10}$, δηλ. ὁλόκληρον τὴν σύνταξιν. Πέραν τῶν 4 τέκνων δὲν αὔξάνεται ἢ σύνταξις.

Ἐν ὁ ὑπάλληλος ἀποθάνῃ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ἔνεκα νόσου, μὴ προελθούσης προδήλως ἐκ ταύτης, ὡς ἀπονεμητέα εἰς αὐτὸν σύνταξις λογίζεται ἢ συνισταμένη εἰς τόσα πενηχοστὰ τοῦ μισθοῦ του ὅσο εἶνε τὰ ἔτη τῆς ὑπηρεσίας του, οὐδέποτε ὅμως αὐτὴ δύναται νὰ εἶνε μικροτέρα τοῦ $\frac{1}{3}$ τοῦ συνταξίμου μισθοῦ του, τὸ $\frac{1}{3}$ δὲ τούτου οὐδέποτε δύναται νὰ εἶνε ὀλιγώτερον τῶν 100 δρ. Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς συντάξεως ταύτης κανονίζεται καὶ ἢ ἀνήκουσα εἰς τὴν σύζυγον σύνταξις.

Ἐν ὁ ὑπάλληλος ἀποθάνῃ ἔνεκα νόσου ἢ τραύματος προελθόντος προδήλως εἰς τὰς ὑπηρεσίας, ὡς ἀπονεμητέα αὐτῷ σύνταξις λογίζεται ὁλόκληρος ὁ συντάξιμος αὐτοῦ μισθός, ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τούτου κανονίζεται καὶ ἢ σύνταξις τῆς χήρας.

Ἐν ἢ ἐνηλικιώσει ἢ ἀποκαταστάσει ἕκαστον τῶν τέκνων, ἢ χορηγηθεῖσα εἰς τὴν χήραν σύνταξις ἐλαττώνεται δι' ἀποφάσεως τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἢ χορηγηθεῖσα αὐτῇ σύνταξις κατὰ τὸ ἀνάλογον ποσὸν μέχρι τῆς ἐνηλικιώσεως ἢ ἀποκαταστάσεως πάντων τῶν τέκνων, ὅποτε ἢ σύνταξις περιορίζεται εἰς τὰ $\frac{2}{10}$ τῆς συντάξεως τοῦ συζύγου.

Ἐν ὁ ἀποβιώσῃ ἢ χήρα σύζυγος ἢ κηρυχθῇ ἄφαντος ἢ ἀπολέσῃ τὸ πρὸς σύνταξιν δικαίωμα. καὶ ἢ σύνταξις αὐτῆς πε-

ριορίζεται εις τὰ $\frac{7}{10}$ μὲν ἂν κατὰ τὸν χρόνον τοῦ θανάτου τῆς ὑπάρχει ἐν τέκνον, εις τὰ $\frac{8}{10}$ ἂν ὑπάρχουν δύο, εις τὰ $\frac{9}{10}$ ἂν τρία καὶ εις τὰ $\frac{10}{10}$ ἂν τέσσαρα.

Ὅταν δὲν ὑπάρχει χήρα, ἦτοι ὅταν ἀποθάνῃ ὁ ὑπάλληλος χωρὶς νὰ καταλίπῃ χήραν σύζυγον, ἀλλὰ μόνον τέκνα, ἡ σύνταξις τῶν τέκνων συνίσταται εις τὰ $\frac{7}{10}$ ἂν εἶνε ἐν εις τὰ $\frac{8}{10}$ ἂν δύο εις τὰ $\frac{9}{10}$ ἂν τρία καὶ εις τὰ $\frac{10}{10}$ ἂν τέσσαρα.

Ἐνηλικιωμένον ἢ ἀποκαθισταμένον ἐκάστου τέκνου, ἡ ἀπονεμηθεῖσα εις αὐτὰ σύνταξις ἐλαττώνεται κατ' ἀνάλογον ποσοδόν, παύουσα ὀλοτελῶς ἅμα τῇ ἐνηλικιώσει ἢ ἀποκαταστάσει πάντων τῶν τέκνων.

Ἄν ἀμφοτέροι οἱ γονεῖς τῶν τέκνων εἶνε δημόσιοι ὑπάλληλοι, ἀποθάνουν δ' ἀμφοτέροι ἀφοῦ ἀποκτήσουν δικαίωμα εις σύνταξιν, ἡ ἀπονεμητέα εις τὰ τέκνα σύνταξις ἐξευρίσκειται ὡς ἑξῆς: προστίθενται τὰ ποσὰ τῶν συντάξεων, τὰ ὅποια ἐλάμνον ἢ ἐδικαιοῦντο νὰ λαμβάνουν ἀμφοτέροι οἱ γονεῖς, ἐπὶ τοῦ ἀθροίσματος δι' αὐτῶν λαμβάνονται τὰ $\frac{7}{10}$ ἂν εἶνε ἐν τέκνον, τὰ $\frac{8}{10}$ ἂν δύο $\frac{9}{10}$ ἂν τρία καὶ $\frac{10}{10}$ ἂν τέσσαρα.

Ἄν ὑπάρχει χήρα καὶ τέκνα συγχρόνως, ἡ σύνταξις ἀνήκει κατὰ τὸ ἥμισυ μὲν εις τὴν χήραν, κατὰ τὸ ἕτερον δ' ἥμισυ εις τὰ τέκνα κατ' ἴσας μερίδας. Ἦτοι ἂν ἡ σύνταξις εἶνε 1000 δρ. αἱ 500 ἀνήκουν εις τὴν χήραν καὶ αἱ 500 εις τὰ τέκνα, μεταξύ τῶν ὁποίων διανέμεται κατ' ἔτος μερίδες ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ των. Ἐὰν τὰ τέκνα ἢ μερικὰ τούτων διατελοῦν ὑπὸ τὴν ἐπιτροπίαν ἄλλων καὶ οὐχὶ τῆς μητρὸς, δύνата ν' ἀπαιτηθῇ ὅπως καταβάλληται εις αὐτὸ κεχωρισμένως τὸ ἀνήκον ποσοδόν εις τὰς σύνταξεις.

Δικαίωμα εις σύνταξιν, ὡς ἐλέχθη καὶ ἄνωτέρω, ἔχει καὶ τὸ κατὰ τὸν χρόνον τοῦ θανάτου τοῦ γονεὸς αὐτοῦ ἀνικάνον πρὸς ἄσκησιν οἰουδήποτε βιοποριστικοῦ ἐπαγγέλματος ἐνήλικον καὶ ἄγαμον ἄρρεν τέκνον. Ἡ ἀνικανότης αὕτη δεόν νὰ πιστοποιηται ὁμοφώνως ὑπὸ τῆς ἐγγυτέρας στρατιωτικῆς ὑγειονομικῆς ἐπιτροπῆς ἀπαλλαγῶν, ἧς ἡ γνωμοδότησις ὑποβάλλεται εις τὴν Ἀνωτάτην στρατιωτικὴν ὑγειονομικὴν ἐπιτροπὴν, ὁριστι-

κῶς ἀποφαινομένων περὶ τοὺς πρὸς πᾶσαν ἐργασίαν ἀνικανότητος, δυνασμένην δὲ, ἐὰν κρίνῃ ἀναγκαῖον, νὰ προβῇ εις ἐξέτασιν τοῦ ἀνικάνου.

Ἡ ἀπονεμητέα εις τὸν πατέρα ἢ τὴν μητέρα καὶ τὰς ἀδελφὰς τοῦ θανόντος ἐν χρεῖα ἄνευ τέκνων ὑπαλλήλου, σύνταξις συνίσταται εις τὸ ἥμισυ τῆς ἀπονεμηθείσης ἢ ἀπονεμητέας εις τὸν θανόντα συντάξεως. Ἀποβιώσαντος τοῦ πατρὸς ἢ σύνταξις αὐτοῦ μεταβιβάζεται ὁλόκληρος εις τὴν χήραν μητέρα καὶ τὰς τυχόν ἀγάμους ἀδελφὰς, μὴ ὑπαρχούσης ἐκ χήρας μητρὸς ἢ ἐκ λιπούσης βραδύτερον, περιέρχεται ὁλόκληρος εις τὰς ἀδελφὰς. Ἡ σύνταξις μητρὸς καὶ ἀδελφῶν ἀνήκει κατὰ τὸ ἥμισυ εις τὴν μητέρα καὶ κατὰ τὸ ἕτερον ἥμισυ εις τὰς ἀδελφὰς κατ' ἴσας μερίδας. Τὸ ἀνήκον εις τὰς ἀδελφὰς μερίδιον εις τὰς σύνταξεις παύει διὰ τῆς ἀποκαταστάσεως αὐτῶν, ὅτε ἡ μερίς των προσανξάνει τὴν τῆς χήρας μητρὸς.

8. Τὸ δικαίωμα τῆς συντάξεως ἀρχεται ἀπὸ τῆς ἐπομένης τῆς ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἀπομακρύνσεως τοῦ ὑπαλλήλου ἢ ἀπὸ τῆς ἐπομένης τοῦ θανάτου αὐτοῦ ἢ ἀπὸ τῆς ἐπομένης τοῦ θανάτου τοῦ συνταξιούχου.

Ἄν τις ὑποβάλλῃ παραίτησιν ἀπὸ τῆς ὑπηρεσίας ὡς ἔχων 30ετῆ συντάξιμον ὑπηρεσίαν, δὲν γίνῃ δ' αὕτη ἐν τῷ μεταξύ δεκτῇ, παύει αὐτοδικαίως τῆς ὑπηρεσίας τὴν ἐξηκοστὴν ἡμέραν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς παρατήσεως. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ ἐπὶ τοῦ παραιτουμένου λόγῳ ὑποβιβασμοῦ μὴ ὀφειλομένη εις πειθαρχικὴν ποινὴν.

Κηρυχθείσης ἀφανείας τὸ δικαίωμα τῆς συντάξεως ἀρχίζει ἀπὸ τῆς τελευταίας στιγμῆς τοῦ κινδύνου ἢ τῆς τελευταίας περὶ τοῦ κηρυχθέντος ἀφάντου εἰδήσεως. Ἀφαντος κηρύσσεται διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως ἐκεῖνος περὶ τοῦ θανάτου τοῦ ὁποίου δὲν ὑπάρχει πλήρης βεβαιότης ἀλλὰ σοβαρὰ τεκμήρια.

9. Οὐδεὶς δικαιούται νὰ λαμβάνῃ δύο συντάξεις συγχρόνως. Ἐπίσης οὐδεὶς δικαιούται νὰ λαμβάνῃ συγχρόνως μισθὸν καὶ σύνταξιν. Ἐξαιρετικῶς ἐπιτρέπεται νὰ λαμβάνουν σύνταξιν καὶ μισθὸν συγχρόνως συνταξιούχοι τραυματιῶν πολέμου ἢ συντα-

ξιοῦχα πρόσωπα τῆς οἰκογενείας τῶν ἔνεκα τοῦ πολέμου θανόντων. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ ὅταν ἀπενημήθη ἡ σύνταξις ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ ἔνεκα τῆς ὑπηρεσίας φόνου ἢ ἐκ τῶν τραυματίων θανάτου τοῦ ὑπαλλήλου. Ἐὰν ἡ ὑπηρεσία, δι' ἣν καταβάλλεται ὁ μισθός, εἶνε συντάξιμος, δὲν αἴρεται τὸ συντάξιμον αὐτῆς ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ὁ ὑπάλληλος κατὰ τὴν διάρκειαν ταύτης ἐλάμβανε πρὸ τοῦ μισθοῦ καὶ σύνταξιν, ἀλλὰ προσαυξάνει τὴν συντάξιμον αὐτοῦ ὑπηρεσίαν, μετὰ δὲ τὴν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἀπομάκρυνσιν αὐτοῦ κανονίζεται ἡ ἀνήκουσα εἰς αὐτὸν σύνταξις προσαυξάνουσα τὴν πρότερον ἀπονεμηθεῖσαν αὐτῷ καὶ ἀποτελοῦσα μετ' αὐτῆς ἑνιαίαν πολιτικὴν σύνταξιν.

10. Ὁ ὑπάλληλος χάνει τὸ πρὸς σύνταξιν δικαίωμα ἐὰν ἀπολυθῇ καὶ αὐτογνομόνως ἐγκαταλίπει τὴν θέσιν του. Ἡ δὲ χῆρα χάνει τὸ πρὸς σύνταξιν δικαίωμα α) ἂν ἔλθῃ εἰς νέον γάμον καὶ β) ἂν ἐκπέσῃ τῆς ἐπιτροπείας τῶν τέκνων τῆς δι' αἰσχρὰν διαγωγὴν.

11. Τὸ πρὸς σύνταξιν ἢ τὸ πρὸς καταβολὴν αὐτῆς δικαίωμα ἀναστέλλεται ἐὰν ὁ δικαιούχος α) καταδικασθῇ εἰς ἐγκληματικὴν ποινὴν, ἀφ' ἧς καταστῇ ἀμετάκλητος ἢ ἀπόφασις καὶ μέχρι λήξεως τῆς ποινῆς, καὶ β) ἀποβάλῃ τὴν ἐλληνικὴν ἰθαγένειαν, ἐφ' ὅσον διαρκεῖ ἡ ἀποβολή.

Μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ποινῆς καὶ μετὰ τὴν ἐπανάκτησιν τῆς ἐλληνικῆς ἰθαγενείας, ὁ δικαιούχος ἀνακτᾷ αὐτοδικαίως τὸ πρὸς καταβολὴν τῆς συντάξεως δικαίωμα, ἀρχόμενον ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ ἐπομένου μηνὸς ἀφ' ἧς ἐξέλιπεν ὁ λόγος τῆς διακοπῆς.

12. Ἡ σύνταξις, ὁ μισθός καὶ πᾶσαι αἱ ἀποδοχαὶ ἢ ἀποζημιώσεις τοῦ ὑπαλλήλου δὲν ἐκχωροῦνται οὐδὲ κατάσχονται. Πᾶσα ἐκχώρησις ἢ κατάσχεσις αὐτῶν εἶνε ἄκυρος. Ἐξαιρετικῶς ἐπιτρέπεται ἢ κατάσχεσις τῆς συντάξεως ἢ τῶν ἀποδοχῶν μόνον μέχρι τοῦ ἐνὸς τετάρτου αὐτῶν καὶ μόνον λόγῳ διατροφῆς τῶν κατὰ νόμον εἰς αὐτὴν δικαιουμένην ἢ ἔνεκα χρεῶν πρὸς τὸ δημόσιον ἢ πρὸς ἀνεγνωρισμένους εἰδικούς ὑπὲρ τῶν ὑπαλλήλων συνεταιρισμούς.

13. Οἱ δικαιούμενοι εἰς σύνταξιν διὰ ν' ἀπονεμηθῆ εἰς αὐτοὺς αὐτῆ ὑποβάλλουν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας σχετικὴν αἴτησιν, διαλαμβάνουσαν τὸν λόγον δι' ὃν αἰτοῦνται τὴν ἀπονομὴν ταύτης, τὸ σύνολον τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν καὶ τὸν κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος τῆς ὑπηρεσίας των μισθόν. Ἡ αἴτησις θὰ ἔχη ὡς ἐξῆς: «Πρὸς τὸ Σεβαστὸν Ὑπουργεῖον Παιδείας Ὁρησκευμάτων. Ἀπολυθεὶς τῆς ὑπηρεσίας διὰ σωματικὴν ἀνικονότητα (ἢ διὰ κατάργησιν θέσεως ἢ παραιτηθεὶς τῆς ὑπηρεσίας καὶ ἔχων 25ετῶν συντάξιμον ὑπηρεσίαν καὶ 60 ἐτῶν ἡλικίαν ἢ καὶ ἔχων 35ετῆ συντάξιμον ὑπηρεσίαν ἢ ὡς ὑποβιβασθεὶς οὐχὶ διὰ πειθαρχικὸν παράπτωμα, καὶ δικαιούμενος εἰς σύνταξιν λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω συνημμένως τ' ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ καὶ παρακαλέσω ὑμᾶς ὅπως εὐαρεστοῦμενοι διατάξητε τὴν ἐνέργειαν τῶν νομίμων διατυπώσεων ὅπως μοι ἀπονεμηθῆ ἡ ἀνήκουσα σύνταξις. Τὸ σύνολον τῆς συντάξιμου ὑπηρεσίας μου ἀνέρχεται εἰς . . . ἔτη . . . μῆνας . . . ἡμέρας. ὁ δὲ συντάξιμος μισθός τοῦ τελευταίου ἔτους τῆς ὑπηρεσίας μου εἰς δρ . . . . Εὐπειθέστατος Α. Β. ».

Ἡ περὶ ἀπονομῆς συντάξεως αἴτινες συνοδεύεται ὑπὸ τῶν ἐξῆς δικαιολογητικῶν.

α) πιστοποιητικοῦ γεννήσεως ἐξηγμένου ἐκ τοῦ ληξιαρχικοῦ βιβλίου, ἢ τοιοῦτου μὴ ὑπάρχοντος, πιστοποιητικοῦ ἐκδεδομένου ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας δημοτικῆς ἢ κοινοτικῆς ἀρχῆς ἢ πιστοποιητικοῦ ἐκ τοῦ μητροῦ τῶν ἀρρένων β) τῶν πρωτοτύπων ἐγγράφων τῶν διορισμῶν, μεταθέσεων, προαγωγῶν, ἀπολύσεων, ἀδειῶν, διαθεσιμότητος καὶ ἀργίας ἢ ἐπισήμων ἀντιγράφων τούτων ἢ πιστοποιητικῶν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας περὶ τούτων ἢ δικαστικὴν ἀπόφασιν περὶ αὐτῶν. Τὰ πρωτότυπα τῶν ἐγγράφων δέον νὰ φέρωσιν ἕκαστον χαρτόσημον δρ. 5.

γ) Τοῦ ἀτομικοῦ στρατιωτικοῦ βιβλιαρίου ἢ πιστοποιητικοῦ τοῦ ἀρμοδίου στρατολογικοῦ γραφείου ἢ ἐπισήμου ἀντιγράφου τοῦ φύλλον μητροῦ περὶ τῆς στρατιωτικῆς του ὑπηρεσίας, προκειμένου δὲ περὶ ἐμπολέμου τοιαύτης συμπιπτούσης πρὸς ἄλλην συντάξιμον ὑπηρεσίαν καὶ βεβαιώσεως τῆς ἀρμοδίας

στρατιωτικῆς ἢ ναυτικῆς ἀρχῆς, ὅτι αὐτὴ δεικνύει πράγματι ἐν τῷ στρατῷ τῆς ἑραῆς ἢ τῆς θαλάσσης.

δ) τῶν πρωτοτύπων τῶν πράξεων, δι' ὧν ἀνεγνωρίσθη συντάξιμος ὑπηρεσία.

Καὶ ἐπὶ τούτων ἐπικολλᾶται χαρτόσημον δρ. δ.

ε) τῶν ἐγγράφων τοῦ καθορισμοῦ τοῦ κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος τῆς ὑπηρεσίας μισθοῦ ἢ τῶν τυχόν προσαυξήσεων τούτου.

Οἱ ἀπαλλαγέντες τῆς ὑπηρεσίας λόγῳ σωματικῆς ἢ διανοητικῆς ἀνικανότητος μὴ ὀφειλομένης εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἢ λόγῳ ὀρίου ἡλικίας ἢ λόγῳ καταργήσεως θέσεως καὶ διὰ τοὺς λόγους τούτους αἰτοῦντες τὴν ἀπονομὴν συντάξεως ὑποβάλλουν ἐκτὸς τῶν ἄνω δικαιολογητικῶν, καὶ βεβαίωσιν τοῦ ὑπουργείου ὅτι ἀπηλλάγησαν τῆς ὑπηρεσίας ἄτε κριθέντες κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις ὡς σωματικῶς ἢ διανοητικῶς ἀνίκανοι ἢ λόγῳ ὀρίου ἡλικίας ἢ λόγῳ καταργήσεως θέσεως, ἐφ' ὅσον τὰ στοιχεῖα ταῦτα δὲν προκύπτουν ἐκ τῶν ἐγγράφων τῆς ἀπαλλαγῆς.

14. Ἡ χήρα μετὰ ἢ ἄνευ τέκνων ὑποβάλλει τὴν ἐξῆς αἴτησιν: «Πρὸς τὸ Σεβαστὸν Ὑπουργεῖον κλπ. Ἀποθανόντος τοῦ συζύγου μου ὅστις ὑπηρετεῖ ὡς δημοδιδάσκαλος εἰς τὸ ἐν . . . δημοτικὸν σχολεῖον καὶ ἐδικαιοῦτο εἰς σύνταξιν, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσω ὑμᾶς, ὅπως εὐαρεστούμενοι ἐνεργήσητε νὰ ἀπονειμῆθῃ εἰς ἐμὲ (καὶ τὰ τέκνα μου) ἐπὶ τῇ βάσει τῶν συνημμένων ἐγγράφων ἢ ἀνήκουσα σύνταξις. Τὸ σύνολον τῆς συνταξίμου ὑπηρεσίας τοῦ συζύγου μου ἀνέρχεται εἰς . . . ἔτη μῆνας . . . ἡμέρας, ὁ δὲ συντάξιμος αὐτοῦ μισθὸς τοῦ τελευταίου ἔτους εἰς . . . δραχμᾶς. Εὐπειθεστάτη Γ. Β.»

Ἡ χήρα τοῦ ἀποβιώσαντος ὑπαλλήλου ὀφείλει νὰ ὑποβάλῃ μαζί με τὴν αἴτησιν τὰ ἐξῆς δικαιολογητικά.

α) Τὰ ἀνωτέρω ἔγγραφα.

β) πιστοποιητικὸν ἀρμοδίως ἐκδεδωμένον περὶ τοῦ θανάτου τοῦ ὑπαλλήλου.

πιστοποιητικὸν ἀρμοδίως ἐκδεδωμένον, ἐμφαίνον ὅτι ἤλθεν εἰς νόμιμον γάμον μετὰ τοῦ ἀποβιώσαντος, τὸν χρόνον τῆς τελέσεως τούτου καὶ ὅτι ὁ γάμος δὲν διελύθη μέχρι τοῦ

θανάτου τοῦ συζύγου, οὐδὲ ἐπῆλθε χωρισμὸς ἀπὸ τραπέζης καὶ κοίτης.

δ) Πιστοποιητικὸν ἀρμοδίως ἐκδεδωμένον περὶ τοῦ ἂν ὁ ἀποβίωσας κατέλιπεν ἢ μὴ ἐκ τοῦ μετ' αὐτῆς ἢ ἐξ ἄλλου γάμου νόμιμα ἢ νομιμοποιητικὰ τέκνα, τοῦ ἀριθμοῦ, τοῦ ὀνόματος, τῆς ἡλικίας καὶ τῆς προσωρινῆς καταστάσεως τούτων. Πρόκειμένου περὶ νομιμοποτῶν τέκνων ὑποβάλλονται καὶ τὰ ἀποδεικτικὰ τῆς νομιμοποιήσεως ἔγγραφα.

15. Τὰ τέκνα τοῦ θανόντος ἐν ὑπηρεσίᾳ ἢ συνταξιούχου ὑπαλλήλου, δικαιούμενα συντάξεως ὑποβάλλουν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὴν ἐξῆς αἴτησιν: «Δικαιούμενα εἰς σύνταξιν ὡς τέκνα τοῦ ἐν δημοσίᾳ ὑπηρεσίᾳ ἀποβιώσαντος (ἢ συνταξιούχου) τέως δημοδιδασκάλου τοῦ ἐν . . . δημοτικοῦ σχολεῖον . . . λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλωμεν τὰ συνημμένα δικαιολογητικὰ καὶ νὰ παρακαλέσωμεν ὅπως εὐαρεστούμενοι διατάξητε τὴν ἐνέργειαν τῶν νομίμων διατυπώσεων ὅπως ἀπονειμῆθῃ εἰς ἡμᾶς ἢ ἀνήκουσα σύνταξις. Τὸ σύνολον τῆς συνταξίμου ὑπηρεσίας τοῦ ἀποβιώσαντος πατρὸς μας ἀνέρχεται εἰς . . . ἔτη . . . μῆνας . . . ἡμέρας. Εὐπειθεστάτοι Β. Β.»

Μαζί με τὴν αἴτησιν ὑποβάλλονται τὰ ἐξῆς δικαιολογητικά.

α) πιστοποιητικὸν, ἀρμοδίως ἐκδεδωμένον, περὶ τοῦ θανάτου τοῦ πατρὸς ἢ τῆς μητρὸς.

β) πιστοποιητικὸν ἀρμοδίως ἐκδεδωμένον, περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν νομίμων ἢ νομιμοποιητῶν τέκνων τοῦ ἀποβιώσαντος, τοῦ ὀνόματος, τῆς ἡλικίας καὶ τῆς προσωπικῆς καταστάσεως τούτου, προκειμένου δὲ περὶ νομιμοποιητῶν τέκνων ὑποβάλλονται καὶ τὰ ἀποδεικτικὰ τῆς νομιμοποιήσεως ἔγγραφα.

γ) Ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ αἰτήσεως τέκνων πατρὸς ὑπαλλήλου, πιστοποιητικὸν ἀρμοδίως ἐκδεδωμένον, ἐμφαίνον, ἂν ὁ πατὴρ κατέλιπεν ἢ μὴ χήραν σύζυγον, τὸν χρόνον τῆς τελέσεως τοῦ γάμου μετὰ ταύτης καὶ ἂν μέχρι τοῦ θανάτου τούτου ἐπῆλθεν ἢ μὴ χωρισμὸς ἀπὸ τραπέζης ἢ κοίτης.

δ) Ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ αἰτήσεως φυσικῶν τέκνων

μητρός υπαλλήλου, πιστοποιητικὸν τῆς ἀρμοδίας δημοτικῆς ἢ κοινοτικῆς ἀρχῆς ὅτι ταῦτα εἶνε φυσικὰ τέκνα τῆς θανούσης.

ε) Τὰ ἔγγραφα, τὰ διαλαμβανόμενα ἀνωτέρω ἐν παραγρ. 13, α', β', γ', δ', καὶ ε'.

16. Ὁ πατὴρ τοῦ θανόντος ἐν ἀγαμία ἢ ἐν χηρεία ἄνευ τέκνων υπαλλήλων υποβάλλει εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τὴν ἐξῆς αἰτήσιν: «Θανόντος ἐν χηρεία ἄνευ τέκνων (ἢ ἐν ἀγαμία) τοῦ υἱοῦ μου τέως δημοδιδασκάλου εἰς τὸ ἐν . . . δημοτικὸν σχολεῖον, λαμβάνω τὴν τιμὴν κλπ. (ὡς ἀνωτέρω).»

Μετὰ τῆς αἰτήσεως υποβάλλονται τὰ ἐξῆς δικαιολογητικά.

α) πιστοποιητικὸν, ἀρμοδίως ἐκδεδομένον, περὶ τοῦ θανάτου τοῦ υπαλλήλου καὶ ὅτι οὗτος διετέλει ἄγαμος ἢ ἐν χηρεία ἄνευ τέκνων.

β) Πιστοποιητικὸν, ἀρμοδίως ἐκδεδομένον, ὅτι ὁ θανὼν ἦτο νόμιμος ἢ νομιμοποιητὸν τέκνον καὶ τὰ ἀποδεικτικά τῆς νομιμοποιήσεως ἔγγραφα.

γ) πιστοποιητικὸν τῆς ἡλικίας ἐξηγημένον ἐκ τοῦ ληξιαρχικοῦ βιβλίου καὶ τοιοῦτου μὴ υπάρχοντος πιστοποιητικὸν ἐκδεδομένον ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας δημοτικῆς ἢ κοινοτικῆς ἀρχῆς ἢ πιστοποιητικὸν ἐκ τοῦ μητρώου τῶν ἀρρένων.

δ) Τὰ ἔγγραφα τὰ διαλαμβανόμενα ἀνωτέρω ἐν παραγρ. 13, α', β', γ', δ', καὶ ε'.

17. Ἡ χήρα μήτηρ τοῦ θανόντος ἐν ἀγαμία ἢ ἐν χηρεία ἄνευ τέκνων υπαλλήλου υποβάλλει εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τὴν ἐξῆς αἰτήσιν: Ὡς προκύπτει ἐκ τῶν συνημμένων ἐγγράφων διατελῶ ἐν χηρεία, εἶμαι δὲ μήτηρ τοῦ ἐν ἀγαμία (ἢ χηρεία ἄνευ τέκνων) ἀποβιώσαντος δημοδιδασκάλου τοῦ ἐν . . . δημοτικοῦ σχολεῖου . . . Δικαιουμένη δὲ κατὰ τὸν νόμον εἰς σύνταξιν, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσω (κλπ. ὡς ἀνωτέρω).

Μετὰ τῆς αἰτήσεως υποβάλλονται τὰ ἐξῆς δικαιολογητικά.

α) Πιστοποιητικὸν, ἀρμοδίως ἐκδεδομένον, περὶ τοῦ θανάτου τοῦ υπαλλήλου καὶ ὅτι οὗτος διατελεῖ ἄγαμος ἢ ἐν χηρεία ἄνευ τέκνων.

β) πιστοποιητικὸν ὅτι ἦτο μήτηρ τοῦ ἀποβιώσαντος καὶ

διετέλει ἐν χηρεία ἢ ἐχίρειυσεν ἐντὸς διετίας καὶ πότε ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ υπαλλήλου, ἢ ἐπὶ νόθου τέκνου, ὅτι ἦτο φυσικὴ μήτηρ αὐτοῦ.

γ) πιστοποιητικὸν, ἀρμοδίως ἐκδεδομένον, ἐμφαίνον ἂν ὁ ἀποβιώσας κατέλιπεν ἢ μὴ ἀγάμους ἀδελφὰς ὄρφανὰς πατρὸς ἢ ἐφ' ὅσον συσέτρεχε περίπτωσις, ὅτι αὐτὰ ἐστερηθήσαν τοῦ πατρὸς ἐντὸς διετίας καὶ πότε ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ υπαλλήλου, τὸν ἀριθμὸν καὶ τὰ ὀνόματα τούτων.

α) Τὰ ἀνωτέρω ἐν παραγρ. 13, α', β', γ', δ', καὶ ε', διαλαμβανόμενα ἔγγραφα.

18. Ἐπὶ αἰτήσεως μητρός καὶ ἀδελφῶν υποβάλλονται τὰ αὐτὰ πιστοποιητικά καὶ ἔγγραφα.

19. Αἱ ὄρφαναι ἀδελφαὶ τοῦ ἐν ἀγαμία (ἢ χηρεία ἄνευ τέκνων) ἀποβιώσαντος υπαλλήλου υποβάλλουν τὴν ἐξῆς αἰτήσιν. «Τυχάνουσαι ἀδελφαὶ τοῦ ἐν χηρεία ἄνευ τέκνων (ἢ ἐν ἀγαμία) ἀποβιώσαντος δημοδιδασκάλου τοῦ ἐν . . . δημοτ. σχολεῖου καὶ ὄρφανῆ πατρὸς καὶ μητρός, λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσωμεν ὑμᾶς, ὅπως εὐαρεστούμενοι διατάξῃτε τὴν ἐνέργειαν τῶν νομίμων διατυπώσεων ὅπως ἀπονεμηθῇ ἡμῖν ἢ ἀνήκουσα σύνταξις. Τὸ μὲν σύνολον τῆς συντάξιμου ὑπηρεσίας τοῦ ἀποβιώσαντος ἀδελφοῦ μας ἀνέρχεται εἰς . . . ἔτη . . . μῆνος . . . ἡμέρας, ὁ δὲ συντάξιμος αὐτοῦ μισθὸς τοῦ τελευταίου ἔτους τῆς ὑπηρεσίας του εἰς δο. . . . Συνημμένως υποβάλλομεν τὰ κατὰ νόμον δικαιολογητικά. Εὐπειθέσται Β.Β.»

Μετὰ τῆς αἰτήσεως υποβάλλονται τὰ ἐξῆς δικαιολογητικά:

α) Πιστοποιητικὸν, ἀρμοδίως ἐκδεδομένον, περὶ τοῦ θανάτου τοῦ υπαλλήλου καὶ ὅτι οὗτος διετέλει ἄγαμος ἢ ἐν χηρεία ἄνευ τέκνων.

β) Πιστοποιητικὸν ἀρμοδίως ἐκδεδομένον, ἂν ὁ ἀποβιώσας κατέλιπεν ἢ μὴ πατέρα.

γ) Πιστοποιητικὸν ἀρμοδίως ἐκδεδομένον, ἂν ὁ ἀποβιώσας κατέλιπεν ἢ μὴ χήρον νόμιμον μητέρα ἢ φυσικὴν.

δ) Πιστοποιητικὸν, ἀρμοδίως ἐκδεδομένον, ἐμφαίνον τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀγάμων ἀδελφῶν, τὰ ὀνόματα τούτων καὶ ὅτι

αὔται εἶνε ὀρφαναὶ πατρὸς ἢ ὅτι ἐστερήθησας τούτου ἐντὸς διετίας καὶ πότε ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ ἀδελφοῦ.

ε) Τὰ ἐν τῇ παραγ. 13, α', β', γ', δ', καὶ ε' διαλαμβανόμενα ἔγγραφα.

20. Τὸ ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας παραλαμβάνον τὴν περὶ ἀπονομῆς συντάξεως αἴτησιν, ἐξελέγχει ταύτην καὶ τὰ ἐν αὐτῇ δικαιολογητικά, μερισμῶν περὶ τῆς συμπληρώσεως τῶν ὑπαρχουσῶν τυχόν ἐλλείψεων καὶ διαβιβάζω εἰτα τὴν αἴτησιν μετ' ὄλων τῶν σχετικῶν εἰς τὸ ἐλεγκτικὸν συνέδριον μετὰ πάσης ἐνδεικνυομένης παρατηρήσεως ἢ πληροφορίας σχετικῶς πρὸς τὸ δικαίωμα τοῦ αἰτοῦντος, τὴν ὑπηρεσίαν αὐτοῦ καὶ τὸν κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος τῆς ὑπηρεσίας του μισθόν.

Τὸ Ἐλεγκτικὸν συνέδριον, ἔλεγχον τὰ δικαιολογητικὰ ἐκδίδει τὴν περὶ ἀπονομῆς συντάξεως ἀπόφασίν του, ἐν τῇ ὁποίᾳ ὀρίζεται τὸ ποσὸν τῆς συντάξεως καὶ ἡ ἡμέρα τῆς ἐνάρξεως αὐτῆς καὶ τὴν ὑποίαν κοινοποιεῖ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν συντάξεω τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν. Εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην δέον ὁ δικαιούχος νὰ δηλώσῃ τὸν τρόπον διαμονῆς καὶ τὸ ταμεῖον, παρ' οὗ ἐπιθυμεῖ νὰ καταβάλληται αὐτῷ ἡ σύνταξις. Ἡ δήλωσις ἔχει ὡς ἑξῆς: «Πρὸς τὸ Στὸν ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν (ὑπηρεσίαν συντάξεως.) Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ δηλώσω ὑμῖν, ὅτι διαμένω ἐν . . . καὶ ὅτι ἐπιθυμῶ ὅπως ἡ ἀπονεμηθεῖσα σύνταξις μοὶ καταβάλλεται ἐκ τοῦ ταμείου..... Εὐπειθέστατος.» Μετὰ τὴν ὑποβολὴν τῆς δηλώσεως ταύτης ἡ ὑπηρεσία τῶν συντάξεων ἐγγράφει τὸν δικαιούχον εἰς τὸ μητρώον τῶν συντάξεων καὶ κοινοποιεῖ εἰς αὐτὸν τὸ «δίπλωμα» λεγόμενον τῆς ἀπονομῆς τῆς συντάξεως.

Ἡ σύνταξις εἶνε πληρωτέα εἰς τὴν ἀρχὴν ἐκάστης τομηνίας.

Ἐκτὸς τοῦ ἀναγραφομένου ἐν τῇ ἀποφάσει τοῦ Ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου ποσοῦ τῆς συντάξεως, τοῦ ἐξευρισκομένου, ὡς ἀνωτέρω ἐλέχθη, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐτῶν τῆς ὑπηρεσίας δικαιούχου, προστίθενται 100 ο]ο μὲν, ἐφ' ὅσον ἡ ἀπονεμηθεῖσα σύνταξις εἶναι κάτω τῶν 1000 δραχμῶν, 75 ο]ο δὲ ἐφ' ὅσον αὕτη εἶναι ἀνωτέρα τῶν 1000 δρ. Ἐπὶ τοῦ προκύπτοντος ποσοῦ προσ-

τίθενται εἰσέτι 25 ο]ο μὲν ἔαν τὸ ποσὸν εἶναι κατώτερον τῶν 1000 δραχμῶν, 20 ο]ο δὲ ἔαν τὸ ποσὸν εἶναι ἀνώτερον τῶν χιλίων δραχμῶν καὶ τὸ ἐξαγόμενον ἀποτελεῖ τὴν καταβλητέαν εἰς τὸν δικαιούχον σύνταξιν. Ἄν π. χ. διὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου ἀπενεμήθη εἰς εἰσηγητὴν ἔχοντα 35ετῆ ὑπηρεσίαν σύνταξις ἐκ δραχ. 1012.50, θὰ προστεθοῦν εἰς ταύτην τὰ 75 ο]ο ἥτοι δρ. 759.35, εἰς δὲ τὸ ἐκ δρ. 1771.85 ἄθροισμα αὐτῶν θὰ προστεθοῦν τὰ 25 ο]ο, ἥτοι δρ. 442.95. Τὸ προκύπτον ἐξαγόμενον ἐκ δρ. 2214.80 ἀποτελεῖ τὴν καταβλητέαν εἰς τὸν εἰσηγητὴν σύνταξιν.

Εἰς περίπτωσιν ἐνηλικιώσεως, ἀποκαταστάσεως ἢ θανάτου τέκνων ἢ ἀδελφῶν, δευτέρου γάμου χήρας ἢ ἐκπτώσεως αὐτῆς ἀπὸ τῆς ἐπιτρολείας τῶν τέκνων τῆς δι' αἰσχρὰν διαγωγὴν, ὀφείλει πᾶς δικαιούχος τῆς συντάξεως ἢ ὁ νομίμως ἐκπροσωπῶν αὐτὸν νὰ δηλώσῃ ἀμέσως εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν συντάξεων τὸ γεγονός, προσάγων καὶ ἐπίσημον βεβαίωσιν αὐτοῦ.

Ὅμοίως πᾶσα δημοσία, δημοτικὴ ἢ κοινοτικὴ ἀρχή, εἰς γνώσιν τῆς ὁποίας περιῆλθε τοιοῦτον γεγονός, ὀφείλει πάραυτα ν' ἀναφέρῃ τοῦτο εἰς τὴν ὡς εἴρηται ὑπηρεσίαν.

21. Κατὰ τὰς περὶ ἀπονομῆς συντάξεως ἀποφάσεως τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ἐπιτρέπεται ἀναθεώρησις ἐκ μέρους τοῦ δικαιούχου ἐντὸς ἐνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως ταύτης· α) λόγῳ πλάνης-περὶ τὰ πραγματικὰ γεγονότα ἢ λόγῳ λογιστικοῦ λάθους καὶ β) ἂν προσαχθῶσι νέα κρίσιμα ἔγγραφα. Ἄν π. χ. τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον λόγῳ ἐλλείψεως ἐπαρκῶν ἀποδεικτικῶν ἐγγράφων δὲν ὑπελόγησεν ὑπηρεσίαν τινὰ τοῦ δικαιούχου, οὗτος δικαιούται προσάγων πληρέστερα ἔγγραφα νὰ ζητήσῃ τὴν ἀναθεώρησιν τῆς ἀποφάσεως αὐτοῦ. Ἐπίσης δικαιούται νὰ ζητήσῃ τὴν ἀναθεώρησιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου, ἂν τοῦτο ὑπέπεσεν εἰς λάθος κατὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ὑπηρεσίας ἢ τοῦ μισθοῦ. Μαζὶ μὲ τὴν περὶ ἀναθεωρήσεως αἴτησιν, ὑποβαλλομένην εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας, θὰ ὑποβληθῶσιν εἰς τὰ δικαιολογητικά, ἐφ' ὧν στηρίζεται ἡ ἀναθεώρησις, πρὸς τούτους δὲ καὶ παράβολον ἐκ δρ. 25, ἥτοι γραμμά-

τιον καταθέσεως εἰς δημόσιον ταμεῖον δρ. 25 ὡς παράβολον διὰ τὴν ἀναθεώρησιν. Ἡ περὶ ἀναθεώρησεως αἴτησις ἔχει ὡς ἐξῆς: «Πρὸς τὸ Σὸν Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας. Ἐπειδὴ τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον ἐν τῇ ἀποφάσει του περὶ τῆς ἀπονεμητέας μοι συντάξεως οὐχὶ ὀρθῶς ὑπελόγησε τὴν συντάξιμον ὑπηρεσίαν μου εἰς . . . . ἔτη . . . . μῆνας . . . . ἡμέρας, ἐνῶ αὐτὴ, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν προσαχθέντων ἐγγράφων, ἐπίσημα ἀντίγραφα τῶν ὁποίων ὑποβάλλονται καὶ συνημμένως, ἀνέρχεται εἰς . . . . . (ἢ ἐπειδὴ οὐχὶ ὀρθῶς ὑπελογίσθη ὁ συντάξιμος μισθός μου εἰς δρ. . . . . ἐνῶ ἀνέρχεται εἰς δρ. . . . . κλπ.), λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσω Ὑμᾶς, ὅπως εὐαρεστούμενοι προκαλέσητε τὴν ἀναθεώρησιν τῆς μνημονευθείσης ἀποφάσεως τοῦ Ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου ἐπὶ τῷ τέλει, ἵνα αὐξηθῇ ἡ σύνταξις μου. Εὐπειθέστατος Α. Β.».

22. Ἐκτὸς τῆς ἐν τῷ Ἑλληνικῷ Κράτει παρασχεθείσης ὑπηρεσίας ὑπὸ δημοσίου ἐμπίσθου πολιτικοῦ ὑπαλλήλου, λογίζεται συντάξιμος καὶ ἡ ὑπηρεσία ἐν τοῖς σχολείοις τῶν νέων χωρῶν πρὸ τῆς ἀπελευθερώσεως αὐτῶν ὡς καὶ ἡ ὑπηρεσία ἐν σχολείοις Ἑλληνικῶν κοινοτήτων τῆς ἀλλοδαπῆς. Ἐπίσης συντάξιμος λογίζεται καὶ ἡ ὑπηρεσία ἐν τοῖς Ὁρφανοτροφείοις Χατζηκώστα, Παπαφείω καὶ Ἀμαλείω, ἐφ' ὅσον ἦτο διδασκαλική.

Διὰ νὰ λογισθῇ ὁμοῦ ὡς συντάξιμος ἡ ἀνωτέρω ὑπηρεσία πρέπει ποσηγουμένως ν' ἀναγνωρισθῇ ὡς τοιαύτη δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας.

Δικαίωμα πρὸς ἀναγνώρισιν τῆς τοιαύτης ὑπηρεσίας τῶν ἔχοντων μόνον οἱ πρὸ τῆς 28 Ἀπριλίου 1923 διατελοῦντες ἐν δημοσίᾳ ἐκπαιδευτικῇ ἢ ἄλλῃ ὑπαγομένη εἰς τὴν ὁρμοδιότητα τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὑπηρεσία, μὴ ἀσκήσαντες δὲ τότε τὸ δικαίωμά των τοῦτο. Ἐκ τούτων οἱ μὲν διατελοῦντες ἤδη ἐν δημοσίᾳ ὑπηρεσίᾳ δικαιοῦνται νὰ ὑποβάλουν τὴν πρὸς ἀναγνώρισιν αἴτησιν μέχρι τέλους Δεκεμβρίου 1929, οἱ δ' ἀναδιοριζόμενοι ἐντὸς ἔτους ἀπὸ τοῦ διορισμοῦ των.

Διὰ ν' ἀναγνωρισθῇ ὑπηρεσία τις ὡς συντάξιμος πρέπει ν' ἀποδεικνύηται διὰ πιστοποιητικῶν, ἐκδεδομένων ὑπὸ τῶν οἰκείων

ἐφορευῶν, ἐπικεκρωμένων δὲ ὑπὸ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν, ἐν ἑλλείψει δὲ τοιούτων δι' ἐνόρκων πιστοποιήσεων ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδικείου δύο μαρτύρων. Τὰ πιστοποιητικά δέον ν' ἀναγράφουν τὰ σχολεῖα, εἰς ἃ ὑπηρετήσεν ὁ αἰτῶν καὶ τὰ σχολικὰ ἔτη, καθ' ἃ ὑπηρετήσεν εἰς ἕκαστον ἐκ τούτων. Ἡ αἴτησις ἔχει ὡς ἐξῆς: «Πρὸς τὸ Σὸν Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας. Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω τὰ συνημμένα πιστοποιητικά, ἐξ ὧν προκύπτει ὅτι ὑπηρετήσα κατὰ τὰ σχολικὰ ἔτη . . . . . εἰς τὸ σχολεῖον . . . . . κλπ. καὶ νὰ παρακαλέσω Ὑμᾶς, ὅπως εὐαρεστούμενοι ἀναγνωρίσητε τὴν ὑπηρεσίαν μου ταύτην συντάξιμον συμφώνως τῷ νόμῳ. Εὐπειθέστατος».

Μετὰ τῆς οἰτήσεως δέον νὰ ὑποβληθοῦν

- α) Τὰ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον πιστοποιητικά.
- β) Ἀντίγραφον τοῦ ἐγγράφου τοῦ τελευταίου διορισμοῦ του.
- γ) Ἀντίγραφον τοῦ ἐγγράφου τοῦ τυχόν πρὸ τῆς 28 Ἀπριλίου 1923 διορισμοῦ του.

δ) Γραμμάτιον καταθέσεως εἰς δημόσιον ταμεῖον δρ. 100 ὑπὸ τὸν τίτλον «δαπάνη ἐκκαθαρίσεως χρέους λόγῳ συντάξεως, θεθεωρημένον ὑπὸ τῆς οἰκείας διοικητικῆς ἀρχῆς.

Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀνωτέρω δικαιολογητικῶν τὸ ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας ἐκδίδει ἀπόφασιν, δι' ἧς ἀναγνωρίζεται συντάξιμος ὑπηρεσία τοῦ αἰτούντος. Ἡ ἀπόφασις αὕτη ὑποβάλλεται μετὰ τῶν λοιπῶν ἐγγράφων εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον μετὰ τῆς αἰτήσεως περὶ ἀπονομῆς συντάξεως, ἀποτελεῖ δὲ ὑποχρεωτικὴν ἀπόδειξιν περὶ τῆς ἀναγνωρισθείσης ὡς συνταξίμου ὑπηρεσίας.

Πρὸ τῆς 1 Ἀπριλίου 1923 οἱ ἀναγνωρίζοντες συντάξιμον προϋπηρεσίαν των ὑπεχρεοῦντο νὰ καταβάλουν εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον τὰς λόγῳ συντάξεως κρατήσεις, καθοριζομένας ἐν τῇ ὑπουργικῇ ἀποφάσει τῆς ἀναγνωρίσεως. Μετὰ τὴν 1 Ἀπριλίου 1923 ὁμοῦ κατηγορήθησαν αἱ λόγῳ συντάξεως κρατήσεις καὶ ἡ ὑπηρεσία ἀναγνωρίζεται ἄνευ καταβολῆς τοιούτων. Ἐκεῖνοι, διὰ τὴν ἀναγνώρισιν τῆς ὑπηρεσίας τῶν ὁποίων ἐξεδόθη ἡ ὑπουργικὴ ἀπόφασις πρὸ τῆς ἡμέρας ταύτης, ὑποχρε-

οὔνται νὰ καταβάλουν μόνον τὰς μέχρι 31 Μαρτίου 1923 μηνιαίας δόσεις, τὰς αναγραφόμενας ἐν τῇ ὑπουργικῇ πράξει τῶν λοιπῶν χαριζομένων.

Ἡ ἀπόφασις περὶ ἀναγνωρίσεως ὑπηρεσίας ὡς συνταξίμου πρέπει νὰ υποβάλληται ἐν ἀντιγράφῳ καὶ εἰς τὴν αἴτησιν περὶ προσαυξήσεως μισθοῦ, διότι ἄνευ τῆς ἀναγνωρίσεως δὲν δύναται νὰ ὑπολογισθῇ ἡ ἀντίστοιχος ὑπηρεσία διὰ τὴν προσαύξησιν τοῦ μισθοῦ.

23. Ἡ ὑπηρεσία ἐν σχολείοις τῆς Μακεδονίας, Θράκης καὶ Ἡπείρου λογίζεται διὰ τὴν σύνταξιν εἰς διπλοῦν μὲν ἂν τὰ μέρη, εἰς ἃ ὑπηρετήσῃ ὁ ὑπάλληλος εἶχον ὀλιγωτέρους τῶν 10.000 κατοίκων, εἰς τὸ ἡμιόλιον δὲ, ἂν ταῦτα εἶχον περισσοτέρας τῶν 10.000 κατοίκων. Δηλ. εἰς μὲν τὴν α' περιπτώσιν τὸ ἐν ἔτος γίνονται δύο, εἰς δὲ τὴν δευτέραν τὸ 1 ἔτος 1 1)2.

Ἀναγνωρίζονται κατὰ τ' ἀνωτέρω ἠῤῥημένη μόνον ἡ ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου 1914 μέχρι τοῦ Φεβρουαρίου τοῦ 1928 ὑπηρεσία. Ὁ μετὰ τὸν Φεβρουάριον 1928 χρόνος ἀναγνωρίζεται ἠῤῥημένος μόνον εἰς τὴν περίπτωσιν καθ' ἣν ὁ ὑπάλληλος ὑπέβαλεν αἴτησιν μεταθέσεως ἐκ τοῦ μέρους, εἰς ὃ ὑπηρετεῖ, μὴ γενομένην δεκτὴν. Ἀλλὰ καὶ πάλιν μόνον δύο ἔτων ὑπηρεσία ἐπιτρέπεται ν' ἀναγνωρισθῇ ἠῤῥημένη. Εἰς τὴν λῆξιν τῆς διετίας ὀφείλει καὶ πάλιν ὁ ὑπάλληλος νὰ υποβάλλῃ νέαν αἴτησιν μεταθέσεως, ἂν δὲ δὲν γίνῃ καὶ αὕτη δεκτὴ, δικαιούται ν' ἀναγνωρίσῃ ταύτην ἠῤῥημένην.

Δικαίωμα ἀναγνωρίσεως ἠῤῥημένης τῆς ὑπηρεσίας των ἔχουν οἱ μὴ καταγόμενοι οὐδ' αὐτοὶ οὐδ' ἡ σύζυγός των ἐκ τοῦ νομοῦ, εἰς ὃν ὑπάγεται τὸ μέρος εἰς ὃ ὑπηρετοῦν, μὴδ' ἔχοντες ἐν αὐτῷ μόνιμον ἐγκατάστασιν. Ἡ καταγωγή καὶ ἡ μόνιμος ἐγκατάστασις ἀποδεικνύονται διὰ πιστοποιητικῶν τῶν οἰκειῶν δημοτικῶν ἢ κοινοτικῶν ἀρχῶν.

Ὁ ἐπιθυμῶν ν' ἀναγνωρίσῃ ἠῤῥημένην τὴν ὑπηρεσίαν του διὰ τὴν σύνταξιν ὀφείλει νὰ υποβάλλῃ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας τὴν ἐξῆς αἴτησιν: «Ὑπηρετήσας ἀπὸ . . . . . μέχρι . . . . . ἤτοι ἐπὶ . . . . . εἰς τὸ . . . . . δημοτικὸν σχο-

λεῖον, δικαιούμενος δὲ νὰ ἀναγνωρίσω τὴν ὑπηρεσίαν μου ταύτην εἰς τὸ διπλοῦν ἢ τὸ ἡμιόλιον, καθόσον, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν συνημμένων πιστοποιητικῶν, οὔτε ἐγὼ οὔτε ἡ σύζυγός μου καταγόμεθα ἐκ . . . . ., οὐδ' ἔχομεν ἐν αὐτῷ μόνιμον ἐγκατάστασιν, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσω ὑμᾶς, ὅπως εὐαρεστούμενοι ἀναγνωρίσητε τὴν ἐν λόγῳ ὑπηρεσίαν μου ἠῤῥημένην. Ὑποβάλλονται τὰ σχετικὰ δικαιολογητικά. Εὐπειθέστατος».

Μετὰ τῆς αἰτήσεως ὑποβάλλονται τὰ ἐξῆς δικαιολογητικά.

α) ἀντίγραφον τοῦ ἐγγράφου τῆς τοποθετήσεως εἰς τὸ σχολεῖον, τῆς ἐν τῷ ὁποίῳ ὑπηρεσίας ζητεῖ ν' ἀναγνωρίσῃ συντάξιμον.

β) ἀντίγραφον τοῦ ἐγγράφου τῆς ἐκ τοῦ σχολείου τούτου ἀπομακρύνσεως.

γ) τὰ κατὰ τ' ἀνωτέρω πιστοποιητικὰ καταγωγῆς καὶ μόνιμου ἐγκαταστάσεως.

δ) γραμμάτιον καταθέσεως εἰς τι δημόσιον ταμεῖον δορ. 100 δι' ἐκκαθάρισιν χρέους λόγῳ συντάξεως, ἐπιθεωρημένου ὑπὸ τῆς οἰκειᾶς διοικητικῆς ἀρχῆς.

Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν δικαιολογητικῶν ἐκδίδεται ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου πράξις, δι' ἧς ἀναγνωρίζεται ἡ ὑπηρεσία τοῦ αἰτουῦντος διὰ τὴν σύνταξιν εἰς τὸ διπλοῦν ἢ τὸ ἡμιόλιον. Ἡ πράξις οὕτω κοινοποιεῖται εἰς τὸν αἰτοῦντα, προσάγεται δ' ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν συνέδριον μετὰ τῆς αἰτήσεως περὶ ἀπονομῆς συντάξεως.

18. Οἱ ὑπηρετήσαντες ὡς ὑποδιδάσκαλοι, φοιτήσαντες δὲ εἰς διδασκαλεῖον καὶ λαβόντες πτυχίον ἐξ αὐτοῦ, δικαιούνται ν' ἀναγνωρίσουν τὴν ὑπηρεσίαν των ὡς ὑποδιδασκάλων συντάξιμον.

Πρὸς τοῦτο δέον νὰ υποβάλουν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας τὴν ἐξῆς αἴτησιν: «Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσω ὑμᾶς, ὅπως εὐαρεστούμενοι ἀναγνωρίσητε συντάξιμον τὴν ἀπὸ . . . . . μέχρι . . . . . ὑπηρεσίαν μου εἰς . . . . . ἔτων . . . . . μηνῶν . . . . . ἡμερῶν, καθ' ὃ χρονικὸν διάστημα ὑπηρετήσα ὡς ὑποδιδάσκαλος εἰς τὰ ἐξῆς σχολεῖα . . . . . Καθ' ὃν εἰσέτι χρόνον ὑπηρετοῦν ὡς ὑποδιδάσκαλος εἰς τὸ ἐν . . . . .

σχολεῖον ἐφοίτησα ἐν ἐκπαιδευτικῇ ἀδείᾳ εἰς τὸ διδασκαλεῖον . . . . . παρ' οὗ ἔλαβον πτυχίον, διορισθεὶς κατόπιν δημοδιδάσκαλος εἰς τὸ ἐν . . . δημοτικὸν σχολεῖον. Συνημιμένως ὑποβάλλω τὰ σχετικὰ δικαιολογητικά. Εὐπειθέστατος».

Μετὰ τὰς αἰτήσεις ὑποβάλλονται τὰ ἑξῆς δικαιολογητικά.

α) ἀντίγραφα τῶν ἐγγράφων, ἐξ ὧν ἀποδεικνύεται ἡ ὑπηρεσία ὡς ὑποδιδασκάλου.

β) ἀντίγραφον τοῦ ἐγγράφου, δι' οὗ ἐχορηγήθη ἡ ἐκπαιδευτικὴ ἀδεία.

γ) ἀντίγραφον τοῦ πτυχίου τοῦ μονοταξίου διδασκαλείου.

δ) ἀντίγραφον τοῦ ἐγγράφου τοῦ διορισμοῦ ὡς δημοδιδασκάλου.

ε) γραμμάτιον καταθέσεως εἰς δημόσιον ταμεῖον δρ. 100 δι' ἐκκαθάρισιν χρῶν λόγῳ συντάξεως.

Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς αἰτήσεως καὶ τῶν δικαιολογητικῶν ἐκδίδεται ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου ἡ σχετικὴ ἀπόφασις, ἣτις κοινοποιεῖται εἰς τὸν ἐνδιαφερόμενον, ὑποβάλλεται δὲ ὑπ' αὐτοῦ μετὰ τῶν λοιπῶν δικαιολογητικῶν εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον διὰ τῆς αἰτήσεως περὶ ἀπονομῆς συντάξεως.

19. Πρόσφυγες διδάσκαλοι, ὡς ἔχοντες ὑπερτριακονταπενταετη ἢ εἰκοσαετη ὑπηρεσίαν καὶ ἡλικίαν ἄνω τῶν 60 ἐτῶν καὶ μὴ δυνάμενοι μεμαρτυρημένως εἴτε λόγῳ νόσου εἴτε λόγῳ γήρατος ν' ἀναλάβουν ὑπηρεσίαν ἐν σχολείοις τοῦ Κράτους ἢ ἀναλαμβάνοντες καὶ διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους ἀναγκασθέντες ν' ἀποχωρήσουν τῆς ὑπηρεσίας δικαιοῦνται νὰ τύχουν συντάξεως, ὀριζομένης κατὰ τὰ ἄνωτέρω ἐκτεθέντα.

Διὰ νὰ τύχουν οἱ ἄνωτέρω συντάξεως ὀφείλουν νὰ ὑποβάλουν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἢ τὴν Γενικὴν Διοίκησιν, εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς ὁποίας κατοικοῦν, αἴτησιν, ἔχουσαν ὡς ἑξῆς: «Ὡς ἐκ τῶν συνημιμένων πιστοποιητικῶν προκύπτει, εἶμαι πρόσφυξ, ἔχω δὲ ὑπερτριακονταπενταετη συντάξιμον ὑπηρεσίαν ἢ εἰκοσαετη καὶ ἡλικίαν ἄνω τῶν 60 ἐτῶν. Δικαιούμενος δὲ συντάξεως συμφώνως πρὸς τὸν νόμον 3179, ὡς μὴ δυνάμενος λόγῳ νόσου (ἢ γήρατος) ν' ἀναλάβω ὑπηρεσίαν, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ πα-

ρακαλέσω Ὑμᾶς ὅπως εὐαρεστούμενοι διατάξῃτε τὴν ἐνέργειαν τῶν νομίμων διατυπώσεων πρὸς ἀπονομὴν τῆς ἀνηκούσης μοι συντάξεως. Εὐπειθέστατος».

Εἰς τὴν αἴτησιν ἐπισυνάπτονται τὰ ἑξῆς δικαιολογητικά:

α) πιστοποιητικὰ τῶν ἐφορειῶν, ἐπικυρωμένα ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων προξενικῶν ἢ ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν, ἐμφαίνοντα τὸν ἐν ἐκάστῳ σχολείῳ χρόνον ὑπηρεσίας τοῦ αἰτούντος ἢ ἐν ἑλλείψει τοιούτων ἔνορκος βεβαίωσις ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδικείου δύο μαρτύρων.

β) πιστοποιητικὸν περὶ τῆς ἡλικίας τοῦ αἰτούντος, ἐξηγμένον ἐκ τῆς ληξιαρχικῆς πράξεως ἢ πιστοποιητικὸν δήμου ἢ κοινότητος, περὶ αὐτῆς.

γ) τοὺς τίτλους τῶν σπουδῶν των.

δ) γραμμάτιον καταθέσεως εἰς δημόσιον ταμεῖον δρ. 100 διὰ δαπάνην ἐκκαθάρισεως χρέους λόγῳ συντάξεως.

Ἡ αἴτησις αὕτη διαβιβάζεται πρὸς πιστοποίησιν τῆς ἀνικανότητος τοῦ αἰτούντος εἰς ὑγειονομικὴν ἐπιτροπὴν, ἀποτελουμένην 1) ἐξ ἐνὸς ὑγειονομικοῦ ἐπιθεωρητοῦ, ἢ σχολικοῦ ἱατροῦ ἢ ἐν ἑλλείψει τοιούτων στρατιωτικοῦ ἱατροῦ, 2) ἐνὸς ἐπιθεωρητοῦ τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ ἐνὸς ἄνωτέρου ὑπαλλήλου τῆς κεντρικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ἢ τῆς Γενικῆς Διοικήσεως. Ἡ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης μεθ' ὀλοκλήρου τοῦ φακέλλου διαβιβάζεται εἰς τὴν Ἀνωτάτην Στρατιωτικὴν Ὑγειονομικὴν ἐπιτροπὴν, ἣτις μετ' ἐξέτασιν τοῦ αἰτούντος ἀποφαίνεται ὀριστικῶς περὶ τῆς λόγῳ νόσου ἢ γήρατος ἀνικανότητος αὐτοῦ. Ἐν ἀδυναμίᾳ προσελεύσεως τοῦ αἰτούντος, τοὺς λόγους τῆς ὁποίας κρίνει ἡ Α.Σ.Υ.Ε., δικαιοῦται αὕτη νὰ διατάσῃ ἢ τὴν ἐξέτασιν τοῦ αἰτούντος ὑπὸ τῆς ἐγγυτέρας τῆ κατοικίας αὐτοῦ στρατιωτικῆς ἐπιτροπῆς ἀπαλλαγῶν ἢ τὴν συμπλήρωσιν τῶν ὑπὸ τὴν κρίσιν αὐτῆς ὑποβαλλομένων ἐγγράφων, μετὰ τοῦτο δ' ἀποφαίνεται ὀριστικῶς.

Ἡ γνωμοδότησις αὕτη μεθ' ὀλοκλήρου τοῦ φακέλλου ὑποβάλλεται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας, τὸ ὁποῖον διαβιβάζει τὰυτὰ εἰς τὸ ἐκπαιδευτικὸν συμβούλιον, ὑποχρεούμενον ἐν-

τὸς 20 ἡμερῶν ἀποφανθῆ περὶ τοῦ βαθμοῦ καὶ τοῦ μισθοῦ μὲ τὸν ὁποῖον θὰ ἐδικαιοῦτο νὰ διορισθῆ ὁ αἰτῶν ἀναλόγως μὲ τὰ προσόντα του κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 3179, ἥτοι τὴν 1 Αὐγούστου 1924 καὶ περὶ τοῦ μισθοῦ, τὸν ὁποῖον θὰ ἐδικαιοῦτο νὰ λαμβάνη ἐπὶ ἓν ἔτος πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου, ἥτοι ἀπὸ 1 Αὐγούστου 1923 μέχρι 1 Αὐγούστου 1924. Κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον οἱ μισθοὶ ἦσαν οἱ ἑξῆς: τῶν μὲν δημοδ]λων γ' τάξεως (ὑποδιδασκάλων) δρ. 260, τῶν τῆς β' τάξεως 320 καὶ τῶν τῆς δ' 400. Μετὰ τῶν προσαυξήσεων δὲ ὡς ἑξῆς:

- 1) 15ῆ ὑπηρεσίαν 260+15=275 3) 320+20=340 6) 400+20=420
 2) 20ῆ > 260+30=290 4) 320+40=360 7) 400+40=440
 3) 25ῆ > 260+45=305 5) 320+60=380 8) 400+60=460

Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀποφάσεως τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου καὶ τῶν λοιπῶν κατὰ τ' ἀνωτέρω ὑποβαλλομένων δικαιολογητικῶν τὸ ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας ἐκδίδει πρᾶξιν, κοινοποιουμένην εἰς τὸν ἐνδιαφερόμενον καὶ ἀναγράφουσαν α) τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον αὐτοῦ, β) τὸν βαθμὸν του, γ) τὸν συντάξιμον χρόνον τῆς ὑπηρεσίας του εἰς ἔτη, μῆνας καὶ ἡμέρας ἐν συνόλῳ καὶ κατὰ σχολεῖον καὶ δ) τὸν μισθὸν, καθ' ὃν θὰ ὑπολογισθῆ ἡ ἀπονεμητέα αὐτῷ σύνταξις.

Κατόπιν ὁλόκληρος ὁ σχηματισθεὶς φάκελλος μετὰ τῆς ἀνωτέρω ὑπουργικῆς πράξεως διαβιβάζεται εἰς τὸ ἐλεγκτικὸν συνέδριον, τὸ ὁποῖον ἀποφαίνεται περὶ τῆς ἀπονεμητέας εἰς τὸν αἰτοῦντα συντάξεως.

Εἰς σύνταξιν δικαιοῦνται, ἐκτὸς τοῦ πρόσφυγος δημοδιδασκάλου, καὶ ἡ χήρα καὶ τὰ ὄρφανὰ αὐτοῦ.

Ταῦτα, πλὴν τῶν ἄνω ἀναγραφομένων ἐγγράφων ὀφείλουν νὰ ὑποβάλουν μετὰ τῆς αἰτήσεως τῶν

α) ἡ χήρα

1) πιστοποιητικὸν ἀρμοδίως ἐκδεδομένον περὶ τοῦ θανάτου τοῦ συζύγου τῆς.

2) ὅμοιον πιστοποιητικὸν ἐμφαίνον ὅτι ἡ χήρα ἦλθεν εἰς νόμιμον γάμον μετὰ τοῦ ἀποβιώσαντος, τὸν χρόνον τῆς τελέσεως τούτου καὶ ὅτι ὁ γάμος δὲν διελύθη μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ συζύγου, οὐδ' ἐπῆλθε χωρισμὸς ἀπὸ τραπέζης καὶ κοίτης.

3) πιστοποιητικὸν, ἀρμοδίως ἐκδεδομένου περὶ τοῦ ἂν ὁ ἀποβιώσας κατέλιπεν ἢ μὴ ἐκ τοῦ μετὰ τῆς χήρας ἢ ἐξ ἄλλου γάμου νόμιμα ἢ νομιμοποιητὰ τέκνα, τοῦ ἀριθμοῦ, τοῦ ὀνόματος, τῆς ἡλικίας καὶ τῆς προσωπικῆς καταστάσεως τούτων.

β) τὰ ὄρφανὰ τοῦ ἀποβιώσαντος λειτουργοῦ.

1) πιστοποιητικὸν ἀρμοδίως ἐκδεδομένον περὶ τοῦ θανάτου τοῦ πατρὸς ἢ τῆς μητρός.

2) πιστοποιητικὸν ἀρμοδίως ἐκδεδομένου περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν νομίμων ἢ νομιμοποιητῶν τέκνων τοῦ ἀποβιώσαντος, τοῦ ἀριθμοῦ, τοῦ ὀνόματος, τῆς ἡλικίας καὶ τῆς προσωπικῆς καταστάσεως τούτων, προκειμένου δὲ περὶ νομιμοποιητῶν τέκνων καὶ ἀποδεικτικὰ τῆς νομιμοποιήσεως ἐγγράφα.

3) Ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ αἰτήσεως τέκνων πατρὸς ὑπαλλήλου, πιστοποιητικὸν, ἀρμοδίως ἐκδεδομένον ἐμφαίνον, ἂν ὁ πατὴρ κατέλιπεν ἢ μὴ χήραν σύζυγον, τὸν χρόνον τῆς τελέσεως τοῦ γάμου μετὰ ταύτης καὶ ἂν μέχρι τοῦ θανάτου τούτου ἐπῆλθεν ἢ μὴ χωρισμὸς ἀπὸ τραπέζης ἢ κοίτης.

4) ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ αἰτήσεως φυσικῶν τέκνων μητρὸς ὑπαλλήλου πιστοποιητικὸν τῆς ἀρμοδίας δημοτικῆς ἢ κοινοτικῆς ἀρχῆς ὅτι ταῦτα εἶνε φυσικὰ τέκνα τῆς θανούσης.

Ἐν ἀδυναμίᾳ προσαγωγῆς τινος ἐκ τῶν ἀνωτέρω πιστοποιητικῶν ἢ τίτλων σπουδῆς δύνανται ν' ἀντικατασταθοῦν ταῦτα δι' ἐνόρκου ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδικείου βεβαιώσεως δύο μαρτύρων, ὑποδεικνυομένων ὑπὸ ἀνεγνωρισμένου προσφυγικοῦ σωματείου.

20. Οἱ ἐν κοινοτικοῖς σχολείοις τοῦ ἐξωτερικοῦ ὑπηρετοῦντες, ἂν εἶναι Ἕλληνες τὸ γένος, δικαιοῦνται, ἀπομακρυνόμενοι τῆς ὑπηρεσίας μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 35ετοῦς ὑπηρεσίας ἢ τὴν συμπλήρωσιν 20ετοῦς ὑπηρεσίας καὶ 60ετοῦς ἡλικίας νὰ λάβουν ἀνάλογον σύνταξιν. Μεταξὺ τῶν ὑποβλητέων δικαιολογητικῶν ἀπαραίτητον εἶνε τὸ ἐγγράφον τῆς ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἀπολύσεως, ἥτις δὲν πρέπει νὰ ὀφείλεται εἰς ἐγκατάλειψιν θέσεως.

ΙΒ'. Βοηθήματος παρὰ ταμείου Προνοίας

Πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς παροχῆς ἐφ' ἅπαξ βοηθήματος εἰς

τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους συνεστήθη τὸ ταμεῖον Προνοίας δημοσίων ὑπαλλήλων.

Πόροι τοῦ ταμείου τούτου εἶνε:

α) ἔτησία εἰσφορὰ τοῦ κράτους, ὀριζομένη διὰ διατάγματος προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

β) δωρεαὶ καὶ ἐν γένει πᾶν ἔσοdon προερχόμενον ἐκ τῆς διαχειρίσεως.

γ) Κράτησις ἐκ τοῦ μισθοῦ παντὸς τακτικοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου. Ἡ κράτησις αὕτη συνίσταται μέχρι μὲν τοῦ βαθμοῦ τοῦ εἰσηγητοῦ εἰς 3 ο) ἐπὶ τοῦ βασικοῦ εἰς μεταλλικὰς δραχμὰς μισθοῦ ἐκάστου ὑπαλλήλου, ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ δὲ τοῦ τμηματάρχου β' καὶ ἄνω εἰς 4 ο). Τὸ ποσοστὸν τῶν εἰς μεταλλικὰς δραχμὰς κρατήσεων ὑπὲρ τοῦ Τ. Π. Δ. Υ. μετατρέπεται εἰς χαρτίνας δραχμὰς πολλαπλασιαζόμενον ἐπὶ συντελεστήν, ὀριζόμενον ἐκάστοτε ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, μὴ δυναμένου ὅμως νὰ ὑπερβῇ τὸν διὰ τὰς ἀποδοχὰς ὀρισθέντα συντελεστήν.

Ἐπὶ τοῦ παρόντος αἱ κρατήσεις αὗται ἔχουν ὀρισθῆ ὡς ἑξῆς μὲ συντελεστήν δέκα:

δημοδιδασκάλων	α'.	κατηγορίας	δρ.	χαρτίνας	27
»	β'.	»	»	»	36
»	γ'.	»	»	»	42
»	δ'.	»	»	»	57
»	ε'.	»	»	»	72
»	στ'.	»	»	»	84

Τὸ Τ. Π. Δ. Υ. χορηγεῖ α) ἐφ' ἅπαξ βοήθεια, β) ἐφ' ἅπαξ τὸ ἕμισυ τοῦ βοηθήματος, γ) ἐπιστροφὴν κρατήσεων.

Δικαίωμα εἰς λήψιν τοῦ ἐφ' ἅπαξ βοηθήματος ἔχουν.

α) πάντες οἱ μετὰ τὴν 1 Ἰουλίου 1929 ἀπερχόμενοι τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας, οἱ ὑποκείμενοι εἰς κράτησιν ὑπὲρ τοῦ ταμείου τούτου καὶ δικαιούμενου συντάξεως κατὰ τοὺς κειμένους νόμους.

β) Τὰ δικαιούμενα συντάξεως ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου

κατὰ τοὺς κειμένους νόμους πρόσωπα τῶν ἐν ὑπηρεσίᾳ μετὰ 30 Ἰουνίου 1926 ἀποβιούντων τακτικῶν δημοσίων πολιτικῶν ὑπαλλήλων, ὑποκειμένων εἰς κράτησιν ὑπὲρ τοῦ Τ. Π. Δ. Υ. ἀσχέτως ἂν ὁ ἀποθανὼν ἐδικαιούτο ἢ μὴ βοηθήματος, τηρουμένων καὶ τῶν περὶ πραγματικῆς ὑπηρεσίας διατάξεων. Ἡ κατανομή τοῦ βοηθήματος μεταξύ τῶν δικαιουμένων προσώπων γίνεται κατὰ τὴν ἀναλογίαν τοῦ δικαιώματος συντάξεως ἕκαστον τούτων.

Τὸ ἐφ' ἅπαξ βοήθημα ὀρίζεται εἰς τὸ κατωτέρω εἰς μεταλλικὰς δραχμὰς ποδὸν, πολλαπλασιαζόμενον ἐπὶ συντελεστήν ὀριζόμενον διὰ διατάγματος προκαλουμένου ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ μὴ δυναμένου νὰ εἶνε κατώτερον τοῦ συντελεστοῦ τῶν κρατήσεων τοῦ ἔτους.

Τὸ βοήθημα ἐπὶ τοῦ παρόντος ὀρίζεται.

δημοδιδασκάλου	α'.	κατηγ.	μεταλ.	δρ.	2.160	χάρτ.	21.600
»	β'.	»	»	»	2.880	»	28.800
»	γ'.	»	»	»	3.360	»	33.600
»	δ'.	»	»	»	4.560	»	45.600
»	ε'.	»	»	»	5.760	»	57.600
»	στ'.	»	»	»	6.720	»	67.200

Τὰ ἀνωτέρω σημειούμενα ποσὰ βοηθήματος δικαιούται νὰ λαμβάνη ὁ συμπληρώσας ἐν τῷ τελευταίῳ βαθμῷ ἐνὸς ἔτους πραγματικὴν ὑπηρεσίαν. Ὅστις δὲν συνεπλήρωσε τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην λαμβάνει τὸ βοήθημα τὸ ἀντιστοιχοῦν εἰς τὸν ἀμέσως κατώτερον βαθμὸν.

Οὐδεὶς δικαιούται εἰς ἀπόληψιν ὀλοκλήρου τοῦ ἐφ' ἅπαξ βοηθήματος, ἐὰν δὲν εἶχε πραγματικὴν ὑπηρεσίαν τοῦλάχιστον 14 ἐτῶν, ἐκτὸς τῶν περιπτώσεων

α) καταργήσεως θέσεως ἢ ὑποβιβασμοῦ, ὅποτε ἀπαιτεῖται ὀκταετὴς τοῦλάχιστον πραγματικὴ ὑπηρεσία.

β) θανάτου καὶ ἀνικανότητος, ὅποτε ἀπαιτεῖται πενταετὴς τοῦλάχιστον ὑπηρεσία.

γ) ἀνικανότητος λόγῳ νόσου ἢ τραύματος, προελθόντος προδήλως ἐξ αἰτίας τῆς ὑπηρεσίας.

Δικαίωμα εἰς λήψιν τοῦ ἡμίσεως ποσοῦ τοῦ ἐφ' ἑπαξ βοηθήματος ἔχουν

α) Οἱ ἔμμισθοι τακτικοὶ πολιτικοὶ ὑπάλληλοι οἱ ὑποκείμενοι εἰς κράτησιν, ὅσοι δὲν δικαιοῦνται συντάξεως, ἐξέρχονται δὲ τῆς ὑπηρεσίας μετὰ τὴν 1 'Ιουλίου 1929, ἐφ' ὅσον ἀπολυόμενοι ἔχουν δεκαπενταετῆ τοῦλάχιστον συντάξιμον ὑπηρεσίαν.

β) οἱ ἔχοντες εἰκοσαετῆ ὑπηρεσίαν καὶ ἀποχωροῦντες διὰ παραιτήσεως ἐφ' ὅσον ἔχουν πενταετῆ πραγματικὴν ὑπηρεσίαν ἀπὸ 1 'Ιουλίου 1926.

Δικαίωμα εἰς ἐπιστροφὴν κρατήσεων ἔχουν οἱ ἐξερχόμενοι τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας μετὰ συμπλήρωσιν ὀκταετοῦς πραγματικῆς ὑπηρεσίας ἀπὸ 1 'Ιουλίου 1926.

Ἐξαιρετικῶς εἰς τὴν περίπτωσιν θανάτου τοῦ ὑπαλλήλου ἐπιστρέφονται αἱ κρατήσεις εἰς τὰ πρόσωπα ἐκεῖνα, ἅτινα θάδεδικαιοῦντο συντάξεως, ἂν ὁ ἀποθανὼν εἶχε τὴν πρὸς τοῦτο ὑπηρεσίαν, ἀνεξαρκῆτως τοῦ χρόνου τῆς ὑπηρεσίας τοῦ θανόντος.

Αἱ κρατήσεις ἐπιστρέφονται ἀτόκως. Ἐπίσης ἀτόκως ἐπιστρέφονται αἱ κρατήσεις εἰς τοὺς καταβαλόντας τοιαύτας χωρὶς νὰ ὑπάγωνται εἰς τὸ Τ.Π.Δ.Υ. ὑπὲρ τούτων οὐδὲν δικαίωμα ἐκ τῆς καταβολῆς τῶν κρατήσεων γεννᾶται εἰς βάρος τοῦ ταμείου.

Τὸ δικαίωμα τῆς λήψεως βοηθημάτων ἀσκεῖται μόνον ἐφ' ἄπαξ, ἐν οὐδεμῶ δὲ περιπτώσει δύναται τις νὰ λάβῃ ὀλόκληρον καὶ τὸ ἡμισυ βοήθημα συγχρόνως ἢ βοήθημα καὶ ἐπιστροφὴν κρατήσεων. Ὁ λαβὼν τὸ ἐφ' ἄπαξ βοήθημα ἢ τὰς κρατήσεις δὲν δύναται νὰ ἐπαναδιορισθῇ ὡς μόνιμος ὑπάλληλος ἂν δὲν ἐπιστρέψῃ τὸ καταβληθὲν αὐτῷ βοήθημα ἢ τὰς κρατήσεις ἐντόκους πρὸς 3 ο)ο ἐντὸς ἑξ μηνῶν ἀπὸ τοῦ ἀναδιορισμοῦ του.

Τὸ δικαίωμα πρὸς λήψιν βοηθήματος ἢ κρατήσεων χάνει ὁ ὑπάλληλος, ὅστις ἀπελύθη τῆς ὑπηρεσίας ἐπὶ παραβάσει τῶν ἀρθρῶν 247 (πλαστογραφία), 366 (ληστεία), 385 (ὑπεξαίρεσις), 371 (κλοπὴ) καὶ 482 (ἀπιστία περὶ τὴν ὑπηρεσίαν) τοῦ ποινικοῦ νόμου.

Τὸ δικαίωμα πρὸς λήψιν ἐφ' ἄπαξ βοηθήματος καὶ ἐπι-

στροφῆς κρατήσεων παραγράφεται μετὰ τὴν συμπλήρωσιν διετίας, ἀφ' ἧς ἡμέρας τὸ δικαίωμα κατέστη ἀπαιτητόν. Τοῦτέστιν ἂν ἀπελύθη τις σήμερον τῆς ὑπηρεσίας ὀφείλει ἐντὸς διετίας τὸ βραδύτερον νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ Ι. Π. Δ. Υ. τὴν καταβολὴν τοῦ βοηθήματος κλ., ἄλλως χάνει τὸ δικαίωμα.

Ὅσοι διορίζονται μετὰ τὴν 1 'Ιουλίου 1926, ἔχουν δὲ προηγουμένην συντάξιμον ὑπηρεσίαν, δικαιοῦνται νὰ συνυπολογίσουν ταύτην διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ ἐφ' ἄπαξ βοηθήματος κλπ. κατὰ τὴν ἐξοδὸν των ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, ἐφ' ὅσον παρῆλθε πενταετία ἀπὸ τοῦ ἀναδιορισμοῦ των.

Οἱ ἀνδιορισθέντες ὁμοῦ μετὰ τὴν 1 'Ιουλίου 1926 εἰς ἄς θέσεις κατεῖχον κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐξόδου των, ἀπολυόμενοι δὲ ἀπαιτεῖται νὰ ἔχουν διετῆ πραγματικὴν ὑπηρεσίαν ἀπὸ τοῦ ἀναδιορισμοῦ των.

Εἰς τὰς ἀνωτέρω περιπτώσεις τῆς πενταετίας καὶ διετίας δὲν συμπεριλαμβάνονται

α) οἱ ἀποκαθιστάμενοι ὁμαδικῶς δυνάμει γνωστοῦ νόμου εἰς τὰς θέσεις ἃς κατεῖχον.

β) οἱ ἐν ὑπηρεσίᾳ διατελοῦντες ὑπάλληλοι, οἵτινες διορίζονται εἰς ἑτέραν θέσιν ἀνευ διακοπῆς τῆς ὑπηρεσίας των.

γ) οἱ θνήσκοντες μετὰ τὸν ἀναδιορισμὸν των καὶ

δ) οἱ ἐπὶ δικτατορίας ἀναδιορισθέντες εἰς τὰς αὐτὰς ἢ ἄλλας θέσεις ἢ διορισθέντες εἰς ἀνωτέρας θέσεις καὶ παραιτηθέντες μετὰ τὸν ἀναδιορισμὸν των ἐκ τῆς κατωτέρας.

Ἡ ἐκχώρησις καὶ ἡ κατάσχεσις τῶν χορηγουμένων ὑπὸ τοῦ Τ.Π.Δ.Υ. βοηθημάτων ἀπαγορεύεται, ἐξαίρεσις τῆς περιπτώσεως διατροφῆς συζύγου ἠκατιόντων, ὅποτε ἐπιτρέπεται ἢ συντηρητικὴ κατάσχεσις κατόπιν ἀδείας τοῦ προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν μέχρι τοῦ ἐνὸς τρίτου τοῦ ποσοῦ.

Ἄπασαι αἱ διοικητικαὶ καὶ δικαστικαὶ πράξεις αἱ ἀφορῶσαι εἰς τὴν ἐνέργειαν τοῦ δικαιούχου τοῦ ταμείου ἢ τῶν συγγενῶν αὐτοῦ πρὸς κτήσιν ἢ πρὸς λήψιν τοῦ χορηγηθέντος βοηθήματος, συντάσσονται ἐφ' ἀπλοῦ χάρτου, ἀπαλλασσόμενοι τῶν δικαστικῶν τελῶν καὶ πάσης ἐν γένει φορολογίας καὶ τέλους.

Ἀνωτέρω πορευθέντων πίνακα ἀναγράφοντα τὸ ποσὸν τοῦ πληρωτέου βοηθήματος. Τὸ ποσὸν ὅμως τοῦτο θὰ καταβληθῆ ὀλόκληρον μόνον εἰς τὰς μετὰ τὴν 1 Ἰουλίου 1935 ἀπομακρυνθησομένους τῆς ὑπηρεσίας. Εἰς τοὺς κατὰ τὸ μεταξύ χρονικὸν διάστημα ἀπομακρυνομένους αὐτῆς ἐλαττώνεται κατὰ τὴν ἐξῆς ἀναλογίαν.

α)	εἰς τοὺς ἀπομακρ. ἀπὸ 1]7]1929	μέχρι 1]7]1930	κατὰ 50 ο)ο
β	» » » » 1 » 1930	» 1 » 1931	» 40 ο)ο
γ	» » » » 1 » 1931	» 1 » 1932	» 30 ο)ο
δ	» » » » » 1932	» » 1933	» 20 ο)ο
ε	» » » » » 1933	» » 1934	» 10 ο)ο
στ	» » » » » 1934	» » 1935	» 5 ο)ο
ζ	» » μετὰ τὴν Ἰουλίου 1925 ὀλόκληρον τὸ βοήθημα		

Ἐκ τοῦ πληρωτέου κατὰ τ' ἀνωτέρω ποσοῦ θ' ἀφαιρηθοῦν προσέτι τὰ 20 ο)ο, πρὸς σχηματισμὸν ἀποθεματικοῦ κεφαλαίου τοῦ Τ.Π.Δ.Υ. τὸ δὲ ὑπόλοιπον θ' ἀποτελεῖ τὸ καθαρὸν πληρωτέον εἰς τὸν δικαιοῦχον ποσόν.

Συνεπῶς οἱ ἀπομακρυνόμενοι μέχρι τῆς 1 Ἰουλίου 1935 τῆς ὑπηρεσίας δημοδιδασκάλων θὰ λαμβάνουν τὰ ἐν τῷ κατωτέρω πίνακι καθαρὰ ποσὰ, ἀπομένοντα μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν ὄλων τῶν κρατήσεων.

Χρονολογία ἐξόδου	α' κατηγ.	β' κατηγ.	γ' κατηγ.	δ' κατηγ.	ε' κατηγ.	στ' κατηγ.
1-6-1929 — 1-6-1930	8640	11520	13440	18240	23040	26880
1 » 1930 — 1 » 1931	10868	13824	16128	21888	27648	32256
1 » 1931 — 1 » 1932	12096	16128	18816	25536	32256	37632
1 » 1932 — 1 » 1933	13824	18432	21504	29184	36864	43008
1 » 1933 — 1 » 1934	15552	20736	24192	32832	41472	48384
1 » 1934 — 1 » 1935	16416	27360	31920	34656	43776	51223

Οἱ δικαιούμενοι συντάξεως οἱ ἐξερχόμενοι τῆς ὑπηρεσίας μετὰ τὴν 1 Ἰανουαρίου 1927 καὶ πρὸ τῆς παρελεύσεως πριετίας δικαιοῦνται ὀλοκλήρου βοηθήματος μόνον ἐφ' ὅσον ἐξῆλθον τῆς ὑπηρεσίας α) δι' ἀπολύσεως πλὴν τῆς περιπτώσεως τῆς ἀποχῆς ἐκ τῶν καθηκόντων καὶ β) λόγῳ ὀρίου ηλικίας. Τὸ εἰς τούτους παρεχόμενον ὀλόκληρον βοήθημα μειοῦται ὡς ἐξῆς : α) εἰς τοὺς ἐξελθόντας ἐντὸς τοῦ ἔτους 1927 κατὰ 65 ο)ο, β) εἰς τοὺς ἐξελθόντας ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1928 μέχρι 30 Ἰουνίου 1929, γ) διὰ τοὺς ἐξερχομένους μετὰ τὴν 1 Ἰουλίου 1929 ἐφαρμόζονται τ' ἀνωτέρω ἐκτεθέντα ὁ δικαιούμενος εἰς λῆψιν βοηθήματος ἢ εἰς ἐπιστροφὴν κρατήσεων ὀφείλει νὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὸ Τ. Π. Δ. Υ. τὴν ἐξῆς αἴτησιν. «Πρὸς τὸ ταμεῖον Προνοίας Δημοσίων ὑπαλλήλων. Ὑπηρετῶν ὡς τακτικὸς δημοσίος ὑπάλληλος δημοδιδάσκαλος εἰς τὰ ἐν . . . δημοτικὸν σχολεῖον ἀπεμακρύνθη τῆς ὑπηρεσίας δι' ἀπολύσεως λόγῳ . . . (ἢ διὰ παραίτησιν) μετὰ τὴν συμπλήρωσιν . . . ἔτων συνταξίμου ὑπηρεσίας. Δικαιούμενος κατ' ἀκολουθίαν νὰ τύχω κατὰ τὸν νόμον ὀλοκλήρου τοῦ ἐφ' ἅπαξ βοηθήματος (ἢ τοῦ ἡμίσεος αὐτοῦ ἢ εἰς ἐπιστροφὴν κρατήσεων) λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω τὰ συνημμένα ἔγγραφα καὶ νὰ παρακαλέσω ὑμᾶς ὅπως εὐαρεστούμενοι ἐγκρίνετε νὰ μὴ χορηγηθῆ τὸ ἀναλογοῦν βοήθημα. Εὐπειθέστατος.»

Μαζὶ μὲ τὴν αἴτησιν δεόν νὰ ὑποβληθοῦν δύο φωτογραφία τοῦ δικαιοῦχου, πρὸς τοῦτοις δὲ τὰ ἐξῆς δικαιολογητικά.

Α) Διὰ τὴν λῆψιν ὀλοκλήρου τοῦ βοηθήματος

α) ἐν περιπτώσει ἐξόδου τοῦ ὑπαλλήλου δι' ἀπολύσεως ἢ παραίτησεως

1) πιστοποιητικὸν ἐμφαίνον α) ὅτι ὁ ἐξελθὼν ἦτο τακτικὸς δημοσίος πολιτικὸς ὑπάλληλος, β) ὅτι ἐλάμβανε τὸν μισθὸν του ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου καὶ εἰς βάρος αὐτοῦ, καὶ γ) τὸν λόγον, δι' ὃν ἀπελύθη, ἐφ' ὅσον ἐξῆλθε δι' ἀπολύσεως.

2) ἀντίγραφον πράξεως τοῦ Ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου, δι' ἧς ἀνεγνωρίσθη αὐτῷ δικαίωμ' συντάξεως.

3) πιστοποιητικὸν ἐμφαίνον α) τὸν χρόνον τῆς συνταξίμου

καὶ τῆς πραγματικῆς ὑπηρεσίας του καὶ β) τὸν χρόνον τῆς ὑπηρεσίας του ἐν τῷ τελευταίῳ βαθμῷ. Τὸ πιστοποιητικὸν τοῦτο δὲν ἀπαιτεῖται. ἂν τὰ στοιχεῖα τὰ δι' αὐτοῦ βεβαιούμενα ἐμφαίνονται ἐν τῇ πράξει τοῦ Ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου, δι' ἧς ἀνεγνωρίσθη εἰς τοὺς κληρονόμους τοῦ ἀποβιώσαντος δικαίωμα συντάξεως.

3) πιστοποιητικὸν ἐμφαῖνον α) τὸν χρόνον τῆς συνταξίμου καὶ πραγματικῆς ὑπηρεσίας του καὶ β) τὸν χρόνον τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἀποβιώσαντος ἐν τῷ τελευταίῳ βαθμῷ (ἐκτὸς ἂν ταῦτα ἐμφαίνωνται ἐν τῇ πράξει τοῦ Ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου.)

Β' Διὰ τὴν λήψιν τοῦ ἡμίσεος βοηθήματος.

α) ἐν περιπτώσει ἐξόδου τοῦ ὑπαλλήλου δι' ἀπολύσεως.

1) πιστοποιητικὸν ἐμφαῖνον α) ὅτι ὁ ἀπολυθεὶς ἦτο τακτικὸς δημόσιος ὑπάλληλος, β) ὅτι ἐλάμβανε κατὰ μῆνα μισθὸν ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου καὶ εἰς βάρος αὐτοῦ, καὶ γ) τὸν λόγον, δι' ὃν ἀπελύθη.

2) πιστοποιητικὸν ἐμφαῖνον α) τὸν χρόνον τῆς συνταξίμου ὑπηρεσίας του ἐν συνόλῳ, ὡς καὶ τὸν χρόνον τῆς πραγματικῆς του ὑπηρεσίας πρὸ τῆς 30 Ἰουνίου 1926 καὶ μετὰ τὴν ἡμέραν ταύτην χωριστὰ, β) τὸν χρόνον τῆς ὑπηρεσίας του εἰς τὸν τελευταῖον βαθμὸν.

β) ἐν περιπτώσει ἐξόδου τοῦ ὑπαλλήλου διὰ παρατήσεως.

1) πιστοποιητικὸν ἐμφαῖνον ὅτι ὁ παρατηθεὶς ἦτο δημόσιος τακτικὸς πολιτικὸς ὑπάλληλος καὶ ὅτι ἐμισθοδοτεῖτο ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου καὶ εἰς βάρος αὐτοῦ.

2) πιστοποιητικὸν ἐμφαῖνον α) τὸν χρόνον τῆς συνταξίμου ὑπηρεσίας του ἐν συνόλῳ ὡς καὶ τὸν χρόνον τῆς πραγματικῆς του ὑπηρεσίας πρὸ τῆς 30 Ἰουνίου 1926 καὶ μετὰ ταύτην χωριστὰ, καὶ β) τὸν χρόνον τῆς ὑπηρεσίας του εἰς τὸν τελευταῖον βαθμὸν.

Γ' Διὰ τὴν ἐπιστροφὴν τῶν κρατήσεων.

α) ἐν περιπτώσει ἐξόδου τοῦ ὑπαλλήλου δι' ἀπολύσεως ἢ παρατήσεως.

1) πιστοποιητικὸν ἐμφαῖνον α) ὅτι ὁ ἐξελεθὼν τῆς δημοσίας

ὑπηρεσίας ἦτο τακτικὸς δημόσιος πολιτικὸς ὑπάλληλος καὶ ὅτι ἐμισθοδοτεῖτο ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου καὶ εἰς βάρος αὐτοῦ, β) τὸν χρόνον τῆς πραγματικῆς ὑπηρεσίας του μετὰ τὴν 30 Ἰουνίου 1926 καὶ γ) τοὺς βαθμοὺς, ὑφ' οὓς ὑπηρετήσε καὶ τὸν μισθὸν, ὃν ἐλάμβανε κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο.

β) ἐν περιπτώσει θανάτου τοῦ ὑπαλλήλου.

1) πιστοποιητικὸν ἐμφαῖνον α) ὅτι ὁ ἀποβιώσας ἦτο τακτικὸς δημόσιος πολιτικὸς ὑπάλληλος καὶ ὅτι ἐμισθοδοτεῖτο ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου καὶ εἰς βάρος αὐτοῦ, β) τοῦ χρόνου τῆς πραγματικῆς ὑπηρεσίας του μετὰ τὴν 30 Ἰουνίου 1926, καὶ γ) τοὺς βαθμοὺς, ὑφ' οὓς ὑπηρετήσε καὶ τὸν μισθὸν, ὃν ἐλάμβανε κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο.

2) πιστοποιητικὸν, δι' οὗ νομιμοποιῶνται οἱ κληρονόμοι τοῦ ἀποβιώσαντος, ἦτοι πιστοποιητικὸν τοῦ ἀρμοδίου δημάρχου ἢ προέδρου κοινότητος περὶ τοῦ θανάτου καὶ τῆς ἐλλείψεως ἐγγυτέρας ἐξ ἀδιαθέτου συγγενῶν τοῦ ἀποβιώσαντος.

Ἡ ὑπηρεσία τοῦ Τ. Π. Δ. Υ. ὀφείλει ἐντὸς πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως, ἂν μὲν τὰ ὑποβληθέντα πιστοποιητικὰ δὲν εἶναι πλήρη, νὰ ζητήσῃ τὴν συμπλήρωσιν αὐτῶν, ἂν δὲ εἶναι πλήρη, νὰ εἰσαγάγῃ τὴν αἴτησιν εἰς τὸ διοικητικὸν συμβούλιον τοῦ Ταμείου οὗτινος τὴν ἀπόφασιν ὑποχρεοῦται νὰ κοινοποιήσῃ εἰς τὸν ἐνδιαφερόμενον ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς της.

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ὀφείλει ἐντὸς μηνὸς νὰ προβῇ εἰς τὴν ἐκδίκασιν τῆς ὑποθέσεως.

Τὰ βοηθήματα ἢ αἱ ἐπιστροφόμενα κρατήσεις καταβάλλονται εἰς τοὺς δικαιούχους εἰς τὸ τέλος ἐκάστης τριμηνίας ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος ἢ τῶν καταστημάτων αὐτῆς ἐπὶ ἐξοφλητηρίῳ ἀποδείξει.

ΙΓ'. Μέρισματος Μετοχικοῦ Ταμείου Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων.

1. Οἱ δημοδιδάσκαλοι, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ δημόσιοι ὑπάλληλοι,

ἀποχωροῦντες τῆς ὑπηρεσίας δικαιоῦνται μερίσματος παρὰ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου τῶν Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων.

Ἐπεὶ τοῦ ταμείου τούτου ἐνεργοῦνται αἱ κάτωθι κρατήσεις ἐκ τοῦ μισθοῦ τῶν ὑπαλλήλων.

α') κράτησις 20ο)ο ἐπὶ τῶν μηνιαίων αὐτῶν ἀποδοχῶν.

β') κράτησις ἐνὸς μισθοῦ. Ἐν περιπτώσει αὐξήσεως τοῦ μισθοῦ ἢ προαγωγῆν τοῦ ὑπαλλήλου ὑποχρεοῦται οὗτος νὰ καταβάλῃ εἰς τὸ ταμεῖον τὴν διαφορὰν.

γ') ἐν περιπτώσει γάμου τοῦ ὑπαλλήλου δρ. 400.

δ') αἱ κρατήσεις λόγῳ ἀπουσίας.

ε') αἱ κρατήσεις λόγῳ ἀδείας ἄνευ ἀποδοχῶν.

στ') αἱ κρατήσεις λόγῳ προσωρινῆς ἀπολύσεως.

ζ') τὰ πειθαρχικὰ πρόστιμα.

Πᾶσαι αἱ ἀνωτέρω κρατήσεις ἀναγράφονται εἰς τὰς οἰκείας μισθοδοτικὰς καταστάσεις.

2. Δικαίωμα εἰς λήψιν μερίσματος ἔχουν οἱ μὲν πρὸ τῆς 1 Ἀπριλίου 1919 διωρισμένοι μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ὀκταετοῦς συνεχοῦς ἢ μὴ ὑπηρεσίας μετόχων, οἱ δὲ μετὰ τὴν ἡμέραν ταύτην διοριζόμενοι μετὰ τὴν συμπλήρωσιν δεκαπενταετοῦς τοιαύτης ὑπηρεσίας. Πρὸς ὑπολογισμὸν τῆς ὑπηρεσίας ὡς μετόχου λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ χρονολογία τοῦ περὶ τῆς κοινοποιήσεως τοῦ διορισμοῦ ἢ τῆς προαγωγῆς ἐγγράφου καὶ ἡ χρονολογία, καθ' ἣν ὁ ὑπάλληλος ἔπαισε μισθοδοτούμενος. Τὸ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ δικαιоῦται καὶ ἐφ' ὅσον δικαιоῦται τριμήνων ἀποδοχῶν ὁ ἀπομακρυνόμενος τῆς ὑπηρεσίας ὑπάλληλος, λογίζεται ὡς κανονικὴ ὑπηρεσία μετόχου. Ἐπίσης λογίζεται ὡς κανονικὴ ὑπηρεσία μετόχου ὁ χρόνος πάσης ἀδείας κανονικῆς, μὴ υπερβαινοῦσης τὸν μῆνα κατ' ἔτος, ἐκπαιδευτικῆς ἢ αναρωτικῆς, ὡς καὶ ὁ χρόνος τῆς διαθεσιμότητος, ἀργίας, ἢ προσωρινῆς ἀπολύσεως. Κατὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ χρόνου τῆς ὑπηρεσίας τὸ ὑπερεξάμηνον χρονικὸν διάστημα λογίζεται ὡς ἔτος.

3. Δεδομένου ὅτι διὰ τὸν κανονισμὸν τῶν μερισμάτων τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἀφ' ἐνὸς μὲν ὁ χρόνος

τῆς εἰς αὐτὸ συμμετοχῆς, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὸ ποσὸν τῶν κανονικῶν καταβολῶν, εὐνόητον εἶναι, ὅτι ὅσον περισσότερα τὰ ἔτη τῆς συμμετοχῆς καὶ μεγαλύτερον τὸ ποσὸν τῶν καταβολῶν, τόσον κατ' ἀναλογίαν θὰ εἶναι μεγαλύτερον καὶ τὸ ποσὸν τοῦ μερίσματος τοῦ ὑπαλλήλου. Πρὸς διευκόλυνσιν τῶν ὑπαλλήλων, ὅπως τύχουν μεγαλύτερου μερίσματος, ἐχορηγήθη εἰς αὐτοὺς τὸ δικαίωμα τῆς ἀναδρομικῆς ἐγγραφῆς ὡς μετόχων εἰς τὸ Μ. Τ. Διὰ τὴν ἀναδρομικὴν ἐγγραφὴν ἀπαιτεῖται νὰ ὑποβληθῇ ἡ ἐξῆς αἴτησις: «Πρὸς τὸ Μ.Τ.Π.Υ. Ἐπιθυμῶν νὰ ἐγγραφῶ ἀναδρομικῶς διὰ τὸ ἀπὸ . . . . . μέχρι . . . . . χρονικὸν διάστημα ὡς μέτοχος λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσω Ὑμᾶς, ὅπως μοι χορηγήσητε τὸ πρὸς τοῦτο δικαίωμα, ὀρίζοντες τὰς καταβλητέας κρατήσεις. Εὐπειθέστατος».

Μετὰ τῆς αἰτήσεως δεόν νὰ ὑποβληθοῦν ἀντίγραφα ὄλων ἀνεξαιρέτως τῶν ὑπηρεσιακῶν μεταβολῶν τοῦ αἰτοῦντος διὰ τὸν χρόνον, δι' ὃν αἰτεῖται τὴν ἀναδρομικὴν ἐγγραφὴν. Εἰς τὰ ἀντίγραφα τῶν ὑπηρεσιακῶν μεταβολῶν συμπεριλαμβάνονται καὶ τὰ ἀναγόμενα εἰς τὸν ἐκάστοτε καθορισμὸν τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ ὡς καὶ τῶν λόγῳ πολυετοῦς ὑπηρεσίας προσαυξήσεων τοῦ μισθοῦ. Οἱ ἔχοντες πάσης φύσεως ἀνεγνωρισμένα συντάξιμα ἔτη δεόν νὰ ὑποβάλουν ἀντίγραφοι τῆς σχετικῆς ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργείου ἐφ' ἀπλοῦ χάρτου, κεκυρωμένον ὑπὸ τῶν ἰδίων, ὅσοι δ' ἔχουν χρόνον συντάξιμον στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας πιστοποιητικὸν τοῦ ἀρμοδίου στρατολογικοῦ γραφείου.

Μετὰ τὴν ὑποβολὴν τῆς αἰτήσεως τὸ Μ. Τ. θέλει γνωρίσῃ εἰς τὸν αἰτοῦντα τὸ καταβλητέον διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην ποσόν, ἀναλυτικῶς διὰ κεφάλαιον καὶ τόκους, ὑπολογιζομένους πρὸς 6ο)ο ἄνευ ἀνατοκισμοῦ. Ἡ καταβολὴ τοῦ διὰ τὴν ἀναδρομικὴν ἐγγραφὴν πληρωτέου ποσοῦ δύναται νὰ γίνῃ ἐφ' ἅπαξ ἢ καὶ τμηματικῶς διὰ δόσεων. Ἐν τῇ περιπτώσει τῶν τμηματικῶν δόσεων, ἐκάστη ἐξ αὐτῶν δὲν δύναται νὰ εἶνε μικρότερα τοῦ ἐνὸς δεκάτου τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ κατὰ τριμηνίαν. Ἀνάγκη ὅμως ἵμα τῇ ἀναδρομικῇ ἐγγραφῇ τοῦ μετόχου νὰ καταβληθῇ μία τοῦλάχιστον δόσις ἐκ τοῦ δι' αὐτὴν χρέους, καθόσον ἀπὸ

τῆς χρονολογίας ταύτης δέον νὰ παρέλθῃ διὰ μὲν τοὺς ὄντας μετόχους ἢ ὑποχρεωτικῶς καταστάντας τοιοῦτους τὴν 1 Ἀπριλίου 1923, χρονικὸν διάστημα ἕξ μηνῶν, διὰ δὲ τοὺς μετὰ ταῦτα καταστάντας καὶ καθισταμένους ὑποχρεωτικῶς ἢ προαιρετικῶς μετόχους χρονικὸν διάστημα ἑνὸς ἔτους, καθ' ὃ ἐγγραφεῖς ἀναδρομικῶς δέον νὰ παραμείνῃ ἐν ὑπηρεσίᾳ, διότι ἄλλως δὲν ἀποκτᾷ δικαίωμα μερίσματος διὰ τὸν χρόνον τῆς ἀναδρομικῆς ταύτης ἐγγραφῆς, δικαιούται δὲ μόνον εἰς τὴν ἐπιστροφὴν τῶν διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην κατατεθέντων. Ἐν περιπτώσει ὅμως θανάτου τοῦ ὑπαλλήλου καὶ ὄρφανικῆ οἰκογένεια αὐτοῦ δικαιούται μερίσματος ἀνεξαρτήτως τοῦ χρόνου τῆς παραμονῆς τοῦ θανόντος ἐν ὑπηρεσίᾳ μετὰ τὴν κατὰ τὴν ἄνω καταβολὴν τῆς πρώτης δόσεως. Εἰς τὸ χρονικὸν διάστημα τῶν ἕξ μηνῶν ἢ τοῦ ἑνὸς ἔτους ὑπολογίζεται πάντοτε τὸ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ ὁ ἀπολυόμενος ὑπάλληλος λαμβάνει πλήρεις ἀποδοχὰς τῆς θέσεώς του.

Ὅσοι εἶχον ἐγγραφῆ μετόχοι πρὸ τῆς 1 Ὀκτωβρίου 1919 μὲ ὄρον ἐγγραφῆς κατώτερον τοῦ ὑπὸ τοῦ τότε ἰσχύοντος καταστατικοῦ ἐπιτροπομένου τοιοῦτου δύνανται νὰ ζητήσουν τὴν αὔξησιν αὐτοῦ ὑπὸ τοὺς ὄρους καὶ τὰς διατυπώσεις τοὺς ἄνωτέρω ἐκτεθέντας. Εἰς τὴν πρὸς τοῦτο αἰτησίαν των δέον ν' ἀναφέρουν τὸν βαθμὸν ὃν εἶχον καὶ τὸν ὀργανικὸν συντάξιμον μισθὸν ὃν ἐλάμβανον κατὰ μῆνα Σεπτέμβριον 1919.

Τὸ ἀπονεμόμενον ὑπὸ τοῦ Μ. Τ. μερίσμα κανονίζεται ἐκ τοῦ ἀθροίσματος τῶν ἑξῆς δύο ποσῶν. α) διὰ μὲν τὰς μέχρι 30 7)βρίου 1919 καταθέσεις ἐκ τοῦ ὄλου ἠῤῥημένον κατὰ τὸ ἥμισυ τῆς κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο μηνισίας κανονικῆς καταβολῆς τοῦ μετόχου, πολλαπλασιαζομένου ἐπὶ τὰ ἔτη τῶν κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα γενομένων καταβολῶν αὐτοῦ, β) διὰ δὲ τὰς μετὰ τὴν 1 Ὀκτωβρίου 1919 καταβολὰς εἰς τόσα πεντηκοστὰ τοῦ μηνιαίου συνταξίμου μισθοῦ τοῦ μετόχου, ὅσα εἶνε τὰ ἔτη τῶν μετὰ τὴν χρονολογίαν ταύτην καταβολῶν, προστιθεμένου ἑνὸς ἐπὶ πλέον πεντηκοστοῦ τοῦ αὐτοῦ μηνιαίου συνταξίμου μισθοῦ δι' ἐκάστην τριετίαν ἐν τῷ αὐτῷ τελευταίῳ βαθμῷ καὶ

μέχρι πέντε τριετιῶν. Μονὰς ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου κανονίζεται τὸ μερίσμα ἐν πάσῃ περιπτώσει εἶνε ὁ κατὰ τοὺς σήμερον ἰσχύοντας νόμους κατὰ μέσον ὄρον συντάξιμος τοιοῦτος τοῦ τελευταίου ἔτους τῆς ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἀπομακρύνσεως τοῦ μετόχου. Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν λόγῳ προαγωγῆς τῶν μετόχων εἰς ἀνώτερον βαθμὸν τὸ εἰς τοῦτον ἀναλογοῦν μερίσμα εἶνε κατώτερον τοῦ ἀναλογοῦντος εἰς τὸν προηγούμενον βαθμὸν του, ὁ μέτοχος θὰ λάβῃ τὸ εἰς τὸν βαθμὸν τοῦτον ἀναλογοῦν μερίσμα. Τὸ ὑπερεξάμηνον, ὅπερ, ὡς ἄνωτέρω ἐλέχθη, λογίζεται ὡς πλήρες ἔτος ὑπολογίζεται ἐπὶ τὸν ἐπικρατέστερον συντελεστὴν ποσοστοῦ, ἀσχέτως πρὸς τὴν χρονικὸν περίοδον εἰς ἣν ἀνήκει. Τὸ κατώτερον βασικὸν μερίσμα ὀρίζεται εἰς δρ. 200, ὑποχρεουμένων τῶν τυχόν δικαιομένων μικροτέρου μερίσματος νὰ συμπληρώσουν τὰς νομίμους καταβολὰς των καταβάλλοντες εἰς τὸ Μ. Τ. ἐντόκως δρ. 10 δι' ἐκάστην προσθήκην δραχμῆς πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ποσοῦ τῶν δρ. 200.

Εἰς τὴν χήραν μετὰ ἢ ἄνευ ἀνηλίκων ὀρφανῶν ἢ ἀγάμων θυγατέρων, εἰς τοὺς ἄνευ μητρὸς ἀνηλίκους ὀρφανούς καὶ ἀγάμους ὀρφανὰς θυγατέρας τῶν ἐγγάμων μετόχων, εἰς τὴν χήραν μητέρα μετὰ ἢ ἄνευ ἀνηλίκων ὀρφανῶν ἢ ἀγάμων ὀρφανῶν ἀδελφῶν, εἰς τοὺς ἄνευ μητρὸς ἀνηλίκους ὀρφανούς ἀδελφοὺς ἢ ἀγάμους ὀρφανὰς ἀδελφὰς τῶν ἀγάμων μετόχων, τῶν ἀποβιούντων πρὸς τῆς ἀποκτίσεως τοῦ δικαιώματος πρὸς ἀπονομὴν μερίσματος χορηγεῖται βοήθημα ἐφ' ἅπαξ βάσει τοῦ εἰς μεταλλικὰς δραχμὰς μηνιαίου βασικοῦ μισθοῦ, ὃν ἐλάμβανεν ὁ ἀποβιώσας μέτοχος ὡς ἑξῆς: 1) διὰ τοὺς λαμβάνοντας μεταλλικὰς δρ. 50—110 δραχμαὶ χῆσταιναι 1000, 2) διὰ τοὺς λαμβάνοντας μεταλ. δρ. 111—240 δρ. χῆσταιναι 2000, 3) διὰ τοὺς λαμβάνοντας μεταλ. δρ. 241—400 δρ. χῆσταιναι 3000, 4) διὰ τοὺς λαμβάνοντας μεταλ. δραχ. 401 καὶ ἄνω δρ. χῆσταιναι 4000. Τὸ αὐτὸ βοήθημα χορηγεῖται καὶ εἰς τὰς ὁποσδήποτε ἀπομακρυνόμενους τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας μετόχους μέχρι τέλους Μαρτίου 1931, τοὺς ἔχοντας ὑπερκοσσιπενταετῆ πραγματικὴν πολιτικὴν συντάξιμον ὑπηρεσίαν, ὡς καὶ εἰς τοὺς λόγῳ ὀρίου

ἡλικίας ἀπομακρυνομένους μετόχους τοὺς ἔχοντας ὑπερδεκαπενταετῆ πολιτικὴν συντάξιμον πραγματικὴν ὑπηρεσίον, ἐφ' ὅσον δὲν δικαιοῦνται μερίσματος.

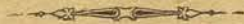
Εἰς τὰς ὀπωσδήποτε ἀπομακρυνομένους τῆς ὑπηρεσίας μετόχους πρὸ τῆς ἀποκτίσεως δικαιώματος πρὸς ἀπονομὴν μερίσματος οὐδεμίᾳ ἐπιστροφῇ τῶν οἰασδήποτε φύσεως καταθέσεων αὐτῶν γίνεται, πλὴν τῶν ἐπιστρεφόμενων δι' ἀναδρομικὴν ἐγγραφὴν καταθέσεων κατὰ τὰ ἀνωτέρω λεχθέντα.

Τὸ ἀνωτέρω μνημονευόμενον ἐφ' ἅπαξ βοήθημα χορηγεῖται καὶ εἰς τοὺς ἀπομακρυνομένους τῆς ὑπηρεσίας μετόχους λόγῳ σωματικῆς ἢ πνευματικῆς ἀνικανότητος, ἐφ' ὅσον ἤθελον οὗτοι δικαιωθῆ συντάξεως ἢ βοηθήματος.

Ὁ δικαιούμενος μερίσματος ὑποβάλλει εἰς τὸ Μ. Τ. Π. Υ. τὴν ἐξῆς αἴτησιν: «Πρὸς τὸ Μ. Τ. Π. Υ. λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω τὰ συνημμένα δικαιολογητικά, ἐξ ὧν προκύπτει ὅτι ἔχω . . . ἐτῶν ὑπηρεσίαν μετόχου, καὶ νὰ παρακαλέσω ὅπως ἐγκρίνητε νὰ μοὶ χορηγηθῇ τὸ νόμιμον μερίσμα. Εὐπειθέστατος.» Μετὰ τῆς αἰτήσεως δεόν νὰ ὑποβληθοῦν τὰ ἐξῆς δικαιολογητικά. α) ἂν ἐδικαιώθη συντάξεως ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου 1) ἀντίγραφον τῆς πράξεως τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου, δι' ἧς ἀπενεμήθη ἢ σύνταξις, ἐπικεκρωμένον ὑπὸ τῆς οἰκείας δημοτικῆς ἢ κοινοτικῆς ἀρχῆς, ἐφ' οὗ ἐπικολλᾶται χαρτόσημον δρ. 5, 2) ἀντίγραφον διπλώματος συντάξεως ὁμοίως τεθεωρημένον καὶ σεσημασμένον. β) ἂν δὲν ἐδικαιώθη συντάξεως 1) ἀντίγραφα ἐφ' ἁπλοῦ χάρτου τῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἀφ' ἧς κατέστη μέτοχος μέχρι τῆς ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τελευταίας ἀπομακρύνσεως αὐτοῦ ὑπηρεσιακῶν ἐγγράφων μεταβολῶν διορισμῶν, μεταθέσεων κλπ.) καὶ 2) βεβαίωσιν τῆς προϊσταμένης ἀρχῆς ἐμφαίνουσαν τὴν ἡμέραν καθ' ἣν διεκόπη ἢ μισθοδοσία του, ὡς καὶ ἂν ἐδικαιώθη ἀποδοχῶν τριμήνου ἢ οὐ. Εἰς ἀμφοτέρω δὲ τὰς ἄνω περιπτώσεις ὀφείλει προσέτι νὰ ὑποβάλλῃ 1) ἀντίγραφα ἐφ' ἁπλοῦ χάρτου τῶν ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου 1919 μέχρι τῆς ἀποχωρήσεώς του ἐκ τῆς ὑπηρεσίας κοινοποιηθέντων αὐτῷ ἐγγράφων περὶ κανονισμοῦ μισθοῦ, αὐξήσεως, διαβαθμί-

σεως, προαγωγῆς κλπ. καὶ 2) ἂν τυγχάνῃ ἔγγαμος πιστοποιητὸν δημοτικῆς ἢ κοινοτικῆς ἀρχῆς ἐμφαίνον τὴν οἰκογενειακὴν κατάστασιν.

Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν δικαιολογητικῶν τούτων ἐκδίδεται ἡ ἀπόφασις τοῦ Μ. Τ. ἧς κοινοποιεῖται εἰς τὸν ἐνδιαφερόμενον.

ΜΕΡΟΣ Β΄.

ΣΧΟΛΕΙΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Σχολεία τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως εἶναι 1) τὰ νηπιαγωγεία, τὰ δημοτικά σχολεῖα καὶ αἱ νυκτεριναὶ σχολαί, ἀναγόμενα εἰς τὸν κύκλον τῆς γενικῆς μορφώσεως καὶ 2) τὰ κατώτερα ἐπαγγελματικά σχολεῖα (γεωργικά, ἐμπορικά, ναυτικά, βιοτεχνικά καὶ αἱ οἰκοκυρικαὶ σχολαὶ θηλέων), ἀναγόμενα εἰς τὸν κύκλον τῆς ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως.

Εἰς πάντα τὰ σχολεῖα τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως, πλὴν τῶν οἰκοκυρικῶν, δύνανται νὰ φοιτοῦν ἀδιακρίτως ἄρρενα ἢ θήλεα, καταργηθείσης τῆς διακρίσεως αὐτῶν εἰς σχολεῖα ἄρρένων καὶ σχολεῖα θηλέων.

α) Νηπιαγωγεῖα

Σκοπὸς τῶν νηπιαγωγείων κατὰ τὸν νόμον εἶναι ἡ δι' ἀπλῶν καὶ τεμπνῶν παιδιῶν, ἀσχολιῶν καὶ ἀσκήσεων ὑποβοήθησις τῆς σωματικῆς καὶ πνευματικῆς ἐξελιξέως τῶν νηπίων καὶ ἡ διὰ τοῦ τρόπου τούτου προπαρασκευὴ αὐτῶν διὰ τὸ δημοτικὸν σχολεῖον.

Ἡ διάρκεια τῆς φοιτήσεως εἰς τὰ νηπιαγωγεῖα εἶναι διετής, φοιτοῦν δ' εἰς αὐτὰ γήπια συμπληρώσαντα τὸ 4ον ἔτος τῆς ἡλικίας των ἢ συμπληροῦντα αὐτὸ ἐντὸς τῶν ἕξ πρώτων μηνῶν τοῦ σχολικοῦ ἔτους.

Νηπιαγωγεῖα ἰδρύονται εἰς ἅ μέρη εἶνε δυνατόν νὰ συγκεντρωθοῦν 20 τοῦλάχιστον νήπια, κατὰ προτίμησιν δὲ εἰς τοὺς συνοικισμοὺς, εἰς τοὺς ὁποίους παρίσταται ἀνάγκη γλωσσικῆς προσπαθείας τῶν νηπίων διὰ τὸ δημοτικὸν σχολεῖον. Εἰς περι-

πτωσιν καθ' ἣν νηπιαγωγεῖόν τι δὲν ἤθελε συγκεντρώσῃ τὸν ἀριθμὸν τῶν 20 νηπίων, ἀναφέρει τοῦτο ὁ ἐπιθεωρητὴς εἰς τὰ Ὑπουργεῖον, τὸ ὁποῖον προβαίνει εἰς τὴν κατάργησιν αὐτοῦ.

Εἰς τὰ νηπιαγωγεῖα διορίζεται μία νηπιαγωγὸς, ἐφ' ὅσον φοιτῶσιν εἰς αὐτὰ μέχρι τεσσαράκοντα νηπίων, δύο δὲ ἐφ' ὅσον φοιτῶσι 40—60 νηπίων. Ὅπου τὰ νήπια εἶνε ἄνω τῶν 60 ἰδρῦεται ἄλλο νηπιαγωγεῖον.

Νηπιαγωγοὶ διορίζονται αἱ ἔχουσαι πτυχίον τοῦ διδασκαλείου νηπιαγωγῶν ὡς καὶ αἱ ἔχουσαι πτυχίον τοῦ ὑποδιδασκαλείου Θεσσαλονίκης. Αἱ νηπιαγωγοὶ διορίζονται ἐπὶ βαθμῶν καὶ μισθῶ γραφῆς α' τάξεως (β' κατηγορία), δυνάμεναι νὰ προαχθοῦν εἰς ἀνωτέρους βαθμοὺς κατὰ τὰ ἐν τῷ οἰκείῳ μέρει ἐκτεθέντα.

β) Δημοτικὰ Σχολεῖα " Δρῦσις καὶ Λειτουργία

1. Σκοπὸς τῶν δημοτικῶν σχολείων εἶναι ἡ στοιχειώδης προπαρασκευὴ τῶν μαθητῶν διὰ τὴν ζωὴν καὶ ἡ παροχὴ εἰς αὐτοὺς τῶν ἀπαρατήτων πρὸς μόρφωσιν χρηστοῦ πολίτου στοιχείων.

Δημοτικὰ σχολεῖα ἰδρῦνται προτάσει τῶν ἐποπτικῶν συμβουλίων ὅπου εἶναι δυνατὸν νὰ συγκεντρωθοῦν 15 τοῦλάχιστον μαθηταὶ ἐκ τῶν ἐχόντων τὴν νόμιμον πρὸς φοίτησιν ἡλικίαν, ἀποτελοῦνται δὲ πάντα ἀπὸ ἕξι τάξεως.

Τὰ δημοτικὰ σχολεῖα διαιροῦνται εἰς μονοτάξια, ἂν διδάσκη ἐν αὐτοῖς εἰς διδάσκαλος, διτάξια ἂν δύο, τριτάξια ἂν τρεῖς, τετρατάξια ἂν τέσσαρες, πεντατάξια ἂν πέντε καὶ ἑξατάξια ἂν ἕξι. Μονοτάξια σχολεῖα λέγονται ἐκεῖνα εἰς ἃ φοιτοῦν μέχρις 80 μαθητῶν, διτάξια ἐκεῖνα εἰς ἃ φοιτοῦν 80—130, τριτάξια ἐκεῖνα εἰς ἃ φοιτοῦν 131—200, τετρατάξια ἐκεῖνα εἰς ἃ φοιτοῦν 201—250, πεντατάξια ἐκεῖνα εἰς ἃ φοιτοῦν 201—250 καὶ ἑξατάξια ἐκεῖνα εἰς ἃ φοιτοῦν 301—350. Ἐξαιρετικῶς προκειμένου περὶ δημοτικῶν σχολείων ξηνοφώνων συνοικισμῶν διὰ τὴν ὑπαρξίν μονοταξίου σχολείου ἀπαιτοῦνται 15—40 μαθηταὶ, διταξίου 41—80, τριταξίου 81—120, τετραταξίου 121—

160, πενταταξίου 161—200 καὶ ἑξαταξίου 201—250. Διὰ Π. Δ. μετ' ἀπόφασιν τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου ὁ διὰ τὰ ξηνοφώνια σχολεῖα ἰσχύων ἀριθμὸς μαθητῶν δύναται νὰ ἐπεκταθῆ καὶ ἐπὶ ἄλλων σχολείων. Τάξεις δημοτικῶν σχολείων, εἰς ἃ φοιτῶσι πλείονες τῶν 60 μαθητῶν, δύναται νὰ διαιρεθῶσιν εἰς δύο τμήματα εἰς τὰ ὁποῖα διδάσκει ὁ ἴδιος διδάσκαλος.

Ἡ σύστασις, ἡ κατάργησις, ἡ προαγωγή, ὁ ὑποβιβασμὸς, ἡ διαίρεσις καὶ ἡ συγχώνεσις τῶν σχολείων τῆς στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως γίνεται κατὰ τὰς θερινὰς μόνον διακοπὰς τῶν μαθημάτων διὰ Π. Δ. μετὰ πρότασιν τοῦ ἐποπτικοῦ συμβουλίου τῆς περιφερείας. Κατ' ἐξαιρέσιν ἰδρῦσις δύναται νὰ λάβῃ χώραν καὶ εἰς ἄλλην ἐποχὴν τοῦ ἔτους.

Πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ἐκπαιδεύσεως δύναται δύο ἢ περισσότερα δημοτικὰ σχολεῖα νὰ συγχωνευθοῦν εἰς ἓν ἢ ἐν νὰ διαιρεθῆ εἰς πλείονα. Τὸ διδακτικὸν προσωπικὸν τῶν συγχωνευομένων ἢ διαιρουμένων σχολείων τοποθετεῖται ὑπὸ τοῦ Νομάρχου τῆ προτάσει τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου εἰς τὰ ἐκ τῆς συγχωνεύσεως ἢ διαίρεσεως προκύπτοντα σχολεῖα, ἀπολυθέντων μόνον τῶν τυχόν ὑπεραριθμῶν, τοιοῦτοι δὲ λογίζονται οἱ νεώτεροι ἐν τῇ καθόλου ὑπηρεσίᾳ. Ὡς διδάσκαλοι τῶν καταργουμένων σχολείων ἢ θέσεων ἢ καὶ ὡς οἱ ὑπεραριθμοὶ ἀπολυόμενοι διορίζονται ὑποχρεωτικῶς εἰς τὴν πρώτην κενουμένην θέσιν τῆς αὐτῆς ἐκπαιδευτικῆς περιφερείας.

Τὰ δημοτικὰ σχολεῖα προάγονται, ὑποβιβάζονται ἢ καταργοῦνται ἐπὶ τῆ βάσει τοῦ μέσου ὄρου τῶν κατὰ τὰ τρία τελευταῖα ἔτη ἑξετασθέντων μαθητῶν.

2. Εἰς ἃ μέρη λειτουργοῦν περισσότερα τοῦ ἑνὸς δημοτικὰ σχολεῖα, ἕκαστον ἐξ αὐτῶν ἔχει ἰδίαν ἐκπαιδευτικὴν περιφέρειαν, κανονιζομένην ὑπὸ τοῦ ἐποπτικοῦ συμβουλίου, τὸ ὁποῖον ὁρίζει εἰς τίνα σχολικὴν περιφέρειαν ὑπάγονται οἱ συνοικισμοὶ ἐν οἷς δὲν λειτουργεῖ σχολεῖον.

Οἱ ἐντὸς τῆς ἀκτίνοσ τῆς σχολικῆς περιφερείας κατοικοῦντες, ὑπόχρεοι πρὸς φοίτησιν παῖδες ἀμφοτέρων τῶν φύλων, ὑποχρεοῦνται νὰ ἐγγράφωνται εἰς τὸ σχολεῖον τῆς περιφερείας τῶν. Κατόπιν ἐγκρίσεως τοῦ ἀρμοδίου Ἐπιθεωρητοῦ καὶ δι

ἀποχωρῶντας λόγους δύναται νὰ γίνῃ ἐγγραφή καὶ εἰς σχολεῖον ἄλλης σχολικῆς περιφερείας. Ἡ ἀπὸ περιφερείας εἰς περιφέρειαν μεταγγραφή μαθητοῦ ἐπιτρέπεται μόνον διὰ μετοίκησιν τῶν γονέων ἢ κηδεμόνων καὶ διὰ λόγους ὑγείας βεβαιουμένης ὑπὸ τοῦ σχολικοῦ ἱατροῦ τῆς περιφερείας ἢ ἐν ἔλλειψει τούτου ὑπὸ δύο ἱατρῶν, εἰς ἐξαιρετικὰς δὲ περιπτώσεις τῇ ἀδείᾳ ἐπιθεωρητοῦ τῶν δημοτικῶν σχολείων.

Τὸ σχολικὸν ἔτος εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα ἄρχεται τὴν 15 Σεπτεμβρίου καὶ λήγει τὴν 30 Ἰουνίου, τὰ δὲ μαθήματα ἐν αὐτοῖς διακόπτονται, πλὴν τῶν Κυριακῶν, καὶ κατὰ τὰς ἐξῆς ἐορτάς. 1) Ἀγίου Δημητρίου, 2) Ἀγίου Νικολάου, 3) τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, 4) Ἀγίου Γεωργίου, 5) Ἀγίου Κωνσταντίνου, 6) τοῦ Πολιοῦχου τῆς ἔδρας τοῦ σχολεῖου. 7) Τὴν ἐπέτειον τῆς Ἐθνικῆς Παλιγγενεσίας, 8) τὸ Σάββατον τῆς Τυροφάγου καὶ τὴν Καθαρὰν Δευτέραν, 9) τὴν 1 Μαΐου 10) ἀπὸ τῆς παραμονῆς τῶν Χριστουγέννων μέχρι τῆς 7 Ἰανουαρίου συμπεριλαμβανομένης, 11) ἀπὸ τῆς Μεγ. Τετάρτης μέχρι τῆς Τρίτης τῆς Διακαινησίμου συμπεριλαμβανομένης. Τὰ Ἰσραηλιτικὰ καὶ Μουσουλμανικὰ σχολεῖα ἀκολουθοῦν ἴδιον ἐορτολόγιον πλὴν τῆς Ἐθνικῆς Ἑορτῆς καθ' ἣν ἀργοῦσι καὶ ταῦτα. Οἱ δὲ διδάσκοντες εἰς αὐτὰ Χριστιανοὶ διδάσκαλοι ἀμφοτέρων τῶν φύλων διακόπτουσι τὴν διδασκαλίαν. 1) Καθ' ἧς ἡμέρας διακόπτονται τὰ μαθήματα τὰ σχολεῖα ἐν οἷς διδάσκουσιν, 2) μέχρι τῆς 10 π. μ. ἐκάστης Κυριακῆς 3) Τὴν παραμονὴν καὶ τὴν ἡμέραν τῶν Χριστογέννων 4) τὴν παραμονὴν καὶ τὴν 1ην τοῦ Ν. ἔτους 5) τὴν ἡμέραν τῶν Θεοφανείων 6) τὴν Μεγ. Παρασκευὴν καὶ Μ. Σάββατον καὶ τὴν πρώτην καὶ δευτέραν ἡμέραν τοῦ Πάσχα.

2). Εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα διδάσκονται τὰ ἐξῆς μαθήματα α) θρησκευτικά, β) ἑλληνικά, γ) πρακτικὴ ἀριθμητικὴ, δ) στοιχειώδης γεωμετρία, ε) ἱστορία τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους καὶ τὰ κυριώτατα τῆς παγχοσμίου ἱστορίας, στ) γεωγραφία, ζ) στοιχειῖα φυσικῆς ἱστορίας, φυσικῆς καὶ χημείας μετ' ἐφαρμογῶν εἰς τὴν ὑγιεινὴν, τὴν γεωργίαν καὶ τὸν πρακτικὸν βίον, η) φθδική, θ) καλλιγραφία, ι) ἰχνογραφία, ια) χειροτεχνία, ιβ) γυμναστική. Τοῦ μαθη-

ματος τῶν θρησκευτικῶν ἀπαλάσσονται οἱ ἑτερόθρησκοι καὶ ἑτεροδόξοι, τῆς δὲ γυμναστικῆς οἱ κωλυόμενοι διὰ λόγους ὑγείας, βεβαιουμένους ὑπὸ ἐπιτροπῆς, ἀποτελουμένης ἐκ τοῦ διευθυνσοῦ τοῦ σχολεῖου καὶ τοῦ σχολιάτρου τῆς περιφερείας ἢ τούτου κωλυομένου ἐξ ἰδιώτου ἱατροῦ, ὀριζομένου ὑπὸ τοῦ ἐπιθεωρητοῦ καὶ ἀμειβομένου ὑπὸ τοῦ γονέως ἢ κηδεμόνος τοῦ μαθητοῦ οὗτινος ζητεῖται ἡ ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τῆς γυμναστικῆς.

3. Οὐδεὶς ἐγγράφεται εἰς τὴν κατωτάτην τάξιν τοῦ δημοτικοῦ σχολεῖου ἂν δὲν εἶναι βεβαιωμένον κατὰ τὰ μητρώα τοῦ Δήμου ἢ τῆς Κοινότητος ἢ ἑλλείπει τούτων κατὰ τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία τοῦ Ἱερέως, ὅτι συνεπλήρωσε ἢ μέλλει νὰ συμπληρώσῃ μέχρι πρώτης Ἰανουαρίου μὴ συμπεριλαμβανομένης τὸ βον ἔτος τῆς ἡλικίας του. Τοὺς μὴ ἐγγεγραμμένους εἰς τὰ ὡς ἄνω βιβλία ὁ Διευθυντὴς ἐγγράφει εἰς τὸ μαθητολόγιον, ἐφ' ὅσον κατὰ τὴν ἀντίληψίν του ἔχονσι τὴν νόμιμον ἡλικίαν ἀποστέλλει δὲ πίνακα τούτων ἐπὶ ἀποδείξει εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Κοινότητος καὶ εἰς τὸν Νομάρχην διὰ τὴν ἐγγραφὴν αὐτῶν εἰς τὰ οἰκεία μητρώα καὶ φροντίζει νὰ λάβῃ σχετικὴν πιστοποίησιν περὶ τῆς τοιαύτης ἐγγραφῆς τῶν πρὸς τακτοποίησιν τοῦ μαθηματολογίου του. Ἐὰν δὲν ἐνεργήσῃ τοιοῦτοτρόπως τιμωρεῖται ὁ διευθυντὴς μετ' πρόστιμον 100—300 δραχμῶν καὶ ἐν ὑποτροπῇ μετ' ἀπόλυσιν.

Τὸ σχολικὸν ἔτος διὰ τὰ ἐν τῷ Κράτει σχολεῖα τῆς Στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως, ἄρχεται τὴν 15ην Σεπτεμβρίου καὶ λήγει τὴν 30ην Ἰουνίου.

Αἱ ἐγγραφαὶ ἐνεργοῦνται ἀπὸ τῆς 15 μέχρι τῆς 30 Σεπτεμβρίου. Τὴν 30ην Σεπτεμβρίου τελεῖται ἡ ἐορτὴ τῆς Σημαίας, τὴν δὲ 1ην Ὀκτωβρίου ἀρχονται τὰ μαθήματα. Ὁ Διευθυντὴς ἐκάστου σχολεῖου ὑποχρεοῦται νὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὸν Ἐπιθεωρητὴν τὴν 16ην Ὀκτωβρίου πίνακα τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐγγεγραφέντων μαθητῶν κατὰ τάξεις καὶ φύλον.

Ὁ Διευθυντὴς ἐκάστου σχολεῖου δέον νὰ ἔχη ὑπ' ὄψει τὰ ἐν σελ. 13 καὶ ἐξῆς ἐκτεθειμένα καὶ νὰ δημοσιεύσῃ ἅμα τῇ ἐνάρξει τοῦ σχολικοῦ ἔτους πίνακα τῶν ὑποχρέων πρὸς φοίτησιν παίδων,

τήν δ' ἐπομένην τῆς λήξεως τῶν ἐγγραφῶν νὰ εἰδοποιήσῃ ἐγγράφως τοὺς γονεῖς ἢ κηδεμόνας τῶν μὴ ἐγγραφέντων ὅτι παρέχεται προθεσμία εἰς αὐτοὺς 15 ἡμερῶν ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου ὅπως ἐγγράψωσι τὰ τέκνα των, μετὰ παρέλευσιν τῆς ὁποίας ὑπόκειται εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζόμενας ποινὰς περιλαμβανομένας ἐν σελ. 15, 16, 17 τοῦ βιβλίου τούτου.

Καθήμενα τοῦ διευθυντοῦ κατὰ τὸν χρόνον τῶν ἐγγραφῶν δὲν εἶναι μόνον νὰ ἐνεργήσῃ αὐτὰς κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὀριζόμενα, ἀλλ' ἐν συνεργασίᾳ καὶ μετὰ τοῦ λοιποῦ προσωπικοῦ τοῦ σχολείου νὰ συντάξῃ τὸ ὄρολόγιον πρόγραμμα διὰ τὸ ἀρχαίμενον σχολικὸν ἔτος καὶ ὑποβάλλῃ εὐθὺς ἀντίγραφον τούτου εἰς τὸν Ἐπιθεωρητὴν πρὸς ἔγκρισιν, νὰ φροντίσῃ ὅπως οἱ γονεῖς τῶν μαθητῶν λάβωσι γνῶσιν τῶν εἰσαχθησομένων βιβλίων τετραδίων καὶ λοιπῶν χρεωδῶν τοῦ μαθητοῦ καὶ προμηθεύσωσι ταῦτα ἐντὸς τοῦ χρόνου τῶν ἐγγραφῶν, νὰ προπαρασκευάσῃ τοὺς μαθητὰς, ὅπως πάντες μετὰ τῶν γονέων των παρεφεθῶσιν εἰς τὴν τελετὴν τῆς Σημαίας, νὰ μεριμνήσῃ περὶ τῆς καθαριότητος τοῦ διδασκασίου καὶ καθόλου νὰ μὴ παραλείψῃ τίποτε, ὥστε νὰ εἶναι ἐξησφαλισμένη εὐθὺς ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου ἢ ἀπόσκοπος καὶ τακτικὴ ἔναρξις τῶν μαθημάτων τοῦ σχολείου.

Τὰ μαθήματα τῶν δημοτικῶν σχολείων λήγουσι τὴν πρώτην Κυριακὴν τοῦ δευτέρου δεκαήμερου τοῦ Ἰουνίου κατὰ τὴν ὁποίαν τελεῖται ἐπὶ τῇ λήξει τῶν μαθημάτων σχολικὴ ἑορτὴ, κατὰ πρόγραμμα καταρτιζόμενον ὑπὸ τοῦ συλλόγου τῶν διδασκάλων. Εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην καλοῦνται νὰ παραστῶσιν αἱ τοπικαὶ ἀρχαὶ καὶ οἱ γονεῖς ἢ κηδεμόνες τῶν μαθητῶν. Πᾶσα ἐπίδειξις προκαλοῦσα ἰδιαιτέραν καταπόνησιν τῶν μαθητῶν ἀπαγορεύεται. Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐτησίας προόδου τῶν μαθητῶν ἀνακοινοῦται τὴν ἐπομένην τῆς σχολικῆς ἑορτῆς.

Ὁ Ἐπιθεωρητὴς δύναται νὰ ἀναβάλλῃ τὴν διακοπὴν τῶν μαθημάτων καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς σχολικῆς ἑορτῆς δι' ὑπερσυστακτικὴν ἀνάγκην ἑξαιρετικὴν εἰς τινα σχολεῖα μέχρι τῆς 30ῆς Ἰουνίου.

Ἀπὸ τῆς 1ης Ἰουλίου μέχρι τῆς 15ης Σεβρίου τὰ σχο-

λεῖα ἔχουσι θερινὰς διακοπὰς.

Τὰ Τοπικὰ Ἐποπτικὰ Συμβούλια δύναται, διὰ τοπικοὺς κλιματολογικοὺς λόγους, νὰ ὀρίζωσι δι' ὄρισμένα σχολεῖα ἀντὶ τῶν θερινῶν χειμερινῶν διακοπῶν συνεχεῖς καὶ οὐχὶ μακροτέρας τῶν δύο καὶ ἡμίσεως μηνῶν.

Εἰς τὰ σχολεῖα ταῦτα ἢ ἔναρξις καὶ λήξις τῶν μαθημάτων, ἢ ἑορτὴ τῆς Σημαίας καὶ ἢ σχολικὴ ἑορτὴ ὀρίζονται ὑπὸ τῶν οἰκείων ἐποπτικῶν συμβουλίων ἀναλόγως τοῦ χρόνου τῶν διακοπῶν.

Κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου στηριζομένης εἰς γνώμην τοῦ ἀρμοδίου Ὑγειονομικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ ἢ Σχολιάτρου τῆς περιφερείας ἢ ἐν ἐλλείψει τούτων τοῦ νομιάτρου, δύναται νὰ διακοπῶσιν ἔνεκα ἐπιδημικῆς νόσου, τὰ μαθήματα τῶν σχολείων μέχρι δέκα πέντε ἡμερῶν. Διὰ τὴν παράτασιν τῆς διακοπῆς πέραν τοῦ δεκαπενθημέρου ἀπαιτεῖται ἔγκριστις τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας.

Ὁμοίως κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου, δύναται νὰ διακοπῶσι τὰ μαθήματα ἐπὶ ἡμέρας τινὰς, ἐν οἷς εἶναι ἀδύνατος ἡ λειτουργία, λόγω ἀπασχολήσεως τῶν μαθητῶν εἰς ἐπειγούσας γεωργικὰς ἐργασίας.

Εἰς ἅ σχολεῖα ἤθελον διακοπῆ διὰ τὸν ὡς ἄνω λόγον τὰ μαθήματα, δύναται, μετ' ἀπόφασιν τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου, νὰ παραταθῇ ὁ χρόνος τῆς λήξεως τῶν μαθημάτων καὶ τῆς τελέσεως τῆς Σχολικῆς ἑορτῆς ἐπὶ χρονικὸν διάστημα ἴσον πρὸ τὸ τῆς διακοπῆς, ἀλλ' οὐχὶ πέραν τῆς 10ης Ἰουλίου.

Αἱ ὥραι τῆς καθ' ἡμέραν διδασκαλίας κανονίζονται κατ' ἀπόφασιν τῶν οἰκείων Ἐποπτικῶν Συμβουλίων, ἀναλόγως τῶν ἰδιαιτέρων κλιματολογικῶν συνθηκῶν ἢ τῶν ἀσχολιῶν τῶν κατοίκων τῆς σχολικῆς περιφερείας.

Ὁ διδάσκαλος ἐκάστης τῶν τεσσάρων πρώτων τάξεων τηρεῖ, ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ διευθυντοῦ τοῦ σχολείου, ἡμερήσιον ἔλεγχον τῆς τακτικῆς φοιτήσεως καὶ προόδου ἐκάστου μαθητοῦ. Ἐν τῷ ἐλέγχῳ τούτῳ ἀναγράφονται αἱ ἀπουσίαι τοῦ μαθητοῦ καὶ αἱ ἐπὶ τῆς προόδου εἰς τὰ μαθήματα καὶ τῆς διαγω-

γῆς αὐτοῦ παρατηρήσεις τοῦ διδασκάλου. Εἰς τὸ τέλος ἐκάστου διμήνου, ὁ διδάσκαλος ἔχων ὑπ' ὄψει τὰς προφορικὰς δοκιμασίας καὶ γραπτὰς ἀσκήσεις, εἰς ἃς κατὰ τὸ διάστημα τοῦ διμήνου ὑπεβλήθη ὁ μαθητῆς, βαθμολογεῖ τὴν εἰς ἕκαστον μάθημα ἐπίδοσιν τοῦ μαθητοῦ, κοινοποιεῖ δὲ τὸ ἀποτέλεσμα διὰ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ σχολείου εἰς τοὺς γονεῖς ἢ κηδεμόνας τῶν μαθητῶν.

Τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο ἀναγράφεται καὶ ἐν τῷ γενικῷ ἐλέγχῳ τοῦ σχολείου· ὁ μέσος δὲ ὅρος τῶν διμηνιαίων τούτων βαθμῶν ἀποτελεῖ τὸν γενικὸν βαθμὸν ἐκάστου μαθήματος· ὁ δὲ μέσος ὅρος τῶν οὕτω ἐξηγημένων γενικῶν βαθμῶν πάντων τῶν μαθημάτων ἀποτελεῖ τὸν βαθμὸν τῆς ἐτησίας προόδου ἐκάστου μαθητοῦ.

Οἱ διδάσκοντες εἰς τὴν Ε' καὶ Στ' τάξιν ὑποχρεοῦνται νὰ σημειώσωσιν ἐν τῷ ὑπὸ τούτων τηρουμένῳ ἡμερησίῳ ἐλέγχῳ τὰς ἀπουσίας τῶν μαθητῶν καὶ τοὺς βαθμοὺς ἐκάστης προφορικῆς δοκιμασίας καὶ γραπτῆς ἀσκήσεως αὐτῶν. Ἐντὸς δὲ τοῦ πρώτου δεκαημέρου τοῦ Φεβρουαρίου διὰ τὰ σχολεῖα τὰ ἔχοντα θερινὰς διακοπὰς, διενεργεῖται γραπτὴ δοκιμασία τῶν μαθητῶν ἐφ' ἀπάσης τῆς κατὰ τὸ ἔξάμηνον διδασκείσης ὕλης ἐκάστου θεωρητικοῦ μαθήματος καὶ τῆς ἰχνογραφίας, καλλιγραφίας. Ἐντὸς δὲ τοῦ πρώτου δεκαημέρου τοῦ Ἰουνίου διενεργεῖται γραπτὴ ἀπολυτήριος ἐξέτασις ἐφ' ἀπάσης τῆς καθ' ὅλον τὸ σχολικὸν ἔτος διδασκείσης ὕλης τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἐδαφίῳ ἀναφερομένων μαθημάτων. Εἰς τὸ τέλος ἐκάστης ἐξαμηνίας γίνεται ὑπὸ τοῦ διδάσκοντος συνολικὴ ἀνακεφαλαιώσις τῆς διδασκείσης ὕλης.

Αἱ ἀνωτέρω γραπτὰ δοκιμασία τῶν δύο ἐξαμήνων συνίστανται ἄ' διὰ τὰ Ἑλληνικά· εἰς σύνθεσιν, ἐν ἣ' διὰ τοῦ αὐτοῦ βαθμοῦ ἐλέγχεται καὶ ἡ περὶ τὴν ὀρθογραφίαν καὶ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν γραμματικῶν κανόνων ἰκανότης τῶν μαθητῶν. β') διὰ τὰ Μαθηματικά εἰς λύσιν ἐνὸς ἐκ δύο προβλημάτων τῆς πρακτικῆς ἀριθμητικῆς καὶ ἐνὸς ἐκ δύο τῆς πρακτικῆς γεωμετρίας· ὁ μέσος ὅρος τῶν δύο τούτων βαθμῶν ἀποτελεῖ

τὸν βαθμὸν τῆς εἰς τὰ μαθηματικὰ ἰκανότητος τοῦ μαθητοῦ.

γ') Δι' ἕκαστον τῶν ἄλλων θεωρητικῶν μαθημάτων· εἰς λύσιν τοῦ ἐνὸς ἐκ δύο ζητημάτων, ἀναφερομένων εἰς τὴν ἐν τῇ τάξει διδασκείσαν ὕλην.

δ') Διὰ τὴν ἐν τῇ Ἰχνογραφίᾳ δοκιμασίαν δίδεται πρὸς ἰχνογράφησιν θέμα ἢ ἀντικείμενον ὅμοιον πρὸς τὰ ἐν τῇ τάξει διδασκθέντα.

ε') Διὰ δὲ τὴν καλλιγραφίαν δίδεται θέμα σύμφωνον πρὸς τὴν κατὰ τὸ ἀναλυτικὸν πρόγραμμα διδασκομένην ὕλην.

Τὰ ζητήματα τῆς ἀνωτέρω γραπτῆς ἐξετάσεως ὁρίζονται διὰ κλήρου ἐκ δέκα ζητημάτων δι' ἕκαστον μάθημα, ἐκλεγόμενα ἢ καταρτιζόμενα ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ ἢ ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ διδάξαντος διδασκάλου ἐφ' ὅσον τοιοῦτος ἐδίδαξε μάθημά τι, ὀλίγον πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐξετάσεων. Ἡ ἐκλογή καὶ ὁ καταρτισμὸς τῶν ζητημάτων γίνεται κατὰ τρόπον ὥστε νὰ ἐλέγχηται ἰδίᾳ ἢ περὶ τὸ αὐτενεργεῖν ἰκανότης τῶν μαθητῶν, πρὸς τοῦτο ἕκαστον τῶν ζητημάτων δύναται νὰ ἀποτελεῖται ἐξ ἐνὸς ἢ πλειόνων ἐρωτημάτων.

Ἡ γραπτὴ αὕτη ἐξέτασις διεξάγεται ἐνώπιον τοῦ διευθυντοῦ τοῦ σχολείου καὶ τοῦ διδάξαντος διδασκάλου, ἐφ' ὅσον τοιοῦτος ἐδίδαξε μάθημά τι, αἱ δὲ λύσεις τῶν ζητημάτων γράφονται ἐπὶ φύλλου χάρτου, φέροντος τὴν σφραγίδα τοῦ σχολείου καὶ τὴν μονογραφίαν τοῦ διευθυντοῦ, κατατίθενται δὲ εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ σχολείου διορθωμένα δι' ἐρυθρᾶς μελάνης καὶ βαθμολογημένα, καὶ φυλάσσονται ἐν αὐτῷ μέχρι τῆς λήξεως τοῦ ἀμέσως ἐπομένου σχολικοῦ ἔτους.

Αἱ ἡμέραι καὶ ὥραι τῶν ἀνωτέρω γραπτῶν ἐξετάσεων ὁρίζονται ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ σχολείου.

Οἱ ἔνεκα οἰουδήποτε λόγου μὴ ὑποστάντες ἐν ὄλῳ ἢ ἐν μέρει τὰς γραπτὰς δοκιμασίας τοῦ πρώτου ἢ δευτέρου ἐξαμήνου, καλοῦνται ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ σχολείου διὰ προσκλήσεως, ἀναρτωμένης εἰς τὴν πινακίδα τῶν γνωστοποιήσεων τοῦ σχολείου νὰ προσέλθωσι καὶ ὑποστῶσι ταύτας ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τῶν δοκιμασιῶν, εἰς ἡμέρας καὶ ὥρας ὁρίζο-

μένας ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ. Τῆς προσκλήσεως ταύτης ὁ διευθυντής φροντίζει νὰ λάβωσι γνώσιν ἐγκαίρως καὶ οἱ γονεῖς ἢ κηδεμόνες τῶν μαθητῶν.

Οἱ μετὰ τὴν ἀνωτέρω πρόσκλησιν μὴ προσελθόντες κατὰ τὴν ὀρισθεῖσαν πρὸς δοκιμασίαν ἡμέραν βαθμολογοῦνται διὰ τοῦ βαθμοῦ κακῶς (0). Ἐκτὸς ἐὰν ἢ ἀπὸ τῆς ἐν λόγῳ δοκιμασίας ἀποχὴ ὀφείλεται εἰς ἀσθενεῖαν ἢ ἄλλον σοβαρὸν οἰκογενειακὸν λόγον, ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ σχολείου ἐκτιμώμενον. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἐὰν μὲν πρόκειται περὶ τοῦ πρώτου ἑξαμήνου, ὁ μαθητὴς ἐξετάζεται ὁπόταν ὁ διευθυντής ἤθελεν ὀρίσει, οὐχὶ δὲ πέραν τοῦ τελευταίου διμήνου τοῦ σχολικοῦ ἔτους· μὴ προσερχόμενος δὲ εἰς τὴν ὀρισθεῖσαν ἐξέτασιν βαθμολογεῖται διὰ τοῦ βαθμοῦ κακῶς (0). Ἐὰν δὲ πρόκειται περὶ τοῦ δευτέρου ἑξαμήνου, ἐξετάζεται ἐντὸς τοῦ δευτέρου δεκαπενθήμερου τοῦ Ἰουνίου ἢ τοῦ δευτέρου δεκαπενθήμερου τοῦ Σεπτεμβρίου. Μαθητὴς μὴ δυνηθεὶς, ἔνεκα ἀσθενείας νὰ προσέλθῃ εἰς τὴν κατὰ Σεπτέμβριον ἀπολυτήριον δοκιμασίαν, δύναται νὰ προσέλθῃ εἰς τὰς κατὰ Ἰούνιον ἢ Σεπτέμβριον νενομισμένας προθεσμίας τῶν ἐπομένων σχολικῶν ἐτῶν.

Οἱ ἑξαμηνιαῖοι βαθμοὶ προόδου τῶν μαθητῶν ἐν ἑκάστῳ μαθήματι ἐξάγονται ὡς ἐξῆς:

α') Τῶν θεωρητικῶν μαθημάτων τοῦ πρώτου ἑξαμήνου βαθμὸς ἑξαμηνιαίας προόδου εἶνε ὁ μέσος ὄρος, ὁ προκύπτων ἐκ τοῦ βαθμοῦ τῆς κατὰ τὸ ἑξάμηνον ἐπιδόσεως εἰς τὰς προφορικὰς δοκιμασίας καὶ γραπτὰς ἀσκήσεις ἀφ' ἐνός, καὶ ἐκ τοῦ βαθμοῦ τῆς κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις ἐνεργηθείσης γραπτῆς δοκιμασίας ἀφ' ἑτέρου. Τῶν δὲ τεχνικῶν μαθημάτων ὧν δὲν γίνεται γραπτὴ δοκιμασία βαθμὸς ἑξαμηνιαίας προόδου εἶναι ὁ κατ' ἐλευθέρην κρίσιν τῶν διδασκόντων ταῦτα διδόμενος καὶ δηλῶν τὴν εἰς ἕκαστον τῶν μαθημάτων τούτων ἐπίδοσιν τῶν μαθητῶν κατὰ τὸ ἑξάμηνον.

β'.) Τοῦ δευτέρου ἑξαμήνου βαθμὸς ἑξαμηνιαίας προόδου εἶναι ὁ βαθμὸς τῆς ἐπιδόσεως τοῦ μαθητοῦ εἰς τὰς κατὰ τὸ ἑξάμηνον τοῦτο προφορικὰς δοκιμασίας καὶ γραπτὰς ἀσκήσεις.

Οἱ ἑξαμηνιαῖοι βαθμοὶ τῶν μαθημάτων, τῶν ὁποίων διδάσκονται ἐν τῇ αὐτῇ τάξει κλάδοι πλείονες τοῦ ἐνός συνάγονται ἐκ τοῦ μέσου ὄρου τῶν ἑξαμηνιαίων βαθμῶν ἑκάστου κλάδου. Λογίζονται δὲ ὡς κλάδοι τοῦ αὐτοῦ μαθήματος α') τῶν **μαθηματικῶν** ἢ Ἀριθμητικῆ καὶ ἡ Γεωμετρία. β') τῶν **Φυσικῶν** ἢ Φυσικῆ Ἱστορίας, ἡ Φυσικῆ, ἡ Χημεία καὶ ἡ Ὑγιεινῆ. γ') τῶν **χειροτεχνικῶν** ἢ Καλλιγραφία, ἡ Ἰχνογραφία καὶ ἡ χειροτεχνία.

Βαθμὸς τῆς ἐτησίας προόδου τῶν μαθητῶν ἐν ἑκάστῳ μαθήματι εἶναι ὁ μέσος ὄρος τῶν τριῶν βαθμῶν ἤτοι :

- 1) τοῦ βαθμοῦ τοῦ α' ἑξαμήνου.
- 2) τοῦ βαθμοῦ τοῦ β' ἑξαμήνου.
- 3) τοῦ βαθμοῦ τῆς ἀπολυτηρίου γραπτῆς ἐξετάσεως.

Ἐξάγεται δὲ ὡς ἐξῆς : Ὁ βαθμὸς τοῦ α' ἑξαμήνου πολλαπλασιάζεται ἐπὶ 1, ὁ βαθμὸς τοῦ β' ἑξαμήνου ἐπὶ 2 καὶ ὁ τῆς γραπτῆς ἐξετάσεως ἐπὶ 1 τὸ δὲ προκύπτον γινόμενον διαιρεῖται διὰ τοῦ 4. Τὸ πηλίκον τῆς διαιρέσεως δίδει τὸν βαθμὸν τῆς ἐτησίας προόδου τοῦ μαθητοῦ. Ἐν οἷς μαθήμασι δὲν γίνεται ἀπολυτήριος ἐξέτασις, ὁ βαθμὸς ἐτησίας προόδου εἶναι ὁ μέσος ὄρος τῶν δύο ἑξαμηνιαίων βαθμῶν τοῦ μαθήματος, πολλαπλασιαζομένων τοῦ μὲν βαθμοῦ τοῦ α' ἑξαμήνου ἐπὶ 1 τοῦ βαθμοῦ τοῦ β' ἑξαμήνου ἐπὶ 2 καὶ διαιρουμένου τοῦ προκύπτοντος γινομένου διὰ 3.

Γενικὸς βαθμὸς προόδου τοῦ μαθητοῦ εἶναι ὁ μέσος ὄρος τῶν βαθμῶν ἐτησίας προόδου πάντων τῶν ἐν τῇ τελευταίᾳ τάξει διδασκέντων θεωρητικῶν καὶ τεχνικῶν μαθημάτων.

Βαθμοὶ ἱκανότητος καὶ προόδου τῶν μαθητῶν εἶναι οἱ ἐπόμενοι καὶ σημειοῦνται δι' ἀκεραίων ἀριθμῶν ὡς ἐξῆς :

α')	Κακῶς	διὰ τοῦ	0
β')	Μετριώτατα	»	» 1 καὶ 2
γ')	Μετρίως	»	» 3 καὶ 4
δ')	Σχεδὸν καλῶς	»	» 5
ε')	Καλῶς	»	» 6 καὶ 7
στ')	Λ. Καλῶς	»	» 8 καὶ 9
ζ')	Ἄριστα	»	» 10

Οὐδείς μαθητὴς προάγεται ἢ ἀπολύεται ἂν ὁ γενικὸς βαθμὸς τῆς ἐτησίας προόδου αὐτοῦ δὲν εἶναι πλήρης σχεδὸν καλῶς (5).

Κλάσματα τῶν ἄνω τοῦ 5 βαθμῶν ἔαν μὲν ὑπερβαίνουν τὴν 1)2 μονάδα ὑπολογίζονται ὡς ὀλόκληρος μονάς, ἔαν δὲ εἶναι μικρότερα τῆς 1)2 μονάδος παραλείπονται. Κάτω τοῦ βαθμοῦ 5 τὰ κλάσματα οὐδαμῶς ὑπολογίζονται.

Αἱ ἐξετάσεις τῶν σχολείων τῶν ἐχόντων χειμερινὰς διακοπὰς διεξάγονται εἰς ἀνάλογα πρὸς τὰς διακοπὰς χρονικὰ διαστήματα, καθοριζόμενα κατόπιν ἀποφάσεως τῶν οἰκείων ἐποπτικῶν συμβουλίων.

Οἱ ἐπιθυμούντες ἐκ τῶν κατ' ἰδίαν διδασθέντων καὶ ἐκ τῶν ἰδιωτικῶν σχολείων προερχομένων μαθητῶν γὰ ὑποστῶσι κατατακτήριον ἐξέτασιν διὰ τινὰ τῶν τάξεων τοῦ δημοτικοῦ σχολείου, ὑποβάλλουσι διὰ τῶν γονέων ἢ κηδεμόνων αὐτῶν αἴτησιν εἰς τὸν Διευθυντὴν τοῦ σχολείου τῆς σχολικῆς περιφερείας, ἐν ἣ κατοικοῦσι ἢ τῇ ἐγκρίσει τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ καὶ εἰς τὸν Διευθυντὴν ἄλλης σχολικῆς περιφερείας· ἐν τῇ αἰτήσει, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ τῶν τριῶν ἀνωτέρων τάξεων τοῦ δημοτικοῦ σχολείου ἐπισυνάπτεται καὶ πιστοποιητικὸν σπουδῆς ἐφ' ἁπλοῦ χάριτος τοῦ διευθύνοντος τὸ ἰδιωτικὸν σχολεῖον, ἐν ᾧ ἐφοίτησεν ὁ μαθητὴς ἢ τοῦ διδάξαντος αὐτὸν κατ' οἶκον διδασκάλου. Οὐδείς ἐν τούτοις προσέρχεται εἰς κατατακτήριον ἐξέτασιν ἢ ἐγγράφεται, εἰς ἣν τάξιν ἤθελε κριθῆ ἱκανός, ἔαν ἔχη ἡλικίαν μικροτέραν τῆς ἀναλογούσης εἰς τὴν τάξιν ταύτην.

Οἱ ἐξ ἰδιωτικῶν σχολείων προερχόμενοι καὶ κατ' οἶκον διδασθέντες δύνανται νὰ ὑποστῶσιν ἀπολυτήριον ἐκ τῆς Στ' τάξεως τοῦ δημοτικοῦ σχολείου ἐξέτασιν εἰς ὃ σχολεῖον ἤθελε παραπέμψαι αὐτοὺς ὁ Ἐπιθεωρητὴς, κατόπιν αἰτήσεως τῶν γονέων ἢ κηδεμόνων αὐτῶν. Ἐν τῇ αἰτήσει ταύτῃ ἐπισυνάπτονται πιστοποιητικὰ σπουδῶν ἐφ' ἁπλοῦ χάριτος ἐκάστης τῶν τριῶν ἀνωτέρων τάξεων τοῦ δημοτικοῦ σχολείου ἐκδεδομένα ὑπὸ διδασκάλου, ἔχοντος τὰ προσόντα καὶ ἀναφέροντα τὰ διδασθέντα μαθήματα καὶ τὰ σχολικὰ ἔτη, κατ' ἃ ἐδιδά-

χθησαν ὡς καὶ ἐπίσημον βεβαίωσιν ἐφ' ἁπλοῦ χάριτος ὅτι ὁ μαθητὴς ἔχει ἡλικίαν, οὐχὶ κατωτέραν τῶν 12 ἐτῶν.

Κατατακτήριον ἢ ἀπολυτήριον ἐξέτασιν δύνανται νὰ ὑποστῆ τις καὶ ἄνευ προσαγωγῆς τῶν ἀπαιτουμένων δικαιολογητικῶν, ἔαν τὸ ἀρμόδιον Ἐποπτικὸν Συμβούλιον διὰ πράξεως αὐτοῦ ἤθελε κρίνει ὅτι ἡ προσαγωγή αὐτῶν ἔνεκα ὠρισμένων σοβαρῶν λόγων εἶναι ἀδύνατος.

Ἡ τε κατατακτήριος καὶ ἀπολυτήριος ἐξέτασις διεξάγονται κατὰ τὸ πρῶτον 15θήμερον ἀπὸ τῆς ἐνάξεως τοῦ σχολικοῦ ἔτους ἢ κατὰ τὸ δεύτερον 15θήμερον τοῦ Ἰουνίου ἐνώπιον τῶν διδασκάλων τοῦ σχολείου καὶ κατὰ τὸν ἐξῆς τρόπον: Ἐὰν μὲν πρόκειται περὶ κατατακτηρίων ἐξετάσεων διὰ τινὰ τῶν τριῶν κατωτέρων τάξεων, ἡ ἐξέτασις γίνεται μόνον προφορικῶς ἐπὶ τῶν μαθημάτων τῆς τάξεως, τῆς κατωτέρας ἐκείνης, δι' ἣν ὑφίστανται τὴν ἐξέτασιν· ἔαν δὲ πρόκειται διὰ τινὰ τῶν τριῶν ἀνωτέρων τάξεων, ἡ ἐξέτασις γίνεται προφορικῶς μὲν εἰς πάντα τὰ μαθήματα, γραπτῶς δὲ καὶ προφορικῶς εἰς τὰ Ἑλληνικὰ καὶ τὰ μαθηματικά· ἔαν δὲ πρόκειται περὶ ἀπολυτηρίου ἐξετάσεως, ὁ μαθητὴς ἐξετάζεται γραπτῶς καὶ προφορικῶς εἰς πάντα τὰ θεωρητικὰ μαθήματα καὶ Ἰστογραφίαν καὶ Καλλιγραφίαν, τὰ διδασκόμενα ἐν τῇ Στ' τάξει.

Οἱ ὑφιστάμενοι κατατακτήριον ἐξέτασιν δύνανται νὰ καταταχθῶσιν, μετ' ἀπόφασιν τοῦ Συλλόγου, ἀναγραφομένην ἐν ἰδίᾳ πράξει, ἧς ἀντίγραφον ὑποβάλλεται εἰς τὸν Ἐπιθεωρητὴν, εἰς οἰανδήποτε τάξιν ἤθελον κριθῆ ἱκανοί.

Οἱ ἀποτυγχάνοντες κατὰ τὴν ἀπολυτήριον ἐξέτασιν δύνανται νὰ ἐπανεέλθωσιν πρὸς νέαν ἐξέτασιν μετὰ πάροδον ἐνὸς σχολικοῦ ἔτους.

Βαθμὸς τῆς ἐξετάσεως ἐν ἐκάστῳ μαθήματι εἶναι ἔαν μὲν πρόκειται περὶ γραπτῆς ἅμα καὶ προφορικῆς ἐξετάσεως ὁ μέσος ὅρος τῆς γραπτῆς καὶ προφορικῆς. Γενικὸς δὲ βαθμὸς ἐπιτυχίας ὁ μέσος ὅρος τῶν βαθμῶν πάντων τῶν μαθημάτων.

Ἡ ἐξέτασις τῶν τοιούτων μαθητῶν δὲν δύνανται νὰ γίνῃ ἐν οἷς σχολείοις ὑπηρετοῦσιν οἱ διδάξαντες αὐτοὺς διδασκαλοὶ. Τῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ σχολικοῦ ἔτους ὑποστάντων

κατατακτήριον εξέτασιν και καταταχθέντων εἰς τινα τάξιν, ὁ βαθμὸς τῆς ἐτησίας προόδου ἐξάγεται ἐκ τοῦ βαθμοῦ, ὃν ἔλαβον κατὰ τὴν εξέτασιν και τῶν βαθμῶν, οὓς ἤθελον λάβει κατὰ τὸ ὑπολειπόμενον διάστημα τοῦ σχολικοῦ ἔτους.

Αἱ περὶ ἡλικίας μαθητῶν, χρόνου ἐγγραφῆς, χρόνου και τρόπου ἐξετάσεων ὑποχρεωτικῆς φοιτήσεως και βαθμολογίας προηγούμενα διατάξεις ἰσχύουν και διὰ τὰ ἰδιωτικά σχολεῖα.

Ὁ προαγόμενος ἐκ τάξεώς τινος τοῦ δημοτικοῦ σχολείου μαθητῆς λαμβάνει ἐνδεικτικὸν προαγωγῆς, γεγραμμένον ἐφ' ἁπλοῦ χάρτου, ἐφ' οὗ ἐπικολλάται χαρτόσημον ἐκπαιδευτικῆς προνοίας δρ. 2 μὲν διὰ τὴν Α' και Β' τάξιν, 4 δὲ διὰ τὰς ὑπολοίπους, οἱ δὲ ἀπολούμενοι ἐκ τοῦ δημοτικοῦ σχολείου λαμβάνουν ἀπολυτήριον, γεγραμμένον ἐπὶ χαρτοσήμου δρ. 40 ἐκπαιδευτικῶν τελῶν, ἐφ' οὗ ἐπικολλάται προσέτι χαρτόσημον δρ. 4 ἐκπαιδευτικῆς προνοίας.

4. Κατὰ τὴν ἐγγραφὴν τῶν μαθητῶν οἱ διευθυνταὶ τῶν σχολείων ὀφείλουν νὰ ἐξακριβώσουν, ἂν ἐξ αὐτῶν, οἱ μὲν ἡλικίας μέχρι 10 ἐτῶν ἐδαμαλίσθησαν ἐπιτυχῶς, οἱ δὲ ὑπερβάντες τὸ 10ον ἔτος ἂν ἀνεδαμαλίσθησαν, ὅπως ὑποβληθοῦν εἰς ἐμβολιασμὸν ὅσοι δι' οἷονδῆποτε λόγον δὲν ἐνεβολιάσθησαν, συγχρόνως δὲ ὀφείλουν νὰ καταγγέλλουν τοῦτο εἰς τὰς ἀρμοδίας ἀρχάς. Οἱ μὴ συμμορφούμενοι πρὸς τὴν διάταξιν ταύτην τιμωροῦνται πειθαρχικῶς διὰ προστίμου 25—100 δραχμῶν. Πᾶς ὁ ἐνεργήσας ἐμβολιασμὸν παιδίου φοιτῶντος εἰς σχολεῖον ὀφείλει νὰ διδῆ εἰς αὐτὸ ἐφ' ἁπλοῦ χάρτου πιστοποιητικὸν περὶ ἐπιτυχίας ἢ ἀποτυχίας τοῦ ἐμβολιασμοῦ. Τιμωροῦνται διὰ χρηματικῆς ποινῆς 100 δραχμῶν και ἐν ὑποτροπῇ μέχρι 200 δρ. ἢ διὰ φυλακίσεως 5—10 ἡμερῶν οἱ ἐκδίδοντες ψευδῆ πιστοποιητικὰ ἐμβολιασμοῦ ὡς και οἱ πωλοῦντες δαμαλίδα ἐκ τῆς εἰς αὐτοὺς παρὰ τοῦ δημοσίου πρὸς ἐκτέλεσιν ἐμβολιασμοῦ μαθητῶν δωρεὰν παρεχομένης. Οἱ γονεῖς και κηδεμόνες τῶν ἐμβολιασθέντων μαθητῶν ὀφείλουν νὰ διαφυλάττουν ἐπιμελῶς τὰ πιστοποιητικὰ ταῦτα και νὰ παρουσιάζουν αὐτὰ εἰς τοὺς διευθυντὰς τῶν σχολείων, ὅταν ζητῶνται παρ' αὐτῶν πρὸς βεβαίωσιν τοῦ ἐμβολιασμοῦ.

5. Ἐκαστον σχολεῖον τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως ἔχει ἰδίαν

περιοσίαν, τὴν ὁποίαν ἀποκτᾷ καθ' ὄλους τοὺς νομίμους τρόπους, ἀποτελεῖ δηλ. νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου. Τὴν διαχειρίσιν τῆς σχολικῆς ὑπηρεσίας, τοῦ σχολικοῦ ταμείου καλουμένου, ἔχει ἡ οἰκεία σχολικὴ ἐπιτροπὴ, ἀποτελουμένη ἐκ τριῶν γονέων ἢ κηδεμόνων μαθητῶν τοῦ σχολείου και διοριζομένη διὰ πράξεως τοῦ νομάρχου προτάσει τοῦ ἐπιθεωρητοῦ τῶν δημοτικῶν σχολείων. Ἔργα γραμματέως τῆς ἐπιτροπῆς ἐκτελεῖ ὑποχρεωτικῶς ὁ διευθύνων τὸ σχολεῖον. Ὁ πρόεδρος δὲ και ὁ ταμίας αὐτῆς ὀρίζονται διὰ τοῦ ἐγγράφου τοῦ διορισμῶν. Ὁ πρόεδρος ἐκπροσωπεῖ τὴν ἐπιτροπὴν ἐνώπιον πάσης ἀρχῆς και ἐπὶ δικαστηρίου. Τὸ αὐτὸ πρόσωπον δύναται νὰ διορισθῆ μέλος τῆς σχολικῆς ἐπιτροπῆς και εἰς περισσότερον τοῦ ἐνὸς σχολεῖα τῆς αὐτῆς ἐκπαιδευτικῆς περιφερείας. Ἡ θητεία τῶν μελῶν τῆς σχολικῆς ἐπιτροπῆς εἶναι τριετής και ἄμισθος. Κατόπιν προτάσεως τοῦ ἀρμοδίου ἐπιθεωρητοῦ ἠτιολογημένης και μετ' ἀπόφασιν τοῦ ἐποπτικοῦ συμβουλίου δύνανται μέλη τινὰ τῆς σχολικῆς ἐπιτροπῆς ν' ἀντικατασταθοῦν και πρὸ τῆς παρόδου τῆς τριετίας. Ἄν π. χ. μέλος τι τῆς σχολικῆς ἐπιτροπῆς δεικνύῃ ἀμέλειαν, μὴ προσερχόμενον εἰς τὰς συνεδριάσεις αὐτῆς, ἢ ἐπιδιώκει νὰ ἐκμεταλλεῖται πρὸς ἴδιον ὄφελος τὴν ἰδιότητά του ὡς μέλους τῆς σχολικῆς ἐπιτροπῆς, ὁ διευθυντῆς τοῦ σχολείου ἀναφέρει τοῦτο εἰς τὸν οἰκείον ἐπιθεωρητήν, ὅστις ἐνεργεῖ τὰς ἀνωτέρω διατυπώσεις πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ τοιοῦτου μέλους. Ἡ ἀναφορὰ θὰ ἔχη περίπου ὡς ἑξῆς: «Ἐπειδὴ ὁ ἐκ τῶν μελῶν τῆς σχολικῆς ἐπιτροπῆς κ. Γ.Δ. οὐ μόνον δὲν φροντίζει διὰ τὰ συμφέροντα τοῦ σχολείου, ἀλλὰ και πολλάκις ἔδωκεν ἀφορμὴν ὥστε νὰ σχηματίσῃ τὴν γνώμην ὅτι οὗτος χρησιμοποιεῖ τὴν ἰδιότητά του ὡς μέλους τῆς σχολικῆς ἐπιτροπῆς ὑπὲρ τῶν ἰδίων του συμφερόντων, συγκεκριμένως δὲ ἐξ ὑστεροβουλίας παρέσυρε τὴν ἐπιτροπὴν, ἵνα προβῆ εἰς τὴν ἀγορὰν ἐξ ὠρισμένου καταστήματος . . . . ὀκάδων ξύλων πρὸς . . . . ὀκᾶν ἐνφ ἢ τρέχουσα τιμὴ αὐτῶν εἶναι . . . . (ἢ ἄλλος λόγος), λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσω Ὑμᾶς ὅπως εὐαρεστούμενοι προτείνητε τὴν ἀντικατάστασίν του διὰ τοῦ κ. Ε. Ζ. γονέος μα-

θητοῦ, διὰ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ ὁποίου ὑπὲρ τοῦ σχολείου δὲν δύναται νὰ γεννηθῇ ἀμφιβολία».

Σκοπὸς τῶν σχολικῶν ταμείων εἶναι ἡ ἐπισκευή, ἡ συντήρησις καὶ ἡ ἐπίπλωσις τῶν διδακτηρίων ἐκάστου σχολείου τῆς δημοτικῆς ἑκπαιδύσεως ἢ καὶ τῶν παραρτημάτων αὐτῶν (σχολικοῦ κήπου, γυμναστηρίου καὶ βιβλιοθήκης), πρὸς τούτοις δὲ ἡ προμήθεια ὀργάνων διδακτικῶν καὶ ἡ λήψις ἐν γένει παντὸς μέτρου προστατεύοντος τὴν ὑγίαν τῶν μαθητῶν καὶ διευκολύνοντος τὴν πρόοδον αὐτῶν. Ἐννοεῖται ὅτι ἡ ἐπισκευή καὶ ἡ συντήρησις τοῦ κτιρίου ἐνεργεῖται ὑπὸ τοῦ σχολικοῦ ταμείου, ἐφ' ὅσον τοῦτο ἀνήκει εἰς τὸ δημόσιον ἢ εἰς τὸ σχολικὸν ταμεῖον καὶ τὸ ταμεῖον ἐκπαιδευτικῆς προνοίας: Ἄν εἶναι ὑπὸ μίσθωσιν, ἢ δαπάνη τῆς ἐπισκευῆς καὶ συντηρήσεως αὐτοῦ βαρύνει τὸν ἰδιοκτήτην ὑπὸ τοὺς ὄρους τοῦ ἐνοικιοστασίου.

Πόροι τοῦ σχολικοῦ ταμείου εἶναι:

α) Εἰσφοραὶ τῶν δήμων, κοινοτήτων καὶ ἐνοριακῶν ναῶν, ἀναγραφόμεναι κατ' ἔτος ἐν τοῖς προϋπολογισμοῖς αὐτῶν. Αἱ εἰσφοραὶ αὗται δὲν δύναται νὰ εἶναι κατώτεραι διὰ μὲν τοὺς δήμους τῶν δρ. 100, διὰ δὲ τὰς κοινότητας τῶν δρ. 50 καὶ διὰ τοὺς ἐνοριακοὺς ναοὺς τῶν δρ. 50 δι. ἕκαστον σχολεῖον τῆς περιφερείας τῶν. Ὁ Νομάρχης συννεπία ἐκθέσεως τῆς σχολικῆς ἐπιτροπῆς περὶ τῶν ἀναγκῶν τῶν σχολείων καὶ τὰς καταστάσεις τοῦ σχολικοῦ ταμείου, ὑποβαλλομένης διὰ τοῦ ἐπιθεωρητοῦ, δύναται ν' αὐξήσῃ τὰς ὑπὸ τῶν οἰκείων συμβουλίων ἀναγραφόμενας κατ' ἔτος πιστώσεις, παραλειφθείσας δὲ ὑποχρεῖται ν' ἀναγράψῃ αὐτεπαγγέλτως.

β) Τὰ κληροδοτήματα καὶ αἱ παντὸς εἶδους εἰσφοραὶ.

γ) Τὰ ἐκ τῆς πωλήσεως τῶν προϊόντων τοῦ σχολικοῦ κήπου εἰσπραττόμενα ποσά.

Τοῦ παρὰ τῶν γονέων καὶ κηδεμόνων μαθητῶν τοῦ σχολείου πληρωνόμενα πρόστιμα διὰ παράβασιν τῶν περὶ υποχρεωτικῆς φοιτήσεως διατάξεων.

ε) Τὰ ἐξ ἐράνου ἐντὸς τῆς σχολικῆς περιφερείας ἐνεργουμένου καὶ τὰ ἐκ τῆς διοργανώσεως ἐορτῶν, ἀγορῶν κλπ. εἰσ-

πραττόμενα. Δέον νὰ σημειωθῇ ἐνταῦθα ὅτι διὰ τὴν ἐνέργειαν ἐράνων ἀπατεῖται προηγουμένως ἔγκρισις τοῦ Ὑπουργείου Ὑγιεινῆς, Προνοίας καὶ Ἀτιλήψεως. Πρὸς τοῦτο ὁ διευθυντὴς τοῦ σχολείου ἢ ἡ σχολικὴ ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει εἰς τὸν ἀρμόδιον ἐπιθεωρητὴν τὴν ἐξῆς ἀναφορὰν. «Ἐπειδὴ τὸ σχολεῖον μας στερεῖται ὀλοτελῶς ἐποπτικῶν μέσων διδασκαλίας (ἢ ἔχει ἄλλην τινὰ ἔλλειψιν), εἶναι δ' ἀνάγκη νὰ προμηθευθῶμεν τὰ ἀπολύτως ἀπαραίτητα ἐξ αὐτῶν, ἐλάβομεν τὴν ἀπόφασιν ὅπως ἐνεργηθῇ ἔρανος μεταξὺ τῶν κοιτῶν τοῦ χωρίου πρὸς συλλογὴν τοῦ ἀναγκαίου ποσοῦ. Θὰ προεβαίνομεν εἰς τὴν ἀγορὰν τῶν ἀνωτέρω ὀργάνων ἐκ τοῦ σχολικοῦ ταμείου, δυστυχῶς ὅμως τούτου ἡ περιουσία ἀνέρχεται μόλις εἰς... δρ. αἰτινες χρειάζονται διὰ τὰς λοιπὰς ἀνάγκας τοῦ σχολείου. Ὡς μέλη τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς συλλογῆς τῶν ἐράνων προτείνομεν τοὺς κ. κ. . . . . (πέντε τοῦλάχιστον, ἀναγραφομένης καὶ τῆς ἰδιότητος αὐτῶν, ἐπαγγέλματος κλπ.). Λαμβάνομεν ὅθεν τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσωμεν ὑμᾶς, ὅπως, ἂν ἐγκρίνητε τὴν τοιαύτην ἀπόφασίν μας, εὐαρεστηθῆτε καὶ ζητήσητε παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Προνοίας τὴν ἄδειαν πρὸς συλλογὴν ἐράνων».

Αἱ ἐορταί, εἰς τὰς ὁποίας ἡ εἴσοδος ἐπιτρέπεται μόνον δι' εἰσιτηρίων, ὑπόκεινται εἰς τὴν φορολογίαν τῶν δημοσίων θεαμάτων. Διὰ ν' ἀπαλλαγῶν αὐτῆς πρέπει νὰ ζητηθῇ διὰ τοῦ ἐπιθεωρητοῦ παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν σχετικὴ ἄδεια. Ὁ διευθυντὴς τοῦ σχολείου ὑποβάλλει εἰς τὸν ἐπιθεωρητὴν τὴν ἐξῆς ἀναφορὰν. «Προκειμένου νὰ ἐνεργήσωμεν σχολικὴν ἐορτὴν τὴν . . . . (χρονολογία) πρὸς πλουτισμὸν τοῦ σχολικοῦ ταμείου, λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσωμεν ὑμᾶς, ὅπως εὐαρεστηθῆτε καὶ ἐνεργήσητε παρὰ τῷ Ὑπουργεῖῳ τῶν Οἰκονομικῶν, ἵνα ἀπαλλαγῇ αὕτη τοῦ φόρου δημοσίων θεαμάτων».

Τὰ ὑπὸ δήμων ἢ κοινοτήτων ἀναγραφόμενα κατ' ἔτος ἐν τοῖς προϋπολογισμοῖς αὐτῶν ποσά ὑπὲρ τῶν σχολικῶν ταμείων εἰσπράττονται ὑπὸ τῶν δημοσίων ταμείων ἐπὶ παρακαταθήκῃ κατὰ τὸν νόμον περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων καὶ κατα-

βάλλονται εἰς τοὺς οἰκείους ἐπιθεωρητὰς τῶν δημοτικῶν σχολείων ἐπὶ τῇ βάσει καταστάσεων συντασσομένων ὑπ' αὐτῶν διὰ τῆς ἐξοφλήσεως τῶν γραμματίων τούτων. Οἱ ἐπιθεωρηταί, παραλαμβάνοντες ἐκ τῶν δημοσίων ταμείων τὰ ποσὰ ταῦτα, παραδίδουν εἰς ἐκάστην σχολικὴν ἐπιτροπὴν τὰ ἀνήκοντα εἰς αὐτὴν ἐπὶ ἀποδείξει, ὑπογραφομένη ὑπὸ πάντων τῶν μελῶν τῆς σχολικῆς ἐπιτροπῆς.

Ἔργα τῶν σχολικῶν ἐπιτροπῶν εἶναι τὰ ἑξῆς:

α) Δασπνοῦν διὰ τὴν καθαριότητα, θέρμανσιν, ὑπηρεσίαν, ἐπισκευὴν καὶ συντήρησιν τοῦ διδακτηρίου καὶ τῶν παραρτημάτων αὐτοῦ.

β) Ἀγοράζουσιν ἢ ἐκμισθοῦν χώρον πρὸς ἴδρυσιν σχολικοῦ κήπου καὶ γυμναστηρίου καὶ φροντίζουν περὶ συντηρήσεως αὐτῶν.

γ) Προμηθεύουσιν τὰ ἀναγκαῖα ἐπιπλα, σκευὴ, ὄργανα διδασκαλίας καὶ βιβλία τῆς βιβλιοθήκης τοῦ σχολείου καὶ φροντίζουν περὶ τῆς συντηρήσεως αὐτῶν, τηροῦσαι ἀκριβῆ τούτων κατάλογον.

δ) Συντρέχουσιν μαθητὰς ἀπόρους, παρέχουσι βιβλία, γραφικὴν ὕλην, ὑποδήματα, ἐνδύματα κλπ.

ε) Φροντίζουν διὰ παντὸς τροπῶν περὶ τῆς υγείας τῶν μαθητῶν καὶ ἐπικαλοῦνται τὴν παρέμβασιν τῆς πολιτείας πρὸς προφύλαξιν αὐτῶν ἀπὸ τῶν ἐπιδημιῶν καὶ τῶν μεταδοτικῶν νόσων.

στ) Συντρέχουσιν τὴν διεύθυνσιν τοῦ σχολείου πρὸς ἐφαρμογὴν τῶν περὶ ὑποχρεωτικῆς φοιτήσεως διατάξεων.

Πᾶσα δαπάνη ἐκ τοῦ σχολικοῦ ταμείου γίνεται μετὰ προηγουμένην ἔγγραφον ἔγκρισιν τοῦ ἐπιθεωρητοῦ, ἀναφερομένην εἰς τε τὸ ποσὸν τῆς ἀπαιτούμενης δαπάνης καὶ εἰς τὸν σκοπὸν, δι' ὃν αὕτη διατίθεται. Ἡ ἔγκρισις αὕτη τοῦ ἐπιθεωρητοῦ, χρησιμεύουσα ὡς δικαιολογητικὸν τῆς γενομένης δαπάνης, καθιστᾷ τοῦτον συνυπεύθυνον τῇ ἐπιτροπῇ. Ἡ ἔγκρισις τοῦ ἐπιθεωρητοῦ προκαλεῖται διὰ τῆς ἑξῆς ἀναφορᾶς τοῦ διευθυντοῦ τοῦ σχολείου. «Λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσωμεν Ὑμᾶς, ὅπως εὐαρεστούμενοι ἐγκρίνητε πίστωσιν ἐκ δρ. . . . . εἰς βῆρος

τοῦ σχολικοῦ ταμείου τοῦ ὑπὸ τὴν διεύθυνσίν μας σχολείου πρὸς ἀγορὰν . . . . . (ἀναγράφονται τὰ εἶδη ἢ ἄλλη τις δαπάνη). Συνημμένως ὑποβάλλομεν σχετικὴν ἀπόφασιν τῆς σχολικῆς ἐπιτροπῆς». Ἡ πρᾶξις τῆς σχολικῆς ἐπιτροπῆς, ἥς ἀντίγραφον ὑποβάλλεται εἰς τὸν ἐπιθεωρητὴν διὰ τῆς περὶ ἔγκρισεως τῆς πιστώσεως ἀναφορᾶς, ἔχει ὡς ἑξῆς: «Πρᾶξις . . . . . (αὔξ. ἀριθ.). Ἐν . . . . . (τὸ μέρος ἐνθὸ ἐδρεῖται τὸ σχολεῖον) σήμερον τὴν . . . . . (χρονολογία) οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι, ἀποτελοῦντες τὰ μέλη τῆς σχολικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ ἐν . . . . . δημοτικοῦ σχολείου, παρουσία καὶ τοῦ γραμματέως αὐτῆς κ. διευθυντοῦ τοῦ σχολείου, λαβόντες ὑπ' ὄψει ὅτι πρὸς ἀγορὰν βιβλίων καὶ διὰ τοὺς ἀπόρους μαθητὰς ἀπαιτεῖται τὸ ποσὸν τῶν δρ. . . . . καὶ κρίνοντες ὅτι ἡ δαπάνη αὕτη εἶναι ἀναγκαῖα, καθόσον οἱ ὑπὲρ ὧν αὕτη μαθηταί, ἐνῶ εἶναι ἐπιμελέστατοι καὶ χρηστοί, στεροῦνται παντελῶς τῶν μέσων πρὸς ἀγορὰν βιβλίων κλπ. ἀποφαίνονται: ἐγκρίνουσι δαπάνην εἰς δρ. . . . . εἰς βῆρος τοῦ σχολικοῦ ταμείου καὶ παρακαλοῦν τὸν κ. Ἐπιθεωρητὴν ὅπως ἐγκρίνη καὶ οὕτως αὐτήν. Ὁ Πρόεδρος. Τὰ μέλη. Ὁ γραμματεὺς».

Διὰ τὰς συνήθειαις ἐκ τοῦ σχολικοῦ ταμείου δαπάναις ὁ ταμίαις δύναται νὰ κρατῇ εἰς χεῖρας αὐτοῦ ποσὸν μέχρι 300 δρ. Τὰ πλεονάζοντα ἐκάστοτε ποσὰ κατατίθενται, ἐπιμελείᾳ τοῦ προέδρου τῆς σχολικῆς ἐπιτροπῆς, εἰς τὸ πλησιέστερον κατὰστημα τῆς Ἐθν. Τραπεζῆς, ὁπόθεν ἀναλαμβάνονται ἐν ὄλῳ ἢ ἐν μέρει κατόπιν ἀποφάσεως τῆς σχολικῆς ἐπιτροπῆς, ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ ἐπιθεωρητοῦ δι' ὠρισμένον σκοπὸν. Τὰ μέλη τῆς σχολικῆς ἐπιτροπῆς καὶ ὁ ἐπιθεωρητὴς εὐθύνονται διὰ πᾶσαν ἀνωμαλίαν περὶ τὴν διαχείρισιν τοῦ σχολικοῦ ταμείου. Ἐντὸς τοῦ πρώτου δεκαημέρου τοῦ Αὐγούστου ἐκάστου ἔτους ἡ ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει εἰς τὸν Νομάρχην λεπτομερῆ λογαριασμὸν τῆς διαχειρίσεως αὐτῆς, ἀντίγραφον τοῦ ὁποίου ὑποχρεοῦται νὰ ὑποβάλλῃ καὶ εἰς τὸν ἐπιθεωρητὴν.

6. Παρ' ἐκάστῳ δημοτικῷ σχολεῖῳ ἰδρύεται καὶ καλλιεργεῖται σχολικὸς κήπος, ὡς παράρτημα αὐτοῦ, χάριν τῆς διδασκαλίας τῶν φυσιολογικῶν μαθημάτων καὶ πρὸς ἀπόκτησιν ὑπὸ τῶν

μαθητῶν προκαταρκτικῶν γνώσεων καλλιιεργείας τῆς γῆς. Κατάλληλος ἔκτασις γῆς, πρὸς ἴδρυσιν σχολικοῦ κήπου, ἐὰν δὲν ἔχη ἰδίαν τὸ σχολεῖον, χορηγεῖται δωρεὰν ὑπὸ τῆς κοινότητος ἐν ἣ λειτουργεῖ τοῦτο. Πρὸς ἀπόκτησιν καταλλήλου ἐκτάσεως γῆς δύναται νὰ γίνῃ καὶ ἀναγκαστικὴ ἀπαλλοτριώσις χώρου. Διὰ τὴν περίφραξιν τοῦ σχολικοῦ κήπου, ἀγορὰν ἐργαλείων, σπόρων, λιπασμάτων κλπ. παρέχονται ἐφ' ἅπαξ ὑπὸ τοῦ δημοσίου δρ. 2000 δι' ἕκαστον, δρ. δὲ 200 κατ' ἔτος διὰ τὴν συντήρησιν αὐτοῦ. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἀναγράφονται ἐν τῷ προϋπολογισμῷ δρ. 2 ἑκατομ. κατ' ἔτος καὶ μέχρι τῆς ἰδρύσεως κήπων εἰς πάντα τὰ σχολεῖα, ὅπου εἶναι δυνατὸν νὰ εὐρεθῇ κατάλληλος χώρος, ἀνάλογος δὲ πίστωσις πρὸς συντήρησιν τῶν καλλιεργουμένων κήπων. Ἐκ τῆς πιστώσεως ταύτης δύναται νὰ διατίθεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας χρηματικὸν ποσὸν πρὸς ἐνίσχυσιν σχολικῶν κήπων συντηρουμένων ὑπὸ κοινοτήτων ἢ σωματείων.

Εἰς τοὺς σχολικοὺς κήπους, πλὴν ἄλλων φυτῶν, σπείρονται καὶ καλλιεργοῦνται ὑπὸ τῶν μαθητῶν εἰς ἰδιαίτερον φυτώριον δενδρῦλλα, ἐκ τῶν ὁποίων λαμβάνονται τὰ διὰ τὴν πρασίην ἑορτῆν, περὶ ἧς κατωτέρω, χρησιμοποιοῦμενα.

Ἡ συντήρησις τῶν σχολικῶν κήπων κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα τῶν θερινῶν διακοπῶν ἀνατίθεται εἰς τὸ ὑπηρετικὸν προσωπικὸν τῶν σχολείων καὶ ὑπ' εὐθύνην αὐτῶν προσωπικὴν, ἐλλείψει δ' αὐτῶν, ἀνατίθεται τὸ ἔργον εἰς μαθητὰς κατὰ περιτροπὴν, καθ' ἣν τάξιν ὀρίζει ὁ προϊστάμενος τοῦ σχολείου. Τὰ πλεονάζοντα δενδρῦλλα τῶν σχολικῶν φυτωρίων δύναται νὰ διανέμονται εἰς τοὺς καλλιεργήσαντας αὐτὰ μαθητὰς πρὸς φύτευσιν εἰς τὰ πατρικὰ κτήματα καὶ τὰς αὐλὰς τῶν οἰκιῶν, τηρουμένου ἰδίου βιβλίου διανομῆς.

Οἱ γεωργικοὶ καὶ δασικοὶ εἰδικοὶ ὑπάλληλοι τῆς περιφερείας ὑποχρεοῦνται δις τοῦλάχιστον τοῦ ἔτους νὰ ἐπισκέπτονται τοὺς σχολικοὺς κήπους καὶ νὰ παρέχουν τεχνικὰς ὁδηγίας. Οἱ αὐτοὶ ὑπάλληλοι καθοδηγοῦν τοὺς διδασκάλους καὶ περὶ τῶν πρώτων ἔγκαταστάσεων σχολικῶν κήπων.

Τὸ διδακτικὸν προσωπικὸν ἐκάστου σχολείου διδάσκει τοὺς μαθητὰς πᾶν ὅ,τι εἶναι χρήσιμον διὰ τὴν ἴδρυσιν καὶ συντήρησιν τοῦ σχολικοῦ κήπου, ἐπιλαμβάνεται δὲ πάσης εὐκαιρίας, παρουσιαζομένης κατὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν μαθημάτων, ὅπως ἐμπνέη εἰς τοὺς μαθητὰς τὴν ἀγάπην πρὸς τὰ δένδρα καὶ ἐξαιρῇ τὴν ἀξίαν καὶ χρησιμότητα αὐτῶν, μορφῶνον οὕτω καὶ τοὺς μέλλοντας προστάτας τῶν δένδρων καὶ τῶν δασῶν.

7. Κατ' ἔτος ἐντὸς τῶν μηνῶν Ν)βρίου, Δ)βρίου, Ἰανουαρίου καὶ Φεβρουαρίου ἀναλόγως τῶν τοπικῶν κλιματολογικῶν συνθηκῶν τελεῖται ἡ πρασίην καλουμένη ἑορτῆ, ἣτις συνίσταται εἰς τὴν φύτευσιν ἑνὸς ἢ πλείονων δένδρων ὑφ' ἐκάστου μαθητοῦ ἡλικίας 11 ἐτῶν καὶ ἄνω εἰς ἐκλεγόμενα ἐπὶ τούτῳ κατάλληλα γήπεδα, ἰδία δημόσια, δημοτικὰ ἢ ἐκκλησιαστικὰ τῆς περιφερείας τῆς πόλεως ἢ τοῦ χωρίου, ὅπου λειτουργοῦν τὰ σχολεῖα. Ἡ ἡμέρα τῆς ἑορτῆς καὶ τοῦ τόπου φυτεύσεως τῶν δένδρων καθορίζεται εἰς Ἀθήνας μὲν καὶ τὸν Πειραιᾶ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθν. Οἰκονομίας μετὰ γνωμοδότησιν τῆς Φιλοδασικῆς ἐνώσεως, εἰς τὰς ἄλλας δὲ πρωτευούσας νομοῦ ὑπὸ τοῦ Νομάρχου ἐν συνεννοήσει μετὰ τῶν δημοτικῶν, γεωπονικῶν καὶ δασικῶν ἀρχῶν, εἰς δὲ τὰς ἄλλας πόλεις ἢ χωρία ὑπὸ τῶν οἰκείων δημοτικῶν ἢ κοινοτικῶν ἀρχῶν, λαμβανομένης πάντοτε ὑπ' ὄψιν τῆς γνώμης τῶν δασικῶν ἢ γεωπονικῶν ὑπαλλήλων τῆς περιφερείας, τῶν τοπικῶν ἐπιτροπῶν τῆς Φιλοδασικῆς Ἐνώσεως καὶ τῶν προϊσταμένων τῶν σχολείων, οἵτινες καὶ μεριμνοῦν περὶ τῶν ἀναγκαίων πρὸς φύτευσιν δένδρων καὶ ὑλικῶν, λαμβανομένων, ἐφ' ὅσον εἶναι δυνατόν, ἐκ τῶν σχολικῶν κήπων. Τὸ διδακτικὸν προσωπικὸν ἐκάστου σχολείου πρὸ τῆς ἑορτῆς καὶ μετ' αὐτὴν διδάσκει τοὺς μαθητὰς πᾶν ὅ,τι ἀναγκαεῖ εἰς τὴν πλήρη διεξαγωγὴν καὶ ἐπιτυχίαν τοῦ ἔργου. Οἱ μαθηταὶ κατὰ τὴν ἑορτῆν ὁδηγοῦνται ὑπὸ τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ εἰς τὸν τόπον τῆς φυτεύσεως τῶν δένδρων ἐν γυμναστικῇ τάξει μετὰ τῆς σημαίας τοῦ σχολείου, κατανέμονται εἰς τὰς οἰκείας θέσεις τοῦ γηπέδου καὶ προβαίνουν εἰς τὴν φύτευσιν τῶν δένδρων ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν διοικητικῶν, κοινοτικῶν

κλπ. ἀρχῶν, προσκαλουμένων ἐγκαίρως πρὸς τοῦτο ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ σχολείου. Μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ ἔργου οἱ μαθηταὶ παρελαύνουν ἐν γυμναστικῇ τάξει πρὸ τῶν παρισταμένων ἀρχῶν καὶ ἐπανέρχονται εἰς τὰ σχολεῖα των, μεθ' ὃ διαλύονται. Ὁ χρόνος καὶ αἱ λεπτομέρεια τῆς διεξαγωγῆς τῆς ἑορτῆς κανονίζονται ὑπὸ τῶν διδασκόντων κατὰ τρόπον προλαμβάνοντα πᾶσαν ὑπερκόπωσιν ἢ ἄλλην οἰανδήποτε κακουχίαν τῶν μαθητῶν.

Ἡ περαιτέρω ἐπιμέλεια τῶν φυτευθέντων δένδρων, ὧν τὴν συντήρησιν δὲν ἀναλαμβάνει τὸ Δημόσιον, ἢ Φιλοδασικὴ Ἐνωσις καὶ οἱ Κοινοτικαὶ Ἀρχαί, ἀνατίθεται εἰς τὰ σχολεῖα τὰ φυτεύσαντα ταῦτα. Πρὸς τοῦτο, ὅπου ὑπάρχουν πλείονα τοῦ ἑνὸς σχολεῖα, τὸ φυτευθὲν γήπεδον διαιρεῖται εἰς τόσα τμήματα, ὅσα εἶναι τὰ μετασχόντα τῆς πρασίνης ἑορτῆς σχολεῖα. Εἰς ἕκαστον τῶν τμημάτων τούτων τοποθετεῖται πινακὶς δηλοῦσα τὸ ὄνομα τοῦ σχολείου. Οἱ μαθηταὶ ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ διδασκτικοῦ προσωπικοῦ κατὰ τὰς σχολικὰς ἐκδρομὰς ὡς καὶ κατὰ τὰς μὴ ἐργασίμους ἡμέρας ἔχουν τὴν κατὰ τὸ δυνατόν ἐπιμέλειαν τοῦ ἰδικοῦ των τμήματος, πότισμα, σκάλισμα, καθαρισμὸν, ἀνσνέωσιν τῶν μὴ εὐδοκιμούντων φυτῶν κλπ.

Ἄν διὰ τὰς δαπάνας τῶν ἀπαραιτήτων ὑλικῶν δὲν ἐπαρκοῦν οἱ πόροι τῶν σχολικῶν ταμείων, ἀναγράφονται μερίμνη τῶν οἰκείων Νομαρχῶν ἀνάλογοι πιστώσεις εἰς τοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν οἰκείων δήμων ἢ κοινοτήτων.

8. Εἰς ἕκαστον δημοτικὸν σχολεῖον ἰδρύονται α) ἐργαστήριον χειροτεχνίας, β) ἐργαστήριον φυσικῆς καὶ χημείας καὶ γ) σχολικὴ βιβλιοθήκη.

Πρὸς ἀγορὰν ἐργαλείων καὶ ὑλικῶν διὰ τὴν διδασκαλίαν τῆς χειροτεχνίας ἀναγράφεται κατ' ἔτος πίστωσης ἐκ δρ. 1000 τοῦλάχιστον δι' ἕκαστον σχολεῖον. Κατὰ τὸ ἔτος 1929—1930 ἀναγράφεται πίστωσης εἰς δρ. 1 ἑκατομ. πρὸς προικοδότησιν 1000 σχολείων, αὐξανομένης κατὰ τὰ ἐπόμενα ἔτη διὰ τῆς αὐξήσεως τῶν προικοδοτουμένων σχολείων. Ὁ διευθυντὴς τοῦ σχολείου, ἐν τῷ ὁποίῳ πρόκειται νὰ ἰδρυθῇ ἐργαστήριον χειρο-

τεχνίας, ὑποβάλλει εἰς τὸν ἀρμοδίον ἐπιθεωρητὴν τὴν ἐξῆς ἀναφορὰν. «Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσω Ὑμᾶς, ὅπως εὐαρεστούμενοι ἐνεργήσητε παρὰ τῷ Ὑπουργεῖῳ τῆς Παιδείας καὶ χορηγηθῆ ἡμῖν ἀναλόγως πίστωσης πρὸς ἴδρυσιν ἐργαστηρίου χειροτεχνίας ἐν τῷ ὑφ' ἡμᾶς σχολεῖῳ.

Διὰ τὴν ἴδρυσιν ἐργαστηρίου φυσικῆς καὶ χημείας ἀναγράφεται ἐν τῷ προϋπολογισμῷ πίστωσης δρ. 2000 ἐφ' ἀπαξ κατὰ σχολεῖον. Εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους 1929—1930 ἐγγράφεται πίστωσης εἰς δρ. 2000000, ἧτοι ποσὸν ἐπαρκοῦν διὰ τὸν ἐφοδιασμὸν 1000 σχολείων μὲ ἐργαστήρια φυσικῆς καὶ χημείας.

Πρὸς ἴδρυσιν σχολικῶν βιβλιοθηκῶν καὶ πλουτισμὸν αὐτῶν ἀναγράφεται κατ' ἔτος πίστωσης 200 δρ. κατὰ σχολεῖον. Διὰ τὸ πρῶτον ἔτος ἀναγράφεται πίστωσης διὰ τὸν ἐφοδιασμὸν μὲ σχολικὰς βιβλιοθήκας χιλίων σχολείων, ἧτοι δρ. 200.000.

Οἱ θέλοντες νὰ λάβουν πίστωσιν πρὸς ἐγκατάστασιν ἐργαστηρίου φυσικῆς καὶ χημείας ἢ σχολικῆς βιβλιοθήκης ὑποβάλλουν εἰς τὸν ἐπιθεωρητὴν ὁμοίαν πρὸς τὴν ἀνωτέρω παρατεθεισαν ἀναφορὰν. Πρὸ τῆς ἐγκρίσεως τῆς αἰτηθείσης πιστώσεως δὲν δύνανται νὰ προβοῦν εἰς δαπάνας.

Ἡ πίστωσης δύναται νὰ δοθῇ ἢ τακτικῶς ἢ ἐπὶ ἀποδόσει λογαριασμοῦ. Εἰς τὴν α' περιπτώσιν ἅμα τῇ λήψει τοῦ ἐγκριτικοῦ ἐγγράφου ὁ διευθυντὴς τοῦ σχολείου προβαίνει εἰς τὴν ἀγορὰν τῶν ἀπαιτουμένων εἰδῶν, λαμβάνων παρ' ἐκάστου πωλητοῦ σχετικὴν ἀπόδειξιν. Μετὰ τὴν ἐξάντλησιν τοῦ ὅλου ποσοῦ εἰς τὴν συγκέντρωσιν τῶν ἀποδείξεων, συντάσσει σχετικὰς καταστάσεις τὰς ὁποίας ὑποβάλλει μετὰ τῶν ἀποδείξεων εἰς τὸ Ὑπουργεῖον καὶ ζητεῖ τὴν ἐπ' ὀνόματι του ἐκδοσιν τοῦ ἐντάλλματος. Εἰς τὴν β' περιπτώσιν ἐκδίδεται ἐπ' ὀνόματι τοῦ διευθυντοῦ τοῦ σχολείου ἔνταγμα ἐπὶ ἀποδόσει λογαριασμοῦ, τὸ ὁποῖον ἐξοφλεῖται παρ' αὐτοῦ. Κατόπιν προβαίνει εἰς τὰς δαπάνας, λαμβάνων ἀποδείξεις δι' ἐκάστην ἐξ αὐτῶν, καὶ μετὰ τὴν ἐξάντλησιν ὅλου τοῦ ποσοῦ ἀποδίδει λογαριασμὸν, ἧτοι ὑποβάλλει εἰς τὸ Ὑπουργεῖον καταστάσεις μετὰ τῶν ἀποδεί-

ξεων. Ἡ ἀπόδοσις τοῦ λογαριασμοῦ πρέπει νὰ γίνῃ ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ ἐντάλλματος τασσομένης προθεσμίας, ἄλλως τὸ προκαταβληθὲν ποσὸν κρατεῖται διὰ καταστάσεως τοῦ μισθοῦ.

II Προσωπικὸν

α) Σύνθεσις.

1. Εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα διδάσκουσι δημοδιδάσκαλοι, εἰς μὲν ἂν τὸ σχολεῖον εἶναι μονοτάξιον, δύο δὲ ἂν εἶναι διτάξιον, τρεῖς ἂν τριτάξιον, τέσσαρες ἂν τετρατάξιον κλπ.

Εἰς τὰ μονοτάξια διορίζονται ἀναλόγως εἰς δημοδιδάσκαλος ἢ δημοδιδασκάλισσα, εἰς τὰ διτάξια εἰς δημοδιδάσκαλος καὶ μίση διδασκάλισσα, εἰς τὰ τριτάξια δύο δημοδιδάσκαλοι καὶ μία διδασκάλισσα, εἰς τὰ τετρατάξια δύο δημοδιδάσκαλοι καὶ δύο διδασκάλισσαι, εἰς τὰ πεντατάξια τρεῖς δημοδιδάσκαλοι καὶ δύο διδασκάλισσαι καὶ εἰς τὰ ἑξατάξια τρεῖς δημοδιδάσκαλοι καὶ τρεῖς δημοδιδασκάλισσαι. Εἰς τὰ διτάξια καὶ πολυτάξια σχολεῖα δύνανται νὰ διορίζονται καὶ ὑπηρετῶσι προσωρινῶς μέχρι τέλους τοῦ σχολικοῦ ἔτους καὶ περισσότεροι δημοδιδάσκαλοι ἢ δημοδιδασκάλισσαι. τῶν ἀνωτέρω ὀριζομένων, ἂν ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς κενώσεως τῆς θέσεως δὲν ἤθελε παρουσιασθῆ νὰ ζητήσῃ ταύτην ὁ δικαιούμενος ὡς ἐκ τοῦ φύλου του νὰ καταλάβῃ αὐτήν. Κατὰ τὸ τέλος τοῦ σχολικοῦ ἔτους διορίζεται ὁ δικαιούμενος νὰ καταλάβῃ τὴν θέσιν, ἂν εὐρεθῆ τοιοῦτος, ἀπολυμένου διὰ πράξεως τοῦ ἐπιθεωρητοῦ τοῦ προσωρινῶς καταλαβόντος αὐτήν.

Προσωρινοὶ ἀναπληρωταὶ διορίζονται οἱ κεκτημένοι τὰ νόμιμα πρὸς διορισμὸν προσόντα εἰς θέσεις κενουμένας ἐν τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις α) λόγῳ μετεκπαιδεύσεως τῶν κατεχόντων ταύτας εἰς τὸ Πανεπιστήμιον ἢ τὰ γεωργικὰ φροντιστήρια, β) συνεπείᾳ ἀναρρωτικῆς ἀδείας τῶν κατεχόντων ταύτας τριῶν μηνῶν ἢ πλέον τούτων, γ) λόγῳ προσκλήσεως τούτων εἰς τὸν στρατὸν ἢ κληρωτῶν ἢ ἐφεδρῶν, ἐφ' ὅσον οἱ καλούμενοι δὲν ὑπόκεινται εἰς ἀπόλυσιν. Οἱ ἐφεδρῶν διατηροῦσι τὰ δικαιώματά των ἐπὶ τῆς θέσεως οὐχὶ ὅμως καὶ οἱ κληρωτοί, οἵτινες ἀπολύονται ἀποφάσει τῶν τοπικῶν Ἐποπτικῶν Συμβουλίων.

Οἱ ὡς προσωρινοὶ ἀναπληρωταὶ κατὰ τ' ἀνωτέρω διοριζόμενοι θεωροῦνται αὐτοδικαίως ἀπολελυμένοι ἅμα τῇ εἰς τὰς θέσεις, εἰς ἃς εἶχον τοποθετηθῆ, ἐκάστῳ τῶν μονίμως κατεχόντων ταύτας, μὴ ἀπαιτουμένης διατυπώσεώς τινος. Ἡ λῆξις τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν γίνεται εἰς αὐτοὺς γνωστῇ δι' ἐγγράφου τοῦ οἰκείου ἐπιθεωρητοῦ. Οἱ προσωρινοὶ ἀναπληρωταὶ λαμβάνουν τὰς νομίμους ἀποδοχὰς τῆς θέσεως, ἐν ἣ διαχειρίζονται, ἢ δὲ ὑψηλοῖα αὐτῶν ὡς τοιούτων ἐξομοιοῦται πρὸς τὴν ὑπηρεσίαν δημοσίου ἐμμίσθου τακτικοῦ ὑπαλλήλου, ἥτοι συνυπολογίζεται διὰ τε τὴν προσαύξησιν τοῦ μισθοῦ, τὴν σύνταξιν καὶ τὴν προαγωγὴν: Οἱ τοιοῦτοι διοριζόμενοι μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ὑπηρεσίας ὡς προσωρινῶν προτιμῶνται εἰς τὴν κατάληψιν ἰσοβάθμου κενῆς θέσεως, ἐθ' ὅσον ἤθελον ἐπιδείξει εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν. Ὁ διορισμὸς τῶν προσωρινῶν ἀναπληρωτῶν γίνεται ἄνευ τῶν περιοριστικῶν διατάξεων περὶ ἀναλογίας ἀριθμοῦ δημοδιδασκάλων καὶ δημοδιδασκαλισσῶν, περὶ ἧς ἐλέχθη ἀνωτέρω.

3. Μετὰ τὴν 8 Ἰουνίου 1926 ἔχουν τὰ προσόντα νὰ διορίζονται δημοδιδάσκαλοι μόνον οἱ ἀπόφοιτοι τῶν δημοσίων ἢ ἀνεγνωρισμένων μονοταξίων ἢ πολυταξίων διδασκαλείων ἢ τῶν μὴ σὺντοτελῶν διδασκαλείων τῶν νέων χωρῶν ἢ τῆς ἀλλοδαπῆς ἢ τῶν ἱερατικῶν σχολῶν τῶν ὁμοταγῶν τῇ Ῥιζαρείῳ Σχολῇ, ὅταν ἐκ τούτων τὸ πτυχίον ἰσοδυναμεῖ μὲ πτυχίον δημοδιδασκάλου.

Οἱ πρόσφυγες δημοδιδάσκαλοι, ἐφ' ὅσον δὲν ἔχουν τ' ἀνωτέρω προσόντα, δύνανται νὰ διορισθοῦν, ἂν ἔχουν διετῆ τοῦλάχιστον προὔπηρεσίαν εἰς κοινοτικά ἢ ἐθνικά σχολεῖα ἀλλοδαπῆ, μεμαρτυρουμένου δι' ἐνόρκου πιστοποιητικοῦ τριῶν μαρτύρων, ἐξ ὧν ὁ εἰς ἀπαραιτήτως πρέπει νὰ εἶναι ἢ μέλος οἰκείας κοινοτικῆς ἐπιτροπῆς ἢ καθηγητῆς ἢ δημοδιδάσκαλος εἴτε ἐν ἐνεργείᾳ εἴτε συνταξιούχος, εἴτε ἐν ἄλλῃ δημοσίᾳ ὑπηρεσίᾳ ἤδη διατελῶν καὶ ὑπηρετήσας εἰς τὴν σχετικὴν κοινότητα. Ἡ ἔκδοσις τοιούτων πιστοποιητικῶν βεβαιούντων ἀνακριβῆ γεγονότα συνεπάγεται ἐπὶ τῇ μηνύσει τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ἢ τοῦ οἰκείου ἐπιθεωρητοῦ τῶν δημοτικῶν σχολείων ποινικὴν εὐθύ-

νην διά τε τὸν προσάγοντα διδάσκαλον καὶ τοὺς μάρτυρας κατὰ τὰ ἄρθρα 249 καὶ 254 τοῦ Ποινικοῦ νόμου.

Ἐκ τῶν ὑπηρετούτων κατὰ τὴν 8 Ἰουνίου 1926 προσωρινῶν διατηροῦνται ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ μόνον α) οἱ ἔχοντες ἀπολυτήριον καὶ β) οἱ ἔχοντες ἐνδεικτικὸν τῆς γ' τάξεως τετραταξίου γυμνασίου ἢ ἀντιστοίχου τάξεως σχολείου, ἐφ' ὅσον κέκτηνται καὶ διετοὺς ἐν ἐκάστῳ ὑπηρεσίας.

Οἱ διατηρούμενοι ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ὑποχρεοῦνται ἐντὸς τριῶν ἐτῶν, ἧτοι μέχρι τέλους τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1931—1932 νὰ μετεκπαιδευθῶν εἰς τὰ μονοτάξια τμήματα τῶν μονοταξίων διδασκαλείων, περὶ ὧν ἐγένετο μνεία ἀνωτέρω, ἐπὶ τῇ αἰτήσει των καὶ κατόπιν ἐπιτηρητῆν ἐξετάσεων. Ἡ αἴτησις των θ' ἀπευθύνεται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας καὶ θὰ ἔχη ὡς ἐξῆς: «Κεκτημένος ἀπολυτήριον γυμνασίου (ἢ ἐνδεικτικὸν γ' τάξεως γυμνασίου καὶ διετῆ ὑπηρεσίαν) καὶ ἐπιθυμῶν νὰ μετεκπαιδευθῶ εἰς τὸ μονοτάξιον τμήμα τοῦ ἐν ... πολυταξίου διδασκαλείου, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσω Ὑμᾶς, ὅπως εὐαρεστούμενοι μοὶ χορηγήσητε τὴν πρὸς τοῦτο ἄδειαν». Οἱ μετεκπαιδευθέντες εἰς τὸ μονοτάξιον τμήμα λαμβάνουν πτυχίον δημοδιδασκάλου καὶ διορίζονται μόνιμοι δημοδιδασκαλοὶ. Οἱ μὴ μετεκπαιδευθέντες ὡς καὶ οἱ μὴ ἔχοντες τὰ προσόντα νὰ μετεκπαιδευθῶν ἀπολύονται τῆς ὑπηρεσίας διὰ πρῶξεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας μετὰ πρότασιν τοῦ οικείου ἐπιθεωρητοῦ.

4) Διευθύνται εἰς μὲν τὰ μονοτάξια δημοτικὰ σχολεῖα εἶναι οἱ διδάσκαλοί των, εἰς δὲ τὰ λοιπὰ οἱ διευθύνται διορίζονται διὰ πρῶξεως τοῦ ἐπιθεωρητοῦ οἱ κατὰ βαθμὸν ἀνώτεροι ἐκ τῶν ἐν ἐκάστῳ σχολείῳ ὑπηρετούντων. Ἐπὶ ὁμοιοβάθμων ὁ διευθυντῆς ὀρίζεται ὑπὸ τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου.

Εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν ὁ διορισθεὶς ὡς διευθυντῆς σχολείου τινὸς ἤθελε κριθῆ ἀνίκανος διὰ τὸ ἀξίωμα τοῦτο, δύναται νὰ ἀφαιρεθῆ ἀπ' αὐτοῦ ἢ διευθύνσις διὰ πρῶξεως τοῦ Ὑπουργοῦ μετὰ πρότασιν τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου, στηριζομένην εἰς ἔκθεσιν τοῦ οικείου ἐπιθεωρητοῦ.

5) Ἐάν εἷς τινα σχολεῖα εἶναι ἑτεροδόξοι πολλοὶ τῶν μαθη-

τῶν, δύναται νὰ διορισθῆ ἰδιαιτέρος διδάσκαλος τῶν θρησκευτικῶ ὁμόδοξος πρὸς τοὺς μαθητὰς τούτους ἐπὶ μισθῷ δραχμῶν 500 κατὰ μῆνα. Ἐάν δὲ εἷς σχολεῖα τινὰ φοιτῶσιν ἀρκετοὶ μαθηταὶ ἀλλόγλωσσοι καὶ ἀλλόθρησκοι, δύναται νὰ διορισθῆ ἴδιος διδάσκαλος τῆς θρησκείας καὶ τῆς γλώσσης τῶν μαθητῶν τούτων ἐπὶ μισθῷ δραχ. χιλίων κατὰ μῆνα.

β) Μεταθέσεις.

1. Οἱ λειτουργοὶ τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως μετατίθενται:

α) κατ' αἰτησίαν των

β) πρὸς τιμωρίαν των ἐντὸς τῆς αὐτῆς περιφερείας ἢ ἄλλης τοιαύτης

γ) πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ἐκπαιδεύσεως.

Αἱ μεταθέσεις γίνονται μόνον κατὰ τὰς θερινὰς διακοπὰς τῶν μαθημάτων κατόπιν ἀποφάσεων τῶν Ἐποπτικῶν Συμβουλίων ὑποβαλλομένων τῶν σχετικῶν πράξεων αὐτοῦ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον μέχρι τέλους Ἰουνίου, τὸ δὲ Ὑπουργεῖον ἐκτελεῖ ταύτας (ἐὰν δὲν ἀκυρωθῶσιν ὑπὸ τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου) μέχρι 20 Αὐγούστου.

Μόνον δι' ἐξαιρετικῶν λόγων ἐπιτρέπεται μετάθεσις καὶ διαρκούντος τοῦ σχολικοῦ ἔτους.

2. Εἰς τὰς κατ' αἴτησιν μεταθέσεις διακρίνομεν τὰς ἐξῆς περιπτώσεις:

α) μετάθεσιν ἀπὸ σχολείου εἰς σχολεῖον τῆς αὐτῆς ἐκπαιδευτικῆς περιφερείας.

β) μετάθεσιν ἀπὸ σχολείου εἰς σχολεῖον ἄλλης ἐκπαιδευτικῆς περιφερείας.

γ) μετάθεσιν εἰς σχολεῖα τῶν πόλεων Θεσ/νίκης, Πειραιῶς, Ἀθηνῶν καὶ προαστείων.

δ) μετάθεσιν εἰς σχολεῖα τῶν πόλεων, αἵτινες ἔχουν πληθυσμὸν ἄνω τῶν 5.000 κατοίκων καὶ εἶναι ἔδρα ἐπιθεωρητοῦ.

3. Διὰ τὴν ἀπὸ σχολείου εἰς σχολεῖον τῆς αὐτῆς ἐκπαιδευτικῆς περιφερείας μετάθεσιν, ὁ ζητῶν ταύτην ὑποβάλλει εἰς τὸν

ἀρμόδιον ἐπιθεωρητὴν τὴν ἐξῆς αἴτησιν: «Ἐπειδὴ ἡ οἰκογένειά μου διαμένει εἰς τὸ χωρίον . . . . ἐγὼ δ' εἶμαι ὁ μόνος προστάτης αὐτῆς, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσω Ὑμᾶς, ὅπως εὐαρεστούμενοι μὲ μεταθέσητε εἰς τὸ ἐν τῷ εἰρημένῳ χωρίῳ σχολεῖον» ἢ «Ἐπειδὴ κατὰ τὴν ἐνταῦθα διαμονὴν μου προσεβλήθη σοβαρῶς ἡ υἰγεία μου, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ συνημμένου πιστοποιητικοῦ, λαμβάνω τὴν τιμὴν κλπ.». Ὁ ἐπιθεωρητὴς λαμβάνει τὴν αἴτησιν, εἰσάγει αὐτὴν εἰς τὸ ἐποπτικὸν συμβούλιον καὶ ἐκτιμῶν τοὺς προβαλλομένους λόγους εἰσηγεῖται τὴν ἐγκρίσιν ἢ μὴ ταύτης. Μεθ' ὃ συντάσσεται τὸ οἰκεῖον πρακτικόν, τὸ ὁποῖον ὑποβάλλεται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον. Ὁ ἐπιθεωρητὴς ὑποχρεοῦται νὰ ἀνακοινώσῃ πλήρως ἀπόσπασμα τῆς σχετικῆς πράξεως τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου εἰς τὸν τῆ αἰτήσῃ του μετατιθέμενον διδάσκαλον ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς σχετικῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου δι' ἐγγράφου ἀποστελλομένου πρὸς τὸν ἐνδιαφερόμενον ἐπὶ ἀποδείξει ἢ διὰ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ σχολεῖου, του ἂν τοῦτο εἶναι πολυτάξιον ἢ διὰ τῆς Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς τοῦ τόπου ἢ διὰ τοῦ προέδρου τῆς κοινότητος δι' ἐγγράφου ἀποστελλομένου πάντοτε ἐπὶ ἀποδείξει ἂν τὸ σχολεῖον εἶναι μονοτάξιον.

Ὁ δὲ διδάσκαλος ὑποχρεοῦται ἐντὸς προθεσμίας τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου νὰ δηλώσῃ εἰς τὸν ἐπιθεωρητὴν ὅτι ἀποδέχεται τὴν μετάθεσιν ταύτην ἢ ὅτι διὰ νεωτέρους καὶ σοβαρωτέρους λόγους δὲν δύναται νὰ ἀποδεχθῇ ταύτην, ὅποτε ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ὑποβάλλῃ ἐνστασιν εἰς τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον, τὸ ὁποῖον θὰ κρίνῃ περὶ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐντὸς 20 ἡμερῶν. Ἡ διαδικασία τῆς ὑποβολῆς τῆς ἐνστάσεως ἐκτίθεται ὀλίγον κατωτέρω εἰς τὴν σελίδα 146, προκειμένου περὶ τῆς μεταθέσεως πρὸς τιμωρίαν.

Εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν ὁ διδάσκαλος δέχεται τὴν μετάθεσιν ἐπειδὴ ἡ ἀπόφασις τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου εἶναι ὑποχρεωτική, διὰ τὸν κ. Ὑπουργὸν ἐκδίδεται ὑπουργικὴ πράξις περὶ ταύτης, ἣτις δημοσιεύεται εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ κοινοποιεῖται εἰς τὸν ἐνδιαφερόμενον.

Ὁ μετατιθέμενος ὀφείλει μετὰ τὴν εἰς αὐτὸν κοινοποίησιν τοῦ σχετικοῦ ἐγγράφου νὰ μεταβῇ εἰς ἣν θέσιν μετατίθεται. Διὰ τὴν ἀπὸ τῆς μιᾶς εἰς τὴν ἄλλην θέσιν μεταβάσιν δικαιολογεῖται μόνον τὸ χρονικὸν διάστημα, τὸ ὁποῖον ἀπαιτεῖται διὰ τὴν μετάβασιν ταύτην μὲ τὰ συνήθη μεταγωγικὰ μέσα, δικαιολογούμενων προσέτι καὶ ἡμερῶν τινῶν ἀναλόγως τῆς οἰκογενειακῆς κατστάσεως τοῦ μετατιθεμένου διὰ τὴν προπαρασκευὴν αὐτοῦ.

Ὁ μετατιθέμενος τῇ αἰτήσῃ του δὲν δικαιούται εἰς ἀπόληψιν ὁδοιπορικῶν ἐξόδων.

Ἄν ἡ περιφέρεια, εἰς ἣν ὑπηρετεῖ ὁ μετατιθέμενος, ὑπάγεται εἰς γενικὴν διοίκησιν, ἢ περὶ μεταθέσεως πράξις ἐκδίδεται ὑπὸ τοῦ γενικοῦ διοικητοῦ.

4. Διὰ τὴν ἀπὸ σχολεῖου ἐκπαιδευτικῆς τινος περιφερείας μετάθεσιν εἰς σχολεῖον ἄλλης ἐκπαιδευτικῆς περιφερείας ὁ ζητῶν ταύτην ὑποβάλλει εἰς τὸν ἀρμόδιον ἐπιθεωρητὴν αἴτησιν, ἐν ἣ ἐκθέτει τοὺς λόγους, οἵτινες ἐπιβάλλουν τὴν μετάθεσιν του. Ὁ ἐπιθεωρητὴς διαβιβάζει τὴν αἴτησιν ταύτην εἰς τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον, τὸ ὁποῖον διὰ πράξεώς του ἀποφαίνεται περὶ τῆς ἐγκρίσεως τῆς μεταθέσεως ἢ μὴ. Εἰς περίπτωσιν ἐγκρίσεως τῆς μεταθέσεως, τὸ Ὑπουργεῖον, ἐφ' ὅσον καὶ αὐτὸ ἤθελεν ἐγκρίνῃ ταύτην, διότι ἡ πρότασις τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου δὲν εἶναι ὑποχρεωτικὴ δι' αὐτό, συντάσσει τὴν οἰκεῖαν πράξιν, τὴν ὁποῖαν δημοσιεύει καὶ κοινοποιεῖ εἰς τὸν μετατιθέμενον.

5. Διὰ τὴν μετάθεσιν εἰς σχολεῖα τῶν πόλεων Θεσσαλονίκης, Πειραιῶς καὶ Ἀθηνῶν καὶ τῶν προαστείων αὐτῶν (Παλαιοῦ καὶ Νέου Φαλήρου, Καλλιθέας, Ἀμαρουσίου, Ἡλιουπόλεως, Ἁγίας Παρασκευῆς, Κηφισσίας, Ἡρακλείου, Μπραχαμίου Χαλανδρίου κλπ.), αἱ ἐν τοῖς ὁποίοις κεναὶ θέσεις πληροῦνται μόνον διὰ μεταθέσεως δημοδιδασκάλων ὑπηρετούντων εἰς ἄλλα σχολεῖα τοῦ Κράτους, **οὐδέποτε δὲ διὰ διορισμοῦ**, ἐνεργοῦνται αἱ ἐξῆς διατυπώσεις:

Ὁ ἐπιθυμῶν νὰ μετατεθῇ εἰς τι ἐκ τῶν ἀνωτέρω σχολείων ὑποβάλλει μέχρι τέλους Ἀπριλίου ἐκάστου ἔτους εἰς τὸν ἀρμόδιον ἐπιθεωρητὴν αἴτησιν, ἐν ἣ ἐκθέτει τοὺς λόγους, διὰ τοὺς

οποίους ζητεῖ τὴν μετάθεσιν. Ἡ αἴτησις αὕτη θὰ ἔχη περίπου ὡς ἐξῆς: «Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσω Ὑμᾶς, ὅπως εὐαρεστούμενοι προτείνητε τὴν εἰς τὸ σχολεῖον τῶν Ἀθηνῶν (ἢ Πειραιῶς, Θεσσαλονίκης) μετάθεσίν μου, διότι ἔχω τέκνον, τὸ ὁποῖον περατώσαν τὰς γυμνασιακάς του σπουδὰς πρόκειται νὰ φοιτήσῃ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον. Ἡ οἰκονομικὴ μου κατάστασις δὲν μοι ἐπιτρέπει νὰ διατηρήσω μακρὰν μου τὸν υἱόν μου. Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν δὲν ἠθέλε πραγματοποιηθῆ ἡ μετάθεσις, θὰ ἤμην ἠναγκασμένος νὰ στερήσω τὸ τέκνον μου τῆς περαιτέρω μορφώσεως. Ὁ ἐπιθεωρητὴς εἰσάγει τὰς ὑποβαλλομένας αἰτήσεις εἰς τὸ ἐποπτικὸν συμβούλιον, τὸ ὁποῖον συνερχόμενον ἐν τῷ μηνὸς Μαΐου προτείνει διὰ πράξεως αὐτοῦ, ὑποβαλλομένης εἰς τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον ἐντὸς τοῦ ἰδίου μηνός, ἂν μὲν ὑπηρετῶσιν εἰς τὴν περιφέρειάν του μέχρι 120 δημοδιδάσκαλοι ἀμφοτέρων τῶν φύλων, ἓνα δημοδιδάσκαλον ἢ μίαν δημοδιδασκάλισσαν, ἂν δὲ ὑπηρετῶσι μέχρι 250 δύο, ἂν δὲ ὑπηρετῶσι περισσότεροι τῶν 250 τρεῖς δημοδιδασκάλους ἢ δημοδιδασκάλισσας ὡς μεταθετέους εἰς τὰς κενὰς θέσεις τῶν δημοτικῶν σχολείων τῶν εἰρημένων μερῶν. Εἰς τὰς προτάσεις τῶν ἐποπτικῶν συμβουλίων δέον νὰ ὀρίζηται ἂν ὁ πρὸς μετάθεσιν προτεινόμενος ζητεῖ νὰ μετατεθῆ εἰς τινὰ τῶν τριῶν πόλεων ἀδιαφόρως ἢ ἂν ζητεῖ νὰ μετατεθῆ εἰς τινὰ τούτων ὀρισμένως. Τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον κρίνει τὰς προτάσεις ταύτας τῶν ἐποπτικῶν συμβουλίων καὶ συντάσσει καὶ ὑποβάλλει ἐντὸς τοῦ Ἰουνίου εἰς τὸ Ὑπουργεῖον πίνακα τῶν μεταθετέων δημοδιδασκάλων ἢ δημοδιδασκαλισσῶν εἰς τὰς κενὰς θέσεις τῶν εἰρημένων πόλεων. Τὸ δὲ Ὑπουργεῖον τὰς ὑπαρχούσας κενὰς θέσεις καὶ τὰς ὁποσδήποτε δημιουργουμένας ἐντὸς τοῦ ἀμέσως προσεχοῦς σχολικοῦ ἔτους εἰς τὰ σχολεῖα τῶν εἰρημένων πόλεων ὑποχρεοῦται νὰ πληροῖ ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κενώσεως ἢ τῆς δημιουργίας αὐτῶν διὰ μεταθέσεως δημοδιδασκάλων περιλαμβανομένων ἐν τῷ πίνακι καὶ καθ' ἣν σειρὰν εἶναι οὗτοι καταγεγραμμένοι ἐν αὐτῷ. Ἄν ὁ οὕτω συντασσόμενος πίναξ ἐξοντληθῆ, αἱ τυχόν μένουσαι κεναὶ θέσεις δὲν πληροῦνται μέχρι

τοῦ καταρτισμοῦ τοῦ νέου πίνακος. Δημοδιδάσκαλος μὴ ἀποδεχόμενος τὴν θέσιν, εἰς ἣν μετατίθεται δυνάμει τοῦ πίνακος διαγράφεται ἐξ αὐτοῦ, δυνάμενος ν' ἀναγραφῆ καὶ πάλιν ἐν τούτῳ κατὰ τὸ προσεχὲς πλεόν ἔτος. Ὁ μὴ ἀποδεχόμενος τὴν μετάθεσιν ὑποβάλλει εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τὴν ἐξῆς αἴτησιν: «Ἐπειδὴ οἱ λόγοι, οἵτινες μὲ ἠνάγκασαν νὰ ζητήσω τὴν εἰς Ἀθήνας (Πειραιᾶ ἢ Θεσσαλονίκην) μετάθεσίν μου, ἐξέλιπον ἤδη, παρίσταται δ' ἀνάγκη διὰ σοβαροῦς λόγους νὰ συνεχίσω τὴν ἐνταῦθα παραμονήν μου, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσω Ὑμᾶς, ὅπως εὐαρεστούμενοι ἐγκρίνητε τὴν διαγραφὴν μου ἐκ τοῦ σχετικοῦ πίνακος».

6. Διὰ τὴν εἰς μέρη, ἅτινα ἔχουν πληθυσμὸν ἄνω τῶν 5000 κατοίκων ἢ εἶναι ἔδρα ἐπιθεωρητοῦ μετάθεσιν, ὁ ζητῶν ταύτην ὑποβάλλει εἰς τὸν ἀρμόδιον ἐπιθεωρητὴν αἴτησιν, ἐφ' ἧς ἐνεργοῦνται ὅσα ἀνωτέρω ἐλέχθησαν, προκειμένου περὶ τῆς κατ' αἴτησιν μεταθέσεως ἐντὸς τῆς αὐτῆς περιφέρειας ἢ ἀπὸ περιφέρειας εἰς περιφέρειαν. Αἱ περὶ ὧν ὀλίγα θέσεις δύνανται νὰ πληρωθοῦν διὰ διορισμοῦ μόνον ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχουν δημοδιδάσκαλοι εἰς τὴν περιφέρειαν ζητοῦντες νὰ καταλάβουν τὰς κενὰς ταύτας θέσεις.

7. Αἱ πρὸς τιμωρίαν τῶν μετατιθεμένων ἢ πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ἐκπαίδευσως μεταθέσεις γίνονται ἐπίσης δι' Ὑπουργικῆς πράξεως κατὰ τὰς θερινὰς διακοπὰς τῶν μαθημάτων, δι' ἐξαιρετικῶς δὲ μόνον λόγους καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ σχολικοῦ ἔτους.

8. Διὰ νὰ τιμωρηθῆ τις διὰ μεταθέσεως, ἐντὸς τῆς αὐτῆς περιφέρειας ἢ ἄλλην τοιαύτην, δέον προηγουμένως νὰ κληθῆ εἰς ἀπολογίαν ὑπὸ τοῦ ἐποπτικοῦ συμβουλίου, στηριζομένου εἰς ἔκθεσιν τοῦ οἰκείου ἐπιθεωρητοῦ. Ὁ ἐπιθεωρητὴς δηλ. ὑποβάλλει εἰς τὸ ἐποπτικὸν συμβούλιον ἔκθεσιν, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἀναφέρει τὰ παραπτώματα τοῦ δημοδιδασκάλου, λόγῳ τῶν ὁποίων οὗτος δέον νὰ μετατεθῆ ἐκ τῆς θέσεως, ἐν ἣ ὑπηρετεῖ. Τὸ ἐποπτικὸν συμβούλιον καλεῖ τὸν δημοδιδάσκαλον εἰς ἀπολογίαν δι' ἐγγράφου, ἐν τῷ ὁποίῳ ἀναγράφονται λεπτομερῶς αἱ τιμωρητέαι πράξεις

αὐτοῦ, ὀρίζεται δὲ καὶ ἡ προθεσμία, ἐντός τῆς ὁποίας ὀφείλει νὰ ἀπολογηθῆ. Ἐντός τῆς τασσομένης προθεσμίας ὁ δημοδιδάσκαλος ὑποχρεοῦται νὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὸν ἐπιθεωρητὴν τὴν ἀπολογίαὶν του δι' ἔγγραφου τοῦ διευθυντοῦ τοῦ σχολείου ἐπὶ ἀποδείξει. Ἐν τῇ ἀπολογίᾳ του, ἀρχίζει ὡς ἑξῆς: «Συμμορφούμενος πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. . . . Ὑμετέραν διαταγὴν, δι' ἧς ἐκλήθην εἰς ἀπολογίαὶν διὰ τὰς ἐν αὐτῇ πράξεις, λαμβάνω τὴν τιμὴν ν' ἀναφέρω κλπ.», ὁ ἀπολογούμενος ἀναιρεῖ τὰς ἀποδιδόμενας αὐτῷ κατηγορίας, παραθέτων καὶ τὰ ἐπιχειρήματα καὶ λοιπὰ στοιχεῖα, ἐφ' ὧν στηρίζει αὐτήν. Τὸ ἔγγραφον τοῦ διευθυντοῦ ἔχει ὡς ἑξῆς: «Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλλω συνημμένως τὴν ἀπολογίαὶν τοῦ δημοδιδασκάλου τοῦ ὑπὸ τὴν διεύθυνσίν μου δημοτικοῦ σχολείου κ. . . . . συμφώνως τῇ ὑπ' ἀριθ. . . . Ὑμετέρα διαταγῇ». Τὸ ἐποπτικὸν συμβούλιον, εἰς ὃ εἰσάγεται ὑπὸ τοῦ ἐπιθεωρητοῦ ἡ ἀπολογία, ἀποφαίνεται διὰ πράξεώς του, ὑποβαλλομένης εἰς τὸ Ὑπουργεῖον. περὶ τῆς μεταθέσεως ἢ μὴ τοῦ ἀπολογηθέντος. Εἰς περίπτωσιν μεταθέσεως, ὁ ἐπιθεωρητὴς ὀφείλει νὰ κοινοποιήσῃ εἰς τὸν μετατιθέμενον ἐντός τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς της ἀπόσπασμα τῆς ἀποφάσεως τοῦ ἐποπτικοῦ συμβουλίου δι' ἔγγραφον τοῦ ἀποστελλομένου εἰς αὐτὸν ἐπὶ ἀποδείξει εἴτε διὰ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ σχολείου, ἂν ὁ καθ' οὗ ἡ ἀπόφασις διδάσκαλος ὑπηρετῆ εἰς πολυτάξιον σχολεῖον ἢ διὰ τῆς ἀστυνομικῆς ἀρχῆς τοῦ τόπου ἢ διὰ τοῦ προέδρου τῆς κοινότητος, ἂν ὁ καθ' οὗ ἡ ἀπόφασις διδάσκαλος ὑπηρετῆ εἰς μονοτάξιον σχολεῖον. Τὸν τρόπον τῆς ἀνακοινώσεως ἐκλέγει ἑκάστοτε ὁ ἐπιθεωρητὴς μεριμνῶν διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς λήψεως τοῦ κοινοποιουμένου ἀποσπάσματος. Ἄν οἱ πρὸς οὗς τὸ ἔγγραφον διδάσκαλοι ἀπουσιάζουν ἐκ τῆς ἔδρας των δι' οἰονδήποτε νόμιμον λόγον (ἄδειαν κανονικὴν, ἀναρωτικὴν ἢ ἐκπαιδευτικὴν, διακοπὰς Πάσχα κλπ.), τὸ ἔγγραφον τῆς ἀνακοινώσεως ἀποστέλλεται κατὰ τὸν αὐτὸν ὡς ἄνω τρόπον εἰς τὸ μέρος τῆς προσωρινῆς αὐτῶν διαμονῆς. Ἄν οἱ πρὸς οὗς τὸ ἔγγραφον διδάσκαλοι ἀρνηθῶν νὰ παραλάβουν τὸ ἔγγραφον τῆς ἀνακοινώσεως τοῦ ἐπιθεωρητοῦ ἢ ἂν ἀπουσιάζουν ἀδικαιολογητῶς ἐκ τῆς

ἔδρας των κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀποστολῆς τοῦ ἔγγραφου ἢ, ἂν ἀπουσιάζοντες δεδικαιολογημένως, παρέλειψαν νὰ καταστήσουν γνωστὸν εἰς τὸν ἐπιθεωρητὴν τὸν τόπον τῆς προσωρινῆς των διαμονῆς, τὸν ὁποῖον πᾶς διδάσκαλος ὀφείλει νὰ γνωρίζῃ εἰς αὐτὸν πρὸ τῆς ἐκ τῆς ἔδρας ἀναχωρήσεώς του, χάνουν τὸ δικαίωμα τῆς ἐνστάσεως.

Κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ ἐποπτικοῦ συμβουλίου ἔχει τὸ δικαίωμα ὁ μετατιθέμενος νὰ ὑποβάλλῃ ἐνστασιν ἐνώπιον τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου κατὰ τὰ κατωτέρω ὀριζόμενα:

Ἐντός τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήψεως τοῦ ἄνω ἀποσπάσματος ὁ δημοδιδάσκαλος ὀφείλει νὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὸν ἐπιθεωρητὴν ἀναφορὰν, διὰ τῆς ὁποίας νὰ γνωρίζῃ εἰς αὐτὸν τὸν χρόνον τῆς λήψεως τοῦ ἔγγραφου καὶ νὰ ἀναφέρῃ ἂν πρόκειται νὰ ἐνασκήσῃ ἢ μὴ τὸ ὑπὸ τοῦ νόμου παρεχόμενον αὐτῷ δικαίωμα τῆς ἐνώπιον τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου παραστάσεως εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε διὰ πληρεξουσίου δικηγόρου, οὗτινος τὸ ὄνομα καὶ τὴν διεύθυνσιν ὀρίζει ἐν τῇ ἀναφορᾷ του. Ἡ ἀναφορά, ἣτις ὑποβάλλεται ἐπὶ ἀποδείξει, διὰ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ σχολείου, ἔχει ὡς ἑξῆς: «Λαμβάνω τὴν τιμὴν ν' ἀναφέρω εἰς Ὑμᾶς, ὅτι τὸ ἔγγραφον, δι' οὗ μοὶ ἐκοινοποιήσατε τὴν περὶ μεταθέσεώς μου ἀπόφασιν τοῦ Σοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου, ἔλαβον τὴν . . . . (χρονολογία λήψεως), σπεύδω δὲ νὰ καταστήσω Ὑμῖν γνωστὸν, ὅτι κατ' αὐτῆς θέλω ἐνασκήσῃ τὸ ὑπὸ τοῦ νόμου παρεχόμενόν μοι δικαίωμα τῆς ἐνώπιον τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου ἐνστάσεως παριστάμενος εἰς αὐτὸ αὐτοπροσώπως (ἢ διὰ τοῦ πληρεξουσίου μου δικηγόρου κ. . . . . διαμένοντος ἐν Ἀθήναις καὶ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ . . . . ἀριθ. . . .). Ἐντός τριῶν λοιπῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήψεως τῆς ἀνακοινώσεως τοῦ ἐπιθεωρητοῦ ὁ μετατιθέμενος θὰ ὑποβάλλῃ εἰς αὐτὸν τὴν ἀνωτέρω ἀναφορὰν, ἐντός δὲ πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἡμέρας ὀφείλει νὰ ὑποβάλλῃ οὗτος τὴν ἐνστασίν του εἰς τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον. Ἡ ἐνστασις θὰ ἔχη ὡς ἑξῆς: «Τὸ Σὸν Ἐποπτικὸν Συμβούλιον . . . . . διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. . . . ἀποφάσεώς του μετέθεσε λόγῳ ποινῆς ἐκ τοῦ δημοτικοῦ σχολείου . . . . . εἰς τὸ ἐν

αὐτοῦ, ὀρίζεται δὲ καὶ ἡ προθεσμία, ἐντὸς τῆς ὁποίας ὀφείλει νὰ ἀπολογηθῆ. Ἐντὸς τῆς τασσομένης προθεσμίας ὁ δημοδιδάσκαλος ὑποχρεοῦται νὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὸν ἐπιθεωρητὴν τὴν ἀπολογία του δι' ἐγγράφου τοῦ διευθυντοῦ τοῦ σχολείου ἐπὶ ἀποδείξει. Ἐν τῇ ἀπολογίᾳ του, ἀρχίζει ὡς ἑξῆς: «Συμμορφούμενος πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. . . . Ὑμετέραν διαταγὴν, δι' ἧς ἐκλήθην εἰς ἀπολογία διὰ τὰς ἐν αὐτῇ πράξεις, λαμβάνω τὴν τιμὴν ν' ἀναφέρω κλπ.», ὁ ἀπολογούμενος ἀναιρεῖ τὰς ἀποδιδόμενας αὐτῷ κατηγορίας, παραθέτων καὶ τὰ ἐπιχειρήματα καὶ λοιπὰ στοιχεῖα, ἐφ' ὧν στηρίζει αὐτήν. Τὸ ἐγγραφοῦν τοῦ διευθυντοῦ ἔχει ὡς ἑξῆς: «Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλλω συνημμένως τὴν ἀπολογία τοῦ δημοδιδασκάλου τοῦ ὑπὸ τὴν διεύθυνσίν μου δημοτικοῦ σχολείου κ. . . . συμφώνως τῇ ὑπ' ἀριθ. . . . Ὑμετέρα διαταγῇ». Τὸ ἐποπτικὸν συμβούλιον, εἰς ὃ εἰσάγεται ὑπὸ τοῦ ἐπιθεωρητοῦ ἡ ἀπολογία, ἀποφαίνεται διὰ πράξεώς του, ὑποβαλλομένης εἰς τὸ Ὑπουργεῖον. περὶ τῆς μεταθέσεως ἢ μὴ τοῦ ἀπολογηθέντος. Εἰς περίπτωσιν μεταθέσεως, ὁ ἐπιθεωρητὴς ὀφείλει νὰ κοινοποιήσῃ εἰς τὸν μετατιθέμενον ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς της ἀπόσπασμα τῆς ἀποφάσεως τοῦ ἐποπτικοῦ συμβουλίου δι' ἐγγράφον του ἀποστελλομένου εἰς αὐτὸν ἐπὶ ἀποδείξει εἴτε διὰ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ σχολείου, ἂν ὁ καθ' οὗ ἡ ἀπόφασις διδάσκαλος ὑπηρετῆ εἰς πολυτάξιον σχολεῖον ἢ διὰ τῆς ἀστυνομικῆς ἀρχῆς τοῦ τόπου ἢ διὰ τοῦ προέδρου τῆς κοινότητος, ἂν ὁ καθ' οὗ ἡ ἀπόφασις διδάσκαλος ὑπηρετῆ εἰς μονοτάξιον σχολεῖον. Τὸν τρόπον τῆς ἀνακοινώσεως ἐκλέγει ἐκάστοτε ὁ ἐπιθεωρητὴς μεριμνῶν διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς λήψεως τοῦ κοινοποιουμένου ἀποσπάσματος. Ἄν οἱ πρὸς οὗς τὸ ἐγγραφοῦν διδάσκαλοι ἀπουσιάζουν ἐκ τῆς ἔδρας των δι' οἰονδήποτε νόμιμον λόγον (ἀδειαν κανονικὴν, ἀναρρωτικὴν ἢ ἐκπαιδευτικὴν, διακοπὰς Πάσχα κλπ.), τὸ ἐγγραφοῦν τῆς ἀνακοινώσεως ἀποστέλλεται κατὰ τὸν αὐτὸν ὡς ἄνω τρόπον εἰς τὸ μέρος τῆς προσωρινῆς αὐτῶν διαμονῆς. Ἄν οἱ πρὸς οὗς τὸ ἐγγραφοῦν διδάσκαλοι ἀρνηθῶν νὰ παραλάβουν τὸ ἐγγραφοῦν τῆς ἀνακοινώσεως τοῦ ἐπιθεωρητοῦ ἢ ἂν ἀπουσιάζουν ἀδικαιολογητῶς ἐκ τῆς

ἔδρας των κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀποστολῆς τοῦ ἐγγράφου ἢ, ἂν ἀπουσιάζοντες δεδικοιολογημένως, παρέλειψαν νὰ καταστήσουν γνωστὸν εἰς τὸν ἐπιθεωρητὴν τὸν τόπον τῆς προσωρινῆς των διαμονῆς, τὸν ὁποῖον πᾶς διδάσκαλος ὀφείλει νὰ γνωρίζῃ εἰς αὐτὸν πρὸ τῆς ἐκ τῆς ἔδρας ἀναχωρήσεώς του, χάνουν τὸ δικαίωμα τῆς ἐνστάσεως.

Κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ ἐποπτικοῦ συμβουλίου ἔχει τὸ δικαίωμα ὁ μετατιθέμενος νὰ ὑποβάλλῃ ἐνστάσιν ἐνώπιον τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου κατὰ τὰ κατωτέρω ὀριζόμενα:

Ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήψεως τοῦ ἄνω ἀποσπάσματος ὁ δημοδιδάσκαλος ὀφείλει νὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὸν ἐπιθεωρητὴν ἀναφορὰν, διὰ τῆς ὁποίας νὰ γνωρίζῃ εἰς αὐτὸν τὸν χρόνον τῆς λήψεως τοῦ ἐγγράφου καὶ νὰ ἀναφέρῃ ἂν πρόκειται νὰ ἐνασκήσῃ ἢ μὴ τὸ ὑπὸ τοῦ νόμου παρεχόμενον αὐτῷ δικαίωμα τῆς ἐνώπιον τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου παραστάσεως εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε διὰ πληρεξουσίου δικηγόρου, οὗτινος τὸ ὄνομα καὶ τὴν διεύθυνσιν ὀρίζει ἐν τῇ ἀναφορᾷ του. Ἡ ἀναφορὰ, ἣτις ὑποβάλλεται ἐπὶ ἀποδείξει, διὰ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ σχολείου, ἔχει ὡς ἑξῆς: «Λαμβάνω τὴν τιμὴν ν' ἀναφέρω εἰς Ὑμᾶς, ὅτι τὸ ἐγγραφοῦν, δι' οὗ μοι ἐκοινοποιήσατε τὴν περὶ μεταθέσεώς μου ἀπόφασιν τοῦ Σοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου, ἔλαβον τὴν . . . . (χρονολογία λήψεως), σπεύδω δὲ νὰ καταστήσω Ὑμῖν γνωστὸν, ὅτι κατ' αὐτῆς θέλω ἐνασκήσῃ τὸ ὑπὸ τοῦ νόμου παρεχόμενόν μοι δικαίωμα τῆς ἐνώπιον τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου ἐνστάσεως παριστάμενος εἰς αὐτὸ αὐτοπροσώπως (ἢ διὰ τοῦ πληρεξουσίου μου δικηγόρου κ. . . . . διαμένοντος ἐν Ἀθήναις καὶ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ . . . . ἀριθ. . . .). Ἐντὸς τριῶν λοιπὸν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήψεως τῆς ἀνακοινώσεως τοῦ ἐπιθεωρητοῦ ὁ μετατιθέμενος θὰ ὑποβάλλῃ εἰς αὐτὸν τὴν ἀνωτέρω ἀναφορὰν, ἐντὸς δὲ πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἡμέρας ὀφείλει νὰ ὑποβάλλῃ οὗτος τὴν ἐνστάσιν του εἰς τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον. Ἡ ἐνστάσις θὰ ἔχῃ ὡς ἑξῆς: «Τὸ Σὸν Ἐποπτικὸν Συμβούλιον . . . . διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. . . . ἀποφάσεώς του μὲ μετέθεσε λόγῳ ποινῆς ἐκ τοῦ δημοτικοῦ σχολείου . . . . εἰς τὸ ἐν

... δημοτικὸν σχολεῖον. Ἐνιστάμενος κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης διὰ τοὺς κατωτέρω ἐκτιθεμένους λόγους, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσω Ὑμᾶς, ὅπως εὐαρεστούμενοι ἀκυρώσητε αὐτήν. Τὴν ἔνστασίν μου στηρίζω ἐπὶ τῶν ἑξῆς λόγων (ἐκτίθενται τὰ ἐπιχειρήματα, δι' ὧν προσβάλλεται ἡ ἀπόφασις τοῦ ἐποπτικοῦ συμβουλίου). Ἐντὸς τῆς αὐτῆς προθεσμίας τῶν πέντε ἡμερῶν ὃ ἐνιστάμενος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὸ ἐκπαιδευτικὸν συμβούλιον καὶ ὑπομνήματα διαφωτιστικὰ τῆς ὑποθέσεώς του.

Εἰς τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον δικαιοῦται νὰ προσέλθῃ ἢ αὐτοπροσώπως ἢ διὰ τοῦ πληρεξουσίου του ὃ ἐνιστάμενος ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήψεως τοῦ ἀποσπάσματος τῆς ἀποφάσεως τοῦ ἐποπτικοῦ συμβουλίου. Ἐν περιπτώσει αὐτοπροσώπου παραστάσεως, δικαιοῦται ν' ἀπομακρυνθῇ τῆς ἔδρας του καὶ χωρὶς νὰ ἔχη τύχη προηγουμένως ἀδείας, ὑποχρεοῦται ὅμως νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὸν ἐπιθεωρητὴν πρὸ μὲν τῆς ἀπομακρύνσεώς του, μετὰ τῆς σχετικῆς δηλώσεως περὶ αὐτοπροσώπου παραστάσεως καὶ αἴτησιν περὶ χορηγήσεως τῆς ἀναγκαίας ἀδείας ἀπουσίας, μετὰ δὲ τὴν ἐπιστροφὴν εἰς τὴν θέσιν του ἀπόδειξιν τοῦ γραφείου τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου, ἐμφαίνουσαν τὴν ἡμέραν τῆς ἐνώπιον τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου παραστάσεως, τὴν ὁποίαν τοῦτο ὑποχρεοῦται νὰ παρέχῃ εἰς πάντα προσερχόμενον, δι' ἀναφορᾶς ἐν ἣ νὰ δικαιολογῇ τὸν δαπανηθέντα πρὸς ἐπιστροφὴν χρόνον. Ἡ πρὸ τῆς ἀπομακρύνσεως αἴτησις ἀδείας θὰ ἔχη ὡς ἑξῆς: «Προκειμένου νὰ παραστῶ αὐτοπροσώπως ἐνώπιον τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἐνστάσεως κατὰ τῆς περὶ μεταθέσεώς μου ἀποφάσεως τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσω Ὑμᾶς ὅπως εὐαρεστούμενοι μοὶ χορηγήσητε κανονικὴν ἀδειαν . . . ἡμερῶν, αἵτινες ἀπαιτοῦνται διὰ τὴν εἰς Ἀθήνας μεταβάσιν καὶ ἐπιστροφὴν μου ἐνταῦθα καὶ διὰ τὴν ἐν Ἀθήναις παραμονὴν μου». Ἡ δὲ μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν εἰς τὴν θέσιν του ἀναφορὰ ἔχει ὡς ἑξῆς: Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω συνημμένως ἀπόδειξιν τοῦ διευθυντοῦ τῶν γραφείων τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμ-

βουλίου, ἐξ ἧς ἐμφαίνεται ὅτι παρουσιάσθην ἐνώπιον αὐτοῦ τὴν . . . (χρονολογία ἐμφανίσεως). Ἐκ τῆς θέσεώς μου ἀνεχώρησα τὴν . . . ὅπου διέμεινα μέχρι τῆς . . . ὁπότε ἀναχωρήσας ἐπέστρεψα εἰς τὴν θέσιν μου καὶ ἀνέλαβον καθήκοντα τὴν . . .».

Ἡ ἐνώπιον τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου παράστασις τοῦ ἐνισταμένου ἢ τοῦ πληρεξουσίου αὐτοῦ γίνεται ἐν ἡμέρᾳ καὶ ὥρᾳ ὀριζομένῃ ὑπὸ τοῦ προέδρου τοῦ τμήματος τῆς δημοτ. ἐκπαιδεύσεως τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου εἰς τὴν πρώτην μετὰ τὴν ἐμφάνισιν αὐτοῦ εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ Συμβουλίου συνεδρίας, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ διδασκάλου ὑπηρετοῦντος ἐν ἐπαρχίᾳ.

Οἱ ἐπιθεωρηταὶ ὑποχρεοῦνται εὐθύς μετὰ τὴν λήψιν τῶν ἀναφορῶν τῶν ἐνισταμένων ἢ μετὰ τὴν ἀπόδοσιν 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρὸς τοὺτους ἀποστολῆς τῶν ἐγγράφων τῆς ἀνακοινώσεως νὰ ὑποβάλουν εἰς τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον, ἐν ἰδίῳ δι' ἐκαστὴν ὑπόθεσιν φακέλλῳ, ἀποσπάσματα τῶν οἰκειῶν ἀποφάσεων τῶν ἐποπτικῶν συμβουλίων ἐκ τῶν σχετικῶν πρακτικῶν, τὰς ἀναφορὰς τῶν ἐνισταμένων καὶ καθόλου πάντα τὰ σχετικὰ πρὸς τὰς μνημονευθείσας ἀποφάσεις ἐγγράφα. **Τὸ ἕτερον τῶν πρακτικῶν τοῦ ἐποπτικοῦ συμβουλίου, τὸ διὰ τὸ Ὑπουργεῖον** προοριζόμενον, δέον νὰ ἀποστέλῃται πρὸς αὐτό, ἀφοῦ συγκεντρώσουν οἱ ἐπιθεωρηταὶ τὰς δηλώσεις τῶν ἐνδιαφερομένων ὅτι θὰ ἀσκήσουν ἢ ὄχι οὗτοι τὸ δικαίωμα τῆς ἐνστάσεως. Τῶν δηλώσεων δὲ τούτων πρέπει νὰ κάμνωσι μνείαν οἱ Ἐπιθεωρητοὶ εἰς τὴν ἀναφορὰν των δι' ἧς θὰ ὑποβάλωσιν τὸ πρακτικὸν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον.

Τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον κρίνει περὶ τῶν ὡς ἄνω ἀποφάσεων ἐντὸς 20 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήψεως τῶν σχετικῶν πρὸς ταύτας ἐγγράφων, ἐκτάκτως δέ, ἂν λείπουν στοιχεῖα ἀναγκαῖα πρὸς διαφώτισίν του, δύναται δι' ἀποφάσεώς του νὰ ἀναβάλῃ τὴν ἔκδοσιν τῆς ἀποφάσεως ἐπὶ δέκα ἔτι ἡμέρας.

Ἡᾶσαι αἱ περὶ κυρώσεως ἢ ἀκυρώσεως ἀποφάσεων τῶν Ἐποπτικῶν συμβουλίων πράξεις τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου ἐκδίδονται ἀποχωρόντως ἠτιολογημέναι καὶ κοινοποιοῦνται πλήρως διὰ τοῦ οἰκείου ἐπιθεωρητοῦ εἰς τὰ ὁμόδια ἐποπτικὰ συμβούλια

και τους ενδιαφερομένους λειτουργούς της δημοτικής εκπαίδευσεως, αν ζητήσουν τούτο.

Οί επιθεωρηταί υποχρεούνται να κοινοποιούν αποσπάσματα των πρακτικῶν των εποπτικῶν συμβουλίων πρὸς πάντας τους διδασκάλους, περιὶ ὧν ἐλήφθη ἀπόφαισις τοῦ εποπτικοῦ συμβουλίου περιὶ μεταβολῆς της καταστάσεώς των εἴτε ὑπέβαλον οὔτοι αἴτησιν εἴτε μή, οἱ δὲ διδάσκαλοι υποχρεοῦνται ἐντὸς της προθεσμίας των τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ της κοινοποιήσεως τοῦ ἐγγράφου νὰ δηλώσουν εἰς τὸν επιθεωρητὴν ἂν θὰ ἀσκήσουν τὸ δικαίωμα της ἐνστάσεως εἴτε ὑπέβαλον αἴτησιν διὰ μεταβολὴν εἴτε ὄχι. Εἰς περίπτωσιν μὴ ὑποβολῆς ἐνστάσεως, θὰ ὑποβάλουν εἰς τὸν επιθεωρητὴν τὴν ἐξῆς δήλωσιν: «Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ δηλώσω εἰς Ὑμᾶς, ὅτι δὲν θὰ ἀσκήσω τὸ ὑπὸ τοῦ νόμου παρεχόμενον μοι δικαίωμα της ἐνστάσεως κατὰ της ὑπ' ἀριθ. . . . ἀποφάσεως τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου, δι' ἧς προτείνεται ἡ μετάθεσις μου ἐκ τοῦ ἐν . . . . δημοτικοῦ σχολείου εἰς τὸ ἐν . . . .».

Ἄν ἡ ἀπόφαισις τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου εἶναι δυσμενῆς διὰ τὸν διδάσκαλον, ἔχη δ' οὗτος τὴν γνώμην ὅτι εἶναι ἄδικος, δικαιούται ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ της κοινοποιήσεως της ἀποφάσεως νὰ προσφύγῃ ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου της Ἐπικρατείας καὶ νὰ ζητήσῃ τὴν ἀκύρωσιν αὐτῆς. Ἡ προσφυγὴ εἰς τὸ Συμβούλιον της Ἐπικρατείας καλὸν εἶναι ν' ἀνατεθῇ εἰς δικηγόρον, ὅστις καὶ νὰ ὑποστηρίξῃ ταύτην ἐνώπιον αὐτοῦ.

9. Αἱ πρὸς τὸ συμφέρον της εκπαίδευσεως γινόμεναι μεταθέσεις ἐνεργοῦνται καθ' ὃν τρόπον καὶ αἱ λόγῳ ποινῆς μετὴν διαφορᾶν, ὅτι δὲν καλεῖται εἰς ἀπολογίαν ὁ μετατιθέμενος. Ὑπερ τοῦ μετατιθεμένου ὑπάρχον τὰ αὐτὰ δικαιώματα ἐνστάσεως καὶ προσφυγῆς εἰς τὸ Συμβούλιον της Ἐπικρατείας, ἀσκούμενα καθ' ἃ ἄνωτέρῳ ἐξετέθη.

10. Οἱ λόγῳ ποινῆς μετατιθέμενοι δὲν δικαιοῦνται ὁδοιπορικῶν ἐξόδων. Οἱ πρὸς τὸ συμφέρον της υπηρεσίας μετατιθέμενοι δικαιοῦνται εἰς ἀπόληψιν των ἐξόδων, ἅτινα θὰ δαπανήσουν διὰ τὴν ἀπὸ της μιᾶς εἰς τὴν ἄλλην θέσιν μεταβάσιν.

γ) Ἀποσπάσεις.

1. Ἀποσπάσεις λειτουργῶν της δημοτικῆς εκπαίδευσεως γίνονται εἰς τὰς ἐξῆς περιπτώσεις:

1) Πρὸς ἀναπλήρωσιν στρατευθέντων. Αὐταί γίνονται διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ μετὰ πρότασιν τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου, ἀποσπῶνται δὲ οἱ ἐν πολυταξίαις σχολείοις της αὐτῆς περιφερείας ὑπηρετοῦντες, προτιμωμένων των νεωτέρων ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ καὶ των ἀγάμων.

2) Εἰς σχολεῖα ἀρροῦντα ἢ ἐλλιπῶς λειτουργοῦντα λόγῳ ἐλείψεως προσωπικοῦ. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ὁ οικεῖος επιθεωρητὴς ἀποσπᾷ εἰς τὰ τοιαῦτα σχολεῖα δημοδιδασκάλους ἐκ σχολείων, ὧν τὸ προσωπικὸν εἶναι πλήρες καὶ ἅτινα εὐρίσκονται πλησίον τοῦ ἀρροῦντος. Ἡ ἀπόσπαισις διαρκεῖ ἐπὶ ἓνα μῆνα, δὲν δύναται δὲ νὰ παραταθῇ πλέον τοῦ ἐνός εἰσέτι μηνός.

3) Εἰς σχολεῖα ξενοφώνων συνοικισμῶν της Νέας Ἑλλάδος πρὸς πλήρωσιν σχολικῆς ἀνάγκης, προτιμωμένων κατὰ τὴν ἀπόσπαισιν των ζητούντων τούτο καὶ των ὑπηρετούντων εἰς πολυτάξια σχολεῖα. Ἡ ἀπόσπαισις γίνεται διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ κατόπιν προτάσεως τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου, διαρκεῖ δι' ἐν μόνον σχολικὸν ἔτος, ἀρχομένη τὴν 16 Αὐγούστου καὶ λήγει τὴν 30 Ἰουνίου ἢ τὴν 15 Αὐγούστου τοῦ ἐπομένου ἔτους. Δύναται νὰ γίνῃ ἀπόσπαισις καὶ μετὰ τὴν 16 Αὐγούστου, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ διαρκεῖ μέχρι της 30 τοῦ ἀμέσως προσεχοῦς Ἰουνίου ἢ της 15 Αὐγούστου. Πέραν τοῦ ἔτους δύναται νὰ παραταθῇ ἢ ἀπόσπαισις μόνον κατόπιν αἰτήσεως τοῦ ἀπεσποσμένου.

4) Πρὸς πλήρωσιν σχολικῆς ἀνάγκης ἐν ταῖς περιφερείαις των γενικῶν διοικήσεων. Πρὸς τὸν σκοπὸν τούτον ἐπιτρέπεται νὰ γίνῃται ἀπόσπαισις πλέον των δύο μηνῶν διὰ πράξεως τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ ἐκ πολυταξίων ἢ καὶ διταξίων δημοτικῶν σχολείων εἰς ὁποσδήποτε ἀρροῦντα σχολεῖα, ἐντὸς μὲν της ἀπηρεσίας, προτάσει τοῦ ἀνωτέρου ἐποπτικοῦ συμβουλίου. Ἡ

ἀπόσπασις αὐτῆ δὲν δύναται νὰ διαρκέσῃ πλέον τοῦ ἔτους ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τοῦ ἀπεσπασμένου. Ἄν ὅμως πρὸ τῆς λήξεως τῆς ἀποσπάσεώς του διορισθῇ εἰς τὴν θέσιν τακτικὸς διδασκαλὸς ὁ ἀποσπασθεὶς ἐπανερχεται εἰς τὴν μόνιμον θέσιν του, ἣτις διατηρεῖται κενή.

2. Οἱ ἀποσπώμενοι δικαιοῦνται νὰ λαμβάνουν τὰ ἔξοδα, ἀτινα θὰ δαπανήσουν διὰ τὴν ἀπὸ τῆς μιᾶς εἰς τὴν ἄλλην θέσιν μετάβασιν.

Τόσον οὗτοι ὅσον καὶ οἱ μετατιθέμενοι πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ἐκπαιδεύσεως δύνανται, ἂν θέλουν, νὰ λάβουν τὰ ὁδοιπορικὰ τῶν ἔξοδα καὶ προκαταβολικῶς. Πρὸς τοῦτο θὰ ὑποβάλλουν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τὴν ἐξῆς αἴτησιν, εἰς ἣν δεόν νὰ ἐπισυναφθῇ καὶ ἀντίγραφον τοῦ ἐγγράφου τῆς μεταθέσεως ἢ ἀποσπάσεώς των: «Μεταθεθεὶς (ἢ ἀποσπασθεὶς) ἐκ τοῦ ἐν . . . . δημοτικοῦ σχολείου εἰς τὸ ἐν . . . . καὶ μὴ δυνάμενος νὰ διαθέσω τὰ διὰ τὴν μετάβασίν μου ἀπαιτούμενα ἔξοδα, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσω Ὑμᾶς, ὅπως εὐαρεστούμενοι διατάξῃτε νὰ ἐκδοθῇ ἐπ' ὀνόματί μου ἔνταλμα προπληρωμῆς ἐπὶ ἀποδόσει λογαριασμοῦ ἐκ δρ. . . . » Τὰ ἐπὶ ἀποδόσει λογαριασμοῦ προκαταβαλλόμενα ὁδοιπορικὰ ἔξοδα δὲν δύνανται νὰ ὑπερβοῦν τὸν ἓνα μηνιαῖον μισθὸν τοῦ μετατεθέντος. Ἐντὸς προθεσμίας ἐνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἐντάλματος ὀφείλει ὁ λαβὼν τὴν προκαταβολὴν ν' ἀποδώσῃ λογαριασμόν, ἥτοι νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τὰς ἀποδείξεις τῶν γενομένων δαπανῶν διὰ μεταφορικά, ναύλους κλπ. μετὰ σχετικῶν καταστάσεων δι' αἰτήσεως, ἐχούσης ὡς ἐξῆς: «Λαβὼν δι' ἐξοφλήσεως τοῦ ἐπ' ὀνόματί μου ἐκδοθέντος ὑπ' ἀριθ. . . . χρηματικοῦ ἐντάλματος προκαταβολικῶς τὰ ὁδοιπορικὰ ἔξοδα τῆς ἀπὸ . . . . εἰς . . . . μεταθέσεώς μου, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω συνημιμένως τὰ νόμιμα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ λογαριασμοῦ». Εἰς περιπτώσιν καθ' ἣν δὲν ἀποδοθῇ λογαριασμὸς ἐντὸς τῆς προθεσμίας τοῦ ἐνὸς μηνός, διατάσσεται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου ἢ κεραισις ἴσου ποσοῦ ἐκ τοῦ μισθοῦ τοῦ λαβόντος τὴν προκαταβολήν.

δ) Παραιτήσεις.

1. Ὁ ἐπιθυμῶν νὰ παραιτηθῇ ἀπὸ τῆς θέσεώς του ὑποβάλλει ἐγγράφως εἰς τὸν οἰκείον ἐπιθεωρητὴν δῆλωσιν περὶ παραίτησεως, ἔχουσαν οὕτω: «Ὑποβαλλὼν τὴν παραίτησίν μου ἀπὸ τῆς θέσεως τοῦ δημοδιδασκάλου τοῦ ἐν . . . . δημοτικοῦ σχολείου, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσω Ὑμᾶς, ὅπως ἀποδεχθῆτε αὐτήν». Ἡ παραίτησις γίνεται ἀποδεκτὴ ὑποχρεωτικῶς ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς. Ἐντὸς τῆς προθεσμίας ταύτης δύναται ὁ ἐπιθεωρητὴς νὰ δηλώσῃ εἰς τὸν παραιτούμενον, ὅτι ἀναβάλλει τὴν ἀποδοχὴν τῆς παραίτησεώς του διὰ τοὺς ἐξῆς λόγους:

α) Πρὸς ἐξεύρεσιν ἀντικαταστάτου.

β) Πρὸς διεκπεραίωσιν ὑπὸ τοῦ διδασκάλου ἐκκρεμῶν παρ' αὐτῷ ὑποθέσεων.

γ) Πρὸς περάτωσιν ἐκκρεμοῦς κατ' αὐτοῦ πειθαρχικῆς δίχης.

Εἰς τὰς περιπτώσεις α' καὶ β' ἡ ἀναβολὴ δὲν δύναται νὰ παραταθῇ πέραν τοῦ τριμήνου, εἰς δὲ τὴν περίπτωσιν γ' δύναται νὰ διαρκέσῃ μέχρι πέρατος τῆς δίχης.

Σκοπὸς τῆς διατάξεως ταύτης εἶναι νὰ μὴ παραιτηθῇ ὁ διαπράξας πειθαρχικὸν παράπτωμα, τιμωρούμενον δι' ἀπολύσεως, συνέπειά τοῦ ὁποίου δὲν θὰ ἠδύνατο ν' ἀναδιορισθῇ ἢ οὐδέποτε ἢ μετὰ τὴν πάροδον χρονικοῦ διαστήματος πλέον τῶν ἑξ μηνῶν. Ἄλλὰ νομίζομεν ὅτι καὶ οὕτω ἐν μέρει μόνον πληροῦται ὁ σκοπὸς τοῦ νόμου, διότι ὁ ὑποπεσὼν εἰς βαρὺ πειθαρχικὸν παράπτωμα δύναται νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν θέσιν του, ὅποτε θ' ἀπολυθῇ ἐπὶ ἐγκαταλείψει θέσεως καὶ θὰ δύναται ν' ἀναδιορισθῇ μετὰ πάροδον ἐνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως. Τὸ μόνον δηλ. κατὰ τὸ ὁποῖον θὰ ζημιωθῇ εἶναι ὅτι, ἀντὶ νὰ ἔξῃ δικαίωμα ἀναδιορισμοῦ μετὰ ἑξ μηνῶν, θ' ἀποκτήσῃ τοῦτο μετὰ ἐν ἔτος.

2. Ἡ παραίτησις λογίζεται ὡς αὐτοδικαίως γενομένη ἀποδεκτὴ, ἂν δὲν γίνῃ ἐντὸς 10 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τοῦ ἐπιθεωρητοῦ περὶ ἀναβολῆς ταύτης. Ἐπίσης λογίζεται αὐτοδι-

καίως γενομένη ἀποδεκτή, καὶ ἂν ἀκόμη ἐκοινοποιήθη εἰς τὸν παραιτούμενον ἢ ἀνωτέρω δῆλωσις τοῦ ἐπιθεωρητοῦ, ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς μόνον εἰς τὰς περιπτώσεις τῆς ἐξευρέσεως ἀντικαταστάτου καὶ τῆς διεκπεραιώσεως τῶν ἐκκρεμῶν ὑποθέσεων οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς δίκης. Ὁ παραιτούμενος δὲν δικαιούται νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν θέσιν του ἢ νὰ παύσῃ ἐκτελῶν τὰ καθήκοντά του πρὸ τῆς εἰς αὐτὸν κοινοποιήσεως τοῦ ἐγγράφου τῆς ἀποδοχῆς τῆς παραιτήσεως ἢ τῆς παρελεύσεως τῶν ἀνωτέρω προθεσμιῶν, διότι ἄλλως θέλει ἀπολυθῆ ἔπι ἐγκαταλείψει θέσεως, ὅτε στεροῦνται τῶν δικαιωμάτων συντάξεως (ἂν τυχὸν δικαιοῦνται τοιαύτης).

Ἐνάκλησις τῆς παραιτήσεως δύναται νὰ γίνῃ μόνον ἐφόσον δὲν ἔχει κοινοποιηθῆ ἀποδοχὴ τῆς παραιτήσεως καὶ μόνον ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς. Πέραν τῶν δέκα ἡμερῶν ἀνάκλησις δὲν ἐπιτρέπεται. Ἡ ἀναφορὰ περὶ ἀνακλήσεως τῆς παραιτήσεως, ὑποβαλλομένη εἰς τὸν ἀρμόδιον ἐπιθεωρητὴν, ἔχει ὡς ἐξῆς: «Ἐπειδὴ ἐξέλιπον οἱ λόγοι, οἵτινες μὲ ἠνάγκασαν νὰ ὑποβάλω παραίτησιν ἀπὸ τῆς θέσεως τοῦ δημοδιδασκάλου τοῦ ἐν . . . . δημοτικοῦ σχολείου, ἀνακαλῶ τὴν ἀπὸ . . . . δῆλωσίν μου (χρονολογία ὑποβολῆς παραιτήσεως) καὶ λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσω Ὑμᾶς, ὅπως εὐαρεστούμενοι μὴ ἀποδεχθῆτε τὴν παραίτησίν μου ταύτην».

Ἡ παραίτησις γίνεται διὰ πράξεως τοῦ ἐπιθεωρητοῦ, δημοσιευομένης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ κοινοποιουμένης καὶ πρὸ τῆς δημοσιεύσεώς της. Ὁ παραιτούμενος δὲν δύναται ν' ἀναδιορισθῆ πρὸ τῆς παρελεύσεως ἑξ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας, ἀφ' ἧς ἐκοινοποιήθη αὐτῷ ἢ παραίτησις, ὁποτεδήποτε καὶ ἂν εἶχεν ὑποβάλῃ ταύτην. Κενὴ ἢ θέσις τοῦ παραιτουμένου λογίζεται μετὰ τὴν πάροδον δέκα ἡμερῶν ἀφ' ἧς ἐγένετο δεκτὴ ἢ παραίτησις.

ε) Δικαίωμα οἰκήσεως.

1. Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν διευθυντὴν τοῦ σχολείου καὶ μόνον

αὐτὸν καὶ τὸ ὑπηρετικὸν προσωπικὸν τοῦ σχολείου νὰ κατοικῆ δωρεὰν ἐν τῷ διδακτηρίῳ κατόπιν ἀδείας τοῦ ἀρμοδίου ἐπιθεωρητοῦ. Προκειμένου περὶ πολυταξίων σχολείων ἢ ἄδεια χορηγεῖται μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ σχολικοῦ ἱατροῦ καὶ ἀποφάσει τοῦ Ἐποπτικοῦ συμβουλίου. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ὁ διευθυντὴς τοῦ σχολείου ὑποβάλλει εἰς τὸν ἐπιθεωρητὴν τὴν ἐξῆς ἀναφορὰν «Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσω ὑμᾶς ὅπως εὐαρεστούμενοι μοὶ ἐπιτρέψητε νὰ κατοικῶ μετὰ νὰ κατοικῶ μετὰ τῆς οἰκογενείας μου ἐν τῷ διδακτηρίῳ τοῦ ὑπ' ἐμοῦ σχολείου. Τοῦτο ἀποτελεῖται ἐκ . . . . δωματίων, ἐκ τῶν ὁποίων . . . . χρησιμοποιοῦνται ὡς αἵθουσαι διδασκαλίας, μία διὰ γραφεῖον καὶ . . . . διὰ κατοικίαν τῆς ὑπηρετίας. Συνεπῶς ἀπομένει διαθέσιμος χώρος ἐκ . . . . δωματίων διὰ νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ἰδική μου κατοικία». Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ὁ λαβὼν τὴν ἄδειαν τῆς δωρεὰν οἰκήσεως κάμῃ κατάχρησιν αὐτῆς, εἴτε διαθέτων αὐτὴν δι' ἄλλον σκοπὸν, εἴτε δὲν τηρεῖ τὴν ἀπαιτουμένην καθαριότητα, αἴρεται ἢ χορηγηθεῖσα ἄδεια κατόπιν γνωμοδοτήσεως τοῦ ἐπιθεωρητοῦ καὶ ἀποφάσεως τοῦ ἐποπτικοῦ συμβουλίου. Ἐν ἔκαμῃ κατάχρησιν τῆς ἀδείας τὸ ὑπηρετικὸν προσωπικόν, ὁ διευθυντὴς τοῦ σχολείου ἀναφέρει τοῦτο εἰς τὸν ἐπιθεωρητὴν, ἐκθέτων λεπτομερῶς τὰ τῆς κακῆς συμπεριφορᾶς αὐτῶν.

στ) Ὑπηρετικόν. (Ὑπηρετικὸν προσωπικόν).

1. Τὸ ὑπηρετικὸν προσωπικὸν ἐκάστου σχολείου τῆς δημοτικῆς ἐκπαίδευσεως ἀποτελεῖται ἐξ ἐνὸς ὑπηρετοῦ ἢ ὑπηρετίας, διορίζεται καὶ ἀπολύεται προτάσει τοῦ διευθυντοῦ τοῦ σχολείου διὰ πράξεως τοῦ ἐπιθεωρητοῦ, ὅστις ὑποχρεοῦται ἐντὸς 10 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς προτάσεως νὰ ἐκτελέσῃ ἢ ἀπορρίψῃ αὐτήν, ἀνακοινῶν ἅμα τοὺς λόγους τῆς ἀπορίψεως. Ἡ πράξις τοῦ ἐπιθεωρητοῦ δύναται νὰ ἐκτελεσθῆ ὑπ' αὐτοῦ καὶ πρὸ τῆς δημοσιεύσεώς της εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως. Εἰς τὰς κενουμένας θέσεις τῶν ὑπηρετῶν προτιμῶνται κατὰ τὸν διορισμὸν τὰ θύματα πολέμου. Οὗτοι διορίζονται εἰς τὰς κενὰς

ἢ κενουμένας θέσεις. Συνεπῶς ἂν ἡ θέσις δὲν εἶναι κενή, ἀλλὰ κατέχεται ὑπό τινος, ὅστις δὲν εἶναι θῦμα πολέμου, δὲν δύναται οὗτος ν' ἀπολυθῆ διὰ τὰ διορισθῆ τὸ θῦμα. Ἄμα τῇ κενώσει θέσεώς τινος ὁ διευθυντῆς τοῦ σχολείου καλὸν εἶναι διὰ δηλώσεώς του, τοιχοκολλουμένης εἰς τὸ διδακτήριον τοῦ σχολείου καὶ τὸ κοινοτικὸν κατάστημα, ν' ἀναγγεῖλη τοῦτο καὶ νὰ καλῇ τοὺς ἔχοντας τὰ προσόντα, ὅπως ὑποβάλουν τὰ περὶ τούτων πιστοποιητικὰ πρὸς διορισμὸν. Ἄν μετὰ τὴν πρόσκλησιν, δὲν ἐμφανισθῆ πρὸς διορισμὸν θῦμα πολέμου, δύναται νὰ προτείνῃ τὸν διορισμὸν καὶ ἄλλου μὴ θύματος. Σημειωτέον, ὅτι ἂν ζητήσῃ τὸν διορισμὸν πρόσωπόν τι, ἀκατάλληλον κατὰ τὴν κρίσιν του, δύναται ν' ἀρνηθῆ τὸν διορισμὸν αὐτοῦ, ἔστω καὶ ἂν εἶναι θῦμα πολέμου τοῦτο.

Ἡ πρὸς τὸν ἐπιθεωρητὴν πρότασις πρὸς διορισμὸν θὰ ἔχῃ ὡς ἑξῆς: «Κενωθείσης τῆς θέσεως τοῦ ὑπηρετοῦ τοῦ ὑπ' ἐμὲ σχολείου διὰ τοῦ θανάτου (ἢ ἀπολύσεως ἢ παραιτήσεως) τοῦ τέως κατέχοντος αὐτὴν Κ. Μ. λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ προτείνω ὥπως διορισθῆ εἰς αὐτὴν ὁ Ξ. Π. θῦμα πολέμου ὡς προκύπτει ἐκ τῶν συνημμένων πιστοποιητικῶν (ἢ ὁ Ξ. Π. ἄπορος μὴ ἐμφανισθέντος θύματος πολέμου). Ἡ πρότασις πρὸς ἀπόλυσιν θὰ ἔχῃ ὡς ἑξῆς: «Ἐπειδὴ ὁ ὑπηρετῆς τοῦ ὑπ' ἐμὲ σχολείου Α. Β. ἐκτελεῖ λίαν ἀμελῶς τὰ καθήκοντά του λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ προτείνω τὴν ἀπόλυσιν αὐτοῦ».

ζ') Γενικὰ καὶ τοπικὰ συνέδρια.

1. Κατ' ἔτος καὶ εὐθὺς μετὰ τὴν λήξιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ σχολείου οἱ διδάσκαλοι ἐκάστης ἐκπαιδευτικῆς περιφερείας συνέρχονται ἐν τῇ ἔδρᾳ τῆς ἐπιθεωρήσεως εἰς συνέδριον πρὸς συζητήσιν θεμάτων σχετιζομένων πρὸς τὸ ἔργον των. Ὁ ἐπιθεωρητῆς μέχρι τοῦ τέλους τοῦ ἄ' ἑξαμήνου τοῦ σχολικοῦ ἔτους, καθ' ὃ πρόκειται νὰ γίνῃ τὸ συνέδριον, εἰδοποιεῖ περὶ τούτου τοὺς διδασκάλους τῆς περιφερείας του καὶ κοινοποιεῖ εἰς αὐτοὺς τὰ συζητητέα θέματα. Οἱ διδάσκαλοι μελετοῦν ταῦτα κατὰ τὸ μεσο-

λαβοῦν χρονικὸν διάστημα καὶ κατὰ τὴν ὀρισθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ἐπιθεωρητοῦ ἡμέραν μεταβαίνουν εἰς τὴν ἔδραν αὐτοῦ καὶ μετέχουν τοῦ συνεδρίου, καθ' ὃ δύναται ν' ἀναπτύξουν τὰς γνώμας των ἐπὶ τῶν πρὸς συζήτησιν θεμάτων.

Αἱ ἐργασίαι τοῦ συνεδρίου δὲν διαρκοῦν πλέον τῶν πέντε ἡμερῶν, εἰς δὲ τοὺς συνερχομένους, πλὴν τῶν ὑπηρετούντων ἐν τῇ ἔδρᾳ τοῦ ἐπιθεωρητοῦ, παρέχονται ἐκτὸς τῶν ὀδοιορικῶν ἐξόδων καὶ ἡμερησία ἀποζημιώσεις δι' ὅσας ἡμέρας διαρκεῖ τὸ συνέδριον ἴσα πρὸς τὰς ἡμερησίας αὐτῶν ἀποδοχῶν.

2. Ἄν ὁ ἐπιθεωρητῆς κρίνῃ ἀναγκαῖον, δύναται ἀνεξαρτήτως τῶν ἀνωτέρω γενικῶν συνεδρίων, νὰ καλῇ εἰς ὀλιγοήμερα συνέδρια, τοπικὰ καλούμενα, τμήμα διδασκάλων τῆς περιφερείας του πρὸς συζητήσιν εἰδικῶν θεμάτων. Εἰς τοὺς καλουμένους εἰς τὰ τοιαῦτα τοπικὰ συνέδρια οὔτε ὀδοιορικὰ ἔξοδα οὔτε ἡμερησία ἀποζημιώσεις παρέχονται.

III. Ἐπαγγελματικὰ σχολεῖα.

1. Σκοπὸς τῶν κατωτέρων ἐπαγγελματικῶν σχολείων εἶναι ἡ ἐπαγγελματικὴ προπαρασκευὴ τῶν μὴ ἐπιθυμούντων νὰ παρακολουθήσουν ἀνωτέρας σπουδᾶς εἰς σχολεῖα μέσης ἐκπαιδεύσεως ἀποφοίτων τοῦ δημοτικοῦ σχολείου πρὸς ἄσκησιν γεωργικοῦ, ἐμπορικοῦ, βιοτεχνικοῦ, ἢ οἰκοκυρικοῦ ἐπαγγέλματος. Τὰ ἐπαγγελματικὰ σχολεῖα ἰδρύνονται διὰ Π. Δ. προκαλουμένων ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν τῆς Παιδείας καὶ τῶν Οἰκονομικῶν κατόπιν προτάσεως τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου. Δι' ὁμοίου διατάγματος, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐκδιδόμενον, δύναται νὰ μετατραποῦν εἰς ἐπαγγελματικὰ σχολεῖα καὶ ἄλλου τύπου σχολεῖα τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως.

2. Τὰ κατώτερα ἐπαγγελματικὰ σχολεῖα διαιροῦνται εἰς τέσσαρας γενικὰς κατηγορίας, ἧτοι: Α' γεωργικά, Β' Ἐμπορικά, Γ' Βιοτεχνικά καὶ Δ' Οἰκοκυρικά θηλέων. Ἡ φοίτησις εἰς τὰ κατώτερα ἐπαγγελματικὰ σχολεῖα εἶναι διετῆς ἢ τριετῆς, δυναμένη καὶ νὰ παραταθῆ διὰ τινὰς κλάδους ἐπαγγεμάτων, ἐὰν ἡ

ἐν αὐτοῖς τελειοποιήσις ἤθελεν ἀπαιτήσῃ τοῦτο. Εἰς τὰ κατώτερα ἐπαγγελματικά σχολεῖα ἐγγράφονται ἄνευ ἐξετάσεων οἱ ἔχοντες ἀπολυτήριον τῆς στ' τάξεως δημοτικοῦ σχολείου, δημοσίου ἢ ιδιωτικοῦ. Ἡ ἐγγραφή εἰς τὰ σχολεῖα ταῦτα εἶναι ἀτελής, οἱ δὲ παντὸς εἴδους τίτλοι καὶ τὰ πιστοποιητικά σπουδῶν τῶν εἰς αὐτὰ φοιτῶντων μαθητῶν ἐκδίδονται ἐφ' ἀπλοῦ χάρτου.

Ἐν ἐκάστῳ κατωτέρῳ ἐπαγγελματικῷ σχολεῖῳ λειτουργεῖ ταμεῖον, ἀποτελοῦν ἴδιον νομικὸν πρόσωπον καὶ ἔχον ἴδιαν περιουσίαν, διευθυνόμενον δὲ ὑπὸ τριμελοῦς ἐπιτροπῆς, σχολικῆς ἐπιτροπῆς καλουμένης. Ἐν ἐκ τῶν μελῶν τῆς σχολικῆς ἐπιτροπῆς εἶναι ἀπαραιτήτως ὁ διευθυντὴς τοῦ σχολείου, ἐκτελῶν καὶ χρεὴ γραμματέως τῆς ἐπιτροπῆς, τὰ δὲ δύο ἄλλα μέλη γονεῖς ἢ κηδεμόνες τῶν μαθητῶν, ἐκλεγόμενοι ἀνὰ τριετίαν ὑπὸ τῶν γονέων ἢ κηδεμόνων τῶν ἐγγεγραμμένων ἐν τῷ σχολεῖῳ μαθητῶν. Μέλος ἐκλεγὲν διὰ μίαν τριετίαν ἐξακολουθεῖ ὑφιστάμενον καὶ ἂν παύσῃ ἐν τῷ μεταξύ νὰ εἶναι κηδεμὼν μαθητοῦ. Μέλος παραιτηθὲν ἢ ὀπωσδήποτε ἐκλιπὼν ἀντικαθίσταται διὰ τὸ ὑπολειπόμενον διάστημα τῆς θητείας δι' ἀναπληρωματικῆς ἐκλογῆς γινομένης ἐντὸς ἐνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἀπομακρύνσεως, ἐφ' ὅσον τὸ ὑπολειπόμενον διάστημα τῆς θητείας του εἶναι πλέον τῶν ἑξ μηνῶν. Ἡ ἐπιτροπὴ διορίζεται διὰ πράξεως τοῦ γενικοῦ ἐπιθεωρητοῦ, ἅμα δὲ τῇ κοινοποιήσει τοῦ ἐγγράφου τοῦ διορισμοῦ τῶν μελῶν, συνερχομένη ἐκλέγει τὸν πρόεδρον καὶ τὸν ταμίαν τῆς ἐκ τῶν δύο λαϊκῶν μελῶν καὶ ἀνακοινοῖ διὰ τοῦ προέδρου τὴν συγκρότησίν της πρὸς τὸν γενικὸν ἐπιθεωρητήν. Τὸν πρόεδρον, ἀπόντα ἢ κωλυόμενον, ἀναπληροῖ ὁ γραμματεὺς αὐτῆς. ἦτοι ὁ διευθυντὴς τοῦ σχολείου. Αἱ ἀποφάσεις λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν, ἐν ἰσοψηφίᾳ νικῶσης τῆς ψήφου τοῦ προέδρου ἢ προεδρευόντος.

Πόροι τῶν σχολικῶν ταμείων τῶν κατωτέρων ἐπαγγελματικῶν σχολείων εἶναι οἱ ἑξῆς:

- 1) Αἱ ἐπιχορηγήσεις τοῦ Κράτους.
- 2) Εἰσφοραὶ κοινοτήτων καὶ ποσὰ εἰσπραττόμενα ἐκ κοινοτικῶν φορολογιῶν τιθεμένων χάριν τοῦ σχολείου.

3) Αἱ παντὸς εἴδους δωρεαὶ ἢ κληροδοτήματα ιδιωτῶν ἢ εταιρειῶν ἢ σωματείων ἢ μοναστηρίων, ἱερῶν ναῶν κλπ.

4) Μηνιαία εἰσφορὰ ἐκάστου μαθητοῦ ἐκ δραχ. πέντε.

5) Τὰ ἐκ τῆς πωλήσεως τῶν προϊόντων τῶν ἐργασιῶν τοῦ σχολείου εἰσπραττόμενα ποσὰ.

Ὁ τακτικὸς ἔλεγχος τῆς διαχειρίσεως τοῦ σχολικοῦ ταμείου διεξάγεται ὑπὸ τῆς λογιστικῆς ὑπηρεσίας τῆς οἰκείας νομαρχίας, εἰς ἣν δέον νὰ ὑποβάλληται ὑπὸ τῆς σχολικῆς ἐπιτροπῆς διὰ τοῦ γραμματέως διευθυντοῦ τοῦ σχολείου προϋπολογισμὸς ἐσόδων καὶ ἐξόδων. Ἐλεγχον τῆς διαχειρίσεως δύνανται νὰ κάμουν εἰς πᾶσαν στιγμὴν εἴτε αὐτεπαγγέλτως, εἴτε διατασσόμενοι ὑπὸ τῆς προϊσταμένης ἀρχῆς οἱ οἰκονομικοὶ ἐπιθεωρηταί, οἱ γενικοὶ ἐπιθεωρηταί τῶν σχολείων, οἱ ἐπιθεωρηταί τῶν εἰδικῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Κράτους, ὡς καὶ ὑπάλληλος τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας διατασσόμενος ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ.

Ἡ ἀγορὰ τῶν ἀναγκασιούτων ὀργάνων καὶ σκευῶν διὰ τὴν λειτουργίαν τῶν σχολείων ἐκ τῆς περιουσίας τοῦ σχολικοῦ ταμείου, ὡς καὶ ἡ πώλησις τῶν προϊόντων τῶν ἐργασιῶν τοῦ σχολείου καὶ ἡ ἐκποίησις ἀχρήστου ὑλικοῦ διεξάγονται ὑπὸ τῆς σχολικῆς ἐπιτροπῆς ἄνευ τῶν διατυπώσεων τῶν ἐν ἰσχύϊ νόμων.

α) Κατώτερα γεωργικὰ σχολεῖα

1. Σκοπὸς τῶν κατωτέρων γεωργικῶν σχολείων εἶναι ἡ γεωργικὴ πρακτικὴ μόρφωσις ἐκείνων, οἵτινες μέλλουν νὰ ἐπιδοθῶν εἰς τὸ ἐπάγγελμα τοῦ γεωργοῦ, εἴτε ὡς καλλιεργηταὶ τῶν ἰδίων κτημάτων, εἴτε ὡς ἐργάται γεωργοὶ εἰς ξένα κτήματα ἢ γεωργικὰς ἐπιχειρήσεις. Ἡ φοίτησις εἰς τὰ γεωργικὰ σχολεῖα εἶναι διετής. Ὅπου αἱ τοπικαὶ συνθήκαι ἐπιβάλλουν, δύνανται νὰ προστεθῇ καὶ τρίτη εἰδικὴ τάξις κλάδου τινὸς τῆς γεωργίας ἢ γεωργικῆς βιομηχανίας.

2. Ἐν ἐκάστῳ γεωργικῷ σχολεῖῳ διδάσκονται τὰ ἑξῆς μαθήματα: γεωργία, κτηνοτροφία, δενδροκομία καὶ κηπουρικὴ, γεωργικὴ βιομηχανία, ἀμπελοργία, μελισσοκομία, σηροτροφία, στοι-

χειά υγιεινῆς καὶ στοιχεῖα κτηνιατρικῆς, πρὸς τούτοις δὲ καὶ τὰ ἐξῆς μαθήματα γεωργικῆς μορφώσεως: νέα Ἑλληνικά, θρησκευτικά, ἱστορία, πρακτικὴ ἀριθμητικὴ καὶ κωμομετρία.

3. Διὰ τὰ ἴδρυθῆ κατώτερον γεωργικὸν σχολεῖον ἢ διὰ τὰ μετατραπῆ εἰς τοιοῦτον ἄλλο ὑφιστάμενον διαφόρου τύπου σχολεῖον ἀπαιτεῖται ὅπως ἡ κοινότης ἢ ἄλλος τις ὄργανισμός, συνεταιρισμός κλπ. προσφέρῃ κατάλληλον ἀγρόκτημα ἐκτάσεως πέντε τοῦλάχιστον στρεμμάτων. Ἐν ἣ δὲ περιπτώσει εἶναι ἀδύνατος ἡ δωρεάν ἐξεύρεσις καταλλήλου ἀγροκτήματος δύναται νὰ γίνῃ ἀπαλλοτριώσις τοιοῦτου, καταβαλλομένου τοῦ ἀντιτίμου αὐτοῦ εἴτε ὑπὸ τῶν ὑπὸ τοῦ σχολείου ἐξυπηρετουμένων πέριξ κοινοτήτων εἴτε ὑπὸ τοῦ δημοσίου.

Πρὸς ἴδρυσιν κατωτέρων γεωργικῶν σχολείων ἀναγράφεται πίστωσις ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἔφ' ἅπαξ μὲν δέκα χιλιάδων δραχμῶν κατὰ σχολεῖον διὰ τὴν ἀγορὰν ἐργαλείων, κατ' ἔτος δὲ ἔφ' ὅσον οἱ πόροι τοῦ σχολικοῦ ταμείου δὲν ἐξαρκοῦν, χίλια δραχμαὶ κατὰ σχολεῖον διὰ τὴν ἀγορὰν σπόρων, λιπασμάτων καὶ λοιπὰ ἔξοδα.

4. Οἱ μαθηταὶ ἐκάστης τάξεως τοῦ γεωργικοῦ σχολείου δὲν δύνανται νὰ ὑπερβοῦν τοὺς 30. Γεωργικὸν σχολεῖον, τὸ ὁποῖον ἔχει ὀλιγωτέρους τῶν 20 μὲν μαθητῶν ἐν ὄλῳ, ἂν εἶναι διτάξιον, τοὺς 30 δέ, ἂν εἶναι τριτάξιον καταργεῖται. Τὸ ἕλικόν τοῦ καταργουμένου τυχόν σχολείου ὡς καὶ ἡ περιουσία τοῦ σχολικοῦ ταμείου περιέρχεται εἰς τὸ σχολικὸν ταμεῖον τοῦ δημοτικοῦ σχολείου τῆς κοινότητος, ἐν ἣ ἐλειτούργει τὸ γεωργικὸν σχολεῖον.

5. Τὰ κατώτερα γεωργικὰ σχολεῖα διακρίνονται εἰς τρία εἶδη, ἀναλόγως τῶν κατὰ τόπους κρινομένων ἐπικρατεστέρων κλάδων τῆς γεωργίας, ἦτοι Α' εἰς σχολεῖα μὲ ἐιδικότητα τὴν μεγάλην καλλιέργειαν, Β' εἰς σχολεῖα μὲ ἐιδικότητα τὴν κτηνοτροφίαν, καὶ Γ' εἰς σχολεῖα μὲ ἐιδικότητα τὴν δένδροκομίαν καὶ ἀμπελοργίαν. Τὸ εἶδος τοῦ σχολείου καὶ τὸ ἀναλυτικὸν πρόγραμμα αὐτοῦ καθορίζεται διὰ Π. Δ. κατόπιν προτάσεως τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου, τὸ δὲ λεπτομερὲς πρόγραμμα τῆς διδασκαλίας καὶ τῆς κατανομῆς τῶν ὥρῶν τοῦ ἡμερησίου προγράμματος

καὶ τῆς ἐν γένει διαθέσεως τοῦ χρόνου τῶν μαθητῶν δι' ἕκαστον σχολεῖον, ἀναλόγως τῆς ἐιδικότητός του καὶ τῶν ἐποχῶν τοῦ ἔτους κανονίζεται ὑπὸ τοῦ συλλόγου τοῦ σχολείου διὰ πρᾶξεως αὐτοῦ ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας.

Κατὰ τὰς θερινὰς διακοπὰς δὲν διακόπτονται αἱ ἐργασίαι τοῦ σχολείου γίνονται ὅμως μόνον πρακτικαὶ ἀσκήσεις καὶ παρέχονται ὑπὸ τῆς διευθύνσεως ἄδειαι ἀπουσίας εἰς τοὺς μισητάς ἐκ περιτροπῆς εἰς τὸ ἥμισυ τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μαθητῶν ἐκάστης τάξεως. Ὅμοίως ἐκ περιτροπῆς παρέχονται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου ἄδειαι ἀπουσίας εἰς τὸ τεχνικὸν προσωπικὸν τοῦ σχολείου.

6. Τὸ διδακτικὸν καὶ βοηθητικὸν προσωπικὸν τῶν κατωτέρων γεωργικῶν σχολείων ἀποτελεῖται α) ἐκ τοῦ διευθυντοῦ ἐκτελοῦντος καὶ τὴν λογιστικὴν ὑπηρεσίαν, β) δύο ἐπιμελητῶν, γ) ἐνὸς πτυχιούχου τῆς φιλολογίας καὶ ἐν ἑλλείψει τοιοῦτου ἐνὸς διδασκάλου τῶν θεωρητικῶν μαθημάτων ἢ πτυχιούχου τῆς θεολογίας, δ) δύο ἐργατῶν, ε) ἐνὸς φύλακος, καὶ στ) ἐνὸς ἐπιστάτου ἢ ὑπηρετοῦ. Ἐν οἷς σχολείοις προστίθεται καὶ τρίτη ἐιδικὴ τάξις, προστίθεται εἰς τὸ τεχνικὸν προσωπικὸν καὶ εἰς ἐιδικὸς γεωπόνος.

Διευθυντῆς κατωτέρου γεωργικοῦ σχολείου διορίζεται ὁ ἔχων πτυχίον τῆς ἀνωτέρας γεωπονικῆς σχολῆς, ἐπιμελεῖται δὲ οἱ ἀπόφοιτοι γεωπονικῆς σχολῆς. Ὡς ἐπιμεληταὶ γεωπόνοι δύνανται νὰ διορίζωνται καὶ δημοδιδάσκαλοι μετακλαυδευθέντες εἰς γεωργικὰ φροντιστήρια διατηροῦντες τὸν βαθμὸν καὶ μισθόν, ὃν εἶχον ἐν τῇ δημοτικῇ ἐκπαιδεύσει, προαγόμενοι δὲ κατὰ τὰς διεπούσας τοὺς δημοδιδασκάλους διατάξεις.

Ἡ διαβάθμισις καὶ ἡ μισθοδοσία τοῦ τεχνικοῦ προσωπικοῦ γίνεται κατὰ τὰς διεπούσας τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας διατάξεις. Ὁ χρόνος τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν ἐν κατωτέροις γεωργικοῖς σχολείοις λογίζεται διὰ τε τὴν προαγωγήν καὶ τὴν σύνταξιν ὡς χρόνος ἐν τῇ γεωργικῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας.

β) Κατώτερα ἐμπορικὰ σχολεῖα.

1. Σκοπὸς τῶν κατωτέρων ἐμπορικῶν σχολείων εἶναι ἡ ἐπαγγελματικὴ προπαρασκευὴ τῶν μελλόντων νὰ ἐπιδοθοῦν εἰς τὸ ἐπάγγελμα τοῦ μικροεμπόρου ἢ νὰ προσληφθοῦν ὡς ὑπάλληλοι ἐμπορικῶν καταστημάτων ἢ ἐμπορικῶν ἐπιχειρήσεων.

Ἡ εἰς τὰ κατώτερα ἐμπορικὰ σχολεῖα φοίτησις εἶναι τριετής. Διδάσκονται δ' εἰς αὐτὰ τὰ ἐξῆς μαθήματα: ἐμπορικὴ γεωγραφία, ἱστορία τοῦ ἐμπορίου, ἐμπορευματολογία, ἐμποριολογία καὶ λογιστικὴ, τεχνικὴ, στοιχεῖα ἐμπορικοῦ δικαίου καὶ πολιτικῆς οἰκονομίας. Πρὸς τούτοις διδάσκονται καὶ τὰ ἐξῆς μισθήματα γενικῆς μορφώσεως, ἤτοι, νέα Ἑλληνικά, γενικὴ ἱστορία, θρησκευτικὰ, πρακτικὴ ἀριθμητικὴ, γυμναστικὴ καὶ ὑγιεινὴ, προαιρετικῶς δὲ καὶ μία ξένη γλῶσσα.

Τὸ ἀναλυτικὸν καὶ ὠρολόγιον πρόγραμμα τῶν κατωτέρων ἐμπορικῶν σχολείων ὁρίζεται διὰ Π. Δ. (*) κατόπιν προτάσεως τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου.

2. Τὸ διδακτικὸν προσωπικὸν τῶν σχολείων τούτων ἀποτελεῖται α) ἐκ τοῦ διευθυντοῦ, β) ἐνὸς πτυχιούχου τοῦ φυσικοῦ ἢ χημικοῦ τμήματος τῆς σχολῆς τῶν Φυσικῶν ἐπιστημῶν, γ) ἐνὸς πτυχιούχου τῆς φιλολογίας ἢ ἐν ἑλλείψει τούτου ἐνὸς διδασκάλου τῶν θεωρητικῶν μαθημάτων ἢ πτυχιούχου τῆς θεολογίας. Ἡ διδασκαλία τῶν νομικῶν, τεχνικῶν, τῆς γυμναστικῆς καὶ τῆς ξένης γλώσσης ἀνατίθεται εἰς καθηγητὰς ἢ διδασκάλους τῶν λοιπῶν ἐν τῇ αὐτῇ πόλει λειτουργούντων σχολείων πρὸς συμπλήρωσιν τῶν κεκανοτισμένων ὥρων ὑποχρεωτικῆς διδασκαλίας ἢ καθ' ὑπέρβασιν τούτων ἐπὶ ἐπιμισθίῳ δρ. 150 κατὰ μῆνα δι' ἐκάστην καθ' ἑβδομάδου ὥραν διδασκαλίας. Ἐν ἑλλείψει δὲ τούτων δύναται ν' ἀνατεθῇ ἡ διδασκαλία καὶ εἰς ἄλλα εἰδικὰ πρόσωπα ἐπὶ τῷ ἰδίῳ ἐπιμισθίῳ διὰ πράξεως τοῦ γενικοῦ ἐπιθεωρητοῦ.

(*) Τὸ διάταγμα τοῦτο δὲν ἐξεδόθη κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκτύπωσης τοῦ βιβλίου τούτου.

Διευθυντῆς διορίζεται ὁ ἔχων πτυχίον τῆς ἀνωτέρας σχολῆς τῶν ἐμπορικῶν καὶ οἰκονομικῶν ἐπιστημῶν.

3. Τὸ ὑπηρετικὸν προσωπικὸν τῶν κατωτέρων ἐμπορικῶν σχολείων ἀποτελεῖται ἐξ ἐνὸς ὑπηρετοῦ ἢ ὑπηρετριάς.

γ) Κατώτερα βιοτεχνικὰ σχολεῖα.

1. Σκοπὸς τῶν κατωτέρων βιοτεχνικῶν σχολείων εἶναι ἡ προπαρασκευὴ τῶν μελλόντων νὰ ἀσκήσουν τὸ ἐπάγγελμα τοῦ τεχνίτου εἰς πάντας τοὺς κλάδους τῆς ἐπεξεργασίας τοῦ ξύλου, τοῦ μετάλλου καὶ τοῦ πηλοῦ.

Ἡ φοίτησις εἰς τὰ κατώτερα βιοτεχνικὰ σχολεῖα διαρκεῖ ἀναλόγως τοῦ εἰδικοῦ κλάδου, ὃν ἐπιθυμεῖ ν' ἀκολουθήσῃ ὁ μαθητευόμενος, δὲν δύναται νὰ εἶναι ὅμως μικρότερα τῶν δύο ἐτῶν.

Εἰς τὰ κατώτερα βιοτεχνικὰ σχολεῖα διδάσκονται μαθήματα γενικῆς καὶ εἰδικῆς μορφώσεως. Γενικῆς μορφώσεως μαθήματα, ἅπαντα εἶναι κοινὰ δι' ὅλους τοὺς κλάδους, εἶναι Νέα Ἑλληνικά, Γενικὴ Ἱστορία, Θρησκευτικὰ, στοιχεῖα Ὑγιεινῆς καὶ στοιχεῖα τῶν καθηκόντων καὶ δικαιωμάτων τοῦ πολίτου. Τὰ εἰδικῆς μορφώσεως μαθήματα, ἅπαντα εἶναι ἀνάλογα πρὸς τὸν κλάδον, ὃν προτίθεται ν' ἀκολουθήσῃ ὁ μαθητευόμενος, ὁρίζονται διὰ Π. διατάγματος, προκαλουμένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας κατόπιν προτάσεως τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου. (*)

2. Ὁ ἀριθμὸς καὶ τὸ εἶδος τοῦ διδακτικοῦ καὶ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ τῶν κατωτέρων βιοτεχνικῶν σχολείων ὡς καὶ τὰ προσόντα, ἡ μισθοδοσία καὶ ἡ διαβάθμισις αὐτοῦ θὰ ὁρισθοῦν διὰ διατάγματος, ἐφ' ἀπαξ ἐκδοθησομένου, κατόπιν γνωματεύσεως τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου, προτάσει τῶν Ὑπουργῶν τῆς Παιδείας καὶ τῶν Οἰκονομικῶν.

Αἱ ὁμοίου διατάγματος θέλουν ὁρισθῆ καὶ τὰ ἀπαραίτητα ἐξ-

(*) Τὸ διάταγμα τοῦτο δὲν εἶχε ἐκδοθῆ κατὰ τὴν ἐκτύπωσιν τοῦ βιβλίου τούτου.

γαστήρια πρὸς λειτουργίαν τῶν διαφόρων κλάδων τοῦ κατωτέρου βιοτεχνικοῦ σχολείου.

δ) Κατώτερα οἰκοκυρικὰ σχολεῖα.

1. Σκοπὸς τῶν κατωτέρων οἰκοκυρικῶν σχολείων εἶναι ἡ πληρεστέρα προπαρασκευὴ διὰ τὴν ζωὴν ἐκείνων ἐκ τῶν θηλέων, ὅσα δὲν πρόκειται νὰ φοιτήσουν εἰς ἀνώτερα σχολεῖα.

Εἰς τὰ σχολεῖα ταῦτα διδάσκονται τὰ ἐξῆς μαθήματα: πρακτικὴ ἀριθμητικὴ καὶ γεωμετρία, κατασπιχογραφία, σχέδιον, στοιχειὰ ὑγιεινῆς, γυμναστικὴ, βρεφοκομία, νοσηλεία, οἰκιακὴ οἰκονομία καὶ οἰκιακὰ ἔργα, κοπτικὴ καὶ ὄρατικὴ, ποικιλικὴ, κεντητικὴ, πλεκτικὴ, πλυντικὴ, μαγειρικὴ, ὑφασματολογία, ἀνθοκομία καὶ κηπουρικὴ. Εἰς τὰ μαθήματα ταῦτα δύναται νὰ προστεθοῦν καὶ ἄλλα ἢ καὶ νὰ ἀφαιρεθοῦν τινα προτάσει τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου.

Τὸ ἀναλυτικὸν καὶ ὠρολόγιον πρόγραμμα τῶν μαθημάτων τούτων κανονίζεται διὰ Π. Δ.

2. Τὸ διδακτικὸν καὶ βοηθητικὸν προσωπικὸν τῶν κατωτέρων οἰκοκυρικῶν σχολείων ὡς καὶ ἡ διαβάθμισις καὶ ἡ μισθοδοσία αὐτοῦ θέλει ὁρισθῆ διὰ Π. Δ. ἐκδιδομένου ἔφ' ἅπαξ προτάσει τῶν Ὑπουργῶν τῆς Παιδείας καὶ τῶν Οἰκονομικῶν μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου.

Δι' ὁμοίου διατάγματος θέλουν ὁρισθῆ καὶ τὰ ἀπαραίτητα ἐργαστήρια πρὸς λειτουργίαν τῶν κατωτέρων οἰκοκυρικῶν σχολείων.

ε) Ὑπαίθρια σχολεῖα καὶ σχολεῖα διὰ τοὺς πνευματικῶς ἀνωμάλους παῖδας.

1. Μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου καὶ προτάσει τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου δύναται τὸ Ὑπουργεῖον νὰ κανονίσῃ ἰδίαν διδασκαλίαν διὰ τοὺς πνευματικῶς ἀνωμάλους παῖδας δημοτικοῦ τινος σχολείου ἢ νὰ καταρτίσῃ χάριν αὐ-

τῶν ἰδίων τάξιν ἢ καὶ ἴδιον σχολεῖον, ἐὰν ὑπάρχη ἀριθμὸς τούτων ἐπαρκής.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον δύναται τὸ Ὑπουργεῖον νὰ ἰδρῆ καὶ υπαίθρια σχολεῖα χάριν τῶν ἀσθενῶν παιδίων.

Τὰ καθέκαστα τῆς λειτουργίας τῶν σχολείων τούτων, ὧν τὸ πρόγραμμα δύναται νὰ διαφέρῃ τοῦ κανονικοῦ, ὁρίζονται διὰ Π. διατάγματος.

στ) Νυκτερινὰ σχολαί.

1. Σκοπὸς τῶν νυκτερινῶν σχολῶν εἶναι ἡ καταπολέμησις τοῦ ἀναλφάβητισμοῦ τῶν ὑπερβαίνοντων τὴν νόμιμον πρὸς φοίτησιν εἰς τὸ δημοτικὸν σχολεῖον ἡλικίαν, ἢ υποβοήθησις τῆς γλωσσικῆς ἀνκπύξεως τῶν ξενοφώνων καὶ ἡ παροχὴ εἰς τοὺς στοιχείων μορφώσεως ἐκ τῆς συγχρόνου ζωῆς τοῦ Ἔθνους.

Νυκτερινὰ σχολαί ἰδρύονται εἰς ἅ μέρη εἶναι δυνατόν νὰ συγκεντρωθοῦν πέντε τοῦλάχιστον ἀναλφάβητοι, ὑπερβάντες τὴν ὑποχρεωτικὴν πρὸς φοίτησιν εἰς τὸ δημοτικὸν σχολεῖον ἡλικίαν. Ἡ ἰδρυσις γίνεται διὰ Π. Δ. προκαλουμένου ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν τῆς Παιδείας καὶ τῶν Οἰκονομικῶν μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ ἀρμοδίου Ἐποπτικοῦ συμβουλίου.

Τὰ καθέκαστα τῆς λειτουργίας τῶν νυκτερινῶν σχολῶν ὡς καὶ τὸ ἀναλυτικὸν καὶ τὸ ὠρολόγιον πρόγραμμα αὐτῶν κανονίζονται διὰ Π. Δ.

2. Εἰς τὰς νυκτερινὰς σχολὰς διδάσκονται τὰ ἐξῆς μαθήματα: ἀνάγνωσις, γραφὴ καὶ ἀριθμητικὴ, ἐρμηνεῖα τῶν κατὰ Κυριακὴν ἀναγνωσκομένων Ἐδωγγελίων καὶ πράξεων τῶν Ἀποστόλων, ἐθνικὴ ἱστορία καὶ γεωγραφία καὶ παρέχονται στοιχειῶδεις ἐπαγγελματικαὶ γνώσεις, ἀναλόγως τῶν τοπικῶν ἀναγκῶν. Εἰς τοὺς διδασκοντας ἐν ταῖς νυκτεριναῖς σχολαῖς δημοδιδασκάλους παρέχεται ἐπιμίσθιον ἐκ δο. 75 μηνιαίως δι' ἐκάστην καθ' ἑβδομάδα ὥραν διδασκαλίας.

3. Διὰ τὸ ἐπιμίσθιον τῶν διδασκόντων καὶ διὰ τὸν φωτισμόν, θέρμανσιν καὶ καθαριότητα ἀναγράφεται κατ' ἔτος εἰς τὸν

προϋπολογισμὸν πίστωσης ἐκ δρ. 8.000 δι' ἐκάστην νυκτερινήν σχολήν. Ἐκ τῆς πιστώσεως ταύτης δύναται νὰ διατίθεται μέρος μὴ ὑπερβαίνον τὴν ἐτησίαν κατὰ σχολήν ἐπιχορήγησιν, δηλ. τὰς δρ. 8.000, πρὸς ἐνίσχυσιν καλῶς λειτουργουσῶν νυκτερινῶν σχολῶν συντηρουμένων ὑπὸ σωματείων, δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας. Τὸ σύνολον τῆς τοιαύτης ἐνισχύσεως δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίῃ τὸ ἐν τέταρτον τῆς ὅλης ἐτησίας πιστώσεως τῶν νυκτερινῶν σχολῶν.

ζ) Θερινὰ κλπ. σχολεῖα.

Διὰ διατάγματος μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου καὶ πρότασιν τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου δύναται νὰ ἰδρῦνται εἰς συνοικισμοὺς τῶν νέων χωρῶν εἰδικὰ σχολεῖα, λειτουργοῦντα ἐν ἡμέραις καὶ ὥραις, καθ' ἃς ἀργοῦν τὰ δημοτικὰ σχολεῖα ὡς καὶ θερινὰ σχολεῖα. Εἰς τὰ σχολεῖα ταῦτα διδάσκουν ἀποσπώμενοι ὑπὸ τοῦ οἰκείου ἐπιθεωρητοῦ, προτάσει τοῦ ἐποπτικοῦ συμβουλίου δημοδιδάσκαλοι ἐκ τῶν ἐν ὑπηρεσίᾳ διατελούντων, οἵτινες λαμβάνουν ὡς ἐπιμίσθιον, ἐφ' ὅσον διαρκεῖ ἢ ἀπόσπασις, καθ' ἡμέραν τὸ ἡμισυ τῶν ἡμερησίων ἀποδοχῶν τῶν.

η) Πρακτικαὶ σχολαὶ θηλέων.

1. Εἰς τὰ ξενόφωνα μέρη τῆς Μακεδονίας καὶ Ἡλείου δύναται νὰ ἰδρῦνται πρακτικαὶ σχολαὶ θηλέων, σκοπὸς τῶν ὁποίων εἶναι κυρίως ἡ ἐκμάθησις τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης εἰς τὰς ξενοφώνους νεάνιδας καὶ ἡ ἐξάσκησις αὐτῶν εἰς τὰ πρακτικὰ ἔργα.

2. Τὸ προσωπικὸν τῶν πρακτικῶν σχολῶν θηλέων ἀποτελεῖται α) ἐκ τῆς διευθυντρίας, β) μιᾶς τακτικῆς διδασκαλίσεως καὶ γ) ἐκ δύο ἢ τριῶν ἐκτάκτων διδασκαλισσῶν.

Διευθύντρια διορίζεται α) ἡ εἰδικῶς ἐπὶ dietian τοῦλάχιστον σπουδάσα τὰ οἰκιακὰ ἔργα, β) πτυχιούχοι διδασκάλισσαι ἢ

νηπιαγωγοί, λαβοῦσαι μετ' ἐξέτασιν πιστοποιητικὸν ὅτι εἶναι κατὰλληλοι νὰ διδάσκουν τὰ οἰκιακὰ ἔργα ἐν διδασκαλείοις καὶ ἄστικοις σχολείοις θηλέων, γ) πτυχιούχοι διδασκάλισσαι καὶ νηπιαγωγοὶ ἔχουσαι πενταετὴ ὑπηρεσίαν καὶ εἰδήμονες τῶν οἰκιακῶν ἔργων καὶ δ) πτυχιούχοι διδασκάλισσαι καὶ νηπιαγωγοί, ὑπηρετήσασαι ἐν πρακτικαῖς σχολαῖς ἐπὶ ἐν τοῦλάχιστον ἔτος.

Διδασκάλισσαι διορίζονται αἱ ἔχουσαι τὰ ἀνωτέρω προσόντα, ἐν ἐλλείψει δὲ τοιούτων καὶ α) πτυχιούχοι διδασκάλισσαι καὶ νηπιαγωγοί, εἰδήμονες τῶν οἰκιακῶν ἔργων καὶ β) πτυχιούχοι γυναικείας ἐπαγγελματικῆς σχολῆς ἀπὸ πενταετίας τοῦλάχιστον ἐν τῷ Κράτει λειτουργούσης. Ἐκτακτοὶ δὲ διδασκάλισσαι διορίζονται δι' ὠρισμένα οἰκιακὰ ἔργα ἐκ τῶν διδασκομένων ἐν ταῖς σχολαῖς, αἱ ἔχουσαι εἰδικότητα διὰ τὰ ἔργα ταῦτα.

Ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν πρακτικῶν σχολῶν θηλέων ἰσχύουν πᾶσαι αἱ περὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν πολυτάξιων δημοτικῶν σχολείων διατάξεις, δηλ. διορίζεται, ἀπολύεται κατόπιν προτάσεως τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου.

Αἱ ἐκτακτοὶ διδασκάλισσαι ἔχουν μισθὸν καὶ ἐν γένει ἀποδοχὰς νηπιαγωγῶν.

θ) Ἑπτατάξια δημοτικὰ σχολεῖα.

1. Εἰς τοὺς ἀγροτικοὺς συνοικισμοὺς ἐπιτρέπεται νὰ συνιστῶνται ἐπτατάξια δημοτικὰ σχολεῖα, τὸ πρόγραμμα τῶν ὁποίων κανονίζεται διὰ Π. Δ. μετὰ πρότασιν τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου.

ι) Σχολεῖα πρὸς μόρφωσιν προσφυγοπαίδων.

1. Ἐπιτρέπεται εἰς τὸ Κράτος νὰ ἰδρῦθῃ δημοτικὰ σχολεῖα καὶ νηπιαγωγεῖα πρὸς περισυλλογὴν καὶ μόρφωσιν ὁμοειδῶν ἢ ἀλλοθνητῶν προσφυγοπαίδων. Εἰς τὰ σχολεῖα ταῦτα διορίζονται διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ, δημοσιευομένης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, δημοδιδάσκαλοι καὶ νηπιαγωγοὶ ἐκ τῶν ἐχόντων

τὰ νόμιμα προσόντα. Κατὸ τὸν αὐτὸν τρόπον δύναται νὰ διοριζῆ ὁ Ὑπουργὸς διδασκάλους εἰς τοιαῦτα σχολεῖα, ἰδρυόμενα ὑπὸ φιλανθρωπικῶν συλλόγων, εταιρειῶν καὶ σωματείων. Οἱ οὕτω διοριζόμενοι διδάσκαλοι διατελοῦν ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῶν οἰκείων ἐπιθεωρητῶν, τιμωροῦνται δέ, μετατίθενται καὶ ἀπολύονται ὡς οἱ λοιποὶ διδάσκαλοι.

Διὰ τὴν μισθοδοσίαν τῶν διδασκάλων καὶ νηπιαγωγῶν τούτων ἀναγράφεται κατ' ἔτος πίστωσης ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ Κράτους μέχρι 300.000 δρ., ἐπιτροπομένης τῆς ἀδελφείας αὐτῆς, ὅταν αἱ ἀνάγκαι τὸ ἀπαιτήσουν.

ια) Ὀθωμανικὰ καὶ Ἰσραηλιτικὰ σχολεῖα.

1. Εἰς τὰ ἀδεία τοῦ Κράτους λειτουργοῦντα ἐν ταῖς νέαις χώραις λειτουργοῦντα ὀθωμανικὰ καὶ Ἰσραηλιτικὰ σχολεῖα διδάσκειται ὑποχρεωτικῶς ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα. Δι' ἕκαστον τῶν σχολείων τούτων ὁ ἀριθμὸς τῶν διδασκάλων πρὸς διδασκαλίαν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης ὁρίζεται διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας κατόπιν προτάσεως τοῦ ἀρμοδίου Ἐποπτικοῦ συμβουλίου, ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου.

Οἱ διδάσκαλοι οὗτοι λαμβανόμενοι ἐκ τῶν ἐχόντων τὰ προσόντα νὰ διορισθῶν καὶ εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα διορίζονται, μετατίθενται, τιμωροῦνται καὶ ἀπολύονται καθ' ὃν καὶ οἱ ἐν τοῖς σχολείοις τούτοις ὑπηρετοῦντες τρόπον καὶ ἔχουν τὸν αὐτὸν μὲ ἐκείνους μισθὸν καὶ τὰ αὐτὰ δικαιώματα.

Ἄν εἰς τινὰ σχολεῖα τοῦ Κράτους φοιτοῦν πολλοὶ μαθηταὶ ἑτεροδόξοι, δύναται νὰ διορισθῇ ἴδιος διδάσκαλος τῶν θρησκευτικῶν ὁμοδόξοις τῶν μαθητῶν. Ὁ διδάσκαλος οὗτος διοριζόμενος ὑπὸ τοῦ οἰκείου νομάρχου μετὰ γνώμην τοῦ ἐπιθεωρητοῦ τῶν δημοτικῶν σχολείων, τῇ προτάσει τοῦ οἰκείου θρησκευτικοῦ ἀρχηγοῦ, λαμβάνει μισθὸν ἐκ δρ. 500 κατὰ μῆνα. Ἄν δὲ εἰς τινὰ σχολεῖα φοιτοῦν ἀρκετοὶ μαθηταὶ ἀλλόθρησκοι καὶ ἀλλόγλωσσοι δύνανται νὰ διορισθῶν κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἰδιαί-

τεροι διδάσκαλοι τῆς γλώσσης καὶ τῆς θρησκείας τῶν μαθητῶν τούτων ἐπὶ μισθῷ δρ. χιλίων κατὰ μῆνα.

2. Οἱ διδάσκοντες τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν ἐν τοῖς Ἰσραηλιτικοῖς καὶ ὀθωμανικοῖς σχολείοις ὁρθόδοξοι χριστιανοὶ διδάσκαλοι ἀμφοτέρων τῶν φύλων διακόπτουν καθ' ὄλον τὸ σχολικὸν ἔτος τὴν διδασκαλίαν τοῦ μαθήματος τούτου α) καθ' ἕως ἡμέρας καὶ ὥρας διακόπτουν τὰ μαθήματά των εἰς τὰ σχολεῖα, ἐν οἷς οὗτοι διδάσκουν, β) μέχρι τῆς 10 π. μ. ἐκάστης Κυριακῆς, γ) τὴν παραμονὴν καὶ τὴν πρώτην ἡμέραν τῶν Χριστουγέννων, δ) τὴν παραμονὴν καὶ τὴν πρώτην τῶν νέου ἔτους, ε) τὴν ἡμέραν τῶν Θεοφανείων, στ) τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, ζ) τὴν 25 Μαρτίου καὶ η) τὴν Μ. Παρασκευὴν, Μ. Σάββατον καὶ τὴν πρώτην καὶ δευτέραν ἡμέραν τοῦ Πάσχα.

3. Αἱ Ἰσραηλιτικαὶ κοινότητες δύνανται νὰ ἰδρῶν καὶ συντηροῦν ἐκπαιδευτήρια διὰ τοὺς Ἰσραηλιτοπαῖδας. Τὸ πρόγραμμα τῶν ἐν τοῖς σχολείοις τούτοις διδασκομένων μαθημάτων, συντασσόμενον ὑπὸ τῶν κοινοτήτων, δεόν νὰ μὴ ἀντίκειται εἰς τοὺς γενικοὺς νόμους τοῦ Κράτους, νὰ εἶναι σύμφωνον πρὸς τὰς παραδεγεμένας παιδαγωγικὰς ἀρχὰς καὶ νὰ προνοῖ περὶ ἐπαρκοῦς διδασκαλίας τῆς ἐπισήμου γλώσσης τοῦ Κράτους. Πλὴν τῆς διδασκαλίας τῆς Ἑλληνικῆς ὡς γλωσσικοῦ μαθήματος, θὰ γίνηται ἑλληνιστὶ καὶ ἡ διδασκαλία τῆς ἱστορίας, τῆς γεωγραφίας καὶ τῶν μαθηματικῶν. Πάντα τὰ λοιπὰ μαθήματα ὅσα ἀναγράφει τὸ πρόγραμμα, τὸ συντασσόμενον παρ' ἐκάστης κοινότητος, διδάσκονται εἰς οἵανδήποτε γλῶσσαν ἐπιθυμῆ ἐκαστὴ κοινότης.

Τὸ προσωπικὸν τὸ διδάσκον τὰ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν διδασκόμενα μαθήματα διορίζεται καθ' ὃν τρόπον καὶ τὸ προσωπικὸν τῶν δημοτικῶν σχολείων. Ἡ λειτουργία τῶν Ἰσραηλιτικῶν σχολείων δεόν νὰ εἶναι σύμφωνος πρὸς τὰς διὰ τὰ δημόσια σχολεῖα παραδεγεμένας ἀρχὰς τῆς σχολικῆς ὑγιεινῆς, ὑπόκεινται δὲ ταῦτα εἰς τὴν ἐπιθεώρησιν τοῦ Κράτους.

Οἱ ἀπόφοιτοι τῶν Ἰσραηλιτικῶν σχολείων, ἐφ' ὅσον τὸ πρόγραμμα τῶν σχολείων τούτων ἤθελεν ἐγκριθῆ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργ-

γείου τῆς Παιδείας ὡς ὁμότιμον πρὸς τὸ τῶν ὁμοιοβάθμων δημοσίων σχολείων ἔχουν τὰ αὐτὰ προσόντα μὲ τοὺς ἀποφοίτους τῶν ὁμοιοβάθμων δημοσίων σχολείων τῶν ἐν αὐτοῖς ἀπολυτηρίων ἐξετάσεων διεξαγομένων ἐνώπιον ἐπιτροπῆς.

Τόσον οἱ μαθηταὶ ὅσον καὶ οἱ ἀπόφοιτοι τῶν ἰσραηλιτικῶν σχολείων δύνανται μετὰ εὐδόκιμον κατατακτῆριον ἐξετάσιν νὰ ἔγγραφοῦν εἰς δημόσια σχολεῖα μέσης ἢ δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως.

ΜΟΡΦΩΣΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

I. Διδάσκαλοι τεχνικῶν μαθημάτων.

1. Καταργηθέντος ἀπὸ τοῦ 1926 τοῦ διδασκαλείου τῆς τεχνικῆς ἐκπαιδεύσεως, δὲν ὑπάρχει ἰδία σχολὴ πρὸς μόρφωσιν διδασκάλων τῶν τεχνικῶν μαθημάτων.

Πρὸς πλήρωσιν τῶν ὑφισταμένων ἀναγκῶν οἱ τοιοῦτοι διδάσκαλοι λαμβάνονται ἐκ δημοδιδασκάλων καὶ νηπιαγωγῶν, ὑφισταμένων εἰδικῶν ἐξετάσιν κατὰ τὰ κατωτέρω ὁριζόμενα.

2. Δις τοῦ ἔτους, ἦτοι κατ' Ἰούνιον καὶ Δεκέμβριον ἐκάστου ἔτους, διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ, δημοσιευομένης ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως, προκηρύσσονται ἐξετάσεις πρὸς ἀποκτησιν πτυχίου διδασκάλου α) τῆς χειροτεχνίας, β) τῆς ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς, γ) τῆς καλλιγραφίας καὶ ἰχνογραφίας, δ) τῆς ᾠδῆς καὶ ἐνοργάνου μουσικῆς, ε) τῶν οἰκιακῶν ἔργων. Ἐν τῇ προκηρῦξει ὁρίζεται ἡ ἡμέρα τῶν ἐξετάσεων καὶ ὁ τόπος. Οἱ βουλόμενοι νὰ μετᾶσχουν τοῦ διαγωνισμοῦ ὀφείλουν νὰ ὑποβάλουν ἐντὸς 20 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς προκηρῦξεως αἰτήσιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, ἔχουσιν ὡς ἐξῆς: «Ἐπιθυμῶν νὰ τύχω πτυχίου διδασκάλου τῆς χειροτεχνίας (μουσικῆς κλπ.) λαμ-

βάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω συνημμένως τὰ νόμιμα δικαιολογητικά, ἦτοι ἀντίγραφον τοῦ πτυχίου μου ὡς δημοδιδασκάλου (ἢ νηπιαγωγῶ) καὶ νὰ παρακαλέσω Ὑμᾶς, ὅπως εὐαρεστούμενοι μοὶ ἐπιτρέψητε νὰ ὑποστῶ τὰς κεκανονισμένας ἐξετάσεις». Μετὰ τῆς αἰτήσεως ὑποβάλλονται ἀντίγραφα τῶν πιστοποιητικῶν τῶν σπουδῶν τῶν ὑποψηφίων, πρὸς τούτοις δὲ ἀπόδειξις τοῦ τμήματος τῆς Μέσης ἐκπαιδεύσεως τοῦ Ὑπουργείου ὅτι κατέβαλεν ἕκαστος δρ. 50 δι' ἐξέταστρα. Ἐκ τῶν ὑποβαλλόντων αἰτήσεις πρὸς ἐξετάσιν οἱ διατελοῦντες ἐν δημοσίᾳ ὑπηρεσίᾳ δύνανται ν' ἀπομακρυνθοῦν τῆς θέσεώς των κατὰ τὸν χρόνον τῶν ἐξετάσεων, ἀφοῦ προηγουμένως ζητήσουν καὶ λάβουν παρὰ τοῦ οἰκείου ἐπιθεωρητοῦ σχετικὴν ἄδειαν.

3. Πρὸς ἐξετάσιν τῶν ὑποψηφίων καταρτίζονται πέντε ἐπιτροπαί, μία μὲν διὰ τὴν δοκιμασίαν ἐν τῇ χειροτεχνίᾳ, ἑτέρα διὰ τὴν ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ μουσικῇ, τρίτη διὰ τὴν ἐν τῇ καλλιγραφίᾳ καὶ ἰχνογραφίᾳ, τετάρτη διὰ τὴν ἐν τῇ ᾠδῇ καὶ τῇ ἐνοργάνῳ μουσικῇ καὶ πέμπτη διὰ τὴν ἐν τοῖς οἰκιακοῖς ἔργοις. Ἐκάστη ἐπιτροπὴ διορίζεται διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ μετὰ πρότασιν τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τῆς ἐνεργείας τῶν ἐξετάσεων, ἀποτελεῖται δὲ ἐξ ἐνὸς ἐκπαιδευτικοῦ συμβούλου, ὡς προέδρου καὶ δύο εἰδικῶν ἐξεταστῶν, ὧν ὁ ἕτερος τοῦλάχιστον πρέπει νὰ εἶναι δημόσιος ὑπάλληλος.

Οἱ διὰ τὸ πτυχίον τῆς χειροτεχνίας ἐξετάζονται εἰς τὰ ἐξῆς μαθήματα: 1) εἰς τὰς ἐργασίας βελόνης διὰ χρωματιστοῦ νήματος ἐπὶ χάρτου, 2) εἰς χαρτοπλεκτικὴν καὶ ψαθοπλεκτικὴν, 3) εἰς τὴν χειροτεχνίαν καὶ βιβλιοδετικὴν, 4) εἰς τὴν πηλοπλαστικὴν καὶ ξυλουργίαν, 5) εἰς συρματοπλεκτικὴν καὶ 6) εἰς τὴν σχεδιογραφίαν.

Οἱ διὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν μουσικὴν ἐξετάζονται 1) εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν μουσικὴν, 2) εἰς τὴν θεωρίαν τῆς Εὐρωπαϊκῆς μουσικῆς.

Οἱ διὰ τὴν καλλιγραφίαν καὶ ἰχνογραφίαν ἐξετάζονται 1) εἰς τὴν καλλιγραφίαν, 2) εἰς τὴν ἰχνογραφίαν (ἐκ τοῦ φυσικοῦ

καὶ προοπτικῶς), 3) εἰς τὴν κρητιδογραφίαν καὶ 4) εἰς τὴν ὕδατογραφίαν.

Οἱ δὲ τὴν ᾠδικὴν καὶ τὴν ἐνόργανον μουσικὴν ἐξετάζονται 1) εἰς τὴν ᾠδικὴν καὶ 2) εἰς τὸ τετράχορδον ἢ ἀρμόδιον.

Αἱ δὲ τὰ οἰκιακὰ ἔργα ἐξετάζονται 1) εἰς τὴν κοπτικὴν καὶ ὄσπικὴν, 2) εἰς τὴν κεντητικὴν, πλεκτικὴν καὶ ποικιλτικὴν, 3) εἰς τὴν πλυντικὴν, σιδηρωτικὴν καὶ κολλαριστικὴν, 4) εἰς τὴν μαγειρικὴν καὶ 5) εἰς τὴν οἰκιακὴν οἰκονομίαν.

Ὁ τρόπος τῆς ἐξετάσεως κανονίζεται ὑπὸ τῆς οἰκείας ἐπιτροπῆς.

Μετὰ τὸ πέρας τῶν ἐξετάσεων τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς λαμβάνοντα ὑπ' ὄψιν τὴν ἐν ἐκάστῳ μαθηματι ἐπίδοσιν τῶν ὑποψηφίων, ἀποφαίνονται περὶ ἐκάστου ἐξ αὐτῶν κατὰ πλειονοψηφίαν, ἂν εἶναι ἄξιός να διορισθῆ διδάσκαλος τῶν μαθημάτων τούτων καὶ συντάσσουν σχετικὸν πρακτικόν, ὑποβαλλόμενον ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς ἐπιτροπῆς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας, τὸ ὁποῖον ἐγκρίνει αὐτὸ καὶ δημοσιεύει τὸν πίνακα τῶν ἐπιτυχόντων εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως. Ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ πίνακος τούτου ἐκδίδονται τὰ πτυχία ἐπὶ χαρτοσήμου ἑκπ. τελῶν δρ. 200, χαρτοσήμου ταμείου ἑκπ. προνοίας δρ. 4 καὶ χαρτοσήμου κοινοῦ 1 δρ. Τὰ πτυχία ταῦτα παρέχουν δικαίωμα διορισμοῦ εἰς τὰ σχολεῖα τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως ὡς διδασκάλου τῶν τεχνικῶν μαθημάτων ἐπὶ βαθμῶ καὶ μισθῶ γραμματέως β' τάξεως.

II. Διδασκαλεῖον οἰκοκυρικῆς ἐκπαιδεύσεως.

1. Πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς μορφώσεως διδασκαλισσῶν τῶν οἰκοκυρικῶν μαθημάτων ἰδρύθη ἐν Καλλιθέᾳ τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἐν τῷ ὑπὸ τοῦ Π. Χαροκόπου δωρηθέντι καὶ ἐπὶ τούτῳ ἀνεγερθέντι κτιρίῳ διδασκαλεῖον οἰκοκυρικῆς ἐκπαιδεύσεως.

Πᾶσαι αἱ δαπάναι τῆς συντηρήσεως τοῦ Διδασκαλείου βαρύνουσι τὸ κληροδότημα Χαροκόπου, ἐνισχυόμενον διὰ ποσοῦ δραχμῶν 250.000 ἑτησίως, κατ' ἀνώτατον ὄρον, λαμβανομένων

ἐκ τῶν εἰσοδημάτων τοῦ κληροδοτήματος μὲν Χριστοδοῦλου Εὐθυμίου κατὰ δρχ. 150,000, τοῦ κληροδοτήματος δὲ Χλωροῦ κατὰ δραχ. 100,000.

2. Τὸ Διδασκαλεῖον τῆς οἰκοκυρικῆς ἐκπαιδεύσεως ἀπαρτίζεται ἐκ τριῶν τάξεων, εἰς τὰς ὁποίας διδάσκονται τὰ κάτωθι μαθήματα, γενικὰ καὶ εἰδικά:

A'. Γενικὰ μαθήματα.

- α') Θεσηκευτικά.
- β') Ἑλληνικά.
- γ') Λογιστικὴ—ἀριθμητικὴ καὶ καταστιχογραφία.
- δ') Γαλλικά.
- ε') Φυσικὴ Πειραματικὴ.
- στ') Χημεία.
- ζ') Ἀνθρωπολογία.
- η') Πολιτικὴ Οἰκονομία.
- θ') Μουσικὴ.
- ι') Γυμναστικὴ.
- ια') Ὑγιεινὴ (ἀτομικὴ καὶ κοινωνικὴ), βρεφοκομία καὶ νοσηλευτικὴ.
- ιβ') Σχέδιον καὶ Καλλιγραφία.

B'. Εἰδικὰ μαθήματα.

- α') Μαγειρικὴ καὶ διαιτητικὴ μετὰ πρακτικῶν ἀσκήσεων.
- β') Ραπτικὴ καὶ κοπτικὴ μετὰ πρακτικῶν ἀσκήσεων.
- γ') Οἰκιακὴ οἰκονομία.
- δ') Ἱστορία τέχνης καὶ ἐνδυμάτων.
- ε') Μικροβιολογία.
- στ') Βοτανικὴ καὶ ἀνθοκομία.
- ζ') Χειροτεχνία.
- η') Πιλοποιία.
- θ') Ψυχολογία.
- ι') Παιδαγωγικὴ.

Λιά Π. Δ. ἐκδιδομένου μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου δύνανται νὰ προστεθῶσι νέα μαθήματα ἢ νὰ συγχωνευθῶσιν ἢ καὶ νὰ ἀφαιρεθῶσιν ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀναφερομένων.

3. Εἰς τὸ Διδασκαλεῖον τῆς οἰκοκυρικῆς ἐκπαιδεύσεως γίνονται δεκταὶ πρὸς ἐγγραφήν ἄνευ ἐξετάσεως εἰς τὴν πρώτην τάξιν αὐτοῦ μαθήτρια ἔχουσαι:

α') Ἀπολυτήριον ἀστικοῦ σχολείου θηλέων ἢ ἐνδεικτικὸν προαγωγῆς δευτέρας τάξεως τοῦ ἑξατάξιου Γυμνασίου.

β') Σωματικὴν ἀριτιμέλειαν καὶ εὐεξίαν βεβαιουμένην ὑπὸ τοῦ σχολικοῦ ἱατροῦ τῆς περιφερείας ἐξ ἧς προέρχονται αἱ μαθήτρια ἢ τῆς κεντρικῆς ὑγειονομικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας.

Εἰς τὰς λοιπὰς τάξεις τοῦ Διδασκαλείου ἐγγράφονται αἱ προαγόμεναι ἐκ τῆς ἀμέσως κατωτέρας τάξεως.

Αἱ ἐγγραφόμεναι μαθήτρια εἰς τὴν πρώτην τάξιν δὲν δύνανται νὰ ὑπερβῶσι τὰς 30. Ἐπιτρέπεται ὅμως κατόπιν προτάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Χαροκολείου Σχολῆς καὶ ἀποφάσεως τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου, λαμβανομένης μέχρι τῆς 10 Ὀκτωβρίου ἐκάστου ἔτους, νὰ ἀυξηθῇ ὁ ἀριθμὸς οὗτος εἰς 40.

Ἐκ τῶν προσερχομένων πρὸς ἐγγραφήν μαθητριῶν προτιμῶνται αἱ φέρουσαι μεγαλύτερον ἀριθμὸν ἀπολυτηρίου ἢ ἐνδεικτικοῦ προαγωγῆς.

Ἡ ἐγγραφή καὶ φοίτησις τῶν μαθητριῶν εἶναι ἀτελής. Τὰ ἐνδεικτικὰ προαγωγῆς καὶ ἀποδεικτικὰ σπουδῶν ὑπόκεινται εἰς ἐκπαιδευτικὸν τέλος 50 δραχμῶν, τὰ δὲ ἀπολυτήρια εἰς τέλος 100 δραχμῶν.

Αἱ ἐγγραφαί, ἢ ἑναρξίς καὶ ἢ λήξις τῶν μαθημάτων γίνονται καθ' ὃν καὶ ἐν τοῖς Διδασκαλείοις τῆς Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως χρόνον.

4. Αἱ πτυχιούχοι τοῦ Διδασκαλείου τῆς οἰκοκυρικῆς ἐκπαιδεύσεως διορίζονται εἰς τὰ σχολεῖα τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως ὡς διδασκάλισσαι τῶν οἰκοκυρικῶν μαθημάτων ἐπὶ βαθμῶ κα

μισθῶ γραμματέως β' τάξεως, δυνάμεναι μετὰ πενταετῆ εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν ἐν τῷ βαθμῶ τούτῳ νὰ προαχθῶσιν εἰς γραμματεῖς α' τάξεως καὶ μετὰ πενταετῆ ἐπίσης ὑπηρεσίαν εἰς εἰσηγητάς.

5. Τὸ διδακτικὸν προσωπικὸν τοῦ διδασκαλείου τῆς οἰκοκυρικῆς ἐκπαιδεύσεως ἀποτελεῖται ἐκ :

1) Τῆς διευθυντρίας, διδασκούσης εἰδικὰ μαθήματα, ἢτοι μαγειρικὴν καὶ διατητηκὴν, ῥαπτικὴν καὶ κοπτικὴν, οἰκιακὴν οἰκονομίαν, βοτανικὴν καὶ ἀνθοκομίαν, ἱστορίαν τέχνης καὶ ἐνδυμάτων καὶ πλοποιίαν καὶ διευθυνούσης τὰς πρακτικὰς ἀσκήσεις τῶν μαθητριῶν.

2) Ἐκ μιᾶς δευτεροβαθμίου καθηγητρίας τῶν οἰκοκυρικῶν μαθημάτων, βοηθοῦσης τὴν διευθύντριαν εἰς τὴν διδασκαλίαν τῶν εἰδικῶν μαθημάτων καὶ ἀναπληρούσης αὐτὴν ἑλλείπουσαν, ἀποῦσαν ἢ κωλυομένην.

3) Ἐκ μιᾶς δευτεροβαθμίου καθηγητρίας τῆς χημείας (ἢ τῶν φυσικῶν) διδασκούσης τὴν χημείαν καὶ φυσικὴν καὶ δυναμένης ν' ἀναλάβῃ καὶ τὴν διδασκαλίαν τῆς ἀνθρωποσοφίας.

4) Ἐκ μιᾶς καθηγητρίας ἢ διδασκάλισσης προσκοπισμοῦ καὶ γυμναστικῆς.

Πάντων τῶν λοιπῶν μαθημάτων ἢ διδασκαλία ἀνατίθεται ὑπὸ τοῦ οἰκείου γενικοῦ ἐπιθεωρητοῦ εἰς καθηγητὰς ἢ διδασκάλους ἄλλων σχολείων πρὸς συμπλήρωσιν ὥρων διδασκαλίας τῶν ἢ εἰς εἰδικὰ πρόσωπα ἐπὶ ἀποζημιώσει, ἥτις δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ μηνιαίως τὰς 200 δραχμὰς δι' ἐκάστην ὥραν καθ' ἑβδομάδα διδασκαλίας.

6. Διευθύνται τοῦ Διδασκαλείου τῆς οἰκοκυρικῆς ἐκπαιδεύσεως διορίζονται:

1) Οἱ προὔληρητέσαντες ὡς διευθύνται Διδασκαλείου οἰκοκυρικῆς ἐκπαιδεύσεως ἰσοτίμου.

2) Πτυχιούχοι Διδασκαλείων Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως, διδάξαντες ἐπὶ τριετίαν εἰς σχολεῖα τῆς Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως καὶ εἰδικῶς σπουδάσαντες ἐπὶ διετίαν τοῦλάχιστον τὰ οἰκοκυρικὰ μαθήματα ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ ἢ Ἀμερικῇ.

Οἱ τοιοῦτοι διορίζονται ὡς πρωτοβάθμιοι καθηγηταὶ ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ τμηματάρχου β' τάξεως, δυνάμενοι μετὰ πενταετῆ εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν νὰ προαχθῶσιν εἰς τμηματάρχας α' τάξεως καὶ μετὰ ἑτέραν πενταετῆ ὑπηρεσίαν εἰς διευθυντὰς β' τάξεως.

Δευτεροβάθμιοι καθηγηταὶ τῶν οἰκοκυρικῶν μαθημάτων διορίζονται :

1) Πτυχιούχοι τοῦ Διδασκαλείου τῆς Οἰκοκυρικῆς Ἐκπαιδεύσεως, ἔχουσαι διετῆ τοῦλάχιστον ὑπηρεσίαν διδασκαλίας τῶν οἰκοκυρικῶν μαθημάτων ἐν σχολείοις τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως, δυνάμεναι μετὰ τριετῆ εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν ἐν τῷ Διδασκαλείῳ νὰ προαχθῶσιν εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ τμηματάρχου β' τάξεως.

2) Οἱ διδάξαντες ἐπὶ δεκαετίαν εἰς τὰ Διδασκαλεῖα τῆς Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως τὰ οἰκοκυρικὰ μαθήματα, δυνάμενοι μετὰ πενταετῆ εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν νὰ προαχθῶσιν εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ τμηματάρχου β' τάξεως.

3) Πτυχιούχοι τοῦ Διδασκαλείου τῆς Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως, ἔχοντες διετεῖς σπουδὰς οἰκοκυρικῆς ἐκπαιδεύσεως ἐν Ἑσπερίᾳ ἢ Ἀμερικῇ, δυνάμενοι μετὰ τριετῆ εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν νὰ προαχθῶσιν εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ τμηματάρχου δευτέρας τάξεως καὶ μετὰ πενταετῆ εἰσέτι εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ τμηματάρχου πρώτης τάξεως.

4) Ἀπόφοιτοι γυμνασιακοῦ παρθεναγωγείου ἢ ἀστικοῦ σχολείου θηλέων, εἰδικῶς ἐπὶ διετίαν ἐν Ἑσπερίᾳ ἢ Ἀμερικῇ σπουδάσαι τὰ οἰκοκυρικὰ μαθήματα, δυνάμεναι μετὰ πενταετῆ εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν νὰ προαχθῶσιν εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ τμηματάρχου δευτέρας τάξεως.

Ἐν ἑλλείψει τῶν ἀνωτέρω δύνανται νὰ διορισθῶσι καὶ δημοδασκάλοισι καὶ νηπιαγωγοί, τυχοῦσαι πτυχίου διδασκαλίας τῶν οἰκιακῶν ἔργων ἐνώπιον εἰδικῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς καὶ ἔχουσαι τριετῆ τοῦλάχιστον ὑπηρεσίαν δημοδιδασκαλίας ἢ νηπιαγωγῆς ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ γραμματέως α' τάξεως, δυνάμεναι μετὰ πενταετῆ ὑπηρεσίαν νὰ προαχθῶσιν εἰς εἰσηγητὰς.

Δευτεροβάθμιοι καθηγηταὶ τῆς χημείας καὶ τῶν φυσικῶν

διορίζονται οἱ κεκτημένοι πτυχίου χημείας ἢ φυσικῶν τοῦ ἡμετέρου Πανεπιστημίου, δυνάμενοι μετὰ πενταετοῦς εὐδοξίμου ὑπηρεσίας νὰ προαχθῶσιν εἰς τμηματάρχας β' τάξεως καὶ μετὰ πενταετῆ εἰσέτι εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν εἰς τμηματάρχας α' τάξεως. Πρὸς διορισμὸν εἰς τὸ διδασκαλεῖον τῆς οἰκοκυρικῆς ἐκπαιδεύσεως προτιμῶνται αἱ γυναῖκες ἐκ τῶν ἐχόντων τ' ἀνωτέρω προσόντα.

Τὸ ὑπηρετικὸν προσωπικὸν τοῦ διδασκαλείου τῆς οἰκοκυρικῆς ἐκπαιδεύσεως, ἀποτελούμενον ἐξ ἑνὸς ἐπιστάτου ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ κλητῆρος δ' τάξεως καὶ μιᾶς ὑπηρετίας καὶ ἑνὸς θυρωροῦ ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ κλητῆρος δ' τάξεως διορίζεται δι' Ὑπουργικῆς πράξεως μετὰ πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Χαροκοπείου Σχολῆς.

7. Οἱ ἀποτελοῦντες τὸ διδακτικὸν προσωπικὸν τοῦ διδασκαλείου τῆς οἰκοκυρικῆς ἐκπαιδεύσεως εἶναι δημόσιοι ὑπάλληλοι, ἕξομοιούμενοι καθ' ὅλα πρὸς τοὺς ὁμοιοβάθμους τῶν τῶν δημοσίων σχολείων, διορίζονται δὲ μετὰ πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Χαροκοπείου Σχολῆς καὶ γνωμοδότησιν τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου.

Ἐπίσης δημόσιοι ὑπάλληλοι εἶναι καὶ οἱ ἀποτελοῦντες τὸ ὑπηρετικὸν προσωπικὸν τοῦ διδασκαλείου, ἐφ' ὧν ἀσχεῖ πειθαρχικὴν ἐξουσίαν καὶ τὸ Δ. Σ. τῆς Σχολῆς, ἔχον τὸ δικαίωμα νὰ τιμωρῇ αὐτοὺς μὲ ἐπίπληξιν καὶ πρόστιμον ἴσον πρὸς τὸ ἥμισυ τοῦ μηνιαίου μισθοῦ τῶν.

Τὰ ἔξοδα γραφείου καὶ καθαριότητος χορηγοῦνται εἰς τὴν διευθύντριαν τοῦ διδασκαλείου μέχρι δρ. 150 μηνιαίως, ὀριζόμεναι ὑπὸ τοῦ Δ. Σ.

III. Δημοδιδάσκαλοι. — Διδασκαλεῖα δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως.

1. Μέχρι τοῦδε ἡ μόρφωσις τῶν δημοδιδασκάλων ἦτο ἀνομοιογενής, διότι ἄλλοι μὲν ἐξ αὐτῶν προήρχοντο ἐκ μονοταξίων διδασκαλείων, ἄτινα ἐλάμβανον μαθητὰς μὲ ἀπολυτήριον γυ-

μνασίου, ἄλλοι ἐκ τριταξίων διδασκαλείων, ἅτινα ἐλάμβανον μαθητὰς μὲ ἐνδεικτικὸν β' τάξεως τετραταξίου γυμνασίου, ἄλλοι ἐκ πενταταξίων διδασκαλείων, ἅτινα ἐδέχοντο μαθητὰς μὲ ἀπολυτήριον Ἑλληνικοῦ σχολείου καὶ ἄλλοι ἐξ ἑξαταξίων διδασκαλείων, ἅτινα ἐδέχοντο μαθητὰς μὲ ἀπολυτήριον τῆς σ' τάξεως τοῦ δημοτικοῦ σχολείου.

Τὴν ἀνομοιογένειαν αὐτὴν, ἣτις βεβαίως δὲν ἦτο πρὸς τὸ καλὸν τῆς ἐκπαιδεύσεως, ἐθεράπευσεν ὁ τελευταίως ψηφισθεὶς περὶ διδασκαλείων νόμος. Κατ' αὐτὸν πάντα τὰ διδασκαλεῖα τοῦ Κράτους θὰ εἶναι πεντατάξια. Τὰ διδασκαλεῖα διαίρουνται εἰς ἄρρένων, εἰς ἃ φοιτῶσι μόνον ἄρρυνα, θηλέων, εἰς ἃ φοιτῶσι μόνον θήλεα καὶ μικτά, εἰς ἃ φοιτῶσι καὶ ἄρρυνα καὶ θήλεα. Ἰδρύνονται δὲ ταῦτα, ἀναγνωρίζονται καὶ καταργοῦνται διὰ Π. Δ. προτάσει τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου, τὸ ὁποῖον ὀρίζει ἐκάστοτε τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν, τὸ εἶδος των (ἄρρένων, θηλέων ἢ μικτῶν), τὴν ἔδραν, τὸ ἀναγκαῖον προσωπικὸν καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν εισακτέων κατ' ἔτος μαθητῶν καὶ μαθητριῶν. Δι' ὁμοίου διατάγματος δύναται νὰ μετατεθῆ ἢ ἔδρα τοῦ διδασκαλείου ἢ νὰ μεταβληθῆ τὸ εἶδος αὐτοῦ.

2. Εἰς τὰ πεντατάξια διδασκαλεῖα διδάσκονται τὰ ἑξῆς μαθήματα :

- α) Θρησκευτικά.
- β) Φιλοσοφικά καὶ παιδαγωγικά.
- γ) Ἡ Ἱστορία καὶ ἡ ἰσχύουσα νομοθεσία τῆς παρ' ἡμῖν δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως.
- δ) Ἀρχαῖα καὶ Νέα Ἑλληνικά.
- ε] Γαλλικὴ, Ἀγγλικὴ ἢ Γερμανικὴ γλῶσσα.
- στ) Ἱστορία.
- ζ) Γεωγραφία.
- η) Μαθηματικά καὶ Κοσμογραφία.
- θ) Φυσιγνωστικά.
- ι) Ὑγιεινὴ καὶ Νοσηλευτικὴ.
- ια) Πολιτειακὴ ἀγωγή.

ιβ) Οἰκιακὴ οἰκονομία καὶ Οἰκιακὰ ἔργα (ἐν τοῖς τῶν θηλέων).

ιγ) Γεωπονία καὶ ζωοτεχνία.

ιδ) Ὅδινὴ καὶ ὄργανικὴ μουσικὴ (τετράχορδον, ἁρμόνιον, κλειδοκύμβαλον, μανδολίνον), ἐν δὲ τοῖς τῶν ἄρρένων καὶ ἐκκλησιαστικὴ μουσικὴ.

ιε) Ἰχνογραφία καὶ καλλιγραφία.

ιστ) Χειροτεχνία.

ιζ) Γυμναστικὴ, παιδιαί, ἀθλητικαὶ παιδιαί καὶ προσκοπισμός, ἐν δὲ τοῖς τῶν ἄρρένων καὶ σκοποβολία.

Εἰς τὰ ἀνωτέρω μαθήματα δύναται νὰ προστεθῶσι καὶ ἄλλα, ἢ νὰ ἀφαιρεθῶσι τινα ἐξ αὐτῶν ἢ καὶ νὰ συγχωνευθῶσι τοιαῦτα διὰ διατάγματος ἐκδιδουμένου μετὰ πρότασιν τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου. Τὸ ἀναγκαῖον τυχὸν προσωπικὸν πέραν τοῦ νομίμου ὀρίζεται ὑπὸ τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου, ὑπὸ τοῦ ὁποῖου ὀρίζεται ἐπίσης τὸ πρόγραμμα τῶν μαθημάτων ὡς καὶ ἡ κατανομή αὐτῶν εἰς τὰς διαφόρους τάξεις. Τὸ πρόγραμμα τῶν διδασκαλείων δύναται νὰ παραλλάσῃ ἀνολόγως τῶν ἐν ἑκάστῳ μέρει τοπικῶν συνθηκῶν. Κατόπιν ἠτιολογημένης αἰτήσεως τῶν συλλόγων τῶν καθηγητῶν διδασκαλείου τινὸς καὶ μετ' ἔγκρισιν τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου δύναται νὰ ἐπιτραπῆ εἰς αὐτὸ ἀπόκλισις ἀπὸ τοῦ καθιερωμένου προγράμματος ὡς πρὸς τὸ ἀναλυτικὸν ἢ τὸ ὄρολόγιον πρόγραμμα. Δύναται πρὸς τούτοις ὑπὸ τοῖς αὐτοῖς ὡς ἄνω ὅρους νὰ ἐπιτραπῆ πρὸς πειραματισμὸν ἀπόκλισις ἀπὸ τοῦ ὑπὸ τῶν κειμένων νόμων ὀριζομένου τρόπου ἐξετάσεων καὶ βαθμολογίας τῶν μαθητῶν.

3. Δεκτοὶ εἰς εἰσιτήριον ἐξέτασιν διὰ τὴν πρώτην τάξιν τῶν πενταταξίων διδασκαλείων γίνονται οἱ ἔχοντες :

α) σωματικὴν ἀρτιμέλειαν καὶ εὐεξίαν, βεβαιουμένην ὑπὸ τοῦ ἰγυειονομικοῦ ἐπιθεωρητοῦ τῆς περιφερείας ἢ τινος τῶν σχολικῶν ἰατρῶν καὶ ἐν ἑλλείψει τούτων ὑπὸ τοῦ διδάσκοντος τὴν σχολικὴν ὑγιεινὴν.

β) ἡλικίαν δεκατεσσάρων ἐτῶν συμπληρωμένων, οὐχὶ δὲ ἀνωτέραν τῶν δέκα ἑξ ἑτῶν.

γ) ἔνδεικτικὸν προαγωγῆς δευτέρας τάξεως ἑξαταξίου γυμνασίου ἢ πρακτικοῦ λυκείου ἢ ἀπολυτήριον διταξίου ἡμιγυμνασίου.

4. Τὸ διδακτικὸν προσωπικὸν τῶν πενταταξίων διδασκαλείων ἀποτελεῖται :

α) ἔκ τοῦ διευθυντοῦ, δίδοντας τὴν γενικὴν κατεύθυνσιν εἰς τὴν ἐργασίαν καὶ τὴν σχολικὴν ζωὴν τοῦ διδασκαλείου καὶ διδάσκοντας τὰ φιλοσοφικὰ καὶ παιδαγωγικὰ ἢ καὶ ἄλλο μᾶθημα κατ' ἴδιον ἐκλογὴν ἔκ τῶν διδασκομένων ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ καὶ τοῦ λοιποῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ.

β) ἔκ τοῦ ὑποδιευθυντοῦ, βοηθοῦντος τὸν διευθυντὴν εἰς τὴν διδασκαλίαν τῶν φιλοσοφικῶν καὶ παιδαγωγικῶν καὶ εἰς τὰς διδακτικὰς ἀσκήσεις, διδάσκοντας τὴν ἱστορίαν καὶ τὴν ἰσχύουσαν νομοθεσίαν τῆς παρ' ἡμῖν δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ ἀναπληροῦντος τὸν διευθυντὴν, ἑλλείποντα, ἀπόντα ἢ κωλύμενον.

γ) ἔκ πρωτοβαθμίων ἢ δευτεροβαθμίων καθηγητῶν, τριῶν φιλολόγων, ἑνὸς τῶν φυσικῶν, ἑνὸς τῶν μαθηματικῶν, ἑνὸς τῆς γεωπονίας καὶ ζωοτεχνίας, ἑνὸς διδασκάλου ἢ καθηγητοῦ τῆς ὥδικης, τῆς ἐνοργάνου μουσικῆς καὶ τῆς βυζαντινῆς ἐκκλησιαστικῆς, ἑνὸς διδασκάλου ἢ καθηγητοῦ τῆς γυμναστικῆς, ἑνὸς τῆς καλλιγραφίας καὶ ἑνὸς τῆς χειροτεχνίας. Τὸ μᾶθημα τῆς ὑγιεινῆς διδάσκεται ὑπὸ τοῦ ὑγειονομικοῦ ἐπιθεωρητοῦ τῆς περιφερείας ἢ ὑπὸ τινος τῶν σχολιάτρων, διοριζομένου προτάσει τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου. Τὸ μᾶθημα τῆς πολιτειακῆς ἀγωγῆς ἀνατίθεται προτάσει τοῦ οἰκείου διευθυντοῦ εἰς εἰδικὸν ἐπιστήμονα ἐπὶ ἀποζημιώσει μέχρι 200 δρ. κατὰ μῆνα δι' ἑκάστην καθ' ἑβδομάδα ὥραν διδασκαλίας ἢ ἐν ἑλλείψει τοιούτου εἰς τινὰ τῶν φιλολόγων καθηγητῶν τοῦ διδασκαλείου πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ὑποχρεωτικῶν ὥρῶν διδασκαλίας. Ἡ διδασκαλία τῆς βυζαντινῆς μουσικῆς δύναται ν' ἀνατεθῇ εἰς εἰδικὸν προσλαμβανόμενον ἐπὶ ἐπιμισθίῳ δρ. 150 μηνιαίως δι' ἑκάστην καθ' ἑβδομάδα ὥραν διδασκαλίας. Τὸ μᾶθημα τῆς ἰχνογραφίας καὶ χειροτεχνίας δύναται νὰ διδάσκηται ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ διδασκάλου. Ἐφ' ὅσον οὗτος κέκτηται εἰδικοῦ πτυχίου δι' ἀμφοτέρω τὰ μαθήματα

ταῦτα. Ἡ διδασκαλία τῶν Θρησκευτικῶν ἀνατίθεται ὑπὸ τοῦ γενικοῦ ἐπιθεωρητοῦ εἰς τινὰ τῶν ἐν τῇ αὐτῇ πόλει καθηγητῶν τῶν Θρησκευτικῶν πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ὑποχρεωτικῶν ὥρῶν διδασκαλίας. Εἰς τὰ διδασκαλεῖα τῶν θηλέων ὡς καὶ εἰς τὰ μικτὰ διορίζεται προσέτι μία διδασκάλισσα τῆς οἰκιακῆς οἰκονομίας καὶ τῶν οἰκιακῶν ἔργων.

Ὁ μὲν διευθυντὴς τοῦ διδασκαλείου ὑποχρεοῦται νὰ διδάσκη 10 ὥρας καθ' ἑβδομάδα, ὁ δὲ ὑποδιευθυντὴς 14 καὶ τὸ λοιπὸν προσωπικὸν ἐπὶ 20 ὥρας καθ' ἑβδομάδα, πάντες δὲ λαμβάνουν ὡς ἐπιμισθιον τὸ ἐν τέταρτον τῶν μηνιαίων τῶν ἀποδοχῶν, ἀπαγορευομένης εἰς αὐτοὺς πάσης ἄλλης ἰδιωτικῆς ἐργασίας. Ἐκτὸς τῆς διδασκαλίας ὑποχρεοῦνται τόσον ὁ διευθυντὴς καὶ ὑποδιευθυντὴς ὅσον καὶ τὸ λοιπὸν προσωπικὸν νὰ λαμβάνουν ἐνεργὸν μέρος εἰς τὰς συνεδριάσεις τοῦ προσωπικοῦ καὶ τὴν σχολικὴν ζωὴν καὶ νὰ βοηθοῦν εἰς ὅλην τὴν ἐργασίαν καὶ ὑπηρεσίαν τοῦ διδασκαλείου, τῆς ὑποχρεωτικῆς αὐτῶν ἐργασίας ὀριζομένης εἰς 24 ὥρας καθ' ἑβδομάδα. Εἰς συμπλήρωσιν τῶν κεκανονισμένων ὥρῶν διδασκαλίας δύναται κατόπιν αἰτήσεως τοῦ διευθυντοῦ τοῦ διδασκαλείου ν' ἀνατεθοῦν εἰς τοὺς καθηγητὰς καὶ διδασκάλους ὑπὸ τοῦ γενικοῦ ἐπιθεωρητοῦ μαθήματα τῆς εἰδικότητός των καὶ ἐν ἄλλῳ σχολείῳ τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως τῆς αὐτῆς πόλεως.

Ἐφ' ὅσον ἡ θέσις τοῦ διευθυντοῦ ἢ ὑποδιευθυντοῦ ἐν διδασκαλείῳ ἠθέλεν εἶναι κενή, δύναται νὰ διορίζηται ἐν αὐτῷ εἰδικὸς πρωτοβάθμιος καθηγητὴς τῶν παιδαγωγικῶν μαθημάτων, ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει ἡ θέσις τοῦ ἑλλείποντος διευθυντοῦ ἢ ὑποδιευθυντοῦ δὲν θεωρεῖται κενή. Ὁ καθηγητὴς οὗτος βοηθεῖ τὸν διευθυντὴν ἢ ὑποδιευθυντὴν εἰς τὴν διδασκαλίαν τῶν φιλοσοφικῶν καὶ παιδαγωγικῶν μαθημάτων καὶ εἰς τὰς διδακτικὰς ἀσκήσεις. Ἐλλείποντος δὲ διευθυντοῦ καὶ ὑποδιευθυντοῦ διδάσκει οὗτος πάντα τὰ παιδαγωγικὰ καὶ φιλοσοφικὰ μαθήματα καὶ διευθύνει τὰς παιδαγωγικὰς ἀσκήσεις. Ἐν ἑλλείψει διευθυντοῦ καὶ ὑποδιευθυντοῦ τὰ ἔργα αὐτῶν δύναται ν' ἀνατεθοῦν προτάσει τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου δι' Ὑπουργικῆς πράξεως ἢ

εἰς τὸν εἰδικὸν καθηγητὴν τῶν παιδαγωγικῶν ἢ εἰς ἓνα τῶν καθηγητῶν τῶν ἐπιστημονικῶν μαθημάτων τοῦ διδασκαλείου ἐπὶ ἐπιμισθίῳ δρ. 300 κατὰ μῆνα.

5. Εἰς ἕκαστον διδασκαλεῖον προσαρτῶνται δύο μικτὰ πρότυπα δημοτικὰ σχολεῖα, ἐν πολυτάξιον καὶ ἐν μονοτάξιον. Οἱ ἐν τοῖς προτύποις δημοτικοῖς σχολείοις διδάσκοντες δημοδιδασκαλοὶ καὶ δημοδιδασκάλισσαι λαμβάνουν ὡς ἐπιμισθίον τὸ 1/4 τῶν μηνιαίων τῶν ἀποδοχῶν, ἀπαγορευομένης εἰς αὐτοὺς πάσης ἄλλης ἰδιωτικῆς διδασκαλίας. Οὗτοι ὑποχρεοῦνται νὰ παραμένουν ἐν τῷ προτύπῳ καθ' ὅλας τὰς ἐργασίμους ὥρας μετέχοντες τῆς σχολικῆς ζωῆς καὶ τῶν παιδαγωγικῶν συνεδριῶν. Τὰ μαθήματα προσηρηθέντων εἰς τὰ διδασκαλεῖα προτύπων δημοτικῶν σχολείων παρατείνονται μέχρι τῆς λήξεως τῶν ἀπολυτηρίων ἐξετάσεων τῶν διδασκαλείων.

6. Ὁ διευθυντὴς τοῦ διδασκαλείου ἀσκεῖ καθήκοντα καὶ ἔχει δικαιώματα γενικοῦ μὲν ἐπιθεωρητοῦ τῶν σχολείων ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ διδασκαλείου, ἐπιθεωρητοῦ δὲ τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδύσεως ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν προτύπων. Ἡ ἐπιθεώρησις τῶν διδασκαλείων γίνεται ὑπὸ δύο ἐκπαιδευτικῶν συμβούλων, ὑποδεικνυομένων κατὰ τὴν ἐννοχίαν ἐκάστου σχολικοῦ ἔτους ὑπὸ τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου ἐπίσης κατανέμονται τὰ ὑφ' ἐκτέρου συμβούλου ἐπιθεωρητέα διδασκαλεῖα.

Οἱ διευθυνταὶ τῶν διδασκαλείων τοῦ Κράτους, δημοσίων καὶ ἀνεγνωρισμένων, συνέρχονται ἀνὰ διετίαν εἰς συνέδριον κατὰ τὸ πρῶτον δεκαήμερον μετὰ τὴν λήξιν τοῦ σχολικοῦ ἔτους ἐν Ἀθήναις ἢ Θεσσαλονίκῃ ὑπὸ τὴν προεδρίαν ἐνὸς ἐκπαιδευτικοῦ συμβούλου, ὑπὸ τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου ὀριζομένου, πρὸς συζητήσιν θεμάτων σχετικῶν πρὸς τὰς ἐργασίας τῶν διδασκαλείων. Ἡ ἔδρα τοῦ συνεδρίου ὀρίζεται ἐκάστοτε διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ, αἱ δὲ λεπτομέρειαι τῆς διεξαγωγῆς τῶν ἐργασίῶν αὐτοῦ διὰ πράξεως τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου. Οἱ συνερχόμενοι λαμβάνουν, πλὴν τῶν ἐν τῇ ἔδρᾳ τοῦ συνεδρίου ὑπηρετούντων, τὰ ὁδοιπορικά των ἔξοδα καὶ ἡμερησίαν ἀποζημίωσιν ἴσην πρὸς τὰς ἡμερησίας ἀποδοχὰς των κατὰ τὴν διάκρισιν τῶν

ἐργασιῶν τοῦ συνεδρίου, τὸ ὁποῖον δὲν δύναται νὰ παραταθῇ πλέον τῶν ὀκτῶ ἡμερῶν.

7. Τὰ διδασκαλεῖα ὑποχρεοῦνται χάριν τῶν μαθητῶν τῶν δύο ἀνωτέρων τάξεων νὰ διοργανῶνουν ἀνὰ τὸ Κράτος ἐκδρομὰς. Πρὸς διευκόλυνσιν δὲ τῆς συμμετοχῆς τῶν μαθητῶν εἰς τὰς ἐκδρομὰς ταύτας ἀναγράφεται κατ' ἔτος εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Κράτους πίστωσις οὐχὶ κατωτέρα τῶν 600.000 δραχμῶν, κατανεμομένη διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ εἰς τὰ κρατικὰ διδασκαλεῖα κατόπιν αἰτήσεως τῶν διευθυντῶν αὐτῶν.

8. Εἰς τὰ διδασκαλεῖα διορίζονται εἰς μὲν τῶν ἀρρένων εἰς ἐπιμελητῆς, εἰς δὲ τῶν θηλέων μία ἐπιμελήτρια ἐπὶ βαθμῶν καὶ μισθῷ γραφῶς α' τάξεως, εἰς κηπουρὸς ἐπὶ βαθμῶν καὶ μισθῷ κλητῆρος α' τάξεως καὶ εἰς ἢ δύο ὑπηρετὰ ἢ ὑπηρετρίαι.

Ἐπιμεληταὶ διορίζονται οἱ ἔχοντες ἀπολυτήριον Ἑλληνικοῦ σχολείου ἢ ἐνδεικτικὸν ἀντιστοίχου τάξεως ἄλλου σχολείου, πιστοποιητικὸν ὅτι ἐξεπλήρωσαν τὴν στρατιωτικὴν των ὑπηρεσίαν ἢ ὅτι ἀπηλλάγησαν ταύτης νομίμως καὶ δὲν κατεδικάσθησαν εἰς ποινὴν στεροῦσαν αὐτοὺς τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων καὶ ἡλικίαν ἀνωτέραν τῶν 30 ἐτῶν, ἐπιμελήτρια δὲ διορίζονται αἱ ἔχουσαι ἡλικίαν ἀνωτέραν τῶν 25 ἐτῶν καὶ ἀπολυτήριον Ἑλληνικοῦ σχολείου ἢ ἀστικοῦ σχολείου θηλέων ἢ ἑξατάξιων δημοτικῶν σχολείων. Ὁ διορισμὸς καὶ ἡ ἀπόλυσις τοῦ ἐπιμελητοῦ καὶ τοῦ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ γίνεται διὰ πράξεως τοῦ διευθυντοῦ τοῦ διδασκαλείου δημοσιευομένης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ συλλόγου τῶν καθηγητῶν τοῦ διδασκαλείου, ὅστις ἀσκεῖ ἐπ' αὐτῶν καθήκοντα πειθαρχικοῦ συμβουλίου. Πειθαρχικὴν ἔξουσίαν ἐπὶ τούτων ἀσκεῖ καὶ ὁ διευθυντὴς τοῦ διδασκαλείου, ὅστις ἔχει δικαίωμα νὰ τιμωρῇ αὐτοὺς δι' ἐπιπλήξεως καὶ προστίμου μέχρι τοῦ ἡμίσεως τοῦ μηνιαίου μισθοῦ των. Δι' ἔξοδα γραφείου καὶ καθαριότητος τοῦ διδασκαλείου χορηγοῦνται εἰς τὸν διευθυντὴν αὐτοῦ δραχμαὶ 150 κατὰ μῆνα.

9. Αἱ γεωπονικαὶ ἀσκήσεις τῶν μαθητῶν τῶν διδασκαλείων διεξάγονται ἐν τῷ ἀγροκηπίῳ τοῦ ἐν τῇ ἔδρᾳ τοῦ διδασκαλείου

γεωργικοῦ σταθμοῦ. Ἐν ἐλλείψει τοιούτου ἰδρύεται εἰς ἕκαστον διδασκαλεῖον ἰδιαιτερον ἀγροκήπιον, τοῦ ὁποίου προϊστάμενος εἶναι ὁ καθηγητὴς τῶν γεωπονικῶν μαθημάτων. Πρὸς καλλιέργειαν τούτου προσλαμβάνονται προτάσει τοῦ οἰκείου καθηγητοῦ ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ διδασκαλείου κηπουροὶ μέχρι τριῶν ἐπὶ ἐπιμισθίῳ, κανονιζομένῳ διὰ τῆς πράξεως τῆς προσλήψεως τῶν ἢ ὀριζομένων ἐκάστοτε δι' ἰδίας πράξεως τοῦ διευθυντοῦ τοῦ διδασκαλείου. Πρὸς ἴδρυσιν καὶ συντήρησιν τῶν ἀγροκηπίων τούτων ἀναγράφεται κατ' ἔτος ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ἢ ἀπατουμένη πίστωση, κατανεμομένη διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ εἰς τὰ διάφορα διδασκαλεῖα ἐπὶ τῇ βάσει ἠτιολογημένων προτάσεων τῶν οἰκείων διευθυντῶν, μετὰ γνώμην τοῦ καθηγητοῦ τῶν γεωπονικῶν μαθημάτων.

10. Εἰς ἕκαστον διδασκαλεῖον ἑκατέρου τῶν φύλων ἰδρύεται διὰ διατάγματος οἰκοτροφεῖον. Εἰς τὸ οἰκοτροφεῖον γίνονται δεκτοὶ ὡς ὑπότροφοι τοῦ Κράτους ἢ δήμων ἢ κοινοτήτων ἢ συλλόγων ἢ ἑταιρειῶν ἐκ τῶν ἐπιτυγχανόντων κατὰ τὰς εἰσιτηρίου ἐξετάσεις οὐχὶ περισσότεροι τῶν τεσσαράκοντα ἑτησίως δι' ἑκάστην τάξιν διδασκαλείου. Οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ γίνουν ὑπότροφοι ὑποχρεοῦνται νὰ υποβάλουν εἰς τὸν διευθυντὴν τοῦ διδασκαλείου αἴτησιν, προσυπογραφομένην ὑπὸ τῶν γονέων ἢ κηδεμόνων των, δι' ἧς νὰ δηλώνουν, ὅτι ἀναλαμβάνουν τὰς κατοτέρω διαλαμβανόμενας ὑποχρεώσεις τῶν ὑποτρόφων τοῦ Κράτους. Οἱ ὑπότροφοι δήμων ἢ κοινοτήτων ἢ συλλόγων ἢ ἑταιρειῶν, προτεινόμενοι διὰ πράξεως τῶν οἰκείων συμβουλίων, εἰδικῶς δὲ διὰ μὲν τὰ διδασκαλεῖα τῶν ἀρρένων οἱ καταγόμενοι ἐξ ἀγροτικῶν καὶ ξενοφώνων μερῶν μαθηταί, διὰ δὲ τὰ διδασκαλεῖα τῶν θηλέων αἱ καταγόμεναι ἐκ ξενοφώνων κοινοτήτων, προτιμῶνται παντὸς ἄλλου κατὰ τὴν εἰσγωγὴν αὐτῶν εἰς τὸ διδασκαλεῖον, ἐφ' ὅσον ἐπιτυχάνουν εἰς τὴν εἰσιτηρίου δοκιμασίαν. Ἄν δηλ. ὑποθέσωμεν, ὅτι ὠρίσθη εἰς 30 ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν τῆς α' τάξεως διδασκαλείου τινὸς καὶ ὑπέστησαν τὰς εἰσιτηρίου ἐξετάσεις 70, ἐξ ὧν ἐπέτυχον οἱ 40, θὰ ἔπρεπε νὰ γίνουν δεκτοὶ πρὸς ἔγγραφὴν εἰς τὸ διδασκαλεῖον οἱ πρῶτοι 30 κατὰ σειρὰν ἐπιτυ-

χίας. Ἐν τούτοις ἂν μετὰ τοὺς 30 τούτους ὑπάρχουν 4 ὑπότροφοι δήμων κλπ., θὰ ἔγγραφον εἰς τὸ διδασκαλεῖον οἱ 4 οὗτοι καὶ κατόπιν ἀπὸ τοὺς ἐπιτυχόντας οἱ ὑπόλοιποι 26.

Οἱ ὑπότροφοι διατῶνται καθ' ὅλον τὸν χρόνον τῶν σπουδῶν των καὶ ἐπὶ δέκα κατ' ἔτος μῆνας (ἦτοι ἀπὸ 1 Σεπτεμβρίου μέχρι 30 Ἰουνίου) ἐν τῷ οἰκοτροφείῳ, λαμβάνοντες προσέτι καὶ τὸν ἀναγκαῖον ἱματισμόν. Ἐξαιρετικῶς δύνανται νὰ παραμένουν ἐν τοῖς οἰκοτροφείοις τῶν διδασκαλείων καὶ κατὰ τοὺς μῆνας Ἰούλιον καὶ Αὐγούστον ἐκ τῶν μαθητῶν ὅσοι εἶναι ὄρφανοὶ πατρὸς καὶ μητρὸς ἢ καὶ ἄλλοι ὑπότροφοι κατ' ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ, μετὰ πρότασιν τοῦ διευθυντοῦ τοῦ διδασκαλείου καὶ γνωμοδότησιν τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου.

Οἱ ὑπότροφοι διορίζονται ὡς ἑξῆς: Εἰς τὴν ἀρχὴν ἑκάστου σχολικοῦ ἔτους ὁ διευθυντὴς τοῦ διδασκαλείου υποβάλλει εἰς τὸ Ὑπουργεῖον πίνακα τῶν διοριστέων ὡς ὑποτρόφων δι' ἀναφορᾶς, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐπισυνάπτει τὰς δηλώσεις αὐτῶν ὅτι ἀναλαμβάνουν τὰς ὑποχρεώσεις τῶν ὑποτρόφων. Ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ πίνακος τούτου ἐκδίδεται Π. Δ. περὶ τοῦ διορισμοῦ τῶν ὑποτρόφων, τὸ ὁποῖον κοινοποιεῖται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου εἰς ἕκαστον ἐξ αὐτῶν. Τὰ ἔγγραφα τῶν διορισμῶν ἀποτελοῦν τὰ δικαιολογητικὰ πρὸς λήψιν τῆς ὑποτροφίας.

Ὑπότροφοι δεικνύοντες ἀμέλειαν συστηματικὴν ἢ ἀπρεπῆ καὶ ἀσυμβίβαστον διαγωγὴν ἢ ἀπορριπτόμενοι κατὰ τὰς πραγματικὰς ἐξετάσεις ἐξ ὑπατιότητος των στεροῦνται τῆς ὑποτροφίας ἀποφάσει τοῦ συλλόγου τῶν διδασκόντων ἐν ἑκάστῳ διδασκαλεῖῳ, κυρουμένη ὑπὸ τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ γενικοῦ ἐπιθεωρητοῦ, ἢ διαπίστωσης τῆς ἀμελείας ἢ τῆς ἀπρεποῦς καὶ ἀσυμβίβαστου διαγωγῆς τοῦ μαθητοῦ ἢ ἢ ἀπόρριψις τοῦ μαθητοῦ δὲν δύναται ν' ἀποτελέσῃ αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν λόγον διακοπῆς τῆς ὑποτροφίας αὐτοῦ, ἀλλὰ δέον νὰ γίνῃ εἰδικὴ ἐπὶ τούτῳ πράξις τοῦ συλλόγου τῶν καθηγητῶν καὶ νὰ ἐγκριθῇ αὐτὴ ὑπὸ τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου.

Οἱ διανύσαντες τὰς σπουδὰς των ἐν πολυταξίῳ διδασκαλεῖῳ ὑποχρεοῦνται μετὰ τὴν ἐξ αὐτοῦ ἀποφοίτησίν των νὰ ὑπηρετή-

σων ὅπου ἤθελον τοποθετηθῆ ὡς δημοδιδάσκαλοι ὑπὸ τοῦ Κράτους οἱ μὲν ἄρρενες ἐπὶ μίαν δεκαετίαν αἱ δὲ θήλειαι ἐπὶ μίαν ἑπταετίαν. Ὅσοι δὲν μεταβοῦν εἰς ἡν θέσιν ἤθελον διορισθῆ ὡς καὶ ἐκεῖνοι οἵτινες ἤθελον στερηθῆ τὰς ὑποτροφίας κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν σπουδῶν των ἢ ὅσοι ἤθελον διακόψῃ τὰς σπουδὰς των ἐν τῷ διδασκαλείῳ ὑποχρεοῦνται ἀλληλεγγύως μὲ τούς γονεῖς ἢ κηδεμόνας των νὰ ἐπιστρέψουν εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον τὰ δι' αὐτοὺς δαπανηθέντα, ὑπολογιζόμενα εἰς δρ. 6000 κατ' ἔτος καὶ εἰσπραττόμενα παρ' αὐτῶν κατὰ τὰς διατάξεις περὶ δημοσίων ἐσόδων, ἧτοι καὶ διὰ προσωπικῆς κρατήσεως. Τούτους ὑποχρεοῦνται νὰ μνηύσουν, προκειμένου μὲν περὶ τῶν διακοπῶν τὰς σπουδὰς των, οἱ διευθυνταὶ τῶν οἰκείων διδασκαλείων, προκειμένου δὲ περὶ τῶν λοιπῶν ὁ γενικὸς ἐπιθεωρητὴς ἢ ὁ ὑπουργός. Ἐκτὸς τῆς ἀνωτέρω ὑποχρέωσος ὑπέχουν οὗτοι καὶ ποινικὰς εὐθύνας, τιμωρούμενοι κατὰ τὸ ἄρθρ. 402 τοῦ ποινικοῦ νόμου ἐπὶ ἀπιστία δυναμένου δὲ νὰπαλλαγῶν τῶν συνεπειῶν τοῦ νόμου τούτου, μόνον ἂν καταβάλλουν τὰ ὀφειλόμενα. Ἐξαιρετικῶς ὅσοι ἤθελον ἀπορριφθῆ κατὰ τὰς προαγωγικὰς ἐξετάσεις τῶν δύο πρώτων ἐτῶν τῆς εἰς τὸ διδασκαλεῖον φοιτήσεώς των ἢ ὅσοι κατὰ τὸν πρῶτον ἔτος τῆς φοιτήσεώς των ἤθελον ἀποκλεισθῆ τῶν περαιτέρω εἰς τὸ διδασκαλεῖον φοιτήσεως ὡς ἀκατάλληλοι διὰ τὸ διδασκαλικὸν ἐπάγγελμα δύνανται ν' ἀπαλλαγῶν τῶν ἀνωτέρω ὑποχρέωσων, ἂν ὁ σύλλογος τῶν διδασκόντων ἤθελεν ἀποφασίση περὶ τούτου δι' ἀποφάσεώς του, κυρουμένης ὑπὸ τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ γενικοῦ ἐπιθεωρητοῦ. Οἱ ἀποκλειόμενοι τῆς περαιτέρω εἰς τὸ διδασκαλεῖον φοιτήσεως ἐντὸς τοῦ πρώτου τριμήνου τοῦ σχολικοῦ ἔτους δύνανται νὰ ἐγγραφοῦν εἰς ἄλλο σχολεῖον τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως, οὐχὶ ὅμως καὶ διδασκαλεῖον, καὶ μετὰ τὴν λῆξιν τῆς προθεσμίας τῶν ἐγγραφῶν.

Εἰς τὰ οἰκοτροφεία δύνανται νὰ εἰσαχθοῦν καὶ μὴ ὑπότροφοι μαθηταί, ἐφ' ὅσον ἤθελον ἐπιτρέψῃ τοῦτο ὁ διευθυντὴς τοῦ διδασκαλείου. Οὗτοι ὑποχρεοῦνται νὰ καταβάλλουν εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον εἰς τρεῖς δόσεις, ἧτοι ἅμα τῇ ἐγγραφῇ των, τὴν 1

Ἰανουαρίου καὶ τὴν 1 Ἀπριλίου τὰ κεκανονισμένα τροφεῖα, ἅτινα εἰς τὴν ἀρχὴν ἐκάστου σχολικοῦ ἔτους ὀρίζονται διὰ διατάγματος. Εἰς τρεῖς ἐπίσης δόσεις κατὰ τὰς αὐτὰς προθεσμίας δέον νὰ καταβάλλωνται τὰ τροφεῖα καὶ διὰ τούς ὑποτρόφους τῶν δήμων ἢ κοινοτήτων ἢ ἑταιρειῶν ἢ συλλόγων. Δῆμοι καὶ κοινότητες δὲν δικαιοῦνται νὰ διακόψουν τὴν ὑποτροφίαν τῶν ἅπαξ διορισθέντων ὑποτρόφων, ἂν δὲ καθυστερήσουν τὴν καταβολὴν τῶν τροφείων θεωροῦνται ὡς ὀφειλέται τοῦ δημοσίου καὶ πρὸς εἰσπραξίν των καθυστερουμένων ἐφαρμόζονται αἱ περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων διατάξεις. Ἡ ἐκ μέρους ἰδιώτων καθυστέρησις τῶν τροφείων ἐπὶ ἑξάμηνον συνεπάγεται τὴν κατόπιν διαταγῆς τοῦ διευθυντοῦ τοῦ διδασκαλείου ἀποπομπὴν τοῦ οἰκοτρόφου ἐκ τοῦ οἰκοτροφείου. Οἱ λόγῳ καθυστέρησεως τῶν τροφείων ἀποβαλλόμενοι ἐκ τῶν διδασκαλείων μαθηταὶ δικαιοῦνται εἴτε νὰ ἐξακολουθήσουν φοιτοῦντες εἰς τὸ αὐτὸ διδασκαλεῖον ὡς ἐσωτερικοί. εἴτε νὰ μεταγραφῶν εἰς ἄλλο διδασκαλεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον δὲν λειτουργεῖ διδασκαλεῖον.

Φοίτησις ἐξωτερικῶν μαθητῶν εἰς τὰ διδασκαλεῖα, εἰς ἃ λειτουργεῖ οἰκοτροφεῖον, ἐπιτρέπεται μόνον κατόπιν ἀδείας τοῦ διευθυντοῦ τοῦ διδασκαλείου.

Ἐφ' ὅσον εἰς τι διδασκαλεῖον δὲν λειτουργεῖ οἰκοτροφεῖον καὶ ἐφ' ὅσον οἱ μαθηταὶ τοῦ διδασκαλείου τούτου δὲν εἶναι τρόφιμοι τῶν Ἐθνικῶν οἰκοτροφείων, χορηγεῖται εἰς αὐτοὺς ὑποτροφία ἐκ δραχμῶν πεντακοσίων μηνιαίως. Ἐν τὴν τοιαύτην ὑποτροφίαν λαμβάνοντες ὑπέχουν πάσης τῆς ἀνωτέρω μνημονευθείσης ὑποχρέωσος τῶν ὑποτρόφων τοῦ Κράτους, τῶν δι' αὐτοὺς δαπανηθέντων ὑπολογιζομένων εἰς δραχμὰς ἑξ χιλιάδας κατ' ἔτος.

Ἐποτροφίαι 500 δραχμῶν ἐπὶ τοῦ παρόντος θὰ χορηγοῦνται μόνον εἰς τούς μαθητὰς τῶν διδασκαλείων τῶν νέων χωρῶν, οἵτινες μέχρι τοῦδε ἐλάμβανον 300 δραχμῶν μηνιαίαν ὑποτροφίαν,

11. Μέχρι τοῦδε ἐλειτούργουν κατὰ τὸ πρόγραμμα τῶν πολυταξίων διδασκαλείων καὶ αἱ ἱερατικαὶ σχολαί, τὸ πτυχίον

τῶν ὁποίων καὶ παρέιχε δικαίωμα διορισμοῦ εἰς θέσιν δημοδιδασκάλου. Ἐφεξῆς αἱ ἱερατικαὶ σχολαὶ περιορίζονται εἰς τὸν κύριον αὐτῶν σκοπὸν τῆς μορφώσεως τοῦ κλήρου, τὸ δὲ πτυχίον αὐτῶν δὲν παρέχει κανὲν δικαίωμα περὶ διορισμοῦ εἰς θέσιν δημοδιδασκάλου. Ἐξαιρετικῶς οἱ μέχρι τέλους τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1928—1929 λαβόντες πτυχίον ἱερατικῆς σχολῆς ὡς καὶ οἱ μέλλοντες νὰ λάβουν τοιοῦτο κατὰ τὰ δύο προσεχῆ σχολικὰ ἔτη δικαιούνται νὰ διορισθῶν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ πτυχίου των τούτου δημοδιδάσκαλοι. Ἐξαιρετικῶς ἐπίσης τὸ πτυχίον τῆς ἱερατικῆς σχολῆς Βελλᾶς παρέχει δικαίωμα διορισμοῦ εἰς θέσιν δημοδιδασκάλου ἐν δημοτικοῖς σχολείοις Ἑλληνικῶν κοινοτήτων τῆς ἁλλοδαπῆς, οὐχὶ ὅμως καὶ τοῦ Κράτους.

12. Ἐντὸς τοῦ δευτέρου δεκαπενθημέρου τοῦ μηνὸς Ἰουνίου οἱ μαθηταὶ τῆς τελευταίας τάξεως τῶν πενταταξίων διδασκαλείων ὑφίστανται ἀπολυτήριον ἐξέτασιν ἐνώπιον ἐπιτροπῆς, συγκειμένης ἐκ τῶν καθηγητῶν καὶ διδασκάλων τῆς πέμπτης τάξεως καὶ προεδρευομένης ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ διδασκαλείου ἢ τοῦ διευθύνοντος αὐτό. Εἰς τὰς ἀπολυτηρίους ἐξετάσεις τῶν διδασκαλείων δύνανται νὰ παρίστανται ὡς ἐπόπται καὶ ἐκπαιδευτικοὶ σύμβουλοι ἢ γενικοὶ ἐπιθεωρηταὶ τῶν προιφερειῶν, εἰς ἃς ὑπάγονται τὰ διδασκαλεῖα, διοριζόμενοι ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ κατόπιν γνωμοδοτήσεως τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου.

Αἱ ἀπολυτήριοι ἐξετάσεις τῶν διδασκαλείων ἐνεργοῦνται γραπτῶς, προφορικῶς καὶ πρακτικῶς. Καὶ γραπτῶς μὲν ἐξετάζονται οἱ μαθηταὶ εἰς τὰ Θρησκευτικά, τὴν Ἱστορίαν τῆς παιδαγωγικῆς, Ἱστορίαν τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως, Πολιτειακὴν Ἀγωγὴν, Φυσιογνωστικὰ καὶ Γεωπονικά, γραπτῶς καὶ πρακτικῶς εἰς τὰς πρακτικὰς ἀσκήσεις, γραπτῶς καὶ προφορικῶς εἰς τὰ ἀρχαῖα Ἑλληνικά, νέα Ἑλληνικά, Γενικὴν παιδαγωγικὴν καὶ γενικὴν διδακτικὴν καὶ πρακτικῶς μόνον εἰς τὴν Ἰχθυογραφίαν, Χειροτεχνίαν, εἰδικὴν καὶ ἐνόργανον Μουσικὴν. Ἡ εἰς τὰς διδακτικὰς ἀσκήσεις δοκιμασία γινόμενη πρὸ πάσης ἄλλης ἀπολυτηρίου ἐξετάσεως συνίσταται εἰς δοκιμαστικὴν διδασκαλίαν ἐκάστου τῶν ἐξεταζομένων ἐν τῷ προτύπῳ διδασκαλείῳ ὡς

ἐξῆς· ὁ πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς ὀρίζει τὰ πρὸς δοκιμαστικὴν διδασκαλίαν θέματα ἴσα τὸν ἀριθμὸν πρὸ τοὺς ἐξεταζομένους. Ὁ καθορισμὸς τοῦ θέματος εἰς ἕκαστον ἐξεταζόμενον γίνεται διὰ κληρώσεως τρεῖς ὥρας πρὸς τῆς ἐξετάσεως, καθ' ἃς ὁ ἐξεταζόμενος, ἐπιθεωρούμενος καὶ χρησιμοποιῶν τὰ κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ προέδρου ἀναγκαῖα μαθήματα, παρασκευάζεται διὰ τὴν διδασκαλίαν, παραδίδων εἰς αὐτὸν καὶ ἔγγραφον προπαρασκευῆν τῆς διδασκαλίας, ἣτις εἶναι ὑποχρεωτικὴ. Ἐν συνεχείᾳ καὶ ἐντὸς τοῦ ὁρισθέντος χρόνου ὁ ἐξεταζόμενος διεξάγει πλήρως τὴν διδασκαλίαν του ἐν τῷ προτύπῳ τοῦ διδασκαλείου.

Ἡ γραπτὴ δοκιμασία ἐνεργεῖται πρὸ τῆς προφορικῆς ὡς ἐξῆς· Οἱ ἐξεταζόμενοι γράφουν ἐπὶ χάρτου φέροντος ἐν ἀρχῇ τὴν σφραγίδα τοῦ διδασκαλείου καὶ τὴν ὑπογραφήν τοῦ προέδρου τῆς ἐπιτροπῆς. Ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς ἢ δοκιμασία συνίσταται εἰς ἐριμνεϊὰν ἀδιδάκτου τεμαχίου ἐκ τῶν ἐριμνευομένων ἐν τῷ διδασκαλείῳ ἀρχαίων συγγραφέων καὶ ἐκθεσιν ἰδεῶν. Τὸ θέμα τοῦτο ἐκλέγεται διὰ κληρώσεως μεταξὺ πέντε θεμάτων, καταπιεζομένων εὐθὺς πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς γραπτῆς δοκιμασίας ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς ἐπιτροπῆς ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ καθηγητοῦ.

Εἰς τὰ λοιπὰ μαθήματα, ἥτοι Θρησκευτικά, Γενικὴν παιδαγωγικὴν, Γενικὴν διδακτικὴν, Ἱστορίαν παιδαγωγικῆς, Ἱστορίαν δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως, τὴν Πολιτειακὴν Ἀγωγὴν, τὰ Φυσιογνωστικὰ, καὶ τὰ Γεωπονικά, ἡ δοκιμασία συνίσταται εἰς τὴν γραπτὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ζητήματος ἐκ τῆς διεξαχθείσης καθ' ἅπαν τὸ σχολικὸν ἔτος ἐν τῇ πέμπτῃ τάξει τῶν πενταταξίων διδασκαλείων ὅλη ἐξ ἐκάστου τῶν μαθημάτων τούτων. Αὕτη διαιρεῖται ὑπὸ τοῦ διδάξαντος καθηγητοῦ ἢ διδασκάλου εἰς εἴκοσι μαθήματα, ἐξ ὧν ὀρίζεται ἐν ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς ἐπιτροπῆς καὶ τοῦ διδάξαντος διὰ κληρώσεως γινομένης εὐθὺς πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς γραπτῆς ἐξετάσεως. Ὁ χρόνος ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἡ δοκιμασία δεόν νὰ ἔχη περατωθῆ ὀρίζεται ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς ἐπιτροπῆς. Τὰ παραδιδόμενα ὑπὸ τῶν ἐξεταζομένων γραπτὰ παραλαμβάνει ὁ πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς, βαθμολογεῖ

δὲ ὁ διδάξας ἐν τῷ καταστήματι τοῦ διδασκαλείου, ἐξ οὗ δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἐξαχθῇ.

Ἡ προφορική δοκιμασία ἐνεργεῖται ὡς ἑξῆς: Ἡ καθ' ἅπαν τὸ σχολικὸν ἔτος διδασκόμενα ὅλη τῶν ἀρχαίων Ἑλληνικῶν, τῆς Γενικῆς Παιδαγωγικῆς καὶ τῆς Γενικῆς διδασκτικῆς διαιροῦνται ὑπὸ τοῦ διδάξαντος ἕκαστον μάθημα εἰς ζητήματα ἴσα πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐξεταζομένων, ἐξ ὧν ἕκαστος ἐξετάζεται εἰς τὸ λαχὸν αὐτῷ διὰ κληρώσεως ζήτημα.

Ἡ πρακτικὴ δοκιμασία γίνεται ὡς ἑξῆς: ἐν τῇ ἰχνογραφίᾳ ἰχνογραφοῦν οἱ ἐξεταζόμενοι στερεόν τι ἀντικείμενον ἐκ τοῦ φυσικοῦ. Ἐν τῇ χειροτεχνίᾳ κατασκευάζουν ἐκ χόρτου, χάρτου, πηλοῦ ἢ ξύλου ἀντικείμενον τι ἐκ τῶν ἀναγεγραμμένων ἐν τῷ προγράμματι τοῦ δημοτικοῦ σχολείου. Αἱ μαθήτρια τῶν διδασκαλείων θηλέων ἐξετάζονται ἐπιπροσθέτως καὶ εἰς τὴν κοπτικὴν καὶ ὄρατικὴν. Τὰ κατὰ τὴν ἐξέτασιν τῶν ἀνωτέρω μαθημάτων διδόμενα θέματα ὁρίζονται ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς ἐπιτροπῆς καὶ τοῦ οἰκείου καθηγητοῦ ἢ διδασκάλου εὐθύς πρὸ τῆς ἐναρξέως τῆς δοκιμασίας. Ἐν τῇ ᾠδικῇ καὶ ἐνοργάνῳ μουσικῇ ἕκαστος τῶν ἐξεταζομένων ἄδει ἐκ τῶν διδασκόμενων ᾠμάτων ἐκτελῶν τοῦτο καὶ ἐπὶ τοῦ μουσικοῦ ὄργανου, οὗτινος τὴν χρῆσιν ἐδιδάχθη ἐν τῷ διδασκαλείῳ. Ἐν τῇ γυμναστικῇ ἐκτελεῖ τινὰς ἐκ τῶν διδασκόμενων ἀσκήσεων. Ὁ ἐξεταζόμενος ἀναπτύσσει ἐπὶ πλέον προφορικῶς ἐν μὲν τῇ ᾠδικῇ τὴν κλίμακα καὶ τὸν ῥυθμὸν τοῦ ᾄδομένου ᾠματος, ἐν δὲ τῇ γυμναστικῇ τὴν σημασίαν καὶ τὸν σκοπὸν ἐκάστης ἀσκήσεως. Τὸ κατὰ τὴν ἐξέτασιν τῆς ᾠδικῆς καὶ τῆς γυμναστικῆς ἐκτελεστέον θέμισ ὑφ' ἑκάστου δοκίμου ὁρίζεται διὰ κληρώσεως γινόμενης εὐθύς πρὸ τῆς ἐξετάσεως ἑκάστου δοκίμου, μεταξὺ ἰσαριθμῶν πρὸς τοὺς ἐξεταζομένους ζητημάτων, εἰς ἃ διαφεῖται ἢ ὅλη τῆς ᾠδικῆς καὶ γυμναστικῆς ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς ἐπιτροπῆς καὶ τοῦ διδάξαντος τὸ μάθημα καθηγητοῦ ἢ διδασκάλου.

Βαθμὸς ἐξετάσεως λογίζεται εἰς μὲν τὰ μαθήματα, ἐν οἷς γίνεται μόνον πρακτικὴ ἢ μόνον γραπτὴ ἐξέτασις, ὁ βαθμὸς τῆς γραπτῆς ἢ πρακτικῆς ἐξετάσεως, εἰς δὲ τὰ μαθήματα, εἰς ἃ ἐνεργ-

γεῖται καὶ γραπτὴ καὶ πρακτικὴ ἐξέτασις ἢ γραπτὴ καὶ προφορικὴ ἐξέτασις, ὁ μέσος ὅρος τῶν βαθμῶν τῆς γραπτῆς καὶ πρακτικῆς ἢ γραπτῆς καὶ προφορικῆς δοκιμασίας τοῦ αὐτοῦ μαθήματος. Ὡς βαθμὸς ἐξετάσεως εἰς τὰ ἀρχαῖα Ἑλληνικά καὶ τὰ νέα Ἑλληνικά λογίζεται ὁ μέσος ὅρος τῆς γραπτῆς καὶ προφορικῆς ἐξετάσεως.

Τὰ κατὰ τὴν ἀπόλυσιν τῶν ἐξετασθέντων καθορίζονται ἐν συνεδρίαις τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς, καθ' ἃς παρίσταται καὶ ὁ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου διοριζόμενος τυχὸν ἐπόπτης. Κατ' αὐτὰς ὁ πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς πρῶτον μὲν ἀναγράφει ἐν τῷ εἰδικῷ ἐλέγχῳ τοῦ διδασκαλείου τὸν ἐκ τῆς ἀπολυτηρίου ἐξετάσεως βαθμὸν ἑκάστου μαθήματος παρὰ τὸν ἐτήσιον βαθμὸν αὐτοῦ, μετ' ἀμφοτέρους δὲ τὸν μέσον ὅρον αὐτῶν, τὸν παριστώντα τὸν ἐν ἑκάστῳ μαθηματι βαθμὸν τῆς ἐπιδόσεως. Εἶτα δὲ ἐκ τοῦ ἀθροίσματος τῶν βαθμῶν ἐν πᾶσι τοῖς μαθήμασι συνάγεται ὁ γενικὸς βαθμὸς ἐπιδόσεως τῶν ἐξεταζομένων. Οἱ βαθμοὶ τῶν καθ' ἕκαστον μαθημάτων καὶ ὁ ἐξ αὐτῶν συναγόμενος γενικὸς βαθμὸς τῆς ἐπιδόσεως καταγράφονται ὀλογράφως καὶ ἀριθμητικῶς ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς ἐπιτροπῆς ἐν τῷ γενικῷ ἐλέγχῳ. Οἱ βαθμοὶ οἱ χαρακτηρίζοντες τὴν ἐπίδοσιν τῶν μαθητῶν τῆς τελευταίας τάξεως τῶν πενταταξίων διδασκαλείων εἶναι οἱ ἑξῆς: ἀριστα (10—9.01), λίαν καλῶς (9—7.01), καλῶς (7—5.01), μετρίως (5—2.01) καὶ κακῶς (2—0). Ἀπολυτέος κρίνεται ὁ μαθητὴς τοῦ διδασκαλείου ἂν λάβῃ ὡς γενικὸν βαθμὸν ἐπιδόσεως τοῦλάχιστον «καλῶς». Μαθητὴς λαβὼν εἰς δύο μαθήματα βαθμὸν κατώτερον τοῦ «καλῶς» καὶ ὑστερήσας εἰς τὸ αὐτὸ μάθημα καὶ κατὰ τὸ προηγούμενον ἔτος ὑποχρεοῦται νὰ ἐπαναλάβῃ τὰ μαθήματα τῆς αὐτῆς τάξεως καὶ ἂν ἀκόμη ὁ γενικὸς βαθμὸς τῆς ἐπιδόσεώς του εἶναι «καλῶς» ἢ καὶ πλέον τούτου.

Περὶ πάντων τῶν κατὰ τὰς ἀπολυτηρίους ἐξετάσεις ἐνεργουμένων ὑπὸ τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς ὡς καὶ περὶ τῶν γενικῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἐπιδόσεως τῶν ἐξετασθέντων συντάσσονται πρακτικὰ ὑπογραφήμενα ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς ἐξεταστικῆς

ἐπιτροπῆς ἐν ἰδίῳ βιβλίῳ, ὅπερ φυλάσσεται ἐν τῷ ἀρχεῖῳ τοῦ οἴκειου διδασκαλείου.

Μετὰ τὸ πέρας τῶν ἀπολυτηρίων ἐξετάσεων ὁ διευθυντὴς ἢ ὁ διευθύνων τὸ διδασκαλεῖον ὑποβάλλει εἰς τὸ Ὑπουργεῖον καὶ τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον ἔκθεσιν περὶ τῆς κατὰ τὸ λῆξαν σχολικὸν ἔτος λειτουργίας τοῦ διδασκαλείου του ὡς καὶ πίνακα τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν ἀπολυτηρίων ἐξετάσεων, ὅστις δημοσιεύεται εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως. Ὅμοίαν ἔκθεσιν ὑπβάλλει καὶ ὁ κατὰ τ' ἀνωτέρω ἐπόπτης τῶν ἐξετάσεων.

Οἱ ἐπιτυχάνοντες κατὰ τὰς ἀπολυτηρίους ἐξετάσεις μαθηταὶ λαμβάνουν ἀπολυτήριον, ἐκδιδόμενον ἐπὶ χαρτοσήμου ἐκπαιδευτικῶν τελῶν δρ. ἑβδομήκοντα πέντε, ἐν τῷ ὁποίῳ ἀναγράφεται ὁ βαθμὸς τῶν καθ' ἕκαστον μαθημάτων καὶ ὁ γενικὸς βαθμὸς ἐπιδόσεως ὀλογράφως καὶ ἀριθμητικῶς καὶ τὸ ὁποῖον ὑπογράφεται ὑπὸ τοῦ διευθύνοντος τὸ διδασκαλεῖον ὡς προέδρου καὶ τῶν καθηγητῶν καὶ διδασκάλων τῆς πέμπτης τάξεως ὡς μελῶν.

Ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀνωτέρω ἀπολυτηρίου, προσαγομένου εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας, ἐκδίδεται ἐπὶ χαρτοσήμου μὲν δρ. 75, ἐκπαιδευτικῆς προνοίας δρ. 4 καὶ κοινοῦ χαρτοσήμου δρ. 1 τὸ πτυχίον, ὑπογραφομένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ.

Ἀντίγραφον τοῦ πτυχίου ὑποβάλλεται μετὰ τῆς αἰτήσεως πρὸς διορισμόν.

III. Νηπιαγωγοὶ — Διδασκαλεῖα νηπιαγωγῶν.

1. Τὰ νήπια, ἡλικίας 4 καὶ 5 ἐτῶν, ἔχουν ἀνάγκην ἰδιαίτερας ἀγωγῆς, κυρίως εἰς τοὺς ἐργατικὸς καὶ ἀγροτικὸς συνοικισμούς, ὅπου αἱ μητέρες αὐτῶν ἐργαζόμεναι δὲν δύνανται ν' ἀπασχολῶνται εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν τέκνων τῶν. Παρ' ἡμῖν ἡ ἀνάγκη τῆς μορφώσεως τῶν νηπίων ἐμφανίζεται πλεον ἐπιτακτικῆ εἰς τοὺς ξενοφάνους συνοικισμούς, ἐν οἷς ἡ γλωσσικὴ ἐκπαίδευσις αὐτῶν εἶναι μέλημα τοῦ Κράτους, δεδομένου ὅτι οἱ οἴκειοι τῶν νηπίων δὲν ὁμιλοῦν τὴν Ἑλληνικὴν. Πρὸς τὸν

σκοπὸν τῆς μορφώσεως τῶν νηπίων ὑπάρχει εἰδικὴ τάξις λειτουργῶν τῆς δημοτικῆς ἐκπαίδευσεως, ἡ τῶν νηπιαγωγῶν, ἣτις λαμβάνει εἰδικὴν ἐκπαίδευσιν εἰς τὰ διδασκαλεῖα τῶν νηπιαγωγῶν,

Τὰ διδασκαλεῖα τῶν νηπιαγωγῶν μέχρι πρό τινος ἦσαν τριτάξια, λαμβάνοντα μαθητὰς τοὺς ἀποφοίτους τῆς στ' τάξεως τοῦ δημοτικοῦ σχολείου. Ἐπειδὴ ὅμως παρατηρήθη, ὅτι ἡ τριετής φοίτησις εἰς τὸ διδασκαλεῖον δὲ ἔξαρκεὶ διὰ τὰ προσδῶση εἰς τοὺς ἀποφοίτους τοῦ δημοτικοῦ σχολείου τὴν ἀπαραίτητον διὰ τὸ ἔργον τῶν νηπιαγωγῶν γενικὴν καὶ φιλοσοφικὴν μόρφωσιν, δεδομένου ὅτι βῆσις τοῦ νηπιαγωγικοῦ συστήματος εἶναι ἡ διδασκαλία στοιχειωδῶν μὲν, ἀλλὰ πάντως παιδαγωγικῶν καὶ ψυχολογικῶν γνώσεων καὶ ὅτι ἡ ἡλικία τῶν 14 καὶ 15 ἐτῶν, δηλ. τῶν δύο τελευταίων ἐτῶν τῆς φοιτήσεως, καθ' ἃ ταῦτα διδάσκονται, δὲν εἶναι ἡ κατάλληλος διὰ τὰ δεχθῆναι, κατανοήσουν καὶ ἀφομοιώσουν ταῦτα αἱ μαθήτρια, ἐκρίθη ἀναγκαῖον διὰ τοῦ τελευταίου ψηφισθέντος νόμου, ὅπως ἡ φοίτησις εἰς τὰ διδασκαλεῖα τῶν νηπιαγωγῶν γίνη τετραετής.

Ἦδη τὰ διδασκαλεῖα τῶν νηπιαγωγῶν ἀποτελοῦνται ἐκ τεσσάρων ἐνιαυσίων τάξεων ἐκάστη δὲ τάξις δὲν δύναται ν' περιλαμβάνη περισσοτέρας τῶν 30 μαθητριῶν. Εἰδικῶς ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητριῶν τῆς β' τάξεως δύναται ν' ἀνέλθῃ τὸ πολὺ μέχρι τῶν 40 εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν ἤθελον καταταχθῆ εἰς τὴν τάξιν ταύτην κατὰ τὰ κατωτέρω ὁριζόμενα μαθήτρια μὲ ἀνωτέρα τοῦ δημοτικοῦ σχολείου μόρφωσιν.

Εἰς τὴν α' τάξιν τοῦ διδασκαλείου γίνονται δεκταὶ κατόπιν εἰσητηρίων ἐξετάσεων μαθήτρια κεκτημένα ἀπολυτήριον τῆς στ' τάξεως τοῦ δημοτικοῦ σχολείου, δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ. Μαθήτρια ἔχουσαι ἐνδεικτικὸν γυμνασιακῆς τινος τάξεως δύνανται νὰ καταταχθῶν εἰς τὴν β' τάξιν τοῦ διδασκαλείου νηπιαγωγῶν κατόπιν ἐξετάσεων. Κατάταξις εἰς ἀνωτέραν τῆς δευτέρας τάξιν δὲν ἐπιτρέπεται, ἐν οὐδενὶ δὲ λόγῳ δύναται ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητριῶν τῆς β' τάξεως νὰ ὑπερβῆ τὰς 40.

Εἰς τὰ διδασκαλεῖα τῶν νηπιαγωγῶν διδάσκονται τὰ ἑξῆς μαθήματα.

- 1) Θρησκευτικά.
- 2) Νέα Ἑλληνικὴ λογοτεχνία καὶ ἀρχαία ἐν μεταφράσει.
- 3) Νηπιαγωγικά.
- 4) Φυσιογνωστικὰ μετὰ πρακτικῶν ἐφαρμογῶν.
- 5) Γεωγραφία.
- 6) Πρακτικὴ ἀριθμητικὴ καὶ γεωμετρία.
- 7) Οἰκιακὴ οἰκονομία καὶ οἰκιακὰ ἔργα.
- 8) Ὑγιεινὴ καὶ νοσηλευτικὴ.
- 9) Τεχνικά (τεχνογραφία, καλλιγραφία, χειροτεχνία).
- 10) Ὀδική.
- 11) Γυμναστικὴ.

Παρ' ἐκάστῳ διδασκαλεῖῳ λειτουργεῖ καὶ ἐν μονοτάξιον νηπιαγωγεῖον ὡς πρότυπον.

2) Τὸ προσωπικὸν τῶν διδασκαλείων νηπιαγωγῶν ἀποτελεῖται ἐκ μιᾶς διευθυντρίας, ἣτις διδάσκει τὰ νηπιαγωγικά μαθήματα καὶ διευθύνει τὰς διδακτικὰς ἀσκήσεις καὶ τὸ οἰκοτροφεῖον, ἕξ ἑνὸς καθηγητοῦ τῶν Ἑλληνικῶν διδάσκοντος καὶ τὰ θρησκευτικά, ἕξ ἑνὸς καθηγητοῦ τῶν φυσικῶν, ἐκ μιᾶς διδασκαλίσσης τῆς οἰκιακῆς Οἰκονομίας καὶ τῶν οἰκιακῶν ἔργων, ἕξ ἑνὸς διδασκάλου τῆς χειροτεχνίας, ἑνὸς τῆς ἰχθυογραφίας καὶ καλλιγραφίας, ἑνὸς τῆς γυμναστικῆς καὶ ἑνὸς τῆς ὀδικῆς.

Διευθύνονται εἰς τὰ διδασκαλεῖα τῶν νηπιαγωγῶν διορίζονται αἱ διδάκτορες τῆς φιλοσοφίας, σπουδάσασαι εἰδικῶς ἐπὶ διετίαν τοῦλάχιστον τὰ παιδαγωγικά καὶ νηπιαγωγικά μαθήματα ἐν Ἑσπερίᾳ, β') αἱ φέρουσαι πτυχίον τοῦ ἀνωτέρου τμήματος διδασκαλείου νηπιαγωγῶν ἢ διδασκαλίσσης φέρουσαν πτυχίον διδασκαλείου θηλέων ἢ νηπιαγωγῶν καὶ ἀποδείξεις διετῶν ἐν Ἑσπερίᾳ σπουδῶν τῶν παιδαγωγικῶν καὶ νηπιαγωγικῶν μαθημάτων. Ἐν ἑλλείψει τοιούτων ἢ διεύθυνσις τοῦ διδασκαλείου νηπιαγωγῶν δύναται νὰ ἀνατεθῇ εἰς πτυχιούχον νηπιαγωγὸν ἢ διδασκάλισσαν διδόνσαν ἐπὶ τριετίαν τοῦλάχιστον νηπιαγωγικά μαθήματα ἐν διδασκαλεῖῳ νηπιαγωγῶν.

Καθηγηταὶ καὶ διδάσκαλοι τῶν ἄλλων μαθημάτων διορίζονται οἱ ἔχοντες τὰ προσόντα νὰ διορισθῶν εἰς τὰ σχολεῖα τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως, προτιμῶνται δὲ κατὰ τὸν διορισμὸν καθηγήτρια καὶ μόνον ἐν ἑλλείψει τοιούτων δύναται νὰ διορισθῶν καὶ καθηγηταί.

Εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν διδασκαλείων τῶν νηπιαγωγῶν καὶ τῶν προτύπων αὐτῶν χορηγεῖται κατὰ μῆνα ἐπίδομα ἴσον πρὸς τὸ 1/4 τοῦ μηνιαίου μισθοῦ των.

Τὸ ὑπηρετικὸν προσωπικὸν τῶν διδασκαλείων τούτων, ἀποτελούμενον ἕξ ἑνὸς ἐπιστάτου, ὅστις ἐκτελεῖ συγχρόνως καὶ καθήκοντα κηπουροῦ, καὶ δύο ὑπηρετριῶν, διορίζεται διὰ πράξεως τῆς διευθυντρίας.

4. Εἰς τὰς μαθητείας τῶν διδασκαλείων τῶν νηπιαγωγῶν, ἐφ' ὅσον δὲν εἶνε τρόφιμοι τοῦ ἐθνικοῦ οἰκοτροφείου, χορηγεῖται μηνιαία ὑποτροφία ἐπὶ ἑννέα μῆνας κατ' ἔτος ἐκ δρχ. 300.

4. Αἱ ὑφιστάμεναι ἐπιτυχῶς τὴν ἀπολυτήριον ἐξέτασιν εἰς τὰ διδασκαλεῖα τῶν νηπιαγωγῶν λαμβάνουν πτυχίον, ὅπερ παρέχει εἰς αὐτὰς τὸ δικαίωμα νὰ διορίζωνται νηπιαγωγοὶ εἰς τὰ νηπιαγωγεῖα τοῦ Κράτους ἐπὶ βαθμῶ καὶ μισθῶ.

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

1. Τὴν ἐποπτείαν καὶ διοίκησιν τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως ἔχει ὁ Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας καὶ τῶν Θρησκευμάτων, ἀσκεῖ δ' αὐτὴν διὰ τῶν ἐπιθεωρητῶν, τῶν ἐποπτικῶν συμβουλίων καὶ τῶν ἐκπαιδευτικῶν συμβούλων.

Ι. Ἐπιθεωρηταί.

1. Πάντα τὰ δημοτικὰ σχολεῖα τοῦ Κράτους διαιοῦνται εἰς 71 ἐκπαιδευτικὰς περιφερείας, εἰς ἐκάστην τῶν ὁποίων ἐδρεύει ἀνὰ εἰς ἐπιθεωρητὴς. Διὰ τὰ Μουσουλμανικὰ σχολεῖα ὑπάρχει ἴδιος ἐπιθεωρητὴς τῶν Μουσουλμανικῶν σχολείων.

Αἱ περιφέρειαι αὐταὶ εἶναι αἱ ἑξῆς :

1) Ἀθηνῶν (Ἀνατολικῆς)	μέ ἔδραν	τὸς Ἀθήνας
2) » (Δυτικῆς)	» »	» »
3) Ἀγοινίου	» »	τὸ Ἀγοίνιον
4) Ἀργολίδος	» »	» Ναύπλιον
5) Ἀναπελίτισης	» »	τὴν Σιάτιοταν
6) Ἄρτης	» »	» Ἄρταν
7) Ἀλεξανδρουπόλεως	» »	» Ἀλεξανδροπολιν
8) Βοιωτίας	» »	» Λεβάδειαν
9) Βεροίας	» »	» Βέροϊαν
10) Γορτυνίας καὶ Μεγ(α)λεως	» »	» Δημητσάναν
11) Γόρτυνος (Κρήτης)	» »	τὸν Ἄγιον Μύρωνα
12) Γρεβενῶν	» »	τὰ Γρεβενά
13) Γενιτσῶν	» »	» Γενιτσά
14) Δράμας	» »	τὴν Δράμαν
15) Λιδυμοτείχου	» »	τὸ Λιδυμοτείχον
16) Εὐρυτανίας	» »	» Καρπενήσιον
17) Ἐλασσῶνος	» »	τὴν Ἐλασσῶνα
18) Ἐδέσσης	» »	» Ἐδεσσαν
19) Ζακύνθου	» »	» Ζάκυνθον
20) Ζαγορίου	» »	τοὺς Κήπους (Μπάγια)
21) Ἡλείας	» »	τὸν Πύργον
22) Ἡρακλείου (Κρήτης)	» »	τὸ Ἡράκλειον
23) Θεσσαλονίκης	» »	τὴν Θεσσαλονίκην
24) Ἰωαννίνων	» »	τὰ Ἰωάννινα
25) Καρυστίας	» »	τὴν Κύμην
26) Καρδίτισης	» »	» Καρδίτσαν
27) Καλαβρυτίων	» »	τὰ Καλάβρυτα
28) Κεφαλληνίας	» »	τὸ Ἀργοστόλιον
29) Κορινθίας	» »	τὴν Κόρινθον
30) Καβάλας	» »	» Καβάλλαν
31) Κιλκίς	» »	τὸ Κιλκίς
32) Κοζάνης	» »	τὴν Κοζάνην
33) Κερκύρας	» »	» Κέρκυραν
34) Κονίτισης	» »	» Κόνιτσαν

35) Καστορίας	μέ ἔδραν	τὴν Καστορίαν
36) Κομοτηνῆς	» »	» Κομοτηνὴν
37) Λαρίσης	» »	» Λάρισσον
38) Λακεδαιμόνος	» »	» Σπάρτην
39) Λακωνικῆς	» »	τὸ Γύθειον
40) Λέσβου	» »	τὴν Μυτιλήνην
41) Λαγκαδᾶ	» »	τὸν Λαγκαδᾶ
42) Λευκάδος	» »	τὴν Λευκάδα
43) Μαγνησίας	» »	τὸν Βόλον
44) Μεσολογγίου	» »	τὸ Μεσολόγγιον
45) Μεσσηνείας	» »	τὰς Καλάμας
46) Μαντινείας καὶ Κυνουρίας	» »	τὴν Τρίπολιν
47) Μεγαμβέλλου	» »	» Νεάπολιν
48) Νάξου	» »	» Νάξον
49) Ξάνθης	» »	» Ξάνθην
50) Πειραιῶς	» »	τὸν Πειραιᾶ
51) Πατρῶν	» »	τὰς Πάτρας
52) Παραμυθίας	» »	τὴν Παραμυθίαν
53) Προβέζης	» »	» Προβέζαν
54) Πωγωνίου	» »	τὸ Δελβενάκιον
55) Ρεθύμνης	» »	» Ρέθυμνον
56) Σύρου	» »	τὴν Σύρον
57) Σάμου	» »	» Σάμον
58) Σερρών	» »	τὰς Σέρρας
59) Σιδηροκάστρου	» »	τὸ Σιδηροκάστρον
60) Σητείας	» »	τὴν Σητείαν
61) Σφακίων	» »	τὸν Βάμον
62) Τριφυλίας	» »	τὴν Κυπαρισσίαν
63) Τρικιάλων	» »	τὰ Τρίκκαλα
64) Φθιώτιδος	» »	τὴν Λαμίαν
65) Φωκίδος	» »	» Ἄμφισσαν
66) Φλωρίνης	» »	» Φλώριναν
67) Φιλιππῶν	» »	τὰς Φιλιάτας
68) Χαλκίδος	» »	τὴν Χαλκίδα

69) Χανίων	μέ ἔδραν	τὰ Χανιά
70) Χίου	» »	τὴν Χίον
71) Χαλκιδικῆς	» »	τὸν Πολύγυρον
72) Θράκης Μουσουλμᾶνος	Ἐπιθεωρητῆς	διὰ τὰ Μουσουλμανικὰ σχολεῖα μετ' ἔδραν τὴν Κομοτινὴν.

Ὁ ἐπιθεωρητῆς τῶν δημοτικῶν σχολείων ἔχει τὰ ἑξῆς καθήκοντα :

α) Ἐπισκέπτεται δις τοῦλάχιστον κατ' ἔτος ἅπαντα τὰ δημοτικὰ σχολεῖα καὶ νηπιαγωγεῖα, δημόσια καὶ ἰδιωτικὰ τῆς περιφερείας του, περιοδεύων κατ' ἔτος 120—160 ἡμέρας, ἐξετάζει τὴν κατάστασιν τοῦ διδακτηρίου καὶ τοῦ ὕλικου καὶ ἀγρυπνεῖ εἰς τὴν τήρησιν τῶν ἐκπαιδευτικῶν διατάξεων τοῦ Κράτους, ἐξ-ακριβοῖ τὴν ἐπιμέλειαν, τὴν ἰκανότητα καὶ τὴν ἐν τῷ σχολείῳ καὶ τῇ κοινωσίᾳ διαγωγὴν τῶν διδασκάλων καὶ ὑποδεικνύει μὲν εἰς αὐτοὺς τὰ σημεῖα, καθ' ἃ πρέπει νὰ βελτιωθοῦν, προνοεῖ δὲ περὶ συμπληρωματικῆς αὐτῶν μορφώσεως διὰ σειρᾶς μαθημάτων καὶ συνεδρίων.

β) Ἀσκεῖ ἐπὶ τῶν λειτουργῶν τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως πειθαρχικὴν ἐξουσίαν, δυνάμενος νὰ ἐπιβάλλῃ εἰς αὐτοὺς ἐπιπλήξιν καὶ πρόστιμον μέχρι δραχ. 300.

γ) Προκηρύττει δημοπρασίαν πρὸς μίσθωσιν διδακτηρίων καὶ γνωμοδοτεῖ περὶ ἐγκρίσεως ἢ μὴ τοιούτων.

δ) Ὑποβάλλει μεθ' ἑκάστην περιοδείαν εἰς τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον ἡμερολόγιον περιοδείας καὶ ἐκθεσιν περὶ τῆς καταστάσεως τῶν ἐπιθεωρηθέντων σχολείων καὶ διδασκάλων, ἀντίγραφα δὲ τούτων εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον καὶ τὸν Γενικὸν ἐπιθεωρητὴν, ἐφ' ὅσον δὲ ἡ περιφέρεια αὐτοῦ ὑπάγεται εἰς γενικὴν διοίκησιν, καὶ εἰς τὸν Γενικὸν Διοικητὴν.

ε) Εἰσηγεῖται εἰς τὸ Ἐποπτικὸν Συμβούλιον τὰ μέτρα, ἅτινα κατὰ τὴν κρίσιν του δέον νὰ ληφθοῦν πρὸς βελτίωσιν τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως τῆς περιφερείας του.

στ) Θεωρεῖ τὰς μισθοδοτικὰς καταστάσεις τῶν διδασκάλων τῆς περιφερείας του. Τὴν θεώρησιν τῶν καταστάσεων δύναται

ν' ἀναθέσῃ καὶ εἰς τὸν διευθυντὴν ἑκάστου σχολείου ἐγκρίσει τοῦ Ὑπουργοῦ.

ζ) Τηρεῖ βιβλίον τῶν δημοτικῶν σχολείων τῆς περιφερείας του. Ἐν τῷ μητρώῳ δέον ν' ἀναγράφηται καὶ τὸ ἔτος τῆς γεννήσεως ἑκάστου διδασκάλου, ἐν ἰδιαιτέρα δὲ στήλῃ καὶ ἡ χρονολογία, καθ' ἣν οὗτος συνεπλήρωσε τὸ ἕξον ἔτος τῆς ἡλικίας του.

η) Χορηγεῖ εἰς ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις κατὰ τὴν ἀρχὴν καὶ τὴν λῆξιν τοῦ σχολικοῦ ἔτους καὶ πρὸ τῶν ἑορτῶν τῶν Χριστουγέννων καὶ τοῦ Πάσχα κανονικὴν ἀδειαν μέχρι 7 ἡμερῶν, κατὰ τὸ ὑπόλοιπον δὲ σχολικὸν ἔτος κανονικὴν ἐπίσης ἀδειαν μέχρι 15 ἡμερῶν καὶ γνωμοδοτεῖ εἰς τὸ Ἐποπτικὸν συμβούλιον περὶ χορηγήσεως ἀδείας μείζονος τῶν 15 ἡμερῶν ὡς καὶ περὶ τῶν ἀναρρωτικῶν ἀδειῶν.

θ) Ἐκπροσωπεῖ τὸ Ἐποπτικὸν συμβούλιον καθ' ὅλας αὐτοῦ τὰς σχέσεις, ὑποβάλλει εἰς τὸ Ὑπουργεῖον καὶ τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον μεθ' ἑκάστην συνεδρίαν πλήρες ἀντίγραφον τῶν πρακτικῶν αὐτῆς, κοινοποιῶν πρὸς τὰς ἀρμοδίας ἀρχὰς καὶ τοὺς ἐνδιαφερομένους λειτουργοὺς ἀποσπίσματα καὶ διεξάγει ὅλην τὴν ἀλληλογραφίαν τοῦ Συμβουλίου.

Ἐπιθεωρεῖται τῶν δημοτικῶν σχολείων διορίζονται μετὰ πρότασιν τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου διὰ διατάγματος οἱ ἔχοντες τὰ κάτωθι προσόντα :

α) Πτυχιούχοι τῆς φιλοσοφικῆς σχολῆς ἢ τῆς σχολῆς τῶν φυσικῶν καὶ μαθηματικῶν ἐπιστημῶν τοῦ ἡμετέρου Πανεπιστημίου, ἔχοντες ἀποδείξεις εἰδικῶν παιδαγωγικῶν σπουδῶν ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ τοῦλάχιστον δύο ἐτῶν καὶ εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν ἐν δημοσίῳ σχολείῳ τοῦλάχιστον πενταετῆ.

β) Πτυχιούχοι τῆς φιλοσοφικῆς σχολῆς ἢ τῆς σχολῆς τῶν φυσικῶν καὶ μαθηματικῶν ἐπιστημῶν τοῦ ἡμετέρου Πανεπιστημίου ἔχοντες καὶ πτυχίον δημοδιδασκάλου μετ' ἑξῆς τοῦλάχιστον ἑξήμισιν καὶ ὑπηρεσίαν εὐδόκιμον ἐν δημοσίῳ δημοτικῷ σχολείῳ τοῦλάχιστον ὀκταετῆ.

γ) Πτυχιούχοι δημοδιδασκαλοὶ ἔχοντες εὐδόκιμον δημοσίαν

ὑπηρεσίαν ἐν δημοτικῷ σχολείῳ τοῦλάχιστον ἑξαετῆ, μετεκπαιδευθέντες δ' ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ ἐπὶ διετίαν.

δ) Πτυχιούχοι δημοδιδάσκαλοι ἔχοντες εὐδόκιμον δημοσίαν ὑπηρεσίαν ἐν δημοτικῷ σχολείῳ τοῦλάχιστον ἑξαετῆ καὶ ἀποδείξεις εἰδικῶν παιδαγωγικῶν σπουδῶν ἐν Ἑσπερία τοῦλάχιστον δύο ἐτῶν μετ' ἐπιτυχῆ δοκιμασίαν ἐνώπιον τριμελοῦς ἐπιτροπῆς ἀποτελουμένης ἐκ τοῦ καθηγητοῦ τῶν παιδαγωγικῶν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ ἢ τούτου κωλυομένου, τοῦ προέδρου τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου, καὶ δύο ἐκπαιδευτικῶν συμβούλων.

ε) Οἱ ὑπηρετήσαντες ὡς ἐπιθεωρηταὶ εἰς τὰς Νέας Χώρας καὶ ἀφομοιωθέντες δυνάμει τῶν νόμων 402 καὶ 1067.

Οἱ ἔχοντες τὰ ἀνωτέρω προσόντα θὰ δύνανται νὰ διορίζονται ἐπιθεωρηταὶ τῶν δημοτικῶν σχολείων μόνον ἐντὸς τριετίας ἀφ' ἧς θὰ ἐνεργηθῆ ὁ πρῶτος διαγωνισμὸς πρὸς διορισμὸν βοηθῶν ἐπιθεωρητῶν κατὰ τὰ κατωτέρω ὀριζόμενα. Ἐφεξῆς οἱ ἐπιθεωρηταὶ θὰ λαμβάνονται ἐκ τῶν βοηθῶν ἐπιθεωρητῶν τῶν συμπληρωσάντων τριετῆ ὑπηρεσίαν ὡς βοηθῶν κατόπιν διαγωνισμοῦ, διενεργουμένου ὡς ἑξῆς:

Ἐνα μῆνα πρὸ τῆς ἐνάροξενος τοῦ διαγωνισμοῦ δημοσιεύεται εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως προκήρυξις τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας, ἣτις ὀρίζει τὸν ἀριθμὸν τῶν κενῶν θέσεων. Ἡ προκήρυξις κοινοποιεῖται δι' ἐγκυκλίου εἰς τὰς ἑδρας τῶν ἐπιθεωρήσεων, περιλήψις δ' αὐτῆς δημοσιεύεται καὶ εἰς τρεῖς πρωϊνάς ἡμερησίας ἐφημερίδας τῶν Ἀθηνῶν. Ὁ διαγωνισμὸς ἐνεργεῖται ἐνώπιον ἐπιτροπῆς, ἀποτελουμένης ἐκ τοῦ προέδρου καὶ τοῦ ἀντιπροέδρου τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου, τοῦ διευθυντοῦ τῆς Παιδείας, τοῦ διευθυντοῦ τοῦ διδασκαλείου τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως καὶ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Μαρμαλείου διδασκαλείου. Ἡ ἐξεταστικὴ ἐπιτροπὴ πρὸ τῆς ἐνεργείας τοῦ διαγωνισμοῦ κατατάσσει διὰ πράξεώς της τὰς κενὰς θέσεις ἀναλόγως τῆς σπουδαιότητος τῆς πόλεως, ἐν ἣ ἡ ἑδρα τῆς ἐπιθεωρήσεως καὶ κατὰ τὴν σειρὰν ταύτην προσφέρονται εἰς τοὺς ἐπιτυχόντας. Οἱ ἐπιθυμούντες νὰ μετάσχουν τοῦ διαγωνισμοῦ ὑποβάλλουν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον αἴτησιν μετὰ τῶν σχετικῶν τίτλων

σπουδῶν καὶ ὑπηρεσίας, τῶν παρεχόντων αὐτοῖς τὸ δικαίωμα τῆς εἰς τὸν διαγωνισμὸν συμμετοχῆς καὶ λαμβάνουν πρὸς τοῦτο ἀνάλογον ἀδείαν ἀπομακρύνσεως ἀπὸ τῆς ἑδρας τῶν. Τῆς ἐξετάσεως προηγείται ἰατρικὴ ἐξέτασις ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ ὑγειονομικοῦ τμήματος τοῦ Ὑπουργείου. Ἐκεῖνοι δέ, ὧν ἡ ὑγεία ἢ θελε θεωρηθῆ ὑπὸ τούτου ἐπιφαλῆς ἢ μὴ συμβιβαζομένη λόλῳ ἐλλείψεως ἀρτιμελείας μετὰ τὰ ἔργα καὶ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἐπιθεωρητοῦ τῶν δημοτικῶν σχολείων, ἀποκλείονται τῶν ἐξετάσεων. Οἱ μετέχοντες τοῦ διαγωνισμοῦ καταβάλλουν εἰς τὸν πρόεδρον τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς ὡς ἐξέταστρα δραχ. 200, κατανεμομένας ἐξ ἴσου μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς.

Ὁ διαγωνισμὸς ἐνεργεῖται γραπτῶς εἰς τὰ ἑξῆς μαθήματα:

- α) Ἐκθεσιν.
- β) Ἀνάλυσιν νεοελληνικοῦ πεζοῦ τεμαχίου.
- γ) Ἀνάλυσιν νεοελληνικοῦ ποιήματος.
- δ) Γενικὴν διδασκικήν.
- ε) Εἰδικὴν διδασκικήν.
- στ) Σχολικὴν νομοθεσίαν.

Προσέτι δὲ γίνεται ὑφ' ἐκάστου τῶν ὑποψηφίων

ζ) Διδασκαλία ἐν τινι σχολείῳ ἐνὸς μαθήματος ἐκ τῶν ἐν τῷ δημοτικῷ σχολείῳ διδασκομένων.

η) Ἐκθεσὶς ἐπιθεωρήσεως διδασκόντων.

Ὅταν τελειώσῃ ἡ ἐξέτασις εἰς τὰ ἑξῆς πρώτα μαθήματα, ἐκδίδονται τὰ ἀποτελέσματα δι' αὐτὰ καὶ μόνον οἱ κριθέντες ὡς ἐπιτυχόντες εἰς ταῦτα δικαιοῦνται νὰ λάβουν μέρος εἰς τὰ δύο τελευταῖα μαθήματα. Μετὰ τὸ ὀριστικὸν πέρας τῶν ἐξετάσεων συντάσσεται ὑπὸ τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς ὁ πίναξ τῶν ἐπιτυχόντων, ἐν τῷ ὁποίῳ περιλαμβάνεται τριπλάσιος ἀριθμὸς ἐπιτυχόντων ἀπὸ τὰς κενὰς θέσεις κατὰ τὴν σειρὰν τῆς ἐπιτυχίας τῶν. Ἡ ἰσχὺς τοῦ πίνακος διαρκεῖ ἐπὶ δύο ἔτη. Ὁ ἀπαξ ἀποποιηθεὶς τὴν προσφερομένην θέσιν στερεῖται παντὸς δικαιώματος, τὴν δὲ θέσιν καταλαμβάνει ὁ ἀμέσως ἐπόμενος ἐν τῷ πίνακι. Προτίμησις θέσεως κατωτέρας τῆς προσφερομένης ἐπιτρέ-

πεται μόνον ἐφ' ὅσον καὶ ὁ δικαιούμενος νὰ καταλάβῃ ταύτην συγκατανεύση ἐγγράφως πρὸς τοῦτο.

Ὡς ἐπιθεωρηταὶ τῶν δημοτικῶν σχολείων διορίζονται ἐπὶ βαθμῶ καὶ μισθῶ τμηματάρχου μὲν β' τάξεως, ἐφ' ὅσον ἔχουσι συμπληρωμένην δεκαπενταετῆ ἐκπαιδευτικὴν ὑπηρεσίαν, εἰσηγητοῦ δέ, ἐφ' ὅσον ἔχουν ὀλιγοτέραν ταύτης. Οἱ τελευταῖοι οὗτοι εὐθὺς ὡς συμπληρώσουν δεκαπενταετῆ ἐκπαιδευτικὴν ὑπηρεσίαν λαμβάνουν τὸν μισθὸν καὶ βαθμὸν τοῦ τμηματάρχου β' τάξεως αὐτοδικαίως καὶ ἄνευ ἄλλης διατυπώσεως. Οἱ ἔχοντες ἢ λαμβάνοντες τὸν βαθμὸν καὶ μισθὸν τοῦ τμηματάρχου β' τάξεως ἐπιθεωρηταὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν πενταετοῦς εὐδοκίμου ὑπηρεσίας ἐν τῷ βαθμῷ τούτῳ προάγονται προτάσει τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου εἰς δημοτικῶν σχολείων χορηγοῦνται τὰ ἐξῆς ἐπιδόματα.

Εἰς τοὺς ἐπιθεωρητὰς τῶν δημοτικῶν σχολείων χορηγοῦνται τὰ ἐξῆς ἐπιδόματα.

α') Δι' ἐνοίκιον γραφείου, ἐφ' ὅσον δὲν εἶνε δυνατὴ ἡ ἐγκατάστασις αὐτοῦ εἰς διδακτήριον ἢ ἄλλο δημόσιον κατάστημα.

1) Εἰς τοὺς ἐδρεύοντας εἰς πόλεις ἔχούσας ἄνω τῶν 40.000 κατοίκων δραχμαὶ χίλια κατὰ μῆνα.

2) Εἰς τοὺς ἐδρεύοντας εἰς πόλεις ἔχούσας ἄνω τῶν 10.000 κατοίκων δραχ. 750 κατὰ μῆνα.

3) Εἰς τοὺς ἐδρεύοντας εἰς πόλεις ἔχούσας ὀλιγότερας τῶν 10.000 κατοίκων δραχ. 500 κατὰ μῆνα, καὶ

β') Διὰ φωτισμὸν, θέρμανσιν, γραφικὰ ἔξοδα καὶ καθαριότητα γραφείου δραχ. 500 κατὰ μῆνα.

Εἰς τὰ γραφεῖα ἐκάστου ἐπιθεωρητοῦ τῶν δημοτικῶν σχολείων ὑπηρετεῖ καὶ εἰς κλητῆρ ἐπὶ μισθῷ. μὴ ὑποκειμένῳ εἰς κράτησιν, δραχ. 400 κατὰ μῆνα, διοριζόμενος διὰ πρόξενον τοῦ ἐπιθεωρητοῦ, δημοσιευομένης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Οἱ ἐπιθεωρηταὶ μετατίθενται ὑπὸ τῆς ὀλομελείας τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου κατὰ τὰς θερινὰς διακοπὰς τῇ αἰτήσει τῶν ἢ δι' ὑπηρεσιακοὺς λόγους. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ σχολικοῦ ἔτους ἐπιτρέπεται μετάθεσις μόνον κατόπιν εἰδικῆς ἐκθέσε-

σεως τοῦ γενικοῦ ἐπιθεωρητοῦ, πιστοποιούσης ὅτι ἕνεκα δημο-οργανθαισῶν συγκεκριμένως κοινωνικῶν ἢ ὑπηρεσιακῶν συνθηκῶν κατέστη δυσχερὴς ἡ παρμονὴ τοῦ ἐπιθεωρητοῦ. Εἰς τὴν περίπτωσιν ὅμως ταύτην μιὰ μόνον μετάθεσις ἐπιτρέπεται, δηλ. ἢ πρέπει ὁ μετατιθέμενος νὰ τοποθετηθῇ εἰς κενὴν θέσιν ἢ πρέπει νὰ μετατεθῇ εἰς κατειλημμένην μὲν θέσιν, ὁ δὲ κατέχων τὴν θέσιν ταύτην νὰ τοποθετηθῇ εἰς τὴν θέσιν τοῦ μετατιθεμένου, ἢτοι μόνον ἐναλλάξ μετάθεσις ἐπιτρέπεται νὰ γίνῃ. Ὁ διὰ τὸν λόγον τοῦτον μετατιθέμενος δὲν δικαιούται εἰς ἀπόληψιν ὁδοπορικῶν ἔξόδων.

Οἱ ἐπιθεωρηταὶ δὲν δύνανται νὰ ὑπηρετήσουν πλέον τῶν πέντε ἐτῶν ἐν τῇ αὐτῇ ἐκπαιδευτικῇ περιφερείᾳ, ἀλλὰ μετατίθενται ὑποχρεωτικῆς ἐξ αὐτῆς ἐντὸς τοῦ μετὰ τὴν λῆξιν τῆς τετραετίας μηνὸς Ἰουλίου, ἐκτὸς ἂν τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον δι' εἰδικῆς πράξεώς του γνωματεύσῃ ὑπὲρ τῆς ἐν τῇ αὐτῇ περιφερείᾳ περαιτέρω παραμονῆς των. Ὁ λόγῳ πενταετίας μετατιθέμενος ἐκ τινος περιφερείας δύναται νὰ ἀναμετατεθῇ εἰς τὴν αὐτὴν περιφέρειαν μόνον μετὰ τὴν παρέλευσιν ἐτέρας πενταετίας.

Οἱ ἐπιθεωρηταὶ τῶν δημοτικῶν σχολείων ὑπόκεινται μετ' ἀπολογία ἐγγράφον ἐντὸς τῆς τοσοομένης προθεσμίας δι' ἀμέλειαν ἢ παράβασιν τῶν καθηκόντων, δι' ἀνεπάρκειαν καὶ ἀρεπῆ ἢ ἀσυμβίβαστον διαγωγὴν α') εἰς ἐπίπληξιν, β') εἰς πρόστιμον μέχρι ποσοῦ ἴσου πρὸς τὸν μηνιαῖον μισθὸν αὐτῶν, γ') εἰς προσωρινὴν ἀπόλυσιν μέχρι τριῶν μηνῶν καὶ δ') εἰς ὀριστικὴν Αἰ ποινὰ ἅσασαι ἐπιβάλλονται κατ' ἀπόφασιν τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου. Ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους διὰ τινα τῶν ἀνωτέρω περιπτώσεων ἐπίπληξιν καὶ πρόστιμον μέχρι δρ. 25 δύναται νὰ ἐπιβάλλῃ καὶ ὁ γενικὸς ἐπιθεωρητὴς τῆς περιφερείας, ἐπίπληξιν δὲ καὶ πρόστιμον μέχρι τοῦ ἡμίσεως τοῦ μηνιαίου μισθοῦ ὁ Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας.

Ἐπιθεωρητῆς ὑποπεσὼν εἰς πειθαρχικὸν παράπτωμα, ὄπερ καθιστᾷ κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου ἀδύνατον τὴν ἄσκησιν τοῦ λειτουργήματος τοῦ ἐπιθεωρητοῦ, ἐπα-

ναφέρεται υποβιβαζόμενος εις την θέσιν του δημοδιδασκάλου, αποφάσει του Έκπαιδευτικού Συμβουλίου. Ο ούτω υποβιβαζόμενος τοποθετείται υπό του Έκπαιδευτικού Συμβουλίου εις τινα κενήν θέσιν επί βαθμῶ καὶ μισθῶ εισηγητοῦ.

2. Παρ' ἐκάστῳ ἐπιθεωρητῆ τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως διορίζεται ὡς βοηθὸς εἰς δημοδιδάσκαλος ἐκ τῶν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ ἐπὶ διετίαν μετεκπαιδευθέντων ἢ ἐκ τῶν δημοδιδασκάλων τῶν ἐχόντων διετεῖς παιδαγωγικὰς σπουδὰς ἐν Εὐρώπῃ ἢ Ἀμερικῇ καὶ πενταετῆ ὑπηρεσίαν ἐν δημοσίοις δημοτικοῖς σχολείοις ἢ ἐκ δημοδιδασκάλων ἐχόντων δεκαετῆ ὑπηρεσίαν ἐν τοιούτοις ἴσραφείοις, προσλαβανόμενος κατόπιν διαγωνισμοῦ. Τοῦ διαγωνισμοῦ ἀποκλείονται οἱ κατὰ τὴν τελευταίαν τριετίαν πρὸ τῆς τελέσεως αὐτοῦ τιμωρηθέντες διὰ προσωρινῆς ἀπολύσεως πλεόν του ἐνὸς μηνὸς ἐπὶ παρεκκλίσει ἀπὸ του πρόποντος ἐν τῷ ὑπηρεσιακῷ καὶ ἰδιωτικῷ βίῳ ὡς καὶ ἀναμίζει εἰς τὰς πολιτικὰς καὶ κοινοτικὰς διαμάχας ἢ ἐπ' ἔργοις κερδοσκοπικοῖς ἀσυμβιβάστοις πρὸς τὸ ἐπάγγελμα ἢ ἀποκρύψει ἰδιωτικῆς διδασκαλίας, ὡς καὶ οἱ τιμωρηθέντες δι' ὀριστικῆς ἀπολύσεως 1) ἐπὶ ἀρνήσει ὑπηρεσίας, 2) ἐπὶ ἐπιμόνῳ ἀμελείᾳ ἢ ἀνεπαρκείᾳ περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων, 3) ἐπὶ οἴφδηποτε παραπτώματι ἢ παραλείψει μετὰ δύο τιμωρίας ἐντὸς του αὐτοῦ σχολικοῦ ἔτους, ὧν ἡ ἐτέρα μείζων του προστίμου τῶν 1000 δραχ., 4) ἐπὶ ψευδῇ δηλώσει ἐν τῇ πρὸς διαγωνισμὸν ἢ μετάθεσιν αἰτήσεως, 5) ἐπὶ διαγωγῇ ἀσυμβιβάστῳ πρὸς τὸ ἔργον του δημοδιδασκάλου καὶ 6) κατόπιν παραπομπῆς δι' ὀριστικοῦ βουλευματος εἰς τὸ Κακούργιοδικεῖον ὡς καὶ ἐπὶ καταδίκη ἐπὶ πλημμελήματι κατὰ τὰ ἄρθρα 22 καὶ 24 του ποινικοῦ νόμου.

Ὁ βαθμὸς καὶ μισθὸς του βοηθοῦ εἶνε ὁαὐτὸς μετ' ἐκείνου τὸν ὁποῖον εἶχεν οὗτος ἐν τῇ ἐκπαιδεύσει, ἡ δὲ ὡς βοηθοῦ ὑπηρεσία αὐτοῦ ὑπολογίζεται ὡς ὑπηρεσία δημοδιδασκάλου.

Ἡ θητεία του βοηθοῦ εἶνε τριετὴς μὴ ἀνανεωμένη.

Οἱ βοηθοὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς θητείας των ἀναπληροῦνται ὑπὸ προσωρινῶν ἀναπληρωτῶν δημοδιδασκάλων, διοριζομένων κατὰ τὰ ἐν τῷ οἰκείῳ κεφαλαίῳ ἐκτεθέντα, μετὰ δὲ

τὴν λήξιν τῆς θητείας των ἐπανέρχονται εἰς ἃς κατεῖχον ἐκπαιδευτικὰς θέσεις.

Ὁ διαγωνισμὸς περὶ καταλήψεως θέσεως βοηθοῦ γίνεται ἐνώπιον ἐπιτροπῆς ἀποτελουμένης ἐκ του προέδρου ἢ ἀντιπροέδρου του Έκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου, του διευθυντοῦ τῆς Παιδείας, του διευθυντοῦ του διδασκαλείου τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως καὶ του διευθυντοῦ του Μαρασλείου διδασκαλείου ἢ των νομίμων αὐτῶν ἀναπληρωτῶν. Ἡ ἐπιτροπὴ τελοῦσα ὑπὸ τὴν προεδρίαν του προέδρου του Έκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου ἀποφασίζει κατὰ πλειονοψηφίαν, ἐν ἰσοψηφίᾳ νικώσης τῆς ψήφου του προέδρου.

Ὁ διαγωνισμὸς διεξάγεται κατὰ τὸ πρῶτον δεκαήμερον του μηνὸς Ἰουλίου ἐκάστου ἔτους διὰ τόσας θέσεις ὅσας κενοῦνται κατὰ τὴν διάρκειαν του ἔτους. Ἡ ἐπιτροπὴ κρηματίζει πίνακα κατὰ σειράν ἐπιτυχίας των ἐπιτυχόντων, ἐξ ὧν συμπεριλαμβάνονται κατὰ σειράν ἐπιτυχίας οἱ μέλλοντες νὰ καταλάβουν τὰς κενὰς ἢ κενουμένας θέσεις. Ἡ ὑπέρβασις τῆς σειράς του πίνακος μόνον τῇ ἐγγράφῳ συγκαταθέσει των ἐν τῷ πίνακι προηγουμένων ἐπιτρέπεται. Αἱ θέσεις προσφέρονται πρὸς τοὺς ἐν τῷ πίνακι ἀναγεγραμμένους ὡς ἐπιτυχόντες κατὰ τὴν χρονολογικὴν σειράν τῆς κενώσεως αὐτῶν. Ὁ ἑπᾶξ ἀποποιηθεὶς τὴν προσφερομένην θέσιν διαγράφεται του πίνακος των ἐπιτυχόντων. ἡ δὲ εἰς νέαν ἀναγραφὴ γίνεται κατόπιν συμμετοχῆς αὐτοῦ εἰς νέον διαγωνισμὸν.

Διὰ τὴν κατὰ τριμηνίαν τοποθέτησιν των βοηθῶν αἱ ἔδραι διαροῦνται εἰς τρεῖς κατηγορίας.

α') Α' κατηγορία αἱ ἐν πόλεσιν ἐχούσαις ἄνω των 40.000 κατοίκων.

β') Β' κατηγορία αἱ ἐν πόλεσιν ἐχούσαις ἄνω των 10.000 κατοίκων.

γ') Γ' κατηγορία πᾶσαι αἱ λοιπαί.

Αἱ κατὰ τὴν ἐνέργειαν του διαγωνισμοῦ ὑπάρχουσαι τυχὸν κεναὶ θέσεις βοηθῶν ἐπιθεωρητῶν κατατάσσονται διὰ πρόξεως τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς, πρὸ τῆς ἐνάρξεως του διαγωνισμοῦ

συντασσομένης, κατὰ σειρὰν, ἀναλόγως τῆς σημαντικότητος τῆς πόλεως, ἐν ἣ ἡ ἔδρα τῆς ἐπιθεωρήσεως καὶ κατὰ τὴν σειρὰν ταύτην προσφέρονται εἰς τοὺς ἐπιτυχόντας. Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν ἐν τῷ πίνακι τῶν ἐπιτυχόντων προηγούμενον νὰ προτιμήσῃ θέσιν κατωτέραν τῆς εἰς τὴν σειρὰν ἐπιτυχίας του ἀντιστοιχοῦσης, ἐφ' ὅσον καὶ ὁ δικαιούμενος νὰ καταλάβῃ τὴν θέσιν ταύτην ἐγγράφως συγκατανεύσῃ πρὸς τοῦτο.

Ὁ διαγωνισμὸς τῶν βοηθῶν τῶν ἐπιθεωρητῶν διεξάγεται γραπτῶς εἰς τὰ κάτωθι μαθήματα.

- α') ἔκθεσιν
- β') γενικὴν ψυχολογίαν
- γ') ψυχολογίαν τοῦ παιδὸς
- δ') γενικὴν παιδαγωγικὴν.

Τὰ ἀνωτέρα λεχθέντα μαθήματα ἐπὶ τοῦ διαγωνισμοῦ τῶν ἐπιθεωρητῶν ὅσον ἀφορᾷ: 1) τὴν ὑποβολὴν τῆς αἰτήσεως, 2) τὴν ὕγεινὴν κατάστασιν τοῦ ἐξεταζομένου, 3) τὰ ἐξέταστρα, 4) τὴν μετάθεσιν καὶ 5) τὸν ὑποβιβασμόν, ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τοῦ διαγωνισμοῦ τῶν βοηθῶν ἐπιθεωρητῶν.

II. Ἐποπτικὰ συμβούλια.

1. Εἴπομεν ἀνωτέρω ὅτι πάντα τὰ δημοτικὰ σχολεῖα τοῦ Κράτους διαιροῦνται εἰς 71 ἐκπαιδευτικὰς περιφερείας, εἰς ἑκάστην τῶν ὁποίων διορίζονται ἀνὰ εἰς ἐπιθεωρητὴς καὶ ἀνὰ εἰς βοηθὸς αὐτοῦ.

Εἰς ἑκάστην ἐπίσης ἐκ τῶν 71 ἐκπαιδευτικῶν περιφερειῶν λειτουργεῖ ἐποπτικὸν συμβούλιον, ἀποτελούμενον ἐκ τοῦ γυμνασιάρχου, ὡς προέδρου, τοῦ ἀρχαιότερου ἐκ τῶν παρόντων ἐν τῇ ἔδρᾳ πρωτοδίκου καὶ τούτου κωλυομένου τοῦ μετ' αὐτὸν ἀρχαιότερου καὶ τοῦ ἐπιθεωρητοῦ τῶν δημοτικῶν σχολείων. Τὸ ἐποπτικὸν σύμβουλιον λειτουργεῖ ἐν τῇ ἔδρᾳ τοῦ ἐπιθεωρητοῦ τῶν δημοτικῶν σχολείων. Ἄν ἐν τῇ ἔδρᾳ τοῦ ἐποπτικοῦ συμβούλου λειτουργοῦν περισσότερα τοῦ ἐνὸς γυμνάσια ἢ γυμνάσιον καὶ διδασκαλεῖον, ὁ πρόεδρος τοῦ ἐποπτικοῦ συμβουλίου ὀρίζεται ἀνά

διεταίαν ὑπὸ τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου ἐν κοινῇ συνεδρίᾳ αὐτοῦ. Ἐν οἷς τόποις δὲν λειτουργεῖ γυμνάσιον ἢ πρωτοδικεῖον τὴν θέσιν τοῦ γυμνασιάρχου ἢ πρωτοδίκου παρὰ τῷ ἐποπτικῷ συμβουλίῳ ἔχουν ὁ διευθυντὴς τοῦ Ἑλληνικοῦ σχολείου ἢ ἡμιγυμνασίου. μετὰ δὲ τὴν κατάργησιν τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων ὁ διευθυντὴς τοῦ ἡμιγυμνασίου καὶ ὁ εἰρηνοδίκης. Ὅπου λειτουργοῦν περισσότερα τοῦ ἐνὸς ἡμιγυμνάσια, τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου μετέχει ὁ ἀρχαιότερος ἐν τῷ βαθμῷ διευθυντῆς ἡμιγυμνασίου. Ὅπου δὲν λειτουργεῖ οὔτε γυμνάσιον, οὔτε ἡμιγυμνάσιον, τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου μετέχει ὁ διευθυντὴς τοῦ ἐν τῷ μέρει τούτῳ σχολείου, ἐν τοιαύτῃ ὅμως περιπτώσει προεδρεύει τὸ δικαστικὸν μέλος. Τὸν γυμνασιάρχην, ἀπόντα ἢ κωλυόμενον ἢ ἐλλείποντα ἀναπληροῖ ἐν τῷ συμβουλίῳ ὁ ἐκ τῶν παρόντων πρωτοβαθμίων καθηγητῶν τοῦ αὐτοῦ γυμνασίου ἀρχαιότερος ἐν τῷ βαθμῷ τοῦ πρωτοβαθμίου καθηγητοῦ, τὸν διευθυντὴν τοῦ ἡμιγυμνασίου ὁ ἐκ τῶν παρόντων καθηγητῶν ἀρχαιότερος προεδρεύοντος ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τοῦ πρωτοδίκου, τὸν εἰρηνοδίκην ὁ νόμιμος αὐτοῦ ἀναπληρωτής, τὸν δὲ ἐπιθεωρητὴν ἐλλείποντα ἢ ἐπ' ἀδείᾳ διατελοῦντα εἰς ὅλα αὐτοῦ τὰ ἔργα, πλὴν τοῦ τῆς ἐπιθεωρήσεως τῶν σχολείων, ἀναπληροῖ ὅπου μὲν λειτουργεῖ γυμνάσιον ὁ ἐκ τῶν παρόντων πρωτοβαθμίων καθηγητῶν νεώτερος ἐν τῷ βαθμῷ, ὅπου δὲ μόνον ἡμιγυμνάσιον ὁ ἐκ τῶν παρόντων καθηγητῶν νεώτερος καὶ ὅπου λειτουργοῦν περισσότερα τοῦ ἐνὸς γυμνάσια ἢ ἡμιγυμνάσια ὁ νεώτερος καθηγητῆς τοῦ γυμνασίου ἢ τοῦ ἡμιγυμνασίου, τοῦ ὁποίου ὁ γυμνασιάρχης ἢ ὁ διευθυντὴς μετέχει τοῦ συμβουλίου. Ἐλλειπόντων ἢ κωλυομένων πάντων τῶν δικαστικῶν μελῶν μετέχει τοῦ συμβουλίου εἰς τῶν ἐν τῇ ἔδρᾳ αὐτοῦ δικαστικῶν ὑπαλλήλων, διοριζόμενος ὑπὸ τοῦ νομάρχου ἢ τοῦ ὑποδιοικητοῦ, αἰτήσῃ τοῦ ἐπιθεωρητοῦ.

Τὸ ἐποπτικὸν συμβούλιον συνεδριάζει ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ ἐπιθεωρητοῦ τῶν δημοτικῶν σχολείων, τακτικῶς μὲν ἅπαξ τοῦ μηνός, πλὴν τοῦ Αὐγούστου, ἐκτάκτως δὲ ὡσάκις καλεῖται ὑπὸ τοῦ προέδρου τῇ αἰτήσῃ τοῦ ἐπιθεωρητοῦ. Ἐκάστης συνεδρίας

τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου συντάσσονται πρακτικά, ἐπιμελεία τοῦ προέδρου, ὑπὸ τοῦ ἐπιθεωρητοῦ, ἅτινα τηροῦνται ἐν τῷ γραφείῳ τῆς ἐπιθεωρήσεως. Ἐν τοῖς πρακτικοῖς ἐκτίθεται λεπτομερῶς αἱ ὑπὸ τοῦ προέδρου γινόμεναι ἀνακοινώσεις καὶ προτάσεις καὶ ἐφ' ἐκάστης αὐτῶν ἀποφάσεως, προτάσεις ἢ γνωμοδοτήσεις τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου.

2. Ἔργα τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου εἶνε τὰ ἑξῆς.

α') Γνωμοδοτεῖ περὶ συστάσεως, προαγωγῆς, συγχωνεύσεως, διαιρέσεως καὶ καταργήσεως δημοτικῶν σχολείων καὶ νηπιαγωγείων, περὶ τοῦ χρόνου τῆς ἐνάρξεως καὶ λήξεως τῶν μαθημάτων, ἐν οἷς σχολείοις ἔνεκα τοπικῶν λόγων δὲν εἶνε δυνατόν ἢ σκόπιμον νὰ ἐφαρμόζονται τὰ γενικῶς ἰσχύοντα.

β) Προτείνει τὸν διορισμὸν, γνωμοδοτεῖ περὶ προαγωγῆς καὶ ἀποφασίζει περὶ μεταθέσεως καὶ πειθαρχικῆς τιμωρίας ἢ ἀπολύσεως τῶν διδασκάλων τῆς περιφερείας καὶ τῶν νηπιαγωγῶν.

3. Ὁ γυμνασιάρχης καὶ ὁ πρωτοδίκης καὶ οἱ ἀναπληρωταὶ αὐτῶν, ἔτι δὲ ὁ ἀναπληρῶν τὸν ἐπιθεωρητὴν λειτουργὸς τῆς ἐκπαιδεύσεως ὑπόκειται δι' ἀμέλειαν ἢ παραβάσιν τῶν καθηκόντων α') εἰς ἐπίπληξιν καὶ β') εἰς πρόστιμον μέχρι ποσοῦ ἴσον πρὸς τὸν μηνιαῖον μισθὸν αὐτῶν. Τὰς ποινὰς ἐπιβάλλει, μετὰ πρότασιν τοῦ ἄρμοδιου γενικοῦ ἐπιθεωρητοῦ, εἰς μὲν τὸν γυμνασιάρχην ἢ τὸν ἀναπληρωτὴν τοῦ ἐπιθεωρητοῦ ὁ Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας, κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου μετ' ἀπολογίαν αὐτοῦ ἔγγραφον ἐντὸς τῆς τασσομένης προθεσμίας, εἰς δὲ τὸν πρωτοδίκην κατ' αἵτησιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας ἐπιβάλλεται ἡ ποινὴ κατὰ τὰς διατάξεις περὶ ὀργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων.

III. Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον.

1. Τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον ἀνήκον εἰς τὴν κεντρικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας καὶ τῶν Θερησκευμάτων καὶ ἔδρευον ἐν αὐτῷ ἀποτελεῖται ἐκ δέκα τεσσάρων μελῶν, ἕξ ὧν ἑννέα τακτικά, δύο αἰρετὰ καὶ τρία ἔκτακτα.

2. Ἐκ τῶν αἰρετῶν μελῶν, τὸ μὲν ἐν προέρχεται ἐκ τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ ἐκλέγεται ὑπὸ τῶν λειτουργῶν αὐτῆς, τὸ δὲ ἕτερον ἐκ τοῦ διδακτικοῦ τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως καὶ ἐκλέγεται ὁμοίως ὑπὸ τῶν λειτουργῶν αὐτῆς, διορίζονται δὲ δι' ἀποφάσεως δημοσιευομένης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Τῶν ἄνω αἰρετῶν μελῶν οἱ λειτουργοὶ τῆς μέσης καὶ δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως ἐκλέγουσι συγχρόνως ἀνὰ ἐν ἀναπληρωματικὸν μέλος.

Τὰ αἰρετὰ μέλη ὀφείλουσι νὰ ἔχωσι τὰ προσόντα τὰ ἀπαιτούμενα διὰ τὸν διορισμὸν εἰς θέσιν μονίμου ἐκπαιδευτικοῦ συμβούλου, πλὴν τῶν προερχομένων ἐκ τοῦ σώματος τῶν λειτουργῶν τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως, οἵτινες δύνανται νὰ εἶναι καὶ διδάσκαλοι πτυχιῶχοι Διδασκαλείου τῆς Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως, μετεκπαιδευθέντες ἐπὶ dietίαν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ ἢ ἔχοντες δεκαετὴ ὑπηρεσίαν δημοδιδασκάλου καὶ φέροντες τοῦλάχιστον τὸν βαθμὸν τοῦ γραμματέως α' τάξεως.

Τὸ αἰρετὸν μέλος τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου, τὸ προερχόμενον ἐκ τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ τῆς Δημ. Ἐκπαιδεύσεως ἐκλέγεται, ὡς ὀρίζεται κατωτέρω, ἀνὰ πᾶσαν dietίαν κατὰ τὴν πρώτην Κυριακὴν τοῦ Ἰουλίου τοῦ ἔτους, καθ' ὃ λήγει ἡ dietία, ὑπὸ πάντων τῶν ἐν ὑπηρεσίᾳ μονίμων λειτουργῶν τῆς Δημ. Ἐκπαιδεύσεως, δημοδιδασκάλων ἀμφοτέρων τῶν φύλων, νηπιαγωγῶν, ἐν οἷς λογίζονται καὶ οἱ δημοδιδάσκαλοι καὶ αἱ νηπιαγωγῶχοι τῶν προτύπων τῶν προσηρτημένων εἰς τὰ διδασκαλεῖα τῆς δημοικῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ τῶν νηπιαγωγῶν, δημόσια καὶ ἀνεγνωρισμένα.

Οἱ ὑποψήφιοι διὰ τὴν ἐκλογὴν ὡς αἰρετῶν μελῶν τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου ἀνακηρύσσονται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας καὶ τῶν Θερησκευμάτων διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ, δημοσιευομένης ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως μέχρι τέλους τοῦ προηγουμένου τῶν ἐκλογῶν Μαΐου.

Διὰ τὴν ἀνακήρυξιν αὐτῶν δεόν νὰ ὑποβληθῇ μέχρι τῆς 10

Μαίτου του Έτους, καθ' ὃ θὰ ἐνεργηθῶσιν αἱ ἐκλογαί, αἴτησις ὑπογεγραμμένη ὑπὸ τριάκοντα ἐκλογέων.

Τὸ Ὑπουργεῖον ἔχει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἀνακηρύξῃ πάντα ὑποψήφιον συγκεντροῦντα τὰ νόμιμα προσόντα, ν' ἀνακοινώσῃ δὲ τὰ ὀνόματα τῶν ὑποψηφίων εἰς τοὺς οἰκείους λειτουργούς.

Κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκλογῆς συγκροτεῖται ἐν τῇ ἔδρᾳ ἐκάστης ἐκπαιδευτικῆς περιφερείας πενταμελῆς ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῆς διαλογῆς, ἀποτελουμένη ἐκ τριῶν μελῶν τοῦ τοπικοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου, τοῦ Προέδρου τοῦ Συλλόγου τῶν λειτουργῶν τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως τῆς ἔδρας τοῦ ἐπιθεωρητοῦ καὶ τοῦ ἀρχαιοτέρου ἐν τῇ καθόλου ὑπηρεσίᾳ διευθυντοῦ δημοτικοῦ σχολείου, ἐπίσης τῆς ἔδρας τοῦ ἐπιθεωρητοῦ. Ἐὰν ἐν τῇ ἔδρᾳ τοῦ ἐπιθεωρητοῦ λειτουργοῦν δύο σύλλογοι, ἀντὶ τοῦ ἀρχαιοτέρου διευθυντοῦ προσλαμβάνεται ὡς μέλος τῆς ἐπιτροπῆς ὁ πρόεδρος τοῦ δευτέρου συλλογοῦ. Ἐὰν δὲν λειτουργῇ ἐν τῇ ἔδρᾳ τοῦ ἐπιθεωρητοῦ σύλλογος λειτουργῶν τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως, τὴν πέμπτην θέσιν ἐν τῇ ἐπιτροπῇ καταλαμβάνει ἡ ἀρχαιοτέρα ἐν τῇ καθόλου ὑπηρεσίᾳ διευθύντρια σχολείου θηλέων τῆς ἔδρας τοῦ ἐπιθεωρητοῦ.

Πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς εἶναι ὁ πρόεδρος τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου, γραμματεὺς δὲ ὁ πρόεδρος τοῦ συλλόγου τῶν λειτουργῶν τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως τῆς περιφερείας, ἐὰν δὲ δὲν λειτουργῇ σύλλογος, ὁ διευθυντὴς τοῦ σχολείου, ὅστις μετέχει τῆς ἐπιτροπῆς.

Νόμιμος θεωρεῖται ἡ ἐνέργεια τῆς ἐπιτροπῆς, ὅταν παρίστανται τρία μέλη αὐτῆς, ἐν οἷς ὁ πρόεδρος ἢ ὁ νόμιμος αὐτοῦ ἀναπληρωτῆς.

Μέχρι τῆς μεσημβρίας τῆς ἡμέρας τῆς ἐκλογῆς ἕκαστος λειτουργὸς τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως ἀποστέλλει δι' ἐγγράφου ἐπὶ ἀποδείξει ἢ παραδίδει αὐτοπροσώπως ψηφοδέλιον κλεισμένον ἐντὸς δύο φακέλλων εἰς τὸν πρόεδρον τῆς ἐπιτροπῆς, ὅστις ἅμα τῇ λήψει τοῦ ἐγγράφου ἢ τῇ παραδόσει τοῦ ψηφοδελτίου καταγράφει τὸ ὄνομα τοῦ ψηφίζοντος ἐν ἰδίῳ καταλόγῳ καὶ δί-

δει ἀποδείξιν περὶ τῆς λήψεως τοῦ ψηφοδελτίου, ἐν ἧ περιπτώσει παραδίδεται τὸ ψηφοδέλιον.

Ἡ ἀποστολὴ τῶν ψηφοδελτίων καὶ ἡ παράδοσις αὐτῶν ἀρχίζει 15 ἡμέρας πρὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐκλογῆς. Τὰ ψηφοδέλτια φυλάττει ὁ πρόεδρος κλεισμένα ἐντὸς τῶν φακέλλων μέχρι τῆς ὥρας τῆς διαλογῆς.

Τὰ μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς δωδεκάτης ὥρας τῆς ἡμέρας τῆς διαλογῆς ἐρχόμενα ψηφοδέλτια θεωροῦνται ἄκυρα καὶ δὲν ὑπολογίζονται.

Εἰς τὰ ψηφοδέλτια γράφονται δύο ὀνόματα δημοδιδασκάλων ἐν ὑπηρεσίᾳ ἐξ ὧν τὸ μὲν πρῶτον διὰ τὴν θέσιν τοῦ τακτικοῦ μέλους, τὸ δὲ ἐπόμενον διὰ τὴν θέσιν τοῦ ἀναπληρωματικοῦ. Τὰ ψηφοδέλτια διὰ νὰ εἶναι ἔγκυρα, δεόν νὰ φέρωσιν ἐπὶ τοῦ ἔξωτερικοῦ φακέλλου τὴν ὑπογραφήν τῶν ψηφίζόντων καὶ τὸ σχολεῖον, ἐν ᾧ ὑπηρετοῦσιν οὗτοι, ἄλλως δὲν ὑπολογίζονται κατὰ τὴν διαλογίην.

Μετὰ μεσημβρίαν τῆς ἡμέρας τῆς ἐκλογῆς εἰς ὥραν ὀριζομένην ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ἐνεργεῖται ἡ διαλογή. Ἐξελέγγεται πρῶτον ὁ κατάλογος ἐν ᾧ ἔχουσι καταγραφῇ τὰ ὀνόματα τῶν ψηφισάντων λειτουργῶν τῆς δημ. ἐκπαιδεύσεως καὶ οἱ ἔξωτεροι οἱ φακέλλοι, οἵτινες καὶ καταστρέφονται ἀμέσως. Μετὰ ταῦτα ἀνοίγονται οἱ ἐσωτερικοὶ φακέλλοι, ἀναγινώσκονται τὰ ἐπὶ τῶν ψηφοδελτίων ὀνόματα καὶ καταμετροῦνται αἱ ψήφοι. Τέλος συντάσσεται πρακτικὸν τῆς διαλογῆς εἰς διπλοῦν, ἐν ᾧ ὀρίζεται πόσοι ἐψήφισαν καὶ πόσας ψήφους ἔλαβεν ἕκαστος τῶν ὑποψηφίων.

Τὸ ἕτερον τῶν πρακτικῶν ὑποβάλλεται πρὸς τὸν Πρόεδρον τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν δι' ἐγγράφου ἐπὶ ἀποδείξει ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς διαλογῆς τῶν ψήφων. Μετὰ δὲ τὴν συγκέντρωσιν πάντων τῶν πρακτικῶν τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον παρουσίᾳ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ἐκπαιδεύσεως ἐλέγχει τὰ πρακτικά, ὀρίζει τὴν σειράν τῶν ὑποψηφίων καὶ ἀποφαίνεται τίνες ἐξελέγησαν τακτικά καὶ τίνες ἀναπληρωματικά μέλη τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβου-

λίον. Μεθ' ὃ συντάσσεται πρακτικὸν εἰς διπλοῦν ὅπερ ὑπογράφεται ὑπὸ πάντων τῶν παρευρισκομένων εἰς τὴν εἰδικὴν ταύτην συνεδρίαν προσώπων.

Τὸ ἕτερον τῶν πρακτικῶν ὑποβάλλεται ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν εἰς τὸν Ὑπουργὸν ὅστις κυρώνει τὸ ἀποτέλεσμα ἐντὸς δέκα ἡμερῶν διορίζων διὰ πράξεως αὐτοῦ τὰ αἰρετὰ μέλη τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου.

Ἐν περιπτώσει ἰσοψηφίας, μέλος τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου διορίζεται ἐκ τῶν ἰσοψηφούντων ὁ ἀρχαιότερος ἐν τῇ καθόλου ὑπηρεσίᾳ. Τὸ ἴδιον γίνεται καὶ ἐν περιπτώσει ἰσοψηφίας τῶν ἐκλεχθέντων ὡς ἀναπληρωματικῶν μελῶν μεταξὺ τῶν ἰσοψηφούντων προηγούνται οἱ ἀρχαιότεροι ἐν τῇ καθόλου ὑπηρεσίᾳ.

Τὰ ψηφιδέλια ὑπογραφόμενα ὑπὸ τοῦ προέδρου καὶ τοῦ γραμματέως τῆς ἐπιτροπῆς φυλάσσονται ὑπὸ τοῦ προέδρου τρεῖς μῆνας. Μετὰ τὴν πάροδον τῶν τριῶν μηνῶν ἐξαφανίζονται ταῦτα ἐπὶ παρουσίᾳ τῆς ἐπιτροπῆς ἥτις ἐνήργησε τὴν διαλογίην.

Ἡ χρονικὴ περίοδος τῆς ὑπηρεσίας τῶν αἰρετῶν μελῶν ὁρίζεται διετής.

Ἡ ἐπανεκλογή τοῦ αὐτοῦ μέλους ὡς ἐκπαιδευτικοῦ συμβούλου, ἐπιτρέπεται μόνον μετὰ τὴν πάροδον τετραετίας ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς πρώτης διετοῦς περιόδου.

Αἰρετὸν μέλος τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου παραιτούμενον ἢ ὀψωδῆποτε ἀπομακρυνόμενον τῆς ὑπηρεσίας ἀντικαθίσταται ὑπὸ τοῦ ἀμέσως ἐρχομένου κατὰ σειράν ἐπιτυχίας ἀναπληρωματικοῦ μέλους, ὅπερ διορίζεται κατὰ τὸν τρόπον τοῦ διορισμοῦ τῶν αἰρετῶν μελῶν.

Τὰ ἀναπληρωματικὰ μέλη, ἐφ' ὅσον δὲν διωρίσθησαν ἐκπαιδευτικοὶ σύμβουλοι, δύνανται νὰ ἐκλεγῶσι κατὰ τὴν ἐπομένην περίοδον ὡς τακτικά.

Τὰ αἰρετὰ μέλη τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου λαμβάνουσιν, ἐκτὸς τῶν ἀποδοχῶν τῆς θέσεώς των, ὡς ἀποζημιῶσιν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὑπηρεσίας των, ἐπίδομα ἴσον πρὸς τὰς μηνιαίας των ἀποδοχάς. Τὸ σύνολον τῶν ἀποδοχῶν μετὰ τοῦ ἐπιδόματος

τούτου δὲν δύνανται νὰ ὑπερβαίνῃ τὸν βασικὸν μισθὸν τῶν τακτικῶν μελῶν τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου.

Αἱ ἐν τῇ ἐκπαιδεύσει θέσεις τῶν αἰρετῶν μελῶν δύνανται νὰ πληρωθῶσι προσωρινῶς ὑπὸ ἄλλων.

Τὰ αἰρετὰ μέλη μετὰ τὴν λήξιν τῆς ἐν τῷ Συμβουλίῳ ὑπηρεσίας των ἐπανερχονται αὐτοδικαίως εἰς τὰς θέσεις των οἱ δὲ προσωρινῶς ταύτας καταλαβόντες τοποθετοῦνται εἰς ἄλλας ὁμοιοβάθμους θέσεις.

Τὰ αἰρετικά μέλη τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου ἔχουσι τὰ αὐτὰ δικαιώματα καὶ καθήκοντα μὲ τὰ τακτικά μέλη ὑπαγόμενα εἰς τὴν αὐτὴν δοσιδικίαν.

3. Τακτικὰ μέλη τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου ἀποσπῶνται καὶ διορίζονται :

1) Πτυχιούχοι Φιλοσοφικῆς ἢ Θεολογικῆς Σχολῆς ἢ τῆς Σχολῆς τῶν Φυσικῶν καὶ Μαθηματικῶν Ἐπιστημῶν τῶν ἡμετέρων ἢ ἀλλοδαπῶν Πανεπιστημίων.

α') προὔρηθησαντες ὡς ἐκπαιδευτικοὶ σύμβουλοι ἢ ἀνώτεροι ἐπόπται τῆς Δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως.

β') προὔρηθησαντες ἐπὶ διετίαν ὡς διευθυνταὶ ἢ ὑποδιευθυνταὶ Διδασκαλείων τῆς Μέσης ἢ Δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως ἢ ὡς γενικοὶ ἐπιθεωρηταὶ τῶν σχολείων ἢ Γυμνασιάρχαι ἢ διευθυνταὶ Πρακτικῶν Λυκείων.

γ') ἔχοντες δεκαετὴ ὑπηρεσίαν πρωτοβαθμίου καθηγητοῦ ἐν δημοσίοις ἢ ἀνεγνωρισμένοις Γυμνασίοις.

δ') ἔχοντες δεκαετὴ ὑπηρεσίαν ἐν σχολείοις τῆς Μέσης ἐκπαιδεύσεως καὶ ἀποδείξεις ἐπὶ διετίαν φιλοσοφικῶν ἢ παιδαγωγικῶν σπουδῶν ἐν Πανεπιστημίοις τῆς Εὐρώπης ἢ τῆς Ἀμερικῆς.

ε') ὑπρητήσαντες ἐπὶ ὀκταετίαν ὡς ἐπιθεωρηταὶ τῶν δημοτικῶν σχολείων ἢ ἐπὶ πενταετίαν ἂν ἔχωσι ἀποδείξεις φιλοσοφικῶν ἢ Παιδαγωγικῶν σπουδῶν ἐν Πανεπιστημίοις τῆς Εὐρώπης ἢ τῆς Ἀμερικῆς τοῦλάχιστον ἐπὶ διετίαν.

Αἱ ἐν τῇ ἐκπαιδεύσει μόνιμοι θέσεις τῶν κατ' ἀπόσπασιν

τακτικῶν μελῶν τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου δύνανται κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς θητείας των νὰ πληρωθῶσι προσωρινῶς.

Τὰ τακτικά μέλη τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου, ὧν ἐν ἀπαραιτήτως δέον νὰ εἶνε τῆς Σχολῆς τῶν Φυσικῶν, καὶ ἐν τῆς Σχολῆς τῶν Μαθηματικῶν Ἐπιστημῶν, ἔχουσι βαθμὸν καὶ μισθὸν διευθυντοῦ α' τάξεως, ἀποσπῶνται ἢ διορίζονται ὁὲ μετὰ πρότασιν τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου διὰ Διατάγματος προκαλουμένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Ἐφ' ὅσον διατελοῦν Ἐκπαιδευτικοὶ Σύμβουλοι λαμβάνουν πρόσθετον ἐπίδομα δραχμῶν χιλίων μηνιαίως.

Ἡ πρότασις τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου γίνεται ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἡμερῶν, ἀφ' ἧς ἡ θέσις ἠθέλε κενωθῆ.

Ἡ θητεία τῶν τακτικῶν μελῶν ὀρίζεται ὀκταετίας. Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς ὀκταετίας ἐξέρχονται ταῦτα τῆς θέσεως τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβούλου καὶ ἐπανέρχονται εἰς τὰς θέσεις των.

Οἱ ἐξερχόμενοι δύνανται νὰ ἐπαναδιορθῶσιν ὡς ἐκπαιδευτικοὶ σύμβουλοι μετὰ τὴν πάροδον δύο ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἐξόδου των.

Ὁ πρόεδρος καὶ ὁ ἀντιπρόεδρος τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου, λαμβανόμενοι ἐκ τῶν τακτικῶν μελῶν καὶ δι' ὃ μὲν πρόεδρος ἐκ τοῦ ἐνὸς τμήματος, ὁ δὲ ἀντιπρόεδρος ἐκ τοῦ ἐτέρου ἐκλέγονται κατὰ Σεπτέμβριον ἐκάστου ἔτους ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου.

Τὰ τακτικά μέλη τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου δὲν δύνανται νὰ κατέχωσιν ἰδιωτικὴν θέσιν, οὐδὲ ν' ἀσκῶσιν ἄλλο ἔργον οὐδὲν δὲ μέλος τοῦ Συμβουλίου εἴτε τακτικόν, εἴτε αἵρετὸν εἴτε ἔκτακτον. ἐπιτρέπεται νὰ ὑποβάλλῃ εἰς ἔγκρισιν διδακτικὰ βιβλία, ἔστω καὶ ἂν ἐξεχώρησε τὰ δικαιώματά του εἰς ἕτερον πρόσωπον.

Ἐκαστον τῶν τακτικῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου ὑποχρεοῦται νὰ περιοδεύῃ πρὸς ἐπιθεώρησιν τῶν σχολείων ἢ μελέτην ἐκπαιδευτικῶν ζητημάτων ἐπὶ ἓνα μῆνα κατ' ἔτος ὀρισμένης τῆς σειρᾶς κατὰ μῆνα Σεπτέμβριον ἐκάστου ἔτους διὰ πρότασεως τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου επικυρουμένης διὰ προέσεως τοῦ Ὑπουργοῦ. Ἡ κατὰ τὸ παρὸν ἔτος (1927)σειρὰ τῶν μελλόντων

των νὰ περιοδεύσωσι συμβούλων ὀρισθήσεται μετὰ τὴν πλήρη συγκρότησιν τοῦ Συμβουλίου.

Οἱ Ἐκπαιδευτικοὶ Σύμβουλοι ὡς καὶ οἱ διευθυνταὶ καὶ τμηματάρχαι τοῦ Ὑπουργείου δύνανται διὰ διαταγῆς τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας κλπ. νὰ ἀποστέλλωνται πρὸς ἐκτέλεσιν ἐιδικῆς ὑπηρεσίας.

4. Τὰ ἔκτακτα μέλη τοῦ Συμβουλίου λαμβανόμενα ἐκ καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου, διευθυντῶν διδασκαλείων καὶ γυμνασίων, ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεὶ γενικῶν Ἐπιθεωρητῶν ἢ ἰδιωτικῶν ἐπιστημόνων διορίζονται διὰ Διατάγματος, προκαλουμένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας ἐπὶ μονοετεί θητεία.

Ἐπιτρέπεται ὁ ἀναδιορισμὸς τῶν αὐτῶν προσώπων.

Τὰ ἔκτακτα ταῦτα μέλη, ὡς καὶ ὁ διευθυντῆς τῆς Παιδείας λαμβάνουσι μέρους μόνον εἰς τὰς γενικὰς συνεδριάσεις τοῦ Συμβουλίου, μετὰ δικαιώματος ψήφου παρεχομένης αὐτοῖς ἀποζημιώσεως ἐκ δραχμῶν 100 δι' ἐκάστην συνεδρίαν τοῦ Συμβουλίου, εἰς ἣν μετέχουσι, τῆς συνολικῆς ἀποζημιώσεως μὴ δυνάμενης νὰ ὑπερβαίῃ τὰς 500 δραχμὰς κατὰ μῆνα.

Ἡ ἐπὶ δύο κατὰ μῆνα συνεδριάσεις ἀδικαιολόγητος ἀποχὴ ἐκτάκτου τινὸς μέλους, λογίζεται ὡς παραμέλησις καθήκοντος καὶ συνεπάγεται τὴν κατὰ τὸ παρὸν τιμωρίαν τοῦ ἀποσχόντος.

Ὅριον ἡλικίας καθ' ὃ ὑποχρεωτικῶς ἀποχωροῦν τὰ τακτικά μέλη τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου, ὀρίζεται τὸ ἕξον ἔτος τῆς ἡλικίας των.

5. Τὰ τακτικά καὶ αἵρετὰ μέλη τοῦ Ἐκπαιδ. Συμβουλίου ὑπόκεινται δι' ἐγκατάλειψιν θέσεως ἢ διὰ παράβασιν ἢ παραμέλησιν τῶν καθηκόντων των καὶ δι' ἀπρεπῆ ἢ ἀσυμβίβαστον διαγωγὴν α') εἰς ἐπίπληξιν, β') εἰς πρόστιμον μέχρι ποσοῦ ἴσου πρὸς τὸν μηνιοῦτον μισθόν, γ') εἰς ἀπόλυσιν ἐκ τῆς θέσεως τοῦ συμβούλου.

Αἱ ποιναὶ πᾶσαι ἐπιβάλλονται μετ' ἀπολογίαν ἔγγραφον ἐντὸς τῆς τασσομένης προθεσμίας καὶ τὴν μὲν πρώτην ἐπιβάλλει ἀπ' εὐθείας ὁ Ὑπουργὸς μετὰ γνώμην ἐιδικοῦ πειθαρχικοῦ Συμβουλίου συγκροτουμένου ἐκ τοῦ προέδρου τοῦ Ἀρείου Πά-

γου, τοῦ πρυτάνεως τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τοῦ προέδρου τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, τὴν δὲ τρίτην μετ' ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου τούτου.

Τὰ ἀνωτέρω ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῶν ἐκτάκτων μελῶν ὅσον ἀφορᾷ τὴν ὑπηρεσίαν αὐτῶν ὡς ἐκπαιδευτικῶν συμβούλων.

6. Ἔργα τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου εἶναι τὰ ἑξῆς :

α') Γνωματεύει περὶ παντὸς ζητήματος ἀφορῶντος τὴν ἐκπαίδευσιν εἴτε προκαλούμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ, εἴτε αὐτεπαγγέλτως.

β') Παρασκευάζει σχέδια νόμων, διαταγμάτων, ἐγκυκλίων καὶ ὁδηγῶν, συντάσσει ἐν σχεδίῳ τὸ πρόγραμμα καὶ τὸ ὄρολόγιον τῶν μαθημάτων τῆς δημοτικῆς καὶ μέσης ἐκπαιδεύσεως καὶ τὸ πρόγραμμα τῆς ποσότητος καὶ τῆς οἰκονομίας τῆς ὕλης, τῶν διδασκαλικῶν ὁδηγῶν καὶ βοηθητικῶν καθόλου βιβλίων τῶν διδασκάλων, ἐγκρίνει ἢ ἀπορρίπτει δοκίμια τοιούτων ὑποβαλλόμενα εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, ὁρίζει τὰ χροῖα τῶν διδασκάλων ἢ τῶν μαθητῶν βιβλία καὶ προνοεῖ περὶ παντὸς μέτρου, δυναμένου νὰ διευκολύνῃ τὸ ἔργον τῆς διδασκαλίας.

γ') Ἀσκεῖ τὴν δέουσαν ἐποπτείαν ἐπὶ τῶν διδασκαλείων, τῶν ἐπιθεωρητῶν καὶ τῆς καθόλου λειτουργίας τῆς δημοτικῆς καὶ μέσης ἐκπαιδεύσεως καὶ ἐνεργεῖ ἐπιθεωρήσεις καὶ ἐπιτοπίους ἀνακρίσεις εἴτε αὐτεπαγγέλτως, εἴτε κατ' ἐντολὴν τοῦ Ὑπουργοῦ.

δ') Προτείνει τὸν διορισμὸν ἢ τὴν μετάθεσιν τῶν Γενικῶν Ἐπιθεωρητῶν καὶ τῶν ἐπιθεωρητῶν τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ ἀποφασίζει περὶ τιμωρίας ἢ ἀπολύσεως αὐτῶν.

ε') Προτείνει τὸν διορισμὸν ἢ τὴν μετάθεσιν τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ τῶν διδασκαλείων καὶ τῶν λειτουργῶν τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως καὶ ἀποφασίζει περὶ τιμωρίας ἢ ἀπολύσεως αὐτῶν.

στ') Τηρεῖ μητρώον καὶ βιβλίον ποιότητος τῶν Γενικῶν Ἐπιθεωρητῶν τῶν σχολείων, τῶν ἐπιθεωρητῶν τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ τῶν λειτουργῶν τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως καὶ

προτείνει τὴν προαγωγὴν τούτων κατὰ τὰς διατάξεις τῶν περὶ τούτων νόμων.

ζ') Ἐξετάζει τοὺς δημοδιδασκάλους τοὺς διαγωνιζομένους πρὸς μετεκπαίδευσιν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον καὶ γνωμοδοτεῖ περὶ παροχῆς ἐκπαιδευτικῆς ἀδείας εἰς τοὺς λειτουργοὺς τῆς δημοτικῆς καὶ μέσης ἐκπαιδεύσεως, κατὰ τὰ κεκανονισμένα.

η') Κανονίζει τὰ ὅρια τῶν ἐκπαιδευτικῶν περιφερειῶν τῆς δημοτικῆς καὶ τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως καὶ προτείνει τὴν ἴδρυσιν καὶ κατάργησιν τῶν διδασκαλείων καὶ τὴν ἴδρυσιν, τὴν προαγωγὴν, τὸν ὑποβιβασμὸν, συγχώνευσιν ἢ διαίρεσιν τῶν σχολείων τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως.

θ') Κρίνει τὰς περὶ μεταθέσεως τῶν λειτουργῶν τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως ἀποφάσεις τῶν ἐποπτικῶν συμβουλίων, ἐφόσον ἤθελεν ὑποβληθῆῖ κατ' αὐτῶν ὑπὸ τοῦ μετατιθεμένου ἔνστασις καὶ ἐπικυροῖ ἢ ἀκυροῖ ταύτας. Ὡσαύτως κρίνει καὶ τὰς περὶ ἐπιβολῆς προστίμου μείζονος ἐνὸς μηνιαίου μισθοῦ ὡς καὶ τὰς περὶ ἀπολύσεως ἀποφάσεις τῶν αὐτῶν συμβουλίων καὶ ἐπικυροῖ ἢ ἀκυροῖ αὐτάς ἢ τροποποιεῖ ἐπὶ τὸ ἐπικέστερον, ἐφόσον ἐπίσης ἤθελεν ὑποβληθῆῖ κατ' αὐτῶν ἔνστασις.

Ἡ ἔνστασις ὑποβάλλεται εἰς τὸν ἀρμόδιον ἐπιθεωρητὴν ἐν τὸς πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως, ὃ δὲ τιμωρηθεῖς ἢ ἀπολυθεῖς διδάσκαλος δικαιούται νὰ παραστή εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε διὰ πληρεξουσίου δικηγόρου ἐνώπιον τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως.

Αἱ περὶ τιμωρίας ἢ ἀπολύσεως τῶν λειτουργῶν τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως ἀποφάσεις τοῦ συμβουλίου ἐκδίδονται πάντοτε ἠτιολογημένα καὶ μετ' ἀπολογίαν τοῦ κατηγορουμένου προφορικῆν ἢ ἔγγραφον, ἐπιτροπομένης αὐτῷ παραστάσεως καὶ διὰ πληρεξουσίου δικηγόρου.

Ὅμοίως ἐκδίδονται ἠτιολογημένα αἱ περὶ μεταθέσεως κατ' ἐκθεσιν τοῦ οἰκείου ἐπιθεωρητοῦ ἢ δι' ὑπηρεσιακοὺς λόγους ἢ πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ἐκπαιδεύσεως προτάσεις τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἔργων τὰ μὲν ὑπὸ στοιχ. α' καὶ β' διεκπε-

φαιοὶ τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον εἰς τὰς γενικὰς αὐτοῦ συνεδρίας, πάντα δὲ τὰ λοιπὰ εἰς τὰς κοινὰς ἢ κατὰ τμήματα.

Κατὰ τὰς γενικὰς συνεδρίας, αἵτινες συγκαλοῦνται ὑπὸ τοῦ προέδρου ἅπαξ τοῦλάχιστον κατὰ δεκαπενθήμερον, εἰρίζεται τὸ συμβούλιον ἐν ἅπαρτίᾳ, ἐφ' ὅσον παρίστανται 11 τῶν μελῶν αὐτοῦ, ὧν πέντε τοῦλάχιστον τακτικά.

Τῶν κοινῶν συνεδριῶν μετέχουσι μόνον τὰ τακτικά καὶ αἰρετὰ μέλη τοῦ συμβουλίου, τῶν δὲ κατὰ τμήματα μόνον τὰ εἰς τὸ οἰκεῖον τμήμα ἀνήκοντα.

Πρὸς τοῦτο τὸ συμβούλιον διαφεῖται εἰς δύο τμήματα, τὸ τῆς δημοτικῆς καὶ τὸ τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως. Ἡ εἰς ἑκάτερον τῶν τμημάτων κατὰταξις τῶν μελῶν τοῦ συμβουλίου ἀναλόγως τῆς εἰδικότητος αὐτῶν γίνεται διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ μετὰ πρότασιν τοῦ συμβουλίου.

Νόμιμοι εἶναι αἱ κατὰ τμήματα συνεδρίαὶ τοῦ συμβουλίου, ἐφ' ὅσον παρίστανται τρία τῶν μελῶν αὐτοῦ, αἱ δὲ κοιναὶ ἐφόσον παρίστανται ἑπτὰ.

Τὰς γενικὰς καὶ κοινὰς συνεδρίας τοῦ συμβουλίου διευθύνει ὁ πρόεδρος, ὃν ἀπόντα ἢ κωλυόμενον ἀναπληροῖ ὁ ἀντιπρόεδρος καὶ τοῦτον τὸ ἀρχαιότερον ἐν τῇ καθόλου ὑπηρεσίᾳ ἐκ τῶν τακτικῶν μελῶν τοῦ συμβουλίου.

Τῶν κατὰ τμήματα ἰδιαιτέρων συνεδριῶν ὁ μὲν πρόεδρος διευθύνει τὰς συνεδρίας τοῦ εἰς ὃ ἀνήκει τμήματος, ὁ δὲ ἀντιπρόεδρος τὰς τοῦ ἑτέρου τμήματος.

Ἐκάτερον τούτων ἀπόντα ἢ κωλυόμενον ἀναπληροῖ ἐν τῇ διευθύνσει τῶν συνεδριῶν τὸ ἀρχαιότερον ἐν τῇ καθόλου ὑπηρεσίᾳ τῶν τακτικῶν μελῶν τοῦ τμήματος.

Εἰς τὰς γενικὰς συνεδρίας τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου παρίσταται καὶ ὁ διευθυντὴς τῶν γραφείων αὐτοῦ, ἀντικαθιστάμενος ἐν περιπτώσει κωλύματος ὑπ' ἄλλου ὑπαλλήλου τοῦ συμβουλίου, ὑπὸ τοῦ Προέδρου ὀριζομένου.

Τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον ὑποβάλλει μετὰ πᾶσαν συνεδρίαν καὶ ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἀντίγραφα πρακτικῶν τῶν συνεδριῶν.

Αἱ πράξεις τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου καὶ τῶν ἐποπτικῶν συμβουλίων περιλαμβάνουσι προτάσεις καὶ ἀποφάσεις.

Τὰς ἀποφάσεις τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου καὶ τῶν ἐποπτικῶν συμβουλίων ὡς καὶ τὰς περὶ προαγωγῆς τῶν λειτουργῶν τῆς ἐκπαιδεύσεως προτάσεις αὐτῶν, ἐφ' ὅσον ἀπορρέουσιν ἐξ ἀποτελέσματος ἐξετάσεων ἢ διαγωνισμοῦ, ὀριζομένων διὰ τῶν ἐν ἰσχύϊ νόμων, ὑποχρεοῦται νὰ ἐκτελέσῃ ὁ Ὑπουργὸς ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήψεως, τὰς δὲ λοιπὰς προτάσεις δικαιοῦται νὰ ἐγκρίνῃ ἢ ἀπορρίψῃ.

Ἐπὶ προτάσεως ἀπορριφθείσης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ, δὲν δύναται νὰ ἐπανέλθῃ τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον κατὰ τὴν δικαιοκρατίαν τοῦ αὐτοῦ σχολικοῦ ἔτους.

7. Ὁ διορισμός, αἱ μεταθέσεις, ἡ τιμωρία, ἡ προαγωγή καὶ ἡ ἀπόλυσις τῶν διδασκάλων τῶν προτύπων σχολείων τῶν προσηρητημένων εἰς τὰ δημοσία διδασκαλεῖα τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως ὑπάγονται εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ ἐποπτικοῦ συμβουλίου τοῦ τόπου, ἐν ᾧ λειτουργεῖ τὸ διδασκαλεῖον.

Τῶν σχετικῶν πρὸς τὰ θέματα ταῦτα συνεδριῶν τῶν ἐποπτικῶν συμβουλίων μετέχει ὡς εισηγητῆς μετὰ δικαιοῦματος ψήφου καὶ ὁ οἰκεῖος διευθυντὴς τοῦ διδασκαλείου.

8. Παράλληλον πρὸς τὸ ἐκπαιδευτικὸν συμβούλιον παρ' ἑκάστη γενικῇ διοικήσει λειτουργεῖ τὸ Ἀνώτερον Ἐποπτικὸν Συμβούλιον, ἀποτελούμενον ἐκ τοῦ διευθυντοῦ τῆς ἐκπαιδεύσεως, ὡς προέδρου, ἑνὸς διευθυντοῦ διδασκαλείου ἐκ τῶν ὑπηρετούντων ἐν τῇ ἔδρᾳ τῆς γενικῆς διοικήσεως, ἑνὸς ἐφέτου τοῦ ἐν τῇ ἔδρᾳ τῆς γενικῆς διοικήσεως Ἐφετείου, ἢ μὴ ὑπάρχοντος Ἐτείου, τοῦ προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν, τοῦ ἐπιθεωρητοῦ τῶν δημοτικῶν σχολείων τῆς ἔδρας τῆς γενικῆς διοικήσεως καὶ δύο ἐξ ἰδιωτῶν μελῶν. Ὁ διευθυντὴς τοῦ διδασκαλείου ὀρίζεται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας προτάσει τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου. Μὴ ὑπάρχοντος διδασκαλείου ἐν τῇ ἔδρᾳ τῆς γενικῆς διοικήσεως μετέχει τοῦ συμβουλίου εἰς τῶν ἐν αὐτῇ γυμνασιαρχῶν ὀριζόμενος ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας μετὰ πρότασιν τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου. Ὁ ἐφέτης ὀρίζεται

ὑπὸ τοῦ προέδρου τῶν ἐφετῶν δι' ἕκαστον ἔτος κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ προηγούμενου ἔτους. Καθίηκοντο γραμματέως τοῦ ἀνωτέρου ἐποπτικοῦ Συμβουλίου ἐκτελεεὶ ὁ βοηθὸς τοῦ γενικοῦ ἐπιθεωρητοῦ. Τὰ ὑπαλληλικά μέρη τοῦ συμβουλίου ἐλλείποντα ἀπόντα ἢ κωλύομενα ἀναπληροῦσιν οἱ νόμιμοι αὐτῶν ἀναπληρωταί. Τὸν ἐφέτην ἀναπληροῖ ἕτερος ἐφέτης, ὀριζόμενος ὑπὸ τοῦ προέδρου τοῦ ἐφετείου, τὸν δὲ γραμματέα ἕτερος ἐκπαιδευτικὸς ὑπάλληλος ὀριζόμενος ὑπὸ τοῦ προέδρου τοῦ συμβουλίου. Τὸ συμβούλιον συνέρχεται εἰς συνεδριάσεις καλούμενον ὑπὸ τοῦ προέδρου καὶ λογίζεται ἐν ἀπαρτία παρόντων πέντε τοῦλάχιστον ἐκ τῶν μελῶν, ἀποφαίνεται δὲ κατὰ πλειοψηφίαν, ἐν ἰσοψηφία νικώσης τῆς ψήφου τοῦ προέδρου. Προκειμένου περὶ ἐπιβολῆς πειθαρχικῶν ποινῶν, δὲν ἔχει δικαίωμα ψήφου ὁ προτείνων τὴν ἐπιβολὴν τῆς ποινῆς ἐπιθεωρητῆς.

Ἡ ἀρμοδιότης τοῦ ἀνωτέρου Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου ἐπεκτείνεται εἰς ὅλας τὰς περιφερείας τῆς γενικῆς διοικήσεως, ἔργα δ' αὐτοῦ εἶνε τὰ ἑξῆς σχετικῶς διὰ τὴν δημοτικὴν ἐκπαίδευσιν.

α') Γνωματεύει περὶ παντὸς ζητήματος ἀφορῶντος τὴν ἐκπαίδευσιν τῆς περιφερείας τῆς γεν. διοικήσεως, εἴτε προκαλούμενον ὑπὸ τοῦ γεν. διοικητοῦ, εἴτε αὐτεπαγγέλτως.

β') Ἀσκεῖ ἐποπτεῖαν ἐπὶ τῶν ἐπιθεωρητῶν τῶν δημοτικῶν σχολείων, τῶν λειτουργῶν τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ τῆς καθόλου λειτουργίας τῶν σχολείων.

γ') Ἀποφασίζει περὶ μεταθέσεως τῶν ἐπιθεωρητῶν τῶν δημοτικῶν σχολείων τῆς περιφερείας του.

δ') Ἐπικυροῖ ἢ ἀκυροῖ τὰς ἀποφάσεις τῶν τοπικῶν Ἐποπτικῶν Συμβουλίων 1) περὶ μεταθέσεως λειτουργῶν τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ 2) περὶ ἐπιβολῆς προστίμου μείζονος τοῦ 1)4 τοῦ μηνιαίου αὐτῶν μισθοῦ.

ε') προτείνει τὴν μετάθεσιν τῶν λειτουργῶν τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως ἀπὸ ἐκπαιδευτικῆς τινος περιφερείας εἰς ἄλλην ἐντὸς τῆς αὐτῆς γενικῆς διοικήσεως κειμένην, ἥτις μετάθεσις ἐνεργεῖται εἴτε κατ' αἴτησιν τῶν μετατεθειμένων καὶ μετὰ γνώμοδότησιν τοῦ οἰκείου ἐπιθεωρητοῦ τῆς περιφερείας, ἔξ ἧς ἢ

μετάθεσις, εἴτε πρὸς τιμωρίαν κατ' ὑπόδειξιν τοῦ οἰκείου Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου.

Ὁ πρὸς τιμωρίαν μετατιθέμενος λειτουργὸς τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως δικαιούται, ἐὰν ζητήσῃ, τοῦτο νὰ παραστῇ ἐνώπιον τοῦ ἀνωτέρου ἐποπτικοῦ συμβουλίου εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε διὰ πληρεξουσίου.

Ἐκ τῶν σχετικῶν πρὸς μεταθέσεις καὶ ἐπιβολὴν προστίμου ἀποφάσεων τοῦ ἀνωτέρου ἐποπτικοῦ συμβουλίου αἱ μὲν ἐπικυρωτικαὶ ὑποβάλλονται ἐν ἀντιγράφῳ εἰς τὸν γενικὸν διοικητὴν, ὅπως ὑποχρεοῦται νὰ ἐκτελέσῃ αὐτὰς ἐντὸς πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήψεως, αἱ δὲ ἀκυρωτικαὶ ἐν ἀντιγράφῳ ὁμοίως ἀποστέλλονται εἰς τὸ οἰκεῖον ἐποπτικὸν συμβούλιον, ἵνα λάβῃ γνώσιν τούτων. Πασῶν δὲ τῶν πράξεων τοῦ συμβουλίου τούτου ἀποστέλλονται ἀντίγραφα εἰς τὸ ἐκπαιδευτικὸν συμβούλιον.

Δύναται ὁ γενικὸς διοικητῆς πρὸς πλήρωσιν σχολικῆς ἀνάγκης νὰ ποσπᾷ πλέον τῶν δύο μηνῶν διὰ πράξεώς του λειτουργοῦ τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως ἐκ πολυταξίων ἢ καὶ διταξίων σχολείων εἰς ὁποσδήποτε ἀργοῦντα σχολεῖα ἐντὸς μὲν τῆς αὐτῆς ἐκπαιδευτικῆς περιφερείας ἀποφάσει τοῦ οἰκείου ἐποπτικοῦ συμβουλίου, εἰς ἄλλην ἐκπαιδευτικὴν περιφέρειαν, πάντως ἐντὸς τῆς αὐτῆς γενικῆς διοικήσεως κειμένην, ἀποφάσει τοῦ ἀνωτέρου ἐποπτικοῦ συμβουλίου. Ἡ ἀπόσπασις αὕτη δὲν δύναται νὰ διαρκέσῃ πλέον τοῦ ἔτους, ἐκτὸς ἂν ὁ ἀποσπασμένος συγκατατεθῇ εἰς τὴν παράτασιν αὐτῆς. Ἄν ὅμως πρὸ τῆς λήξεως τῆς ἀποσπασεώς του διορισθῇ εἰς τὴν θέσιν ταύτην τακτικὸς διδάσκαλος ὁ ἀποσπασθεὶς ἐπανέρχεται εἰς τὴν μόνιμον θέσιν του, ἥτις διατηρεῖται κενή.

ΜΕΡΟΣ Γ'.

ΔΙΔΑΚΤΗΡΙΑ

I. 'Ανέγερσις Διδακτηρίων.

1. Εἶναι κοινῶς γνωστὴ ἡ ἔλλειψις παρ' ἡμῖν διδακτηρίων, πληροῦντων τοὺς ὄρους τῆς παιδαγωγικῆς καὶ τῆς υγιεινῆς. Τὰ περισσότερα ἐξ αὐτῶν εἶναι ὅλως ἀκατάλληλα, πολλὰ δὲ δύναται τις νὰ εἴπῃ, ὅτι εἶναι καὶ ἐπικίνδυνα διὰ τὴν υγείαν τῶν μαθητῶν. Δυστυχῶς τὸ Κράτος δὲν δύναται νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὴν ἀνέγερσιν τῶν ἀπαιτουμένων διδακτηρίων. Ὀφείλομεν ὅμως νὰ ἀνομολογήσωμεν ὅτι τὴν ἀνεπάρκειαν ταύτην τοῦ Κράτους ἤρχισαν νὰ ἀναπληρῶνουν κατὰ τὰ τελευταῖα ἰδίως ἔτη αἱ κοινότητες καὶ διάφοροι ἰδιῶται, εἰς τοὺς ὁποίους ὀφείλεται μεγάλη εὐγνωμοσύνη. Εἰς τὴν κίνησιν ταύτην ὑπὲρ τῆς ἀνεγέρσεως διδακτηρίων πρωτοστατοῦν κυρίως οἱ ἐπιθεωρηταὶ καὶ οἱ διευθυνταὶ τῶν σχολείων, οἵτινες διὰ καταλλήλων ἐνεργειῶν πείθουν τὰς κοινότητας νὰ ἐνδιαφεροῦν ὑπὲρ τοῦ σχολείου.

2. Κατόπιν τῆς τελικῆς συνεννοήσεως τοῦ διευθυντοῦ τοῦ σχολείου μετὰ τοῦ δημάρχου ἢ τοῦ προέδρου τῆς κοινότητος, ὑποβάλλεται ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ εἰς τὸν οἰκεῖον ἐπιθεωρητὴν, δι' ἧς ἀνακοινοῦται εἰς αὐτὸν ὅτι ἡ κοινότης προσφέρει καὶ καταβάλλει ὠρισμένον ποσὸν διὰ τὴν ἀνέγερσιν διδακτηρίου καὶ ὅτι ἐξευρέθη τὸ κατάλληλον γήπεδον. Ὁ ἐπιθεωρητὴς ἐπισκέπτεται τὸ μέρος, ἐπαληθεύει τὴν καταλληλότητα τοῦ γηπέδου

καὶ τὴν προσφορὰν τῆς κοινότητος καὶ συντάσει πρόχειρον σχεδιάγραμμα αὐτοῦ, τὸ ὁποῖον ὑποβάλλει εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ζητῶν τὴν σύνταξιν τοῦ σχεδίου τοῦ διδασκῆριου ἐπὶ τῇ βάσει τῶν πληροφοριῶν του σχετικῶς μὲ τὸν ἀριθμὸν τῶν αἰθουσῶν, τὸν ἀριθμὸν τῶν μαθητῶν, τὴν ἔκτασιν τοῦ γηπέδου κλπ. Τὸ Ὑπουργεῖον συντάσει τὸ σχέδιον καὶ ἀποστέλλει αὐτὸ εἰς τὸν ἐπιθεωρητὴν ὅστις διαβιβάζει αὐτὸ μὲ σχετικὰς ὁδηγίας εἰς τὸν διευθυντὴν τοῦ σχολείου.

Τὴν ὅλην διαχείρισιν ἀπὸ τεχνικῆς καὶ οἰκονομικῆς ἀπόψεως ἔχει τὸ Ταμεῖον Ἐκπαιδευτικῆς Προνοίας ἢ ἡ Σχολικὴ Ἐπιτροπὴ ἢ ἡ διδασκῆρικὴ καλουμένη ἐπιτροπὴ, συνιστωμένη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας κατόπιν προτάσεως τοῦ ἐπιθεωρητοῦ, στηριζομένης εἰς γνώμην τοῦ διευθυντοῦ τοῦ σχολείου καὶ ἀποτελουμένη ἐκ πέντε προσώπων, ἅτινα κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ διευθυντοῦ τοῦ σχολείου καὶ τοῦ προέδρου τῆς κοινότητος παρέχουν τὴν μεγαλειτέραν ἐγγύησιν, ὅτι θὰ ἐνδιαφεροῦνται περισσότερο διὰ τὸ ἔργον. Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν—ὅπερ συνήθως συμβαίνει—ἡ κοινότης δὲν δύναται διὰ τῶν ἰδίων της πόρων νὰ ἀποπερατώσῃ τὸ διδασκῆριον, ἢ διδασκῆρικὴ ἐπιτροπὴ ζητεῖ τὴν ἀρωγὴν τοῦ δημοσίου. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον τῶν ἀρωγῶν, τὸ Κράτος διαθέτει καὶ ἐκ τῶν ἐκπαιδευτικῶν τελῶν τῶν σχολείων τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως εἰσπράξεις. Ὁ διευθυντὴς τοῦ σχολείου ὑποβάλλει εἰς τὸν ἐπιθεωρητὴν τοιαύτην περίπτου ἀναφορὰν. «Δαπάναις τῆς κοινότητος, ὡς εἶνε ἤδη εἰς ὑμᾶς γνωστόν, ἐγένετο ἔναρξις τῶν ἐργασιῶν διὰ τὴν ἀνεγερσιν διδασκῆριου τοῦ ὑπ' ἐμὲ σχολείου. Αἱ ἐργασίαι τῆς ἀνοικοδομήσεως προὐχώρησαν μέχρι τοῦ σημείου.....ὑπολείπεται δὲ ἀκόμη.....Ἐπειδὴ ὅμως ἡ κοινότης δὲν δύναται νὰ διαθέσῃ ἄλλα χρήματα διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ διδασκῆριου, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσωμεν ὑμᾶς, ὅπως εὐαρεστούμενοι ἐνηργήσητε παρὰ τῷ Σφ' Ὑπουργεῖῳ τῆς Παιδείας νὰ χορηγηθῇ ἡμῖν ἀρωγὴ εἰς δρ.....τοῦλάχιστον. Δεδομένου δ' ὅτι, ἂν διακοποῦν αἱ ἐργασίαι, ὑπάρχει κίνδυνος νὰ καταστραφῇ καὶ τὸ μέχρι τοῦδε συντελεσθὲν ἔργον, παρακαλοῦμεν νὰ προσπαθῆ-

σητε ὅπως ἐπιτευχθῇ ἡ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐνέργεια τοῦ Σου Ὑπουργείου». Τὸ Ὑπουργεῖον συνήθως χορηγῇ τὸ ἐν πέμπτῳ τῆς ἀπαιτουμένης διὰ τὸ ὅλον ἔργον δαπάνης.

Μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ διδασκῆριου καλεῖται ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ σχολείου ὁ ἐπιθεωρητὴς ὅπως ἐνεργήσῃ διὰ τὴν παραλαβὴν αὐτοῦ, ἣτις γίνεται ὑπὸ τῆς διδασκῆρικῆς ἐπιτροπῆς, παρισταμένου τοῦ διευθυντοῦ, τοῦ ἐπιθεωρητοῦ καὶ μηχανικοῦ τοῦ Ὑπουργείου.

II. Μίσθωσις Διδασκῆριῶν.

Διὰ τὴν μίσθωσιν διδασκῆριῶν ἐνεργοῦνται δημοπρασίαι κατὰ τὰς ἐπομενας διατυπώσεις. Μόλις πλησιάζει ἡ λήξις τῆς ὑφισταμένης μισθώσεως ὁ διευθυντὴς τοῦ σχολείου ὑποβάλλει εἰς τὸν οἰκεῖον ἐπιθεωρητὴν τὴν ἐξῆς ἀναφορὰν. «Ληγούσης τὴν 31 Αὐγούστου ἔ. ἔ. τῆς μισθώσεως τοῦ διδασκῆριου τοῦ ὑπ' ἐμὲ σχολείου, λαμβάνων τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσω ὑμᾶς, ὅπως εὐαρεστούμενος προβῆτε εἰς τὴν ἐνέργειαν τῶν νομίμων διατυπώσεων πρὸς μίσθωσιν νέου διδασκῆριου (ἢ πρὸς ἀνανέωσιν τῆς μισθώσεως). Ἦδη καταβάλλεται μίσθωμα ἐκ δρ.....μηνιαίως. Κατὰ τὴν γνώμην μου ὅμως δὲν δύναται νὰ ἐξευρεθῇ κατάλληλον οἶκημα, ἂν δὲν δοθῇ ἐνοίκιον τοῦλάχιστον δρ.....κατὰ μῆνα.» Τὴν ἀναφορὰν αὐτὴν ὁ ἐπιθεωρητὴς ὑποβάλλει εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τὸ ὁποῖον διατάσσει αὐτὸν νὰ προκηρύξῃ δημοπρασίαν, ὀριζομένου τοῦ ἀναλόγου ὄριου τοῦ καταβληθησομένου μισθώματος. Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐντολῆς αὐτῆς ὁ ἐπιθεωρητὴς προκηρύσσει δημοπρασίαν, ὀρίζων τὸ ἀνώτατον ὄριον μισθώματος, τὴν ἡμέραν καὶ ὥραν τῆς δημοπρασίας καὶ τὴν ἐπιτροπὴν ἣτις ἀποτελεῖται ἐκ τοῦ ἐπιθεωρητοῦ, τοῦ σχολικοῦ ἱατροῦ τῆς περιφερείας καὶ ἐνὸς μηχανικοῦ. Τὴν προκήρυξιν τῆς μισθώσεως φροντίζει ὁ διευθυντὴς τοῦ σχολείου νὰ ἀνακοινώσῃ εἰς ὅλους τοὺς κατοίκους μίαν ἐβδομάδα πρὸ τῆς ὀρισθείσης ἡμέρας τῆς δημοπρασίας, διὰ τοιχοκολλήσεως αὐτῆς εἰς τὸ Κοινοτι-

κὸν Κατάστημα καὶ διὰ ἀναγνώσεως αὐτῆς ὑπὸ τοῦ ἱερέως εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Κατὰ τὴν ὀρισθεῖσαν ἡμέραν ἐνεργεῖται ἡ δημοπρασία, καθ' ἣν οἱ προσερχόμενοι μειοδοτοῦν ἐπὶ τοῦ καθορισθέντος μισθώματος. Ἡ κατακύρωσις γίνεται εἰς τὸν τελευταῖον μειοδότην. Μετὰ τοῦτο συντάσσεται τὸ πρακτικὸν τῆς δημοπρασίας, ἐν τῷ ὁποίῳ ἡ ἐπιτροπὴ ἐκφράζει τὴν γνώμην της περὶ τῆς καταλληλότητος τοῦ μισθωθέντος οἰκήματος καὶ ὑποδεικνύει τὰς ἐπενεκτέας εἰς αὐτὸ τροποποιήσεις καὶ ἐπισκευάς. Τὸ πρακτικὸν ὑποβάλλεται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, ὅπερ ἢ ἐγκρίνει αὐτὸ ἢ διατάσσει τὴν ἐπανάληψιν τῆς δημοπρασίας. Ἐν περιπτώσει ἐγκρίσεως διατάσσει τὴν σύνταξιν τοῦ μισθωτηρίου συμβολαίου, ὅπερ ὑπογράφεται ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ σχολείου καὶ ἐν τῷ ὁποίῳ ἀπαραιτήτως ἀναγράφονται αἱ ἐπενεκτέαι μεταρρυθμίσεις καὶ ἐπισκευαί. Μετὰ τοῦτο γίνεται ἡ παραλαβὴ τοῦ οἰκήματος ὑπὸ τῆς ἐπὶ τῆς δημοπρασίας ἐπιτροπῆς, συντασσομένου σχετικοῦ πρακτικοῦ.

III. Ὀδηγίαι.

περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐνεργείας τῶν κ. κ. Ἐπιθεωρητῶν τῆς Ἐκπαιδεύσεως προκειμένου, περὶ ἀνεγέρσεως, ἐπαυξήσεως ἐπισκευῆς, ἐπεκτάσεως, μετασκευῆς, προσθήκης αἰθουσῶν κλπ. διδασκηρίων.

A. Ἀνεγερσις νέου διδασκηρίου.

Ἐκλογὴ γηπέδου.—Προκειμένου ν' ἀνεγερθῇ εἰς τινα πόλιν ἢ χωρίον νέον διδασκηρίον, ὁ ἀρμόδιος Ἐπιθεωρητῆς τῆς Ἐκπαιδεύσεως δι' ἐπιτοπίου μεταβάσεώς του καὶ κατοπιν αἰτήσεως τῶν ἐνδιαφερομένων, ἥτις ἀρκεῖ διὰ τὴν δικαιολογίαν τῶν ἐξόδων, προβαίνει ἀμέσως εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ καταλλήλου γηπέδου. Τοῦτο πρέπει νὰ ἐκλέγηται, κατὰ προτίμησιν, μεταξὺ

τῶν ὑπαρχόντων δημοτικῶν ἢ κοινοτικῶν γηπέδων, διότι ἡ δωρεὰν παραχώρησις του διὰ διδασκηρίον ἐκ τῶν δημοτικῶν ἢ κοινοτικῶν κτημάτων εἶναι ὑποχρεωτικὴ, συμφώνως τῷ νόμῳ 2442.

Ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχει κοινοτικὸν ἢ δημοτικὸν γήπεδον ἢ τὸ ὑπάρχον τοιοῦτο δὲν εἶναι ἀπολύτως κατάλληλον, τότε προβαίνει ὁ Ἐπιθεωρητῆς εἰς τὴν ἐκλογὴν γηπέδου Ἐκκλησιαστικοῦ, Μοναστηριακοῦ ἢ καὶ ἰδιωτικοῦ τοιοῦτου. Διασαφηνίζεται ἐνταῦθα, ὅτι τὰ δημοτικά καὶ κοινοτικά ἢ ἐκκλησιαστικά γήπεδα προτιμῶνται διὰ διδασκηρία, ἐφ' ὅσον εἶναι κατάλληλα.

Ἐὰν ὅμως εἶναι ἀκατάλληλα, δὲν πρέπει ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ὁ Ἐπιθεωρητῆς νὰ διστάσῃ εἰς τὴν ἐκλογὴν ἄλλων γηπέδων, ἐκ μόνου τοῦ λόγου, ὅτι ταῦτα προσφέρονται δωρεάν. Δύναται ὅμως νὰ γίνωσι δεκτὰ ταῦτα, ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς ἐκποιήσεως αὐτῶν καὶ τῆς χρησιμοποιήσεως τοῦ ἐκ τῆς πωλήσεως ποσοῦ δι' ἀγορὰν τοῦ καταλλήλου γηπέδου ἢ τῆς ἀνταλλαγῆς του.

Ἐὰν τὸ ἐκλεγὲν γήπεδον εἶναι Μοναστηριακὸν ἢ Ἐκκλησιαστικὸν οἱ Ἐπιθεωρηταὶ πρέπει νὰ ἔχωσιν ὑπ' ὄψιν, ὅτι καὶ τούτων ἐπιτυγχάνεται ἡ δωρεὰν παραχώρησις δι' ἀπ' εὐθείας συμφωνίας μεταξὺ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου ἢ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου καὶ τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Τ. Ε. Π. ἢ τῆς Σχολικῆς Ἐπιτροπῆς ὑποκειμένης εἰς τὴν ἐγκρίσιν τοῦ Ὑπουργοῦ.

Ἐὰν τὸ ἐκλεγὲν ὡς κατάλληλον γήπεδον εἶναι ἰδιωτικὸν ἐπιδιώκεται ἡ μεταξὺ τοῦ ἰδιοκτῆτου καὶ τῆς Κοινότητος ἢ τοῦ Τ. Ε. Π. συμφωνία πρὸς ἀγορὰν εἰς τιμὴν λογικὴν, πάντως μετὰ τὴν ἐγκρίσιν τοῦ Ὑπουργείου. Μόνον δὲ εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ ἰδιοκτῆτης προβάλλει ἀξιώσεις παραλόγους ζητεῖται ἡ ἀπαλλοτριώσις τοῦ γηπέδου κατὰ τὰ κατωτέρω καθοριζόμενα.

Ἰδιότητες τοῦ γηπέδου.—Τὸ γήπεδον προκειμένου περὶ χωρίου, πρέπει νὰ ἐκλέγηται πάντοτε μακρὰν τοῦ κέντρου τοῦ χωρίου εἰς ἔδαφος ὁμαλὸν καί, κατὰ τὸ δυνατόν, μὴ προσβαλλόμενον ὑπὸ σφοδρῶν ἀνέμων, μακρὰν δὲ παντὸς τέλματος, ἐλώδους ἐκτάσεως ἢ νεκροταφείου.

Προκειμένου περὶ πόλεως τὸ γήπεδον δύναται νὰ ἐκλεγῇ

καὶ πλμσιέστερον πρὸς τὸ κέντρον, ἐὰν δὲν ὑπάρχουν ἄλλα κατὰλληλα γήπεδα.

Ἡ ἔκτασις τοῦ γηπέδου πρέπει νὰ εἶναι ἀνάλογος πρὸς τὸ εἶδος τοῦ ἀνεγερθησομένου διδαστηρίου. Ὡς ἐλάχιστον ὁμοῦ ὄριον ἐκτάσεως πρέπει νὰ λαμβάνεται τὸ ἑξῆς :

- α') Διὰ μονοτάξιον διδ)ριον 1000 τετρ. μέτρα.
- β') Διὰ διτάξιον διδ)ριον 2000 » »
- γ') Διὰ τριτάξιον διδ)ριον 3000 » » καὶ ἄνω.

Σκοπιμώτερον εἶναι τῶν γηπέδων ἡ ἐπιμηκεστέρα πλευρὰ νὰ διήκη ἀπὸ βορρᾶ πρὸς νότον ἢ (ἀπὸ νότον πρὸς βορρᾶν), ἡ δὲ μικροτέρα ἀπ' ἀνατολῶν πρὸς δυσμᾶς ἢ τ' ἀνάπαλιν. Ἐννοεῖται, ὅτι εἰς τὴν περίπτωσι ταύτην, ἡ μικροτέρα πλευρὰ δὲν πρέπει νὰ εἶναι μικροτέρα τῶν 20 μέτρων διὰ τὰ μονοτάξια, τῶν 30 μ. διὰ τὰ διτάξια καὶ τῶν 40 μ. διὰ τὰ λοιπά, διὰ νὰ ἐπαρκῆ εἰς τὸ μῆκος τοῦ δ)ρίου.

Προκειμένου περὶ γηπέδου ἐντὸς πόλεως ἡ ἔκτασις αὕτη δύναται νὰ περιορισθῆ ἀναλόγως.

Διάγραμμα τοῦ γηπέδου.—Εὐθὺς ὡς γίνῃ ἡ ἐκλογή τοῦ γηπέδου ὁ ἀρμόδιος Ἐπιθεωρητῆς ὑποβάλλει εἰς τὸ Ὑπουργεῖον διάγραμμα αὐτοῦ συντασσόμενον παρὰ Μηχανικοῦ ἢ ἐμπειροτέχνου, ἢ ἐν ἑλλείψει τοιούτων, ὑπὸ παντὸς ἔχοντος τεχνικὰς γνώσεις ἢ τέλος καὶ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου. Ἐν τῷ διαγράμματι τούτῳ δεόν νὰ ἐμφαίνωνται ἀπαραιτῆτως τὰ ἑξῆς στοιχεῖα:

- α') Αἱ διαστάσεις τῶν πλευρῶν τοῦ γηπέδου καὶ τῶν διαγωνίων του, αἵτινες ἀρκεῖ νὰ εἶναι τόσαι, ὥστε ἅπσα ἡ ἔκτασις νὰ τεμαχίζηται δι' αὐτῶν εἰς τρίγωνα.
- β') Ὁ προσανατολισμὸς τοῦ γηπέδου. Οὗτος σημειοῦται διὰ τῶν ψηφίων Β. Α. Μ. Δ. ἢτοι βορρᾶς, ἀνατολῆς, μεσημβρίας κλπ.
- γ') Ἡ ὁδὸς προσπελάσεως, τοὔτέστιν ἡ κεντρικωτέρα καὶ σπουδαιοτέρα ὁδός, ἢ ἐξυπηρευοῦσα τὸ διδαστήριον.
- δ') Ἡ κλίσις τοῦ ἐδάφους.
- ε') Ἡ θέσις τῆς κομποπόλεως ἢ τοῦ χωρίου ἐν σχέσει πρὸς τὸ γήπεδον. Ἐὰν ὑπάρχη σχέδιον ὁμοτομίας δεόν νὰ ἐπισυνά-

πτεται ἀπαραιτῆτως ἀντίγραφον αὐτοῦ, ἐν ᾧ νὰ σημειοῦται ἡ θέσις τοῦ προσριζομένου διὰ διδαστήριον γηπέδου.

Ἀπαλλοτριώσεις γηπέδων.— Προκειμένου περὶ ἀπαλλοτριώσεως ὁ Ἐπιθεωρητῆς τῆς Ἐκπαιδεύσεως ὑποβάλλει ἀπαραιτῆτως μετὰ τῆς ἀναφορᾶς τοῦ διαγράμματος τοῦ γηπέδου, περιέχον πάντα τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα στοιχεῖα, διαστάσεις, προσανατολισμὸν κλπ., ὡς καὶ τὰ ὀνοματεπώνυμα καὶ τὴν διεύθυνσιν τῆς μονίμου κατοικίας τῶν ἰδιοκτητῶν τοῦ ἀπαλλοτριωθησομένου γηπέδου. ἐπὶ πλέον δὲ καὶ τὰ ὀνόματα τῶν ἰδιοκτητῶν πάντων τῶν πέριξ αὐτοῦ γηπέδων τῶν συνορευόντων μετ' αὐτοῦ, ἵνα ἐπὶ τῇ βάσει τούτων ἐκδοθῆ τὸ σχετικὸν Διάγραμμα ἀπαλλοτριώσεως.

Συνοδευτικὴ ἔκθεσις.— Μετὰ τοῦ διαγράμματος τοῦ ἐκλεγέντος γηπέδου, ὁ ἀρμόδιος Ἐπιθεωρητῆς συνυποβάλλει καὶ ἔκθεσιν λεπτομερῆ, δι' ἧς παρέχει πᾶσαν σχετικὴν πληροφορίαν ἀπαραιτῆτως δὲ τὰς ἑξῆς :

- 1) Πόσα τὰ λειτουργοῦντα σχολεῖα ἐν τῇ πόλει ἢ τῷ χωρίῳ.
- 2) Πόσος ὁ ἀριθμὸς τῶν φοιτῶντων μαθητῶν, κειχωρισμένως κατὰ φύλον καὶ κατὰ τάξιν.
- 3) Παῖτα αἱ πιθαναὶ προβλέψεις περὶ αὐξήσεως τοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν ἐν τῷ μέλλοντι.
- 4) Πόσος ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑπηρετούντων Ἐκπαιδευτικῶν λειτουργῶν, ὡς καὶ τὸν ἀριθμὸν ἐκείνων, οἵτινες ἔπρεπε νὰ ὑπηρετῶσι κατὰ νόμον.
- 5) Ποῖοι οἱ διατιθέμενοι ἱδιὰ τὴν ἀνάγεσιν τοῦ σχολείου πόροι εἰς μετροητά, εἰς ὕλικὰ καὶ προσωπικὴν ἐργασίαν.

Σύνταξις καὶ ἀποστολὴ τοῦ σχεδίου τοῦ Διδαστηρίου.— Ἡ Τεχνικὴ Ὑπηρεσία τοῦ Ὑπουργείου. ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀνωτέρω διαγράμματος καὶ τῶν διὰ τῆς συνοδευτικῆς ἐκθέσεως τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ παρεχομένων στοιχείων καὶ πληροφοριῶν, καταρτίζει τὴν σχετικὴν μελέτην τοῦ ἀνεγερτέου διδαστηρίου, ἣν καὶ ἀποστέλλει πρὸς τὸν ἀρμόδιον Ἐπιθεωρητῆν μετὰ γενικοῦ διαγράμματος τοῦ γηπέδου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐμφαίνεται ἡ τοποθέτησις τοῦ διδαστηρίου.

Τὸ διδακτήριον πρέπει νὰ τοποθετῆται σχεδὸν πάντοτε πρὸς τὴν βορεινὴν πλευρὰν τοῦ γηπέδου, ὥστε τὸ προαίλιον τοῦ σχολείου νὰ εὐρίσκεται πρὸς μεσημβρίαν, ὡς ἐπίσης πρὸς μεσημβρίαν θὰ βλέπωσι καὶ τὰ μεγάλα παράθυρα τὰ φωτίζοντα τὰς αἰθούσας διδασκαλίας.

Ἐξεύρεσις πόρων.— Ἐκ παραλλήλου πρὸς τὰς ἀνωτέρας ἐνεργείας περὶ ἐκλογῆς γηπέδου, ὁ ἀρμόδιος ἐπιθεωρητὴς ὀφείλει νὰ μεριμνήσῃ καὶ νὰ ὑποδείξῃ εἰς τὴν κοινότητα, τοὺς κατοίκους καὶ τὴν οἰκίαν Σχολικὴν Ἐπιτροπὴν τὴν ἐξεύρεσιν τῶν ἀναγκασιούτων χρηματικῶν μέσων διὰ τὴν ἀνάγεσθαι τοῦ διδακτηρίου. Ὅποιοι εἶναι οἱ πόροι οὗτοι διαγράφει σαφῶς ὁ νόμος 2442.

Ἐν πρώτοις ἡ Κοινότης, εἴτε οἱ κάτοικοι πρέπει νὰ προσφέρωσι τὰ ἀναγκασιούτα οἰκοδομικὰ ὑλικά, ἢτοι τοὺς λίθους, τὴν ἄμμον, τὴν ἄσβεστον, τὴν ξυλείαν, ὡς καὶ τὴν προσωπικὴν τῶν ἐργασίαν, εἴτε κατὰ τὴν μεταφορὰν τῶν ὑλικῶν, εἴτε κατὰ τὴν οἰκοδομήν.

Ἡ προσφορὰ τῶν πρώτων τούτων ὑλῶν εἶναι ἀπαραίτητος προϋπὸθεσις διὰ τὴν ἀνάγεσθαι διδακτηρίου, διότι οὕτως ἐλαττοῦται σημαντικώτατα ἡ ὅλη δαπάνη. Ἐξασφαλιζομένων, ὅπως δῆποτε, τῶν ὑλικῶν, ὁ Ἐπιθεωρητὴς πρέπει νὰ ὑποδείξῃ εἰς τὴν οἰκίαν Ἐπιτροπὴν τὴν ἐξεύρεσιν καὶ τῶν λοιπῶν ἀναγκαίων χρηματικῶν πόρων. Οἱ σπουδαιότεροι ἐξ αὐτῶν εἶναι:

1) Χορηγία χρηματικῆς συνδρομῆς τῆς Κοινότητος ἢ τοῦ Δήμου.

2) Ὅμοια ὑπὸ τῆς Σχολικῆς Ἐπιτροπῆς ἢ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Συμβουλιῶν ἢ τῶν Μονῶν.

3) Τὸ προῖόν τῶν εἰσπράξεων ἐκ τοῦ ἐναήμου «Ἐκπαιδευτικῆς Προνοίας».

4) Αἱ εἰσπράξεις ἐκ τῆς ἐκποιήσεως τοῦ παλαιοῦ ἀκαταλλήλου διδακτηρίου ἢ ἄλλων ἀκινήτων, ἀνηκόντων, τυχόν. εἰς τὸ Ταμεῖον Ἐκπαιδευτικῆς Προνοίας ἢ δωρομένων εἰς τοῦτο πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν, ὡς καὶ ἐκ τῆς ἐκποιήσεως ἄλλων ἀχρηστων ὑλικῶν. Τὰ τῆς ἐκποιήσεως τούτων κανονίζονται, ὡς γνω-

στόν, ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 6, τοῦ νόμου 2442, καὶ τοῦ ἀρθροῦ 4 τοῦ Ν. Διατάγματος τῆς 30 Δεκεμβρίου 1923.

5) Ἐκούσιος ἔρανος, διενεργούμενος μεταξὺ τῶν κατοίκων.— Ἐξαιρετικὴν ἀπόδοσιν ἔχουσιν οἱ ἔρανοι, οἱ διενεργούμενοι μεταξὺ τῶν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ, ἰδίᾳ ἐν Ἀμερικῇ, δημοτῶν τοῦ τόπου, ἐνθα πρόκειται νὰ ἀνεγερθῇ τὸ διδακτήριον. Συχνότατα εἶναι τὰ παραδείγματα τῆς συλλογῆς μεγίστων ποσῶν διὰ τοιούτων ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ἐράνων, δι' ὧν ἀνηγέρθησαν μεγάλα διδακτήρια ἐν Ἑλλάδι καὶ τὴν σπουδαιότητα τούτων δὲν πρέπει νὰ παραλείπητε νὰ τονίζητε ἰδιαίτερος, ὅπου δύναται αὕτη νὰ ἔχῃ ἐφαρμογὴν.

6) Ὑποχρεωτικὸς ἔρανος μεταξὺ τῶν κατοίκων.— Οὗτος ἐπιβάλλεται, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 19 Νοεμβρίου 1926 Προεδρ. Διατάγματος (ἀριθ. φύλλου Ἐφημ. Κυβερνήσεως 420 τοῦ 1926) ἐπεκταθέντος καὶ εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα διὰ τοῦ ἀπὸ 14 Μαρτίου 1926 Προεδρ. Διατάγματος (ἀριθ. φύλλου Ἐφημ. Κυβερνήσεως 43—1927).

7) Ἐπιβολὴ εἰδικῆς φορολογίας ὑπὸ τῆς Κοινότητος ἢ τοῦ Δήμου.— Τὴν διαδικασίαν ἐπιβολῆς φορολογίας διαγράφουσι τὰ ἀρθρα 8 καὶ 9 τοῦ νόμου 2442, ὥστε παρέλκει ἐνταῦθα ἰδιαίτερα ἀνάπτυξις τῆς.

Χρηματικὴ συνδρομὴ τοῦ Κράτους.— Εἰς τοὺς ἀνωτέρω πόρους πρέπει νὰ συνυπολογισθῇ ὡς τελευταῖος καὶ ἡ συνδρομὴ τοῦ Κράτους ἐκ τοῦ Ταμείου Ἐκπαιδευτικῶν τελῶν, ἥτις χορηγεῖται συμφώνως πρὸς τὸ ἀρθρον 20 τοῦ νόμου 2442 καὶ ἥτις ποσοστὸν μόνον τῆς ὅλης ἀξίας τοῦ ἔργου ἀποτελεῖ, καθόσον αἱ ἐξ ἐκπαιδευτικῶν τελῶν εἰσπράξεις εἶναι ἐλάχισται ἀπέναντι τῶν ἀναγκῶν καὶ τῆς ἀξίας τῶν πρωτοβουλιῶν τῶν Κοινοτήτων ἀνεγειρομένων διδακτηρίων ἀνὰ τὸ Κράτος. Πολλοὶ ἐκ τῶν Ἐπιθεωρητῶν τῆς ἐκπαιδύσεως παρεξήγησαν μέχρι τοῦδε τοὺς ὅρους, ὅφ' οὓς παρέχεται ἡ συνδρομὴ αὕτη ὑπὸ τοῦ Κράτους, πρὸ πάσης δὲ ἐνάργεως ἐργασιῶν ἀνεγέρσεως διδακτηρίου ἢ ἐξασφαλίσεως τῶν ἄλλων χρηματικῶν πόρων σπεύδουν νὰ ζητήσωσι τὴν χρηματικὴν συνδρομὴν τοῦ Κράτους. Ἐπεξη-

γούμεν, ὅτι αἱ τοιαῦται Κρατικαὶ συνδρομαὶ χορηγοῦνται μόνον κατὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ διδακτηρίου ἢ τὸ πολὺ μετὰ τὴν πλήρη ἀνέγερσιν τῶν ἔργων τῆς τοιχοποιΐας καὶ πρὸς συμπλήρωσιν τῆς δαπάνης, ἐν οὐδεμιᾷ δὲ ἄλλῃ περιπτώσει.

Κατὰ ταῦτα οἱ κ. κ. Ἐπιθεωρηταὶ ἐφ' ὅσον δὲν ἐξασφαλισθῶσι α) ἡ παραχώρησις τοῦ γηπέδου, β) ἡ προσφορά τῶν ὑλικῶν, γ) ἡ ἐξέυρεσις τοῦ μεγίστου μέρους τῆς συνολικῆς δαπάνης καὶ ἐφ' ὅσον δὲν γίνῃ ἔναρξις καὶ πρόοδος σημαντικὴ τῆς οἰκοδομῆς, συμφώνως πάντοτε μὲ τὸ σχέδιον τοῦ Ὑπουργείου, δὲν δύνανται νὰ ζητοῦν Κρατικὴν συνδρομὴν. Ἐφιστῶμεν, ὁλοῦς ἰδιαιτέρως, τὴν προσοχὴν ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου, ἀπαγορευομένης τῆς ὑποβολῆς αἰτήσεως χορηγίας συνδρομῆς πρὸ τῆς συμπληρώσεως πάντων τῶν ἀνωτέρω ἀπαραιτήτων ὄρων καὶ προϋποθέσεων.

Πᾶσα αἴτησις ἀρωγῆς πρέπει ν' ἀναφέρῃ λεπτομερῶς περὶ τῆς ἐκπληρώσεως τῶν ἀνωτέρω ὄρων καὶ περὶ τοῦ σημείου εἰς ὃ εὐρίσκονται αἱ ἐργασίαι κατὰ τὴν ἡμέραν αἰτήσεως τῆς ἀρωγῆς, ἐπίσης πρέπει ν' ἀναφέρῃ καὶ τὸ μέτροι τοῦδε ἐκ τοπικῶν πόρων δαπανηθῆν ποσόν. Ὅμοίως πᾶσα αἴτησις συμπληρωματικῆς ἀρωγῆς πρέπει νὰ δικαιολογηθῇ ἀποχρώντως τὴν χρησιμοποίησιν τῆς δοθείσης ἀρωγῆς καὶ νὰ καθορίξῃ τὸ σημεῖον τῶν ἐργασιῶν.

Ἐν προβλεπομένη ἀνεπαρκείᾳ τῶν διαθέσιμων πόρων διὰ τὴν ὅλην ἀποπεράτωσιν τοῦ κτιρίου, ἢ οἰκοδομῆ δύναται νὰ ἀνεγειρηθῇ τμηματικῶς καὶ ἀποπερατοῦται κατὰ ὁρόφους καὶ αἰθούσας ἀκόμη.

Ἀποχωρητήρια — Πρὸς τὸ βάθος τοῦ γηπέδου εἰς μέρος ὅσον τὸ δυνατόν ὀλιγώτερον ἐμφανῆς καὶ ὄθεν δὲν ὑπάρχει κίνδυνος, ὅτι οἱ ἐπικρατοῦντες ἀνεμοὶ θὰ φέρωσι τὰς ἐκ τῶν ἀποχωρητηρίων ἐξατμίσεις πρὸς τὸ κτίριον καὶ τὴν αὐτὴν θὰ κατασκευάζονται τὰ ἀποχωρητήρια, ὑπολογιζόμενα ἀνὰ ἓν δι' εἴκοσι μαθητὰς.

Εἰς διδακτήρια εἰς ἃ γίνεται μικτὴ διδασκαλία τὰ ἀποχωρητήρια τῶν δύο φύλων θὰ κατασκευάζονται κατ' ἐπέκτασιν μὲ

ἐκατέρωθεν εἰσόδους καὶ θὰ περιφράσσονται πάντοτε διὰ θάμων ἢ δένδρων.

Ἡ διάταξις τούτων καὶ αἱ λεπτομέρειαι τῆς κατασκευῆς ἐμφαίνονται εἰς εἰδικὰ διαγράμματα τοῦ Ὑπουργείου.

Β'. Μετασκευὴ καὶ μεταρρυθμίσις ἐν γένει Διδακτηρίων.

Ὅσάκις παρίσταται ἀνάγκη μετασκευῆς ἢ μεταρρυθμίσεως ἐν γένει διδακτηρίου, ἢτοι διευρύνσεως τῶν ὑπαρχουσῶν αἰθουσῶν παραδόσεως ἢ προσθήκης νέων τοιούτων, λόγῳ αὐξήσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μαθητῶν προαγωγῆς τοῦ σχολείου, ἢ ζητήται ἢ προσθήκη γραφείου, κατοικίας διδασκάλου κλπ. ὁ ἀρμόδιος Ἐπιθεωρητὴς ὑποβάλλει πάντοτε εἰς τὸ Ὑπουργεῖον (Τεχνικὴν ὑπηρεσίαν) διάγραμμα τῆς κατόψεως τοῦ μετασκευαστέου διδακτηρίου μετὰ τοῦ γενικοῦ διαγράμματος τοῦ γηπέδου, ὁ προσανατολισμὸς του, ἡ ὁδὸς προσπελάσεώς του, ἡ θέσις τοῦ διδακτηρίου ἐν αὐτῷ, αἱ διαστάσεις τῶν διαμερισμάτων τοῦ διδακτηρίου τὰ πάχη τῶν τοίχων, αἱ διαστάσεις τῶν θυρῶν καὶ παραθύρων, τὸ ὕψος τοῦ ὁρόφου, τὸ ὕψος τῶν κατωφλίων τῶν παραθύρων ἀπὸ τοῦ πατώματος καὶ τὸ ὕψος τοῦ κατωφλίου τῆς θύρας εἰσόδου ἀπὸ τοῦ ἐδάφους.

Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν στοιχείων τούτων καταρτίζεται καὶ ἀποστέλλεται ὑπὸ τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου τὸ σχετικὸν διάγραμμα πρὸς τὸν ἀρμόδιον Ἐπιθεωρητὴν τῆς Ἐκπαιδεύσεως.

Διὰ τὴν ἔγκαιρον ἐξέυρεσιν τῆς ἀπαιτουμένης δαπάνης ὁ οἰκεῖος Ἐπιθεωρητὴς ἐνεργεῖ συμφώνως πρὸς τὰς ἀνωτέρω παρεχόμενας διὰ τὴν ἀνέγερσιν διδακτηρίου συναφεῖς ὁδηγίας.

Χρηματικὴν ἀρωγὴν τοῦ Κράτους προκειμένου περὶ μετασκευῶν πρέπει ἐν ἀπολύτῳ ἀνάγκῃ νὰ αἰτῶνται οἱ Ἐπιθεωρηταὶ καὶ τοῦτο, ἵνα μὴ ἐξαντλήται τὸ χρηματικὸν κεφάλαιον τῶν «Ἐκπαιδευτικῶν τελῶν», δυνάμενον νὰ χρησιμοποιηθῇ ἐπωφελέστερον εἰς συνδρομὰς «πρὸς ἀνέγερσιν» διδακτηρίων.

Γ'. Ἐπισκευὴ Διδακτηρίου.

Αἱ ἐπισκευαὶ τῶν διδακτηρίων διακρίνονται εἰς μικρὰς ἐπισκευάς, (οἷον ὑδροχρωματισμὸς τοίχων, ἐλαιοχρωματισμὸς κουφωμάτων, ἀντικατάστασις ὑελοπινάκων, σανίδων τοῦ πατώματος, ἐπισκευὴ τῆς κεραμώσεως κλπ.) καὶ εἰς μεγάλας ἢ ριζικὰς ἐπισκευάς, ὡς εἶναι ἡ ἐπισκευὴ ἢ ἀντικατάστασις τῆς στέγης, κατεδάφισις τοίχων κλπ. Καὶ αἱ μὲν μικραὶ ἐπισκευαί, αἵτινες πρέπει ν' ἀποτελῶσι κύριον μέλημα τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Σχολείου καὶ τῆς Σχολικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ δι' ἃς πρέπει νὰ καταστῶσιν ὑπεύθυνοι, ἐκτελοῦνται πάντοτε ἐγκρίσει τοῦ ἀρμοδίου Ἐπιθεωρητοῦ τῆς Ἐκπαιδεύσεως καὶ εἰς βάρος τῶν σχολικῶν ταμείων ἢ τῶν ταμείων ἐκπαιδευτικῆς προνοίας, αἱ δὲ ριζικώτεραι ἐπισκευαὶ ἐκτελοῦνται ἐγκρίσει τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑπὸ τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ παρεχομένων στοιχείων καὶ συμφώνως πρὸς τὰ ἄνω καθορισθέντα.

Χρηματικαὶ ἀρωγαὶ τοῦ Κράτους δι' ἐπισκευὰς παρέχονται ἐν λίαν περιορισμένῳ μέτρῳ, δι' οὗς λόγους ἐξεθιάμεν ἀνωτέρῳ ἐν κεφαλαίῳ Β'. Καὶ διὰ τοῦτο, ἐφιστᾶται ὄλως ἰδιαιτέρως ἢ προσοχὴ τῶν διαφόρων Σχολικῶν Ἐπιτροπῶν εἰς τὴν καλὴν συντήρησιν τῶν διδακτηρίων.

Δ'. Εἰδικαὶ Περιπτώσεις.

Πολυτάξια Διδακτήρια, δυσκολίαι γηπέδου. Ὅσακις πρόκειται περὶ ἀνεγέρσεως πολυταξίου διδακτηρίου (μεγαλυτέρου τοῦ τετραταξίου) πρέπει ἀπαραιτήτως νὰ εἰδοποιῆται τὸ Ὑπουργεῖον, ἵνα μεριμνᾷ περὶ τῆς ἐγκαίρου ἀποστολῆς Μηχανικοῦ πρὸς ἐκλογὴν καὶ καταμέτρησιν τοῦ γηπέδου καὶ ἐν γένει λήψην στοιχείων, ἀπαραιτήτων διὰ τὸν καταρτισμὸν τῶν διαγραμμάτων καὶ τῆς πλήρους μελέτης.

Ὅσαύτως πρέπει νὰ εἰδοποιῆται τὸ Ὑπουργεῖον, ὅταν παρουσιάζονται δυσκολίαι περὶ τὴν ἐκλογὴν καταλλήλου γηπέδου

διὰ μικρότερα σχολεῖα ἢ ὅταν πρόκειται περὶ μεταρρυθμίσεων ριζικῶν ἐπαυξήσεων κλπ. μεγάλων διδακτηρίων πόλεων.

Εἰς πάσας τὰς ἀνωτέρω περιπτώσεις καθ' ἃς θὰ ἀναφέρονται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον πρέπει νὰ προϋπάρχωσιν, οἱ κατὰ τὰ λεχθέντα ἐν τοῖς προηγουμένοις, προαπαιτούμενοι ὅροι τῆς ἐξασφαλίσεως τοῦ πλείστου μέρους τῆς ἀπαιτουμένης δαπάνης ὑπὸ τῶν τοπικῶν παραγόντων πρὸς ἄμεσον ἔναρξιν τῶν ἔργων καὶ τοῦτο, ἵνα μὴ ἢ τόσον ἀριθμητικῶς ἀνεπαρκῆς καὶ τόσον ἐπιβεβαρυνμένη τεχνικὴ ὑπερρῆσις ἀπασχολῆται ἀσκόπως.

Διδακτήρια ἄνευ ἐγκρίσεως.—Ὅσαύτως πρέπει νὰ εἰδοποιῆται τὸ Ὑπουργεῖον, ὅταν Κοινότης τις, ἢ Ἐνορία κὸς Ναός, ἢ καὶ ἰδιώτης, ἐπιχειρῶσι ν' ἀνεγείρωσι διδακτήριον, εἴτε δωρεάν, εἴτε πρὸς μίσθωσιν καὶ οἱ ἀνεγείροντες ἀρνοῦνται νὰ συμμορφωθῶσι πρὸς τοὺς ἐκτεθέντας ὅρους τῆς ἐκλογῆς καταλλήλου γηπέδου, τῆς ἀνεγέρσεως ἐπὶ ὠρισμένου σχεδίου κλπ. Διὰ τοῦτο πρέπει νὰ καταστῶσι προσωπικῶς ὑπεύθυνοι οἱ κ. κ. Διευθύνται τῶν σχολείων, ὅπως εἰδοποιῶσιν τοὺς Ἐπιθεωρητὰς εὐθὺς ὡς τὰ ἀνωτέρω Νομικὰ πρόσωπα ἢ οἱ ἰδιῶται ἐπιχειρῶσι νὰ ἀνεγείρουν διδακτήρια χωρὶς νὰ προειδοποιήσωσιν τοὺς Ἐπιθεωρητὰς, ἵνα κατόπιν τῆς ἐκκληρώσεως τῶν ἀνωτέρω ὅρων ἐγκρίνηται ἢ ἔναρξις τῶν ἐργασιῶν. Τῆς τοιαύτης διατυπώσεως δὲν ἐξαιροῦνται οὐδὲ οἱ ἐνοριακοὶ ἐκεῖνοι Ναοὶ ἐκ τοῦ Ταμείου τῶν ὁποίων ἔχει ἐγκριθῆναι δαπάνη ὑπὸ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Τμήματος τοῦ καθ' ἡμᾶς Ὑπουργείου.

Ε'. Ἄδεια ἀτελοῦς εἰσαγωγῆς.

Κατὰ τὴν ἀνέγερσιν νέων διδακτηρίων συχνότατα παρίσταται ἡ ἀνάγκη τῆς ἀτελοῦς εἰσαγωγῆς ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ διαφόρων ὕλικῶν, ἥτοι ξυλίας, κεράμων, τσιμέντου κλπ. Ἡ ἀτελής εἰσαγωγή ὕλικῶν, προοριζομένων διὰ τὴν οἰκοδομὴν τοῦ διδακτηρίου ἐπιτρέπεται πάντοτε ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν. Πρὸς ἀποφυγὴν δὲ εἰδικῆς ἐκάστοτε ἀλληλογραφίας, δέον ὅπως, ἡ σχετικὴ αἴτησις ἀτελοῦς εἰσαγωγῆς ὕλι-

κῶν υποβάλληται διὰ τοῦ ἀρμοδίου Ἐπιθεωρητοῦ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον (Τμήμα Ἀρχιτεκτονικόν) μετὰ πίνακος τῶν εἰσαχθησομένων ὑλικῶν τεθεωρημένου ὑπὸ τοῦ Μηχανικοῦ τοῦ Δημοσίου ἢ τοῦ ἐπιβλέποντος τὸ ἔργον Μηχανικοῦ. Ἐν ἐλλείψει τούτων τὴν ἀνάγκην τῆς ἀτελοῦς εἰσαγωγῆς τῶν ὑλικῶν θέλει βεβαιοῖ ὑπευθύνως ὁ ἀρμοδίος Ἐπιθεωρητῆς τῆς Ἐκπαιδεύσεως. Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν στοιχείων τούτων παρέχεται πάντοτε μέσφ τοῦ καθ' ἡμᾶς Ὑπουργείου ἡ ἀτελής ἄδεια.

ΣΤ'. Διδακτηριακαὶ Ἐπιτροπαὶ

Ἐὰν ὁ ἀρμοδίος Ἐπιθεωρητῆς τῆς Ἐκπαιδεύσεως ἐκ τῆς ὅλης μελέτης τῶν τοπικῶν συνθηκῶν πεισθῇ, ὅτι ἡ ἀνέγερσις τοῦ διδακτηρίου θέλει ἐπιτεχνθῆ ἀσφαλέστερον καὶ ταχύτερον οὐχὶ διὰ τῶν ὑπαρχουσῶν σχολικῶν Ἐπιτροπῶν ἢ τῶν Ἐπιτροπῶν τῶν Ταμείων Ἐκπαιδευτικῆς Προνοίας, ἀλλ' ὑπὸ ἐιδικῆς Ἐπιτροπῆς, ἐπὶ τούτῳ ἐκλεγομένης, δεόν νὰ ἔχη ὄψιν, ὅτι δυνάμει τοῦ Νομ. Δεατάγματος τῆς 21 Ἰουλίου 1925 ἐπιτρέπεται ἡ σύστασις τοιούτων διδακτηριακῶν Ἐπιτροπῶν ἢ Ἐπιτροπῶν ἀνεγέρσεως διδακτηρίων.

Αἱ ἐπιτροπαὶ αὗται εἶνε πενταμελεῖς, συνιστῶνται δὲ ἐγκρίσει τοῦ Ὑπουργείου τῇ προτάσει τοῦ οἰκείου Ἐπιθεωρητοῦ. Κατὰ τὴν σύστασιν τῶν Ἐπιτροπῶν τούτων πρέπει νὰ καταβάλληται μεγάλη προσοχή, ὥστε τὰ ἀπαρτίζοντα ταύτας πρόσωπα ἀπολαύουν τῆς γενικῆς ἐμπιστοσύνης καὶ ἐκτιμῆσεως τῶν κατοίκων.

ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

I. Λοιμώδη Νοσήματα.

Λοιμώδη ἢ μολυσματικὰ νοσήματα καλοῦνται τὰ ὀφειλόμενα εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ ὄργανισμοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἐπίδρασιν μικροτῶν ὄνταριῶν, ἀοράτων διὰ γυμνοῦ ὀφθαλμοῦ, τῶν μικροβίων.

Τὰ λοιμώδη νοσήματα συχνότατα ἀπαντῶνται μεταξὺ τῶν παιδιῶν ἰδίως δὲ τῶν μαθητῶν.

Τὰ μᾶλλον τοὺς μαθητὰς προσβάλλοντα νοσήματα εἶναι τὰ ἐξῆς, ἡ ἰλαρά, ἡ ὀστρακιά, ἡ διφθερίτις, ἡ ἀνεμοσευλογία, ἡ παρωτίτις, ἡ κοκκύτις, ἡ μηνιγγίτις, ἡ γρίπη, ἡ τραχωματώδης ἐπιπεφυκίτις, ἡ ἐλονοσία καὶ αἱ νόσοι τοῦ δέρματος. Ἄν εἶναι ὅμως σπάνια ἐν τῷ σχολείῳ νοσήματα, ἡ εὐλογία, ὁ κοιλιακὸς τύφος καὶ ἡ φυματίωσις.

Ἴνα καταστῇ δυνατὴ ἡ λῆψις τῶν προφυλακτικῶν μέτρων κατὰ τῶν λοιμωδῶν νόσων, πρέπει νὰ γνωρίζωμεν τὸν τρόπον, κατὰ τὸν ὅπυῖον αὗται διαδίδονται.

Οἱ κυριώτεροι τρόποι, κατὰ τοὺς ὁποίους τὰ πυθαγόνα μικρόβια μεταφέρονται ἐκ τῶν λοιμωδῶν ἐστιῶν εἰς τοὺς ὑγιεῖς καὶ μεταδίδουν εἰς αὐτοὺς τὴν νόσον εἶναι οἱ ἀκόλουθοι.

α') Διὰ τοῦ ἀέρος. Ὁ ἀῆρ δύναται νὰ γίνῃ μέσον μεταφορᾶς τῶν μικροβίων τῶν ἀνεμεμιγμένων μετὰ μορίων κονιοροῦ καὶ παρασυρομένων ὑπ' αὐτοῦ, πρὸς τοῦτο ὅμως δεόν τὰ μόρια τοῦ μικροβιοφόρου κονιοροῦ νὰ εἶναι ἐντελῶς ξηρά, ἐλαφρὰ καὶ λεπτά, ὥστε νὰ εἶναι δυνατὴ ἡ μεταφορὰ αὐτῶν.

Συχνότερα ὅμως μεταφορὰ μικροβίων διὰ τοῦ ἀέρος εἶναι ἡ διὰ τῶν ἐκπεμπομένων μεμολυσμένων σταγονιδίων. Συνηθέστατα δηλαδὴ κατὰ τὴν ὀμίλιαν, τὸν βῆχα, τὸν παρομόν καὶ ἐν γένει πᾶσαν ἰσχυρὰν ἐκπνευστικὴν κίνησιν ἐξέρχονται ἐκ τοῦ στόματος καὶ τῆς ῥινὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀπειραῖριθμα μικροβιοβριθῆ σταγονίδια, τὰ ὁποῖα ἀναμιγνύονται μετὰ τοῦ περιβάλλοντος ἀέρος.

Ἡ τοιαύτη μόλυνσις δύναται νὰ γίνῃ ἰδίως κατὰ τὸν βήχα τῶν φθισιαῶν κοθ' ὄν τὰ ὑπ' αὐτῶν ἐκπεμπόμενα μικροβιοφόρα σταγονίδια φθάνουν μέχρις ἀποστάσεως 1—1.50 μ., ὡς ἀπέδειξαν αἱ μικροβιολογικαὶ ἔρευναι.

Διὰ τῶν σταγονιδίων μεταδίδονται ἡ γρίπη, ἡ διφθερίτις, ἡ πνευμονικὴ πανώλης, ἡ ἐπιδημικὴ μηνιγγίτις καὶ συγχότατα ἢ φυματώσις. Τὰ ὀξεῖα ἐξανθηματικὰ νοσήματα (ίλαρά, ὀστρακιά, εὐλογία κτλ.) μεταδίδονται διὰ μολυσμένων σταγονιδίων ἐκ τῶν ἐκκριμάτων τοῦ στόματος, φάρυγγος, ρινός, ἢ μετὰδοσις ὁμοίως αὐτῶν λαμβάνει χώραν καὶ ἐκ τῶν ἀποπιπτόντων λεπίων τῆς ἐπιδερμίδος.

β') Διὰ τοῦ νεροῦ. Πολλάκις τὸ νερὸ εἰμπορεῖ νὰ συντελέσῃ πρὸς λοίμωξιν τῶν ἀνθρώπων, διότι δι' αὐτοῦ εἰσέρχονται εἰς τὸν ὄργανισμὸν τοῦ ἀνθρώπου, μικρόβια τὰ ὁποῖα δύναται νὰ προκαλέσουν νόσον. Οὕτω διὰ τοῦ ποσίμου ὕδατος δυνατὸν νὰ προέλθῃ ἡ δυσεντερία, ἡ χολέρα καὶ ὁ τύφος.

γ') Διὰ τῶν ἐνδυμάτων. Διὰ τούτων καὶ ἰδίως τῶν μολυσμένων ἐσωρούχων καὶ στρωμνῶν, μεταδίδονται αἱ λοιμῶδεις νόσοι, ὡς τὸ τῆς διφθερίτιδος, τῆς φυματώσεως, τῶν ἐξανθηματικῶν νόσων κτλ.

δ') Διὰ τῶν τροφῶν, ἰδίως ὅταν αὐταὶ τρώγονται ὠμαὶ ἢ χωρὶς νὰ βρασθοῦν ἢ νὰ ψηθοῦν ἀρκετά.

ε') Διὰ τῶν διαφόρων ἀντικειμένων, ὡς παιγνιδίων, νομισμάτων, βιβλίων, τετραδίων, ἀγγείων, σκευῶν καὶ τῶν ὁμοίων, ὅταν ταῦτα ἤλθον εἰς ἐπαφὴν πρὸς πάσχοντας.

στ') Διὰ τῶν κοπράνων, οὔρων καὶ λοιπῶν ἐκκριμάτων πασχόντων ἀνθρώπων, ἐν οἷς ζῶσι διάφορα παθογόνα μικρόβια ἐπὶ μακρὸν χρόνον.

ζ') Ὅσαύτως ὡς μέσα μεταφορῆς τῶν μικροβίων χρησιμεύουσι πολλάκις τὸ ἔδαφος, ἡ κατοικία καὶ τὰ πτώματα.

η') Διὰ τῶν ἐντόμων. Τὰ ἔντομα μεταφέρουν πλεῖστα μικρόβια τῶν νόσων τούτων ὡς π. χ. αἱ μυῖαι, καθήμεναι ἐπὶ χολερικῶν π. χ. ἀποχωρημάτων ἢ ἄλλων παρομοίων λοιμωδῶν νόσων, παραλαμβάνουν μόρια μικροβιοφόρα, τὰ ὁποῖα μεταφέ-

ρουν εἴτε ἐπὶ τοῦ σώματος ὑγιῶν, εἴτε ἐπὶ τῶν τροφῶν, αἵτινες τοιουτοτρόπως μολύνονται, οἱ δὲ ψύλλοι καὶ κορέοι καὶ φθειραὶ καὶ οἱ κώνωπες διὰ τοῦ κεντήματος αὐτῶν ἀφίνουν εἰς τὸ αἷμα τῶν ὑγιῶν ἀνθρώπων τὸ μικρόβιον.

θ') Δι' ἐπαφῆς. Μολύνεται τις εἴτε ἐρχόμενος εἰς ἄμεσον συνάφειαν καὶ ἐπαφὴν πρὸς αὐτὴν τὴν ἐστίαν τῆς νόσου (ἀσθενεῖς, ἐκκρίματα αὐτῶν, κόπρανα, οὔρα, πτύελα, ἐνδύματα ἀσθενῶν κλπ.), εἴτε πρὸς πρόσωπα ἢ πράγματα (ἢ καὶ ζῶα) ἐλθόντα εἰς σχέσιν ἢ ἐπαφὴν πρὸς τὴν ἐστίαν τῆς νόσου (ιατροῦς, νοσοκόμους, συγγενεῖς) καὶ φέροντας ἐπ' αὐτῶν τὰ μικρόβια.

Συχνάκις οἱ περὶ τὸν ἄρρωστον (συγγενεῖς, νοσοκόμοι) φέρουσι τὰ παθογόνα μικρόβια ἐν τῷ στόματι αὐτῶν χωρὶς νὰ πάθωσι τὴν νόσον. Οὕτως οἱ νοσηλεύοντες ἢ συγκατοικοῦντες πρὸς τυφιδῶντας π.χ. ἢ πάσχοντας χολέραν, συγχότατα ἔχουν ἐν τῷ ἐντερικῷ αὐτῶν σωλῆνι τὸ μικρόβιον τοῦ τύφου ἢ τῆς χολέρας καὶ δύναται κάλλιστα νὰ μεταδώσουν εἰς ἄλλους τύφον ἢ χολέραν χωρὶς οἱ ἴδιοι νὰ πάθουν τίποτε. Οἱ τοιοῦτοι καλοῦνται μικροβιοφόροι καὶ συντελοῦν μεγάλως πρὸς μετάδοσιν τῶν μολυσματικῶν νόσων.

II. Μετάδοσις τῶν λοιμωδῶν νόσων διὰ τοῦ σχολείου.

Δυστυχῶς ἐν τῷ σχολείῳ συντρέχουν πλεῖστα εὐνοϊκαὶ συνθήκαι πρὸς εὐχερῆ μετάδοσιν τῶν λοιμωδῶν νόσων.

Πρῶτον, διότι ἐν αὐτῷ οἱ παῖδες εὐρίσκονται εἰς στενὴν ἐπικοινωνίαν καὶ συνάφειαν πρὸς ἀλλήλους, συγχότατα δὲ φοιτῶσιν ἀκωλύτως εἰς αὐτὸ παῖδες εὐρισκόμενοι εἰς τὸ στάδιον τῆς ἐπαφῆσεως ἢ τῆς διαδρομῆς ἢ τῆς ἀναρρώσεως ἀπὸ λοιμώδους τινὸς νόσου, ὁπότε, ὡς ἀνωτέρω εἶδομεν, εὐκολωτάτη εἶναι ἡ μόλυνσις καὶ μάλιστα ὅταν βήχουν, ὅτε πληροῦν τὸν ἀέρα τῆς σχολικῆς αἰθούσης ἐκ μικροβιοφόρων σταγονιδίων.

Δεύτερον, διότι κάμουν ζωηρὰς κινήσεις, διὰ τῶν ὁποίων εὐκόλως τὰ μικρόβια ὑψώνονται εἰς τὸν ἀέρα μετὰ τοῦ κονιορτοῦ.

Τρίτον, διότι ἡ ἀνθυγιεινὴ πολλάκις κατάστασις καὶ λειτουργία τῶν σχολείων, ἣτις εὐνοεῖ τὴν μόλυνσιν καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν μικροβίων, λόγῳ τοῦ κεκλεισμένου χώρου, τοῦ κακοῦ ἀερισμοῦ, τοῦ πλημμυλοῦς φωτισμοῦ καὶ ἠλιασμοῦ τῶν σχολικῶν αἰθουσῶν καὶ τῆς παρημελημένης, καθαριότητος σχολείου καὶ μαθητῶν, εἶναι ἐκ τῶν σπουδαιωτάτων αἰτιῶν τῆς εὐχεροῦς μεταδόσεως τῶν λοιμωδῶν νόσων.

Τελευταῖον αἴτιον πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὁ λεπτοφυὴς καὶ τρυφερὸς ὄργανισμὸς τοῦ παιδός, ὅστις εἶναι πάντοτε ὀλίγον ἀνθεκτικὸς καὶ μᾶλλον προδιατεθειμένος εἰς τὴν νόσον ἀπὸ τῶν ἐνήλικων. Οὕτω τὰ παιδιά προσβάλλονται συχνότερον ὑπὸ τῶν ἐξανθηματικῶν νόσων ἢ οἱ ἐνήλικοι, διότι οὗτοι ἐπειδὴ ἔπαθον ἐξ αὐτῶν ἐν μικρᾷ ἡλικίᾳ ἀπέκτησαν σχετικὴν πρὸς αὐτὰ ἀνοσίαν.

III. Γενικὰ προφυλακτικὰ μέτρα πρὸς προφύλαξιν τοῦ σχολείου ἀπὸ τῶν λοιμωδῶν νόσων.

Πρὸς προφύλαξιν τῶν μαθητῶν ἀπὸ τῶν λοιμωδῶν νόσων, ἀνάγκη, ὅπως τὸ σχολεῖον πληροῖ ὤρισμένας ἐνδείξεις, ἵνα ἀφ' ἑνὸς μὲν, παρέχῃ ἀπρόσφορον ἔδαφος πρὸς ἀνάπτυξιν ἐν αὐτῷ τῶν λοιμωδῶν νόσων, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὅπως ἐν περιπτώσει ἐμφανίσεως νόσου εἶναι δυνατὴ ἡ παρακώλυσις τῆς περαιτέρω διαδόσεως αὐτῆς.

1. Κατασκευὴ καὶ συντήρησις τοῦ σχολείου.

Τὸ σχολεῖον διὰ νὰ εἶναι ὑγιεινὸν πρέπει νὰ οἰκοδομηθῆται εἰς τόπον εὐάερον. ὑγιεινὸν καὶ ξηρὸν, μακρὰν ἐλῶν, νοσοκομείων, νεκροταφείων κλπ. εἰς χῶρον ἀνοικτὸν καὶ ἀνεξάρτητον τῶν γύρω οἰκοδομῶν. Αἱ αἰθουσαι τῶν παραδόσεων ἀνάγκη νὰ μὴ εἶναι ὑγράι, νὰ ἔχουν καλὸν προσανατολισμόν, (παρ' ἡμῖν νότιον, ἢ νοτιοανατολικόν), ὥστε ὁ ἥλιος καὶ τὸ φῶς νὰ εἰσδύουν ἀφθόνως εἰς αὐτὰς καὶ νὰ ἀερίζωνται ἐπαρκῶς. Τὸ δάπεδον καὶ οἱ τοῖχοι πρέπει νὰ κατασκευάζωνται ἐκ τοιαύτης ὕλης,

ὥστε ἡ ἐπιφάνεια τούτων νὰ εἶναι λεία, ἄνευ ἀνωμαλιῶν καὶ ρωγμῶν, ἵνα καθίσταται εὐκόλος ὁ συχνὸς καθαρισμὸς αὐτῶν διὰ πλύσεως καὶ ἡ ἀπολύμανσις αὐτῶν ἐν γένει.

Αἱ σχολικαὶ αἰθουσαι πρέπει νὰ εἶναι εὐρύχωροι, οὐδέποτε περιλαμβάνουσαι πλεόν τῶν 50 μαθητῶν, μετ' ἀναλόγου κυβικού χώρου δι' ἕκαστον μαθητὴν (τουλάχιστον 4,50 κυβ. μέτρ.) καὶ μετ' ὑγιεινῶν θρανίων, εἰ δυνατόν διέδρων.

Ὅποιοιδήποτε ὅμως σχολεῖον ὅσον καὶ ἂν ὑγιεινῶς κατασκευασθῇ, καθίσταται ἐπιβλαβὲς εἰς τοὺς μαθητὰς ἄνευ τῆς συντηρήσεως καὶ τηρήσεως τῆς καθαριότητος αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο μεγάλη φροντίς δεόν νὰ καταβάληται πρὸς ἀνακαίνισιν τῶν καταστροφόμενων αὐτοῦ μερῶν, πατωμάτων, θυρῶν, παραθύρων, ὑαλοπινάκων, στεγῶν, θρανίων καὶ ἐν γένει σχολικῶν ἐπίπλων καὶ πρὸς ἀνανέωσιν καθ' ἕκαστον ἔτος τοῦ χρωματισμοῦ αὐτοῦ.

2. Καθαριότης τοῦ σχολείου.

Ἡ ἐπιμέλεια τῆς καθαριότητος τοῦ σχολείου ἀφορᾷ τὸ σπουδαιότερον μέρος τῆς προφυλάξεως ἀπὸ τῶν λοιμωδῶν νόσων τῶν παιδίων καὶ διὰ τοῦτο πρέπει καθ' ἡμέραν ἐπακριβῶς νὰ ἐκτελεθῆται, διότι οἱ μαθηταὶ διὰ τῶν ποδῶν καὶ ἐνδυμάτων μεταφέρουν ἔξωθεν κονιορτὸν καὶ ἄλλας ἀκαθαρσίας, εἰς τὰς ὁποίας εὐρίσκονται ἀπειράριθμοι μικροοργανισμοὶ (μικροβία). Τὰ μικροβία ταῦτα καταπίπτουν διὰ τοῦ βάρους των εἰς τὸ δάπεδον τῆς τάξεως, διὰ τῆς πσραμικρᾶς δ' ἀννψώσεως κονιορτοῦ συμπαρασύρονται, ἀννψοῦνται εἰς τὸν ἀέρα καὶ εἰσπνέονται ὑπὸ τῶν μαθητῶν, εἰσερχόμενα δὲ ταῦτα εἰς τὸν ὄργανισμόν αὐτῶν προκαλοῦν νόσον. Τὰ ὀλίγα ταῦτα ἀρκοῦν ὅπως κατανοηθῇ ἡ μεγάλη σημασία, ἣν ἔχει ἡ σάρωσις (σκούπισμα) ἐν τῷ σχολεῖῳ καὶ ὁ ἐν γένει καθαρισμὸς τῆς τάξεως. Ἀπαγορεύεται δηλ. ὑπὸ τῆς ὑγιεινῆς αὐστηρῶς ὁ ἐθιζόμενος τρόπος καθαρισμοῦ τοῦ πατώματος τῶν σχολείων διὰ στεγνοῦ σαρώθρου, ὅστις ἀννψώνει τὸν ἐπὶ τοῦ δαπέδου ἐπικαθήμενον κονιορτὸν μετ' ὄλων τῶν ἐν αὐτῷ μικροβίων καὶ μολύνει τὸν ἀέρα τῆς

σχολικῆς αἰθούσης καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῇ ἐπιπλα καὶ ὄργανα, ἀλλὰ πρέπει ὅπως τὸ πάτωμα αὐτῆς καθαρίζεται ἐπιμελῶς ἀπαξ τῆς ἡμέρας μετὰ τὴν ἀναχώρησιν ἐκ τοῦ σχολείου τῶν μαθητῶν μὲ βρεγμένα ὑφάσματα (πανιά). Μίαν φορὰν τὴν ἐβδομάδα ἐκτελεῖται πλύσιμον τοῦ πατώματος μὲ σαποῦνι καὶ ἀφθονον νερὸ καὶ καθαρισμὸς τῶν σχολικῶν ὀργάνων, παραθύρων, τοίχων, κτλ. ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τοῦ προϊσταμένου τοῦ σχολείου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν παραδόσεων πρέπει νὰ μένουν ἀνοικτὰ ἐν ἡ πλείονα παράθυρα τῆς αἰθούσης ἢ ἐὰν τοῦτο δὲν εἶναι κατορθωτὸν λόγῳ τοῦ καιροῦ ἢ ἄλλης τινὸς αἰτίας, νὰ διατηρῶνται ἀνοικτὰ αἱ ὑπεράνω τῶν παραθύρων θυρίδες. Κατὰ τὰ διαλείμματα νὰ ἀνοίγωνται εὐρέως θύραι καὶ παράθυρα, οὐδεὶς δὲ μαθητῆς νὰ μένη ἐν τῇ σχολικῇ αἰθούσῃ, μετὰ δὲ τὴν ἀναχώρησιν τῶν μαθητῶν νὰ ἀφρίζηται ἡ αἰθουσα τοῦλάχιστον ἐπὶ μίαν ὥραν.

Οἱ ἀπόπατοι καὶ τὰ οὐρητήρια, καθ' ἣν περίπτωσιν εἶναι ἀδύνατον νὰ ἔχουν ἐπιμεμελημένην ὑδραυλικὴν ἐγκατάστασιν πρέπει νὰ κείνται μακρὰν τοῦ σχολικοῦ κτιρίου καὶ νὰ τυγχάνουν ἰδιαιτέρας μερίμνης καθαριζόμενοι τακτικῶς διὰ γάλακτος ἀσβέστου ἀφθόνως χυνομένου ἐντὸς τῆς ὁπῆς αὐτῶν.

Ἐπίσης ἐν ἐκάστῳ σχολείῳ δέον νὰ λαμβάνηται φροντίς καὶ περὶ τοῦ συχνοῦ καθαρισμοῦ τῆς ὑδαταποθήκης αὐτοῦ, ἥτις ὑδαταποθήκη δέον νὰ εἶναι κατάλληλος, νὰ σκεπάζεται καλά, νὰ πληροῦται ὑπ' ἀφθόνου ὑγεινοῦ ὕδατος καὶ νὰ φέρῃ ἀριθμὸν κρουνην ἀνάλογον πρὸς τὸν τῶν μαθητῶν.

3. Καθαριότης τῶν μαθητῶν.

Μεγάλην σημασίαν ἔχει διὰ τὴν προφύλαξιν τοῦ σχολείου ἀπὸ τῶν μολυσματικῶν νόσων καὶ ἐν γένει διὰ τὴν καθόλου ὑγίαν τοῦ μαθητοῦ καὶ ἡ καθαριότης αὐτοῦ, καὶ ἡ μὲν καθαριότης τοῦ σχολείου καὶ ἡ ὑγιεινὴ αὐτοῦ κατάστασις ἐξαρτᾶται κατὰ πολὺ ἐκ τῆς κατασκευῆς καὶ καταστάσεως τοῦ σχολικοῦ κτιρίου, ἡ ἀτομικὴ ὁμως καθαριότης τοῦ μαθητοῦ δύναται κατὰ μέγα μέρος νὰ ἐξαρτηθῇ ἀπὸ τὸν διδάσκαλον, ὁ ὁποῖος πρέπει

νὰ διδάξῃ αὐτὴν εἰς τοὺς μαθητὰς διὰ καταλλήλου τρόπου, ὑπόδειγμα ὁ ἴδιος γενόμενος. Πρὸς τοῦτο ὁ διδάσκαλος καθ' ἑκάστην ὀφείλει νὰ ἐξετάζῃ ἀνὰ ἓνα μαθητὴν, νὰ μὴ περιορίζηται δ' ἐξετάζων μόνον τὰ ἐξωτερικὰ ἐνδύματα, ἤτοι τὰ ὑποδήματα ἐὰν εἶναι ἐπιμελῶς βαμμένα ἢ ἐὰν τὰ ἐξωτερικὰ ἐνδύματα φέρωσι κονιορτόν, ἀλλὰ πρὸ πάντων νὰ ἐπιθεωρῇ συστηματικῶς τὴν καθαριότητα προσώπου, λαιμοῦ, κόμης, ὀδόντων, χειρῶν, ὀνύχων, ποδῶν καὶ ἐσωρροῦχων, ζητῶν αὐστηρὰν καθαριότητα τοῦ στόματος, τιμωρῶν τοὺς ἀκαθάρτους παῖδας καὶ ἀποστέλλων αὐτοὺς πρὸς τοὺς γονεῖς των, οὓς εἰδοποιεῖ περὶ τῆς αἰτίας τῆς ἀποπομπῆς.

Ἐπίσης ὁ διδάσκαλος ὀφείλει νὰ συμβουλεύῃ τὴν χοῆσιν εὐρυχώρων, θερμῶν, καθαρῶν καὶ ἄνευ ἐπιτηδεύσεως ἐνδυμάτων, τὴν συχρὴν ἀλλαγὴν περιποδίων (καλτσῶν) καὶ ἐσωρροῦχων καὶ ἐν γένει νὰ παροτρύνῃ φιλοτίμως τὸν μαθητὴν, ὥστε νὰ συνειθίσῃ εἰς τὸ λούσιμον καὶ καθαριότητα τοῦ σώματος.

IV. Προφυλακτικὰ μέτρα ἐν περιπτώσει ἐμφανίσεως λοιμῶδους νόσου εἰς τὸ σχολεῖον.

Καθ' ἣν δὲ περίπτωσιν μ' ὄλην τὴν λῆψιν τῶν εἰρημένων ὑγεινῶν μέτρων ἐν τῷ σχολείῳ ἐπισυμβῆ περίπτωσις οἰασθήποτε μολυσματικῆς νόσου, ἀνάγκη, ὅπως πάραυτα ἐφαρμοσθῶν ἐκ μέρους τῆς διευθύνσεως τοῦ σχολείου πρὸς καταπολέμησιν τῆς ἐξαπλώσεως τῆς νόσου ἐν μέρει ἢ καὶ ἐν ὅλῳ τὰ ἐξῆς μέτρα.

- 1) Ἀποκλεισμὸς ἀπὸ τῆς εἰς τὸ σχολεῖον φοιτήσεως παντὸς προσβληθέντος μαθητοῦ,
- 2) ἀπολύμανσις τοῦ διδασκασίου, ἐν ᾧ συνέβη τὸ κρούσμα τῆς νόσου, καὶ
- 3) διακοπὴ τῶν μαθημάτων τοῦ σχολείου.

1. Ἀποκλεισμὸς τοῦ νοσοῦντος μαθητοῦ.

Πᾶς μαθητῆς ἅμα ὡς παρουσιάσῃ ὑποπτα σημεῖα λοιμῶ-

δους νόσου, πρέπει ὅπως ἄμέσως ἀπομακρύνηται τοῦ σχολείου καὶ ἀποκλείεται τῆς εἰς αὐτὸ φοιτήσεως μέχρις ὀριστικῆς θεραπείας. Ὅχι μόνον δὲ ὁ πάσχων ἀποκλείεται τοῦ σχολείου, ἀλλὰ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ οἱ λοιποὶ συνοικοῦντες μετ' αὐτοῦ καὶ τυχὸν φοιτῶντες εἰς τὸ σχολεῖον, διότι πάντες οἱ ὀπωσδήποτε ἐπικοινωνοῦντες μετὰ τοῦ ἀρρώστου θεωροῦνται ὡς μικροβιοφόροι, δυνάμενοί κάλλιστα νὰ μεταδώσουν τὴν νόσον εἰς τοὺς ἄλλους. Συνήθως οἱ σύνιοικοι οὗτοι ἀποκλείονται τῆς εἰς τὸ σχολεῖον φοιτήσεως ἐπὶ ἴσον χρόνον πρὸς τοὺς πάσχοντας, ἐκτὸς ἐὰν ἐγκαίρως διέκοψαν πᾶσαν ἐπικοινωνίαν μετὰ τοῦ ἀρρώστου (εἴτε ἀπομακρυνθέντες τοῦ οἴκου ἐνθα νοσηλεύεται ὁ πάσχων εἴτε διότι ὁ νοσῶν ἀπέθανεν ἢ μετεφέρθη ἀλλαχοῦ). Ὅμοίως ἀποκλείεται τῆς εἰς τὸ σχολεῖον φοιτήσεως ὁ διδάσκαλος ἢ μέλος τοῦ προσωπικοῦ τοῦ σχολείου, ὅταν ἐπισυμβῇ κροῦσμα λοιμώδους νόσου ἐπὶ τινος μέλους τῆς οἰκογενείας αὐτῶν ἢ τῶν μετ' αὐτῶν τυχὸν συνοικοῦντων.

Διαρκεῖ δὲ ὁ ἀποκλεισμός οὗτος τοῦ νοσήσαντος μέχρις οὗ πᾶς κίνδυνος μεταδόσεως ἐκ τῆς μετὰ τῶν ἄλλων μαθητῶν ἐπικοινωνίας αὐτοῦ ἐκλείψῃ,

Μετὰ τὴν ἴασιν γίνεται δεκτὸς ἐκ νέου πρὸς φοίτησιν εἰς τὸ σχολεῖον ὁ μαθητῆς, ἀφοῦ προηγουμένως καθαρισθῇ καὶ ἀπολυμανθῇ τὸ σῶμα διὰ καθολικοῦ λουτροῦ καὶ ἐνδυθῇ καθαρὰ ἐνδύματα.

Πρὸς βεβαίωσιν δὲ τῆς νόσου τοῦ μαθητοῦ, ὁ διδάσκαλος ἀπαιτεῖ πιστοποιήσιν τοῦ ἱατροῦ τοῦ θεραπεύοντος τὸν μαθητὴν, ἐν ἣ ἀναγράφεται ἡ διάγνωσις τῆς νόσου καὶ ἡ ἐντελής ἴασις.

Γενικῶς δὲ πᾶς μαθητῆς ἀπουσίας τοῦ σχολείου λόγῳ ἀσθενείας πλέον τῶν τεσσάρων ἡμερῶν, δὲν πρέπει νὰ γίνηται δεκτὸς ἐκ νέου πρὸς φοίτησιν ἄνευ τοῦ ἱατρικοῦ τούτου πιστοποιητικοῦ πρὸς λήψιν τῶν ἀναγκαίων μέτρων.

2. Ἀπολύμανσις.

Διὰ τῆς ἀπολυμάνσεως καταστρέφομεν πάντας τοὺς παθογόνους μικροοργανισμοὺς καὶ ἀπαλλάσσομεν τὴν αἰθούσαν ἀπ' αὐτῶν.

Πλεῖστα εἶναι τὰ μέσα καταστροφῆς τῶν μικροβίων, τὰ συντελοῦντα εἰς τὴν ἐξυγίανσιν τοῦ σχολείου, ὡς π.χ. ὁ καλὸς καὶ ἐπαρκὴς φωτισμός, ὁ ἠλιασμός καὶ ἀερισμός, ἡ αὐστηρὰ καθαριότης τοῦ σχολείου καὶ τῶν μαθητῶν κ.λ.π., τὰ ὁποῖα ὀφείλει ὁ διδάσκαλος καθημερινῶς νὰ τηρῇ πρὸς πρόληψιν τῶν νόσων. Διὰ τούτων ὅμως δὲν φονεύονται οὐδ' ἀπομακρύνονται ἀσφαλῶς ἅπαντα τὰ παθογόνα μικροβία τῶν μολυσματικῶν νόσων, διὸ πρὸς ἐπίτευξιν τούτου ἀπαραίτητος εἶναι ἡ ἀπολύμανσις.

Ἡ ἀπολύμανσις τῶν διδακτηρίων εἶναι δυνατὴ κατὰ δύο τρόπους, α') διὰ παραγωγῆς ἐν τῷ δωματίῳ τῷ ὡς μεμολυσμένον θεωρουμένῳ ἀτμῶν φορμόλης, ἥτις ἀσφαλῶς φονεύει πάντα τὰ ἐν αὐτῷ μικροβία, καὶ β') δι' ἀντισηπτικῶν ὑγρῶν.

3. Διακοπὴ τῶν μαθημάτων τοῦ σχολείου.

Μεταξὺ τῶν γενικῶν προφυλακτικῶν μέτρων κατὰ τῆς μεταδόσεως ἐν τῷ σχολείῳ τῶν λοιμωδῶν νόσων εἶναι ἡ διακοπὴ τῶν μαθημάτων αὐτῶν ἐπὶ τινα χρόνον. Δι' αὐτῆς ὄντως παύει πᾶσα ἐπικοινωνία τῶν μαθητῶν καὶ στενὴ συνάφεια αὐτῶν πρὸς ἀλλήλους καὶ ὁ παῖς δὲν ὑπόκειται εἰς τὰς δυσμενεῖς συνθήκας, αἵτινες ἀπαντῶσιν ἐν τῷ σχολείῳ καὶ ὑποβοηθοῦν τὴν μετάδοσιν τῶν λοιμωδῶν νόσων.

Ἐπίσης διατάσσεται διακοπὴ τῶν μαθημάτων σχολείου, ὅταν τις τῶν ἐν τῷ σχολείῳ οἰκούντων (διδάσκαλος π.χ. ἐπιστάτης κτλ. κατοικοῦντες ἐντὸς τοῦ σχολείου ἢ μέλος τῆς οἰκογενείας αὐτῶν ἢ τῶν ἐσωτερικῶν μαθητῶν λυκείου ἔχοντος οἰκοτροφεῖον), προσβληθῇ ἐκ διφθερίτιδος, μηνιγγίτιδος, ὀστρακιάς,

τύφου, μολυσματικῆς δυσεντερίας, ίλαρᾶς καὶ κοκκύτιδος καὶ δὲν κατορθωθῆ ἢ ἔγκαιρος ἀπομάκρυνσις αὐτοῦ ἐκ τοῦ σχολείου ἢ ἡ αὐστηρὰ ἀπομόνωσις αὐτοῦ ἐν τῷ δωματίῳ του, ἢ ἰδίῳ διαμερίσματι.

Ἡ ἐπανάληψις τῶν διακοπέντων μαθημάτων τοῦ σχολείου διατάσσεται μετὰ προηγουμένην βεβαίωσιν, ὅτι ἐξετελέσθη ὁ καθαρισμὸς καὶ ἡ ἀπολύμανσις τῶν σχολικῶν αἰθουσῶν, ἐκτὸς ἐὰν πρόκειται περὶ νόσου μὴ ἀπαιτούσης ἰδιαίτεραν ἀπολύμανσιν.

ΜΕΡΟΣ Δ'.

ΔΙΑΦΟΡΑ

Ι. Π. Διάταγμα περὶ Νυκτερινῶν σχολῶν τῆς Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως ¹.

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὸ ἀρθρ. 12 ἐδ. 3 τοῦ Νόμου 4397 «περὶ στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως» προτάσει τοῦ ἐπὶ τῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων Ὑπουργοῦ καὶ μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

Ἄρθρον 1.— 1. Εἰς τὰς κατὰ τὸν Νόμον 4397 λειτουργούσας νυκτερινὰς σχολὰς φοιτοῦν μαθηταὶ μόνον τοῦ αὐτοῦ φύλου, ἔχοντες συμπληρωμένον τὸ 14ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ μὴ συμπληρώσαντες τὴν εἰς τὸ δημοτικὸν σχολεῖον ὑποχρεωτικὴν ἑξαετῆ φοίτησιν ἢ οὐδόλως φοιτήσαντες εἰς αὐτό.

2. Ἐν αἷς σχολαῖς ἤθελον παρουσιασθῆ πρὸς φοίτησιν ἄνδρες καὶ γυναῖκες, ἡ διδασκαλία αὐτῶν γίνεται κατὰ ἰδιαίτερας ὥρας ἢ εἰς χωριστὰ τμήματα.

Ἄρθρον 2.— 1. Αἱ νυκτερινοὶ σχολαὶ λειτουργοῦν ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου μέχρι τέλους Ἰουνίου, τὰ δὲ μαθήματα αὐτῶν διακόπτονται καθ' ἃς ἡμέρας καὶ τὰ τῶν δημοτικῶν σχολείων.

2. Ἡ ὥρα τῆς ἐνάξεως καὶ λήξεως τῶν μαθημάτων καθορίζεται ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς σχολῆς τῇ ἐγκρίσει τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ.

3. Οἱ μαθηταὶ τῶν νυκτερινῶν σχολῶν ὑπόκεινται εἰς τὰς αὐτὰς ποινὰς εἰς ἃς καὶ οἱ μαθηταὶ τῶν δημ. σχολείων.

Ἄρθρον 3.— Ἄμα τῇ ἰδρῦσει νυκτερινῆς τινος σχολῆς ὁ

Σ η μ. Ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 424 (Τεύχος Α') φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τῆς 2 Δεκεμβρίου 1929.

διευθυντής τοῦ σχολείου ἐν ᾧ αὕτη λειτουργεῖ φροντίζει ἵνα διὰ τοῦ δημάρχου ἢ τοῦ προέδρου τῆς Κοινότητος γίνῃ γνωστὴ ἡ ἴδρυσις αὐτῆς εἰς τοὺς κατοίκους, ἀναγινωσκομένης καὶ ἐπ' ἐκκλησίαις σχετικῆς ἀνακοινώσεως.

Ἄρθρον 4.—Αἱ νυκτεριναὶ σχολαὶ λειτουργοῦν ἐν τῷ διδακτηρίῳ ἐντὸς τῶν ἐν τῇ αὐτῇ πόλει λειτουργούντων δημοσίων σχολείων τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως, ὑπὸ τοῦ οἰκείου Ἐπιθεωρητοῦ ὀριζομένῳ, κατὰ προτίμησιν δὲ ἐν ἐκείνοις, ἐν οἷς ὑπάρχει ἐγκατάστασις ἠλεκτρικοῦ φωτὸς ἢ ἀεριοφωτός.

Ἄρθρον 5.— Πρὸς διδασκαλίαν τῶν εἰς τὰς νυκτερινὰς σχολὰς φοιτῶντων χρησιμοποιοῦνται, ἐκτὸς τοῦ οἰκήματος, καὶ τὰ ἐπιπλα, σκεύη καὶ ὄργανα τοῦ σχολείου, ἐν τῷ διδακτηρίῳ ὅπου λειτουργεῖ ἡ Σχολή.

Πρὸς συμπλήρωσιν δὲ τούτων δύναται καὶ νὰ ὀργανώσῃ ἡ σχολικὴ ἐπιτροπὴ ἐφορὰς, ἀγορὰς, ἐράνους κλπ. ζητοῦσα τὴν πρὸς τοῦτο ἄδειαν παρὰ τῶν ἀρμοδίων ἀρχῶν.

Ἄρθρον 6.—Τὸ ὄρολόγιον καὶ ἀναλυτικὸν πρόγραμμα ἐκάστης σχολῆς μέχρι τῆς συντάξεως εἰδικῶν προγραμμάτων ὑπὸ τοῦ Ἐκπαιδ. Συμβουλίου θὰ συντάσσεται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐν τῷ νόμῳ ἀναγεγραμμένων μαθημάτων καὶ ἀναλόγως τοῦ πνευματικοῦ ἐπιπέδου τῶν προσερχομένων μαθητῶν ὑπὸ τοῦ Διευθιτοῦ τῆς Σχολῆς, τῇ ἐγκρίσει τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ὀρίζονται καὶ τὰ βιβλία, ὧν θὰ γίνηται ἐν αὐτοῖς χρῆσις πρὸς διδασκαλίαν τῶν φοιτῶντων.

Τὰ βιβλία ταῦτα μέχρι τῆς συντάξεως εἰδικῶν βιβλίων διὰ τὰς νυκτερινὰς σχολὰς θὰ εἶναι ἐκ τῶν χρησιμοποιουμένων εἰς τὰ σχολεῖα τῆς Δημοτικῆς καὶ Μέσης Ἐκπαιδεύσεως εἴτε ὡς ἐγκριμένων διδακτικῶν εἴτε πρὸς ἐλευθέρῳ ἀνάγνωσιν.

Ἄρθρον 7.—Ἐκ τῶν διὰ τὴν συντήρησιν ἐκάστης νυκτερινῆς σχολῆς ἀναγραφομένων ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ Κράτους 8.000 δραχ. κατ' ἔτος διατίθενται διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ ἐπιμοθίου τῶν διδασκόντων, ἀνάλογον ποσὸν δι' ὥρας διδασκαλίας 6-10 καθ' ἑβδομάδα.

Ἄρθρον 8.—Ἡ ἀνάθεσις τῆς διδασκαλίας εἰς τὰς νυκτερι-

νὰς σχολὰς γίνεται ὑπὸ τοῦ οἰκείου Ἐπιθεωρητοῦ τῶν δημοτ. σχολείων ἐπὶ τῷ νομίμῳ ἐπιμοθίῳ.

Ἐκτὸς ἐκείνων, εἰς τοὺς ὁποίους ἔχει ἀνατεθῆ ἢ ἐπὶ ἐπιμοθίῳ διδασκαλία δύναται τῇ παρακλήσει τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ νὰ διδάσκουν ἐν αὐτοῖς μαθήματα τῆς εἰδικότητός των ἢ νὰ ὀργανώνουν σειρὰς διαλέξεων καὶ λειτουργοὶ τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως ἢ ἄλλοι δημόσιοι ὑπάλληλοι καὶ εἰδικοί ἐπιστήμονες ἀμισθεί.

Ἄρθρον 9.—Ἡ ἀγορὰ τῶν πρὸς φωτισμὸν ὀργάνων καὶ ὑλικῶν γίνεται ὑπὸ τοῦ διευθύνοντος τὴν σχολὴν διὰ χρημάτων ἀποστελλομένων αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ. Πρὸς τοῦτο ἐκδίδεται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ, εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου πρόκειται νὰ λειτουργήσουν νυκτεριναὶ σχολαί, ἔνταγμα προπληρωμῆς ἀναλόγου ποσοῦ.

Ἄρθρον 10.—Οἱ ἀποφοιτῶντες ἐκ τῶν νυκτερινῶν σχολῶν λαμβάνουν ἐφ' ἀπλοῦ χάρτου πιστοποιητικὸν περὶ τῆς παρακολούθησεως τῶν μαθημάτων αὐτῶν.

Ἄρθρον 11.—Νυκτεριναὶ σχολαί, λειτουργοῦσαι ἤδη καὶ συντηροῦμεναι ὑπὸ φιλανθρωπικῶν σωματείων, δύναται νὰ τύχουν τῆς ἀρωγῆς τοῦ Κράτους, χορηγουμένης αὐταῖς ἐκ τῆς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἀναγεγραμμένης σχετικῆς πιστώσεως.

Τὸ χορηγούμενον εἰς ἐκάστην ποσὸν ὀρίζεται ἐκάστοτε ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας καὶ τῶν Θρησκευμάτων τῇ προτάσει τοῦ οἰκείου Ἐπιθεωρητοῦ.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Νοεμβρίου 1929.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας
ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ

Ὁ Ὑπουργὸς
Κ. ΓΟΝΤΙΚΑΣ

II. Ἀποφάσεις καὶ ἐγκύκλιοι Ὑπουργείου Παιδείας.

Ἀριθ. 44446.

α). *Περὶ ὑποβολῆς πιστοποιητικῶν γεννήσεως τοῦ διδακτικοῦ, ἐποπτικοῦ καὶ ὑγειονομικοῦ προσωπικοῦ τῶν σχολείων ἐν γένει καὶ ἀπόλυσεως τῶν καταλαμβανομένων ὑπὸ ὄριον ἡλικίας.*

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΠ.

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὸ ἄρθρ. 40 τοῦ νόμου 4373 «περὶ διαρρυθμίσεως τῶν σχολείων τῆς Μέσης ἐκπαιδεύσεως», ἀποφασίζομεν.

Ἄρθρον 1.— Μέχρι τῆς 15ης Ὀκτωβρίου ἔ. ἔ. τὸ βραδύτερον πάντες οἱ ἐν δημοσίᾳ ὑπηρεσίᾳ διατελοῦντες 1) Γενικοὶ ἐπιθεωρηταὶ τῶν σχολείων ἀνεξαρτήτως εἰδικότητος, 2) Διευθύνται τῶν διδασκαλείων Μέσης ἐκπαιδεύσεως καὶ γυμναστικῆς, 3) ἐπιθεωρηταὶ τῶν δημοτικῶν σχολείων, 4) ὑγειονομικοὶ ἐπιθεωρηταὶ, 5) σχολικοὶ ἰατροί, 6) λειτουργοὶ τῆς Μέσης ἐκπαιδεύσεως ἐν οἷς συμπεριλαμβάνονται καὶ οἱ ἐν τοῖς διδασκαλείοις καὶ ταῖς Ἱερατικαῖς σχολαῖς διδάσκοντες, 7) λειτουργοὶ τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως, ὀφείλουσι νὰ ὑποβάλλουν πάντες μὲν οἱ λοιποὶ ἀπ' εὐθείας εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, οἱ δὲ λειτουργοὶ τῆς Μέσης καὶ Δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως εἰς τοὺς οἰκείους ἐπιθεωρητὰς πιστοποιητικὸν τοῦ οἰκείου δήμου ἢ κοινότητος, ἐμφαίνον τὴν χρονολογίαν τῆς γεννήσεως αὐτῶν.

Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν δὲν ἐξάγεται ἐκ τῶν ληξιαρχικῶν βιβλίων ἢ χρονολογία γεννήσεως, ἀλλὰ μόνον τὸ ἔτος, ὡς χρονολογία γεννήσεως λαμβάνεται ἡ 1η Ἰανουαρίου τοῦ ἔτους, ὅπερ ἀναγράφεται ἐν τῷ πιστοποιητικῷ ὡς ἔτος γεννήσεως.

Ἐν ἀδυναμίᾳ προσαγωγῆς πιστοποιητικοῦ τοῦ δήμου ἢ κοινότητος ἢ χρονολογία τῆς γεννήσεως βεβαιοῦται διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἐκδιδομένης κατὰ τὴν ἐπ' ἀναφορᾷ διαδικασίαν, ἐφαρμοζομένων τῶν διατάξεων τῆς προηγουμένης παραγράφου.

Σ η μ. Ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 100 τῆς 9 Σεπτεμβρίου 1929 φύλλον τῆς Ἐφημερ. Κυβερνήσεως (Τεύχος Β').

Ἄρθρον 2.— Οὐδεὶς διορίζεται εἰς θέσιν ὑγειονομικοῦ, ἐποπτικοῦ καὶ διδακτικοῦ προσωπικοῦ τῆς Μέσης καὶ Δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως, ἂν δὲν προσαγάγῃ τὸ κατὰ τ' ἀνωτέρω πιστοποιητικὸν περὶ τῆς ἡλικίας του.

Ἄρθρον 3.— Τὰ οἰκεία Τμήματα τοῦ Ὑπουργείου, τὸ Ἐκπαιδ. Συμβούλιον, οἱ Γεν. ἐπιθεωρηταὶ τῶν σχολείων καὶ οἱ ἐπιθεωρηταὶ τῆς Δημ. Ἐκπαιδεύσεως ὑποχρεοῦνται νὰ τηροῦν βιβλίον, ἐν τῷ ὁποίῳ ν' ἀναγράφηται ἡ χρονολογία τῆς γεννήσεως ἐκάστου λειτουργοῦ τῆς ἀρμοδιότητός των, ἐξαγομένη ἐκ τῶν ὑποβληθέντων ὡς ἀνωτέρω πιστοποιητικῶν.

Ἄρθρον 4.— Οἱ Γεν. ἐπιθεωρηταὶ ὑποχρεοῦνται ν' ἀναφέρουν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ὀνομαστικῶς τοὺς λειτουργοὺς τῆς περιφερείας των, τοὺς συμπληροῦντας τὸ ὄριον ἡλικίας τρεῖς τοῦλάχιστον μηνῶν πρὸ τῆς συμπληρώσεως αὐτοῦ.

Οἱ αὐτοὶ ἐπιθεωρηταὶ τῆς Μέσης ἐκπαιδεύσεως ὑποχρεοῦνται μέχρι τέλους Δεκεμβρίου 1929 τὸ βραδύτερον νὰ ὑποβάλουν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον εἰς διπλοῦν ὀνομαστικὸν πίνακα κατ' ἀλφαβητικὴν τάξιν, ἐμφαίνοντα τὸ ἔτος τῆς γεννήσεως ἐκάστου λειτουργοῦ τῆς περιφερείας των. Οἱ δὲ ἐπιθεωρηταὶ τῆς Δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως ὑποχρεοῦνται ἐγκαίρως νὰ εἰσηγοῦνται εἰς τὰ ἐποπτικά συμβούλια τὴν ἀπόλυσιν τῶν καταλαμβανομένων ὑπὸ τοῦ ὄριον ἡλικίας λειτουργῶν τῆς περιφερείας των.

Ἄρθρον 5.— Οἱ ὑποχρεούμενοι κατὰ τ' ἀνωτέρω εἰς ὑποβολὴν πιστοποιητικῶν περὶ τῆς ἡλικίας των καὶ μὴ ὑποβάλλοντες ταῦτα ἐντὸς τῆς τασσομένης προθεσμίας τιμωροῦνται κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις ἐπὶ παραβάσει καθήκοντος.

Ἐπίσης ἐπὶ παραβάσει καθήκοντος τιμωροῦνται οἱ ἐπιθεωρηταὶ, οἱ παραλείποντες νὰ ὑποβάλλουν τοὺς διὰ τῆς παρουσίας ὀριζομένους πίνακας.

Ἄρθρον 6.— Ἡ παροῦσα κοινοποιηθῆτω εἰς τὰ ἐν ἄρθρ. 1 αὐτῆς πρόσωπα.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Σεπτεμβρίου 1929.

Ὁ Ὑπουργὸς
Κ. ΓΟΝΤΙΚΑΣ

Ἀριθ. 47688.

**Πρὸς τὸν Ἐπιθεωρητὴν τῶν Δημ. σχολείων Σφακίων
Βάμον**

Εἰς ἀπάντησιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 862 ἀναφορᾶς σας γνωρίζομεν ὑμῖν ὅτι ἐφ' ὅσον ὁ ἀριθμὸς τῶν διδασκάλων τῆς περιφερείας σας εἶναι 100 δύνασθε νὰ προτείνητε δύο διδασκάλους κατ' ἐκλογὴν πρὸς προαγωγὴν εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ Εἰσηγητοῦ. *)

Ὡς πρὸς τὸ δεύτερον ἐρώτημά μας γνωρίζομεν ὑμῖν ὅτι τὸ Ἐποπτικὸν Συμβούλιον ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιβάλλῃ πρόστιμον μέχρι ἐνὸς μηνὸς μισθοῦ. Ἐπομένως δικαιούται νὰ ἐπιβάλλῃ ἀπὸ μιᾶς δραχμῆς μέχρι τοῦ ποσοῦ τοῦ μηνιαίου μισθοῦ τοῦ τιμωρουμένου καὶ ὄχι ἢ ἐνὸς μηνὸς μισθὸν ἢ τίποτε.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Ὀκτωβρίου 1929.

Ὁ Ὑπουργὸς
Κ. ΓΟΝΤΙΚΑΣ

Ἀριθ. 39803.

Πρὸς τοὺς Ἐπιθεωρητὰς τῶν δημ. σχολείων τοῦ Κράτους.

Ἀφορμὴν λαβόντες ἐξ ἀναφορᾶς τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ δημ. σχολείων Ἄρτης γνωρίζομεν ὑμῖν διὰ τοῦ ἀρθροῦ 7 τοῦ Νόμου 4153 καθωρίσθησαν αἱ πειθαρχικαὶ ποιναὶ εἰς ἃς ὑπόκεινται οἱ λειτουργοὶ τῆς Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως. Τὸ ἀρθρον τοῦτο παραλαβὸν ἀπὸ τοῦ ἀρθροῦ 9 τοῦ Νόμου 1242β τὴν ἀπὸ τῆς περιφερείας εἰς περιφέρειαν μετάθεσιν τοῦ δημοδιδασκάλου πρὸς τιμωρίαν του μεταξὺ τῶν πειθαρχικῶν ποινῶν, ἀπέκλεισε προφανῶς τὴν ἐντὸς τῆς περιφερείας μετάθεσιν ὡς ποινήν, μολοντί δὲν ἀναφέρει ρητῶς ὅτι τροποποιεῖ καὶ τὸ ἀρθρον 9 τοῦ 1242β Νόμου ἀλλὰ μόνον τὸ ἀρθρον 12. Κατὰ ταῦτα δὲν

*) Ὁ ἀριθμὸς τῶν κατ' ἐκλογὴν προτεινομένων ὑπὸ τῶν Ἐποπτικῶν Συμβουλίων ὀρίζεται ἐν σελ. 67.

ἰσχύει ἡ διάταξις τοῦ ἀρθροῦ 9 τοῦ 1242β ὡς πρὸς τὸ σημείον τοῦτο.

Αἱ δὲ τυχόν πρὸς τιμωρίαν ἀναγκαῖαι θεωρούμενα μεταθέσεις ἐντὸς τῆς περιφερείας, θὰ αἰτιολογῶνται κατὰ τὴν ἰσχύουσαν διάταξιν τοῦ αὐτοῦ ἀρθροῦ 9 πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ὑπηρεσίας.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Ὀκτωβρίου 1929.

Ὁ Ὑπουργὸς
Κ. ΓΟΝΤΙΚΑΣ

Ἀρ. 54139.

**Πρὸς τοὺς κ. κ. Ἐπιθεωρητὰς τῶν δημοτικῶν
σχολείων τοῦ Κράτους.**

Ἐπιθεωρηταὶ τινες εἰσηγοῦνται εἰς τὸ Ἐποπτικὸν Συμβούλιον καὶ ταῦτα προτείνουν διορισμοὺς διδασκάλων εἰς τὰς κενὰς θέσεις τῆς ἔδρας τῆς ἐπιθεωρήσεως μετὰ τὸ αἰτιολογικὸν ὅτι δὲν ὑπεβλήθησαν αἰτήσεις πρὸς μετάθεσιν εἰς τὴν ἔδραν ἄλλων διδασκάλων. Τοῦτο ὁμῶς προϋποθέτει ὅτι οἱ διδάσκαλοι ἐγνώριζον τὴν ὑπαρξίν κενῶν θέσεων ἐν τῇ ἔδρᾳ. Ἴνα μὴ ἀκυρῶνται λοιπὸν αἱ τοιαῦτα προτάσεις εἶναι ἀνάγκη νὰ γίνῃται ρητὴ μνεία ἐν τῇ εἰσηγητικῇ προτάσει τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ, ὅτι ἐκοινοποιήθη ἐγκαίρως εἰς τοὺς διδασκάλους ἡ ὑπαρξίς κενῆς θέσεως ἐν τῇ ἔδρᾳ καὶ ὅτι παρὰ τὴν κοινοποίησιν ταύτην οὐδεμία ὑπεβλήθη αἴτησις πρὸς μετάθεσιν. (ιδὲ σελ. 3).

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Ὀκτωβρίου 1929.

Ὁ Ὑπουργὸς
Κ. ΓΟΝΤΙΚΑΣ

III. Ἑβδομαδιαῖα Ὁρολόγια Προγράμματα τῶν μικτῶν δημοτικῶν σχολείων.

Τὰ ὁρολόγια προγράμματα τῆς καθ' ἡμέραν διδασκαλίας συντάσσονται κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ σχολικοῦ ἔτους ὑπὸ τοῦ συλλόγου τῶν διδασκάλων ἐκάστου σχολείου καὶ ἐγκρίνονται ὑπὸ τοῦ ἐπιθεωρητοῦ. Ἐν αὐτοῖς μένουσι κεναὶ μαθημάτων αἱ μ. μ. ὧραι τῆς Τετάρτης ἢ τοῦ Σαββάτου. Ἄπαξ δὲ τοῦλάχιστον τῆς ἑβδομάδος κατὰ ταύτας οἱ μαθηταὶ ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν διδασκάλων τῶν ἐξέρχονται εἰς ἐκδρομὴν.

A. Μονοταξίου δημοτικοῦ σχολείου

Μαθηματα		Ὁραι διδασκαλίας κατὰ τάξεις				
		A	B	Γ	Δ	E
1	Θρησκευτικά	$\frac{2}{2}$	$\frac{2}{2}$		$\frac{3}{2}$	
2	Ἀνάγνωσις	$\frac{6}{2}$	$\frac{6}{2}$	$\frac{8}{2}$		$\frac{7}{2}$
	Λεκτικαὶ ἀσκήσεις	$\frac{2}{2}$				
3	Ἱστορία		$\frac{2}{2}$		$\frac{2}{2}$	
4	Πατριδογνωσία καὶ Γεωγραφία .	$2 \times \frac{3}{4}$	$\frac{2}{2}$		$\frac{2}{2}$	
5	Φυσικὴ ἱστορία		$\frac{2}{2}$		$\frac{2}{2}$	
	Φυσικὴ καὶ χημεία				$\frac{2}{2}$	
6	Ἀριθμητικὴ	$\frac{2}{2}$	$\frac{2}{2}$	$\frac{3}{2}$		$\frac{2}{2}$
	Γεωμετρία					$\frac{1}{1}$
7	Ἰχνογραφία					
8	Καλλιγραφία					
9	Χειροτεχνία					
10	Ὁδική	$\frac{2}{4}$			$\frac{2}{2}$	
11	Γυμναστικὴ	$\frac{2}{4}$			$\frac{2}{2}$	
	Παιδιὰ (κατὰ τὰς ἐκδρομὰς) .					
Ὁραι διδασκαλίας ἐν ὄλφ . .					34 $\frac{1}{2}$	

Αἱ μὴ ἐργαζόμεναι μετὰ τοῦ διδασκάλου τάξεις ἀσχολοῦνται εἰς καταλλήλους σιωπηρὰς ἐργασίας ἢ ἀκροῶνται τῆς διδασκαλίας μαθημάτων ἄλλων τάξεων.

Πρὸς διδασκαλίαν τῶν μαθηματικῶν τῶν δύο κατωτέρων τάξεων καὶ τοῦ μέσου καὶ ἀνωτέρου τμήματος ἀναγράφονται μὲν ἡμῶρια ἐν τῷ προγράμματι, ἀλλ' ὁ χρόνος οὗτος προσδιορίζει μόνον τὴν προφορικὴν διδασκαλίαν. Αἱ γραπτὰ ἀσκήσεις ἐν τῷ μαθηματι τούτῳ ἐκάστης τῶν κατωτέρων τάξεων ἢ ἐκάστου τμήματος ἐκ τῶν ἀνωτέρων γίνονται, καθ' ὃν χρόνον ἢ ἐτέρα τάξεις ἢ τὸ ἕτερον τμήμα διδάσκεται προφορικῶς.

Σ η μ. Ἐν τῷ ἡμερησίῳ ὥρολογίῳ προγράμματι τοῦ μονοτάξιου σχολείου τοποθετοῦνται κατὰ μὲν τὰς πρὸ τοῦ π.μ. διαλείμματος ὥρας, διαρκοῦντος ἡμίσειαν ὥραν, ἡ διδασκαλία τῆς ἀναγνώσεως πασῶν τῶν τάξεων καὶ ἡ ἐρμηνεία τοῦ Εὐαγγελίου, κατὰ δὲ τὰς μετὰ τὸ διάλειμμα τοῦτο ὥρας ἡ ἄλλη γλωσσικὴ διδασκαλία καὶ ἡ διδασκαλία τῶν μαθηματικῶν καὶ τῆς φυσικῆς πειραματικῆς, καὶ κατὰ τὰς μ. μ. ὥρας, καθ' ἃς ἡ διδασκαλία παρατείνεται μέχρι τῆς 4)4 ἡ διδασκαλία πάντων τῶν ἄλλων μαθημάτων.

Β'. Διταξίου δημοτικοῦ σχολείου

Μ α θ ή μ α τ α		Ὁραι διδασκαλίας κατὰ τάξεις				
		Α	Β	Γ	Δ	Ε
1	Θρησκευτικὰ	$\frac{2}{2}$	$\frac{2}{2}$	$\frac{3}{2}$		
2	Ἑλληνικὴ γλῶσσα	8	8	9	9	
3	Ἱστορία			$\frac{3}{2}$	$\frac{3}{2}$	
4	Πατριδογνωσία καὶ γεωγραφία .	2		$\frac{3}{2}$	$\frac{3}{2}$	
5	Φυσικὴ ἱστορία			$\frac{3}{2}$	$\frac{2}{2}$	
	Φυσικὴ καὶ χημεία				$\frac{2}{2}$	
6	Ἀριθμητικὴ	$\frac{3}{2}$	$\frac{3}{2}$	$\frac{3}{2}$	$\frac{3}{2}$	$\frac{2}{2}$
	Γεωμετρία				$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$
7	Ἱχνογραφία					
8	Καλλιγραφία					
9	Χειροτεχνία					
10	Ὄδικὴ	$\frac{3}{2}$		$\frac{3}{2}$		
	Γυμναστικὴ	$\frac{3}{2}$		$\frac{3}{2}$		
11	Παιδιὰ (κατὰ τὰς ἐκδρομὰς) . .	$\frac{2}{2}$		$\frac{2}{2}$		
	Ὁραι διδασκαλίας ἐν ὄλῳ . .	25		40		

Ὁ διδάσκαλος τοῦ κατωτέρου τμήματος ἀναλαμβάνει τὴν διδασκαλίαν τῶν ἑλληνικῶν Γ' καὶ Δ' τάξεως.

Αἱ μὴ ἐργαζόμεναι μετὰ τῶν διδασκάλων τάξεις ἀσχολοῦνται εἰς καταλλήλους σιωπηρὰς ἐργασίας ἢ ἀκροῶνται τῆς διδασκαλίας μαθημάτων ἄλλων τάξεων.

Πρὸς διδασκαλίαν τῶν μαθημάτων ἐκάστης τάξεως ἀναγράφονται μὲν ἡμῶρια ἐν τῷ προγράμματι, ἀλλ' ὁ χρόνος οὗτος προσδιορίζει μόνον τὴν προφορικὴν διδασκαλίαν. Αἱ γραπτὰ ἀσκήσεις ἐν τῷ μαθηματι τούτῳ ἐκάστης τάξεως γίνονται, καθ' ὃν χρόνον ἢ ἑτέρα τάξις τοῦ τμήματος διδάσκεται προφορικῶς

Γ'. Τριταξίου δημοτικῶν σχολείων

Μαθήματα		Ὁροι διδασκαλίας κατὰ τάξεις					
		Α	Β	Γ	Δ	Ε	ς
1	Θρησκευτικά	$\frac{2}{2}$		2	3		
2	Ἑλληνικὴ γλῶσσα	8	8	9	9		
3	Ἱστορία			2	2		
4	Πατριδογνωσία καὶ γεωγραφία	3		2	2		
5	Φυσικὴ ἱστορία			3	2		
	Φυσικὴ καὶ χημεία				2		
6	Ἀριθμητικὴ	$\frac{3}{2}$	$\frac{3}{2}$	$\frac{3}{2}$	$\frac{3}{2}$	$\frac{3}{2}$	$\frac{3}{2}$
	Γεωμετρία				$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$
7	Ἰχνογραφία			Σιωπηρὰ ἐργασία	2		
8	Καλλιγραφία				2	2	
9	Χειροτεχνία	$\frac{4}{2}$		2	2		
10	Ὀδικὴ	$\frac{4}{2}$		$\frac{4}{2}$	$\frac{4}{2}$		
11	Γυμναστικὴ	$\frac{4}{2}$		$\frac{4}{2}$	$\frac{4}{2}$		
	Παιδιὰ (κατὰ τὰς ἐκδρομὰς)	$\frac{4}{2}$		$\frac{4}{2}$	$\frac{4}{2}$		
Ὁροι διδασκαλίας ἐν ὅλῳ		29		31	32		

Ὁ διδάσκαλος τῶν δύο κατωτέρων τάξεων ἀναλαμβάνει δι-
ωρον διδασκαλίαν ἐν τῷ ἀνωτάτῳ τμήματι.

Ἡ Ἰχνογραφία καὶ ἡ Καλλιγραφία τῶν δύο κατωτέρων τά-
ξεων δίδονται ὡς σιωπηρὰ ἐργασία κατὰ τὸν χρόνον τῆς διδα-
σκαλίας τῆς ἀναγνώσεως ἐν τῇ ἑτέρῃ τάξει.

Τὰ μαθήματα ταῦτα εἰς τὰς τέσσαρας ἀνωτέρας τάξεις ὡς
καὶ ἡ Χειροτεχνία εἰς πάσας διδάσκονται μὲν εἰς ἕκαστον τμήμα
κατὰ τὴν αὐτὴν ὥσων καὶ ἐν τῇ αὐτῇ αἰθούσῃ, ἀλλὰ παρέχονται
εἰς ἕκαστην τάξιν τὰ ἀνήκοντα αὐτῇ θέματα.

Πρὸς διδασκαλίαν τῶν μαθηματικῶν ἀναγράφονται μὲν ἡμι-
ώρια ἐν τῷ προγράμματι πρὸς διδασκαλίαν ἑκάστης τάξεως,
ἀλλ' ὁ χρόνος οὗτος προσδιορίζει μόνον τὴν προφορικὴν διδα-
σκαλίαν. Αἱ γραπτὰ ἀσκήσεις ἑκάστης τάξεως γίνονται, καθ' ὃν
χρόνον ἢ ἑτέρα τάξις τοῦ τμήματος διδάσκεται προφορικῶς.

Δ'. Τετραταξίου δημοτικῶ σχολείου.

Μ α θ ή μ α τ α		Ἔσοι διδασκαλίας κατὰ τάξεις					
		Α	Β	Γ	Δ	Ε	ς
1	Θρησκευτικά	$\frac{2}{2}$	$\frac{2}{2}$	2			3
2	Ἑλληνικὴ γλῶσσα	8	9	9	9		9
3	Ἱστορία			2			2
4	Πατριδογνωσία καὶ γεωγραφία .	3	3	2			2
5	Φυσικὴ Ἱστορία			3			2
	Φυσικὴ καὶ χημεία						2
6	Ἀριθμητικὴ	3	3	$\frac{3}{2}$	$\frac{3}{2}$	$\frac{3}{2}$	$\frac{3}{2}$
	Γεωμετρία					$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$
7	Ἰχνογραφία	$\frac{3}{2}$	$\frac{3}{2}$	2			2
8	Καλλιγραφία		2	2			
9	Χειροτεχνία	$\frac{3}{2}$	$\frac{3}{2}$	2			2
10	Ὀδική	$\frac{4}{2}$	$\frac{4}{2}$	$\frac{4}{2}$			$\frac{4}{2}$
11	Γυμναστικὴ	$\frac{4}{2}$	$\frac{4}{2}$	$\frac{4}{2}$			$\frac{4}{2}$
	Παιδιαὶ (κατὰ τὰς ἐκδρομὰς) . .	$\frac{2}{2}$	$\frac{2}{2}$	$\frac{2}{2}$			$\frac{2}{2}$
Ἔσοι διδασκαλίας ἐν ὅλῳ . .		22	25	40			32

Ἐκαστος διδάσκαλος διδάσκει 29—31 ὥρας καθ' ἑβδομάδα πλὴν τοῦ διευθυντοῦ ὅστις διδάσκει 27—29.

Ἡ Ἰχνογραφία, ἡ Καλλιγραφία καὶ ἡ Χειροτεχνία τῶν τεσσάρων ἀνωτέρων τάξεων διδάσκονται μὲν συγχρόνως εἰς ἕκαστον τμήμα, ἀλλ' εἰς ἑκάστην τάξιν δίδονται τὰ ἀνήκοντα τῇ τάξει ἴδια θέματα.

Πρὸς διδασκαλίαν τῶν μαθηματικῶν τοῦ μέσου καὶ ἀνωτέρου τμήματος ἀναγράφονται μὲν ἡμῶρια ἐν τῷ προγράμματι πρὸς διδασκαλίαν ἑκάστης τάξεως, ἀλλ' ὁ χρόνος οὗτος προσδιορίζει μόνον τὴν προφορικὴν διδασκαλίαν ἐν ἑκάστη τάξει. Αἱ γραφαὶ ἀσκήσεις τῆς τάξεως γίνονται, καθ' ὃν χρόνον ἢ ἐτέρα τάξις τοῦ τμήματος διδάσκεται προφορικῶς.

Ε'. Πενταταξίου δημοτικοῦ σχολείου.

Μ α θ ή μ α τ α		Ὡραι διδασκαλίας κατὰ τάξεις					
		Α	Β	Γ	Δ	Ε	ς
1	Θρησκευτικά	2	2	2	2	3	
		2	2				
2	Ἑλληνικὴ γλῶσσα	8	9	9	9	9	9
3	Ἱστορία			1	2	2	
4	Πατριδογνωσία καὶ γεωγραφία	3	3	2	2	2	
5	Φυσικὴ ἱστορία . . . . . Φυσικὴ καὶ χημεία			3	3	2	2
6	Ἀριθμητικὴ . . . . . Γεωμετρία	3	3	3	3	3	3
						2	2
						1	1
						2	2
7	Ἰχνογραφία	3	3	2	2	2	
		2	2				
8	Καλλιγραφία		2	2	2		
9	Χειροτεχνία	3	3	2	2	2	
		2	2				
10	Ῥδική	4	4	4	4	4	
		2	2	2	2	2	
11	Γυμναστικὴ Παιδιὰ (κατὰ τὰς ἐκδρομὰς)	4	4	4	4	4	
		2	2	2	2	2	
Ὡραι διδασκαλίας ἐν ὅλῳ		22	25	30	31	41	

Ἐκαστος διδάσκαλος διδάσκει 29—31 ὥρας καθ' ἑβδομάδα πλὴν τοῦ διευθυντοῦ ὅστις διδάσκει 27—29.

Ἡ Ἰχνογραφία, Καλλιγραφία καὶ Χειροτεχνία τῶν δύο ἀνωτέρων τάξεων διδάσκονται μὲν κατὰ τὴν αὐτὴν ὥραν καὶ ἐν τῇ αὐτῇ αἰθούσῃ εἰς ἀμφοτέρας τὰς τάξεις, ἀλλὰ εἰς ἑκατέραν δίδονται τὰ ἀνήκοντα τῇ τάξει ἴδια θέματα.

Πρὸς διδασκαλίαν τῶν μαθηματικῶν τῶν δύο ἀνωτέρων τάξεων ἀναγράφονται μὲν ἡμῶρια ἐν τῷ προγράμματι, ἀλλ' ὁ χρόνος οὗτος προσδιορίζει τὴν προφορικὴν μόνον διδασκαλίαν ἐν ἑκάστῃ τάξει. Καθ' ὃν δὲ χρόνον ἡ μία τάξις διδάσκεται προφορικῶς, ἡ ἑτέρα λύει γραπτῶς προβλήματα.

ΣΤ'. Ἑξαταξίου δημοτικοῦ σχολείου.

Μ α θ ή μ α τ α		Ὑραι διδασκαλίας κατὰ τάξεις					
		Α	Β	Γ	Δ	Ε	ς
1	Θρησκευτικά	$\frac{2}{2}$	$\frac{2}{2}$	2	2	3	3
2	Ἑλληνικὴ γλῶσσα	8	9	9	9	9	9
3	Ἱστορία			1	2	2	2
4	Πατριδογνωσία καὶ γεωγραφία .	3	3	2	2	2	2
5	Φυσικὴ ἱστορία			3	3	2	2
	Φυσικὴ καὶ χημεία					2	2
6	Ἀριθμητικὴ	3	3	3	3	3	3
	Γεωμετρία					1	1
7	Ἰχνογραφία	$\frac{3}{2}$	$\frac{3}{2}$	2	2		
8	Καλλιγραφία		2	2	2	2	2
9	Χειροτεχνία	$\frac{3}{2}$	$\frac{3}{2}$	2	2	2	2
10	Ῥδική	$\frac{4}{2}$	$\frac{4}{2}$	$\frac{4}{2}$	$\frac{4}{2}$	$\frac{4}{2}$	$\frac{4}{2}$
11	Γυμναστικὴ	$\frac{4}{2}$	$\frac{4}{2}$	$\frac{4}{2}$	$\frac{4}{2}$	$\frac{4}{2}$	$\frac{4}{2}$
	Παιδιὰ (κατὰ τὰς ἐκδρομὰς) . .	$\frac{2}{2}$	$\frac{2}{2}$	$\frac{2}{2}$	$\frac{2}{2}$	$\frac{2}{2}$	$\frac{2}{2}$
	Ὑραι διδασκαλίας ἐν ὅλῳ . .	22	25	30	31	32	32

Ἐκαστος διδάσκαλος διδάσκει 28—30 ὥρας καθ' ἑβδομάδα, πλὴν τοῦ διευθυντοῦ, ὅστις διδάσκει 26—28.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ .....
ΤΑΜΕΙΟΝ .....

IV. Ὑποδείγματα Καταστάσεων.

ΧΡΗΣΙΣ .....

Μηνιαία μισθοδοτικὴ κατάστασις τοῦ δημοδιδασκάλου
(ὀνοματεπώνυμον) τοῦ δημοτικοῦ σχολείου .....

Μηνὸς .....

Ἔτη ὑπηρεσίας	Ὄνομα καὶ ἐπώνυμον	Βαθμὸς ὑπηρεσίας	Συνολικὸς μισθὸς	Κ ρ α τ ῆ σ ε ι ς			Ταμείου Προνοίας	Ποσὸν πλὴρ ὡτέον δικαιοῦχφ	Παρατηρήσεις
				Διὰ συνταξιοῦχους $\frac{7}{10}$	Μετοχικοῦ Ταμείου $\frac{2}{10}$	Φόρου Κ. Προσόδου			
1—10	A. B.	Γραφεὺς β' τάξ.	1500	105	27	90	—	1337	—
10—15	»	»	1575	110	25	30	—	1415	45
15—20	»	»	1650	115	50	30	—	1473	80
20—25	»	»	1725	120	75	32	1	1540	35
25—ἄνω	»	»	1875	131	25	34	7	1671	35

Ἐν .....

τῆ .....

193

Ὁ Διευθυντής
(ὕπογραφή)

Σταθ- -λύδια -ποδη	Φέρουσιν αποτάξιμα λόγια	Ποσόν	Ποσοστό Ποσόν Κ Π Φ	Ποσοστό Ποσόν Κ Π Φ	Ποσοστό Ποσόν Κ Π Φ	Μετρητά			Σύνολον Σοκ	Βαθμολογία	Χρησιμότητα	Ετη- -ια
						Μετρητά Ποσόν	Ποσοστό Ποσόν	Ποσοστό Ποσόν				
20	3899	—	22	83	26	—	—	—	273	—	—	25-25
35	7882	—	22	59	04	—	—	—	220	—	—	15-10
55	2660	—	22	59	35	—	—	—	243	—	—	20-20
80	9213	—	22	57	12	—	—	—	152	—	—	20-25
20	3899	—	22	83	26	—	—	—	273	—	—	25-25

Μετρητά

(Ποσοστό ή αλφριθμικός λογαριθμικός λογαριθμικός)

για Στατιστική Κατάσταση

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

ΤΑΜΕΙΟΝ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

ΧΡΗΣΙΣ

ΤΑΜΕΙΟΝ

Μηνιαία Μισθοδοτική Κατάστασις του

(Όνοματεπώνυμον, σχολείον και περιφέρεια εν η δημοτελεί)

Μηνός

Ετη- -σημεία	Όνομα	Βαθμολογία	Σύνολον σοκ	Κ α τ η σ α ι ς					Ποσόν αποτάξιμα λόγια	Ποσοστό Ποσόν			
				Από συν- ταξιακό σοκ	Μετρητά σοκ	Φέρουσιν Κ. Π. Φ. λόγια	Ταμείου	Προνομία					
1-10	A. B.	Γραμμ. β' τάξ.	2660	186	20	49	45	36	40	57	—	2330	95
10-15	>	>	2793	195	50	51	95	41	50	57	—	2447	05
15-20	>	>	2926	204	80	54	40	46	60	57	—	2563	20
20-25	>	>	3059	214	10	56	90	51	70	57	—	2679	30
25-25	>	>	3325	232	75	61	85	61	90	57	—	2911	50

Εν

τη

198

Ο Δ ι ρ α ρ η τ η ς

(Υπογραφή)

γ. Ποσόν μηνιαίας συντάξεως τήν ὅποιαν δικαιούνται νά λαμβάνωσι μετὰ 35ῆ ὑπηρεσίαν οἱ δημοδιδάσκαλοι, ἐφ' ὅσον ἐν τῷ τελευταίῳ βαθμῷ ὑπηρετήσαν ἐπὶ ἕν ὀλόκληρον ἔτος.

1) Εἰσηγητής	2127.40
2) Γραμματεὺς α' τάξεως	2160.—
3) Γραμματεὺς β' τάξεως	1710.—
4) Ἀκόλουθος	1350.—
5) Γραφεὺς α' τάξεως	1125.—
6) Γραφεὺς β' τάξεως	862.50

ΕΚΘΛΙΒΕΝΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

ΤΑΜΕΙΟΝ

ΧΡΗΣΙΣ

Μηνιαία Μεσοδοτικὴ Κατάστασις τοῦ

(ὀνοματεπώνυμον, σχολεῖον καὶ περιφέρειαι ἐν ἧ ὑπηρετεῖ)

Μηνὸς

* Ἔτη ὑπηρεσίας	* Ὑνομια καὶ ἑτώννημον	Βαθμὸς ὑπηρεσίας	Συνολικὸς μισθὸς	Κ ὀ ρ α τ ῆ σ ε ι ς					Ποσὸν πλῆρωτέων Δικαιούχῳ	Πάσας-τηρήσεις			
				Διὰ συν-τάξεως 7 ^ο / ₁₀	Μετοχ. τῆς κοινῆς 2 ^ο / ₁₀	Φόρου Κ. Πόρο-σάδου	Ταμείου Προνοίας	Ποσὸν πλῆρωτέων Δικαιούχῳ					
1—10	A, B.	Εἰσηγητής	3610	254	80	67	70	72	80	84	—	3160	70
10—15	»	»	8822	287	55	71	10	79	80	84	—	3317	55
15—20	»	»	4004	280	30	74	50	86	75	84	—	3478	45
20—25	»	»	4186	293	—	77	85	93	70	84	—	3637	45
25 ἄνω	»	»	4650	318	—	84	65	107	65	84	—	3955	20

Ἐν

τῆ

Ὁ Δ Ι Κ Α Ι Ο Ὑ Χ Ο ς

(ὑπογραφή)

193

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ(*)

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

1. Κεφάλαιον Α'.—Διορισμός, ἐγκατάστασις . . . Σελ.	3
(Νόμοι 1242 Β'. άρθρον 6 και 8—2249 άρθρον 2 και 8—4153 άρθρον 1 ἐδάφ. 4—4374 άρθρον 7)	
2. Κεφάλαιον Β'.—Καθήκοντα . . . . . >	7
(Νόμοι)	
3. Κεφάλαιον Γ'.—Πειθαρχικαὶ ποιναὶ . . . . . >	24
(Νόμοι 4153 άρθρον 7)	
4. Κεφάλαιον Δ'.—Δικαιώματα . . . . . >	32—109
α) Μισθοῦ (Ν. 2494, Ν. Α. 25 7βρίου 1924, Ν. Δ. 21 Ἀπριλίου 1926, Ν. Δ. 5 Νοεμβρί- ου 1926, Ν. 4374) . . . . . >	32
β) Ἐπιδόματος (Ν. 2494) . . . . . >	35
γ) Προσανεξήσεως μισθοῦ (Ν. Δ. 25 7βρίου 1924) >	35
δ) Ἐξόδων νοσηλείας (Ν. Δ. 25 Ἰουλίου 1923) . . >	38
ε) > κηδείας (Ν. Δ. 22 Αὐγούστου 1923 και 4 7βρίου 1925) . . . . . >	41
στ) Ἐξόδων ὁδοιπορικῶν (Ν. 2494) . . . . . >	42
ζ) Κανονικαὶ και ἀναρρωτικαὶ ἄδεια (Ν. Δ. 9 Νοεμβρίου 1922 και Νόμος 4153 άρθρ. 9) . . >	44
η) Ἐκπαιδευτικοὶ ἄδεια (Ν. 2145, Ν. 2858 ἄρ. 9) >	48—63
1) Διὰ τὸ Πανεπιστήμιον (Ν. 2857 και Δ. 22 7βρίου και 19 8βρίου 1922) . . . . . >	48
2) Διὰ τὸ Γεωργικὸν Φροντιστήριον (Ν. 3600 ἄρθρον 5) . . . . . >	56
3) Διὰ τὴν Ἑσπερίαν ἢ Ἀμερικὴν (Ν. 2145	
θ) Ἠθικὴ ἀμοιβὴ (γέρας 1.000 δραχμῶν) (Ν. 3215 ἄρθρον 4) . . . . . >	64

*) Παραπελεύθως ἐκάστου κεφαλαίου ἀναγράφονται οἱ Νόμοι και τὰ Διατάγματα ἐφ' ὧν στηρίζονται.

ι) Προαγωγή εις ανώτερον βαθμόν. (Ν. Διάταγμα τῆς 21 Ἀπριλίου 1926 ὡς ἐτροποποιήθη καὶ καὶ ἐπεκυρώθη διὰ τοῦ ν. 4374)	Σελ.
ια) Ἀναγνώρισις συντάξεως (Ν. 1242 Β', ἄρθρα 28—29, Ν. 3179 ἄρθρ. 5, Ν. Δ. 28 Ἀπριλίου 1923 «περὶ συντάξεως» ἄρθρ. 23, Ν. 4012, Ν. 3536	> 94
ιβ) Ἀπονομή συντάξεως (Ν. Διάταγμα 28 Ἀπριλίου 1923 «περὶ ἀπονομῆς κλπ.» καὶ τὸ Διάταγμα «περὶ ἐκτελέσεως αὐτοῦ»	> 74
ιγ) Ταμεῖον Προνοίας (Ν. Δ. 30 Ἰουνίου 1929)	> 101
ιδ) Μετοχικὸν Ταμεῖον (Ν. Δ. 13 Φεβρουαρίου 1923 καὶ Ν. 4139)	> 109

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Α') Σχολεῖα Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως	> 117—170
α) Νηπιαγωγεῖα (Ν. 402 ὡς τροποποιήθη διὰ τοῦ Ν. 1067 καὶ Ν. 4397 ἄρθρ. 2)	> 117
β) Δημοτικὰ σχολεῖα (Ν. 4397 «περὶ δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως»)	> 118
I. Ἰδρύσεις καὶ λειτουργία (Ν. 4397 ἄρθρ. 3)	> 118
II. Προσωπικὸν (Ν. 4397)	> 119
α) Σύνθεσις διδακτικοῦ προσωπικοῦ (Ν. 4397 ἄρθρ. 9)	> 140
β) Μεταθέσεις (Ν. 1242 β ἄρθρ. 9, Ν. 4153 ἄρθρ. 2 καὶ Ν. Δ. 22 Μαρτίου 1929 ἄρθρ. 8)	> 141
γ) Ἀποσπώσεις (Ν. 2348 ἄρθρ. 2, Ν. 1146)	> 153
δ) Παραιτήσεις (Ν. 4397 ἄρθρον 10)	> 155
ε) Δικαίωμα οἰκίσεως ἐν σχολείῳ (Ν. 2858 ἄρθρ. 10)	> 156
στ) Ὑπηρετικὸν προσωπικὸν (Ν. 2322 ἄρθρ. 1)	> 157
ζ) Γενικά τοπικά συνέδρια (Ν. 4397 ἄρθρ. 15)	> 158
III. Ἐπαγγελματικά σχολεῖα	> 159
1) Κατώτερα γεωργικά σχολεῖα (Ν. 4397 ἄρθρ. 25)	> 161
2) » ἐμπορικά » » » 39-41)	> 164
3) » βιοτεχνικά » » » 43-45)	> 165
4) » οἰκοκυρικά » » » 46-49)	> 166
5) Ὑπαίθρια σχολεῖα	> 165

6) Νυκτερινὰ σχολεῖα » » 11-12) Σελ.	167
7) Θερινὰ σχολεῖα (Ν. 2858 ἄρθρ. 6 Ν. Δ. 21 Ἀπριλίου 1925 ἄρθρ. 8)	> 168
8) Πρακτικὰ σχολεῖα θηλέων (Ν. 1329, Ν. 2858 ἄρθρ. 6)	> 168
9) Ἑπτατάξια Δημοτικά σχολεῖα (Ν. 2249 ἄρθρ. 3)	> 169
10) Προσφυγικά σχολεῖα ὑπὸ Συλλόγων (Ν. Δ. 3 Δ]βρίου 1922 ἄρθρ. 6)	> 169
11) Ὄθωμανικά ἢ Ἰσραηλιτικά σχολεῖα (Ν. ΑΙΓ, Ν. 1242 Β. ἄρθρ. 22, Ν. 2456 ἄρθρ. 5, Ν. 2781 ἄρθρ. 6, Ν. 2458, Ν. 4397 ἄρθρ. 5)	170
Β'. Μόρφωσις Διδακτικοῦ Προσωπικοῦ	> 172—194
I. Διδάσκαλοι τεχνικῶν μαθημάτων (Ν. Δ. 2 Ἰουνίου 1923, Δ. 11 Ἰουνίου 1922)	> 172
II. Διδασκάλων οἰκοκυρικῆς ἐκπαιδεύσεως (Ν. 4360)	> 174
III. Δημοδιδάσκαλοι-Διδασκαλεῖον Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως (Νόμος 3182 ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου 4368)	> 179
IV. Νηπιαγωγοὶ—Διδασκαλεῖον Νηπιαγωγῶν (Ν. 1142 ἄρθρ. 59, 60, Ν. 4367)	> 194
Γ'. Διοίκησις Δημ. Ἐκπαιδεύσεως	> 197—221
I. Ἐπιθεωρητὰ δημοτικῶν σχολείων (Ν. 1242 ἄρθρ. 11, 12, Ν. 2857, Ν. 4178	> 197
II. Ἐποπτικά Συμβούλια (Ν. 1242 ἄρθρ. 9, Ν. Δ. 3 Δ]βρίου 1922)	> 208
III. Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον (Ν. 1242 ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ Ν. 3436)	> 210
IV. Ἀνώτερον Ἐποπτικὸν Συμβούλιον Γεν. Διοικήσεων. (Ν. 3265 καὶ διάταγμα τῆς 26 Ἰανουαρίου 1925 ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἀπὸ 15 Ἀπριλίου 1927 ὁμοίου Διατάγματος)	> 221

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

Α'. Διδακτῆρια	> 225—228
I. Ἀνέγερσις Διδακτηρίων { Ν. 452, Ν. 1819	225
II. Μισθώσεις > { Ν. 1286, Ν. 2442	227

III. Ὅδηγίαι περί ἀνεγέρσεως, μετασκευῆς κλπ. διδακτηρίων	Σελ.	228
B'. Ὑγιεινὴ τῶν σχολείων	>	239—245
I. Λοιμώδη νοσήματα	>	239
II. Μετάδοσις λοιμωδῶν νόσων διὰ τοῦ σχολείου	>	241
III. Προφυλακτικὰ μέτρα κατὰ τῶν λοιμωδῶν νόσων	>	242
IV. > > ἐν περιπτώσει ἐμφανίσεως λοιμώδους νόσου	>	245

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

ΔΙΑΦΟΡΑ

I. Π. Διάταγμα περί νυκτερινῶν σχολῶν	>	249
II. α) Ἀπόφασις Ὑπουργικῆς ἐπιτροπῆς περὶ ὑποβολῆς πιστοποιητικῶν γεννήσεως τοῦ διδακτικοῦ κλπ.	>	252
β) Ἐγκύκλιος περὶ ἀριθμοῦ προαγομένων δημοδιδασκάλων εἰς εἰσηγητὰς	>	254
γ) Ἐγκύκλιος περὶ μεταθέσεων διδασκάλων πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ὑπηρεσίας	>	254
δ) Ἐγκύκλιος περὶ καταλήψεως κενῶν θέσεων ἐν σχολείοις τῆς ἐδρας τῶν ἐπιθεωρητῶν τῶν δημοτικῶν σχολείων	>	255
III. Ἑβδομαδιαία Ὁρολόγια Προγράμματα τῶν μικτῶν δημοτικῶν σχολείων κατὰ τάξεις	>	255
IV. Ὑποδείγματα μηνιαίων μισθοδοτικῶν καταστάσεων	>	269
V. Ποσὸν μηνιαίας συντάξεως μετὰ 35ῆς ὑπηρεσίας	>	275
Πίναξ περιεχομένων	>	277—280
Ἐυρετήριον καθ' ὕλην	>	281—284
Πίναξ μετὰ περίληψιν τῶν Νόμων καὶ Νομοθετικῶν Διαταγμάτων κ.λ.π. σχετικῶν πρὸς τοὺς λειτουργοὺς τῆς Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως	>	285—289
Διορθώσεις (Παροράματα)	>	293

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΝ ΚΑΘ' ὙΛΗΝ

A

* Ἀδειαι κανονικαὶ καὶ ἀναρρωτικαὶ	σελ.	44
* Ἀδειαι ἐκπαιδευτικαὶ	>	48
* Ἀδείκεια γονέων δι' ἐγγραφὴν τέκνων	>	15
* Ἀναδιорισμοὶ	>	32
* Ἀναγνώρισις ὑπηρεσίας	>	94—100
* Ἀναπληρωταὶ διδάσκαλοι	>	140
* Ἀμοιβαὶ	>	64
* Ἀπόλυσις	>	25—30
* Ἀπόσπασις	>	153
* Ἀπουσίαι μαθητῶν καὶ διδασκάλων	>	17, 21 καὶ 123

B

Βιβλιοθήκη	>	139
Βοηθοὶ ἐπιθεωρητῶν	>	202—208
Βοήθημα Γαμείου Προνοίας	>	106

Γ

Γενικοὶ διοικηταὶ	>	221
Γεωργικὰ σχολεῖα	>	161
Γραφικὰ ἔξοδα	>	204

Δ

Δαμαλισμὸς	>	130
Δημοδιδάσκαλοι	>	179
Διαιρέσεις εἰς τάξεις	>	119
Διαβάθμισις	>	64
Διδασκαλεία	>	179
Διδακτήρια	>	225
Διευθυνταὶ	>	13
Διοικήσις ἐκπαιδεύσεως	>	197
Διορισμὸς	>	3

Δωρεάν κατοικία	>	159
Ε		
Έγγραφη μαθητών	>	121
Έγκατάλειψις θέσεως	>	24
Εισηγηταί	>	65
Έκπαιδευτικόν συμβούλιον	>	210
Έκπαιδευτικά συνέδρια	>	158
Έμπορικά σχολεία	>	164
Ένδεικτικά	>	130
Ένστάσεις	>	28 και 147
Ένοίκιον	>	204
Έξετάσεις μαθητών	>	122—127
Έξοδα νοσηλείας	>	38
Έξοδα κηδείας	>	41
Έξοδα οδοιπορικά	>	42
Έορτή σημαίας	>	121
Έπαγγελματικά σχολεία	>	159
Έπίδομα	>	35
Έπιθεωρηταί	>	197
Έπιμίσιθιον	>	167
Έποπτικόν συμβούλιον	>	208
Έργαστήρια Χειροτεχνίας και Φυσικῆς Χημείας	>	138
Η		
Ήθικη ἀμοιβή	>	64
Ήλικία	>	121
Ι		
Ίδιωτικὴ διδασκαλία	>	11 και 128—130
Κ		
Κατάργησις σχολείων	>	118
Καθήκοντα	>	7
Κεναί θέσεις Έπιθεωρητῶν	>	202
Κεναί θέσεις σχολείων	>	156
Κλητῆρες	>	204
Καταστάσεις	>	269

Κῆποι σχολικοί	>	135
Μ		
Μαθηταί	>	121
Μετεκπαίδευσις	>	48—63
Μεταθέσεις	>	141
Μετοχικόν ταμείον	>	101
Μισθός	>	32
Μισθώσεις διδασκῆριων	>	227
Ν		
Νηπιαγωγοί	>	194
Νυκτεριναί σχολαί	>	167
Ξ		
Ξενόφωνα σχολεία	>	118
Ο		
Όδοιπορικά έξοδα	>	42
Όρχημοσία	>	3
Π		
Πανεπιστήμιον	>	48
Παραίτησις	>	155
Ποιναί μαθητῶν	>	22
Ποιναί δημοδιδασκάλων	>	24
Πρακτικά σχολαί θηλέων	>	168
Προαγωγή	>	64
Προσανθήσεις	>	35
Προσωρινοί ἀναπληρωταί	>	140
Πρασίνη έορτή	>	137
Σ		
Σημαίας έορτή	>	121
Συνέδρια	>	74
Συντάξεις	>	74

Σχολικά ταμεία	130
Σχολικοί κήποι	135

T

Ταμείον προνοίας	101
Ταμείον Μετοχικόν	109
Τρίμηνοι άποδοχαί	80

Y

*Υποχρεωτική φοίτηση	16
*Υπηρετικόν προσωπικόν	157

θ

Φροντιστήριον Γεωργικόν	56
-----------------------------------	----

ΙΟ

*Ωραι διδασκαλίας	12
*Ωραι διδασκαλίας (ιδιωτικώς)	11

Δ') ΝΟΜΟΙ ΚΑΙ ΝΟΜ. ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

Σχετικοί πρὸς τοὺς λειτουργοὺς τῆς Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως.

Αὐτ. ἀριθ.	Ἀριθμὸς Νόμου	Χρονολογία ἐκδόσεως	Ἀριθμὸς Φύλλ. Ἐφημ. Κυβερνήσεως	Π ε ρ ί λ η ψ ι ς
1	1242	17 Ἰουν. 19	190 21-8-19	Περὶ διοικήσεως Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως.
2	1242	24 > >	>	Περὶ στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως.
3	1975	27 Ἰαν. 1920	37 12-2-20	Περὶ ἀποσπάσεως δημοδιδασκάλων εἰς Νέας Χώρας.
4	2145	18 Μαρ. >	69 20-3-20	Περὶ διαβαθμίσεως λειτουργῶν τῆς Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως.
5	2249	24 Ἰουν. >	142 23-6-20	Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 2145.
6	2322	> > >	148 3-7-20	Περὶ ὑπηρετῶν τῶν δημοτικῶν σχολείων.
7	2348	> > >	>	Περὶ μεταθέσεως δημοδιδασκάλων.
8	2442	> > >	181 11-8-20	Περὶ ιδρύσεως Ταμείων Ἐκπαιδευτικῆς Προνοίας πρὸς κατασκευὴν διδαστηρίων καθ' ἅπαν τὸ κράτος καὶ προμήθειαν σχολικῶν ἐπίπλων.
9	2857	9 Ἰουλ. 1922	331 1-8-22	Περὶ προσόντων Ἐπιθεωρητῶν τῶν δημοτικῶν σχολείων.
10	2858	> > >	>	Περὶ διαβαθμίσεως λειτουργῶν τῆς Δημοτ. Ἐκπαιδεύσεως.
11	N. Δ.	9 Νοεμ. >	239 19-11-22	Περὶ τροποποιήσεως τῶν νόμων 2857 καὶ 2858.
12	>	3 Δεκεμ. >	258 7-12-22	Περὶ τοποθετήσεως ἐν γένει Γενικῶν Ἐπιθεωρητῶν κλπ.
13	>	23 Ἰαν. 1923	33 30-1-23	Περὶ τροποποιήσεων διατάξεων ἐκπαιδευτικῶν νόμων.
14	>	28 Ἀπρ. >	100 28-4-23	Περὶ ἀπονομῆς συντάξεως.
15	>	4 Ἰουν. >	154 11-6-23	Περὶ ἀποσπάσεως καὶ ἐπιβολῆς ποινῶν ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου.

Αρ. άρθ.	Αριθμός Νόμου	Χρονολογία εκδόσεως	Αριθμός Φύλλ. Εφημ. Κυβερνήσεως	Π ε ρ ί λ η ψ ι ς
16	N.Δ.	25 'Ιουλ. >	206 27-7-23	Περί εξόδων νοσηλείας.
17	>	> > >	>	(έδ. 9 άρθρ. 1.) Περί ἀλλαγῆς δημῶν λόγω ὑγείας ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας.
18	>	22 Αὐγ. >	240 25-8-33	Περί εξόδων κηδείας τῶν ἀποβίωντων ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν.
19	>	24 > >	242 29-8-24	(ἄρθ. 14) Περί ἀποδεικτικῶν ἡλικίας μαθητῶν.
20	2179	5 > 1924	186	Περί διαβαθμίσεως προσωπικοῦ σχολείων Θεράκης.
21	3182	> > >	7-8-24	Περί διδασκαλείων τῆς Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως.
22	3185	8 > >	188	Περί κανονισμοῦ συνταξίμου μισθοῦ.
23	3215			Περί ἀπονομῆς χιλιοδράχμου ἀμοιβῆς (γέρας).
24	3265	10 'Ιαν.1925		Περί Ἀνωτέρου Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου Γενικῆς Διοικήσεως ἰσοτίμου πρὸς Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον τοῦ Ὑπουργείου μὲν οἱ πρὸς τὴν ἐκδίκασιν τῶν μεταθέσεων καὶ προσωρ. ἀπολύσεων.
25	3348	25 'Ιουν. >	160 1-7-25	Περί μεταθέσεως ἀπὸ περιφέρειας εἰς περιφέρειαν τῆ αἰτήσεσι τῶν ἐνδιαφερομένων ἢ πρὸς τιμωρίαν ἠποδεικνυομένην ὑπὸ τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου.
26	N.Δ.	31 'Οκτ. >	346 6-11-25	Περί τροποποιήσεως τοῦ νόμου 3182.
27	>	10 Μαρ.1926	97 18-3-26	Περί ἀποσπάσεως διδασκάλων εἰς ἀναπλήρωσιν διδασκάλων διατελούντων ἐν ἀδείᾳ (ἀρ. 11).
28	>	21 'Απρ. >	204 18-6-26	Περί διαβαθμίσεως τῶν δημοδιδασκάλων εἰς τοὺς βαθμοὺς

Αρ. άρθ.	Αριθμός Νόμου	Χρονολογία εκδόσεως	Αριθμός Φύλλ. Εφημ. Κυβερνήσεως	Π ε ρ ί λ η ψ ι ς
29	N Δ	30 'Ιουν. >	230 12-7-26	τοὺς ἀντιστοιχοῦντας πρὸς τοὺς τῶν ὑπαλλήλων τῶν Κεντρικῶν Ὑπηρεσιῶν.
30	>	5 Νοεμβ. >	390 5-11-26	Περί Ταμείου Προνοίας Δημοσίων Ὑπαλλήλων.
31	3436	29 Δεκ. 1628	307 23-19-28	Περί παροχῆς εἰς τοὺς λειτουργοὺς τῆς Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως τῶν ἀντιστοίχων μισθῶν τοῦ βαθμοῦ τῶν.
32	3536	27 'Απρ. 1927	82 17-5-28	Περί ἀνασυνθέσεως τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου.
33	3600	5 'Ιουλ. >	126 11-7-28	Περί ἀναγνωρίσεως προυπηρεσίας ὡς συνταξίμου καὶ συνυπολογισμοῦ αὐτῆς καὶ διὰ τὴν αὐξήσειν μισθοῦ.
34	3707	8 Δεκεμ. >	271 22-19-28	Περί στοιχειῶδους Γεωργικῆς Ἐκπαιδεύσεως.
35	3713	24 > >	273 24-12-28	Περί συντάξεως χηρῶν τῶν μετὰ τὸ 1912 σφαγιασθέντων δημοδιδασκάλων.
36	4037	2 Μαρτ. 1929	89 7-3-29	Περί Συμβουλίου Ἐπικρατείας.
37	4042	> > >	90 7-3-29	Περί μετεκπαιδεύσεως δημῶν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ.
38	4139	25 'Απρ. >	159 25-4-29	(ἄρθρα 9 καὶ 10) Περί διορισμοῦ εἰς θέσεις ὑπηρετῶν, κλητῶν καὶ δημοδιδασκάλων ἀναπλήρων καὶ θυμάτων πολέμου.
39	4153	1 'Ιουν. >	197 11-6-29	Περί συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως τῶν νόμων. Περί Μετοχικοῦ Ταμείου Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων.
40	4155	4 'Ιουλ. >	>	Περί διορισμοῦ μεταθέσεων καὶ ἀδειῶν λειτουργῶν Μέσης Δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως. Περί διορισμοῦ Προσωρινῶν ἀναπληρωτῶν δημῶν.

Αὐτ. ἀριθ.	Ἀριθμὸς Νόμου	Χρονολογία ἐκδόσεως	Ἀριθμὸς Φύλλ. Ἐφημ. Κυβερνήσεως	Π ε ρ ι λ η ψ ι ς
41	4178	12 Μαΐου >	211 28-6-69	Περὶ Ἐπιθεωρητῶν τῆς Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως καὶ τῶν βοηθῶν αὐτῶν.
42	4367	9 Αὐγ. >	291 17-8-29	Περὶ Διδασκαλείων Νηπιαγωγῶν.
43	4368	14 > >	>	Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 3182 περὶ Διδασκαλείων τῆς Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως.
44	4373	13 > >	297 20-8-29	Περὶ Σχολείων Μ. Ἐκπαιδεύσεως (τὸ ἄρθρον 40 περὶ ὁρίου ἡλικίας τῶν δημοδιδασκάλων ἤτοι 65 ἐτῶν ἀπολύονται.
45	4374	> > >	296 20-8-29	Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 21 Ἀπριλίου 1926 Ν. Διατάγματος πρὶ διαβαθμίσεως τῶν δημοδιδασκάλων.
46	4376	> > >	300 21-8-29	Περὶ ιδρύσεως πειραματικῶν σχολείων ἐν τοῖς Πανεπιστημίοις Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης.

Β) ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

Αὐτ. ἀριθ.	Ἀριθμὸς Διατάγματος	Χρονολογία ἐκδόσεως	Ἀριθμὸς Φύλλ. Ἐφημ. Κυβερνήσεως	Π ε ρ ι λ η ψ ι ς
1	Δ.	13-11-1914	344 24-11-14	Περὶ προσωπικοῦ αὐτοτελοῦς Διδασκαλείου τῶν Νηπιαγωγῶν.
2	>	16-4-1915	68 5-5-15	Περὶ ἔργων τῶν Διευθυντῶν τῶν δημοτικῶν σχολείων.
3	>	6-10-1917	227 6-10-17	Περὶ τοῦ τρόπου τοῦ κανονισμοῦ τῆς ἀναγνωρίσεως τῆς προμηθεύσεως τῶν λειτουργῶν τῆς Ἐκπαιδεύσεως ὡς συνταξίμου.
4	>	2-9-1920	203 8-9-20	Περὶ ἐκπαιδευτικῶν ἀδειῶν εἰς λειτουργοὺς τῆς δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως διὰ τὴν Ἑσπερίαν.
5	>	10-9-1920	214 17-9-20	Περὶ προγράμματος τῶν μαθημάτων τοῦ Διδασκαλείου τῶν Νηπιαγωγῶν.
6	>	23-9-1921	187 2-10-21	Περὶ τοῦ τρόπου καὶ χρόνου τῶν ἐκλογῶν τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 2442 διοικητικῶν ἐπιτροπῶν «Ταμείων Ἐκπαιδευτικῆς Προνοίας κλπ».
7	>	22-9-1922	176 24-9-22	Περὶ χορηγήσεως διητοῦς ἐκπαιδευτικῆς ἀδείας εἰς τοὺς πτυχιούχους διδασκαλείων δημοδιδασκάλους πρὸς μετεκπαίδευσιν ἐν τῇ Πανεπιστημίῳ.
8	>	19-10-1922	218 1-11-22	Περὶ τροποποιήσεως τοῦ προηγουμένου Διατάγματος.
9	>	26-1-1925	20	Περὶ καθορισμοῦ δικαιοδοσίας τῶν Γενικῶν Διοικητῶν,
10	>	15-4-1927	26 1-25 65 18-4-27	Περὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ περὶ καθορι-

Αὐθ. ἀριθ.	Ἀριθμὸς Διατάγματος	Χρονολογία ἐκδόσεως	Ἀριθμὸς Φύλλ. Ἐφημ. Κυβερνήσεως	Π ε ρ ί λ η ψ ι ε ς
11	Δ	1 12—1923	303 5 12—25	σμοῦ καὶ δικαιοδοσίας Γενικῶν Διοικήσεων. Περί τῶν δικαιουμένων συντάξεως λόγω γήρατος ἢ νόσου προσφύγων διδασκάλων τῆς Μέσης καὶ Δημοτικῆς Ἐκπαίδευσεως.
12	•	11—2 1927	24 14—2—27	Περί διδασκομένης ὕλης εἰς τοὺς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ μεταεκπαιδευόμενους διδασκάλους καὶ τοῦ τρόπου τῆς διεξαγωγῆς τῶν ἐπιτυχίῳ ἐξετάσεων.
13	•	10—1—1927	3 13 1—28	Περί ἐκλογῆς αἰρετῶν μελῶν τοῦ Ἐκπαιδευτ. Συμβουλίου.
14	•	17—2—1928	23 27—2—28	Περί ἐκδικάσεως τῶν εἰς τὴν κρίσιν τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου ὑποκειμένων ἀποφάσεων τῶν Ἐπολιτικῶν Συμβουλίων.
15	•	18—11—1929	414 21—11—29	Περί ἐγγραφῶν ἐξετάσεων κλπ. ἐν τοῖς σχολείοις τῆς στοιχειώδους ἐκπαίδευσεως.

Γ) ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αὐθ. ἀριθ.	Ἀριθμὸς Συντ. Ἀποφ.	Χρονολογία ἐκδόσεως	Ἀριθμὸς Φύλλ. Ἐφημ. Κυβερνήσεως	Π ε ρ ί λ η ψ ι ε ς
1		21—2—1926	75 2 3—26	Περί ὑποχρεωτικῆς διευτοῦς ὑπηρεσίας ἐν Μακεδονίᾳ Θράκῃ ἢ Ἠπείρῳ τῶν Δημοσίων Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων καὶ ὑπολογισμοῦ προσηυξημένου τοῦ χρόνου τούτου ὡς συνταξίμου.
2		25—5—1926	179 2—6—26	Περί τροποποιήσεως τῆς προηγουμένης ἀποφάσεως.

Οἱ Νόμοι, τὰ Ν. Διατάγματα, τὰ Ἐκτελεστ. Διατάγματα καὶ αἱ Συντακτικαὶ Ἀποφάσεις ἐδημοσιεύθησαν εἰς τὸ Α' τεῦχος τῆς Ἐφ. Κυβ.

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ

Εἰς σελ.	καὶ στιχ.	21 ἀντι αὐτὴν	βλέπε αὐτὴν
> >	9	> 32 > πηράπτωμα	> παραπτώμα
> >	10	> 23 > εὐβλαβής	> εὐλαβής
> >	11	> 23 > προϊστάμενοι	> προϊσταμένοι
> >	14	> 5 > ἀποστέλλεται	> ἀποστέλλητε
> >	14	> 10 > ἐκτός	> ἐντός
> >	14	> 15 > αὕτη	> οὔτοι
> >	24	> 18 > παρακωλύη	> παρεκκλίνη
> >	27	> 2 > κρίνη	> κρίνει
> >	28	> 23 > διαμογῆς	> διαμογιῆς
> >	30	> 31 > προσωρινῶς	> προσωρινῆς
> >	31	> 18 > ὑπερχεοῦται	> ὑπορχεοῦται
> >	31	> 24 > παρελείφθη ἢ λέξις	> ἐπόκεινται
> >	32	> 7 > ἀναβάλλονται	> ἐπιβάλλονται
> >	36	> 14 > 3882	> 3822
> >	41	> 22 > κατολόντων	> καταβαλόντων
> >	48	> 11 > Ὑποβάλλει	> Ὑποβάλλων
> >	44	> 11 > 15 ἡμερῶν	> 30 ἡμερῶν
> >	44	> 34 > ὀρίζει	> ὀρίζη
> >	45	> 33 > τοῦ	> τοῦτο
> >	45	> 34 > ὀρήσητε	> ὀρίσητε
> >	47	> 29 > κοινήν	> κενήν
> >	47	> 34 > ἐκτεθείσης	> ἐκτεθείσας
> >	47	> 34 > διατυπώσεως	> διατυπώσεις
> >	48	> 10 > 30 ἐτῶν	> 35 ἐτῶν
> >	48	> 18 > συγγρόνας	> συγγρόνας
> >	51	> 33 > Αἱ	> Οἱ
> >	64	> 9 > γραφέως γ'	> γραφέως α'
> >	69	> 5 > 1932—1930	> 1932—1933
> >	70	> 13 > 18 Ἀπριλίου	> 18 Ἰουνίου
> >	70	> 15 > διαγράφονται αἱ λέξεις	> ἐκτυχίου πρώτου βαθμοῦ διδασκάλου

71	12	διαγράφονται αἱ λέξεις «ὡς καὶ ἔχουσαι ἀπολυτήριον Παρθεναγωγείων Μοναστηρίου, Σερρών, Θεσσαλονίκης καὶ Ἀνδριανουπόλεως.
71	21	παράγονται βλέπε προάγονται
72	18	πρωτοδιοριζόμενα πρωτοδιοριζόμενοι
77	9	ἐκ ὑπό
106	13	1925 1935
118	30	201—250 251—300
121	1	των τῶν
123	8	ἀναλόγως ἀναλογως
127	17	διαγράφονται οἱ πρώτοι 7 στίχοι
129	10	μετὰ τὴν λέξιν Ἰουνίου προστίθεται καί· κατ'ἐξαιρέσειν δὲ τῇ ἀδείᾳ τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ καὶ κατ' ἄλλην ἐποχὴν τοῦ ἔτους.
141	3	ἐκάστω βλέπε ἐπανόδη
141	7	διαχειρίζονται διορίζονται
141	13	καθ' ὅσον ἐφ' ὅσον
141	17	8 Ἰουνίου 18 Ἰουνίου
142	7	διετοῦς ὑπηρεσίας διετεὶ ὑπηρεσίαν
142	12	ἐπιτηρητὴν εἰσιτηρίων
147	28	στηριζομένων στηριζόμενοι
152	17	Συμβουλίου Συμβουλίου
154	38	ὑποργείου ὑπουργείου
157	8	διαγράφεται ἡ φράσις «ἐν κατοικίᾳ» μετὰ τὴν λέξιν μετὰ.
158	18	διορισθεὶ βλέπε διορισθῆ
256	6	ἐπίβλεκιν ἐπίβλεψιν

Τ Ε Λ Ο Σ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ - Π.Τ.Δ.Ε
 ΔΙΑΔΡΑΣΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ-ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΣΧΟΛΙΚΟΥ
 ΜΟΥΣΕΙΑΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ (Δ.Π.Ε.Σ.Μ.Υ.)
 ΑΡΧΕΙΟ - ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟΥ &
 ΠΑΙΔ. ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ (Α.-Β.Α.Κ.Η.)
 ΑΡΙΘΜ. ΕΙΣΑΓ. .... 2393 .....
 ΗΜΕΡ. ΕΙΣΑΓ. .... 8-2-2011 .....
 ΤΑΞΙΝ. ΑΡΙΘ. ΔΕΥ. .... 371-1 ΠΑΖ

2

TIMATAI APAX. 65